Eugenius Koopman
Stijfselrui 13 Antwerpen
Liederen boek
Kluchten en Romance
13e April 1916.

Liederen opgeschreven door Eugenius Koopman, Stijfselrui 13, Antwerpen, 13e april 1916

Deze verzameling bevat 392 liedteksten: 201 kluchtliederen, 134 romantische liederen, 48 duetten en 9 voordrachten.

De bronnen werden door de ijverigen schrijver nergens vermeld en ook de gebruikte melodieën worden zelden vernoemd. Door vergelijking met andere verzamelingen en bronnen menen we toch te kunnen concluderen dat Koopman zijn oor hoofdzakelijk te luisteren legde in de vele Antwerpse café-chantants en af en toe ook bij de marktzangers.
Dat is interessant, want van die Antwerpse café-chantant liederen is elders zeer weinig terug te vinden!

Het valt niet uit te sluiten maar het is zeer onwaarschijnlijk dat hij zelf de auteur is van enkele van deze liederen.
Blijkbaar kwamen ook Brusselse of alleszins Brabantse artiesten wel eens op een Antwerps podium te staan en soms zien we wat Kempense woordenschat opduiken.

Wij hebben in (vele) voetnoten geprobeerd in onbruik geraakte woorden en uitdrukkingen of geciteerde namen toe te lichten en in enkele gevallen ook aan te geven welke melodie volgens ons bij het lied past. Een handvol woorden in de teksten van Koopman hebben we niet herkend en/of niet kunnen lezen: het is vaak duidelijk dat Koopman - ingeweken uit Nederland[1] - niet alle Antwerpse volkse woorden herkende en dan maar min of meer fonetisch opschreef wat hij meende gehoord te hebben.

Zeer veel liederen handelen over de ervaringen van gewone mensen in de Grooten Oorlog, wat niet te verwonderen is gezien de periode waarin ze werden genoteerd. Geen van die oorlogsliederen bezingt de uiteindelijke triomf van de geallieerden en de "roemloze ondergang" van de Duitse Keizer Wilhelm II. Het is dus waarschijnlijk dat de datum op de voorkaft van het boek (13 april 1916) niet de begin- maar de einddatum is van zijn schrijfwerk. Enkele liederen zijn wel kritisch over de bezetter, Koopman zal zeker zijn boekwerk angstvallig verborgen hebben gehouden tot de oorlog helemaal gedaan was. En ook daarna is het nooit gepubliceerd maar als familiestuk in een boekenrek weggezet.
Gelukkig hebben wij er 10 jaar geleden een fotocopie mogen van maken.

Johan Morris, ruim honderd jaar later, december 2019

Bijgewerkt op 17 maart 2023

[1] Op pagina 479 van zijn handgeschreven boek vermeldt hij: "Eugenius Koopman, geboren te Bergen op Zoom Holland op 3 september 1877, woonachtig te Antwerpen, België, Dambruggestraat 295."
Volgens het stadsregister is hij op 14-09-1909 in Antwerpen geregistreerd met als beroep "koopman" (ook toevallig) en is hij op 05-03-1910 vertrokken naar Kaldenkirchen. Recentre archieven zijn nog ontoegankelijk ten gevolge van recente europese wetgeving ter bescherming van persoonlijke gegevens. Waarschijnlijk heeft hij dit boek beëindigd in 1916 en werd het grootse gedeelte voordien in Antwerpen opgeschreven.

1. Raadgevingen

Kluchtlied

Vele zijn er die mij vroegen
Wat er zo al nodig is
Om zich op 't toneel te wagen
Dat, zo zegt men zo ik gis,
Toch zo moeilijk niet kan wezen.
Daarom zeg ik: de moeite is klein
Volg mijn raad, en wel den deze
Die ik u geef in mijn refrein.

G' houdt u dan struis
Maakt geen abuis
Geeft van uw stem
Een weinig klem
Doet hier en daar
Zo wat gebaar
(spraak) en voorts ge maakt
uw neus rood,
ge ziet, de kunst is niet zo groot.

Niet in zang alleen, mijnheren,
Komt men bij mij steeds om raad.
Laatst nog, durf ik u beweren,
Vroeg aan mij een kameraad
Die al lang zocht naar een beminde
En niet wist wat er nodig was.
Ach, om er gauw maar een te vinden,
Hoort, sprak ik, dat is niet kras.

Zoekt in 't begin
Iets naar uw zin
Vraagt ze dan mee
Voor een souper
Koopt haar zo'n ring
En nog zo'n ding
(spraak) en ge zweert haar
de liefde tot de dood,
ge ziet, de kunst is niet zo groot.

Werken is zalig zeggen velen
Maar elkeen meent dat zo niet.
Zaligheid kan me weinig schelen
Rijkdom is wat vreugde biedt
En om daartoe te geraken
Is 't bij velen maar een klucht
Ze weten het zo klaar te maken
Steken hun hoofd dan in de lucht

Ze gaan op bureau
't zij *comme il faut*
vraagt daar of hier
plaats als kassier
trekt dan als 't past
met heel de kas
(spraak) er stil vanonder
met den boot,
ge ziet, de kunst is niet zo groot.

Van trouwen hebben vele mensen
Ook heel dikwijls grote schrik
Hoevelen zijn er niet die wensen
Dat ze waren zoals ik?
En de vreugde willen smaken
Die men in den echt geniet
Dan weten z' het zo klaar te maken
En kennen hunne plichten niet.

Zegt niet te gauw
Tegen uw vrouw:
Komaan, Jeannet,
We gaan naar bed
Spreekt in 't begin
Van zoete min
(spraak) en dan komt ze zelf
in uw schoot,
ge ziet, de kunst is niet zo groot.

Treft ge nu een vrouw jandome,
Neen, geen vrouw, maar zo een slang
Die u 't bloed naar 't hoofd doet stromen
Ge weet: zo'n heks, ge weet: zo'n tang,
En wilt ge daar vanaf geraken,
Daarvoor weet ik gouden raad,
Ja, om u daarvan te ontmaken
Luistert wat er u te doen staat.

Kom hier en hoor:
Ge neemt een koor(d)
Ge maakt een strop
Rond haren kop
Bind z'aan een tak
Op uw gemak
(spraak) en op 5 minuten is ze dood,
ge ziet, de kunst is niet zo groot.

2. Koster zijn[2]

Kluchtlied *Zangwijze: (zie Frans Lamoen)*

't Is vijftig jaar dat ik in de kerken
'n plaatske als koster hier bewaar
'k Verdien veel geld met weinig werken
'k Ben 's morgens vroeg om zessen klaar.
Ik leef ook op mijn tien gemakken
Want ik mag er het mijn van pakken
Weliswaar ben ik niet te vet
Maar toch altoos in volle pret.
Ja, ge moet zijn, geslepen en fijn
Om koster te zijn, om koster te zijn (bis)[3]

Ik leid oprecht mijn goede leven
'k heb mijn werk maar 't is niet fel[4]
door den haast word ik nooit gedreven
geen druppel zweet blinkt op mijn vel.
Ben ik wat traag, men zal het mij nooit verwijten
Want ik leef van de profijten
En dan nog die grote kunst
Sta ik in iedereen zijnen gunst.
Men zegt: hij is geslepen en fijn
Om koster te zijn, om koster te zijn.(bis)

Bij 'nen doop is veel te winnen
Maar op een trouwfeest is 't niet fel.
Dat verheugt mijn hart en zinnen
Sta gedurig aan de bel
Wil men mij een fooike maken
Ga ik algauw een fleske kraken
En zo leef ik heel tevree
'k doe nooit met niemand niet en mee
U allen ziet hoe geslepen en fijn
Een koster moet zijn,
een koster moet zijn. (bis)

'k Ga nooit naar bals of tonelen
zie daar geef ik weinig voor
'k Ga me liever amuseren
met de kaart bij de pastoor
'k Wil sito[5] voor hem verschijnen,
is hij weg, zit ik aan zijn wijnen
en de meid, die brave Trien,
die zal mij nooit niet zuur bezien.
Die zegt, ge zijt geslepen en fijn,
Om koster te zijn, om koster te zijn. (bis)

Voor vrouw of kroost moet ik niet zorgen
'k leef gerust en weltevree
'k moet niet denken aan den dag van morgen
ik kook mijn pot en smul alleen
'k Houd ook veel van lekkere avondmalen
men komt mij uit het dorp zelfs halen
en dan met 'nen blijden lach
zo slijt ik mijnen ouden dag.
Nu weet ge allen hoe geslepen en fijn
Een koster moet zijn,
een koster moet zijn. (bis)

3. Als ik rijk was

Kluchtlied *Zangwijze: Huwelijkslied*[6]

Als ik rijk was zou ik leven
Nom de keu[7] wat zou ik doen
'k Zou niets doen dan feesten geven
lijk als al die rijken doen.
'k Zou vast ook geen lippen trekken
zoals menige rijken doen,
Maar wel lachen, potverdekken
lijk die wijven in de Seefhoek doen. (bis)[8]

Ja, me dunkt, ik zie m'al pronken
In zo ene grote zaal
'k heb daar juist champagne gedronken
'k houd me stijf gelijk een paal.
Een knecht met twee blauwe ogen
Roept: "Monsieur, qu'est-ce que je vous?"[9]
"Jef, ge moet mijn lip afdrogen,
en doet mijne mond ne keer toe." (bis)

Ik zou van die fijn hemden dragen
Met die strikskens op in 't fijn
En gilets[10] wel alle dagen
Zouden het er ander zijn
En een frak met lange slippen
En een broek zo 'nen caroo[11]
Schoenen met of zonder tippen,
Ziet hem gaan, o, qu'il est beau. (bis)

Ik zou fijn sigaren smoren
Het chikken[12] dat laat ik dan staan
En dan heel netjes geschoren
Met een decoratie aan
Die zou 'k vast nog willen kopen

---

[2] zie boek "60 jaar Vlaams Volkshumorist"[2], Frans Lamoen, pag. 27 "De Vrolijke koster" en boek "Café-Chantant" – Lustenhouwer – lied nr. 44
[3] Twee zinnen herhalen als refrein
[4] er staat "vuil"
[5] van "sito presto", onmiddellijk
[6] Dat "Huwelijkslied" kennen we niet maar de tekst kan perfect gezongen worden op de door Karel Waeri gebruikte melodie bij "De spiegelkast" en "Toone de knecht"
[7] variante op de vloek "Nom de Dieu" - nondedju
[8] twee laatste zinnen herhalen als refrein
[9] standaard-uitdrukking, gezegd door iemand die de franse taal niet machtig is
[10] Een gilet is een mouwloos vest, een kledingstuk dat oorspronkelijk gedragen wordt als onderdeel van een driedelig pak, dat gevormd wordt door de combinatie colbert, pantalon en gilet. Het kan worden gedragen over een overhemd of T-shirt, met of zonder een colbert of jas daaroverheen
[11] broek met vierkante motiefjes
[12] tabak pruimen

Want dat is de grote zin
Ik hoor al die meisjes roepen
Achter Louis, den Benjamin. (bis)

Ik zou van die paarden kopen,
Van die lange, mager en smal,
Om mee in de koers te lopen
Gans bekleed met 'n langen sjaal
Waar xxxx[13] staat op te lezen,
Mijnen naam is waarlijk schoon
Mijnen naam zal eerlijk blijven
En van boven op een kroon. (bis)

Om zes uren zou ik eten
Want dat is de grote chique
Als mijn tanden zijn versleten
Koop ik mij een nieuw gebit
Gans in 't goud, ik zal u zeggen,
Overal waar dat ik kwam
Zou ik die op tafel leggen
Nevens mijnen boterham. (bis)

Om mijn eten te verteren
Kocht ik mij zo enen stoel
Waar dat z' ons 's zondags in scheren
Ja, me dunkt dat ik 't al voel,
Amai, die oesters zijn aan 't zakken,
Dat koud kieken met salaad'
Is langs achter ne post gaan pakken,
Ja, ge weet wel hoe dat gaat. (bis)

Zie, aan trouwen zou ik denken,
Ja, zo één met drie miljoen
Daar zou ik mijn punjard[14] aan schenken
Maar ik zou het niet eerder doen
Als mijn haar dan werd wat bleker
Of ik kreeg het fleriesijn[15]
Dan voorzeker zou ik denken
Niet alleen getrouwd te zijn. (bis)

4. Kleine vrouw

Kluchtlied

Ik zou graag mijn jong hart van liefde stillen
Want ik zie gaarne een Madelein.
'k Zeg het vrij, ik zou graag een vrouwke willen
maar ze zou van de kleinste moeten zijn.
Klein vrouwkens worden het meest geprezen
Ze zijn vlug en handig aan het werk.
Ja, het moet toch plezierig wezen,
Ja, juist daarom is mijn liefde sterk.

'k Wou da 'k zo'n klein vrouwke had
'k Noemde haar mijn schat,
ja, ik zweer u dat.
Maar het moet zo een kleintje zijn,
Zo een extra fijn.
Ja, als ik het u zeggen moet,
Alles gaat zo goed
Wat ge daarmee doet.
Zo'n klein vrouwke wordt mijn bruid
Spreekt mijn hart rechtuit.

Bied aan iemand een tuil met rozen
En zegt eens, vriend, zoekt er nu uw goesting uit
Al de kleintjes zal hij 't meest liefkozen
Voor de grote besteedt hij geen duit.
Zo is 't hetzelfde met de vrouwen
Op een soirée of op een bal
Ge ziet ze allen naar de kleintjes klauwen
Naar de meisjes van het klein gestalt'[16]

Zijt ge voor[17] een poosje vreugd te rapen
Een dik wijf is te lomp dat z'haar verzet
Het is vrij en ambetant om bij te slapen
Want ge hebt bijna geen plaats in bed
Maar een kleintje van twaalf min dan dertig[18]
Dat is niet gelijk een dikken zonder hart
Maar daarbij zijn ze zo goedhartig
Dan vooreerst de ogen vallen toe.

[13] onleesbaar, lijkt op j'aité. Zou een naam moeten zijn
[14] niet duidelijk wat dit is. Misschien is er een verband met "poen". Punjar is een stad in Pakistan…
[15] jicht
[16] er staat "geslacht" maar dat rijmt niet
[17] zijt ge voor = ben je voorstander van
[18] dus 18 jaar oud ? Dertig klinkt in Antwerpen als "dartig" en rijmt dus met "goedhartig"

5. De waterleiding

Kluchtlied

Gaat men zo door de straten voort
en van de waterleiding hoort,
dan hoort men soms wel vieze dingen
in welks geheim men niet kan dringen
in welks geheim men niet kan dringen
Maar hetgeen ik zing hier tot ieders bevrijding,
ik zal u gaan spreken over de waterleiding
ik zal u gaan spreken over de waterleiding

Een jong paartje dat 's avonds huiswaarts keert
en de jongeling nog een kus begeert
zij wandelen om een straatje heen
waar niet het minste lichtje scheen (bis)
Ach, sprak de jongeling op het punt van scheiding,
hoe zoet is toch mijn meid haar waterleiding! (bis)

Een oude heer vroeg aan zijn kind
dat hij des morgens nog slaperig vindt
wie was die heer van deze nacht
die u zo laat heeft naar huis gebracht? (bis)
Wel, sprak het meisje tot hare bevrijding,
het was den inspecteur al van mijn waterleiding
(bis)

Ik vroeg laatst aan mijn neef
waarvan die gindse dame leeft
zij is gekleed in strik en kant
ja geheel naar den nieuwen trant (bis)
Och, sprak mijn neef tot zijne bevrijding,
dat wijf trekt[19] van haar waterleiding (bis)

Ik was laatst door de suikerstraat gegaan
ik zag daar n'en hoop van die wijven staan
ik vroeg, mejuffer, was hier iets gebeurd?
Wel, sprak er één, wij worden hier gekeurd (bis)
maar een ander sprak tot hare bevrijding,
hier is het slijkkantoor der waterleiding. (bis)

Een getrouwde man die des 's avonds laat
geheel alleen door de Spuistraat[20] gaat
zijn vrouwke die hem heeft begluurd
die vraagt: wat deed gij in die vuile buurt? (bis)
Ach, sprak de man tot zijn bevrijding,
't is hier het hoofdbureel der waterleiding. (bis)

6. Au contraire

Kluchtlied

Ik ben gelijk ge ziet nog heel fris en gezond
ik heb mij voor niks te generen,
van harte zeer goed doch ook niet al te bont
doch een der beste durf ik u beweren.
Maar ik heb een gedacht ook al lang in mijn zin
kom, kom, 'k zal het rechtuit eens zeggen:
'k zou willen een vrouwke als een engelin
en die ook nogal veel houdt van leggen.
Maar meer zou ik dan toch niet begeren,
in 't g'heel niet, in 't g'heel niet, au contraire.[21]

'k Zou willen een vrouwke van afkomst zeer rijk
die prachtig en fijn zit in kleren
en als ik haar dan zo eens even bekijk
met mij al haar geld wil verteren
en mij maar laat lopen naar bals en café
en niet teveel last zal verkopen
doch ook altijd maar zorgt
dat 'k op tijd heb mijn pree
en mij niet teveel zal stropen.
Maar meer zou ik dan toch niet begeren,
in 't g'heel niet, in 't g'heel niet, au contraire.

Dan nam ik een meid en een knecht twee of drij
die mij aan mijn bed kwamen dienen
hé, gauw, breng mijn pijp en mijnen tabak erbij
en breng de gazet eens meteene
Charlot, brengt eens gauw een fles Rum of Cognac
en zoekt eens naar de schoonste druiven
en brengt zo eens iets mee van het fijnste gebak
och Here, wat zou het er stuiven.
Maar meer zou ik dan toch niet begeren,
in 't g'heel niet, in 't g'heel niet, au contraire.

Als ik nu een vrouw had die mij te veel plaagt,
die zou ik al gauw laten varen,
dan nam ik een ander die mij meer behaagt
daarmee zou 'k dan toch weeral paren.
Och, 't is maar een vraag
die 'k aan u allen kom doen
of gijlie mij zo gelukkig wilt maken
en ge geeft mij ieder zo eens een half miljoen
wat vreugde zou ik weeral smaken
Maar meer zou ik dan toch niet begeren,
in 't g'heel niet, in 't g'heel niet, au contraire.

---

[19] trekt van = krijgt geld voor. Het is met andere woorden een prostituee

[20] was een straat in Antwerpen, in het Schipperskwartier. In 1949 was die al van naam veranderd en heette de Gorterstraat. Naar het schijnt waren in de Spuistraat sinds 1880 verplicht de "dames van plezier" gehuisvest. Frans Lamoen was in die straat geboren.

[21] Vermoedelijk gebaseerd op "*Tout l'Contraire*" van Gaston Montéhus (1872-1952) ; muziek van R. Chantegrelet en Saint-Cyr cfr. MUZ0342 achteraan

7. Pardon

Kluchtlied

Andere tijden, andere zeden
zegt het mensdom en 't is toch wel waar
'k word er somtijds zelf in verlegen
als men dat spelleken eens goed nagaat.
Het mensdom geraakt soms van zijne zinnen
de meisjes zijn allemaal jonge zottinnen
zij krijgen het dan zo hoog in den bol
geen vijftien jaar of ze lopen al vol

Pardon, dat was bijna gelogen,
maar gelukkiglijk,
gelukkiglijk nog niet
men vergist zich soms
zoals men ziet.
Maar neen, ik had mij niet bedrogen
Neen, neen, neen, neen, neen,
't Was niet gelogen.

Hier in de stad vindt men met heel hopen
sigarenwinkels in 't groot en in 't klein
waar dat ze veel snuif en tabak verkopen
en ook champagne, bieren en wijn
men wordt bediend van[22] die fijne georgetten
uitgedost in fijne toiletten
van voor ziet men slechts maar één enkele kalant[23]
maar vanachter wordt menig sigaarke verbrand.

Men vindt er ook soms getrouwde vrouwen
die g'hele nachten al gaan op den zwier
die weten dan ook hunnen man thuis te houwen
en maken dan ook nog het grootste plezier
het is terwijl dat de man zit te wiegen
dat de vrouw met n'en anderen is aan 't zwieren
ziet hen daar zitten, die sukkelaars met 't wicht[24]
terwijl dat zijn vrouw bij n'en anderen ligt.

[22] door
[23] klant, cliënt
[24] de baby, en het is een meisje
[25] Lied nr 507 in Muzikaal erfgoed van Oostende - deel III Kluchtliederen. Helaas geen melodie

8. Ik zou willen trouwen[25]

Kluchtlied

Ik geloof dat 'k nu toch de wereld al wat ken
En stilaan al wat mee mag gaan klappen
En dat ik nu toch al een manneke ben
Die zich onder de voet niet laat trappen.
'k Ben anders zachtmoedig van aard,
gelooft mij, soms nogal vervaard
maar dat toch het meeste van de vrouwen
Zie, daarvan heb ik schrik,
maar in stilte zeg ik:
En toch zou 'k zo geerne eens trouwen. (bis)[26]

De vrouwkes zijn aardig, ja, drollig voorwaar
Als ge dat zo eens wilt overwegen
Ze zijn wel niet gek of niet zot al te gaar
Maar ge komt er van alles in tegen
Maar wat er nog al het ergste van is
Ge pakt in die soort zo afgrijselijk mis
En begint er dan eens huis mee te houden.
Als ik stel me dat voor
zeg 'k: het komt er niet door
En toch zou 'k zo geerne eens trouwen. (bis)

En waarom mag een mens als ge braaf zijt gelijk ik
Niet eens trouwen maar om te proberen?
En ge treft er dan zo enen vogelenschrik
Zie dan kunt g'uw kazakske omkeren[27].
Maar hier krabt een vrouw u ook als een kat
Ge moet ze toch houden diens kostbaren schat
Ge moet samen het bierke maar brouwen
't Is een aardig verschiet,
ik beef als een riet,
En toch zou 'k zo geerne eens trouwen. (bis)

Er zijn er ook die zeggen: ge kent toch elkaar
Alvorens in 't bootje te stappen?
Welnu, volgens mij dat is zeker niet waar
Want die wijven die kunnen zo klappen
Ge denkt bij u zelven: nu heb ik iets fijn,
Wat zal mijn leven daar heerlijk mee zijn!
En ge begint er kastelen mee te bouwen.
Later ziet ge gewis
dat 't een slangevel is
En toch zou 'k zo geerne eens trouwen. (bis)

Maar is 't geen ze zeggen toch altijd wel waar
Waarom moet ik dat allen geloven
Ik zien hier in de zaal zoveel meisjes tegaar
Dat mijn ogen er schier van verdoven
'k Heb ze allen toch zo lief

[26] de drie zinnetjes herhalen als refrein
[27] zijn kazak omkeren = van (politieke) mening veranderen. Een "kazak" is een lange (soldaten)jas.

dat 'k mijn hart in stukken dan klief
en geef een stuk aan elk in vertrouwen.
Maar g'hebt gelijk dat ge lacht,
ik zal doen gelijk de schacht,
Ik zal er met zeventig trouwen.

9. Jongmans leven

Kluchtlied

Ik ben een van die rare gasten
Een van die vieze kwasten
Die men op de straten zo al ziet
Een daar was nog eens n'en ouwe
En die meende gaan te trouwe
Maar hij bracht zijn eigen ook al in 't verdriet
Want hij ging nog al eens op rabot[28]
En dan was 't er seffens bovenop
Want zijn vrouw, ach, dat was ook al een kruis
Kwam hij 's avonds laat naar huis
Dan sloeg zij de boel in gruis
Want zijn vrouw, och, die was ook al niet pluis.

Daarom roepen wij verblijd
Leven het plezier en de libertijd
Want getrouwd te zijn
't Is maar een vreugd' in schijn
daarom heb ik liever jongman te zijn.

Zie, dat zal mij niet gebeuren
Van met 'n bussel kind[29] te sleuren
Gelijk men op de straten ziet
Of het zal me niet vervelen
Mij voor de wieg te ambeteren
Want ze hebben mij zo rap nog al niet
Ik ga liever op rabot
Als uit te drogen gelijk n'en stok
't Is bij mijn vrienden dat ik mij amuseer
Of heb ik soms wat geld teveel
Dan giet ik het door mijn keel
Of ik doen er mee wat dat ik wel begeer.

Ge moet niet denken dat ik niet kan vrijen
Of geen meisjes kan verleiden
Want ze hebben mij allen zo lief
En dan gaan ik met hun wand'len
Over liefde weten t'handelen
En dan noem ik haar mijn hartesus, mijn sies
En dan gaan z'aan mijne zij
En ze denken dat 'k met hen vrij
maar ik doen met haar lijk sijsje met de moef[30]
En is alles dan voorbij
Dan zet ik ze rap opzij
Met een blek in haren nek[31] en daarmee doef[32].

10. Het kabaske

Kluchtlied

Vrienden aanhoort die vieze dingen
Als men de stad uit wandelen gaat
Ik heb gisterenavond, mijne vrienden,
Iets gezien waar ik stom van sta.
Het was van een meid en een jongman
Die door het park wandelen kwam
Zij gingen proberen te cruaseren[33]
Het meisje sprak met veel plezier
Laat ons nog dikwijls komen hier (bis)

Dan zijn ze beiden aan een bankje gekomen
Dan schuilde ik achter boom en bos
En ik heb alles voor mij genomen
Dan heb ik alles afgespied.
Ze lag in d'armen van een jongman
Ze kusten elkander heel charmant
Hij ging er binnen, 'k verloor mijn zinnen,
Het meisje sprak met veel plezier:
Laat ons nog dikwijls komen hier. (bis)

Dan zijn ik achter de struiken uitgekomen
En ben ik stil bij haar gegaan
Dan heb ik alles voorgenomen
Ze zaten samen in 't bezwaar
Dan riep ik met een luider stem:
Nu zit ge beiden in de klem
God van marante[34] is dat geen schande?
Mijnheer, 't is mijnen eerste keer
Pardonneer het mij voor dezen keer. (bis)

Dan zijn ze samen weggelopen
Ik wist zelf niet waar dat ze zijn gegaan
En ben dan aan het bankske gekomen
Waar dat ik een kabaske[35] zag staan
Pakte het op en zag eens rond
Of dat er niemand stond
En dat kabaske was van dat maske
Die zal dat wel verstaan
Wat dat z'in 't park heeft gedaan (bis)

---

[28] Op rabot gaan = op zwier gaan. Van het franse "*ribote*" , *riboter* = overmatig eten of drinken.
[29] Een bussel kind = een boreling, in doeken gewikkeld
[30] een "moef" is een geelgors. Een sijsje lijkt er op. Hier wordt gesuggereerd dat ze samen paren.
[31] Blek=blik (metaal) in het Antwerps. Hij geeft haar een blinkende halsketting als afscheidsgeschenk?
[32] En daarmee gedaan
[33] ? carreseren, liefkozen
[34] Marande (ook wel marante, maraante, merante) is een Zuid-Nederlandse verbastering van Maria. Ze komt of kwam in Brabant (Nederland) ook voor met een verminking van Jezus en Christus: jazzes van merante!, ikkeres van merante!, jikkere van maraante!
[35] Een (boeken)tasje, hier eerder een handtas.

11. Achter ‘t Muziek Militaire[36]

Kluchtlied

Ik ging onlangs achter ‘t muziek
Bij ene militaire parade
Ene juffrouw in ‘t publiek
Zag ik daar dan in de regen baden
‘k Volgde haar stap voor stap
want dat betaamt aan fijne lieden
‘k Bood haar dan ook voor de grap
Mijn paraplu want zij was knap.
‘k Zei: lieve juffrouw,
zijt gij alleen? Gij schijnt verlegen.
Geef daarop geen acht
Ik wil u helpen uit den regen
O. Pardon monsieur
Wilt u voor mij niet derangeren
Zo bleef ik met dat lieve kind
Achter ‘t muziek maar voort marcheren.

Bij een poos onder den weg
Trokken wij enen winkel binnen
En zo waar ik het zeg
Zij smulde goed, mijn Engelinne
Alles wat daar binnen stond
Fijne desserts en chocolade
Verdween in haren lieven mond
Terwijl ik ras mijn rekening vond
En dan gelijk n’en wind
Trokken wij met ons tweeën weer naar buiten.
Want mijn Josephien
Was een van die rare guiten
Maar is zij niet getrouwd
Was ik gedurig aan het denken
Maar verdraaid, ‘k ben niet benauwd
Ik kocht voor haar een paar geschenken.

Zo kwamen wij dan op het plein
Het muziek hield op met spelen
Ik wou eens een royalen[37] zijn
Een lekker fles, dat zou ons strelen
Maar n’en korten tijd nadien
Kwam in ‘t café een van die Heren
En weldra kon ik dat zien
Het was de man van mijn Josephien.

‘k Dacht: wat nu gedaan
ik moest al gauw iets gaan bedenken
Ik sprak dat heerschap aan
‘k Liet hem ook een fles uitschenken
maar ‘k betaalde niet
want mijn besluit was zo genomen
‘k Liep weg, ja ook, zoals ge ziet,
daar ben ik goed van afgekomen.

[36] W&P nr 913 - Een versie met muziek is te vinden bij Willy Lustenhouwer in “Geschiedenis van het café-chantant (MUZ0165 nr 110); ook op repertoire Edmond Van der Haegen, Aalst (MUZ0370 pag. 19) Zie ook https://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2022/02/achter-t-muziek-militaire/

[37] er staat “rialen”…

12. Blauw schenen

Kluchtlied - wijze: Achter ‘t muziek militaire

Ik stond op trouwen overlest
En ‘k ging voor mijn papieren zorgen.
‘k Bevroeg waar dat ze mij die ‘t best
en spoedig konden bezorgen
Men wees mij naar een stadsgebouw
Waar ik “Bureau” vond op geschreven
‘k Ging binnen en ik klopte gauw
een heer verscheen dan ook zo even
Ik wilde mijn vraag gaan doen
Doch hij riep: ‘t is zeker om te ruimen?
Wel, morgenvroeg of na de noen
Komen wij vast zonder verzuimen.
Ik zei: pardon, meneer,
Ik trouw eerst binnen veertien dagen
En daarom kom ik n’ een keer
Bij u naar mijn papieren vragen.
Hij zei: kunt gij niet lezen
Of ziet ge somtijds scheel?
Voor dat moet g’ hier niet wezen,
Hier is het Reinigingsbureel.

‘k Liep dan tot aan de Zuiderlei
‘k Zag daar veel mannen zwieren.
Ik zag er vrouwen ook wel bij
‘k dacht: die hebben zeker hun papieren.
Toen trok ik in dat groot gebouw
Een grijzen heer riep: “Hier, rabauw,
Komt gij eens voor de pinnen
Zweer nu en zeg mij de waarheid
Gij schurk, gij dief, gij beul des vrouwen,
Waarom mishandelt gij die meid?
Antwoord, of ‘t zal u fel berouwen!”
Ik zei: pardon, meneer,
Ik trouw eerst binnen veertien dagen
En daarom kom ik n’ een keer
Bij u naar mijn papieren vragen.
Hij zei toen vol ontsteltenis:
Vraag daar aan de police
Want, jongen lief, ge zijt hier mis,
Hier zit g’op ‘t Paleis van Justice

Toen kwam ik op het stadhuis aan,
‘k zag daar veel jonge mannen binnen.
Een gendarm, die mij zag staan,
Riep: kom, ze gaan met u beginnen.
Schiet hier maar gauw uw boeltje uit
Men wacht alreeds om u te keuren.
Ik spoedde mij maar ‘k dacht: verdraaid,
Wat zal er hier nog gaan gebeuren?
Ik kwam dan op zijn Adams voor,

Men begon mij dan te visenteren[38].
“Bon pour le service”, riep den doktoor,
“Hebt gij nog iets te reclameren?”
Ik zei: pardon, meneer,
Ik trouw eerst binnen veertien dagen
En daarom kom ik n’ een keer
Bij u naar mijn papieren vragen.
Hij stampte met den voet
En riep verduveld kwaad:
Gij zijt hier beestengoed
Voor den militairen raad!

Bedroefd zocht ik nu verder rond
Juist zag ik nen heer passeren
Ik sprak hem aan, maar hij, terstond,
Sprak: vriend, ik zal ‘t wel arrangeren
Bijvoorbeeld een achturenlijk
Of wilt g’ er somtijds een om zeven
Of ’s achternoens, ‘t is mij gelijk,
‘t is eender wat lijk ik moet geven.
Doodskaarten draag ik zelve rond,
Ik zorg voor lijkkoets en voituren,
Voor kist, voor graf, gewijde grond,
‘k zal ‘t zeer goedkoop besturen.
Ik zei: pardon, meneer,
Ik trouw eerst binnen veertien dagen
En daarom kom ik n’ een keer
Bij u naar mijn papieren vragen.
Hij zei me: beste man,
Hoe kunt g’u zo vergissen?
Ik ben niet anders dan
Aannemer van begrafenissen.

Hij stuurde mij nu naar een deur
Die ik dan spoedig had gevonden.
Ik klopte aan, een heer kwam veur
Hij scheen mij zeer fel opgewonden.
Wat is dit voor iets, vroeg hij mij,
Kom, spoed u wat, vooruit, laat horen,
Een meisje of een jongen bij,
Zeg mij wanneer is het geboren?
Zijt gij er soms de vader van,
Hoe is de naam van uw bedrijven,
Nu uw getuigen, beste man,
Kunnen die lezen en schrijven?
Ik zei: pardon, meneer,
Ik trouw eerst binnen veertien dagen
En daarom kom ik n’ een keer
Bij u naar mijn papieren vragen.
Hij riep dan met een hese kreet:
Duizend kanons en forten,
Ezel, ge zijt hier op ‘t bureel
(voor d’aangifte van een geborte.)

(… 2 pagina’s ontbreken.)

[38] onderzoeken

13. Afgevet

(pagina’s ontbreken)

14. Een nachtelijk avontuur[39]

Kluchtlied

(eerste strofe ontbreekt)

Na den afloop van die vieze kuur
Namen wij een gesloten voituur
En reden dan ook blij van zin
Naar 't huis van mijn vriendin.
De koetsier van voren, stapte als 't behoorde,
Van den passé ging met ons mee
En zonder te verzinnen ging hij eerst naar binnen
Duwde dan mijn lief opzij en snauwde tegen mij:
Wel, Jan van Kapoen, wat komt gij hier doen?
Gij hebt willen gaan rijen
om met die vrouw te vrijen,
Ik ben de koetsier die u bracht naar hier,
Wel, luistert, sprak hij dan,
ik ben die vrouw haar man!

Dan sprak hij: gij grote menier,
Geef gauw uw gouden horloge hier,
Uw broek, uw frak en uw gilet
Daarbij uwen porte-monnaie
En wacht u nu jandome
Van hier nog te komen,
Maar eerst verdraaid[40]
Uw schoenen uit
En nu, halve gekken, kunt gij vertrekken.
Terwijl dat wijf te lachen staat
Vloog ik in mijn slip op straat
Wie heeft het ooit gedacht
't Was zulk een koude nacht
'k Verzuchtte het met pozen:
'k Was bijna bevrozen.
Toen ik thuis kwam bij mijn trien
Bezwoer ik bovendien
Dat ik voortaan des nachts
Geen ander vrouw meer zou bezien.

15. Daar is een steek aan los

Kluchtlied

Het geeft daarom geen wonder te geloven
Al sloeg ik hier alles ondersteboven
Wat hier steeds[41] armoede had in grote nood
Wordt eertijds rijk vervoerder met spoed.
Hoe komt gij daaraan, zou men wel durven vragen,
Het geld is raar, vooral in deze dagen.
Het antwoord is: fortuin en geld is los
Al wat bestuurt, daar is een steek aan los (bis)[42]

Manneke, zegt een vader blijgemoed,
Werkt met vlijt en ook met spoed
Dan is 't dat gij een jaarke nog studeert
En flink als dokter arriveert.
Maar 't zoontje had maar lust van 't amuseren
Hij sliep bij dag en kwam bij nacht niet uit zijn kleren
Hij kwam naar huis, nog dommer als een os
Ik geloof, aan zo'n vent daar is een steek aan los.

Jeannet en Mina waren twee vriendinnen
Ik wist niet wie van bei ik moest beminnen.
Jeannet was een aardige vriendelijke meid
Maar Mina danste en schertste altijd.
Zij waren dagelijks netjes in de kleren
En goed bekend bij oude en jonge heren
Bij dag wat bleek, maar 's avonds rood van blos
Ik geloof, aan Jeannet daar is een steek aan los.

Een oudje kwam laatst van een huwelijksreisje
Trouwde daar met een aardig lief meisje
Hij was krom, gebukte poten, zonder haar
Korts na zijn huwelijk werd hij ook Papa
Hij sprak: da's vreemd, daar had ik niet op gedacht
Zie dat kind gelijkt op mijnen huisknecht precies
Het oudje zingt, terwijl het kindje dorst:
"Ik geloof, aan mijn vrouw, daar is een steek aan los."

[39] Deze titel ook op een liedblad van Victor Van der Haegen & C° volgens het boek "Aalsters volksleven"
[40] waarschijnlijk in het Antwerps dialect voorgedragen, dan rijmt "verdroht" met "a schoenen oht"
[41] er staat "stijgt"
[42] herhaling van de twee laatste zinnen als refrein

16. Voor ‘t ongeluk geboren[43]

Kluchtlied

Ik ging laatst op enen zolder
In een klein benedenhuis
Ging ver in enen polder
Tussen het onweer en ‘t gespuis
Heel verkeerd ter aard gekomen
Tegen wil en dank
Werd ik weeral opgenomen
Gelijk een jonge Olifant.

O ja, O ja,
En ik ben voor ‘t ongeluk geboren
En ik ben op aard een arme snul
En ik loop op aarde gans verloren
Och God, is dat toch mijne schuld?

Als ik oud was drij vier weken
At ik met de verkens mee
Moeder heeft mij leren spreken
Terwijl zij haren afwas deed
Klederen moest ik zelf gaan zoeken
En mijn haar werd mij gekamd
Nooit krijg ik geen kermiskoeken
Ik word altijd weggestampt.

Nu ben ik al twintig jaren
En ik ben nog maar half volgroeid
Moet ik u oprecht verklaren
Dat het leven mij vermoeit
Ik zou wel eens willen trouwen
Maar de meisjes willen mij niet
Als ik eens één wil aanschouwen
Schrikken zij gelijk voor Zwarte Piet

En mijn hartje is zo teder
Alles klopt onder mijn gilet
Mijn verstand is zo taai en helder
Zeggen zij, het is daarmee
Dat ze mij alleen laten lopen
Zeggen zij: het is mijne schuld
Dat ik nog geen kind kan kopen
Ach wat ben ik toch gefopt.[44]

Is er iemand van u allen
Die mij waarlijk geerne ziet
Die mij vriendelijk wilt bevallen
Anders spring ik in de vliet
Ik en kan alzo niet blijven leven
Vrienden, trek mij toch wat aan
En wil mij toch een vrouwke geven
Ik heb de meisjes nooit iets misdaan.

[43] Zangwijze bij Wreed & Plezant nr 509 – zie https://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2016/07/ik-ben-voor-t-ongeluk-geboren/

17. Ik zien haar zo gaarne

Kluchtlied

‘t Was op een winteravond,
aan de boorden van het bos
zag ik een lief meisje die 20 jaren was.
Men noemde haar Madelein,
haar twee ogen en haar handjes zeer fijn
Haar zwarte haren kon ik aanstaren,
Ze was toch zo lief als ze stond in de maneschijn.

Maar ik zien ze ook ja nog zo geerne
Hoe gelukkig zouden wij niet zijn
Maar zij heeft nu mijn hart gaan briseren[45]
Z’ is opgetrokken mijn lieve klein
Nu kan ik haar nooit meer vinden
Toen ze mij zei: ‘t is nog genen tijd
Nu ben ik ze kwijt

‘t Is nu een week of twee geleden als ik haar voor een vitrine zag staan
Ik dacht : ‘k zal haar nu spreken maar mijn woorden waren in de maan
Ze begon te grommen en ik was blij maar ze zei: ge zijt veel te gemeen
Als ik trouw dan is het met een rijke en laat me nu maar alleen.

Ik heb haar nu alles gegeven
Al wat ze maar kost verzinnen of had gedacht
Het was een maand zo in de regen
Dan kwam ik haar tegen op ‘t onverwacht
Ik dacht dat ik in de grond ging zinken
En dat ik verloor mijn verstand
En ik haar van verre met een piot zag blinken
Zij kusten elkander en drukten de hand.

Nu hebt ge ook nog in dees wereld veel mensen gedreven
Door jalouzie en heiligheid
Zij hebben mij ook mijn Madelein ontnomen
Zeg vrienden, is dat geen droefheid?
Maar nu wil ik ook niet langer meer leven
In dees wereld want z’is zo slecht
Maar voor dat zij vertrok
Heeft zij mij nog iets gegeven
Ziet vrienden lief, het is haar portret.

[44] volgens het rijm moet hier “gekuld” staan.
[45] breken

18. De Dames van Parijs[46]

Kluchtlied *Zangwijze ?*

De Dames van Parijs
zijn chique maar niet wel wijs
In Antwerpen is 't geweten,
daar weet ik van te spreken
Gaat gij des avonds laat
door d'een of d'ander straat
Als g'u eens wilt verzetten,
dan moet g'er eens op letten

Tegen de Koeikensgracht
daar hebt ge een hele vracht
En tegen het Hopland
daar hebt g'een goei vol hand
En op de Ankerrui
daar is 't een Lierse vlaai
Op de Turnhoutse baan
gelijken ze op een half maan

Wilt gij nu zo'n machien
van dichterbij bezien
Hun felle fijn genegen[47]
van 's morgens half negen
Gaat naar de St Jansplein
daar zijn ze toch zo fijn
Die lieve Marionetten,
het zijn als violetten.

En achter de Cité
daar is 't een fijne bouqué
En aan het St Andrieskwartier
de reuk als van een stier
En in de schoon Luussstraat
daar riekt het naar 't vergeten zaad
En op het Coninxplein,
veel stank van die daar opgesloten zijn.

In de zomer ziet ge ze gaan
met een licht jakske aan
Of in een rijtuig rollen
met hun twee smoutebollen
Tegen de winter zijn
die beestjes niet zo fijn
Want hunne Caramellen
stoppen ze dicht in hun flanellen.

Want die van de Bassijn
steken z'in de satijn
Die van de Luienhoek
draaien z'in een vollen doek
Die van de Zuiderlei
steken z'in de zij
Die van de Mosselkaai
gooien ze 's avonds in hun schapraai.

Met zo een fijn corsee
vind ik ze netjes mee
Al zijn dat soms maar vodden
waar dat z'ons mee bedodden
Ze zijn soms wel zo plat
als enen toebakzak
Maar in d'Hoogstraat, jandome,
daar moogt g'er niet aan komen.

En op de Keizerlei
zijn ze zo hard als een kassei
En op de Luizenmarkt
daar zijn ze veel te zwart
In 't Park dat is iet,
daar ziet ge ze voor niet
En in de Statiestraat
daar is 't twee frank voor n'en soldaat.

19. De Vrouwen Soort

Kluchtlied *wijze: de Dames van Parijs*

Ziet mannen hier te gaar,
ik wil er nu dees jaar
Eens een paar woorden zeggen
en u eens fijn uitleggen
Hoe dat een vrouw bestaat,
zij is het grootste kwaad
Wilt ge weten wat ze zijn,
luister dan maar naar mijn refrein

't Zijn slangerige tangen
als g'er wel op let
Ge ziet ze met hun kinderen
altijd vuil en vet
Ze deugen geen van al,
zet ze gerust op stal
Dat ze werken gelijk een paard,
Meer is een vrouw niet waard.

En meest die vrouwensoort
maken samen akkoord
Om hunnen man te plagen,
ze snoepen hele dagen
Werkt maar met goeden moed
terwijl z'uw cens opdoet
Ge wordt er door gekuld
en ze steken overal in de schuld

[46] Stond op het repertoire van Jos Dumont (1893-) die op z'n 17 jaar debuteerde in café Risquons Tout, Verlatstraat, Antwerpen volgens het boek "Volkszangers in Antwerpse café-chantants"

[47] geen idee wat hier bedoeld wordt, maar het staat er letterlijk zo

Ze moesten alle wijven
van dat slecht fatsoen
Maar seffens binnenrijven
en naar Mortsel doen
Dan was de stad gewis,
die nu vergeven is,
Verlost op enen tijd
En waren wij al die lapsmeren kwijt.

Moest ik Minister zijn,
ik arrangeerde het fijn
Een wet op al die vrouwen
die nog moesten gaan trouwen
De man die commandeert
en als zij refuseert
Of maakt ze u soms wat kwaad
Gooi ze dan maar seffens op de straat.

Dat zou een leven wezen
als het zo moest zijn
Ze zouden ons niet meer treiteren vrouwen
groot of klein
Dan was ik weer de man
juist zoals het zijn kan
Weer meester in mijn huis
En verlost van 't vrouwen gespuis.

G'hebt dan ook slechte vrouwen
die men niet mag betrouwen
Schoon brieven kunnen schrijven
om hunnen man te verblijden
Zij arrangeren het fijn,
maken verdriet in schijn
Maar als g'er goed op let
liggen ze met een anderen in bed.

Moest ik hier meester wezen,
dan gaf ik een wet
Die slechte vrouwen werden
voor 't kanon gezet
En met een schot of drij
al die ontrouwe vrij
Dan was men hier in 't land
verlost van ene grote schand

20. De Vrolijke Bakker

Kluchtlied

Hoera, hoera, daar is den bakker ja
Van 's morgens vroeg steeds bij de hand
Brengt hij zijn brood van klant tot klant
Hij zingt, hij fluit zijn beste liederen uit
Voor elke maagd die hij ontmoet
Zingt hij een morgend groet (fluiten)

Bij rijk en arm brengt hij zijn brood nog warm
Zijn komst wordt steeds met vreugd bereid
Door barones en keukenmeid
En slapen zij vast, dat is voor hem geen last
Hij klapt somtijds een half uur
Den Vrolijken kwast. (fluiten)

Mijnheer is daar hij komt van een reisje thuis
Hij keek wat scheef, hij was wat zat
Zijn oog is blauw, zijn neus is plat
Mijn vrouw denkt hij ligt zeker nog op zij
Dus stil voor dat zij wakker is
Want dan is het zeker mis (fluiten)

Ach wat malheur, den bakker aan de deur
Hij roept en belt zo hard hij kan
De vrouw die roept, zijt gij het man?
Ja, roept hij vlug en keert terug
Want eensklaps stort een waterplas
Op den bakker zijne jas (fluiten)

Mocht dus lieve maagden
U den bakker vragen
Schenkt hem geen blauw scheen
Maakt van uw hart een beurs meteen
Hij die u zal lijden
En van hongersnood bevrijden
Zingt dus verheugd en blij
Leve de Bakkerij

21. De Missendiender

Kluchtlied *wijze: Sur l'air du tralala*

Wat is het in den winter toch
slecht weer en koud
Doen alle dagen een wandeling
langs Borgerhout
En zo de Seefhoek in
en dan langsheen het laar
Daar is weer iets gebeurd,
ik weet het zelf niet waar
Je laire de tralala je laire de tralala
Tra la je lou derire ra sasa[48]

Daar was n'en missendiender
die behagen vond
Al in een oud wijfke dat met juksel[49] stond
Ze telde tachtig jaar, dat was nogal een som
Ze heeft het dikwijls gekregen in haar bloem

De man had aan zijn vrouwke
al eens doen verstaan
Dat hij voor enige dagen
in de stad moest gaan
Al voor n'en dag of twee,
somtijds ook wel voor drij
Dat is niets zo sprak dat wijf,
daar komt n'en andere bij

De man die was er buiten
en de missendiender kwam er in
Het vuur begost te branden
bij die ouwe zottin
Zij stelde haar in haar vaan
en toen de mis ging aan
De kaars die stond te branden,
g'had het moeten zien

De man die kwam dan bellen
want hij wist waarom
Ge kunt het ook wel denken,
hij was wellekom
De missendiender kroop
al spoedig onder bed
De man heeft hem gevonden
en hem eens goed afgevet

Nu zit hij daar te bleiten daar in enen hoek
Al op zijn blote poten zonder frak of broek
De vrouw gaf haren rok en hare creoline
En zo liep hij naar buiten
gelijk een oude zottin.

[48] Origineel: *Sur l'air du tralalalala (bis), sur l'air du tra-deridera, tralala cfr "Saint-Nicolas, patron des écoliers"*

22. Mijn eersten dans

Kluchtlied

'k Heb daar iets in 't oog[50] gekregen
't Was een meisje uitgelezen
't Was een dikke maar een kleine
'k Gaan z'eens vragen tot de mijne
in 't dansen vind ik mijn behagen
die jonge meisjes gaan te vragen
als z'eens dansen wil met mij
dan zal ik zijn verheugd en blij (dansen)

'k Heb daar weer iets in 't oog gekregen
't Is een meisje uitgelezen
't Is een nette en een fijne
'k Gaan z'eens vragen tot de mijne
in 't dansen vind ik mijn behagen
die jonge meisjes gaan te vragen
als z'eens dansen wil met mij
dan zal ik zijn verheugd en blij (dansen)

'k Heb daar weer iets in 't oog gekregen
't Is een meisje uitgelezen
ze toont me wel drij meters lang
'k Gaan z'eens vragen maar 'k zijn bang
In 't dansen vind ik mijn behagen
Knappe jufffers gaan te vragen
Als z'eens dansen wil met mij
Dan zal ik zijn verheugd en blij (dansen)

'k Heb daar weer iets in 't oog gekregen
't Is een boerinneke uitgelezen
maar 't is toch nogal een fijne
'k Gaan z'eens vragen tot de mijne
in 't dansen vind ik mijn behagen
die boerinnekes gaan te vragen
als z'eens dansen wil met mij
dan zal ik zijn verheugd en blij (dansen)

[49] jeuk
[50] er staat: in d'hoog

23. Als ik eens zo gelukkig was

Kluchtlied wijze vermoedelijk "Ik ben soldaat" [51]

Ja 'k heb gedroomd al voor ik ging ontwaken
Van mijn Sophie, mijn welbeminde vrouw
Als dat ik haar gelukkig nu zou maken
En centen had zoveel als ik maar wou
Men bracht bij ons
de meubels met heel karren
Een stoof en bed, een pispot en een kast
Ik had het geld
zomaar bijeen te scharren
Och dat ik toch
maar zo gelukkig was (refrein bis)

Ik droomde ook dat ik was gaan verhuizen
En 'k woonde in een huis hier op de Meir
Ik was bevreesd daar zaten zoveel muizen
En ratten ook en ander klein gescheer
'k Zag al de rijken voor mij salueren
'k Reed per voituur met paarden eerste klas
en ik had nen hof om in te promeneren
'k Wou dat ik toch maar zo gelukkig was (refrein bis)

'k Zag mijn Sophie gekleed gelijk de mevrouwen
N'en groten hoed en met n'en langen sjaal[52]
Zij was gekleed alsof ze moest gaan trouwen
Wij trokken naar banquet, soiré en bal
Dat was voor ons toch wel een ander leven
Wij dansten op muziek, viool[53] en bas
En nu staan ik van grote kou te beven
Ach dat ik toch maar zo gelukkig was (refrein bis)

Ik droomde ook dat wij hadden gekregen
Een jongen zoon, zij had er voor gespaard
Nu zegde zij hebben wij er al negen
Zie wat geluk dat ons den rijkdom baart
Van vreugde ben ik uit mijn bed gerezen
'k Zag weer mijn bed, de muizen en de klein
een jonge vrouw alleen kan mij genezen
dan eerst oprecht zou ik gelukkig zijn (refrein bis)

[51] De melodie kan komen van "*Dis-moi, soldat, t'en souviens-tu?*", componist Joseph Denis Doche (1766-1825) of van "La Brabançonne"
[52] er staat "chal"
[53] er staat "fiool"
[54] gezongen versie in MuziekMozaiek veldopnamen/07 Getwee.wav

24. Liefst getwee[54]

Kluchtlied wijze: ? (auteur Jean Van Aarschot, Antwerpen)[55]

Van in de vroegen tijd zoals ik meen
Heb ik in de boeken gelezen
Sprak Adam toen hij was alleen
En toch niet langer zo kon wezen
Hij had in 't geheel[56] geen tijdverdrijf
En ging daarom zijn nood staan klagen
Hij wou bij hem een mollig wijf
En die ging hij den Schepper vragen

Hij kreeg die en hij was tevree:
getwee, getwee
In 't Paradijs gaan zij gedwee
getwee, getwee
Toen ging Adam met Eva mee
getwee, getwee
In den appel beet zoals men zee
getwee, getwee

Zie ja ik lieg er toch niet om
Bij zowel als bij u allen
Bij groot of klein, bij recht of krom,
Zijn het geen wonderlijke gevallen
Vraag het aan Turk of Baviaan
Een van het zuiden of van 't noorden[57]
Of hij alleen zou kunnen bestaan
Hij zou u zeggen in korte woorden

Geen vreugde vindt men op aarde dan:
Getwee, getwee.
'k Ben niet gelukkiger als het kan …
vraag het aan de vrouw en de man …
had het huwelijk anders waarde dan …

Ja, zelfs een dier is niet tevree
En zou niet langer kunnen leven
Was het niet dat zij waren getwee
Om aan elkaar vriendschap te geven
Van de grootste tot de kleinste beest
Van olifant tot vlieg genomen
Verheugen zij zich om ter meest
En zijn voor elkander ingenomen

Ziet duiver en duivin …
Vliegen samen hun nestje in …
Liefkozend en ook blij van zin …
Bieden zij elkaar de zoete min …

[55] betere tekstversie in MUZ0590 schrift Leonard Vandevelde – nr. 12
[56] er staat "in 't geel"
[57] deze lijn ontbreekt bij Koopman. Overgenomen van liedjesschrift Leonard Vandevelde

Maar ziet dan ook een minnend paar
Hoe het voor elkaar is ingenomen
Zij hebben niets dan van elkaar
Des nachts de zoetste minnedromen
Des zomers gaan een wandeling doen
Ja arm in arm gelijk twee beminden[58]
En zoeken dan in 't jeugdig groen
Het geluk der liefde te gaan vinden

Al zuchtend gaan ik zo ik meen …
's Avonds in de maneschijn …
in d'eenzaamheid en gans alleen …
hoe gelukkig moet het wel niet zijn…

25. Mijn ander broek[59]

Kluchtlied

't Is akkerdonders weeral twee
ik trek er gauw vanonder
als het nu maar mijn vrouw niet weet
of ik krijg nog op mijn donder
zij is wel de kwaadste niet
maar zij kan zo schromelijk zagen
doch daarom zijn z'allen toch zo niet
en moeten wij 't maar verdragen.

Maar wacht dat ik mijn sleutel zoek
(sleutel zoek)
Komaan St.-Pierre komt uit den hoek
(komt uit den hoek)
Komt als 't u belieft op mijn verzoek
Ge krijgt terstond van mij een koek
Helaas, helaas,
Hij zit weer in mijn ander broek.

Hier voor de deur zo blijven staan
En 't slapen maar vergeten
Dan zegt me morgen ja mijn vrouw
Waar hebt ge weer gezeten?
Daarbij 't is nogal bitter koud
Ik geloof dat ik zal gaan bevriezen
Ja ja, 'k heb al een valling vast
Atjie, ik moet er van gaan niezen.

Maar wacht dat ik mijne zakdoek zoek
Schotelvod komt uit den hoek
Komt als 't u belieft op mijn verzoek
Ge krijgt terstond van mij een koek
Helaas, helaas,
Hij zit weer in mijn ander broek.

Die broek die 'k thuis heb heeft me reeds
Ja zo menig part gebakken
Zo voelde ik mij bij de kraag
Van mijnen huisbaas pakken
Ge staat met drie jaar pacht, riep hij,
De nikker[60] moge u halen
Ach vriend maakt toch zo geen lawijt
Ik zal u terstond betalen

Maar wacht dat ik mijn beurze zoek
Helaas, monsieur, komt uit den hoek
Ze zit bij mijn gebedenboek
En bij mijnen witte zakneusdoek
Helaas, helaas,
Ze steekt[61] nog in mijn ander broek

Ik ben alleen niet op dees aard
Die soms wat kan vergeten
Bij een dozijn ministers daar
Heb ik hetzelfde spel geweten
De Vlaming vroeg in Vlaanderen Vlaams
Sinds vijfentwintig[62] jaren
Zijn welbeminde antwoord was:
Och vriend, wil u bedaren.

Ik heb daar weer, 't is onderzoek,
Uw recht gevonden in den hoek
Komt morgen in de wet haar boek
Hier is 't beschuit, daar is het koek
Helaas, helaas,
Hij steekt weer in mijn ander broek

Maar luistert nu eens hier, mijn vriend,
Ik moet er geen meer kopen
Totdat ons Jennie, ons eerste kind,
Een jaar of twee zal lopen
Ik heb des zondags een broek van dure stof
Geeneen voor alle dagen
Alleen de broek van 't meesterschap
Wordt niet door mij gedragen.

Want onder ons, sta ik in den hoek
En als ik spreek dan krijg ik koek
En 'k deed om vrouwkens hand geen verzoek
Want ze dragen altijd ook een broek
Helaas, helaas,
Die draagt een gans gescheurde broek.

[58] er staat "geliefden" maar dan klopt het rijm niet meer
[59] Ook gevonden in "Zo werd gezongen" (De Belie, MUZ0099 pag 112), zonder zangwijze
[60] Pietje de Dood is in 't zwart gekleed
[61] er staat "stikt"
[62] In "Zo werd gezongen" (De Belie, MUZ0099) staat hier "63 jaar". Hij concludeert dat het lied dan in 1893 moet gemaakt zijn (1830 + 63). Dat komt wonderwel overeen met dit liedboek, geschreven in 1917-25=1892

26. Ik hou veel van een grap

Kluchtlied

Ik ben één van die rare lui
die 't leven zuur bezien
Die alles nemen even zwaar
en zuchten bovendien
Ik ben zo vrolijk goed gezind
't zij met of zonder geld
En ben voor 't drinken wel gezwind,
op alles ben ik gesteld
Door 't leven vlieg ik als de wind
zeer langzaam stap voor stap
Ik spreek zeer weinig 'k lachte graag,
ik hou veel van een grap

'k Was op een feest geinviteerd
en 'k zat daar voor een paar
dat zat te vrijen ongegeneerd
te vrijen met elkaar.
Ik voeld' opeens een damesvoet
Die op de mijne drukt
En zij die denkt dat z'hem trakteert
Zij was er van verrukt
't Verveelde mij, 'k gaf haar een schop
en zij gaf hem een klap
ik zeide niets, ik lachte maar,
ik hou veel van een grap

Ik voelde mij onlangs niet wel
en bleef een dag in bed
mijn kostvrouw, altijd zeer galant,
had daar niet op gelet
daar komt ze tegen 't middaguur
en trekt mijn deksel weg
zij sprong verlegen in een hoek
verschrikt zoals ik zeg
daar vloog z'opeens op haren bol,
viel in een blauwen lap
maar 'k zeide niets en lachte maar,
ik hou veel van een grap.

Laatst werd er hevig aangebeld
Mijn kleermaker, die zegt:
Mijnheer, geeft als 't u blieft mijn geld
Alvoor ik hier ga weg.
Ik zei: kom boven, lieve vriend,
Mijn zoon bekeek me zeer
En smeert ong'looflijk voor 'n klein kind
Den helen trap vol zeep.
Mijn kleermaker die gleed nu uit
Van boven van den trap
Maar 'k zegde niks en lachte maar,
Ik hou veel van een grap.

27. Da's ambetant[63]

Kluchtlied

Ge hebt zo van die stadse mensen
Die zijn kwaad op een twee drij
Die vervloeken en verwensen
En zien groen van razernij (bis)
Als er iets zou tegenslagen
Dan doen ze niets als zagen
Wijl ze roepen door den band
Das ambetant, das ambetant (bis)

Vele venten kunnen zagen
Maar de wijven zagen ook
Als z'iets uit hun botten slagen[64]
Lijk lest mademoiselle het spook (bis)
Die haren rok niet uit kost krijgen
En die kost toch maar niet zwijgen
Wijl ze riep, heel in brand,
Das ambetant, das ambetant (bis)

Zie onzen dapperen Garde-Civique[65]
Die gaan wandelen naar de plein
Om wat stof te kunnen slikken
En eens duchtig nat te zijn (bis)
Vele mensen die dan denken,
Wijl ze daar een borrel schenken:
Dat, den dienst van 't Vaderland?
Das ambetant, das ambetant (bis)

Als ge soms een blond capoentje
Mint uit zeven paardenkracht
En gij vrijt met een lief smoeltje
Vraagt haar hand, een goed gedacht (bis)
Om daar seffens mee te trouwen
Zie dan komt père den ouden
Ge krijgt een trap tegen uwen achterkant
Das ambetant, das ambetant (bis)

Met de Vastenavond-dagen
Ziet men menigen getrouwden lap
Ja zijn beentjes hoog op slagen
Met een naaister flink en knap (bis)
Maar in 't schoonste van zijn dromen
Komt zijn vrouw hem tegen stromen
Op het bal, met een sergeant,
Das ambetant, das ambetant (bis)

[63] tekst in de stijl van Andreas De Weerdt
[64] zegswijze: iets verzinnen
[65] er staat "Garde-Chevique"

28. Mijn Trees[66]

Kluchtlied

Ziet inderdaad het is toch wreed
Ik ben helaas te beklagen
Geen mens die luistert naar mijn leed
'k Beleef zoveel droevige dagen
Die ik nochtans niet heb verdiend
Mijn Trees heeft mij verlaten
Omdat ik voor 1 enk'len keer
Met een ander stond te praten.

Ik ben voor 't geluk niet geboren
'k Ondervind dat elken keer
Mijn hart klopt mij zo zeer
Mijn Trees wil mij niet meer
Alle dagen ga ik vragen
Of ze mij nog gaarne ziet
Ik krijg haar antwoord niet
Ik lijd zoveel verdriet

'k Was vroegertijd haar lieveling
waar zijn die schone dagen
dat ik met haar ter kermis ging
en ons zo gelukkig zagen
ze brengt mij echter in den rouw
'k geef nooit genen moed verloren
ik min haar altijd even trouw
zij blijft mijn uitverkorene

Waarom laat zij mij hier nu staan
Daarvoor heeft zij toch geen reden
'k Heb nooit aan haar geen kwaad gedaan,
dat getuigt mijn verleden
zij weet het niet hoe ik haar min
dien tijd is nu vervlogen
Z' aanziet mij niet meer voor haar vriend
Kwam zij mijn tranen drogen

Ziet, zij luistert niet meer naar mij
Alleen laat zij mij lopen
Dan ruk ik mij van hare zij
'k Zal een pistool gaan kopen
en schiet mijn eigen voor de kop
ofwel ga 'k mij verdrinken
maar eer ik breng mij aan den strop
zal ik mij eens goed zat drinken.

[66] dit lied ook op een liedblad gedrukt te Brussel, Drukkerij Balencourt, Blaesstraat 483 – MUZ0173-174 pag. 20
[67] Zie https://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2017/04/sapristie/

29. Het Koetsierke

Kluchtlied wijze: zie Lustenhouwer nr 100 "Sapristie"[67]

Ik stond laatst met een vriend te klappen
Maar ik had zo weinig tijd
Ik meende d'Omnibus[68] te pakken
Maar ze was alreeds te wijd[69]
Ik begost ineens te lopen
Al mijn zinnen wende ik aan
Maar den afstand werd al groter
En zij wilde niet blijven staan.

Ik riep: koetsierke, blijf wat staan
Holala, holala,
Maar hij bleef met zijn zweepke slaan
Holala, holala
Ik dacht dat hij het deed express
Holala, holala
Want hij gaf nog wat meer vitesse
Hola, hola, holala

Kwam dan aan de beurs gelopen
Kost bijna al niet meer voort
En ik altijd maar aan 't roepen
Maar geen vriend die mij aanhoort
Op den duur werd ik verlegen
'k maakte toch een zot figuur
elken mens die mij kwam tegen
lachte met mij op den duur.

Kwam dan aan het Vlaams Theater
Eindelijk stopte hij een stond[70]
En dan liep het stromend water
Van mijn aangezicht op den grond
'k Wilde nog wat harder lopen
maar daar had ik een groot malheur
mijnen hoed was van mijn hoofd gevlogen
d'Omnibus die reed maar deur.

Ik kwam dan aan de Grote Statie
Dan kon ik bijna niet meer
Langs de Carnot en Ommegankstraten
En mijn benen deden zeer
Ik wilde nog wat harder lopen
En ik liep een wijf omveer
Dan kreeg ik een koppel doefen[71]
En nu was ik seffens kleer

Eindelijk kwam ik tot mijn zinnen
Op het pleintje bleef ik staan
En dan schoot mij iets te binnen
Dat ik was te ver gegaan

[68] een trein die in elk station halt houdt. In dit geval een postkoets die meermaals stopt.
[69] te ver weg
[70] eventjes, een wijle. Van het duitse "*eine stunde*"
[71] een paar slagen

‘k Was mijn huis voorbij gelopen
en nu moest ik weer terug
ik belde aan, mijn wijf deed open
‘k vertelde haar dan alles vlug.

Ze zei: daar hebt ge mijne vent
Holala, holala,
Nu ben ik zeker en vast content
Holala, holala,
Ik vertelde haar alles bedaard
Holala, holala,
De ros die zei: nu hebt ge vijf cens bespaard
Hola, hola, holala

30. Dat is Werken

Kluchtlied

Zie ik kan er niet van zwijgen
‘k Heb hier niets dan tegenspoed
‘k Zou willen zo een plaatske krijgen
waar ik niet hard werken moet
ik ken al meer dan dertig stielen
van alles heb ik reeds gedaan
Geen van al die mij bevielen
‘k Was te gauw moe, ik liet het staan
(spraak) …..

‘k Wil wel werken, ‘k wil wel werken
Zo op ‘t stadhuis, is dat niet kras,
Als ik daar eens kassier op was
‘k Zou gauw gaan lopen met de kas
Dat heet ik: werken

Hoe dikwijls hebt g’al niet gelezen
Of eens een zitting bijgewoond
Op ‘t tribunaal van die of deze
Die wordt beticht van brand of moord
Hoort dan eens naar die advocaten
Die hun verdedigen ‘t is wreed
Die weten het zo klaar te maken
En zetten hun voor ‘t geld in ‘t zweet.
(spraak) ……
Ziet ‘m werken, ziet ‘m werken
Veel flauwe praat dien hij verschaft
‘t Is voor het geld dat hij zo blaft
maar een rechter die rechtvaardig straft
dat heet ik: werken.

Eens op een feest zag ik een heerke
Hij was twintig jaar en reeds getrouwd
Juist ging hij daar een Quadrille[72] beginnen
Zijn schoonmama zeer stijf en oud
Wou hem voor cavalier nog vragen
Omdat zijn vrouw niet dansen kon
‘t Was moeilijk, dacht hij, zulks te wagen
Maar ‘t was te laat, den dans begon.
(spraak) …..

Hij moest werken, hij moest werken,
Zijn schoonmama in de galop
Struikelt met hem hals over kop
Hij laat een zucht en licht haar op
Is me dat werken

Komt g’in de Senaat of in de Kamer
Als er een redevoering is
Hoort dan eens naar die woordenkramer
Maakt veel beslag, dat is gewis
Een expeditie wil ik formeren
We gaan naar China lijk ik zeg
‘k Zal zelf in den strijd marcheren
Maar als ‘t er op aan komt is hij weg
(spraak) …

Ziet hem werken, ziet hem werken
Ze blijven thuis, ‘t is kolossaal
‘t Zijn slechts woorden met kabaal
Neen, lijk de Boerkens in Transvaal,
Dat heet ik werken.

31. De Onbekende

Kluchtlied

Als ik ’s morgens bij het ontwaken
Mijn blik langs de zolder laat gaan
Dan kan ik er niet toe geraken
Waar ik dat lieve meisje zag staan
Die ik dezen nacht in mijn dromen
Zag komen aan mijne zij
En die mij uit mijn bed heeft genomen
Zij streelde en kuste mij

Ach kom nog eens lief onbekende
Uw kaken zijn zachter als vlas
Ze zei dat ik de schoonste jongen
Van heel de wereld was.
Ze zei haren naam, Césarine,
En gaf mij een kus op mijn kaak
En dat viel in mijnen smaak
Van mijn Engelinne

Dat was nog niet al wat ik droomde
Ze sprak mij van liefde en min
En dat ze geen vrijer kon krijgen
Ik alleen stond in haren zin
Maar nog vele andere zaken
Als dat ze zes kinderen had

[72] een soort dans van militaire oorsprong

En dat ze niet getrouwd kon geraken
't Was mij alleen die ze aanbad

Dan vroeg ik haar of ze wou trouwen
Ik zei dat ik veel centen had
Dan kon ik er geen huis meer mee houden[73]
Zij noemde mij seffens haar schat.
Ik droomde dat ik er mee voor 't stadhuis kwam
En als dat we waren getrouwd
Dan kwamen haar kinderen gelopen
Met zes tegelijk sapperloot.

Nadien ben ik wakker geworden
En ik zag nog eens goed in het rond
Maar in plaats van me boven te vinden
Was ik van al de trappen gebold
Hier staan ik nu met twee blauwe ogen
Mijn armen gebroken misschien
Maar dit alles zou ik nog niet vragen
Als ik haar nog eenmaal mocht zien.

Ach, kom nog eens, lief onbekende
Heb medelij met mijn lot
Voor u wil ik duizendmaal vallen
Mijn ogen en armen kapot
Zeg nog eens uwen naam, Césarine,
Ik hoop dat dit nog van u dromen mag
Dan wens ik u goedendag,
Mijn Césarine.

32. 't Is genen haas, geen konijn

Kluchtlied

Overal waar dat ik mij steeds begeef
Vind ik dingen waarom ik niet en geef
Dingen in 't oog, prachtig en fijn,
Maar die er daarom niet zo zijn.
Gij ziet het wel aan Maria
Zij heeft een paraplu in gloria
Een hoed en een kleed als in wit satijn
Wat mag er de rest dan wel zijn.

't Is genen haas, geen konijn
sappristi wat mag dat zijn.

Ene madam heel proper en net gekleed
Kwam in een hotel ja heel zeer beleefd
In groten tenue met veel lawijt
Stapt zij uit een prachtige gerij
Zij bestelde daar een fijne diner
Van rosbief en fijne fricassé
Maar als er te betalen kwam
Wat was het dat niet uit de zakken kwam

Een koopman kwam nu van zijn reis
En zocht logist[74] aan een kleine prijs
Hij kwam in een huisje smerig en klein
Zijn bed was ook niet te fijn
En als hij des morgens vroeg opstond
En dan iets in zijn kleren vond
Het was iets zo raar, hij keek er naar
Wat beestje mag dat nu toch zijn.

Als Adam in het aardse paradijs
Moest zelve maken zijne spijs
Hij riep er: God, als 't u belieft,
Zend mij er een vrouwke lief
En 's morgens als hij vroeg opstond
En Eva zo dicht bij hem vond
Hij sprong subiet op en bezag het venijn
Ach God, wat mag dat toch zijn?

Zo leefden zij daar nu te saam
Tot eindelijk den duivel kwam aan
Adam gaf te eten een smakelijke vrucht
En Eva wierd daarvan bedrukt
Maar nu, een korte tijd nadien,
Was daar een kleinen Adam te zien
Zij kijken er naar met veel plezier
Dat is toch een aardig dier.

33. Bernard en Katrien

Kluchtlied

Een jeugdig paar ging eens uit wandelen
Katrientje met haren minnaar
Om samen van liefde te handelen
Naar buiten, dat was goed, voorwaar
Zie liepen langs eenzame wegen
Steeds spelend en vrolijk en blij
Zij lachten malkaar[75] zoetjes tegen
Bernard trok haar aan zijne zij.

Maar zij sprak: och Nardje wees toch stille
Blijf toch staan want iemand kan ons zien
Och, schei uit met al uw zotte grillen
Stillekens, Bernard,
want daar komt iemand aan

Bernard die scheen niet te luisteren
Hij bekeek haar daar toch zo lief
Hij scheen haar ook toe te fluisteren:
Katrientje, mijn zoete lief,
Wat zal ik u beminnen
Voor u zou ik alles doen
Ik zou springen door 't vuur, vriendinne,
Kom geef me toch nog maar een zoen

Bernard kon zich niet meer bedwingen

[73] zegswijze: ik kon ze niet meer intomen
[74] logies
[75] mekaar, malkander

Hij kuste dan ook haren mond
En sprak haar van schone dingen
Die zij 't opperbeste vond
Zo wandelden zij al vrijend
Nog verder door de laan
Toen Nardje sprak zo verleiend:
Katrientje, kom, laat ons maar gaan.

Zo werd het nu stilaan wat duister
Geen mens was op straat meer te zien
Men hoorde niets dan gefluister
Rond Nardje en Katrien
't Wordt tijd, zo sprak hij, vriendinne
om spoedig naar huis toe te gaan
voldoet toch aan mijne zinnen
wij zijn hier zo goed voortaan

Men zag hen dan huiswaarts keren
Zij waren vermoeid aangedaan
Katrien had wel drie of vier keren
Gevraagd om wat stiller te gaan
Wijl 't hoofdje op zijn schouders rustte
Kloeg zij ook van pijn aan den voet
En terwijl hij haar dan kuste
Sprak zij zo zachtjes en zoet

Och Bernard, voldoet aan mijne grillen,
Vreest toch niet dat iemand u kan zien
Kom, mijn vriend, blijft toch bij uw vriendinne!
Morgen, misschien, kom ik weer, Katrien.

34. Manneke Pis[76]

Kluchtlied wijze : zie "Zo d'Ouden Zongen", pag 242

Ik had een frank of zeventien gespaard
Met veel moeite had ik die bijeen vergaard
'k Dacht, met die centen daar gaan ik mee op reis
ik gaan er voor n'en dag naar Brussel of Parijs
'k Liep naar de statie om een kaartje heel gedwee
Maar waar moette naartoe?
'k Zeg: g'hebt er geen affaire mee
'k Zat voor het vensterke van het portel[77]
Wel! Wel! Dat was een spel
Het was kadee, den trein die ree
En al die bomen en die akkers reden mee
Somtijds dacht ik dat den trein bleef staan
Omdat ik alles zag weg gaan
Ik kost me daar niet aan verstaan

Een vent met koperen knoppen, dat is fijn,
Die knipte dan een gaatje
in mijn kaartje van den trein
'k Zette mij in 't midden van de bank,
ge moet verstaan,
Omdat den trein niet scheef zou rijden
En niet van de route zou gaan.
'k Stond in Brussel te gapen, 'k weet niet hoe
De weg moest ik niet vragen
Want ik wist niet waar naartoe
'k Liep dan zo maar op goed vallen uit[78]
D'een straat in en d'ander uit
Wat grote jar[79] op dien boulevard
Het was al winkel en Bazar
Ik vroeg aan een agent van Police
Zeg mijnheer, waar is
Het standbeeld van Manneke Pis?

Dien agent zei minzaam tegen mij:
Gaat daar over dat pleintje, door dat straatje opzij
Dicht daartegen is een beenhouwer met vlees
Als ge zo goed wilt zijn, vriend,
vraag het daar nog eens
'k Pakte mijn pet af en 'k zei dankuwel
Dan ging ik mijnen weg voort, rap en snel
Maar wat verder moest ik blijven staan
Want een schoon maske sprak mij aan
Wel, brave vent, zei ze present,
Ge zijt hier in Brussel niet bekend
Zeg mij waar g'ieverans[80] wezen moet
Spreek maar ventje zoet,
'k Wijs u de weg met spoed

Zeg lief kind, hoort mij eens aan
Weet gij hier omtrent Manneke Pis niet staan?
Zeker, zei ze, dat is daar in dat café
Trakteert ge mij een pintje, dan ga ik met u mee
'k Zeg: welja, maar dat was kolossaal,
Het was een stamineeke[81] met een groot portaal
In dat portaal daar stond een mammesel[82]
Maar binnen was 't een spel
Een wijf of vier, rokskes tot hier,
't Waren de meisjes van plezier
Ik moest niet lang zoeken, 't was zeker waar
'k Zag het standbeeld daar
Ik sloeg mijn handen dan tegaar

'k Zag alras dat ik in een cabberdoeske[83] was
Ik hield goed mijn centen in mijn handen dan vast
Een juffer met zo een korten rok
Trakteerde gij niet met 'n munich[84] of een bock[85]?

[76] W&P nr 590 Zie http://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2017/08/manneke-pis-2/
[77] portaal ?
[78] lukraak, met de natte vinger
[79] "jar" van *genre*: met veel beslag, groot vertoon
[80] ergens. Nergens = nieveranst nie
[81] van "*estaminet*"
[82] van "*mademoiselle*"
[83] van "*chambre douce*", een apart vertrek in theater en opera waar de rijkelui ongezien en ongestoord hun maitresse(s) konden ontvangen
[84] Duits bier, uit Munchen
[85] Bock is een biersoort. Oorspronkelijk Einbeckerbier in de 17e eeuw, in de lage landen verbasterd tot "een bockbier"

‘k Zeg, lief kind, mijnen bok heb ik niet bij
Die staat op onzen stal en mijn geit die staat er bij
Ze glimlachte en ze zweeg subiet
Heuren haring braadde niet[86]
‘k Trok er vandeur, zonder getreur,
En ‘k liep algauw naar den vapeur[87]
Als ik nu nog eens naar Brussel gaan
Geloof mij voortaan
‘k Zal naar Manneke Pis niet gaan.

35. Laura[88]

Kluchtlied

Geachte vriendenschaar,
mag ik iets van u verhopen?
Hebt gij somtijds geen vrouw
langs hier voorbij zien lopen?
Z’is donkerbruin van haar
En schijnt pas 40 jaar
Omdat ik z’oprecht bemin ja zoek ik haar

Met een net gezicht,
bevallig licht, z’heet .. Laura
Al mijn pree[89] heeft ze mee ... Laura
Z’is op zwier met een grenadier ... Laura
Ach kwam zij maar weer bij mij ... Laura

Van op den dag
dat ik met haar ging kennismaken
‘k Was zo in mijnen schik
als wij van minnen spraken
Ik kocht haar goudsatijn
En kleedde haar zo fijn
Waarom mag zij van mij
Dan toch gaan lopen zijn?

Liefste, keer bij mij weer Laura
Arme soos, weest niet boos Laura
Ach verlaat dien soldaat Laura
Kom als ‘t kan bij uwen man Laura

O ja ‘t is waar,
Ik ben vergeten nog te zeggen
Dat mijne brave vrouw
Heel goed de kaart kan leggen
Voor Duits of Engelsman,
‘t was eender wie er kwam
‘t Was zeker dat z’hem
zijne porte-monnaie ontnam

Zij was habiel in die stiel Laura
Haar verzet was het buffet Laura
Door haar keel goot ze veel Laura
Doch voorwaar min ik haar Laura

Toch zal ik getrouw in alle kant en hoeken
Mijn allerliefste vrouw,
Mijn lieve Laura zoeken
En kom ik op ‘t onverwacht
Dan bind ik haar dadelijk vast
Als was ‘t dat zij een koppel
Grenadiers mee bracht.

Ik houd mij kloek, ik ga op zoek naar Laura
Dan voorwaar vind ik haar Laura
Maakt zij last, bind ik haar vast, Laura
En tevree breng ik haar mee Laura

36. De Italiaanse

Kluchtlied

Gij allen hebt hier in de kermisweek
Die orgels op straat wel gehoord
Die draaien gezwind dat ge raakt van uw streek
Pianomuziek dat bekoort
Een vrouwke met ene draaiorgelkast
Zag ik op de Keizerlei
Ik dacht dat het een Italiaanse was
Terwijl ik haar vriendelijk zei:

Liefste Signora,
sprak ik op zachten toon,
Uw serenade
klinkt toch zo wonderschoon
Spreek Italiaans,
dat kan ik goed verstaan
En dan liet ik haar niet meer los
En ben met haar mede gegaan

Zie snuitje, ge moogt er zo kwaad niet voor zijn
Dat ik u zo vurig bemin
Terwijl ik dan draaide sloeg zij tamboerijn
En ‘k kneep haar eens zacht in de kin
Ik gaf haar een ring en een geldbeurs erbij
Nooit had ik geen schoner gezien
Zij nam alles aan en bedankte mij
En ik draaide maar voorts op ‘t machien

Ik sprak van trouwen
terwijl zij mij bezag
Nooit zal het u rouwen,
zeg dat ik hopen mag
Ach lieve schone,
laat mij hier zo lang niet staan
Gij kunt bij mij al wonen
neemt gij mijn voorstel aan

[86] zegswijze: haar plannetje mislukte
[87] van *“à vapeur”*: stoomtrein of -tram
[88] Bijna zelfde tekst, met melodie in "Suffragetten Revue" van Louis Michiels, Leefdaal, 1912
[89] heel mijn wedde

Mijnheer, sprak zij mij in 't gebroken Vlaams
Ik ben niet alleen, opgepast
Mijn man gaat daar ginds met de schotel rond
Gewis neemt hij u zeker vast
En nauwelijks had zij die woorden gezeid
Of een struis en gebouwd Italiaan
Die had mij daar ras op die stenen geleid[90]
En hij bokste er dapper op aan

Een paar blauw ogen
En hier en daar een plak
Alsook de mouwen
Gescheurd uit mijne frak
Dan drij agenten
Namen mij mee naar 't bureau
En tot slot zonder centen
Vloog ik nog een nacht in den bak voor cadeau

37. Van mijn Louiza

Kluchtlied

Zeg vrienden, ge kunt het niet geloven
Wat een slang dat ik heb van een vrouw
In plaats van mij te lieven en te kozen
Krijg ik n'en kap en n'en knauw
Als ik naar huis kom, menige keren,
En zoek ik al naar de rust
Dan begint ze mij uit te schelden
Terwijl ik dan enigszins zucht:

Ach mijn Louize, wat kunt gij kniezen
Gij zijt een aardig[91] wijf,
Houd op met uw gekijf
Ik kan niet slapen met al uw praten
Houd uwe snuit of trekt er uit,
Dan kan ik slapen

Als ge uw vrouw een kus wilt geven
Dan zeg ik: dat is slecht van u
Want al uwe nichten en neven
Die hebben dat niet gedacht van u
Want die zullen dat toch niet weten
Dat gij mij zo vals hebt bedot
Met hier en daar wat onder te steken
Tot zelfs ons nieuw schotelvod.

Dat er zo een vrouwke mij beminde
Ik zou niet weten wat ik zou doen
Maar er zijn er zo geen te vinden
Die het eerlijk en deftig willen doen
Ik zou met het kind gaan aan 't spelen
Alles doen naar haren zin
Maar begon ze mij te vervelen
Viel dan dees refrein weer in:

Ach gij, Louize, wat kunt gij kniezen
Gij zijt een aardig wijf,
Schei uit, blijf van mijn lijf
Ik kan niet slapen, schei uit met praten
Houd uwen snuit of trekt er uit,
Nu gaan ik slapen.

38. Een ongeval

Kluchtlied

Zeg vrienden, luistert allen,
Wat er met mij is gebeurd,
Wat er mij is voorgevallen,
'k Heb er dikwijls om getreurd
Ik stopte dezen morgend,
Ja ook al met de gauwte
Met mijnen linksen voet
Al uit mijn bed
Ik trapte in de pispot
Dan nog in 't natte spouwsel[92]
't Schol[93] dan nog niet veel
of ik brak bijna mijnen nek
Ik ben mij dan gaan wassen,
'k Was bezig met azijn
In plaats van zeep te pakken
Had ik xx[94] al van de klein.

Ik ben mij dan gaan kleden
Ja ook al met de gauwte
Zat ik potverdekke in de broek
Al van mijn vrouw
Van schrik liet ik ze vallen
En ik ging al op een lopen
'k Bolde van de trappen
'k Was beneden veel te rap
Ik ben mij dan toch gaan kleden
En ik pakte algauw den tram
Mijnen porte-monnaie vergeten
Stond ik zonder boterham
Dan ben ik voorts gelopen
Tot aan 't hoekske van de Statie
Daar liep ik met mijn bakkes
Tegen een geschilderde gaspilaar.

Daar kwam dan nog een boerke
Met een hele mand vol flessen
Struikelde over een tabakzak
En dat boerke viel omver
'k Zei tegen dat boerke
Ge moogt dat toch niet kwalijk nemen

[90] gelegd
[91] raar, vreemd. Niet in de betekenis van vriendelijk, lieftallig.
[92] Overgeefsel, braaksel
[93] 't scheelde
[94] Onleesbaar, waarschijnlijk iets onfris …

‘k Stapte deze morgend
Met mijn linksen voet uit bed
Terwijl dat ik dat tegen
Dat boerke stond te vertellen
Gooide daar n’en snotter[95]
Met n’en sneeuwbal in mijnen nek
Ik liep achter diene snotter
Tot voorbij de Julogie[96]
Daar liep ik tegen een spiegel
Van de Bazar[97] en ik brak mijn knie

Dan was ik verplicht
Van een voituur[98] te nemen
‘k Zat er nog niet in of
Krak dat wiel eraf
Dan ben ik naar huis gelopen
Om een koppel houten krukken
‘k Had ze nog niet vast
of die gaven ook al een krak
Dan ben ik voorts gelopen
Tot aan de Dambruggestraat
En daar de Omnibus genomen
Die bracht me op een verkeerde straat
Dan zat ik daarboven
Tegen een kindermeid te wenen
Die mij bekloeg
Dat ik was een arme snul.

Ze liet me dan de klein
Zijne tutterfles[99] uitdrinken
De kleine die werd kwaad
En die kakte op mijnen bil
Dan ben ik daar afgekropen
En ‘k bolde onder ‘t wiel
Wat zag ik er uit jandome
Vol slijk en modder, sappristie
Zeg vrienden, voor het sluiten
Al van mijn vieze pret
Dus wacht u van te komen
Met uwen linksen voet uit bed.

[95] een snotneus, een deugniet
[96] sic. Waarschijnlijk “zoölogie”, de Antwerpse dierentuin
[97] voluit “Grand Bazar du Bon Marché”, grootwarenhuis in 1906 geopend op de Groenplaats in Antwerpen. Het gebouw was ontworpen door Victor Horta.
[98] paardenkoets
[99] een fles met een speen

39. Beklaglied van een jongman

Kluchtlied

Ik ben een jongske fraai van leden
En daarbij zeer dik en vet
Voor niemand moet ik er niet beven
Ziet eens wat een schone cadet
Ik heb er veel prachtige klederen
En daarbij n’en hogen moed[100]
Veel geld in mijn porte-monnaike
Alles in overvloed

Ziet dat toch eens hoe schoon ik ben
Mijn moustache[101] in krullen gezet
En daarbij een sigaarke
Deftig in mijne mond
Een stokske al in mijn handen
Zo gaan ik uit wandelen
Vond ik nu nog maar een schoon lief
Ja, dan had ik mijn gerief.

En gaan ik uit promeneren[102]
Ik kleed mij aan met besten jas en hoed
Ik moet voor geen armoede beven
Ik heb huizen en goed
Kwam er bij mij een vriendinne
Die troostte mij druk en rouw
En die mij wilde beminnen
Om te worden mijne vrouw

Kom ik in die schone weide
Al in dat jeugdig groen
Ik zie de vogels hun verblijden
En liefde welke zij hun aandoen[103]
Maar voor mij is het moeite verloren
Ik weet niet wat er aan schild[104]
Is er dan toch geen een geboren
Die mij eens helpen wilt.

Gaan ik naar ballen of naar feesten
Ik ben overal tevree
Daar hoor ik de meisjes zeggen
Ziet eens wat schone kadei[105]
Maar wat kan die schoonheid mij baten
Daar komt er geen een naar mij
Wou er een hare liefde klagen
Och God, ik zou zijn zo blij.

Ik zie nu toch ook voor mijn ogen
Dat er mij geen een ’n wilt
Mijn verstand zal geraken verloren

[100] hoogmoed? Of een “hoge hoed”, een buishoed ?
[101] snor
[102] wandelen (*se promener*)
[103] waarschijnlijk verkeerd begrepen uit de originele cabaret/liedtekst van onbekende oorsprong
[104] dialect voor “scheelt”, want dat rijmt niet goed
[105] naar het franse *cadet*, een jeugdig persoon, een leerling

Nochtans tot de minne verblind
Vaarwel meisjes nu uitverkoren
Ik trek er naar een ander land
Als moest ik gaan naar Rome
Om te krijgen iets aan de hand

Ik zeg nu aan ieder voor 't sluiten
Dat ik niet vinden kan mijn gerief
Maar nu laat ik ze toch fluiten
Nochtans zeggen zij hartedief
Mijnen schonen tijd[106] die vliegt henen
En mijn krulhaar dat gaat af
Mijn jonge jaren zijn verdwenen
Zonder vrouw moet ik naar 't graf.

40.Boerke Saffraan

Kluchtlied

Zie ik kan er toch niet over zwijgen
Van hetgeen dat ik moet onderstaan
Ik kan die steen van mijn hart niet krijgen
'k Zal nog van verdriet het graf in gaan[107]
'k Heb gevreeën met een boeremeiske
'k Was een troetelkind al van ons dorp
En nu vrijt zij al met een andere
En is dat voor mij dan ook niet sterk

Zie ik kan er toch geen kwaad van zeggen
Z'heeft voor mij altijd goed gedaan
Toen ik werkte bij den boer Verheggen
Kwam zij altijd aan mijnen koeiestal staan
Wij zetten ons dan op ons hukskens[108]
En vertelden van den oorlog
En dan wreef zij zo over mijn rugsken
En dan zei ze ook: mijn suske toch

Op de kermis als wij gingen dansen
Op den bogaard daar al bij den Dries
Zie daar woonde onze Tante Mansen
Die was getrouwd met onze Nonkel Sus
Wij bleven ons daar dan amuseren
Totdat het tijd was om naar huis te gaan
Wij moesten dan nog zoveel weg passeren
Door het klaver en het graan

Onderweg liet zij haar in mijn armen vallen
En dan zei ze: och, mijn susken toch
En ik lijd toch zoveel aan mijn galle
En ik zou willen genezen zijn
Ik zei: Mieke, legt u wat in 't klaver
Ja, ik heb nog poeiers van saffraan
Zij viel in slaap en ik ging aan den daver
Zij liet een schreeuw maar het was just gedaan.

In plaats van haar dan op te richten
Zag ze mij zo bedrukkelijk aan
Ze zei: wel Suske, mijn gal is nog aan 't verslechten
Ach help mij toch nog wat aan saffraan
Ik zei: wel Mieke, g'hebt heel mijn provisie
't Spijt mezelf dat ik zonder ben
maar ge zult er toch niet bij verliezen
Morgen zal ik er weer andere he'n[109]

Dan zijn we samen naar ons huis getrokken
'k Deed aan Mieke nog een goedenacht
Maar sedertdien komt zij niet meer afgetrokken
't Is nu al drij maanden dat ik naar haar wacht
Ik zag ze laatst als wij gingen maaien
Ik zei: wel Mieke, waarom komde gij niet meer?
Ze zei: wel suske, ik kan mij met u niet paaien
Ge kunt het toch niet meer als enen heer.

41. Wat men zou willen zijn

Kluchtlied

Zie vrienden als ik mijn eigen
maar eens kon hermaken
Me dunkt ik zou geen meisje willen zijn
Want een jongen heeft zoveel schone gaven
Waarvoor ze zijn de meisjes veel te fijn
Vooreerst moet hij geen creoline[110] dragen
Geen parasol of geen stuk van een gordijn
Want zijn gezicht kan goed de zon verdragen
Daarom zou ik geen meisje willen zijn.
Daarom zou ik geen meisje willen zijn.

Maar het is waar het meisje heeft de gunsten
van geen soldaat of beul te moeten zijn
zij die is begaafd na zoveel schone gunsten
waarvoor ze zijn die jongens veel te fijn
gaan ze naar een bal ze dansen 1000 keren
en ze weten nooit van eksteroog en van pijn
en zij verslijten zomaar 25 heren
daarom zou ik een meisje willen zijn
daarom zou ik een meisje willen zijn

Maar men kan een jongen niet bedriegen
op een manier ge weet hoe ik het mijn[111]
terwijl als dat het meisje zit te wiegen
zit hij gerust in 't bier of in de wijn
Hij kan zijn pijp en zijn sigaren trekken
't Is al hetzelfde waar, in huis of op de plein

[106] mijn jeugd
[107] aanhef van dit lied identiek aan "Mijn kokootje" MUZ0137 - Het Volkslied in West-Vlaanderen - Roger Hessel - pag. 281
[108] gehurkt
[109] hebben

[110] creoline is een ontsmettingsmiddel voor onder meer paardenstallen. Hier wordt allicht crinoline bedoeld: een crinoline of hoepelrok is een kledingstuk dat door vrouwen tussen circa 1850-1870 gedragen werd om de vorm van de kleding een steeds wijdere ('vrouwelijker') klokvorm te geven.
[111] meen

daarmee zal hij zijn eer toch niet bevlekken daarom
zou ik een jongen willen zijn
daarom zou ik een jongen willen zijn

Maar men weet als dat de schoonste dagen
Op d'aarde voor de knappe meisjes zijn
En ieder zucht of hij ze kan behagen
al met het hart vol minnepijn
een jongen moet de kost met werken winnen
en een meisje heeft een goud- en zilvermijn
zij heeft niets te doen als haar laten te beminnen
Daarom zou ik een meisje willen zijn
Daarom zou ik een meisje willen zijn

Maar als men trouwt dan is de jongen boven
en het meisje draagt de zwaarste lijn
zij die moet vooreerst haar leven lang beloven
dat zij haar een man zal onderdanig zijn
maar zulk een meid heeft zo'n groot vermogen
zij die is wel graaf en dikwijls kapitein
en dan alles goed en rijpelijk overwogen
dan weet ik zelf niet wat ik zou willen zijn
dan weet ik zelf niet wat ik zou willen zijn

42. Elementen

Kluchtlied wijze : "Daarom zou ik een meisje willen zijn"

Ge weet wel hé dat aarde, lucht en water
En 't vuur alleen geen elementen zijn ...
Ik ken er nog, zo sprak een vieze prater
Tot meester Jan, ik weet er nog een fijn.
Dat is de kwak[112], want als Papa de Knevel
Met Neel den Bult en Klaas de voddevent
In 't kwakhuis zit, dan roepen zij vol genever
Hoera hoera, we zijn weer in ons element.

Zo ken ik ook nog ander elementen
Als juffrouw Mie loopt in de Zologie
Met juffer Trien haar Franse complimenten
Nog andere bij, 't is heel de litanie[113]
Met ene strik en enen hoed vol pluimen
Zo groots dat elk naar hun het hoofd omwendt
En als die dan haar schoon toilet hoort roemen
Dan is zij vaak oprecht in haar element

Zo is het ook als Louiske van Genechten[114]
Aan 't wassen is of kousen breit of stopt
Dan laat dat kind somwijlen zucht op zuchten
Maar als er wordt een vrolijk lied geklopt
Lijk op het bal waar zij kan mee lancieren
En danst en springt zowel van eind tot eind
Dan heeft zij wel voor duizend man plezieren
Zij is dan in haar element, element

Mijn heer Grand Joseph[115] die g'in de week ziet lopen
Gelijk n'en vent die gans verloren is
Ge zoudt hem vast voor 'n kruidenier[116] verkopen
Maar ziet hem eens als 't zon- of feestdag is
Hij zit te paard en met n'en hoed vol pluimen
En rijdt er weer[117] en rond het regement[118]
Dan is het wel n'en groten held, jandome
Want dan is hij weer in zijn element.

43. Ik ben Papa

Kluchtlied

Als er iets is voorgevallen,
Zowat meer als niemendalle,
Zie dan gevoelt wel elke mens,
Bij 't vervullen van zijn wens,
Zo nen trek om maar te klappen,
'k Kan er ook niet over stappen
'k Ben het machien[119] van ons Mama,
Vrienden lief ik ben Papa.

't Is zo al wel drij vier weken
En ik weet er van te spreken
Het is nog maar nummer één
Die mijn Trees mij zet aan 't been
Ja, het is een kloeke jongen,
Danig wel ineen gewrongen,
Doch Hij is … hij is … voilà,
Vrienden lief, 'lijk zijn Papa.

'k Zal de rekening eens maken,
Zal er een einde aan geraken,
Ach wat kost dat je toch geld,
'k Ben er waarlijk van ontsteld,
Toen ik 't jong ging laten dopen
Zag ik niets dan mensen lopen
Met hun handen zo comme ça,
Tegen mij: ik was Papa

Van den doop naar huis gekomen
Dacht ik: nu is 't uit, jandome,
Maar mijn vrouw zei: zeg eens, Miel,
Luistert, en ze zei me: stil,
Geef de Bakel[120] nu vijf franken,
Twee of drij aan Net Verplancken,

[112] een kwak is een borrel
[113] originele versie: "met grote sjiek en heel de kompanie,
met moef en poef, met pluimen en met bloemen,
zo trots dat elk naar heur het hoofd omwendt.
En als zij dan heur schoon toilet hoort roemen,
Dan is het mens ook in haar element."
[114] Originele versie: "En in haar huis, als Lieske, vol genuchten
[115] Originele versie: "Mijnheer GrandChef"
[116] Originele versie: "kloddenier"
[117] Originele versie: "Rijdt op en neer"
[118] regiment
[119] Bij een andere bron: "het masculine van mama", de mannelijke versie van mama dus.
[120] bedoeld wordt de baker, de vroedvrouw

Aan de meid enen extra,
Vrienden lief, 'k was weer Papa.

'k Heb dien dag meer uitgegeven
dan voorwaar in heel mijn leven
'k Wierd op 't laatst daaraan gewend.
's Avonds ging ik heel content
Er één pakken, 'k gaf twee franken,
De garçon, zonder bedanken,
Zei: monsieur, je comprend pas,
'k Zei hem: vriend, ik ben Papa.

Ik dacht: nu is 't gedaan met geven
En wel voor een jaar of zeven
Maar mijn Trees zei, wat daarna,
Riep mij en ze zei: ik ga
Kerkgang doen en 'k wil als gedenken
Vijf frank aan de Bakel schenken
Geef mij geld en ik ga Dada,
Vrienden lief, ik was Papa

Nu dit alles is gaan vliegen
Moet ik nog de kleine wiegen
Want de Bakel is nu weg,
't Doet mij spijt dat ik het zeg.
Laatst zat Jefke op mijn knieken
En ik zong een vrolijk lieken,
'k voelde nat en 'k zei: merci,
vrienden lief, het was Pipi

44. De Jood[121]

Kluchtlied

Ik ben Petrus van der Braeken
Ik reis met al oudheden rond
Ik doen in wonderlijke zaken
Die nooit iemand vond.
Dit bijvoorbeeld is één der tanden
Van Adam onzen eersten Vader
En dit is één der kousenbanden
Van Madam Putifar

Spraak …

Hier is Eva haren appel
Waar Adam met smaak in beet
En waarom God (hem) met zijn eega[122]
Met hoofd en voet den hof uitsmeet
Hier is nog een klisken haren
Van den wreden Absalon
Die ik nam met veel gevaren
Uit den boom waaraan hij hong

Spraak …

Toen vader Job bedekt met zweren
Verlaten op een mesthoop zat
En hij het juksel niet kon weren
Heeft hier zich mee gekrabt.
Samson was een sterke kerel
Hij versloeg wel duizend man
Met het kaaksbeen van een ezel
Hier heb ik er nog een stukje van

Spraak …

Uit den Slag der Guldensporen
Bracht ik een gedenkstuk mee
Welk een franschman had verloren
Die Jan Breydel kloof in twee.[123]
Ik zal er hier nog presenteren
Ik heb het hier al in mijn hand
Dat is een zekere soort mijnheren
Napoleon zijnen nagelband

Spraak …

Lot wierd gespaard en mocht niet omzien
Zij wederstond aan dat gebod
Daarom schiep God haar in een zoutzuil
Zie dat is nog een stuk zout van Lot
Jonas zat in een walvis lichaam
Treurende van bittere smart
En als hij aan land gespuwd wierd
Rees hem dezen staan van 't hart

Spraak …

In achttienhonderd dertig jaren
Trok ik ook naar 't slagveld heen
Toen den Hollander onervaren
Geheel Belgenland sloeg overeen
En dit fleske kom ik te bewaren
Een eksteroog van Napoleon één
Die ik snee zonder dralen
Van zijnen groten teen.

Spraak …

45. Toone 60

Kluchtlied wijze : zie Karel Waeri

Laatst lag er een vent op sterven
Toone dat was zijnen naam
't Was ne vent die in zijn leven
nooit geen uurke rust bekwam

[121] Hier als stereotiep scheldwoord bedoeld in de betekenis van sjacheraar, bedriegelijke verkoper, oplichter die zogenaamd bijbelse relikwieën verhandeld.

[122] Originele versie: "weerga"

[123] bedoeld wordt dat Jan Breydel een fransman doormidden kliefde…

Hoor eens ventje, sprak de priester,
Gij zult straks zoals ik merk
D'eeuwige zaligheid bekomen
En dan is 't gedaan met 't werk.

Zwijg meneerke, zo sprak Toone,
Ik zit daar ook al in pijn
Want ik ben voor 't ongeluk geboren
't zal hierboven ook zo zijn
ja me dunkt ik hoor al zeggen
Toone, maakt de rijstpap gereed
Toone, doet de kinderen slapen,
En ga blaast de zon eens uit

Toone, gaat de bedden maken
En ga vult ne keer den bak
Van den Heiligen patroon[124] zijn varken
En den boek van Isiaak
Geef den hond van den Heiligen Rochus
Algauw wat eten, d'arme beest,
En haal gauw wat duivenbonen
Toone, voor den Heiligen Geest

Toone ge moest n'en keer de keersen
Van Sint Job eens na gaan zien
En de sporten eens gaan steken
In het wiel van St. Katrien
Kijkt ne keer of er nog water
Spuit genoeg uit Mozes zijn rots
En ga past dan op de Maagden
Van de Heilige Moeder Gods.

Toone ge moet wat zakken plakken
St Nicolaas die gaat op ree
En zijnen ezel wilt niet trekken
Toone toe trekt eens wat mee
Toone pompt ne keer wat water
St Noe die ligt weer zat
En vernieuwt de oude kaarsen
Van sinte Justine-Agathe[125]

Toone hoort eens aan de deur
Kijkt ne keer wie dat daar klopt[126]
Maar geen paster binnen laten
Dat hij naar den Duivel loopt
En ga legt ne keer de krullen
Van Maria Magdalena's haar
Toone wast ne keer de billen
Van het wijf van Putifar[127]

Ha 't zal geestig zijn hierboven
Toone maakt een beetje wind
Toone giet het regenwater buiten
Dat gij in de pispotten vindt
Toone maakt eens goed wat bliksem
Doet er nog wat donder bij
En zo zal er ook hierboven
Nooit geen uurke rust zijn voor mij.

46. De Kazerne

Kluchtlied wijze : Bij de kazerne[128]

Ik profiteer van de moment,
Om u te schrijven
Wat dat ik afzie in mijn regiment,
't is om te grijzen[129]
Gekleed gelijk nen Pierrot, [130]
met mijn lang ermen
Trek ik goed op nen martiko[131],
In de kazerne

Als g'uitgaat moet ge proper zijn
Alles moet blinken
Daar mag nieverans geen plekske zijn
Of straf zal klinken
Moet ge eens voortgaan aan de wacht
Van de kazerne
In den bak zoude vliegen, schacht
Van de kazerne

Hier is geen amusement,
Geloof me Belle
Ik moet eten, kwaad of content,
Uit mijn gamelle
Ik heb altijd nog zo een buikpijn
'k Doe niets dan kermen
In plaats van bier drink ik azijn
In de kazerne

's Nachts droom ik ook dikwijls van u,
Mijn lieve Belle
De liefde die ik voel voor u,
Hoe die vertellen?
Van 's morgens vroeg moet ik opstaan
In volle wermte
Om twee drij uren ver te gaan
Voor de kazerne

Vrienden ik heb oorden[132] vandoen
Om blink[133] te kopen
Want zonder nen geblonken schoen

[124] de patroon van Toone is de heilige Antonius, met zijn varken
[125] Originele versie: "Van de heilige Gustat"…
[126] in Gent zegt men "kloopt" en dan rijmt het
[127] er staat: "Billipar"
[128] Zie https://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2000/06/bij-de-kazerne/
[129] wenen
[130] er staat "Piro". Pierrot is een clown, wit geschminkt met punthoed, de aangever van August-met-de-grote-schoenen
[131] een aapje met kleren aan, zoals gebruikt door draaiorgel spelers. Een Mettekou geheten in Brussel.
[132] Geld
[133] schoensmeer

Mag ik niet lopen
Ziet dat ge mij twee frank opzendt
'k Ben toch nen ermen
Dan zal ik u beestjes zenden vriend
Uit de kazerne

Geloof me dat er kreiters[134] zijn
Bij de soldaten
Mij 's nachts plagen kunnen ze fijn
In plaats van slapen
Gisterenmorgen als ik opstond
Lag ik te kermen
Plaats van in mijn bed,
'k Lag op de grond
In de kazerne

Laatst als ik bedronken was
Die deugenieten,
Naaiden ze mij op mijn matras
En zonder liegen
Z'hadden ieverans potlood gekocht,
Mijn lijf en ermen
Hadden ze mij zwart gemaakt
In de kazerne

Ik kreeg laatst van een kameraad
Van 's morgens t'eten
Twee boterhammen kaas en mostaard
Maar zonder weten
Had ik dat op mijn bed gelegd
En ik wil ocherme
In plaats van kaas beet ik in zeep
In de kazerne

Ik heb nog drij maanden te doen
'k Wil het onthouden
Dan met de winter in 't fatsoen
Zullen wij trouwen
En samen werken met verstand
Om ons te wermen
Voor zes piotjes van ons land
Van de kazerne

Dat zal dan wel een vreugde zijn,
Mijn belle Josephine
Neen nooit voor ons geen druk of pijn
Zult gij dan ziene
Laat ze maar roepen en siffleren[135] op stap
Als de Roland komt af
Ja wij zullen leven in vreugde en min
In ons klein huisgezin.

[134] plaaggeesten, pesters
[135] van "*siffler*", fluiten

47. De Kokernoot

Kluchtlied wijze : onbekend

Enen boer die kwam in onze stad
Over de vogelenmarkt gegaan
Maar iets dat hij niet gezien 'n had
Bleef hij verwonderd staan
Hij zag een kokernoot[136]
En dacht: wel, sapperloot
Wat zijn me dat zaken
Als ik daar binnen eens vragen ging
Kost ik aan zo'n ding geraken
Maar God weet wat kost zo'n ding (bis)

Het wijf uit de winkel die wel zag`
Dat zij met n'en boer te doen 'n had
Die schoot bijna in enen lach
En zei: wel pachter, 'k ben u veel te plat
Ja, ja, sprak zij hem aan
Daar zult ge verstomd van staan
Dat zijn eieren van olifanten
Die kosten twee frank vijftig 't stuk
Breekt ze niet ten allen kanten
Breekt ze niet want dat is ongeluk (bis)

Hewel geef mij er een stuk of vijf
Ik zal ze mee naar huis toe dragen
Hewel, zo sprak er dan dat wijf,
Ge broedt er op vijf of zes dagen
Dan wed ik dat gij galant
Zult brengen in ons land
De schoonste olifanten
Wel man, zijn dat geen schatten dan
De schelpen kunde gij planten
Daar komen nog ezels van (bis)

Hij is er mee naar huis gegaan
Riep ieder van zijn hoeve
Hewel ge moet mij goed verstaan
'k Zal het u eens beproeven
Hij legde z'in zijn bed
En heeft er zich op gezet
En hij broedde al veertien dagen
Maar op een morgen sprak hij tot zijn wijf:
Zeg Trien, ge moest het eens wagen
Van eens te voelen onder mijn lijf (bis)

Zeg Trien, voelde gij nu nog niets?
Ze moeten er me dunkt al uit gaan komen
Hewel Peer en ik verschiet
'k Heb er eentje bij zijn tromp genomen
Amai! Riep onze kwast
Een beetje opgepast
Ge moogt er wel mee trekken
Maar d'olifanten alle gelijk

[136] kokosnoot

Maar ge ligt er potverdekken
Te sleuren met mijn fluit (bis)

48.Schoone meisjes[137]

Kluchtlied wijze : "Paradijs der vrouwen" [138]

Een man die in Brussel wilt trouwen
Dat is een gelukkige vent
Want in Brussel zijn de schoonste vrouwen
Dat is overal gekend
Schoon ogen, schoon haar
Hebben z'al te gaar
De kin rond en een klein lief mondje
De lipjes heel fijn, de voetjes zeer klein
En ze zijn er zo zoet als een klontje

Brussel, Brussel,
Daar is het goed om te leven
Stad van liefde en geuze lambic
'k Wil er mijn bloed voor geven
Brussel, Brussel,
Daar ziet men niets dan trouwen
Alle meisjes die leven in schrik
In Brussel zijn er schoon vrouwen

Beziet toch die wijven van Leuven
Z'hebben n'en kop gelijk een meloen[139]
Z'hebben hun lippen vol kleuven[140]
En een neus gelijk een citroen
Zij hebben een dik gat
Van voren zijn ze plat
En hebben daarbij kromme knieën
Hun voet juist van pas lijk een vioolkas
Ik zie nog liever die van Thienen

Dan hebt de die vrouwen van Halle
En dan de Walinnen van Luik
Die hebben ogen gelijk ballen
Daarvoor geef ik geen duit
De meisjes van Ath
Zijn stijf lijk een lat
Zij hebben gelijk ezels lang oren
Een vrouw van Eeclo, ik zeg het maar zo,
Heeft een mond tot achter haar oren.

De tanden van Engelse vrouwen
Die zijn lijk toetsen van een piano
Die vrouwen zijn niet te betrouwen
Die reizen maar apprepo[141]
Met de man zijn pree
Gaan ze op zee[142]
Die sukkelaars mogen niet klagen
De man zit dan thuis, zo arm als een luis
Hij krijgt op den koop toe nog slagen

Antwerpen schone stad geprezen
Waar alle vrouwen zijn proper en net
Ze zijn bovenal uitgelezen
Als men het wel belet[143]
Galant en zeer fijn
Zowel groot als klein
Dat is sedert jaren geweten
Dat men 't liefste kind in Antwerpen vindt
De rest mogen wij niet vergeten

Meisjes, meisjes,
Allerschoonste der vrouwen
Overal spant gij de kroon
Op u mogen wij betrouwen
Meisjes, meisjes,
Wilt het wel onthouden
Dat er hier voortaan
Geen schonere meer bestaan

49.De ontmoeting

Kluchtlied wijze : onbekend

Laatst op den Boulevard
Zat een minnend paar
Op een bankske daar.
Lachend, zij aan zij,
Lustig vrolijk blij,
'k Moest daar juist voorbij.
'k Dacht ik zal misschien
Ook van deze liên
Nog wel wat anders zien.
Psst psst psst klonk het teder
Psst psst psst was het weder
Klonk daar zo menigen toer
Stak mij weg in de koer
Psst psst psst klonk het teder
Psst psst psst was het weder
Klonk daar zo menigen toer
Stak mij weg in de koer

En achter enen boom
Hield ik mij niet stom
'k Zag vanwaar ik stond

[137] volgens J. De Vuyst en H. Boone in "De Brabantse Folklore", nr 185, heet dit lied "De Schoone Brusselessen" en vonden ze het op een liedblad van een "onbekend volkszanger". Het staat ook in het boek "Anderlecht zingt zoals vroeger", 1991, uitgegeven door "Ontspanningsclub van 't Broeck"
[138] De zangwijze zou ook wel "Daisy Bell" kunnen zijn, een melodie uit 1914. Cfr. https://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2018/05/daisy-bell-de-tweepersoonsfiets/
[139] er staat: millioen
[140] ? kloven
[141] A propos? In de Anderlechtse versie staat "dat is nog de grootste os"
[142] op staminee in andere versies
[143] bekijkt

Kussen op den mond
Beiden keken rond
Of er niemand stond
En wel sapperloot
'k Zag daar 'n piot
Kakken op de pot
Tralala op en neder
Tralala ging het weder
'k Had waarlijk pret
'k Lachte mij vet
Tralala hij gaf large
Tralala hij gaf charge
En ik stond gelijk een stier
Ook spoedig in het vier

't Wierd daar vast niet pluis
Stil gelijk een muis
Niet het minste gedruis
Sluw als een serpent
Stapte daar een vent
Een politie-agent
Naar het paar nu heen
'k Wilde 'n teken geven
't Was te laat dat scheen
Klits klets klots smoutebollen
Klits klets klots zag ze rollen
En 't lieve kind
Liep weg gezwind
He ha ha wacht een beetje
He ha ha mijn lief scheetje
Hebt toch geen vrees, gij schat,
Riep ik, wacht wat

'k Was zeer in mijnen schik
Riep ik ben het ik
Heb van mij geen schrik
Eindelijk had ik haar beet
Greep haar bij haar kleed
't Geen mij dadelijk speet
Want ik zag haar gezicht
Nu zeer blij en dicht
Door 't lantaarnlicht
Was dat een bedrijf
'k Stond van schrik zeer stijf
't Was mijn eigen wijf
Ik beet dan op mijn tanden
Zie zo wrong ik mijn handen
'k Riep: smerig zwijn,
't Zal toebac zijn
Ho ho ho vuile klodder
Ho ho ho soldaten lodder
Komt vanavond thuis
Ik ben nu niet pluis.

[144] ook lorejas, laurejas: grote slungel, plaaggeest, deugeniet
[145] er staat: ajuin …

50. 'k Heb ik het niet gedaan

Kluchtlied wijze : onbekend

Wat droeven tijd dat wij nu toch beleven
Daar wordt gespot met al wat deftig is
En grote liên zien wij het voorbeeld geven
Die schreeuwen licht en zoeken duisternis
En als die soort dan doet baldadigheden
Lijk hier en daar 'n mens de kop inslaan
Op 't tribunaal dan zijn ze voor de vrede
Dan is 't : mijnheer, 'k heb ik dat niet gedaan
Op 't tribunaal dan zijn ze voor de vrede
Dan is 't : mijnheer, 'k heb ik dat niet gedaan

Ze doen precies gelijk die schoon verlichte bollen
Gelijk bij de kleine straatkapoen
Die smijt madame een sneeuwbal in haar krollen
En schreeuwt "awoert" op mensen van fatsoen
Maar op 't moment dat hij wordt vastgegrepen
De kleine schavuit schiet in een droef getraan
En roept dan ook onnozel en geslepen:
Mijnheerke lief, 'k heb ik dat niet gedaan.
En roept dan ook onnozel en geslepen:
Mijnheerke lief, 'k heb ik dat niet gedaan.

Ge laat hem los en hij schreeuwt in het lopen:
Gij lorias[144], gij dief, gij dit en dat
Ge moet het soms nog met een steen bekopen
En dat hij slaapt, hij heeft er deugd van gehad
Omdat hij mij niet gerust liet betijen
'k Heb hem gegooid dat hij moest lopen gaan
Maar pakt g'hem weer,
hij gaat nog eens aan 't schreeuwen:
Ach baaske lief, 'k heb ik dat niet gedaan.
Maar pakt g'hem weer,
hij gaat nog eens aan 't schreeuwen:
Ach baaske lief, 'k heb ik dat niet gedaan.

Zo ook bijtijd een jonge vlugge pikker
Die stoeft als hij bij zijn gelijken is
Daar is geen meid als een gewone flikker
Of de mijn, dat zweer ik u gewis.
Met die en dees heb ik kermis gehouden
Maar kom er een die roept: mijnheer Arjaan[145],
Ge weet wel hé, 't is tijd dat we gaan trouwen
Dan roept hij ook: 'k heb ik het niet gedaan.
Ge weet wel hé, 't is tijd dat we gaan trouwen
Dan roept hij ook: 'k heb ik het niet gedaan.

Een zotte vent lijk Jan Baptist den doven
Die komt naar huis en slaat den boel kapot
En geeft zijn wijf wel vijfentwintig koven[146]
En op den duur geraakt hij in het kot
Als hij dan daar een nachtje heeft geslapen
En zegt men hem: wat hebt gij weer gedaan?

[146] meppen, erop kloppen, slaan, toeken

Dan staat hij ook onnozel weer te gapen,
Mijnheerke lief, 'k heb ik dat niet gedaan.
Dan staat hij ook onnozel weer te gapen,
Mijnheerke lief, 'k heb ik dat niet gedaan.

Het is de kwak als ik wat heb gedronken
Ik ben zo dwaas gelijk een wilde beest
Dan mag mijn vrouw me nog niet zuur belonken
Of 't is er op en kijven om ter meest
Dat zij dan zweeg dan was 't nog niemendalle
Maar zie, mijnheer, dat wil ze niet verstaan.
't Is door den drank al wat is voorgevallen
Mijnheerke lief, 'k heb ik dat niet gedaan.
't Is door den drank al wat is voorgevallen
Mijnheerke lief, 'k heb ik dat niet gedaan.

Dat is precies lijk of ik iets zou zingen
En 'k doen't zo slecht dat g'er bij valt in slaap
Ofwel zo'n valse noot dat al de ruiten springen
En dat ge zegt: ge zingt gelijk n'en aap,
't Is schand, lijk gij dat slecht hebt afgegeven.
Ge zoudt dan vast ook heel verwonderd staan
Zo ik u riep: ge slaat er lelijk neven,
Och mensen lief, 'k heb ik dat niet gedaan.
Zo ik u riep: ge slaat er lelijk neven,
Och mensen lief, 'k heb ik dat niet gedaan.

51. De dood van mijn hondje

Kluchtlied wijze : onbekend

Kom vrienden dit beestje opkweken
Kom luister naar mijn droeve nood
Want het verlies is onschatbaar en groot
'k Zal van spijt en droefheid er in stikken
Klein lief palleken, mijn hondje is dood
't Is dood

't Was toch zo'n aardig en klein lief reuken
Het gaf mij pootjes en lekte mijn hand
Deed zijn commissie in 't bakje met zand
'k Mocht het betrouwen in kelder en keuken
zuiver in alles, 't had mensenverstand
't Is dood

't Kwam zo vrolijk voor mijn voeten spartelen
Sprong en kefte en 't liep in 't rond
Schoof met zijn pootjes vooruit op de grond
Dan weer lag het op zijn pootjes te spartelen
Waar ik het meeste plezier in vond
't Is dood

'k Had het gekweekt en gekoesterd met zorgen
Het was trouw en zo eigen aan mij
Als ik het streelde dan was het zo blij
't Liep in mijn armen en iederen morgen
Bracht het zijn smoeltje bij maar nu
't Is dood.

Lest wilde ik uitgaan, 't kliste rond mij.
't Huis, zei ik, 't regent dat 't giet
En in zijn oogskens zag ik het verdriet
Als ik thuiskwam 'k dacht dat ik in de stenen zonk
Neen van mijn leven vergeet ik dat nooit
't Lag dood

Daar neergestrekt met zijn buikje gezwollen
En zijn vier pootjes gekrold onder 't lijf
't Is niet zonder tranen dat ik het beschrijf,
en zijn lief staartje om niet meer te krollen,
't Was als een pinneke zo stijf
Maar nu is 't dood

52. Pom pom pom [147]

Kluchtlied wijze : onbekend

Eenieder vindt er zijn behagen
Zowel in 't vissen als in 't jagen
Ik heb er mijn grootst vermaak
Met te wandelen langs de straat

'k Zag een juffer gans alleen
Tra la la, tra la la, tra la la
Een ouden heer liep om haar heen
Tra la la, tra la la, tra la la
Een heerke dat heel deftig gaat
Tra la la, tra la la, tra la la
Zijnen huisbaas sprak hem aan op straat
Tra la la, tra la la, tra la la sa sa pom pom

Van den Boulevard ging ik naar 't park
Daar kwam een juffrouw uit de kerk
Zij was heel deftig en charmant
Met een kerkboek in haar hand

Zij ging met haar oogskes neergeslaan
Tra la la, tra la la, tra la la
Daarachter kwam een oud wijf aan
Tra la la, tra la la, tra la la
Dan zag ik een student verblijd
Tra la la, tra la la, tra la la
Een piot aan den arm van een kindermeid
Tra la la, tra la la, tra la la sa sa pom pom

Van 't park ging ik naar de statie
Daar zag ik weer een conversatie
De trein was juist gearriveerd
Een oud wijfke die mij juist passeert

De commisionnair zeer vlug en net
Tra la la, tra la la, tra la la
Daar achter kwam een pickpocket[148]
Tra la la, tra la la, tra la la
De politie die dat seffens zag
Tra la la, tra la la, tra la la
Die duwde hem spoedig in de kas
Tra la la, tra la la, tra la la sa sa pom pom

Dan zag ik zeer veel volk stromen
'k Zag juist een Omnibus afkomen
Vanboven speelden zij maar voort,
Beneden zat de beste soort.

De getrouwde wijven op de zwier
Tra la la, tra la la, tra la la
Thuis zat de man met een kind of vier
Tra la la, tra la la, tra la la
Een dame schoot in ene lach
Tra la la, tra la la, tra la la
Daarachter kwam nog een zatlap af
Tra la la, tra la la, tra la la sa sa pom pom

Nu wil ik nog een woordje spreken
Ik was 't bijna alreeds vergeten
'k Heb vele vrouwen hier in 't rond
die u soms brengen in affront

Zij drinken soms, 't is toch een schand
Tra la la, tra la la, tra la la
Of geven hunnen rok te pand
Tra la la, tra la la, tra la la
Komt dan hun man op 't middaguur
Tra la la, tra la la, tra la la
Hij vindt geen eten, zelfs geen vuur
Tra la la, tra la la, tra la la sa sa pom pom

53. Half tien

Kluchtlied wijze : onbekend

Wat is toch een klerk met zoveel werk
't Is een eentonig bestaan
Goed dat de vakantie geeft variantie
Hij is van zijn lasten ontdaan
Zo sprak Jan Van Dalen, hij ging zonder falen
Naar een klein dorpje bij de stad
Daar vond hij zijn liefje die hem per briefje
't Volgende geschreven had:

Ach, lieve Frans, komt juist om half tien
Regen of wind, ge zult me toch wel zien
Komt aan de boom bij uw getrouwe vriendin
Die zal u dan omhelzen juist om half tien

Maar d'uur was gekomen onder de bomen
Stond hij reeds twee uren lang
Terwijl hij daar wachtte, zijn hondje trachtte
En klapte zo haastig en bang
Maar hun verkleefdheid bracht hen tot droefheid
Zij schreef niet waar dat hij moest staan
Hij wachtte zo keurig en schreef dan heel treurig:
Morgen zal ik hier weer staan.

Ach lieve Mie komt juist om half tien
Regen of wind, ge zult me toch wel zien
Komt aan de boom gij getrouwe vriendin
Ik zal u dan omhelzen juist om half tien

---

[147] Staat als "Mijn behagen" in het Groot Oostendsch Liedboek" van Jef Klausing. Werd door Louis Beersmans opgeschreven als "Pom pom" en overgenomen in de licenciaaatsverhandeling van Herman van Gorp (MUZ0903 lied nr 30.54) Refrein waarschijnlijk op de muziek van "Den Bult" van Theodoor Coene, alias "De Schele van de Poesje" – zie https://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2019/04/den-bult/

[148] een zakkenroller, een gauwdief

Maar Frans had een vrouwke een lieflijk Joke
Die zocht in het dorp hem dan op
Zij had een briefje van Frans zijn liefje
Begreep dan alles ten top
Nu dacht zij vol minnepijn, daar wil ik ook bij zijn,
Slaat nu de klok half tien
Dan zal ik ook slagen naar mijn behagen,
Zij sloeg dat hij niet meer kon zien

Hier ben ik Frans, juist om half tien,
Zijt gij niet verheugd uw vrouw hier te zien?
Ik kom in de plaats van uw getrouwe vriendin,
Nu heb ik mijn gewroken, juist om half tien

54. Mijn Florentine

Kluchtlied

Zeg vrienden, ik kom u eens wat vragen,
Ik kwam nog al eens hier om raad
Ge weet, 'k ben met een meid aan 't vrijen,
Een winkeldochter uit de straat
Ik kan ze toch maar niet vergeten
'k Wou dat ge ze toch maar eens zaagt
Ge moogt het allemaal wel weten
Ik heb ze tot mijn vrouw gevraagd

Kom Florentine, luister naar mij
Ik zal weldra met u trouwen
Komt aan mijne zij
Laat mij u minnen, toe zeg het gauw
Dus niet lang gewacht en ge wordt mijn vrouw.

Het meisje waar dat ik kom van spreken
Is niet zo schoon maar zacht van aard
Zij heeft wel enige kleine gebreken
Want op haar kin draagt ze wat baard
Maar zie dat kan me toch niet deren
Ik blijf op haar toch even fier
Want iedere week laat zij haar scheren
Hier op den hoek bij den barbier.

Haar linkeroog heeft zij verloren
't Is waar, daar ziet ze niet meer mee
Haar rechteroog loert naar behoren
Gedurig naar mijn portemonnaie
Maar als ze geeuwt, wie zou 't geloven
Beziet dan eens naar heuren mond
Dat is precies een bakkes oven
En haar klein tongske weegt twee pond

Zie dat zijn juist al de gebreken
Die ik van mijn beminde weet
Ze kan me dan zo lief aanspreken
Dat ik dat alles dan vergeet
Ik wil ze zien, mijn uitverkorene,
Ze weet misschien niet dat ik hier zijn
En omdat zij het goed zou horen,
Zingt allen mee dan het refrein.

55. Op Kermisdag

Kluchtlied

Laatst op een kermisdag, toen ik eenieder zag
Was ik zo verblijd
Ik trok verheugd van zin dan een balzaal in
En 'k zocht naar een meid
Spoedig had ik er een, die was juist alleen
Ik danste er mee
En ik stond bij den quadril geen minuutje stil
Terwijl ik haar zee:[149]

"Lief snuitje, schoonste van allen
Zou ik u soms bevallen?
'k Ben nog jong en vrij, zeg wilt gij mij
Ik beloof u op te dragen
Al wat gij mij zult vragen"
En onbewust had ik haar gekust

Och wat had ik een pret, zie met die koket
Bij 't dansen daqar
Sprong er vlug mee door, terwijl z'opeens verloor
Een tres vals haar
't Was een klein malheur, 't viel niet dikwijls veur
Onder een quadril
'k Voelde liefdesmart, met een kloppend hart
Zei ik haar stil:

Ja zoals gij, beminde
Zijn er geen twee te vinden
Ik wil zo gauw u tot mijn vrouw
Al wat gij wilt verhopen
Wil ik wel voor u kopen
Kom, niet gekniesd,
Zeg mij algauw wat gij verkiest.

'k Heb nooit in de stad zo'n plezier gehad
Als die kermisdag.
Waarlijk wat een vreugd, deed mij 't harte deugd,
Toen ik haar bezag.
We dansten het derde deel, maar zie wat krakeel,
Men dring ons mee
Op 't einde van 't ballet verloor zij een servet
Uit haar corset

Ik stond ge moogt het weten
Van schaamte en angst te zweten
Toen keek weldra ieder ons na
Maar meer nog dan tevoren

[149] zegde, zei

Wilde ik mij daar niet aan storen
'k Was zo habiel omdat ze mij beviel.

Nu bij den galop, 't was er bovenop
Zie het was affreus
Ik sprong er dwaas mee door,
Terwijl z'opeens verloor
Haren valsen neus
Ik gaf hem haar terstond, maar zie, op de grond
Daar lag iets wit
Ik gaf het haar alras, raad eens wat het was:
Haar vals gebit.

Toch bleef ik onbezonnen
Zij had mijn hart gewonnen
Ik kocht voor haar
Een nieuw tres haar
Twee rijen valse tanden
Een nieuwe neus
En een paar kousenbanden
't Was wel wat gauw,
Maar nu is ze toch mijn vrouw.

56. Och Lot

Kluchtlied

Ik min haar tot mijnen laatsten snik
Hoe dat ze daar naar keek
Wij naaiden ons handjes aan elkaar
Met enen dobbelen kettingsteek
Haar hartje dat ik zo vruchteloos zocht
Was zachter als fluweel
Och dat ik er eens in bijten mocht
Veel liever dan in gort of meel

Want voor haar alleen klopt steeds mijn hart
De vreugde maakt mij zot ... Och Lot
Och wil mij helpen uit den druk
Of ik gaan er nog van kapot ... Och Lot

De liefde is een geluksnaald
Zeer gunstig scherp en fijn
Haren boezem moest van ongeduld
Mijn speldenkussen zijn
Och snijd toch met die grote schaar
Niet al te klein van stuk
Een liefdeskusje slechts van haar
Is mijn allergrootste geluk.

Ik word zo mager als een graat
'k Gelijk nog op benen zonder vel
Gelijk espersies[150] zonder zout
Een klepel zonder bel
Ik word zo mager als een paard
Dat naar de presput[151] gaat
Of gelijk een hond die met zijn staart
Tussen een nijptang staat

Ach wil mij toch de hand aanbiên
Mij helpen uit den druk
Mijn hart klopt gelijk een naaimachien
'k Breek iedere naald aan stukken.
Ik wil met haar verenigd zijn
Zowel bij dag als nacht
Als ik met haar getrouwd zal zijn
't Is daar dat ik naar tracht

57. Dat is gemijn

Kluchtlied

Zij hebben mij daarstraks weer opgenomen
En ik ben nog maar pas uit den Amigo[152] gekomen
Dat klinkt fijn
En dat ze daar een mens zo achter lappen
En nog geeneens een borrel tappen
Dat vind ik gemijn[153]

Een man die dagelijks werkt
En met een borrel zijn knoken versterkt
Zie dat vind ik fijn
Maar dat er menig rentenier
Water drinkt in plaats van bier
Dat vind ik gemijn

Om zo gauw niet zat te geraken
Moesten ze de glazen wat groter maken
Zie jongen dat is fijn
Maar dat Mieke van der Vliet
Weigert te tappen op krediet
Dat vind ik gemijn

Als het regent is het bij ons aan 't lekken
Dat ik er emmers en tobben moet onder zetten
Dat vind ik gemijn
Maar als ze daar boven moesten jenever brouwen
Dan kon ik er mijnen mond zo onder houden
Zie dat ware fijn

Als ik de glazen goed zie vullen
En ik kan dan aan die ronde smullen
Zie dat is fijn
Maar hij die heeft geen verstand
Die water doet bij zijnen drank
Dat vind ik gemijn

[150] asperges ?
[151] persput ? slachthuis?

[152] Gevangenis. De vele Brusselse termen in dit lied doen vermoeden dat het van een Brusselse café-chantant artiest afkomstig is.
[153] "gemaan" in het Brussels. Rijmt redelijk met "fain"

Ik lag lest in mijn bed te dromen
Dat ik ene stoking had overgenomen
Dat was fijn
Maar dat mijn vrouw roept zatte kul
Als het 's morgens sloeg kadul[154]
Dat was gemijn

'k Zien gaarne van die zotte venten
Die mij trakteren hunne laatste centen
Dat is fijn
Maar dat er zo een kale Jan
Drinkt en niet betalen kan
Dat is gemijn

Nu moet ik u remesseren[155]
Voor het schoon oplidiseren[156]
Zie dat is fijn
Maar dat ik daar achter hoor vragen
Wat is 'm daar weer aan 't zagen
Dat vind ik gemijn

58. Quadril

Kluchtlied

Op een bal in de geburen
Wierd ik eens geïnviteerd
Bij een aardig creature
Luistert wat mij is gearriveerd…
Juffrouw de quadrille gaat beginnen
Willen wij dansen verheugd van zinnen?
Aanvaard want ik moet overgaan
Dansen staat mij aan…
Haar glimlach om te stelen
En op 't eind van de figuur
Wil ik haar de kinne strelen
Maar ze werd zo rood als vuur.

Toen ik haar zo verheugd zag springen
Kon ik mij niet meer bedwingen
Ik zei: juffrouw, gaat gij mank?
Neen, riep zij, dat is ambetant.
Ik zei: wat is er mijn lief meisje,
Toen ze mijnen arm nam
Ach het is niet erg, zei ze,
Ge hebt op mijn eksteroog getrapt.

En onder 't handen zetten
Wilde zij mij salueren
Neen dat was niet om te gekken
Toen verloor ze twee servetten
Ik dacht dat is een sterre (?) regen
En ik had daarvan geen spijt
Och, ze zei me heel verlegen:
'k Ben allang wat anders kwijt.

Ik dacht: misschien kan ik van haar houden,
Daarom vraag ik haar te trouwen
Ja meneer, ziet, dat kan, maar 'k heb
Drie kinderen maar nog gene vent…
Mijnheer, mag ik eens iets vragen?
Als gij het waarlijk met mij meent
Dan zoude gij ook mij behagen
Als gij mijn drie kinderen neemt.

59. De pijnbank

Kluchtlied

Ik ben pas getrouwd, maar ik ben het al beu
Ik zal het gans mijn leven berouwen
Was ik nog eens vrijgezel nondekeu[157]
Voorzeker ik zou niet meer trouwen
Vroeger kon ik doen al wat ik maar wou
Ik ging en ik kwam naar verkiezen
Maar nu ik ben gewaaid aan een vrouw
Begin ik mijn verstand te verliezen

Och God, want ik zien mijne pere
'k Zal uitteren van misere
'k Weet niet wat te doen van hartzeer
'k Heb genen moed niet meer
Muziek dat ik hoor alle dagen
Dat is klagen, altijd zagen
Getrouwd zijn ik zeg het gewis
Dat het een pijnbank is.

In 't eerste was mijn vrouwke zo zacht als een kind
't Was al liefde dat ik haar zag tonen
Maar eensklaps, pardoef, en daar draaide de wind
Schoonmoeder kwam bij ons inwonen
Nu is thuis een hel geschreeuw en lawijt
Mijn vrouw die speelt den baas met mijn schoonmeke[158]
Zij kloppen op mij gelijk op een tapijt
Wanneer ik niet vlieg als zij spreken

Thuis tellen ze mij zoveel als een hond
Ik mag geen pot of pan verschuiven
En heb ik mijn voeten niet goed op de grond
Ach God, dan begint het te stuiven
Ze steken mij naar de zolder alras
Of ik word naar de kelder gedreven
Ik wilde dat ik nog maar jongman was
Zijt zeker ik zou niet meer trouwen

Daarbij is mijn vrouw nog jaloers bovendien

[154] kapot, uit de vorm, zot gedraaid, cfr. Frans caduque
[155] remercier, bedanken
[156] applaudiseren
[157] Vloek, bedekte variante op "au nom de Dieu" alias nondedju
[158] Schoonmama, schoonmoeder

Geen bloemke dat mag ik opsteken
En heeft z'een vrouwenhaar op mijn jas gezien
Dan stuift het er wel vijf of zes weken
Heeft nu de coiffeur mijn moustache eens gekruld
Als ik mij heb laten scheren
Dan krijgt z'een geraaktheid[159] terwijl zij dan groldt
En komt zij er wat speeksel aan smeren

Ziet eens hoe plezant het somtijds voor mij is
Ik mag genen voet bougeren
Met schoonmama moet ik naar de grote mis
Wijl anderen een pint verteren
's Namiddags krijg ik z'allen op mijnen nek
Dan is 't: wij gaan wandelen, Neelke
En stik ik van den dorst, ik krijg gene lek[160]
Maar als ik thuiskom krijg ik een beelke (?)

60.Op wacht

Kluchtlied *wijze cfr nr 29 "Het koetsierke"*

't Was 't laatst in 't dorp een grote feest
'k Had er mij opgezet[161]
Barakken en kramen om ter meest
Wat had ik toch een pret
Ik moest met mijn lief ter kermis gaan
Maar wie had dat gedacht
Ja, toen het er nu kwam op aan
Dan moest ik staan op wacht

En nu sta ik hier op wacht
Sapristie, sapristie
En dat in 't midden van de nacht
Sapristie, sapristie
Me dunkt ik hoor de zoete klank
Sapristie, sapristie
Maar is dat nu niet ambetant
Sapristie, sapristie

Maar dat is toch nog alles niet
Hetgeen ik u vertel
Mijn lief die niet naar mij omziet
Herinnerde mij fel
Aan 't venster waar zij onder stond
Daar was zij niet te zien
Zij was weg met mijn kameraad
En nog met een vriendin

't Sloeg twaalf uren, middernacht,
Wat heeft ze toch verricht?
Eensklaps krijg ik in mijn gedacht,
Men sloeg een venster dicht
Ik wendde mijn hoofd er dadelijk heen
Maar wie zag ik daar staan?
Mijn liefste was daar niet alleen,
Er was een man aan 't raam.

Z'ontkleedde haar op haar gemak,
Zie, was ik nu maar vrij!
Eerst haren rok en dan haar jak,
Corset en broek daarbij.
Hij schoot dan ook zijn laarzen uit
En gaf haar nog een zoen
Toen werd de lamp omlaag gedraaid
God weet wat gaan ze doen.

Dan sprong ik op gelijk een beer
'k Dacht dat ik razend wier[162]
Ik wierp mijn geweer daar neer
En liep gelijk een stier
Nauwelijks was ik een stap of drij
Daar werd ik dan verrast
De wacht passeerde juist voorbij
Die scheirde[163] mij toen vast

61. De mislukte liefde onder de paraplu[164]

Kluchtlied

Op een stille avond
Kwam ik eens naar huis getreden
'k Zag een meisje in de straat
En het was een felle regen
Met de paraplu in d'hand
Sprak ik haar: "Mijn lieve schone
Mag ik u mijn liefde tonen?
Kom hier onder , 't is plezant"

't Meisje was vlug van schreden
En tevreden kwam mij tegen
" 'k Vind u dan nog wel heel fijn en galant"
Sprak ze daarbij charmant.
Wij liepen in de regen
Niet verlegen, kon er tegen,
Drukte haar zachtjes tegenaan
En zij had mij verstaan

't Regende maar altijd aan
En het scheen haar te vermaken
'k Bleef van tijd[165] nog wel eens staan
Om nog wat meer vreugd te maken
Kuste haar dan keer op keer
Op haar schone rode wangen
Zij liet gauw haar hartje vangen
En ze scheen mij toch zo teer

[159] Een hartaanval
[160] Geen druppel
[161] Opgesmukt, feestelijk aangekleed
[162] werd
[163] Vastscheiren, vastpakken, in bedwang houden
[164] Ook in "Volkslied Kasterlee etc" (MUZ0903 lied nr 33.2)
[165] Van tijd = soms

Daar[166] de regen viel niet meer
Was het tijd haar te verlaten
Zij bezag mij nog één keer
'k Dacht: "Zoudt gij mij nog toelaten
U naar huis te brengen zeer?"
Ik sprak haar dan zonder schromen:
"Mag ik bij u binnen komen?"
En zij sprak: "Wel, ja, mijnheer"

Stiller nog dan een muis
Kwamen wij te arriveren
'k Zag nog licht al in haar huis,
Klopte zonder te generen.
Maar wat zag ik voor mij staan?
Moeder Trees op hare sokken
Zij begon opeens te kloppen
Met nen bezem, 'k moest er aan.

'k Voelde mijn hartje beven
't was een leven, om het even
'k Dacht: "Wel neen, héwel van dezen keer
In genen regen meer"
't Parapluuke was gebroken
'k Stond daar wel nog zo ambetant
En met de stok in d'hand.

62. Mislukt op het bal masqué[167]

Kluchtlied

Zie, 'k kreeg zo eens in mijn gedachten
Om eens te feesten in het fijn
Maar 'k was getrouwd och God
Was dat geen droevig lot
Dat kon nu ook niet slechter zijn
Toch wilde ik nog eens riskeren
'k Trok heel gezwind naar 't bal masqué
Ja locht[168], tevree, heel fijn van snee,
Liep ik met jonge meisjes mee

Ik trok met vreugd naar 't bal masqué
't Was kadee, 'k was tevree
'k Zag een juffertje zo voor mij staan
'k Was voldaan, sprak haar aan.
'k Inviteerde haar op een souper
Zij gedwee ging mee
Trok haar dichter tegen mij zo blij
'k Was uit de lij[169]

Ik sprak tot haar: "Mijn liefste schatje
Bevalt u de Champagnewijn?
Zij sprak:" Wel ja, mijnheer"
Met ene stem zo teer
Een enkel glaasje voor één keer
Ik was met haar zo ingenomen
Mijn hartje klopte toch zo fel
'k Vroeg haar met spoed vol liefdegloed
Of ik haar thuis niet brengen moet

Zij sprak: "Wil mij verexcuseren
't Is nog wat vroeg om heen te gaan
'k Houd veel van spel en dans
Het kan mij wel vermaken thans
Laat ons nog maar wat amuseren
Een fleske drinken op 't gemak."
Ik was verblind in 't lieve kind
'k Begon te dansen weer gezwind

't Was middernacht, vermoeid van 't feesten
Sprak ik: "Mijn lieve schoon vriendin
Leg nu dat masker neer
Schenk mij een kusje teer
Want mijn liefde groeit zo zeer."
Zij die voldeed aan mijn verlangen
Z'ontbloot opeens nu haar gelaat
'k Zat in den nood, verbazing groot,
't Was mijne vrouw die mij het kussen bood.

Het was mij daar als viel ik in den zwijm
Dat venijn in den schijn
Sloeg mij daar zo deerlijk op en neer
'k Smeekte zeer: "Och, vrouwke teer!"
Maar zij greep en sloeg mij daar zo rap
Van den trap
Zij lachte, schokte daar ook allen mee
Op 't bal masqué

63. Het dier

Kluchtlied

Het valt soms vele mensen
Te zwaar om mens te zijn,
Die trachten mens te wezen
Maar ze zijn het maar in schijn
Daarom, dames en heren,
'k Wou dat ik was een dier
Dan hoefd' ik niet te zingen
Voor een ander zijn plezier.

'k Wou dat ik was een koeike
Dan was ik zo blij,
Dan liep ik daar te grazen
In d'een of d'ander wei
Kreeg ik het mond en klauwzeer
Dan was ik niet gezond
Dan liet ik mij verkopen
Voor 'n halve frank het pond

[166] Omdat, wegens
[167] Gemaskerd bal, carnaval
[168] Licht, zonder gène
[169] Uit het lijden, van mijn lijden verlost

‘k Wou dat ik was een hondje
Zo poezelig, zo fijn
Er is niks aangenamer
Dan poezelig te zijn
Dan kon ik alle dagen
Strijden ook met fatsoen
Dan kon ik ook op straat doen
Hetgeen da’k nu in huis moet doen

‘k Wou dat ik was een ezel,
i-a zei ik alsdan
I-a is al het enigste
Wat een ezel zeggen kan
Vroeg men mij om te trouwen
Neen zei ik dan heel fijn
Want moest ik i-a zeggen
Wat zou ik een ezel zijn

‘k Wou dat ik was een kieken
Zo poezelig en zo rond
Ik kakelde alle dagen
Vanaf de morgenstond
Verveelde ik mijn eigen
‘k lei uit tijdverdrijf een ei
En nu dat ze zo duur zijn
Lei ik er alle dagen drij

‘k Wou dat ik was een olifant
Van grote kwaliteit
Met enen lang slurf
Dan slurpte ik altijd
En een paar van die poten
Die staan mij ook wel aan
Dan kon ik met de rapte
Op die juffer haar eksterogen staan

‘k Wou dat ik was een vlooike
Dan had ik het zeker goed
Ik beet dan al die meisjes
En leefde van hun bloed
Kon ik zo’n meisje bijten
Ik had plezier daarvan
Want ‘k weet heel juist dat plaatske
Waar ze ‘t niet verdragen kan

Welnu dames en heren
Nu weet gij wat ik wens
Maar ik ben maar geboren
In de gedaante van een mens
Want om als dier te leven
De kunst is o zo klein
Maar de grootste kunst op aarde
Dat is om mens te zijn

64. Mieke houd uw fatsoen

Kluchtlied

Ik heb kennis met een meisje
Zij is toch zo lief en zoet
Maar wat toch wel erg spijt is
Dat zij slecht is opgevoed
Zij weet haar niet te gedragen
In ‘t publiek zoals ‘t behoort
Ik ‘t eerst wou ik daar niets op zeggen
Maar op ‘t laatst zei ik ongestoord

Mieke, Mieke, houd toch uw fatsoen
Gij doet toch zulke rare dingen
Die ge niet moogt doen
Maar ze zei dan: zevert nu niet
Hetgeen gij gisteren gedaan hebt
Dat is nu toch zo proper niet

Laatst ging ik met haar dineren
In een grote Restaurant
Mieke ook zo onbehoorlijk
Zie dat stond mij niet meer aan
Zij die smulde corteletten
Zonder vork of zonder mes
Toen heb ik haar gefluisterd
Mieke, onthoud goed deze les

Mieke, Mieke, houd toch uw fatsoen
Met uw tien geboden[170] eten
Dat moogt gij niet doen
Maar zij zei dan, houdt toch uw gemak
Ik heb het zilver mes en vork
Ook reeds allang in mijne zak.

Laatst waren wij bij mijn familie
Daar werden wij geïnviteerd
Mieke werd als mijn beminde
Aan ieder gepresenteerd
Zij begon haar te vervelen
En ze sprong op mijne schoot
Ze gaf mij een kus dat ‘t klapte
‘k zei, Mieke, schaamt uw eigen dood

Mieke, Mieke, houd uw fatsoen
Mij hier zo te liggen kussen
Dat moogde gij niet doen
Maar ze sprak dan de vrouw des huizes aan:
Mogen wij nu te samen
Voor vijf minuten naar boven gaan?

Laatst waren wij eens te samen
Naar de dikke mee gegaan
Mieke sprong in enen t???
Zie dat stond mij weer niet aan
En daar waren van die heren

[170] Met tien vingers, met de handen

Die dat vonden heel plezant
Door het zwaaien van haar rokje
Gaf z'iets te zien, het was een schand

Mieke, Mieke, houd toch uw fatsoen
Zo uw broek te laten kijken
Dat moogt gij niet doen
Maar ze riep dan, trekt u dat niet aan
Ze zullen naar mijn broek niet kijken
Ik heb er geen aan gedaan.

65. De scharen slijper

Kluchtlied

Toen ik nog jonger was van jaren
Liep ik met een slijperssteen
En in mijn vak zeer goed ervaren
Trok ik naar alle landen heen
Overal liep ik in het rond
Of ik niets te slijpen vond
Al van dien vroegen morgen
Tot dien laten avondstond

Overal werd ik geprezen
Zelfs bij 't schoonste geslacht
Moest er een schaar geslepen wezen
't Allereerst werd aan mij gedacht
En dat kwam omdat ik riep
Als ik met mijn wagen liep
Uit moed en volle longen
Getrouw mijn scharen sliep

Laatst kwam ik een meisje tegen
'k Liet ze naar haar winkel gaan
Maar het scheen zij was verlegen
Als zij mij daar zag staan
En het eerste wat zij zei
Was: slijp die schaar voor mij
'k Liet het haar geen tweemaal zeggen
Doch ik deed het vlug en blij

Maar nu ben ik 't oud van jaren
'k liet het slijpen in den brand
'k Zette sinds lang mijn slang en mijn wagen
En slijpsteen aan den kant
Maar als ik ze nog had
Werden zij weer opgevat
En ik ging opnieuw aan 't slijpen
Zowel in dorp als in stad

[171] gebraden
[172] gegeten

66. De zoete waar

Kluchtlied *wijze : de kokernoot (nr. 47)*

Wat ziet men toch in onze stad
Van alle waar verkopen
Daar zijn er weer een grote klad
Die langs de straten lopen
Met hunnen zoete waar
't Is nieuw en van dees jaar
Maar gij kon wel al weten
Dat ik veel liever in de bar
Zou gaan een poosje eten
Van al die zoete waar (bis)

D' Hollandse waar is toch zeer zoet
Om meisjes mee te paaien
Bij velen smaakt dat ding zo goed
Wanneer het is gebraaien[171]
Ik ken zo ene meid
Die nog niet lang 'n vrijt
Ik moet u laten weten
Zij mag hem rauw met huid en haar
Z'heeft haren buik vol g'eten[172]
Van Peer zijn zoete waar (bis)

Ze zei tegen haren vriend:
Ge moet mij eens trakteren
Dan zie ik dat ge mij bemint
Hij sprak: ik zal niet mankeren
En dacht: dat is een grap
Wacht, het 's avonds op den trap
Als wij daar zijn gezeten
Dan zal ik kruipen dicht bij haar
Dan kan z'haar goesting eten
Van mijne zoete waar (bis)

Zij kreeg hetgeen zij had gevraagd
Den dag daarna had Netje
O God, een overlaaien[173] maag
Al van dat lekker beetje
Het was ten naasten bij
Nu al een maand of drij
Zij was het haast vergeten
Maar nu werd zij het voor goed gewaar
Zij had haar overeten
Van Piet zijn zoete waar (bis)

Kind, gij zijt altijd zo bedroefd
Gij heb alweer gegrezen[174]
Hebt gij van Piet zijn waar geproefd?
Ja, dat kan niet anders wezen
Maar het aardigste van al
Als vader het weten zal…
Zij snikt met luider kreten
Ach moeder, zeg niets tegen vaâr

[173] Overladen, volle
[174] geweend

Dat ik zoveel heb gegeten
Van Piet zijn zoete waar (bis)

Maar 's avonds dan kwam haren Piet
En vader begon te spreken
Wel vader ik kom dezen keer
Om van den trouw te spreken
Maar moeder heeft gezeid
Dat gij in uwen tijd
Er ook hebt aan gezeten
En dat gij trouwde met malheur
En zij met smaak had g'eten
Van uwe zoet waar (bis)

67. Mieke, 'k zie u zo gaarne

Kluchtlied

Toen ik voor 't eerst aan vrijen dacht
Het was over een jaar of acht
'k Herinner mij of het gisteren is geweest
Wat was ik toen nog blo bedeesd
Het meisje waar mijn hart voor sloeg
En die bekoord had mijn zinnen
Weet gij vrienden en vriendinnen
Hoe ik haar mijn liefde kloeg?

"Och Mieke, 'k zie u gaarne
Van u droom ik elken nacht
Hebt gij soms op mij ook al gedacht?
Gij zijt zo lief en zacht."
Zij stond daar die lieve deerne
Met d'ogen naar den grond
De voorschoot in den mond
En ik draaide rond
Nooit zal ik vergeten die stond.

Zondags gingen wij een wandeling doen
Met haar zo in het jeugdig groen
Op een eenzaam plekje
Ik weet het nog goed
Sprak ik haar: "Mijn liefste zoet,
Vergun mij, noemand is omtrent
Dat ik min uw zachte lippen
De reeste kus mag knippen."
En z'had gauw toegestemd

"Och Mieke, 'k zie u geerne
Geen ander zal voorwaar
U kunnen behagen is 't niet waar"
En ik kuste haar, er was geen gevaar
'k Ging met die lieve deerne
Aan 't zoeken op de grond
Waar het bloempje stond
Dat ons samen bond
Nooit zal ik vergeten dien stond.

Omdat ons liefde was oprecht
Traden wij samen in den echt
Na de plechtigheden van ons huwelijk
Feestte heel de familie gelijk
Met vreugde zag ik iedereen
In het late uur opkramen
En als wij thuis kwamen
Zuchtte ik: "Eindelijk alleen!"

"Och Mieke, 'k zien u geerne"
"Ik min u" zei ze dan "en nu zijn wij samen
Vrouw en man." en Mieke en Jan
gingen slapen dan
Ik ging met die lieve deerne
Ter ruste dan sebiet[175]
Maar wat er is geschied
Zie, dat zeg ik niet
'k Vertel dat aan een ander niet!

68. Mathileke

Kluchtlied[176]

Ik vrij met een meisje al een hele tijd
Z'heet Mathileke een aardig zieleke
Z'heeft twee rijen tanden wit als krijt
Als ze mij ziet is ze verblijd
Krijg van dat meisje al wat ik wil
Muntebollekens en lekker knollekens
Nu en dan een stukske van een paardenbil
Mathileke haar smoeltje staat nooit stil.

Maar ze ziet, och God, de vogeltjes zo geerne
Zij leeft en streeft naar al wat vliegt en zweeft
Maar zij kan als een man
die beestjes arrangeren
't Is waar, 't is klaar, Mathileke is een raar

Laatst trokken wij eens naar de vogelenmarkt
Met mijn snotterke mijn lief petotterke
Ze draagt een schapulierke[177] op haar hart
Om bevrijd te zijn van alle pijn en smart
Onderwege zei ze tegen mij
Zeg eens snuiterke, flierefluiterke
Gij hebt zeker toch wel centen bij
Koopt eens een vogeltje of twee voor mij

Ik zocht, ik kocht voor haar
zo een klein vogeltje

[175] Van het latijnse *subito*: dadelijk, onmiddellijk
[176] Afwijkende tekst ook in "Liedjeszangers uit onze streek" van Jos Lauwers, Steenokkerzeel. Maar eveneens zonder melding van melodie.
[177] Een schapulier is oorspronkelijk een schouderdoek (scapula), later een devotiedoekje aan een lint, nog later een devotie-medaille aan een halsketting

Een ding, een vink, die altijd wipt en springt
Daar ik niet had een kotje voor dat vogeltje
Dan stak ik zwak het beestje in mijne zak.

In 't naar huis gaan pakten wij den tram
En wij reden heel tevreden
Ik ging in mijne zak en ik nam
Mijn twee laatste vijf centen
Want de receveur[178] die kwam
Maar terwijl moet mij 't vogeltje gaan vliegen zijn
't Huis gekomen, wel jandoome,
Dacht ik in mijn eigen: "Zie dat is fijn
Matilleke mijn vogel moet gaan vliegen zijn.

Maar ze zei: "Allez, laat mij dan eerst eens voelen"
En zij die stak haar hand in mijne zak
En ze zei: "Gij zot, ik voel het nog permentelijk
Ik heb het beet, 't heeft twee eitjes geleet!"

69. Dopperslied

Kluchtlied

't Is toch wel iets, als men dat ziet
Bijzonder deze dagen
En hoe de mensen klagen, dat ius wel
't Is oorlogstijd hoort men altijd
Van groot tot kleinen zeggen
Wanneer men geld moet leggen, 't is een spel
Wat moet men nu beginnen
Een mens raakt van zijn zinnen
Als g'alles zo nagaat
Geen werk is er heden en alles raakt versleten
't Is nen droeven tijd, waardoor eenieder lijdt.

Maar de Staat heeft nu voortaan
Ene vergoeding gedaan
Iedere werkman welaan
Kan doppen[179] gaan

Als g'er op let, 't is een verzet
's Morgens voor den tienen
Dan gaan z'het geld verdienen, naar 't lokaal
Ieder moet dan zijn naam als het kan
Op een papierke zetten
Wilt daar maar eens op letten , kolossaal
En 's zondags zonder dralen
Gaat ieder 't preke[180] halen
3,60 BEF o wee, 't is een affaire hé
Kunt g'eens een uur gaan werken
En men het kan opmerken
Zijt g'op nen korten tijd
't arm stempelgeld kwijt.

Zo moet iedere werkman
Van BEF 3,60 per week dan
Met vrouw en kinderen voortaan
Blijven bestaan

G'hebt vrouwen die gaan doppen zie
Wilt daar eens gaan naar kijken
Dan zal het u wel blijken, te brutaal
Met pelsenmantels, moffels
Ja gelijk echte gravinnen
Dat ziet ge daar gaan binnen, allemaal
G'hebt er die kunnen doppen
En zelfs laten doppen
Daarom zeg ik vrij ja, dopt daar maar niet bij
Ge zoudt het u beklagen
Van uwen dop te slagen
Op n'een slechten brief van zo een hartedief

Want van eens, bij zo'n Charlotte
Is zeker uwen dop kapot
En den oorlog is voortaan
Nog niet gedaan

D'huisbazen wat zegt g'ervan
Komen ook centen halen
Of anders zonder dralen, vliegt g'op straat
Met pak en zak en klik en klak
Laat hij u buitenzetten
Dat zijn nu toch geen wetten, in dezen Staat
Iedere man trekt nu heden
Nog niet genoeg om 't eten
Daarbij alles wordt duur
Maar toch vragen z'huishuur
't Brood wordt maar opgeslagen[181]
En toch mag men niet klagen
Zo is het nu voortaan, een strijd om het bestaan

Zij geven niet om uwen nood
Al zit gij zonder vuur of brood
't Is maar juist te doen om 't geld
Daarmee gebeld

[178] De ontvanger. Naast de receveur was er ook een controleur of convoyeur actief op de tram. De bestuurder noemde men wattman

[179] Stempelen, bijstand krijgen
[180] De gage, de uitkering
[181] De prijs gaat omhoog

70. ‘t Is krot

Kluchtlied

Wat hoort men in d’oorlogsdagen
Niets anders meer dan klagen
De mannen zowel als de vrouw
Ze zitten in de rouw
G’hebt eerst vooral de mannen
‘t Zijn anders grote Jannen
Maar heden is het kwel
‘t Zijn arm mensen alhoewel
Met hunnen dop[182] vol pree[183] moeten zij zijn tevree
Wat is het toch een groot verschil
in hunne porte-monnaie[184]
Weg is hun groot lawijt, daarvan hebben ze spijt
Geen ene die ’s zondags nog per voituurke[185] rijdt

Met 3 frank 60 moeten ze nu leven
Als zij daar niets moeten van afgeven
Ze zijn tegenwoordig niet meer op hun gemak
Ze hebben allen reumaties in hunnen zak
Zie ze daar staan allemaal, die grote heren,
Die vroeger dachten: niemand kan mij deren
Maar nu is den tijd daar,
dat elke man voorwaar
Moet horen zeggen dat hij is een sukkelaar

Onze vrouwen die schone, zitten in krot[186] jandome
Den oorlog in ‘t verschiet,
dat baart hen ook zoveel verdriet
Omdat stielman of klerk nu zitten zonder werk
Wat hebben zij nu spijt,
hoe groot is hunne droefheid
‘t Is immers van komaan, laat ons nu al te saam
Vanavond nog maar eens
naar het houten huiske gaan
Vijf frank dat stak niet nauw,
Bijzonder voor zo’n vrouw
Die zij kreeg van een vriend die zij was getrouw

Maar dat die vriend nu niet meer kan afdoppen
Kan dien bloed bij die vrouw
het niet meer kroppen
‘t Is niet meer van: Madam, nog 5 centjes piano
Dat ik eens kan dansen
met mijn Jefke den tango
‘t Was maar alleen
om die beentjes te laten kijken
En hun rokskes die ze hadden laten strijken
Maar nu is ‘t gedaan,
Hun frou is naar de maan,
ze hebben tegenwoordig
geen zuiver hemd meer aan

Mag ik nog even u enen uitleg geven
Het is met overleg dat ik hier zulke dingen zeg
Als g’uwen dop gaat halen,
Denkt dan maar zonder dralen
G’hebt een krijg[187] van de comité,
Stelt u daar maar mee tevree
Denk: ‘t zal wel beter gaan,
Als den oorlog is gedaan
En ieder werkman dan weer
Aan ‘t werken zal kunnen gaan
’s Zaterdags heel tevree,
Weer trekken hunne pree
Dan zegt de man weer tot de vrouw: het is kadee[188]

Maar vrienden lief het kan mij toch niet baten
Maar gaat liever
met uw vrouwke vroeg gaan slapen
En gij jongelieden gaat naar Vader of naar Moe
Want om 8 uren zijn de stamineekes[189] toe
Ik weet het wel, niemand doet dat niet geerne
Dat is verduiveld een droevig affaire
Maar denkt: ‘t is oorlogstijd,
En dat is geen verwijt
Want binnenkort hebben we weer
Den goeden tijd

71. Mijn Pelagie

Kluchtlied

Ach zie daar woont mijn lieve
Die ik met hart en ziel aanbad
Bij middernacht kom ik weldra
En breng haar een serenata[190]
Mademoiselle, moi je suis votre bon ami
Met den nacht kom ik hier aan uw *fenêtre*
En je parle avec vous ach kom *par ici*
Geheel alleen onder ons, Pelagie

Vous êtes gentille ma Pelagie
Open uw venster en laat mij u zien
Oh je t’aime toujours
En mijn hartje is vol *amour*
Prenez cette fleur, voici mon coeur
Ach laat mij niet staan hier aan uw deur
Ecoutez, Pelagie, cette raison
Moi je chante une belle petite chanson

Je pense à vous en denk aan mij

[182] steungeld
[183] Salaris, loon. Uit frans “prêt” dat oudtijds de betekenis had van ”payement de solde que le roi faisait faire par avance aux soldats enz.”
[184] geldbeugel
[185] Per auto, dat is onbetaalbaar geworden
[186] In armoede
[187] G’hebt het gekregen voor niets
[188] Het is voor mekaar, het is gelukt
[189] Estaminet, drankgelegenheid
[190] serenade

Want binnenkort is 't tralala[191]
Je suis content en *vous* tevree
En binnenkort is 't *marier*
Quelques jours, menig nacht zal 't kermis zijn
Als de maan ja zal schijnen in ons beddeke
En dan sparen wij voor een frisse klein
Waar ik Papa zal over zijn

Ne *rien* de knots, het blijft *fermé*
Mademoiselle s'il vous plait
Ik zal *fleurer* altijd *toujours*
Want 't is gij lacht met mijn *amour*
Wat verdriet *sur la terre* och *mon Dieu, priez*
Ja voor mij is *perdu toute la femme*
En mijn ziel ach *mon coeur* is kapot, *brisé*
Ecoutez Pelagie et répondez

72. Marie

Kluchtlied

Elken dag ziet gij mij hier,
Dat is nu mijn grootste plezier
Onder het venster van Marie
Te zingen deze melodie
't Is nu al een dag of acht
Dat ik op haar antwoordje wacht
Van de lieve kleine Marie
Die 'k hier als mij zelve zie
Daarom als man zing ik hier dan
mijn lied voor haar zo hard ik kan

Marie, Marie,
Antwoord mij toch, 't is uwen Henri
Marie, Marie,
Als ge niet komt dan ben ik weer partie

Marie die is niet al te groot
Maar zij die weegt zo zwaar als lood
Want armen heeft ze kolossaal
Benen gelijk een telegraafpaal
Van achter heeft ze zo een fort
En hier van voor ook niets tekort
Een lijf gelijk een botervat
En hare voeten die zijn plat
Zij is veel zat, maar wat geeft dat,
Ach God, dat ik haar maar bezat.

Marie die houdt van grote jar[192]
Zij wandelt veel op den Boulevard
't Is door hare bevalligheid
Dat ze gekend is wijd en zijd
Want menig heer die spreekt haar aan
Ofwel houdt ze ze zelve staan
Omdat ze toch zo vriendelijk pinkt[193]
Daarmee heeft zij mij ook verblind
Ze trof mijn hart en nu vol smart
Zing ik mijn lied voor haar zo hard

Marie dat is een lieve poes
Daarom ben ik op haar jaloers
Omdat zij kent geheel de min
Stel ik op haar mijn hart en zin
Moest ik horen van Marie
Dat zij een ander gaarne ziet
Ik hing mijn eigen ergens op
Of schoot mij seffens door de kop
Voor dat postuur zou ik in een uur
Wel kunnen springen door een vuur

73. De stoeltjeszetster

Kluchtlied

Toen ik voor het eerst aan werken dacht
Sprak moeder: "Kind, wat zult gij leren?
Gij zijt nu reeds al drijmaal acht,
Gij kunt al breien en crocheteren[194]
Dus kind 'k herhaal en raad u aan
Een stieltje dat u goed zal staan
En waar het werk niet is te vet:
Een meisje dat de stoeltjes zet"
(de stoeltjes zet)

Ik heb mijn ouders raad gedaan
Daar viel niets tegen te zeggen
De stiel die had ik gauw verstaan
'k Moest ieder mens per stoel doen leggen[195]
Dit werk was dus zo erg nog niet
Maar 't ergste was, kreeg ik verdriet,
Ik zuchtte soms: "Arme Jeannet,
Gij die altijd de stoeltjes maar zet
(de stoeltjes zet)

't Gebeurt ook soms al eens bijtijds
Dat ik een feestje bij mag wonen
Dan zie ik jongenslief en fijn
Aan andere meisjes liefde tonen
Of dat ik lonk of dat ik lach
Naar mij komt er geen enkel af
Want ieder zegt: "Dat die Jeannet
Maar maakt dat zij haar stoeltjes zet"
(haar stoeltjes zet)

Gij jonge meisjes, ik raad u aan
Wanneer g'u zoudt begeven aan 't werken
Van nooit te doen hetgeen ik heb gedaan
Van gaan te dienen in de kerken

[191] Rijmt op de vorige zin als die in het Antwerps werd gezongen: "denk aan maj"
[192] Le grand genre, veel vertoon
[193] knipoogt
[194] Haken met een haaknaald
[195] Doen geld neerleggen, doen betalen

‘k Beklaag het mij nu dag en nacht
Bij trouw of doopsel zucht ik zacht:
“Gij arme sloor van een Jeannet
Gij hebt niets dan stoeltjes gezet.”
(dan stoeltjes gezet)

74. De verkeerde wereld

Kluchtlied

Vrienden komt bij, luister hier eens naar
‘t Geen ik hier zing zullen geen leugens zijn
Voor arm en rijk, ‘t is meer dan tijd
Dat wij eens spreken over de waarheid
Heerkens en boerkens die hier staan in ‘t rond
Als ik u kwets neem het voor geen affront
Want al hetgeen ik zing of vertel
Dat is de waarheid en luistert eens wel

Ik weet er van alles te spreken
Ik heb er van alles gezien
Doorrezen[196] dorpen en steden
Bij brave en goede liên[197]
Prisons, kloosters en kastelen
Heb ik geresadeerd[198]
Maar in kroegen en bordelen
Heb ik alles verteerd.

Ons land is ziek van ‘t politiek
Van socialist, liberaal, katholiek
‘t Blauw en ‘t rood dat is de dood
Hier in ons België voor klein en groot
In tijd van kiezingen dan ziet ge wel
Dan wordt er met millioenen verspeld[199]
Maar is een mens in druk en in wee
Dan moet dat komen dikwijls over zee

Ge moet u nooit betrouwen
Vrienden op ‘t politiek
Op geen roden of blauwen
Liberaal of katholiek
Hebt ge maar veel centen
Zijt gij een rijk man
Dan is ’t “Dag Peerke, dag ventje,
Bonjour mijnheer, madam”

Aanziet eens de glorie, aanziet eens de pracht
Waar dat mensdom nu toch is gebracht
‘t Zijn allemaal heren en dames
Van boven in ‘t Vlaams en vanonder in ‘t Frans
Van tien koketjes[200] die ge ziet gaan
Hebben er soms negen geen schoon lijnwaad[201] aan
Maar toch fier en wel opgezet
Hun haartje gekrold en hun smoel geblanket[202]

Ziet ze maar springen en dansen
Als ze gaan langs de straat
Met pluimen gelijk wilde ganzen
Polletten[203] gelijk een soldaat
Moest ik meester wezen,
Moest ik meester zijn
Ik gaf die zotinnen geweren
En zij moesten naar de manoeuverplein[204]

Is dat in de wereld geen misgedacht[205]
Ziet eens den boer en den werkman
Die slooft altijd voor mijnheer en madam
Is er iets op zijn land of zijn hof
Dat vruchtbaar is dan wordt het verkocht
En den laatsten stuiver daarvan
Is weer voor mijnheer en madam

Als een boer is versleten
Hij maakt op zijn kinderen staat[206]
Dan moeten die jongens marcheren[207]
Ze zijn goed voor soldaat
En is die tijd vervallen[208]
En den boer niet gereed
En kan hij niet betalen
Wordt hij plat gerenueerd[209]

Boerkens, als ‘t nog tien jaren zo gaat
Is er niets meer als dokter of advocaat
Barons, graven en officieren
Dieven, moordenaars en bankroetiers
Te Brussel stool[210] er één drij en twintig millioen
Nij rijdt hij met paard en voituur die kapoen
En dan tot schand van ‘t land
Krijgt hij nog de dochter van den adjudant

Met geld van weduwen en wezen
Drinkt hij wijn en champagne
Eet fijn kazen en kiekens
Gekleed in zijde en satijn
Grote dieven en bandieten
Hebben alles in overvloed
En brave en eerlijke lieden
Die lijden hongersnood

[196] Gereisd door
[197] Lieden, mensen
[198] Sic…
[199] verkwist
[200] Opgedirkte dames (en heren)
[201] ondergoed
[202] Wit gemaakt: een bruin getaande huid was iets van arbeiders en boeren
[203] Épauletten, schouderversieringen
[204] Het oefenveld waar men leert marcheren
[205] Een verkeerd idee
[206] Hij rekent op zijn kinderen om de zaak over te nemen
[207] Die kinderen (zonen) kunnen niet inspringen, ze worden verplicht om legerdienst te doen
[208] Vervaldag van de pacht
[209] geruïneerd
[210] stal

Ik had overtijd een proces verbaal
Ik moest komen op den tribunaal
'k Zat nog met twee mannen op de bank
't Waren de grootste bandieten van 't land
Den enen had een mens vermoord
Den andere had tienduizend franken geroofd
Maar ik voor 't zingen van mijn lied
Vrienden kwam ik in 't verdriet

Voor tienduizend franken te roven
Kreeg hij een maand of drij
Voor een mens te vermoorden
Door twee advocaten vrij
En ik voor mijn liedje te zingen
Vrienden wil mij verstaan
'k Moest zeven maanden spinnen
Ik werd naar 't prison gedaan

75. Een Boere Lummel

Kluchtlied

Ik ben 'n echte lummel, een boeren pummel
O jours, O jours
Ik ben van tegen teutere [211], van over 't watere
Bij St.Nicolaas
'k Vree met een meisje, zo'n mollig sijsje
Zij kost niet tra la la la la la la le leriere
Dat aardig trotje, dat liefste zotje
Die wilde met mij niet tra la la liere

't Was om een uur of zeven, dat was een leven
Dan scheen de maan
Wij trokken langs de weide, ja zij aan zijde
Ik hield haar staan
Mijn liefste schatje, mijn mollig ratje,
Laat ons eens tra la la la la la la le leriere
Laat ons proberen, laat ons proberen
Maar ene keer proberen van tra la la liere

Wel kan u niet rieken, hoort g'het Lowieke,
Zo sprak ze gauw
Maar is dat zo leutig, gij zijt zo scheutig
Naar tra la la la la la la le leriere
Is dat zo lollig, is dat zo drollig,
Dien tra la la la la la la le leriere
Wil weten spoedig, zo sprak ze moedig,
Of dat dat lustig is dien tra la la liere

Zij legde haar dan neder, ik riep dan weder:
Gij zijt zo charmant
Haar oogjes straalden vurig, ze riep gedurig
Dat is plezant
Ik zei: kadeeke, geen één pateeke
Smaakt er zo zoet als tra la la la la la la le leriere
Een fijn savooike[212], een appelbrooike,
Dat laat ik staan voor tra la la liere

Dan vroeg ze zonder beven, wat moet ik geven
Voor nog een keer
Ik zei mijn lief snuitje, een half kluitje,
Geen duitje meer
Op haar gemakske schoot z'in haar zakske
Ze gaf een frank voor tra la la la la la la le leriere
't Zal juist gepast zijn, 'k moet nikske weer hein,
Maar nu gaan wij nog negen keer tra la la liere

Wel Treeske laat ons trouwen,
word toch mijn vrouwe
Zijde kontent?
Dan kunt ge tra la la liere wel duzend kieren
Met uwen vent
Ze was daarmede direct tevreden
Nu kunnen we tra la la la la la la le leriere
We hebben er pret van, we worden er vet van,
We hebben verstand van tra la la liere

76. Het Nougat Ventje

Kluchtlied

Gaat men langs de Meir, ziet men een man zo fier
In costuum gelijk in rue de Cair[213]
Nougat chocolade, altijd zwaar belaan
En ook van dien rek voor onzen bek
Met een meuleke klein, 't kan niet beter zijn
Ik draaide voor een stuk massepijn[214]
Maar hij zegde ras, draait voor heel de kas
Ik begon met moed[215], 'k zette vijf cent op het rood
Hij zegde dan, ge zijt een man

Jamais malade, toujours content
Draait eens aan mijn meuleken, 't zal wel gaan
Fijne chocolade, nougat en ook nog fijne fondan[216]
Jamais malade, toujours content
Draait eens aan mijn meuleken, 't zal wel gaan
Fijne chocolade, nougat en ook nog fijne fondan

Ik had hem betrapt, hij was nogal rap
Zette zijnen voet op een klein mat
'k Zegde: wat doet gij daar?
Ik zag een klein resart[217]
Hij duwde daarop en alles was klaar

[211] Onleesbaar. Gelijkaardige tekst ook gevonden in het liedjesschrift van Jean en Adèle Cuypers uit Rumst (MUZ0727 pag. 79) en daar staat overduidelijk "teutere". Zou dan moeten rijmen met "weutere" ?
[212] kool
[213] Cairo-straat ?
[214] marsepein
[215] Uitgesproken "mood"
[216] Fondant, zwarte smeltchocolade
[217] Een spiraal veer, van "ressort"

Toen begon ik ras, duwde heel de kas
Ik gaf hem een slag op zijn karkas
Hij zegde: meneer, ach gij doet mij zeer
En toen werd ik boos, 'k zette vijf cens op het roos
Hij pakte zijn kas en zong alras

Refrein

Vrienden, nu voortaan, als er een man komt aan
Past dan op als g'eens wilt draaien
Ziet naar hunnen voet[218] en zet op geen rood
Zet dan op het wit ofwel op het zwart
Dan kunde gij nog menige winnen
En dan ook met moed met dat suikergoed
Kunt gij er nog een kousenband mee spinnen
Want 't is goed en ook zo zoet

Refrein

77. O Carolien

Kluchtlied

Heeft iemand van u niet gezien
Mijn vriendin Carolien
Zij is er vanonder gegaan
Goed belaan met mijn duiten
Ik was toch zo zeker daarbij
Als dat zij, buiten mij
Geen ander jongen nemen zal als man
Maar wie zegt er mij: waar is zij dan?

Refrein:
O Ca – ro - lien vriendin
Allerschoonste der vrouwen
Geeft ongestoord uw woord
Want ik wil met u trouwen
Zeg laat mij dan als het kan
Hier niet langer u plagen
Want neemt ge een andere
Dan zult g'het gewis u beklagen

Haar signalement heb ik mee
Z'is krom van lee[219], een plat corset[220]
Z'heeft voeten zo groot als een reus
Een dogneus, kromme benen
Ze draagt valse tanden en haar
't Is niet raar, geloof maar
Sproeten in 't gezicht en haar mond is ontwricht
Want die doet ze nooit helemaal dicht

Refrein

Als iemand van u dan misschien
Mijn vriendin eens mocht zien
Zeg dan dat ik hier op haar wacht
Dag en nacht, zonder slapen
Zij zal dan wel aardig staan zien
Bovendien, Carolien
Wanneer zij terugkomt, dan krijgt ze van mij
Haar portret want ik heb het hier bij

Refrein

78. Het kan geen kwaad

Kluchtlied

Veel heb ik reeds al in mijn hoofd
Gebracht om iedereen
Door mijn gezang en luimigheid
Ieder stellen tevree
Weer heb ik iets gevonden, ja
Om u allen te doen zien
Ge weet ik ben van niets bevreesd
Daarom het zal geschiên
(spraak)
Ge weet allen goed genoeg dat ik niets zal zeggen
Dat ik in 't publiek niet te klaar mag uitleggen,
En daarom:

Refrein:
Laat me maar doen, laat me maar gaan
Weest maar gerust, het kan geen kwaad.
Laat me maar doen, laat me maar gaan
Weest maar gerust, het kan geen kwaad.

Zo kwam ik door 't park met mijn vriend
Naar huis het was al nacht
De avondlucht die ons beviel
Wij kregen het gedacht
Ons op een bank te vleien neer
Terwijl ik zag aan den overkant
Een paar dat daar aan 't vrijen was
Mijn vriend zei: 't is een schand!
(spraak)
Ik zei: wel jongen, dat is daarom niet gemeind
En ge moet ook kunnen verdragen
Dat de zon in 't water schijnt
En daarom:

Refrein

Zo kwam ik 't laatst op 't onverwacht
Bij mijnen neef André
Ik vond hem zonder vrouw in huis
Ik zei: hebt gij het kot alleen?
O neen, mijn vrouw is met mijnheer
Den huisbaas boven gegaan
Ik zeg: en gij betrouwt dat spel?

[218] Uitgesproken "voot"
[219] "de lee" zijn de lenden
[220] Uitgesproken "corsee"

En gij blijft daar zo maar staan?
(spraak)
Ach, zei mijn neef, zij is naar boven
En speelt een partijtje wippen
En zal wel naar beneden komen
Als d'huishuur effen is,
En daarom:

Refrein

Een dronkaard dobbert in het laat
Nog zwijmelend heen en weer
De politie die hem rap herkent
Die zegt: 't is dezelfde weer
Den dronkaard krijgt hem in het oog
En houdt hem kloek en struis
En zegt: ik ben niet zat, o neen,
Gij zijt nu fel abuis
(spraak)
Het is niet van de mannen van de wet
Want ik kruip dezen avond alleen in mijn bed
En daarom:

Refrein

79. Aan het strand

Kluchtlied

Laatst was mij in 't gedacht gekomen
Van naar Oostende heen te stomen
Om te nemen een lustig zeebad
Nooit heb ik meer plezier gehad
Nauwelijks kwam ik in Oostende aan
'k Zag een lieve juffrouw voor mij staan
Blond haar en zwarte ogen,
'k Wierd er door bewogen
'k Volgde haar alras
Tot ik met haar alleen was
Ik sprak haar dan zonder te generen
Om ons beiden wat te gaan amuseren
Zei nam 't dadelijk aan,
Ik zei: kom maar aan
Dan zijn wij tesamen naar een restaurant gegaan

'k Verloor mijn zinnen met die blondinne
Haar zwarte ogen drongen mij 't harte binnen
Ach wat een blijde dag en dan die zoete lach
Die ze mij toestuurde
terwijl zij in mijn armen lag
Mocht ik die schone, liefde betonen
En om hare goedheid te belonen
Zei ik haar heel charmant:
Kom morgen aan het strand,
Dan zal ik u mijn hart en liefde tonen

's Avonds ging ik mij vermaken
In concert- en andere zalen
Een lieve juffrouw groette mij
En riep zo wel een keer of drij
Zij had twee ogen helder en klaar
En een kroeselkopje met bruin haar
'k Hoorde, 't was een Franse,
'k Vroeg haar om te dansen
Zij nam dadelijk aan,
Ik zei: kom maar aan
Dan zijn wij tesaam naar den dans gegaan
Toen wij daar beiden nat van 't zweten
Veel champagne en oesters hadden geëten
Viel zij in mijn armen en begon te kermen
Ach wat ben ik blij dat ik mag rusten aan uw zij

Refrein:
'k Verloor mijn zinnen met die bruine
Haar zwarte ogen drongen mij 't harte binnen
...
's Anderendaags aan 't strand gekomen
Ben ik daar in kennis gekomen
Met een juffer klein en raar
Een opgetrokken neusje en rood van haar
Zij ook vroeg om mij te vergezellen
'k Liet mij door haar niet langer kwellen
'k Betaalde haar een pintje
'k Huurde een kabientje
Toen sprak zij: allez,
Gaat ge niet mee in zee?
Ik zei: ach mijn allerliefste schatje
Neemt gij maar gerust alleen een badje
Zij verdween in 't huisje
Stil gelijk een muisje
Toen zij was uitgekleed en in het water gleed

Refrein:
Dreven op de baren haar rode haren
Opeens zag ik twee vrouwen rond haar scharen
Ik herkende in 't zeeschuim
De blonde en de bruin
Maar niet zoals vroeger,
beiden waren in slechte luim
rode en blonde vochten als honden
en de bruin, trok ze allebei ten gronde
en ieder aan het strand die klapte in de hand
en ze riepen: hoera, bravo,
de zee wordt ontbonden

80.Seraphien

Kluchtlied

O Seraphien, 'k had u zo lief
Veel liever dan het licht der ogen
Gij waart mijn schat, mijn hartendief
Waarom ben ik op straat gevlogen
Uw geest staat in mijn hart geplant
Geen ander man zal u aanraken
'k Was zo tevree met uwen zin
Ik wou van u mijn vrouwke maken

Poezelige vrouwen, wil mij aanschouwen
Aanhoor mijn bede, komt naar beneden
Mabellanore 'k ben Theodoor
Die op u wacht, u tegenlacht
Ach mijn bloemkool, mijn vriendinne
Ik wacht u Seraphine

Zeg weet g'het nog hoe ik soms mijn lied
Hier stond te zingen gelijk n'en kater
En gij mij dan voor mijn succes
Begoot met n'en emmer vuil water
Ja, ik wist het wel, 't was grapperij
Ik had dat lang reeds durven denken
Gij houdt niet veel van melodij
Ach laat mij thans u liefde schenken

Vindt gij mij slecht, kom zeg het dan
Of wilt gij van mij soms niet weten
Ach neemt mij aan als uwen man
Uw meke is te ver versleten
Geef mij alras uw ja antwoord
Want 't zal u binnen 't kort berouwen
Zo gij mij vandaag nu niet aanhoort
Zal ik maar met uw meke trouwen

81. Souvenir

Kluchtlied

Als ik nog denk aan mijn kinderjaren
Hoe vrolijk ik dan toch werd opgekweekt
In alle zaken was ik rap ervaren
Waar ik op 't ogenblik nog niet van spreek
Maar zie opeens 'k zou het niet meer durven wagen
Ik bleef de school uit voor n'en enkelen keer
Dan kreeg ik van mijn vader een pak slagen
Dat was mijn allereerste souvenir
Dan kreeg ik van mijn vader een pak slagen
Dat was mijn allereerste souvenir

Nu dat ik hier van souvenirs kom spreken
Ik heb er staaltjes van mij bij op zak
Een jongeling die zijn lief laat steken
Al wordt zij dan nog zo ziek zo zwak
Maar de geburen beginnen er van te praten
Doch zij geneest en 't doet haar niet meer zeer
Al heeft hij mij nu in de steek gelaten
Toch heb ik van hem nog een souvenir
Al heeft hij mij nu in de steek gelaten
Toch heb ik van hem nog een souvenir

Een getrouwde man gaat 's morgens uit voor zaken
Komt in een straatje waar 't niet deftig gaat
Hij wil weer naar huis maar kan niet ver geraken
Voordat de nachtklok al drij uren slaat
Zijn vrouwke hoort hem aan de deur lawaaien
En scheldt hem uit voor zatlap, luie peer
En met de stoofhaak geeft z'hem twee blauw ogen
En op zijn kaken nog een souvenir.
En met de stoofhaak
geeft z'hem twee blauw ogen
En op zijn kaken nog een souvenir.

Als ik getrouwd was over zeven jaren
Ik kwam met mijn vrouwke altijd overeen
Nu is zij van geen duivels te bedaren
Zij laat mij soms een week of acht alleen
'k Zou voor de moment een ander willen trouwen
Ik heb van haar geen ogenblik plezier
Wilt gij mij soms lieve juffrouwen?
Ik presenteer mijn voor een souvenir
Wilt gij mij soms lieve juffrouwen?
Ik presenteer mijn voor een souvenir

Gij zegt misschien dat ik wat veel kom vragen
Dat 't niet kan zijn hetgeen dat ik van u verlang
Zo'n grapje komt mij niet voor alle dagen
Pardonneer het mij als ik niet anders kan
Kon ik maar enkel uwen bijval winnen
Waarvoor ik kom thans op de planken hier
Uw handgeklap zal ik altoos beminnen
Dat is voor mij de schoonste souvenir
Uw handgeklap zal ik altoos beminnen
Dat is voor mij de schoonste souvenir

82. Van Rikke tak

Kluchtlied

‘t Was op een zomermorgen,
ging ik ene wandeling doen
‘k Ging al dansen en al springen
Ik zag viva in ‘t jeugdig groen
‘k Ging al dansend voorbij een rivierke
Ik had geen gedacht op iet
‘k Zag daar een mooi meisje liggen
Met haren vrijer in het riet

‘t Is van rikke tak rikke tak tire
Alles ging zo stil en zacht
‘t Is van rikke tak rikke tak tirre
Alles ging op zijn gemak
‘t Is van rikke tak rikke tak tire
‘k Heb daar alles afgespied
Ze lagen in het riet
En ze zagen mij toch niet

Dan hoorde ik het meisje zeggen:
Jongen, g’hebt een vies gedacht
Als gij komt voor enen keer
Wacht dan maar tot dezen nacht
Want het is nog maar vier uren
En het is nog klaren dag
Dat er soms iets moest gebeuren,
Dat er soms iemand ons zag

Dan hoorde ik die jongen zeggen
Ach mijn liefste engelin
Kunt gij mij dat refuseren
Van te doen naar uwen zin
En het meisje begon te lachen
En zij zei doet uwen zin
Ik kan ‘t u niet refuseren,
Lapt hem er nog maar eens in

Heel de stad zal onderkomen
Ja tot aan de Gentse Sluis
En het meisje stond te wachten
Ik trok spoedig naar het huis
Want het meisje stond te wachten
Voor slapen te gaan
‘k Liet mijne kleine niet lang wachten
De poort van Rome binnen te gaan.

De gordijn die schoof omhoog
‘k zag de Paus voor Rome staan
Kreeg een schemeling in de ogen
‘k dacht wie zal daar binnen gaan
‘k Heb dien Paus daar af zien komen
En hij zegende haar poort
Ja hij was al op zijn beste
Heel zijn kopke was in ‘t rood

83. Josephine is henen

Kluchtlied

Zeg vrienden ’k wil u wat vertellen
Hoe ongelukkig ik toch ben
Ik moet me voor u allen generen
Ik ben door u allen goed gekend
Daar was een meisje dat ik minde
Maar nu is zij de pijpen uit
Ik kan ze nergens niet meer vinden
Ze laat mij blinken gelijk een uil
Ja gelijk een uil

Klein vogeltje dat zingt in de velden
Van ’s morgens vroeg zo’n menig vrolijk lied
Heb medelijden toch
met mijn eindeloos verdriet
Neen zingt nu niet, neen zingt nu niet
Josephien is henen

Zeg vrienden ken gij mijn fifieken
Zij was zo dik als een strijkplank
Zij had ’n nek gelijk een kieken
En voeten wel ’n meter lang
Waarom heeft zij mij toch bedrogen
Neen dat overleef ik niet
Kan mijne tranen niet meer afdrogen
Ik zal nog sterven van verdriet
Ja van verdriet

Op den dag dat zij verjaarde
Ging ik met haar een wandeling doen
‘t Was voor ons een vreugd op aarde
Zo eens gewandeld langs het groen
En had zij honger mijn fifieken
Dan gingen wij in een hotel
Dan mocht zij in de keuken gaan rieken
Aan rosbief en aan frikadel

Le petit oiseau
Dat wil zeggen in ‘t vlaams klein vogeltje
En in het frans is het *le petit oiseau*
Heb medelijden toch
met mijn eindeloos verdriet
Neen zingt nu niet, neen zingt nu niet,
Josephien is henen

84. ‘k Wou dat ik nog een kindje was[221]

Kluchtlied

Ik kon nog maar pas een zes jaren zijn
Dan wou ik al zo goed als vader zijn
Ja ieder kind heeft dat gedacht
‘t Is iets waar men altijd naar tracht
Maar nu ik het zijn nu heb ik toch spijt
Ik denk aan vroeger zo verblijd
Als ik nog zo heel klein
eenieders vriend mocht zijn
Daarom maakte ik dees refrein

Kon ik het nog maar eens herdoen
Ach wat zou ik het spoedig doen
Als het toch nog maar eens kon
Dat dien tijd eens terug begon
‘k Zeg dan ook altijd gewis
Groot zijn dat het niet plezierig is
En ‘k zeg bij mijn zelven ras
‘k Wou dat ik nog een kindje was.

Ziet eens wat g’allemaal niet moogt doen
Wat nu in strijd zou zijn met het fatsoen
Op d’een of d’ander haren schoot
Zo eens pipi doen, ‘t was geen nood
Zij noemden mij dan kleine lieve snuit
Mij kussend deden ze mijn hemdeken uit
‘k mocht slapen bij de meid
Toen was dat geen verwijt
Maar ‘t was maar in mijnen jongen tijd

Ik speelde altijd met de meisjes mee
Boven op de zolder of stil op den allee
‘k Mocht dikwijls slapen bij ons mama
Als hij de nacht had onze pa
En als ons meid de grote kuis had gehad
Kropen wij samen in het bad
Wij deden gymnastiek,
Wij maakten paseplastiek[222]
Ge kunt gaan denken dat was magnifiek

Al dat plezier dat is ‘t nog niet alleen
Maar last en zorgen g’hebt er dan ook geen
Ge slaapt zolang ge wilt verdorst
Ge moet niet werken voor de kost
G’hebt geen baas of ook in ‘t geheel geen wijf
Ge trekt u niets aan van ‘t gekijf
Men krijgt al wat men ziet
En allemaal voor niet
Maar zijt ge groot dan hebt ge veel verdriet

[221] Vergelijk met http://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2011/06/ik-wou-dat-ik-nog-een-ketje-was/

85. Het houten been

Kluchtlied

Hare naam die is Suzanna
Zij is heel lief en net
Fier als een sultana
Proper en koket
Zij had schoon haar en ogen
Ik zag haar ook elken dag
Somtijds was ik wel bewogen
Als ik haar lief snuitje zag
Ik werd verblind
Op ‘t lieve kind

Maar zij had een houten been
En dat mij maar aardig scheen
Want als zij ging over de straat
Klonk het altijd op de maat
Maar om te stillen dat geluid
Vond ze gauw wat anders uit
En ze liet zetten par dessous[223]
Zo’n rondels in caoutchouc[224]
Caoutchouc, caoutchouc,
rondels in caoutchouc

Op grote bals en feesten
Kwam zij in licht toilette
Danste er om ter meeste
Quadrille en la leguette
Haar eer was reeds lang gaan vliegen
Want iedereen die keek haar aan
Ja ik zeg zonder liegen
Zij lieten haar maar begaan
Maar ‘t was een gelach
Als men dat zag

Maar dan een weinig later,
Mijn lieve Suzan
Ik geloof dat zij kreeg het water
Of ‘k weet niet hoe het kwam
Zij werd zo dik als ene tonne
Maar op een avond in haar woon
Was er een ooievaar gekomen
Die bracht haar enen jongen zoon
Da’s aardig hé?
Wel die kadee

Die had ook een houten been
En dat mij ook aardig scheen
En ‘t was ook nogal geschikt
Zo iets als mijnen pink zo dik
Zelfs was er onderaan
Ik dacht hoe kan het toch bestaan
Hij had even gelijk zijn Moe

[222] (onleesbaar)
[223] Aan de onderkant
[224] rubber

Zo'n rondels in caoutchouc
Caoutchouc, caoutchouc,
rondels in caoutchouc

86. De wil van God[225]

Kluchtlied

Den allereersten keer dat ik vree
Wel vrienden, God dat was
Een meisje die nu toch zo braaf
En zo godvruchtig was
Een helen dag zat z'in de kerk
Dat vond ik toch wat sterk
Zij had altijd een grote paternoster
In haren zak
Gingen wij soms een wandeling doen
Wij liepen door het groen

Ik zag naar den hemel,
Naar de zon en de maan
Ik zei: mijn liefste snuitje,
Waar komt dat toch vandaan?
Wel, zei ze, mijn jongen
Zie dat gij er niet mee spot
Want al wat g'op de wereld ziet
Dat is de wil van God

Ik was er spoedig mee getrouwd
Omdat ze godvruchtig bad
Ik woonde al een week of twee
Op een kamer in de stad
Ik stond des morgens den eersten op
Ik stak het stoofken aan
Of anders kon ik zonder eten
Naar mijn werk toe gaan
Dan zei ik haar: kom Jeannet
Kom toch eens uit uw bed

Dan zei ik: Jeannet,
Ge moet wat rapper zijn
Ge moet alle dagen
Mijn boterhammen snij'n
Allez, zei ze, wordt gij nu stapelzot?
Alsdat ik zo gère slaap
Dat is de wil van God

Op zeek'ren keer, 'k zeg het u rap
Kwam 'k onverwachts naar huis
Ik hoorde van op mijnen trap
Daar binnen een gedruis
Ik sprong heel gauw de kamer in
Mijn vrouw verschoot van deeg
't Was juist of z'een slag
Op haar godvruchtig smoeltje kreeg
Ik zocht de kamer rond heel fijn
En ik dacht, wie mag hier zijn?

Maar terwijl zien ik een man
Gaan stormen langs den trap
Laat hem maar lopen, zei mijn vrouw,
Het was maar voor de grap
Ge moet het niet kwalijk nemen
Ik houd u voor de zot
Als ik een ander liever zie,
Dat is de wil van God

Zoiets verdragen kan ik niet,
Dat was nu toch te vet
Dat was wat overdreven en
Ik scheirde[226] mijn Jeannet
Bij haren kop en bij haar stroot[227]
En het was seffens bal
Ik gaf ze daar een loutering
Die ze niet gauw vergeten zal
Ze smeekte zo luid als ze maar kon
Och, Vaderke, pardon

Maar ik bleef maar nijpen
Ik gaf ze nog een mot
'k Zeg: dat ge peren krijgt
Is dat nu ook de wil van God?
Neen, snikte zij dan met zo een triestig air,
Dat is de wil des duivels,
Dat is die van Lucifer

87. Een trouwpartij

Kluchtlied

'k Was laatst eens op een trouwpartij
'k Voelde mij ja zo blij
Al de getuigen zowel als ik
Die waren oprecht in hunnen schik
Een beter feest kon er niet zijn
Als een zwijn[228] van de wijn
Hadden wij een stukske in onzen kraag
En een gevulde maag
En dansend springend zingend ging het voort
Terwijl de bruidegom zijn liefje
Vol met lust had gekust
Een beter feest heb ik nooit gehad
De bruid die was ook seffens zat
Voorwaar dien dag zal ik nooit vergeten

Schoonpapa met zijn houten been
Tra la la la la la la
En de bruid liep krom ineen
Tra la la la la la la
En dan nog ene van de getuigen,

[225] Ook in cahier Jef Van Bussel (MUZ0915 pag 6)
[226] Vastscheiren, vastgrijpen
[227] Strot, keel
[228] Zo zat als een varken

Met een kromme rug,
Ik zag hem buigen
Schoonmama riep vol ongeduld
Tra la la la la la la
Op een trekorgel[229] met een bult
Tra la la la la la la
En om het spel compleet te maken
Een hele hoop met jonge snaken

Zo trokken wij van 's morgens vroeg
Met ons ploeg in een kroeg
Wij dronken dan voor een begin
Een bestje met een klontje in
Ieder betaalde zijn tournee
Heel tevree dronk ik mee
Eindelijk kwamen wij aan het stadhuis
Daar viel het vast niet pluis
Want toen de burgemeester vroeg
Aan de bruid, zeg schavuit
Wilde gij dezen jongen
Tot echtgenoot, sapperloot
Wel dat gaat u niet aan riep zij
Dat is mijnen vent, dat is die van mij
Oprecht ik werd er in verlegen

Maar bij het feest was 't schoonst van al
't Dansenspel ging er fel
De vader en de moeder van de bruid
Die voerden de gekste toeren uit
Zo werd het zonder dat iemand dacht
Onverwacht middernacht
Goed aangevezen en slap te been
Scheiden wij vaneen
Schoonmama die nog wou dansen
Viel alras in een plas
En haren vent die haar wou helpen
Draaide erbij op zijn zij
Daar lagen die twee nu op den grond
Nog natter als een waterhond
Terwijl eenieder stond te geeuwen

[229] accordeon

88.Stil Jef, ik kan daar niet tegen

Kluchtlied

Marietje was een brave ziel,
Een meisje met fatsoen
Zo'n blozend naaisterke van stiel,
Die schrikte van een zoen
Eens bij een regenachtig weer
Liepen wij ongestoord
Ik sprak van liefde en nog meer
Zo'n menig vleiend woord
(spraak)
'k Vroeg haar, dat mirakel, dan als vrouw
Maar zij sprak toen ik haar kussen wou:

Stil Jef, ik kan daar niet tegen
Stil Jef, laat mij gerust
Gij maakt mij zo verlegen
Ik werd nog nooit gekust
Stil Jef, schei uit met plagen
Stil Jef, uw handen thuis
Later moogt gij dat vragen
Breng mij maar eerst naar huis

'k Ben zeker niet van staal of steen
En 'k liet Marieke stuiven
Ik schafte mij nu maar meteen
Een ander liefje aan
Maar 'k had bij 't vrijen geen geluk
Want nummer twee die zei:
Het kussen breng mij van mijn stuk,
Vraag dat maar niet aan mij
(spraak)
'k Vroeg haar heeft u dan nooit gekust?
Ja zei ze maar ik heb geen lust

Ik werd het moe, zo'n vrijerij
Maar wat een toeval zie
'k Ontmoette na een jaar of drij
Mijn eerste lief Marie
Toen zij mij zag vloog z'om mijn hals
Juist op een stille plek
Zij kuste mij zo lang en mals
Ik dacht: Marie wordt gek
(spraak)
We trouwen Jef, maar 'k breng u dan
Twee kinderen van mijn eerste man

Stil Mie, 'k kan daar niet tegen
Stil Mie, laat mij gerust
Gij zijt niet meer verlegen
G'hebt reeds teveel gekust
Stil Mie, 'k kan 't niet verdragen
Stil Mie, het spijt me zeer
Ga maar een ander vragen
O neen, ik kus niet meer

89.De doppers[230]

Kluchtlied

Het is nu in oorlogstijd
Dat iedereen met heel veel spijt
Ondersteuning halen moet
Dewelke de stad aan ons vergoedt
Iedereen moet dan elken dag
Voor hij 's zondags trekken[231] mag
Zijn naam gaan zetten op een blad
In 't een of ander huis van de stad
Want iederen dag, dat is dertig cent
Daar is men mee content

Velen trekken dan naar hun lokalen
's Morgens rap en gauw
Dan is het voor de mannen allemale
's Middags voor de vrouwen
Stempelen zo is den echte naam
Terwijl zij met een stempel werken
Omdat zij die op uwen brief kloppen
Zeggen zij ondereen, ga de mee doppen

Ik heb daar al dikwijls op gelet
Om dat te zien is het een pret
Die man die daar als dopper staat
Hoe dat die daar te werk 'n gaat
Den enen spoedde hem voor thuis te zijn
Daar moet hij passen op de klein
Een andere heeft weer tijd genoeg
Die wandelt al van 's morgens vroeg
Soms staan er in die doppersrij
Wel grote typen bij

Daar had er weer een eens een vieze streek
Hij dopte zo géren
Niemand wist hoe dat hij in de week
Zoveel kost verteren
Zijne vrouw die wist het nogal gauw
Waar hij dat geld ging halen
Zeg, zei ze, ge moet mij niet foppen
Ik weet dat gij alle dagen gaat doppen

Maar wat verschil er wezen kon
Als de vrouw in plaats van de man
Als dopster hare plichten doet
Dan kent er geen van allen spoed
Zij sjouwelen, babbelen ondereen
Dat is bij de vrouwen algemeen
Van alle soorten staan er bij
Van d'armste klas tot burgerij
Krijgen zij 's zaterdags hun pree
Geloof mij, dan is 't cadee

Zeker van de tien zijn er wel acht
Die dan hun pree gaan halen
Trekken dan naar de voddenmarkt
Recht van hun lokalen
Zij kopen alle vodderij
Patekens, bollekens of wat anders
Strikken, lintjes, garen en ook knoppen
Z'hebben voor dat geld immers gaan doppen

Geloof mij[232] dat er vrouwen zijn
En hun getal is ook niet klein
Die komen doppen iedere keer
En die de kunst verstaan nog meer
Die hebben lokaaltjes waar de man
Ook dikwijls komen doppen kan
't Is daar dat men den dopper fopt[233]
Die moet betalen als hij dopt
Waarschijnlijk weet ook ieder goed
Wat soort van vrouw dat doet

Gij allen die hier tegenwoordig zijt
Wilt het mij vergeven
Dat ik spotte met liefdadigheid
Waar velen van moeten leven
Ach was die tijd al maar voorbij
Dat ieder kost gaan werken
Verschoon mij dat ik moet gaan stoppen
Want ik moet zelf nog gaan doppen

90.De mode van de vrouwen

Kluchtlied

Ik was pas een jaar of achttien
Dan wist ik al wat van de vrouwen
Want ik vree met een zeker fien
Maar die is ook niet te betrouwen
Gaan ik met haar een wandeling doen
Dan moet ik mij altijd in 't zweet zetten
Tegen den een of den anderen kapoen
Moet ik gereed staan om te vechten
(spraak)
Ja, dat is waar vrienden …

Daar staan ik nu gelijk een aap
Een hoop mensen staan naar mij te kijken
Ik dacht ach laat ze nu maar gaan
Want dat is de mode van de wijven[234]

Zo scheir ik weer een ander lief
Op in een zaaltje aan de statie
Ik noemde haar mijn schatje lief

[230] Ook gevonden op een liedblad ondertekend met "Jan Van De Perre",
[231] Steungeld ontvangen
[232] Op het originele liedblad staat: "Het is spijtig dat er vrouwen zijn, en ik geloof 't getal is niet klein" (…)
[233] Origineel "dat men dapper fopt"
[234] De gangbare handelswijze van vrouwen

Kom lief kind willen wij samen paren
Zij nam mij mee tot aan haar huis
Ik dacht: die meid is niet verlegen
Zij opent haar deur zonder gedruis
En trok mij binnen zonder generen…
(spraak)
…….

Daar staan ik nu gelijk een zot
Ach kon ik maar eens vast krijgen
Maar ik dat is weer waar begot
Dat is de mode van de wijven

'k Ben nu getrouwd een jaar of drij
En 'k moet altijd de kleine pakken
Ik moet ook dienen voor een tapijt
Zij durven mij voor een schotelvod pakken
Is mijn vrouwke soms boos of kwaad
Dan moet ik het altijd bezuren
Dan pakt ze mij vast en gooit me op straat
Maar dat kan zo niet blijven duren
(spraak)
……
Daarom blijf ik hier niet meer thuis
Ik zal maar liever alleen blijven
'k Moet ook zo stil zijn als een muis
Dat is ook de mode van de wijven

91. Den Directeur

Kluchtlied

Ik ben getrouwd en ge moogt weten,
Ik heb een wijf met negen jong
Ik word den helen dag verweten
Voor lammen ezel, luien hond
Ons Treeske verweet ze voor een kieken
Voor een slang en een wilde kat
Gij'n hengst, zei ze tegen ons Lowieke
Gij'n uil, gij steense rat
En onze Georges verweet ze voor 'n os
Vuil krokodil, zei ze tegen ons Mathil'
Ons arm schaap, dien arme knaap
Durft ze verwijten voor een wolf en 'n aap
En onzen Nand is dat geen schand
Verweet ze voor een Kemel en een Olifant
En over al die beestjes ben ik vader, sapristie,
Wel, ik ben den Directeur van de Zoölogie[235]

Ne mens die komt nogal wat tegen
Met zo'n hele hoop klein jong
Er is altijd één van de negen
Die wat mankeert of ge moet er iets voor doen
En ons Treeske die heeft het in haar darmen
Van den danigen groten kak
En onze Alfred ligt in zijn bed
Zijn poten zijn gebroken
En het staat in de gazet
Nu moet ik rap al om jelap[236]
Ons Mathilleke kan niet kakken
En daarvan is ze zo slap
En heel dat kot, wel ja, begot
Stinkt naar de medicijnen
En daarvan ga ik nog kapot
En onder al die zieltjes ondervind ik fijn
Dat ik een Directeur van een Gasthuis zijn

Den zaterdag dan moet eens komen
Den zaterdag dan is 't er op
Als ge die kneuters[237] ziet verschonen
En spartelen al in den top
Dan ziet ge die begadderkens[238] daar lopen
Zo moedernaakt gelijk een ei
En hoort gij die mannekes roepen
'k Heb nog nen dikkeren als gij
En onze Jan riep overtijd[239]
Moeder, ons Mieke ziet zo wit als krijt
Kom nu eens zien, riep ons Katrien
Ons Jefke heeft een beurske
Met twee marbollen[240] in
En zo bleef dat gaan, zie ze daar staan
Den enen in zijn bloten
Den anderen in zijn vaan
Ja ik zag het gisterenavond
En dat was wel kras
Wel ik dacht dat ik den Directeur
Van de Zwemdok was

Zie vriendje lief is dat niet sterk
Ge weet genoeg 't is slechten tijd
Ik zit al acht dagen zonder werk
Dat doet mij waarlijk ook veel spijt
Ik heb geen centen of geen eten
'k Heb niets dan luizen op mijn kop
Mijn kleren zijn allemaal versleten
Nu zit ik waarlijk in de krot
'k Heb geen fret dat is geen pret
Z'hebben al mijn meubeltjes op straat gezet
Mijn negen jong, mijn wijf daarbij
Z'hebben niets te bikken en 't is armoe daarbij
En ocharme hé zoals mijn wijfke zee
Die heeft al wat gaan klagen naar de Comité[241]
En onder al die kinderen ondervind ik fijn
Dat ik een Directeur van d'Arm Luizen zijn.

[235] Officiële naam van de Antwerpse dierentuin
[236] jalap/jalappe: laxeermiddel (sinds 17de E gekend gebruik) genoemd naar Xalapa in Mexico, de plaats waar de harsplant groeit.
[237] kleuters
[238] pagadders
[239] Een tijdje geleden
[240] Marmeren bollen, knikkers
[241] De beoordelingscommissie om armensteun toe te kennen

92. De Bonenfretter

Kluchtlied

Als er soms iemand zuur ziet
Of tegen z'n goesting lacht
Zijn tanden staat te bijten
Zijn vuisten vouwt met kracht
Men noemt dat een hardfretter
Of anders kort en net
Dan zeggen ze van die mensen
Alsdat die bonen fret

Een Gardevil[242] op wandel
In 't midden van de straat
De kleinsoort[243] zijn hem aan 't plagen
Iets dat hem niet goed aanstaat
Hij loopt er dan soms achter
Ter uitvoering der wet
Kan hij ze dan niet krijgen
Nog enen die ze fret

Een jongeling in een danszaal
Ziet een meisje naar zijn zin
Hij steekt er dan somwijlen
Zijn laatste centen in
Vraagt hij om met haar te vrijen
En ze zei ik ben bezet
Die jongen ge moet niet vragen
Hoe dat die bonen fret

Een baas die ziet zijn gasten
Des maandags op rabot
Hij preutelt maar ze lachen
Soms wordt hij nog bespot
Het werk dat is haastig
En duldt geen uur verlet
Dien baas dat is dan zeker
Alsdat hij bonen fret

Mijn zuster stond op trouwen
Met enen officier
Hij verandert van gedachten
En zegt nog een jaar of vier
Dan zullen wij maar wachten
Met onze huwelijkspret
Mijn zuster ge moet niet vragen
Alsdat die bonen fret

Kom ik 's nachts na den drijen
Goed zat en slap naar huis
Dat kan mijn wijf niet lijden
Dan zegt zij: daar is mijn kruis
Kan ik er eentje spannen
Als ik kom in het bed
Maar ik antwoord niet
Maar 'k weet toch dat ze bonen fret

Zie vrienden voor het sluiten
Nu allen gij zijt hier
Om een liedje 't horen zingen
Van vermaak en veel plezier
'k Probeer u te behagen
Bevalt het niet 't is spijt
Maar dan moet ik u allen zeggen
Dat g'allemaal hardfretters zijt

[242] Stadwachter, politieagent
[243] kinderen
[244] altijd
[245] geldbeugel

93. Mijn eerste lief

Kluchtlied

Mijn eerste lief die heette Dorothée
Dat was een goei omdat ik daarmee vree
Wij gingen nooit dan[244] samen hand in hand
Dan gaf ze mij haren portemonnaie[245] in pand
Op zekeren dag, 't was in de maneschijn
Een man zo wild gelijk een everzwijn
Die sprong op mij en vroeg mijne portemonnaie
Ik gaf die van haar en hij nam die mee
(*spraak*)
En toen heeft ze mij verlaten. Waarom?
Weette gij het? Ik ook niet.

Mijn tweede lief die heete Eulalie
En omdat ik er toch zo serieus uitzie
Kwam haar Mama, die inviteerde mij
Met chocolade en andere lekkernij
Ik had voor het minste een heel corentenbrood[246]
Een koek of tien en dan nog een vlaai[247] zo groot
Maar na dessert, dan dien hele appetijt
Die kwam er uit en allemaal op die nieuw tapijt
(*spraak*)
En toen heeft ze mij verlaten. Waarom?
Weette gij het? Ik ook niet.

Mijn derde lief die heette Mie Petrol
Die droeg haar haar van voor zo in een krol
Op zekeren dag had zij met haar haar veel last
Ze zei tegen mij: kom, houd de lamp eens vast.
'k Nam de lamp voorzichtig in mijn hand
Kwam veel te dicht en haar haar dat schoot in brand
De lamp die viel en ik riep om hulp op straat
En de pompiers[248] die zeien: 't is te laat
(*spraak*)
En toen heeft ze mij verlaten. Waarom?
Weette gij het? Ik ook niet.

[246] Krentenbrood, kramiek
[247] taart
[248] brandweermannen

Mijn vierde lief die heette Emmerans
Dat was een goei, dat was een buitenkans
'k Woonde dien tijd toen in een logement
Bij ene weef,[249] natuurlijk zonder vent
Die had voor 't minst[250] een kind zeven of acht
En ging zij uit dan hield ik daarop de wacht
Op ene achternoen[251] Emmerans kwam niet weerom
En zijn vonden mij thuis alleen met zeven jong
(*spraak*)
En toen heeft ze mij verlaten. Waarom?
Weette gij het? Ik ook niet.

Mijn vijfde lief die heette …
Die heb ik nooit niet gekend

94.'s Nachts na twaalf uren

Kluchtlied

Als den dag plaats maakt voor de nacht
En de lichten zijn aangestoken
En men houdt dan zo wat de wacht
Tot het nachtuur is aangebroken
Dan vind ik het heel interessant
Het nachtleven te bestuderen
En dan ook nog heel amusant
Hetgeen men allemaal ziet passeren
Meisjes galant, komediant,
Apachen[252], dief, politie-agenten
Heren heel fijn vol van de wijn
En veel gewoel door dronken studenten
Daar nog een wijf die haar bedrijf
Bestaat in ieder na te gluren
En dan daarbij een vechtpartij
Dat ziet men 's nachts na twaalf uren

Een naaisterken pas zestien jaar
Dat ziet men vlug naar huis toe keren
Een oude heer snelt achterna
Wijl hij haar alles wil presenteren
Maar juist daar op het ogenblik
Ziet hij een winkel met juwelen
Hij denkt: ik heb haar in mijn strik
Goud, neen dat zal haar niet vervelen
En den ouden dan, hij maakt zijn plan
Hij laat haar keuze maar uitzoeken
Ik ben wel oud maar ik beloof goud
Als gij mij maar eens komt bezoeken
En 't lieve kind door 't goud verblind
Voldoet aan dien ouden gek zijn kuren
Maar moeders hart klopt thuis van smart
Zucht: nog niet thuis, 't is twaalf uren

Een jaar nadien zag ik haar op straat
Scheen oud ondanks haar jonge jaren
Z' heeft goud noch diamant vergaard
Men kon slechts bij haar droefheid ontwaren
Zij geeft zich voor een paar centen veil
Voor het genot van vreemde lieden
En haar apache houdt een oog in 't zeil
Ja 't is voor hem dat zij het moet verdienen
Een heen en weer door heel slechts weer
Ziet men haar gaan toch niets te winnen
Maar zo ik mein, geld moet er zijn
Want haar apache kwam dol van zinnen
Bij haar gesneld, vroeg haar om geld
'k Heb geen, en hij begon op haar te vuren
Nu in 't hospitaal, daar is 't maar kaal
Daar wacht ze op haar laatste uren

95. Zo'n kleine vrouw

Kluchtlied

Van een grote hou ik niet
Zo'n kleine nette fijne
Brengt niemand in 't verdriet
Maar het liefelijkst van allen
Waar ik het meest van hou
Wat mij reeds kan bevallen
Dat is zo'n hele kleine vrouw

Zo'n hele kleine vrouw
Zo'n hele kleine, nette fijne,
Mooie lieve vrouw

Tracht men een kus te krijgen
Bij zo'n groot en zoet gevlei
Dan moet men op de stoel gaan stijgen
Anders kunt ge er niet bij
Maar wat is niet begeerlijk
Als men samen zit heel trouw
En je wiegt dan in je armen
Zo'n hele kleine vrouw

Gaat men naast een grote lopen
En ge zijt zelf maar een kleine vent
De straatjeugd roept bij hopen:
Kijk, anderhalve cent
Maar lieflijk zijn de heuvelen
Langs bergen en langs dauw
Als naast je loopt te keuvelen
Zo'n hele kleine vrouw

In alle grote landen
Is het thans slecht gesteld
Men vecht met hand en tanden

[249] weduwe
[250] Op z'n minst
[251] namiddag

[252] Pooiers, verleiders, gangsters, even wreedaardig als de illustere Indianenstam, althans volgens het cliché in de WildWestShow van Buffalo Bill

Maar meest regeert het geld
Wij Hollanders beminnen
De onbevlekte trouw
Die lieve Koninginne
Die hele jonge vrouw

Die hele jonge vrouw
Die hele jonge lieve
Dappere edele vrouw

96. De deling

Kluchtlied

'k Heb dees week, wil mij eens goed verstaan
Van mijn vrouw willen afgaan
Voor een bagatel,[253] ik zeg het u snel
Vast dan begon dat spel
't Was er bovenarms op
'k Gaf tussendoor al een klop
'k Zei op het eind ervan,
G'hebt recht als uw man
Wel laat ons delen dan

Dat vals haar die valse kin
(da's voor u, da's voor u)
Al die pluimen dun rebut[254]
(da's voor u, da's voor u)
D' Emmers en al het pottengerief
Pakt dat mee want dat is ook nog nief[255]
Maar hier, deze schone schilderij
Is van mij, is van mij
't Brood dat in de kast ligt nu
(da's voor u, da's voor u)
En dat stuksken paardenju
(da's voor u, da's voor u)
En zo waren wij aan 't keffen aan
Terwijl de deling werd gedaan
Ieder zette 't zijn opzij
Zij het heure en ik dat van mij

De spiegel en de pendule[256]
Daarvoor, 't is geen flauwe kul,
Doen wij strooiken trek
Lijk voor 't vuilnisblek[257]
Ik hou de pijpenrek
Bij gekrekel en ambras
Kwam dan den toer van de kleerkast
'k Zeg het u verdruit, ik nam het er uit
En ik riep overluid:

Hier die wijven pardessus[258]
(da's voor u, da's voor u)
En die slechte paraplu
(da's voor u, da's voor u)
Al mijn goed lei ik op den grond
En ik zei haar waarschuwend terstond
Wijl ik er mijnen hoed boven op lei
Da's van mij, da's van mij, da's van mij
Heel de kast zei ik haar nu
(da's voor u, da's voor u)
Deuren en schuiven welnu
(da's voor u, da's voor u)
Ik zet de legkast aan mijnen kant
Zo zegde ik haar dan naderhand
'k Was daar nogal van schavij
Zij het heure en ik dat van mij

Zo verdeelden wij den boel
Elk een tafel en een stoel
Lepels en fourchets[259] werden apart gezet
Ons ouders hun portret
Zij het bed werd gegeven
Aan mij viel de cuisinière[260]
Den trouwboek owee bracht geen akkoord mee
Trok hem daarom in twee

Zie die helft, zei ik haar nu
(da's voor u, da's voor u)
Zijt ge niet content, welnu
(da's voor u, da's voor u)
Maar ik ben toch content met mijn paart
Ziet dat ge nu hetzelfde vaart
En nu zeg ik nog het dees erbij
Ik ben blij, ik ben blij, ik ben blij
Nu, Madam, nog een salut
(da's voor u, da's voor u)
'k Wens u naar d'hel sakkerdju
(da's voor u, da's voor u)
En als ik nu van u scheiden ga
Loopt mij dan nooit meer achterna
W'hebben gedeeld met overleg
Nu kan ieder gaan zijn eigen weg

'k Meende de deur uit te gaan
Daar was mij nog iets ontgaan
Want ik zag tot slot nog het vogelenkot
Dacht: da's 't mijn begot
Was het nu toeval misschien
Maar zij had het ook gezien
Ze kwam dichterbij en ze zei heel blij
Och geef die nog aan mij

Weet ge wat ik haar dan zei
(da's van mij, da's van mij)
Kot en vogel, hoorde gij
(da's van mij, da's van mij)

[253] Uit het frans, een niemandal
[254] Geen idee wat hier bedoeld wordt
[255] nieuw
[256] Klok met slinger
[257] vuilnisblik
[258] overjas
[259] vorken
[260] kookvuur

'k heb die gekocht als we zijn getrouwd
'k Geloof wel dat gij daar veel van houdt
En hij schreeuwde: mijne vogel kwijt
Da's nu spijt, da's nu spijt, da's nu spijt
Och, riep zij, heb medelij
(Geef hem mij, geef hem mij)
't Was toch altijd mijn plezier
(Geef hem mij, geef hem mij)
En daar ik er niet van scheiden wou
Kwam 'k overeen met mijn vrouw
Want een uur later welaan
Zijn w'in vrede naar ons bed gegaan

97. De Gazet

Kluchtlied

Wat men in de gazetten
Zoal komt in te zetten
Zeg vrienden luistert aan
Wat ik in de gazet zag staan
Op 't eerste blad gekeken
Vol politieke streken
Een schrikkelijke brand
En een werkstaking in ons land
Poging tot broedermoord
Een mens of zes vermoord
Een vrijer die uit jaloezie
Zijn lief het hart doorboort
Ontploffing hier of daar
Een schip staat in gevaar
Een kind is opgelicht[261]
En de politie zoekt er naar
Want ginder ver is nen diefstal misdreven
Een slechte vrouw die haar man wilt vergeven[262]
En daar is een kassier gaan lopen
ja met heel de kas
Een schipper heeft een kind gered
Dat aan 't verdrinken was
Z'hebben een dief gearriteerd[263] aan de statie
Een zak salpeter gestolen aan de natie
Ja brand en ongeval en moorden ook diefstal
't Is eender waar ge gaat, dat gebeurt overal

Een moordzaak voor d'assisen
Gevecht met de polissen
Een grote schobbejak
Hij werd gestoken in den bak
Een wijf omver geschoten
En twee kotjes gesloten
De wijven op de baan
Hebben haarke pluk gedaan
Zelfmoord op den Dam
Een botsing met den tram
Een sukkelaar heeft zijn eigen
Opgehangen aan een kram
Bloedige vechtpartij
En een aftroggelarij
Ne portemonnaie gevonden met veel geld
Dat is die van mij
Een razendig kind heeft een hondje gebeten
Een anarchist heeft met dynamiet gesmeten
Een beenhouwer heeft zijn wijf
Haar kopke afgekapt
Hij heeft ze laten koken
En in zijn frut gekapt
Een vliegmachien is in 't water gevallen
Z'hebben een vrouw aangerand op de wallen
Een aanranding te Mol, te Gent een paard op hol
En stillekens aan geraken de gazetten al vol

Een onweer in de polder
Een bosbrand op mijn zolder
En in St Job in 't Goor
Inhuldiging van Meneer Pastoor
Ongeval op de Leien
Den oorlog van Turkeije
Mirakel van in Put
Dat staat natuurlijk in de frut[264]
Geval van razernij
Het sport en ook daarbij
De uitslag van een tombola
Maar het was van ene maatschappij
Op heterdaad betrapt
't Parket is afgestapt
Een wijf die kreeg drij maanden
Z'heeft haar tong voorbij geklapt
G'hebt dan de namen van de mensen die gaan trouwen
Daar zullen de jonge meisjes ook niet tegen spouwen
Een werkman heeft het groot lot gewonnen
Ja, hewel dat is eerste klas
'k Wens hem geluk maar 'k wou liever
Dat ik het zelf was
Z'hebben het Kanaal dan weer overgezwommen
Janneke Olieslaegers[265] is weer hoger opgeklommen
Een gouden jubilé,
Dat is die van mijne pee[266]
Die slaapt al vijftig jaren
Als 'm zat is op de canapé

De schepen die in de haven komen
En die van de stad wegstomen
De prijzen van het graan
Een huis dat niet wil blijven staan
Uit Merreplas[267] gaan lopen

[261] ontvoerd
[262] vergiftigen
[263] gearresteerd
[264] Bijnaam van De Gazet van Antwerpen
[265] Illustere vliegenier en stuntman
[266] Mijn vader
[267] Merksplas en zijn gedetineerde landlopers

Huizen en gronden te kopen
Gevraagd een kindermeid
Die met geen piotje vrijt
Verloren ene spits
Reclame van den Tits[268]
En van de grote winkels
Ge zoudt zeggen dat is voor niets
G'hebt dan nene helen hoop
Met poeiers en pillen
Die zijn voor mensen
Die niet sterven willen
Een militair viel in 't water
Ja, hij was wat zat
Hij wierd gepakt maar ach de man
Zijn chaco[269] was nat
En in de Kamers daar
Zit het er weeral tegen
De gardevils die hebben
Een grijze hoed gekregen
Zeg vrienden, ge ziet van hier
Verduldig is 't papier
Maar ik leesde toch de gazet
Met veel plezier

98. De Plakker[270]

Kluchtlied

Als ge mij niet kent ik ben een rare vent
En ik hou van er eentje te pakken[271]
Als ik trek mijn pree, ik gaan op staminee
Waar ik ja gewoonlijk blijf plakken
Is dat niet kolossaal zo een familiekwaal
Bij ons thuis is 't allemaal hetzelfde
Ja geloof me vrij 't is een heel plakkerij
Van d'achttien man plakt den elfden

Maar als ik plak, plak ik plakkers
Die plakken ginder bij Jan Plak
En ik heb dan geen zes centen op zak
En dan zuip ik op de plak[272]
Moeder plakt, vader plakt, zuster plakt
Al mijn broers en die lijden ook aan die kwaal
In 't plakken zijn wij kolossaal
Plakken doen wij allemaal

't Is gelijk ons Lot, die wordt stapelzot
Nij vrijt ze weer met een bakker
Zij komt laat naar huis, dat vind ik niet pluis
Ik dacht zeker dat is ook een plakker
'k Ging staan op de loer, 's avonds op de cour[273]
Wat zag ik daar voor een affairen
En als ik nu zee[274] wat zij daar dee
Dan had zij dat zeker niet geerne

Wel haren bakker, dien rakker, dien rakker
Die plakker die maakt mij beschaamd[275]
En ik vind dat zoiets niet betaamt
't Is zo dat g'in uw ongeluk komt
Moeder plakt, vader plakt, zuster plakt
Al mijn broers en die lijden ook aan die kwaal
In 't plakken zijn wij kolossaal
Plakken doen wij allemaal

't Is gelijk ik zee[276], mijn vader plakt mee
't Is een blaffonneur[277] al veel jaren
Mijn moeder 't is kras die kent was of plas
Die plakt om de beesten te sparen
Onze Frans overal, plakker van koop al
Bedekt al de muren met brieven
Maar onze Neel beviel den behangersstiel
Die plakt kamers naar ieders believen

Maar houd u stil, onzen Emiel
Die krawaait[278] en die plakt en dat voor de straat
Kreeg zes maanden voor een dieverij
't was gekomen door een plakkerij
Moeder plakt, vader plakt, zuster plakt
Al mijn broers en die lijden ook aan die kwaal
In 't plakken zijn wij kolossaal
Plakken doen wij allemaal

---

[268] Genoemd naar Leonhard Tietz. Deze Duitse ondernemer opende in 1901 zijn 'Magazijnen Tietz' op de Meir te Antwerpen. Hier verkocht men 'den tits', een strohoed met zwarte band.
[269] ??? momenteel een soort sandalen
[270] Tekst ook te vinden, met een 4e strofe, in "Het Volkslied in Kasterlee en omgeving", thesis van Herman van Gorp, lied nr 30.24 (MUZ0903). Roland Desnerck vond het in "het liedjesschrift van Dina Vanhoorne" en publiceerde het in deel 2 van het "Muzikaal Erfgoed van Oostende" (MUZ0815), telkens zonder vermelding van de zangwijze.
[271] Een pintje te drinken
[272] Op krediet, op de poef. Schulden werden bijgeschreven "op de plak", een soort bord
[273] De afgesloten binnenplaats of -tuin
[274] Zag
[275] Uitgesproken "beschomd" in het dialect, en dan rijmt het
[276] zei
[277] Plafonneerder, stukadoor, een … plakker
[278] krawaat : scheldwoord. In het Antwerpse wordt hiermee gealludeerd op Kroatische gastarbeiders die berucht waren voor hun avondlijke braspartijen.

99.Aan de Zuiderzee[279]

Kluchtlied

Aan het stille strand der Zuiderzee
Woont het schoonste meisje uit heel het land
Ik min haar vurig, ja zij houdt veel van mij
Met haar kante kap en klompjes aan
Kan geen schoner in een schaduw staan
Ik minde haar vurig net als zij

Aan het strand van de Zuiderzee
Zuiderzee, Zuiderzee
Wacht mijn allerliefste Kee
Wacht mijn Kee
Veel juwelen in Amsterdam
Maar geen twee zo schoon
Als die ogen van Kee
Aan de Zuiderzee

Zijt ge zoals ik een waterrat
O dan is aan zee toch weeral wat
Ik zwom recht naar d'overkant, 't was reeds land
Als ze dan weer zei: Bram houd u goed
O dat was een helder gloed
Ik minde mijn Kee zoals de zee
Het lied der Zoom

Komt er dan nog eens een dag misschien
Dat ik mijn lieve Kee eens terug zal zien
Nou dan gaan ik wonen ergens wijd weg aan zee
Zijn we dan getrouwd dan weeral gauw
Jongens aan de wieg maar gauw
Jongens ik verlang u aan mij
En mijn liefste Kee

100. Mijn Sophieke[280]

Kluchtlied

Zij was nog maar pas zestien jaar
Twee blauw ogen en zwart van haar
Ze kon haar haar zo goed palleren
En heur haar in krollen friseren
Den eersten keer dat ik haar zag
't Was op een zaterdag
In een Staminet[281] zong z'een lieken
Mijn Sophieken

We waren ook seffens 't akkoord,
En al waren we nog niet getrouwd,
toch gingen we samenleven,
dat duurde zo een week of zeven.
Ik viel per malheur[282] zonder werk,
en dan moesten wij iets zeer sterk
Naar ons bed zonder souperen[283],
'k had miseren

Zij peinsde en grees[284] dag en nacht
Op zeek'ren dag kreeg zij een gedacht,
het was zeker iets bij den tienen,
als ze mij zei ik ga iets verdienen.
Heur kopken in krollen gezet
En zo trok ze op in toilet
En 's nachts kwam ze naar huis
Met enen mijn pacience[285]

Zo leefden wij op ons gemak
Ik kreeg altijd veel geld op zak
ik vroeg niet waar ze 't ging halen
als ze mijn verteer kon betalen.
Bijtijds[286] kwam z'eens zat naar huis
En maakte dan veel gedruis
Maar daarvoor kon ik haar niet bekijven,
zij had schijven[287].

Ik hield op den duur veel van haar
En toch bracht ze mij 't gevaar,
ik zag haar zodanig geerne,
en toch kon ze mij tromperen
Sofietje wierd mij zeker moe (meug)
want op een morgen heel vroeg (vreug)
was ze met een typ', zonder liegen
gaan vliegen

---

[279] Eugenius Koopman en familie zijn van Nederlandse origine. Af en toe komen er dan ook "Hollandse" liedjes op de proppen. De tekst werd misschien uit het geheugen opgetekend of van een voorzanger die hele stukken verkeerd had onthouden want hij wijkt fel af van de versie op een 19e eeuws liedblad bewaard door het Meertens Instituut - http://www.geheugenvannederland.nl/nl/geheugen/view?coll=ngvn&identifier=KBMI01%3A51548

[280] Gekend in een uitvoering door Wannes Van De Velde. Origineel misschien een fonoplaat van Jan Willekens, Brussel, 1905 – zie http://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2016/08/sofietje/

[281] Estaminet, café

[282] Per ongeluk

[283] Zonder avondmaal

[284] weende

[285] Hier is de versie van Wannes Van De Velde duidelijker: kwam ze naar huis met veel censen, 'k had pacience (geduld)

[286] Op tijd en stond

[287] Muntstukken, geld

Ik zocht wel zes maanden en nog meer
maar dan op een zeek'ren keer
kwam ik haar aan de Beurs[288] eens tegen
Als zij mij zag werd zij verlegen.
Ze was toen zo mager en zo bleek
Een ziekte waaraan zij goed geleek
ze zei, 'k ga me laten soigneren[289],
want 'k heb misere

Des zondags daarna in 't hospitaal
kwam ik daar in een grote zaal
waar dat niets dan wijven lagen
die van dezelfde ziekte klagen.
Ze sprak, mijn brave 't is gedaan
ik zal hier niet levend uit gaan,
want hier moet ik zonder blageren[290]
kreveren[291].

101. Droomlied

Kluchtlied

Laatst had ik een viezen droom
Die ik u hier uitleg
Heel vrank en vrij, ja zonder schroom
't Is de waarheid wat ik u zeg
Ik droomde van een dikke vent
Wel duizend ponden zwaar
Ik beef nog als ik er aan denk
'k Viel uit mijn bed voorwaar.

't Was er een met rosse haar ay ay ay ay
En n'en bult het was voorwaar ay ay ay ay
Wij speelden samen met de kaart ay ay ay ay
Hij sloeg op tafel onvervaard ay ay ay ay

Rosse Fien had een vies gevoel
Zij droomde van een reus
Van veertien voet met kop en vel
En met een jodenneus
En voeten lijk een mosselschuit
Daarbij een groten bril
Op zijnen breden dikken snuit
Hoor wat ik zeggen wil

Zie dat was een felle gast ay ay ay ay
Hij schaarde ras ons Fientje vast ay ay ay ay
Zij dansten over bed en kast ay ay ay ay
En dat was een grote last ay ay ay ay

Een schoenmaker droomde ook eens
Als dat hij nam de maat
Aan ene juffrouw met dikke been
En ook zeer rijk van smaak
't Was voor laken pantoeffeltjes
Met voetjes zeer pront
Maar 's morgens lag jannoppeltjes
Met zijn gat in de stront

Hola meester pek en leer ay ay ay ay
Riep zijn wijf en 't was la guerre ay ay ay ay
Gij besmeurt mijn bed met teer ay ay ay ay
Dezen moet geen eten meer ay ay ay ay

Een bakker droomde dat zijn wijf
Met zijnen knecht opstak
Is dat geen ijselijk misdrijf
't Was wantje koekenbak
Den bakker pakte zijn ovenpaal
En troefde op zijnen gast
Maar hij ontwaakte 't was brutaal
Hij had zijn vrouwke vast

Vrouwke, sprak hij, 't is abuis ay ay ay ay
En maakt daarom nog geen gedruis ay ay ay ay
Anders blijf ik niet langer thuis ay ay ay ay
Maar verdrink mij aan de sluis ay ay ay ay

Een dronken mens droomt altijd aan
Van kwak ofwel van bier
Hij ziet somtijds het karafke staan
Ach, roept hij met getier,
Baas schenkt er maar nog eentje in
Dan zijn 't er drijmaal vijf
Ik breng zaterdag de centen in
Wat minder voor mijn wijf

Al speelt zij soms op haren poot ay ay ay ay
Z'heeft nog patatten en nog brood ay ay ay ay
Dus zij lijdt nog genen nood ay ay ay ay
Schenkt nog maar eens sapperloot ay ay ay ay

Een verliefde droomt dikwijls
Van liefde en van min
Een jongen ook soms onverwijld
Die droomt van zijn vriendin
Een bruidegom die droomt gewis
Van zijne lieve bruid
Maar die zijn vrouw gaan lopen is
Die droomt ook altijd luid

Lijk schele Mie die trok op reis ay ay ay ay
Met langen Toon recht naar Parijs ay ay ay ay
En nu droomt haren lavernijs ay ay ay ay
Somtijds op ene droeve wijs ay ay ay ay

[288] In Brussel
[289] Laten verzorgen
[290] Zonder zeveren, zonder grappenmakerij (Frans "blager")
[291] Sterven (Frans: "crever")

102. Onze standbeelden op schok

Kluchtlied

De klok had middernacht geslagen
't Groenkerkhof[292] stond in maneschijn
Toen Rubens[293] zonder iets te vragen
En sluw gelijk een ouw begijn
Zijn priesterstaal[294] waar hij sinds jaren
Gelijk 'n paal te schilderen stond
Opeens verliet en onervaren
Betrad den ouden Vlaamsen grond
Eh daar! Schilder, gaat het wel
Luist opeens een mammesel[295]
Komt dan toch wat dichter bij
Zet u op dees bank naast mij
En de koning van de kunst
Profeteerde van de gunst
Ja hij geeft de meid een kus
En zo zat[296] gelijk een mus
Biedt hij 't kind zijn hartje aan
Ja wou zelfs nog verder gaan
Doch opeens mammesel wordt kwaad
En zij snauwt hem kameraad
Eerst trouwen anders niet
'k Neem het aan sprak onze Piet

Maar eerst vooral vroeg 't maagdeliefje
G'hebt toch vrienden hieromtrent
Want op 't stadhuis vragen z'een briefje
Van uw getuigen, dat is bekend
Heilige deugd riep Peer verlegen
Mijn lieve poes, g'hebt groot gelijk
Maar dat is niets, hier onderwegen
Staat mijn leerling Toon van Dijck[297]
Naar 't Museum gaan is een stap
Doch het schoonste van de grap
Toon van Dijck was wel te been
Maar hij stond er slechts alleen
En ze trouwen eerst gewis

Als de boel in orde is
Peer, de zaak loopt in de war
't Is niet waar, op den Boulevard
Daar staat immers Henri Leys[298]
En de vriend Quinten Mathijs[299]
Wel verdraaid da's een gedacht
Sprak van Dijck, dus niet gewacht
En gezwind op één, twee, drij
Waren z'al op d'Handelslei

Nu flink ons invités gaan halen
Maar waar het eerst naartoe gegaan
Wel naar Grisar[300] en zonder dralen
Hij zal aan 't Frans Theater staan
Die kan 't gezelschap goed behagen
Een beetje zang dan houdt g'het vol
En verder daar kunt ge nog vragen
Den eersten Koning Leopold
Zo gezegd en zo gedaan
Pol nam d'invitatie aan
Daarop gingen z'alle vier
Naar de plaats van de Nervier
Bouduognat[301] die moedernaakt
Sedert jaren op ons waakt
Ook Teniers[302] was bij de feest
En Neptunus maakt tempeest
Omdat zijnen vriend den Door[303]
En van Schoonbeeck n'en sinjoor
Bij den hoop vergeten was
Ja het baarde veel ambras
Haalt ze, riep Conscience[304] verheugd
Hoe meer zielen hoe meer vreugd

Van Dijck kon het niet meer kroppen
En stee[305] dat 't feestje hem behaagt
Blijft hij daar in een hoek staan koppen
Toen onverwacht de Vlaamse Maagd
Hem zo opeens begint te vragen
Wat scheelt er in uw hersenpan
'k Wou met u een huwelijk wagen
Is 't anders niets ik neem u man

---

[292] Op de Groenplaats staat het standbeeld van Rubens
[293] Peter Paul 1577-1640
[294] Verbastering van pied-de-stal, de sokkel van een standbeeld
[295] Mademoiselle, juffrouw
[296] dronken
[297] Antoon van Dyck, ook Anthony van Dyck, (Antwerpen, 22 maart 1599 – Londen, 9 december 1641) was een Zuid-Nederlands barokschilder uit de Antwerpse School. Zijn voornaam wordt ook als Anthonis, Antonio, Anthonie, Anton of Antoon vermeld.
[298] Jan August Hendrik (Hendrik / Henri Leys) (Antwerpen, 18 februari 1815 - aldaar, 25 augustus 1869) was een Belgisch schilder van historieschilderijen, genrestukken en portretten. Hij was ook graficus.
[299] Quinten Massijs (I), Quinten ook gespeld als Kwinten of Quentin, Massijs als Matsijs, Matsys, Massys, Metsijs, Metsys, Messijs of Messys (Leuven, ca. 1466 - Antwerpen, 1530) was een Zuid-Nederlands schilder, beschouwd als de laatste belangrijke vertegenwoordiger van de Vlaamse Primitieven. Hij was ook een van de oprichters van de Antwerpse School.
[300] Albert Grisar (1808-1869), een vergeten Antwerpse componist van Duitse komaf met Franse stijl.
[301] Boduognatus was leider van de Nerviërs en in 57 v.Chr. aanvoerder van een Belgisch coalitieleger van Nerviërs, Atrebati en Viromandui in de Slag aan de Sabis tegen Julius Caesar, die hem noemt in zijn Commentarii de bello Gallico. Zijn standbeeld te Antwerpen, waarop hij inderdaad naakt staat afgebeeld, werd vernietigd in 1954
[302] David Teniers was een Zuid-Nederlands kunstschilder uit de barokperiode; hij wordt "de Oude" genoemd om hem te onderscheiden van zijn zoon David Teniers (II) de Jonge en zijn kleinzoon David Teniers (III) Waarschijnlijk gaat het hier over David II die inderdaad een standbeeld heeft/had in Antwerpen
[303] Theodoor Van Rijswijck (1811-1849)
[304] Henri (Hendrik) Conscience (Antwerpen, 3 december 1812 – Elsene, 10 september 1883) was een Vlaams schrijver. Hij werkte zich door talent en ijver op tot een Vlaams volksschrijver. Er wordt van hem gezegd dat hij "de man was die zijn volk leerde lezen."
[305] In de plaats van

Hij vraagt Generaal Carnot[306]
Tot getuige van zijn Loo
Schaldis[307] van de Waterpoort
Hielp ze mee een handje voort
Nu was Toontje niet meer boos
Want den burgemeester Loos[308]
Sprong van zijnen pièce-montée
En hij trouwde dienen kadee
Daarop was het spel in gang
Het gebabbel en gezang
Duurde voort tot 's morgens vroeg
Tot de klok vijf uren sloeg
En op 't voorstel van de bruid
Was de trouw historie uit

Nu regeleer ik met n'en besten
Of n'en dikkop bij Trison
Sprak Toon van Dijck en voor het leste
Nog een tourneeke in de ton
En om het spel compleet te maken
Krijgt onze Door het vies gedacht
Van nog eens binnen te geraken
Bij d'amazons van 't schoon geslacht
Rubens was zijn degen kwijt
En Terniers zat bij de meid
Schaldis stiebel gelijk een Rus
Viel opeens van zijnen sus
Schoonbeeck spande er een zaag
Met een stuk in zijnen kraag
En de Koning Leopold
Had zozeer zijn botten vol
Dat hij vast twee uren lang
Lag te ronken[309] op een bank
Boduognat liep in de klem
En daarbij nog zonder hemd
Quinten zuchtte sta me bij
Oef! Wat wallebakkerij

De kliek begon naar huis te trekken
G'had moeten zien in welken staat
En om geen aandacht op te wekken
Nam elken gast een ander straat
Ja, maar salu, in zestienhonderd
Wist Rubens goed waar alles stond
Maar nu vandaag was hij verwonderd
Dat hij zijn priesterstaal niet vond
Schaldis slimmer pakt den tram
Tot hij aan de werf kwam
Maar och arme onze Sire
Vond verdraaid zijn paard niet mier
Leez lief riep Toon van Dijck
Waar is nu mijn tweede wijk
Quinten sprak van Schoonbeeck aan
Weet gij niet waar ik moet staan
Wel aan 't park niet ver van hier
Gaat maar mee naar de Nervier
D'ander bleven op den dril
Totdat draps den gardevil
Heel den boel in naam der wet
Flink had in den bak gezet

En telefoon begon te bellen
In 't cabinet van Pol de Waal
't Was om de historie te vertellen
Van dit zo ongehoord kabaal
'k Zal sito ten stadhuize keren
Sprak onzen eersten magistraat
En weest verzekerd mijne heren
Dat 'k het niet onverlet 'n laat
Eens gekomen bij de groep
Vraagt hij wie van uwen troep
Heeft van de nacht het spel verbrod
Een waarom ging 't ge op rabot
'k Vraag pardon sprak onzen Door
Maar ge weet dat een sinjoor
Gaarne zijne legen tijd
In plezieren eens verslijt
Pol, bij 't horen van die klap[310]
Lachte hartelijk met die grap
'k Laat het zo voor dezen keer
Maar pas op 't gebeurt niet meer
En de schoksels[311] alle gelijk
Riepen leve Jan van Rijswijck[312]

---

[306] Lazare (Lazarus) Carnot (Nolay, 13 mei 1753 – Maagdenburg, 22 augustus 1823) was wiskundige en fysicus, maar is toch het meest bekend om zijn militaire rol in de Franse Revolutie. Hij werd in 1814 naar Antwerpen gestuurd om de stad te verdedigen. Zijn standbeeld werd tijdens de Tweede Wereldoorlog door een Duitse V-bom vernield.
[307] Scaldis is de Latijnse naam voor Schelde
[308] Jean François Loos (Antwerpen, 12 november 1799 - 2 februari 1871) was een Belgisch bestuurder en politicus voor de Liberale Partij. Hij was burgemeester van 1848 tot 1862.
[309] snurken
[310] Woorden, gesprek
[311] Zij die op schok waren
[312] 1853-1906, neef van "Door"

103. Het gespleten Regiment[313]

Kluchtlied

Welnu wat vieze dingen
Ik weet alweer wat nieuws
Een zanger moet altijd zingen
Of hij gaarne zingt of niet
Hebt gij het al horen zeggen
Of in de gazetten gezien
Dat zij het vrouwvolk binnen vragen
Om den Koning te gaan dien'n

De Koning en zijn Ministers
Generaal en advocaat
Hebben een besluit genomen
Getekend op 't Senaat
Om een regiment vrouwvolk geslachten
Hetzij jong of 't zij getrouwd
Moeten leren excerceren
In de militaire woud

Ik kwam er laatst één tegen
't Was zo een dikke madam
Die mij als militaire salueerde
Ze zei dat zij in permissie kwam
Zij droeg een blauw gileeke
Knoppen van parlemoer
In haar zak een portemonnaike
Om haar soldeken in te doen

Maar al die dikke wijven
Vooruit op het eerste gelet
Daar kwam er een achter
Zij viel in 't kinderbed
Met ransel en cartouchière
Geblonken en ingevet
Zo liepen zij rond hun geweren
Vooruit op 't eerste gelet

De klederen die zij dragen
Is een broekske zonder spriet
Een frakske gelijk de zouaven[314]
Dat men hunne billekens ziet
En een paar witte getjes[315]
Schoentjes al in satijn
Dat zij wel zullen plekken
Als het grote manoeuvers[316] zijn

Ik ging laatst eens promeneren
Naar de schone stad van Gent
Wie ik daar zag marcheren
't Was 't gespleten regiment

Zij trokken naar 't exerceren
Naar het Sint-Pietersplein
Op stap gaan leren marcheren
Waar al die militairen zijn

Het muziek begon te spelen
Ja voor dat kluchtig ding
Terwijl ze daar exerceren
Koopt er daar één een tweeling
Och God! Wat vieze dingen
Enen soldaat in 't kinderbed
Speel nu de Brabançonne
Voor 't gespleten regiment

Wel meisjes voor het sluiten
Verwacht maar uw biljet
Gij wel dat het snuiven
Dat is geen militaire wet
Ons land gaat in misère
't Gouvernement verliest zijn zin
Van soldaten binnen te vragen
Die geen knevels of moustachen he'n

104. Op jacht

Kluchtlied

Zondag was ik alleen op jacht
Ik had mij langs een bos begeven
Ineens kreeg ik in mijn gedacht
Om langs de laan te promeneren
Langs het water op een grasplein
Zag ik een schoon mamezelle
Ik dacht dat het maar eens kon zijn
Om haar te vergezellen

Maar als ik haar van verre zag staan
Zag staan, zag staan
Maar als ik haar van verre zag staan
Wel Jef, ik kon mij niet meer h'aan[317]

Ik maakte van mijn hart een steen
Ik dacht ik ga't nu maar proberen
Vermits zij toch is gans alleen
Dat is dat, wel ik ga het toch maar eens proberen
Stillekens aan op mijn gemak
Ging ik er naartoe zonder iets te zeggen
Ik sprak haar toch zo vriendelijk aan
En zeide: Bonsour mademoiselle

Zij zei: Monsieur vous parlez français?
O oui mademoiselle, contre alle mensen[318]

[313] tekst ook in liederenschrift Albert Van Opstal, Meerbeek (MUZ0440 pag. 15) - zangwijze onbekend.
[314] De Zuavi Pontifici waren een infanterie-eenheid van de Kerkelijke Staat (1861-1870)
[315] Beenstukken, om de broekspijpen onderaan af te sluiten rond de botinnen
[316] Legeroefeningen, met lange verplaatsingen en gevechtssimulaties
[317] Niet meer houden, ik kon me niet meer bedwingen
[318] Tegen iedereen

Et moi je parle bien l'anglais
Ik dacht, zij gaat mij naar den duivel wensen
Ik zei: Mademoiselle vous restez bien ici
Oh non Monsieur, avenue d'Otterghem
Et moi je suis, mademoiselle
Van den ouwen mert, de la rue Rotterghem

105. Den Boer en zijnen knecht

Kluchtlied

Boer André in mijn geburen
Kwam overlaatst een knecht te huren
Met enen dikken buik
Dezen boer was er uit
Maar 's noenens als de vrouw
De tafel kwam te dienen
De knecht at alles op
Behalve den boer zijn watersop

Hij zocht nog eens goed rond (3x)
Of dat er geen spek meer op tafel stond

De man sprak: wel och vrouw
Ge moet daarvoor op mij niet grollen
Ik weet het uitgemaakt
Stampt de patatten in 't water kapot
En laat het vet er neven passeren
Geeft one knecht veel zout
Dat maakt er zijn maag benauwd

Dan zullen ze zeggen wij hebben 'n knecht
Die bijna niets meer fret[319]

Maar 's anderendaags
De knecht werd weer geroepn
Hij pakte zijn verket
En alweer aan 't schoven gezet
Hij riep: wel ach vrouw
Ge moogt mij vrij geloven
Uw patatten zijn zo koud
En smaken teveel naar zout

Hij draaide zijn schotel eens goed rond
En droeg de patatten naar den hond

De knecht kwam in huis
Zonder een woord te spreken
Hij ging al naar de kast
En vond daar nog wat van pas
Hij pakte daar een brood
En nog een koppel eieren
En hij riep: boer dat gaat er uit
En dat moet er in mijnen buik.

Hij pakte ook nog naar het spek
Dat voor den boer was weggezet

De vrouw sprak: wel ach man
Dat kan er zo niet blijven duren
Van onze Jan
Want hij maakt hem overal meester van
Komt gij hem in de week
Een woord te spreken
Hij is zo kwaad
In 't Frans gelijk een soldaat

Hij moet van kant
Want hij fret al op
Wat wij verdienen op 't land

106. Liefste lieveke[320]

Kluchtlied

Moest ik zwijgen, 'k zou er iets van krijgen
'k Wil mij troosten voor dat ik verkwijn
Ach mijn harteken wat doet het mij pijn
'k Kwam haar tegen, 'k werd g'heel verlegen
'k Stond verblind, toen ik haar zag
'k Wenkte en lachte, 'k deed alsof ik wachtte
En 't was op een schonen zomerdag

't Draaide – 't zwaaide
't Schudde met die rokskes
Trippelde met schokskes klein
Altijd toeren
Gibberen[321] **en loeren**
Schoner kan dat lieveken niet zijn
Handjes, tandjes,
Alles elegantjes
Alles lint en kantjes fijn
'k Wil u wel herhalen
Duizend malen
Was dat liefste lieveken het mijn

'k Wilde spreken, haar liefde smeken
En haar zeggen hoe ik haar aanbad
Engelinnetje en liefste schat
Ja wel duizend dingen 'k weet niet wat
Maar mijn woorden in mijn keel versmoorden
'k Bleef genageld op mijn plaatske staan
Zij ging henen, ik had kunnen wenen
Want ik zag haar in de verte gaan

'k Moest u vragen, waarom toch zo klagen
Waarom toch al die verlegenheid
Waarom jammeren en waarom spijt

[319] Fretten = eten
[320] Ook in "Geschiedenis van het Café-Chantant" (Lustenhouwer) nr 101, met melodie - W&P nr 651
[321] Frivole meisjeslach

Over zo'n onnozel nietigheid
'k Stond verslonden, angstig opgewonden,
'k Volede ineens mijnen port-monnaie
Ik laat u ten, ik had haar vergeten
En intussen wenkte ze: kom maar mee

't Draaide – 't zwaaide
't Schudde met die rokskes
Trippelde met schokskes klein
Altijd toeren
Gibberen en loeren
Was dat liefste lieveken het mijn?
Handjes, tandjes,
Alles elegantjes
Alles lint en kantjes fijn
'k Wil u wel herhalen
Duizend malen
Maar hoe kon ik toch zo'n ezel zijn

107. De Barometer

Kluchtlied

Ik zag laatst een heer met een schoon weer
Een dame g'heel alleen
Die ook gezwind en blij gezind
Liep door de straten henen
Ik volgde het liefje dadelijk op
Verhaastte mij den pas
Ik gluurde haar dan heel gezwind
Van kop tot aan de tenen
En zo plezant en complesant en elegant
Dat ik het liefje vroeg dadelijk te vergezellen
Maar o God bij zulk een weer
Was dat niet ambetant
Den barometer rees,
Ik geloof dat hij 20 graden wees

In 't voorbijgaan sprak ik haar aan
Zo haastig niet lief kind
't Is veel te warm mag ik mijn arm
Als cavalier aanbieden
Zij sprak: ik dank u waarde heer
En keek mij minzaam aan
Waarop zij sloeg haar oogjes neer
Men mocht ons eens bespieden
Maar o God bij zulk een weer
Verhaastten wij de pas
En toch bleef ik haargans alleen vergezellen
Zij liep zo rap dat ik nat in 't zweet gelopen was
En barometer rees, ik geloof dat hij 30 graden wees

(derde strofe blanco)

Toen ik eindelijk bij haar thuis kwam
Wat was ik zo verblijd
Omdat ik dacht den gehelen nacht
Bij haar te mogen blijven
Met haar alleen die ik aanbad
En minde haar zo zeer
Ik sprak och kom mijn lieve schat
'k Wil het niet verder drijven
Toen steeg van zelf den barometer op
Ik sprak: mijn lieve meid 't is tijd
Dat ik u ga vergezellen
Serieus voor mijnen neus
Sloeg zij de deur op slot
En bij verandering van weer
Zakte den Barometer neer.

108. Romantisch

Kluchtlied

De lucht is zo somber
Met haar wolken bevangen
De donder knalt heerlijk ons toe
De echo herhaalt ons de nachtegaal zangen
En vrolijk blaat ginder de koe
De kalveren die blaten reeds allen dooreen
De schaapjes verzetten zich op de weide niet meer
De eenden, de ganzen, het water, het vuur
Wat is toch romantisch een schone natuur (bis)

In 't Aarts Paradijs was in vroegere jaren
Daar moet het ook schoon zijn geweest
Toen Adam en Eva nog niets haddden gedragen
Dan een fraksken van bladeren alleen
Ach kwam toch de mode bij ons binnenkort
Aan 't lijf niets dan bladeren, wel ik lachte mij zot
Men had nooit geen koude al was 't weer zo guur
Wat is toch romantisch een schone natuur (bis)

In den dierentuin wandelen veel Dames en Heren
Zij keken daar alles eens aan
De vrouwen die kunnen hun goed amuzeren
Voor 't apenkot bleven ze staan
De mannen die wandelen daar g'heel ongestoord
Maar de vrouwen konden
van 't apenkot niet meer voort
Zij riepen: zo'n aap heeft ook een menselijk figuur
Wat is toch romantisch een schone natuur (bis)

In de winter op 't ijs daar zijn vele plezieren
Met schaatsen en slede te gaan
De dames die kunnen hun goed amuseren
Voor 't vliegen en stil blijven staan
Opeen voelt een dame ge heel al verkeerd
Haar kleedje was daarvan geheel en al verscheurd
Een heer wilde haar helpen en riep dan vol vuur
Wat is toch romantisch een schone natuur (bis)

109. De Garde Chasse

Kluchtlied

Zie ik heet Van der Plas
En ik ben hier garde-chasse[322]
Ja ik kwam hier iets verrichten
Zie ik kom doen mijne plichten
Dan loop ik zo in 't rond
En als ik dan iemand vond
Die de wet wil overtreden
Die neem ik sito[323] mede

Ik hou u aan, ik hou u aan
Omdat ge daar staat te pissen
En g'hebt daarvoor geen permissie
Ik hou u aan, ik hou u aan
Geen gepreutel, geen gepreutel
Ik hou u aan
Zeg eerst uwen naam hé

Ik hou u aan, ik hou u aan
Omdat gij daar in dien kelder zit te kakken
Waar den bakker zijn brood is aan 't bakken
Ik hou u aan, ik hou u aan
Geen gepreutel, geen gepreutel
Ik hou u aan
Zegt eerst maar uwen naam hé

Ik hou u aan, ik hou u aan
Omdat g'er daar een zijt aan 't kraken
Zie dat zijn nu weer andere zaken
Ik hou u aan, ik hou u aan
Geen gepreutel, geen gepreutel
Ik hou u aan
Zegt eerst maar uwen naam hé

Ik hou u aan, ik hou u aan
Doet eerst dien hond zijn muilband aan
En komt dan hier eens bij mij staan
Ik hou u aan, ik hou u aan
Geen gepreutel, geen gepreutel
Ik hou u aan
Zegt eerst uwen naam hé

Nu weet gij mijne vrienden
Waar dat ge mij kunt vinden
Dan komt gij weer naar hier
Hier maakt men ook plezier
't Is hier dat gij moet zijn
Hier tapt men bieren en ook wijn

[322] Jachtwachter, hier precies toch een beetje verward met de garde-champêtre (veldwachter) of de garde-ville (stadswachter, politieman)
[323] Sito presto: onmiddellijk
[324] Een vigilante is een statiekoets, ook "glasberliner" genoemd. In andere landen staat "vigilante" voor een burgerwacht, een para-militaire organisatie

110. Als ge wilt trouwen

Kluchtlied

Daar ik dees week getrouwd ben
Kom ik maar eens even hier
Om u eens te vertellen
Wat vermaak en wat plezier
Dat men kan ondervinden
Op een gulle bruilofstfeest
'k Verzeker u mijn vrienden
Dat het is fijn geweest

Want als ge wilt trouwen moet g'er van houden
Maken dat alles in orde is,
als op een echte Kermis
Ge moogt zonder dralen alles betalen
Want vrouwen, bier en extra wijn
Moet op een trouwfeest zijn

Van 's morgens zeven uren
Trok ik met Nonkel Neel
Eens rond in de geburen
En we pakten er al veel
Snoept er nog maar 'n grote
Sprak Nonkel Neel, toe schavuit
Ge weet het: na vandaag
Is uw jong leven uit.

't Was kwartje voor den tienen
Toen kwamen wij aangeland
Ik stapte naast mijn schoonmama
Dan in een vigilant[324]
Houd op koetsier, houd op
Ik word zo aardig, riep ik toen
Maar al mijne getuigen
Zongen dan met fatsoen

Wanneer het twaalf uren sloeg
Na sluiten van het feest
Zijn wij met alle de vrienden
In de kroeg nog eens geweest
Wij maakten zo'n kabaal
'k Vergeet het nooit den eersten nacht
Dien hebben wij in den Amigo[325]
Allemaal doorgebracht

[325] De gevangenis. Brussel had in de 16e eeuw een arresthuis dat "Vroente" werd genoemd. Tijdens het latere Spaans bewind werd dat "vertaald" naar Amigo, omdat "vroente" een beetje op "vriend" leek.

111. De drij Advocaten

Kluchtlied

Kom advocaten die gij zijt
Of mannen van verstand
Komt en besteedt een weinig tijd
'k Heb weer en grap aan d'hand
Hoort eens hoe dat enen viezen boer
Onlangs met drij advocaten voer
Hij leerde hen zeer wonder fijn
Hoe dat men advocaat moet zijn
Hij leerde hen zeer wonder fijn
Hoe dat men advocaat moet zijn

Een boer die leverde langen tijd
Zijn boter bij een advocaat
Eenieder ziet naar zijn profijt
Gelijk het heden gaat
Den advocaat die zijn keuken niet vergat
Vroeg aan den boer of hij geen varken had
Hetgeen moet dienen voor een fijn gebraad
Voor mijnheer den advocaat
Hetgeen moet dienen voor een fijn gebraad
Voor mijnheer den advocaat

Den boer die sprak: welja, meneer,
'k Heb er nog twee op stal
Geen beter krijgde gij er ook niet meer
Als dat ik u leveren zal
Mijnheer was content en zij maakten een akkoord
En betaling volgde op het woord
Den advocaat had geen gedacht
Als dat hij in de lapmand[326] lag
Den advocaat had geen gedacht
Als dat hij in de lapmand lag

Den advocaat sprak tegen den boer
Gaat naar mijn kameraad
Die heeft ook nog een varken vandoen
Het is ook een advocaat
Den boer verkocht daar op den zelfden pas
Omdat hij van Mijnheer gezonden was
Den tijd van leveren wierd ook bepaald
En ook het varken wierd betaald
Den tijd van leveren wierd ook bepaald
En ook het varken wierd betaald

Den boer vertrok dan met zijn geld
En wenste hen goedendag
Maar op den tijd hij was gesteld
Men genen boer meer zag
Dees advocaten kwamen bij malkaar
Zij maakten hem een proces verbaal
Zij haalden een roede[327] voor hun eigen gat
Want den boer was hen veel te plat
Zij haalden een roede voor hun eigen gat
Want den boer was hen veel te plat

Zohaast den boer dit had verstaan
Te verschijnen voor den raad
Dan is hij spoedig naar de stad gegaan
Naar enen anderen advocaat
Die sprak: wel boerken, 'k had er de zaken door
Krijg ik van u het varken er voor
Den advocaat ook wel gekend op het spek
Maar het gaat ook nevens zijnen bek
Den advocaat ook wel gekend op het spek
Maar het gaat ook nevens zijnen bek

Maar op den dag van tribunaal
Den boer hij was present
Den advocaat had zijn best gedaan
Men was er van content
Hij had zijn best zo goed gedaan
Als dat den boer mocht vrij naar huis toe gaan
Den advocaat zeer moedig en blij
Hij dacht: het varken is voor mij
Den advocaat zeer moedig en blij
Hij dacht: het varken is voor mij

Den advocaat met zijnen knecht
Gingen nu naar den boer
Mijnheer hij vroeg zijn varken met recht
Maar hoort nu hoe hij voer
Mijnheer, als ik het u schuldig ben
Geloof me wel dat ik de rechten ken
En als gij zijt een deftig man
Toont er mij uw kwitantie[328] van
En als gij zijt een deftig man
Toont er mij uw kwitantie van

Den advocaat stond vuil te zien
Met enen open mond
En hij kloeg wel een keer of tien
Over zo een groot affront[329]
Dan zeide hij eindelijk tegen zijnen knecht
Ik heb het hem geleerd en wij hebben geen recht
O advocaten het is ene leer
Betrouwt voortaan geen boeren meer.
O advocaten het is ene leer
Betrouwt voortaan geen boeren meer.

[326] De mand met te "lappen" (te herstellen, door een lap stof over een scheur te naaien) klederen. Hier: hij wordt gefopt
[327] zweep
[328] Kwijtschrift. Hier in de betekenis van schuldbekentenis of promesse
[329] belediging

112. Pak Pak

Kluchtlied

't Is al een week of drij
Dat ik al weder vrij
Met een meisje z'is schoon, wat geluk
Maar z'is niet meer vers van haar stuk
't Is waar, ik heb haar niet alleen
Omdat zij vrijt met iedereen
Maar toch wil ik haar nog beminnen
Want ze staat in mijne zinnen

Z'heet Sidonie, z'is zo gentille[330]
Dat moogt gij allen geloven
Zij doet den al maar niet op straat
Haar kalanten brengt zij naar boven
Z'is nogal rap want op den trap
Haalt zij de cens uit uwen zak
Pak, Pak

't Gebeurt nog al menigen keer
Dat zij begeert met een anderen heer
En kom ik dan 's avonds naar huis
Nog stiller als een muis
't Geen ik doen dan is wat straf
Ik droog haren waterpot af
't Is wel een vies affaire
Maar toch doen ik dat geerne

Voor Sidonie, z'is zo gentille
Dat moogt gij allen geloven
Zij doet den al maar niet op straat
Haar kalanten brengt zij naar boven
Z'is nogal rap want op den trap
Haalt zij de cens uit uwen zak
Pak, Pak

Nu kent gij hier allen haar naam
Daarvoor maak ik voor haar reklaam
Als gij haar soms wilt beminnen
Wilt dan niet lang verzinnen
Gij hebt er een goeie pak aan
Als gij met haar eens mede wilt gaan
De prijs is wel niet overdreven
't Kost maar een frank of zeven

Voor Sidonie, z'is zo gentille
Dat moogt gij allen geloven
Zij doet den al maar niet op straat
Haar kalanten brengt zij naar boven
Z'is nogal rap want op den trap
Haalt zij de cens uit uwen zak
Pak, Pak

[330] Er staat "chantie"

113. Wacht nog een beetje

Kluchtlied

Ik ben een jongen ik houd van een grap
En soms in veel dingen val ik wat rap
Dat maakt dat ik sedert een tijd
Meet een lief poesje vrij
Een kus mag ik geven dat stond zij toe
Maar vraag ik wat verder dan is zij 't moe
Ik hou toch zoveel van de min
Vrolijk zegt mijn vriendin:

Wacht nog een beetje, nog een beetje,
g'hebt nog tijd
Wacht nog een beetje, nog een beetje,
Als ge vrijt
Wacht nog een beetje, nog een beetje,
Liefste Piet
Nog een klein beetje
Als het niemand ziet

Laatst kwam ik door een donkere straat gegaan
Een meisje liep daar op de eenzame baan
Een oude liep snel als de wind
Achter dat lieve kind
Het duifje zij lachte en jokte er mee
Den ouden riep hijgend aanhoort mijne bee
Ik schenk u mijn hart en mijn geld
Oh roep zij heel gesteld

Wacht nog een beetje, nog een beetje,
Voor die eer
Wacht nog een beetje, nog een beetje,
Gij zijt teer
Wacht nog een beetje, nog een beetje,
Ouden beer
Nog een klein beetje
Ik bedank u zeer

Een jongen ging laatst een wandeling doen
Met zijn liefje in he tjeugdig groen
Hij sprak daar ons niemand bespiedt
Kom dat 'k een kusje bied
De jongen dacht nu heb ik het fijn
En dichter trok hij dan zijn maagdelijn
't Was duister en donker de baan
Doch daar verscheen de maan

Wacht nog een beetje, nog een beetje,
't is te klaar
Wacht nog een beetje, nog een beetje,
Wacht nog maar
Wacht nog een beetje, nog een beetje,
Op de baan
Nog een klein beetje
Dan verdwijnt de maan

Op een schonen zomermorgend
Zat ik met mijn lief zonder zorgen
In het jeugdig zomergroen
En ik gaf haar zoen op zoen
En wilde maar gedurig hetzelfde doen
Maar zij riep vol gramschap toen
Jan ps op mijn père is daar
En ge weet vast valt hij niet raar

Wacht nog een beetje, nog een beetje,
Is hij weg
Wacht nog een beetje, nog een beetje,
Lijk ik zeg
Wacht nog een beetje, nog een beetje,
Lieve Jan
Wacht nog een beetje, g'hebt er het beetje van

114. Mijn tingeling

Kluchtlied

Ik zal eens mijn leven verklaren
Zonder storen wilt mij aanhoren
Ik ben van rijke ouders geboren
Mijn vader was een scharesliep
Hij sliep bij den boer in de stallen
Logementen, zonder centen
Mijn moeder dat was een dame
Zij ging uit voor vodden en benen
Ik leerde van dan af muziek
De gitaar die vond ik zo chique

Want hoor eens mijnen tingeling
Dat is mijn instrument
Ik ben met mijnen tingeling
De wereld rond bekend
En ik breng toch mijn tingeling
Mijn eetzaal in de weer
Van tingeling, van tingeling,
van tingeling ling ling

Van dan af begon ik te reizen
Heel tevreden in steden
Ik speelde dan rond in de straten
Maar ik werd toch zo arm als Job
Mijn schoenen geraakten versleten
Mijn kleed'ren gelijk een vod
Ik was ook dikwijls zonder eten
Maar ik troostte mij toch in mijn lot
Ik leerde muziek met verstand
En werd ik toch een fijn muzikant

Zo kwam ik mijn land te verlaten
Kwam te Kruise in 't land van Pruisen,
Naar Holland, naar Russe, naar Grieke
Maar ik kreeg nooit geen centen bijeen
Ik ben in Italië gekomen
In Bretagne, dan in Spanje
En ik kreeg daar genoeg voor te reizen
Maar ik dacht toch aan mijn Vaderland
Dan ben ik naar huis weergekeerd
Want ik had toch het muziek goed geleerd

Mijn Vader is nu de man geworden
Hij had huizen als paleizen
Mijne Moeder die moest niet meer leuren
Wij waren de besten van de stad
Dan ben ik in kennis gekomen
Ik meende met het meisje te trouwen
Nu zijn we gelukkig bijeen
Ik leerde muziek met verstand
En werd ik toch een fijn muzikant

115. Le siffleur

Kluchtlied

In dees leven voor te zijn pratiek
Bemoeit u nooit met de politiek
Zijt ge geus ofwel japneus
Socialist
Ofwel Daensist
Maak uw snaveltje toe
Zegt: moi, je m'en fou
Blaas uit
En speelt maar op uw fluit (twiet)

Weet ge iets over uw vriend zijn wijf
Dat hem is "cocu" al wel ne keer of vijf
Zeg hem niets, doet hem geen pijn
Want ge kunt het ook eens zijn
Maak uw smoeltje toe
Zegt: moi, je m'en fou
Blaas uit
En speelt maar op uw fluit (twiet)

Mijnheer Hertogs[331] of Docteur Desguin[332]
Van de twee lequel trouvez-vous bien
Voor u niet te compromiteren
Moet je niet manifesteren
Maak uw smoeltje toe
Zegt: moi, je m'en fou
Blaas uit
En speelt maar op uw fluit (twiet)

116. De omnibus

Kluchtlied melodie vermoedelijk "Van den koekoek"

Uit rijen ging laatst een vrouwenschaar
Per omnibus
Naar Contich jaarmarkt gelijk ieder jaar
Per omnibus
't Was Jo en Mie, Belle en Marjan
Die namen weer eens het hunne daarvan
Per omnibus, per omnibus, per omnibus

Bij Mie de Blekke aan de deur
Stond d'omnibus
Vol vlaggekes achter en veur
Op d'omnibus
En bovenop 't was voor 't plezier
Zat er een muzikant of vier
Op d'omnibus, op d'omnibus, op d'omnibus

En toen den helen boel was klair
Op d'omnibus
Speelden de muzikanten een air
Op d'omnibus
Zij speelden van tsjip hij hangt er aan
Ge moest die wijven ne gang zien gaan
Op d'omnibus, op d'omnibus, op d'omnibus

Lijk koninginnen die gaan rij'n
Per omnibus
Zaten zij in satijn en zij
In d'omnibus
Chique gecoiffeurd en grande toilette
Alles was er voor in den berg[333] gezet
Voor d'omnibus, voor d'omnibus, voor d'omnibus

Als men te Contich dan kwam aan
Per omnibus
Werd er een rondedans gedaan
Rond d'omnibus
Ze zongen en dansten en scharden een pint
En 's avonds terug half in de wind
Per omnibus, per omnibus, per omnibus

De muzikanten kropen alle drij[334]

[331] Burgemeester Hertogs stierf in 1908, dit lied moet dus ouder zijn, waarschijnlijk van 1906
[332] Victor Desguin (1838-1919) was een Belgisch arts met Waalse roots en vrijzinnig liberaal politicus. Desguin was doctor in de geneeskunde. In 1878 werd hij gemeenteraadslid in de stad Antwerpen. Desguin zorgde in 1882 voor de organisatie van het medisch schooltoezicht. In 1892 werd Victor Desguin schepen van onderwijs. In deze functie richtte Desguin verscheidene nieuwe scholen en bibliotheken op. Hij bleef schepen tot in 1918. Desguin was eveneens provincieraadslid van 1876 tot 1884.
Toen Jan Van Rijswijck in 1906 ziek werd en zijn burgemeestersambt niet meer kon uitoefenen, werd Desguin waarnemend burgemeester van Antwerpen. Omdat Victor Desguin een vrijzinnig liberaal was, weigerde de katholieke regering hem echter te benoemen tot burgemeester en werd Alfons Hertogs, een oud-schepen van Openbare Werken, benoemd. Desguin was een half jaar waarnemend burgemeester geweest.
Burgemeester Hertogs stierf in 1908 en opnieuw werd Desguin waarnemend burgemeester voor een periode van 5 maanden. De liberalen schoven Desguin opnieuw naar voren als kandidaat-burgemeester. Voor de tweede maal werd Desguin echter niet benoemd en werd Jan De Vos, die nooit schepen geweest was, de nieuwe burgemeester. *(uit Wikipedia)*
[333] Verpand bij den "Berg van Barmhartigheid", het pandjeshuis
[334] Volgens de tweede strofe waren ze met vier…

Van d'omnibus
Onderweg bij de wijven in 't gerij
In d'omnibus
Dikke Belle die had haar botten vol[335]
Z'had de zweep van de koetsier in haren pol[336]
Op d'omnibus, op d'omnibus, op d'omnibus

Den tuba die speelde met Mie
Op d'omnibus
Daar bovenop een potpourri
Op d'omnibus
En Jo die had de fluit in d'hand
De piston zat met Mie aan den anderen kant
In d'omnibus, in d'omnibus, in d'omnibus

Daar werd daar menig air gespeeld
In d'omnibus
Het had die wijven niet verveeld
In d'omnibus
En later kregen z'als souvenir
Een kleine muzikant of vier
Uit d'omnibus, uit d'omnibus, uit d'omnibus

117. De Pensjager[337]

Kluchtlied

't Was op enen vroegen morgend
Als ik zeer aan mijn tanden had
Ik kon daarvan niet slapen
Ik ging wandelen buiten de stad
Vermits dat ik liefhebber was
Al in het pensen jagen
Nam ik mijn poeder en mijn carabien
't Was om het mee te dragen
Nam ik mijn poeder en mijn carabien
't Was om het mee te dragen

Ik ging langs de stille dreven
Waar die nachtegaal zo lieflijk zong
Ik zette mij daar wat neder
Onder enen groenen boom
Daar viel ik lustig in het slaap
Mijn tandpijn was genezen
Maar eindelijk als ik wakker wierd
De zon die was gerezen
Maar eindelijk als ik wakker wierd
De zon die was gerezen

't Was op een vroegen morgend
Ik hoorde daar een schoon gezang
't Was een meisje van drijmaal zeven
Die ik daar zo lustig zag
Zij sprak: jager zijt niet verrast
Van zonder pendarmen[338] te jagen
Gij weet mijn Vader is Garde-Chasse
En ik zal u overdragen[339]
Gij weet mijn Vader is Garde-Chasse
En ik zal u overdragen

'k Zei: mijn meisje roept geen alarm
Uw vader is mijn beste vriend
En ik ben een gendarm
En ik doe hier mijnen dienst
Niemand kan mij de jacht verbiên
Meisje waar zijn uw zinnen
Ik zal mijn geweer eens laten zien
En het poeder zit van binnen
Ik zal mijn geweer eens laten zien
En het poeder zit van binnen

Maar als zij had vernomen
Dat ik gendarme was
Kwam zij recht op mij gelopen
En vroeg vergiffenis
Zij liet haar vallen in het gras
En sprak: lieve gendarm
Ik ben het wild waar gij op jaagt
Schiet maar zonder pendarme
Ik ben het wild waar gij op jaagt
Schiet maar zonder pendarme

Ik zei: meisje zijt niet zo haastig
Ik ben gaarne op mijn gemak
Mijn karabien moet zijn geladen
En het poeder zit nog in mijne zak
Meisje, wil mij behulpzaam zijn
Om mijn karabien te laden
Hier is mijn poeder en mijn karabien
Ik zal u omverre blazen
Hier is mijn poeder en mijn karabien
Ik zal u omverre blazen

't Was op een schonen morgend
Ik hoorde daar een schoon gezang
Het kon niet beter wezen
Op die patrijzenjacht
Mijn geweer ging af en 't gaf een paf
Het kletterde tussen de bomen
En juist van pas mijn hondje bast
'k Zag heel de stad van Rome
En juist van pas mijn hondje bast
'k Zag heel de stad van Rome

Maar als zij was geschoten
Riep zij: jager het is een schand
Uw geweer moet zijn gebroken
Want het poeder vliegt in het zand
Uw schot 'n heeft mij niet getreft

[335] Was aangeschoten, dronken
[336] In haar hand
[337] W&P lied nr 968
[338] Is waarschijnlijk verbastering van "permis de port d'arme" of er worden "gendarmen" bedoeld.
[339] U aangeven, u verraden

Daarom kan ik mij niet beloven
Van zo een schot word ik niet vet
't Is al in 't zand gevlogen
Van zo een schot word ik niet vet
't Is al in 't zand gevlogen

Nu pensjagers voor het laatste
Als gij gaat op patrijzenjacht
Ziet dat ge zijt gendarme
Voor u is 't altijd jacht
En schiet maar vogels groot en klein
Als gij maar kunt vizeren
Al vloog het poeder tussen haar billen
Ge moogt u niet generen
Al vloog het poeder tussen haar billen
Ge moogt u niet generen

118. Het lied van den soldaat

Melodie "Och God, ik ben in nood"

Schoon lief ik gaan naar Namur
En maak daarin geen getreur[340]
Den droevigen dag is daar
Dat ik moet vertrekken gaan
Wij moeten elkaar verlaten
Want ik moet trekken naar de soldaten
En maak daarin geen droefheid
Want het is voor een korten tijd
En maak daarin geen droefheid
Want het is voor een korten tijd

Schoon lief ik moet binnen gaan
En maak daarin geen getraan
Want bij de kanonniers
Daar maken wij veel plezier
Ik zal in permissie komen
Schoon lief gij moet daarom niet schromen
Dan zijn wij wederom bij elkaar
Ach Virginie, maak geen bezwaar
Dan zijn wij wederom bij elkaar
Ach Virginie, maak geen bezwaar

Wij gaven elkaar de hand
Zo sprak ze mij: Ferdinand
Ik zweer u toch den trouw
Dat ik zal worden uw vrouw
Zo hebben wij elkander verlaten
In droefheid en in getraan
En door de belofte van den trouw
Ben ik gekomen in druk en rouw
En door de belofte van den trouw
Ben ik gekomen in druk en rouw

Als ik was drij maanden soldaat
Hoorde ik zeggen van die valse maagd
Zij schreef mij enen brief
Dat zij had een ander lief
Ik deserteerde van mijn posten
Schoon lief, het zal uw leven kosten
En met den bloten sabel in d'hand
Heb ik mijn lief daar aangerand
En met den bloten sabel in d'hand
Heb ik mijn lief daar aangerand

Ik dacht niet aan druk en rouw
En bracht Virginie ter dood
Met zo een wreed gemoed
Dat ze zwom in al haar bloed
Zo heb ik haar beroofd van het leven
Ik heb mij gevangen gegeven
Ik wil een wrede dood doorstaan
En nevens haar het graf in gaan
Ik wil een wrede dood doorstaan
En nevens haar het graf in gaan

Zij hebben mij wreed gebonden
En naar het gevang gezonden
Zij leerden mij daar af
Dat ik zou hebben voor mijn straf
Door den kogel zou moeten sterven
Zo vroeg mijn jong leven derven
Maar sterven doe ik met veel plezier
Als ik mag rusten bij Virginie
Maar sterven doe ik met veel plezier
Als ik mag rusten bij Virginie

119. Drinkt botermelk[341]

Kluchtlied

Wat hoort men nu ten allen kant
't Klinkt in d'oren zo plezant
't Is een woordje net en fijn
Dat hier wel genoemd mag zijn
G'hoort het hier op plein en straat
't Is wel eender waar ge gaat
Jonge, oude, groot en klein
Eenieder kent reeds dit refrein

't Was vele beter dat ge botermelk dronk
En dat gij wat op tijd ging slapen
En dat ge met uw preke naar uw vrouwke gonk
Wel dan zoude gij daar zo niet staan gapen

't Is een week geleden pas
Dat ik weer op zwadder was
Ik kwam al zeilend afgezakt

[340] In andere bronnen staat "bezuur"

[341] Repertoire Frans Van Kets (Antwerpen), zijn teksten werden naar eigen zeggen geschreven door Pierre Bauwens (+1936)

‘k Had er menige gepakt
Ik ging dan nogal zat naar huis
Want ik vreesde voor mijn kruis[342]
Daar kwam opeens een ploegske bij
En die zongen achter mij:

‘t Was vele beter dat gij botermelk zoop
En uw vrouwk zo hard niet stroopte
In plaats van kwak[343], drinkt borreltjes siroop
Wel dan zulde gij zo zat niet lopen

Kwam lest in de Mobile[344]
Juist begon daar een Quadrille[345]
‘k Had daar gauw een sus[346] aan d’hand
Zie die vond ik zo charmant
En ik vroeg aan ‘t lieve kind
Of ze mij niet wou als vriend
Doch alras die blonde klein
Begon te zingen het refrein

‘t Was vele beter dat ge botermelk dronk
Als een meisje te willen bedriegen
En dat ge met uw liefde naar uw vrouwke gonk
Of ge zult hier nog buiten vliegen

‘k Kwam laatst aan den Zwanengank[347]
‘k Hoorde daar weer zo’n gejank
‘t Was een koffie Jo die dan
Ruzie maakte met haren man
Vast kwam hij te zat naar huis
Daarom was ‘t daar zo’n gedruis
En ‘t refreintje van den drank
Klonk door heel de Zwanengank

‘t Was vele beter dat ge botermelk dronk
En dat gij voor uw jong[348] ging werken
Als ik het niet liet,
‘k sloeg ’n blok op uwen tromp
Want ge zijt toch maar een penneverken[349]

120. Chareltje

Kluchtlied

Chareltje is een ventje dat ik gaarne zie
Kent gij die nu ook nog niet?
‘t Is zo een lief manneke, zo pront en schoon
‘k Zie hem ja in mijnen droom.
Zwart gekrulde haren, een moustachke fijn
Wie zou er nog schoner zijn
Al de meisjes roepen naar hem stapelzot
Krijg ‘k hem niet, ik ben kapot.

Chareltje, Chareltje, mijne lieve snuit
‘k Zie u toch zo geerne, trekt er maar niet uit
Anders ziet ge nog dat ‘k mij verzuip
Chareltje, Chareltje, gij mijn ventje fijn
Gij blijft mijn lieve kleine Benjamijn
Gij moet mijn Chareltje zijn.

Ziet ge dan dit ventje ja de straat op gaan
Blijven al de meisjes staan
Iedereen die loopt hem dan gauw achterna
‘t Is vergaring dan weldra
Trekken, sleuren doen zij ja aan zijne frak
Dat het ventje wordt zo zwak
Ja de meisjes allemaal groot en klein
Willen bij Chareltje zijn

Ziet op bal soirée, dan is ‘t kadee
Ieder sleurt dan Charel mee
Ja met twintig meisjes en dan alle gelijk
Sleuren zij hem in het slijk
Vechten voor dit ventje ‘t is plezier om zien
Of zij hem dan gaarne zien
‘t Is sukses hier van onze hele stad
En Chareltje is zo plat

[342] De kijvende echtgenote
[343] Een geneverglaasje
[344] Een café met danszaal
[345] een authentieke dans, uitgevoerd door vier koppels in de vorm van een vierkant. Het is de (verre) voorloper van square dancing.
[346] Een schat, en meisje
[347] Zwanengang in Antwerpen: oud kwartier der voddenrapers. Het straatje werd genoemd naar Silvester Swaene of Swaenen, waarschijnlijk de 16-eeuwse eigenaar van deze erve. Boven de ingang op de Sint-Jacobsmarkt bevond zich eertijds de afbeelding van een zwaan
[348] Uw kinderen
[349] stekelvarken

121. Grootvader en Paleon[350]

Grootvader was een dapperen vechter
Met Paleon was hij soldaat
Als alle dagen het wierd slechter
Verliet hem toch niet zijnen praat
Maar hij was kwijt, van enen teen
Want hij verloor zijn rechterbeen.

Den dag daarna met een lachend smoeleke
Liep Grootpapa naar Napoleon toe
En Grootpapa kreeg een koperen medailleke
't Was een rood lint en een halve sou[351]

Er waren schrikkelijke vijanden
Met enen sabel, enen slag
Kapten zij af de twee handen
Van Grootpapa den tweeden dag
Grootpapa werd daarvan nerveus
En stak zijnen vinger in zijnen neus

Te Waterloo 't was er nog wreder
Engelsen Joe en Duitsen Moef
De kogels gelijk een gieter
Vliegen maar op enen keer ploef
Grootvader verloor zijnen kop
Hij draaide gelijk nen top[352]

122. Ringelrijen

Grietje zegt hier heb ik de bruidsgift
Vier millioenen baar
Hans zegt daarvan kan ik leven
Als ik maar een beetje spaar
Maar ook bij het scheiden
Blijft aan u het goud
Dat is waarlijk zeer aanlokkend
Als men zich aan alles houdt

Beloof je mij, mijn broertje lief
Ook netjes steeds te blijven
Wij zullen het nu zusje lief
Als kindertjes bedrijven
Wij dansen ringelrijen
Telkens heen en weer
Ziet Hans en Grietje doen
Dat aardig keer op keer

In 't verkeer steeds broer en zuster
Twee kajuiten op de zee
In 't hotel gescheiden kamers
Op het spoor geen slaapcoupé
Zeggen zij als huisgenoten
Waar ook anderen mochten zijn
Maar thuis zo ongedwongen
Nu alsof er vreemden zijn

Weg met al de huwelijksfratsen
Niet verliefd of mal gedaan
Smachten, drukken, kussen kozen
Iets wat ik niet uit kan staan
Maar dat erg heet het scheiden
Wenst men d'anderen nog zo zeer
Deze ziet u is mijn kamer
Daar die ander voor u mijnheer.
Nu goeden nacht mijn zusje mijn
Nu is den tijd gekomen
Slaap wel mijn lieve broederkijn
En denk maar in je dromen
Wij dansen ringelrijen
Telken heen en weer
Ziet Hans en Grietje doen
Dat aardig keer op keer.

123. Den boer die den Hemel gaat zoeken

Kluchtlied

Laatst enen boer met zijn volle verstand
Heeft heel zijn fortuintje gaan halen
't Was een som van tienduizend frank
Waar hij den Hemel mee ging betalen
Hij maakt pak en zak en hij ging op reis
Boer op en boer af in het ronde
Hij ging er van Brussel recht naar Parijs
En nog genen Hemel gevonden (bis)

Hij kwam er te Parijs in de stad
Daar zag hij veel Dames en Heren
Klein en groot liep achter zijn gat
Ziet hoe dien boer hier passeerde
Van arm en rijk wierd hij wel belet
Van duizenden mensen in 't ronde
Zij hebben hem op enen kemel gezet
En zo naar de wacht toe gezonden (bis)

Pachter vanwaar komde gij nu vandaan
Zijde gij wel voorzien van papieren
Om zover naar die vreemde landen te gaan
Den boer aan het huilen en tieren
Hij sprak er: mijnheren het wordt mijnen tijd
Ik moet nog marcheren naar Rome
Den Heiligen Petrus heeft mij zelf gezeid
Dat ik bij hem in den Hemel mag komen (bis)

Den boer heel verblijd, ze lieten hem gaan

[350] Blijkbaar een koosnaam voor Napoleon Bonaparte
[351] Franse cent
[352] Een draaitol

Gedurig voor Jezus gelezen[353]
Met goeden moed om naar Rome te gaan
Met geld belaan gelijk enen ezel
Den boer wierd vermoeid als den avond kwam aan
Hij ging er gelijk enen kemel
En hij riep er God en zijn Heiligen aan
Ach was ik toch maar in den hemel (bis)

Enen soldaat kwam hem tegemoet
Vond dezen pachter aan het grijzen[354]
Vriendje waarom gij uw klachten hier doet
Ik zal u den Hemel wel wijzen
Maar ge moet zuiver van zonden zijn
En geld mag er u ook niet mankeren
Den boer en die dacht ik ben uit de pijn
Maar hij moest nog een dag marcheren (bis)

Den boer heel verblijd met alle zijn geld
Heeft nu den Hemel gevonden
Aan ene poort daar heeft hij gebeld
Daar wierd gedansen en gesprongen
't Was een huis gelijk een kasteel
Behangen met kostelijke dingen
Maar in plaats van den Hemel was 't een bordeel
En hij hoorde die Engeltjes zingen (bis)

Zij brachten hem dan in een salon
Met alle schoonheid behangen
Maar kort daarna het spel dat begon
Het vogeltje was reeds gevangen
Hij zag van verre een deurke open gaan
Hij had nooit meer vreugde gevonden
Hij riep: ik zien ons Lieve Vrouwke al staan
Met duizenden Engelen in het ronde (bis)

Pachter waarom zijt gij zo bedroefd?
Wij zullen u eens gaan vermaken
Hebt gij al wijn of rijstpap geproefd?
Zij wreven hem over zijn kaken
De een haalde de wijn de andere de schaal
En zij hoorden zijn schijven al klinken
Op den duur stolen[355] zij zijn geheel kapitaal
Dien Hemel zal hij wel gedenken (bis)

Den boer werd gewaar dat hij was gekuld
Madam die sprak zonder falen
Pachterken uwen tijd is vervuld
'k Zou maar eens uw schuld gaan betalen
Den boer vol affront, maar het was te laat
Zou Petrus zo kunnen liegen?
Nu weet ik ook hoe dat den Hemel bestaat
't Zijn allemaal schelmen en dieven (bis)

Spoed u maar vriend en maak geen ambras
Wij willen van uw praatjes niet weten
Wij houden in pand uw horloge en jas
En in zijn hemd op straat gesmeten
Gij rijke vrek die het spel zo verbruidt
Die voor het geld wil gaan kopen den Hemel
Gij vliegt op uwen buik, d'elfurenmis uit
Dat is in de plaats van den Hemel (bis)

124. Kloris en Mina

Kluchtlied

Eregisteren dan wandelde ik zo deftig in het rond
Ik liep door de Kalverstraat[356]
Waar ik al spoedig een kennisje vond
Zoals dat gewoonlijk al gaat
Ik keek haar aan, zij knikte mij toe
En plotseling werd ik zo vrolijk te moe
Daar ik tot uitgaan, zo goed was gezind
Toen vroeg ik aan 't aardig lief kind:

Ach Mina, lieve Mina
Als ge morgen met mij wilt gaan
Ach Mina, lieve Mina
Dan wacht ik in de Flora[357] je aan

Zij stemde toe, toen nam ik afscheid van haar
Ik was gek als de rijkste Piet
Maar ik stond nu voor Flora op tijd kant en klaar
Maar ik zag mijn Mina nog niet
Maar nu zal ik eens kijken of zij er ook al is
Ja waarlijk ik zie haar of heb ik het mis
Wel heb ik van mijn leven nu zie ik haar al
Ik word van vreugde haast mal

Ach Mina, toe Mina
Kijk me toch eens eventjes aan
Ach Mina, lieve Mina
Kom laten wij samen nu gaan

Heb ik ooit van mijn leven zoiets gezien
Zij kijkt me zelfs niet eens aan
Maar zou ik mij zelven vergissen misschien
Maar hoe moet ik daar nu mee aan
O ja! Zij is 't nu ziek ik haar goed
Het haar mooi gekamd en gedraaid op een toet
En zie ik nu dat schoonste plekje meteen
Het is mijn Mina en anders geen

[353] gebeden
[354] wenen
[355] stalen
[356] In Amsterdam. Dit lied komt dus uit Nederland waar de familie van Eugenius Koopman vandaan kwam.
[357] Flora was in de 19e eeuw een café-chantant in de Amstelstraat nr 20, Amsterdam. VariétéFlora was in 1892 opgericht door de Duitse ondernemer Franz Anton Nöggerath. Op 12 februari 1929 was er in Flora een vernietigende brand, en dat was het einde van Flora. Rond de jaarwisseling 2004-2005 werd Flora verbouwd. Nu is er een sportschool gevestigd.

Ach Mina, lieve Mina
Ken je dan je Klorisje niet
Ach Mina, zoete Mina
Dat doet mij zo gruwelijk verdriet

Maar hemelse goedheid nu lacht zij mij uit
O wat toch een bitter lot
Maar Mina schei nu met dat lachen toch uit
Wat maak je mij daarmee kapot
Ach Mina bedenk toch wat je mij hebt beloofd
Voor dat je mij van ziel en rust berooft
Want je maakt mij nog radeloos of gek
Maar daarin heb ik nog geen trek

Ach Mina, ach Mina
Als ge nu niet met mij mee wilt gaan
Ach Mina, ach Mina
Dan schiet ik in de drie fleskens eens aan

125. Mijn huishouden

Kluchtlied

Ik ga u eens uitleg geven
Van 't geen zich in mijn huis bevindt
Vooreerst ik heb een vrouw in 't leven
Daarbij een allerliefste kind
Dat's onze schat want zonder dat
Wij gingen dagelijks in de mat
Mijn vrouw ontsteld zou roepen held
Is het hier nu mee gebeld?
Goddank zij zal mij niet storen
Maar 't is genoeg van deze zaak
Want ik heb nog zulk een grote taak
Die ik u ga laten horen

Ik zeg het hier niet om te stoeffen[358]
Parbleu, ik heb een schoon alkoof[359]
Bij[360] twee paar schoenen, een paar sloeffen,
Twee holle blokken[361] en een stoof[362]
En mijn schappraai[363] is zij niet fraai
Riekt toch naar 't vlees dat ik altijd braai
En pot en pan en scheel[364] en kan

Daar spreek ik u nog verder van
'k Heb ook een kleerkast met twee deuren
Witte gordijnen aan mijn bed
En zijn zij vuil 't is ruim zo net
Dan hebben ze twee kleuren.

'k Heb ook gordijntjes aan mijn ramen
Kartonnen dozen op een schap[365]
En veel artikels zonder namen
Het vuilnisblek staat op den trap
Een stoel of zes, een witte fles
Waar we om azijn in gaan bij Net
En mijn komood[366] is zij niet groot
Ontbreekt[367] toch slechts maar enen poot
Een étachière[368] en holleblokken
Een houten emmer en een tob
N'en heiligen Rochus[369] zonder kop
En creoline[370] rokken

Het lijnwaad heb ik met heel hopen,
Een haak, een panring en een schup
Een saus- en melkpan, twee groen stopen[371]
Ook een soeplepel en een jub
En een servies, dat kocht mijn Lies
Op 't Falconplein[372] omtrent het Vlies[373]
Met een karaf kwam ze nogal af
't Was ook al veel dat z'er aan gaf
Er is nog meer ge kunt mij wel gissen
'k Heb nog een schonen koperen moor[374]
Een witte pispot zonder oor
Dien kunnen wij niet missen

'k Heb nog een schoon horlogewerk
Papier en inkt en stalen pen
Een boek waarme 'k ga naar de kerk
Als ik zo eens godvruchtig ben
Een mostaardpot, een vogelenkot
En twee strijkijzers met een vod
Mijn vrouw haar jak en winterfrak
En op mijn schouw een fles cognac
Fourchette[375] en lepels met dozijnen
Talloren voor boter en voor pap
Enen nagelbak voor poppelap
De kakstoel voor de kleinen

---

[358] pochen
[359] beddebak
[360] Ongeveer
[361] klompen
[362] kachel
[363] (enige) kast in de woonkamer waarin eetgerei én proviand werd bewaard
[364] deksel
[365] legplank
[366] commode
[367] mankeert
[368] étagière
[369] Sint Rochus (1350-1380) is de patroon van Halle. Hij werd aangeroepen tegen pest-, cholera- en andere epidemieën, alsmede tegen pijn in de voeten, knieën en benen; ook nog tegen hondsdolheid, veepest en allerhande ongelukken. Hij is patroon van de gevangenen, zieken, ziekenhuizen, gasthuizen, hospitalen, artsen, chirurgen, apothekers en doodgravers; ook van de kunsthandelaars; boeren, hoveniers, hopbrouwers en wijnbouwers; bezembinders, stratenmakers, schrijnwerkers en vuurwerkmakers; daarnaast nog van zeevaarders en wagenmakers.
[370] Crinoline: hoepelrokken
[371] Dikbuikige flessen, onder meer gebruikt om jenever in te bewaren
[372] In Antwerpen naast het Schipperskwartier
[373] Het Gulden Vlies was de naam van een winkel op het Falconplein
[374] Een waterketel die een fluitsignaal geeft als het water kookt
[375] vork

Een tafel, borstels om te keren
Een wieg, een spiegel en een klak[376]
Een wisseworsje om te smeren
Als ik bijtijds eens koeken bak
Een glas of drij met roemers bij
En hier en daar een schilderij
Wacht ja nog dat, 't wijwatervat[377]
En dan een schotel voor de kat
'k Heb drijmaal meer dan ik vertelde
Maar al de andere vodderij
Is vrienden mij vrij te lang om te melden.

126. Door liefde aaneengevrozen

Kluchtlied zangwijze: La Baya[378]

't Was deze winter fel gevrozen,
Zeventien graden onder nul
'k Vree met een maske z'heette Roze,
'k Zeg het u 't is geen kul
Kom zei ze zo laat ons heel zachtjes,
Kom zei ze zo 't zal kermis zijn
'k Weet nog veel ondiepe grachtjes
Die nu toegevrozen zijn
Haal uw schaverdijntjes van de zolder
En wij trekken naar 't Sint An
Daar gaan wij in 't midden van de polder
Schaatsenrijden als het kan
Rozeke da's zo slecht nog niet, zei'k subiet

Zo gezeid zo gedaan en op korten tijd
Waren wij op 't Sint-An aan 't schaatsenrijden
Wat een vreugd. 't Dee me deugd,
Ach God dat 't was kadee
Wat was ik content dat ik met dat maske vree

Hand in hand reden wij samen;
't Zonneke scheen maar 't was toch koud
Toen de sterren aan den hemel kwamen,
Dan wierd mijn Rozeke benauwd
Kom zei ze zo we gaan naar ons huiske,
Kom zei ze toen 't wordt reeds zo laat
Kijk zei ze daar vliegt een vleermuiske,
Kom laat on spoeien kameraad
'k Deed haar schaverdijntjes van haar schoentjes,
Dat was iets da'k geerne deed
'k Bescheurde gauw een oogske
Ik ben één van die kapoentjes,
Ziet voor u was "t gee nze zee
Maar opeens dat gaf ne krak,
't ijs dat brak

Allebei lagen wij tot boven ons zij
In 't ijskoude water te plonsen, te spart'len
Help mij smeekte zij och God sta me bij
Ja rechtuit gezeid,
'k had er toch kompassie mee

'k Hielp haar gauw uit 't water trekken,
Alle twee zo nat als mest
Kosten wij er vanonder trekken,
Was me dat een kerremis
Half vervrozen gingen we samen,
Arm aan arm want 't was zo koud
Toen we aan ons huiske kwamen,
Waren we zo stijf gelijk een hout
Ja dan riepen al de jonge kerels,
Kijk ne keer wat een aardig paar
Aan dat maske haar rokken hangen kegels,
'k Zag permentelijk ja 't was waar
'k Zeg tegen mijn liefste zoet,
Rozeke, houd u goed

Wat malheur, 'k wilde heur gelijk ook altijd
Voor een afscheid haar dan nog een kuske geven
Maar heur jak en mijnen frak
Die waren dat was raar,
vast aaneengevrozen,
Wij konden niet van elkaar

Meer dan twee, drijhonderd mensen
Bleven al lachend rond ons staan
Er kwam een agent met veel pretentie
die vroeg héwel, hoe is dat gegaan?
Mijn klein broertje liep naar vader,
Heel bevreesd en dat ventje sprak
Kom gauw mee want onzen Charel
Die is aan'n maske vastgeplakt
Zij goten ons los met emmers warm water
't Halven 't st-raat, wat was ik blij
Maar geen twee, of drij vier dagen later
Riepen al de kinderen tegen mij
Die heeft lijk een hond gedaan,
Ziet hem daar staan

Als ik nu met mijn vrouw
een wandeling gaan doen
Roepen alle mensen, pas op zulle maatje!
Zeg mijnheer plakt niet meer,
en tegen mijn Roos
Roepen ze: da's 't wijf,
dat aan haren vrijer vroos.

[376] pet
[377] Koopman schrijft "wijnwatervat". Misschien was wijwater voor hem een onbekende term
[378] W&P nr 405 http://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2010/04/aaneengevrozen/

127. Stanske

Kluchtlied - zangwijze: Puppchen[379]

Ik vrij met een schoon meiske
Een meisje van de stad
Ik kreeg kennis met dat sijske
Ja al in de Zwarte Kat
Men noemt haar ook Schoon Stanske
De bloem van het kwartier
Zij die houdt ook van een zwanske
En maakt ook zo graag plezier
Oh, 'k roep haar keer op keer
Mijn liefste snuitje teer

Stanske, och kom eens gauw bij mij
'k Heb iets, dat krijgt gij ja van mij.
Kom hier, mijn liefste Stanske,
Wij doen een dans, wel twintig thans.
Stanske, och schoonste liefste kind,
Neem dees cadeauke van uw vriend.
Kom hier, mijn liefste Stanske,
Mijn kleine rat,
Wij gaan naar de Zwarte Kat.

Zij wordt van elk gekozen
Om een danske te doen
En zij is ook niet bevrozen
Maar zij houdt steeds haar fatsoen.
Altijd is zij tevreden
Als zij mij maar ziet staan
Daarom zeg ik hier met reden
'k Zou voor haar door 't vuur ook gaan.
Ik roep haar altijd zoet:
Kom Stanske, kom met spoed

Mijn Stanske kan lutteren[380]
En is niet bang op 't dak
Wil het maar met haar proberen
Als ge wilt van haar een pak
Zij die heeft twee kloeke vuisten
Zij die duwt langs hier en daar
'k Blijf vanonder hare knuisten
Of gij wordt het vast gewaar
Maar dat is mijne leus
Daarom is zij mijn keus

Zij is ook goed gebouwen
Gespierd lijk n'en Hercules
Men komt haar van ver beschouwen
Dat is geen flauwe kul
Ik ben niet bang van slagen
Als ik sta met haar ten dans
Zij die weet ze te verjagen
Want ze hebben schrik van Stans
Ik han aan haren rok
Gelijk een bezemstok.

128. De keukenmeid

Kluchtlied

Daar was zo eens een keukenmeid
En die vree al met mijnheer
En zij houdde veel van aardigheid
En voorts, ik zeg het niet meer
Zij hadden in de kelder staan
Een vat met lekkere wijn
Waar ze weinig kwamen aan
Om niet spoedig leeg te zijn
Mijnheer die zegde tegen Madame
Daar is een vat dat lekken kan
Daar kunde ze allebei gewis
Niemand die er den truk van wist

Mijnheer die kwam op zekeren dag
In de kelder juist van pas
Hij die attrapeerde[381] daar de meid
Die lustig aan 't zuipen was
Hij sprak: nu heb ik hier mijn lief
Nu attrapeer ik hier den dief
Nu ligt het enkel aan jou
Of ik het zeggen zal tegen mijn vrouw

De meid die bleef verlegen staan
Met een stuk in haren kraag
Zij dacht nu gaat dat komen uit
En dan word ik weggejaagd
Dan nam ze spoedig een besluit
Omdat dit niet zou komen uit
En ze zei: awel, Mijnheer,
Doe het dan maar voor één keer

Den Heer die nam dat spoedig aan
Van die frisse boerenmeid
Dat vat dat kwam daar juist van pas
En daar op neergevlijt
Het kind dat riep op haar papa
Ja, kindje, zeg het maar tegen mama
Dat ik bezig zijn aan 't vat
Om te stoppen dat gat.

[379] Geen zangwijze vermeld, maar "Puppchen, du bist mijn Morgenstern" (1912) past er perfect bij. Tekst gevonden op een liedblad van mevr. Ellegiers-Jacobs (MUZ0677-pag.139

[380] Vechten, worstelen

[381] betrapte

129. Het zweeterken

Kluchtlied

Ik werd verweten ja 't was kras
Dat ik een luiaard was
Dat het niet waar is dat
Zult ge wel horen glad
's Morgens vroeg als ik opsta
Ik zeg goemorgen vrouw
En ik trek dan gauw mijn kleren aan
In mijn hemd kan ik niet blijven staan
Ik geef mijn kinderen Janne en Sus
Ieder een dikke kus

Dan doe ik stil mijn rondeken
Op straat met mijn klein hondeken
Ik gaan eens tot op de Meir
Daar tegen is de koffie klaar[382]
Dan eet ik gauw een boterham
Met kaas die komt van Rotterdam
En is de koffie dan wat heet
Dan moet ik blazen dat ik zweet

Recht van de tafel terug aan 't werk
Dat is nogal wat sterk
Ik laat mijn eten zakken gauw
En ik help mijne vrouw
Want die kleedt de kinderen aan
Om naar de school te gaan
Ik geef wat eten aan den hond
Ik steek een pruim in mijnen mond
Ik poets de schoentjes van mijn klein
Van mijne vrouw en de mijn

Ik haal melk in een kanneke
Da's voor pap voor ons Janneke
En om een uur of half-tien
Dan ga ik op de straat eens zien
Gaan kijken naar de vuilnisker
Hoor ik ze komen dan van ver
Ik haal mijn vuilnisbak gereed
Ge moet niet vragen hoe ik zweet

Tegen de middag is 't er op[383]
Ik haal wat voor de soep
Ik wet[384] het broodmes op den trap
En ik roer in de pap
Belt den bakker aan de deur
Ik ga dan spoedig veur
Ik ga al eens om een beschuit
Ik draag mijn pispot uit
Ik vul mijn lampke met petrol
Zo wat meer als half vol

En 's zondags rond den elven
Scheer ik mijn eigen zelven
En ik moet mijn kinderen scheên
Als z'aflappen ondereen
Ik kuis mijn vink haar kotteken
Ik doe drinken in haar potteken
Ik lees van den Oorlog toch zo wreed
Dan breekt mij overal uit het zweet

's Avonds laat doen ik altijd
Zwaren arbeid
Omdat ik zoveel zweet verlier
Drink ik zoveel bier
Om te herstellen mijne kracht
Een shrappenel[385] of acht
Daarbij, ne mens die veel moet doen
Moet veel vlees eten met groen
En met al mijn werken zegt men
Dat ik een luiaard ben

Maar ik doen veel arbeid
Ik heb altijd mijn bezigheid
Ik werk ook in entreprise
's Nachts in bed bij mijn Louise
Doch moest ik het werk zeggen hé
Dat ik in bed bij mijn vrouwke dee
Dan kreeg ge't allemaal zo heet
En ge ging lopen van het zweet

[382] Dialect: kleir
[383] Blijkbaar uitgesproken als "oep"
[384] Een mes wetten, een mes scherp slijpen
[385] Hij gebruikt dus een lege obus als drinkbeker?

130. Het vrouwenhaar

Kluchtlied

Ik ben toch raar
Ik ken het hart der vrouwen aan het haar
Heel rap weet ik
Wat een karakter zij bezit
Oud, jong, groot, klein
Ze mogen nog goed uitgeslapen zijn
Bleskens, treskens
Ho! Dit alles ken ik fijn

'k Ben ne guit, ik lach al de meisjes uit
Met valse haren, 'k min de echte waren
't Is wel waar, er is geen vreugde zonder haar
Maar de chichies, vond ik zo vies
Enfin ... dat was precies
Zo'n helen hoop saucis.

Eén met zwart haar
Heeft een vurig hartje, dat is waar
Maar 't wordt venijn
Als die haren rood geverfd zijn
Eén met blond haar
Wordt heel vroeg de minnepijn gewaar
Strelen, spelen,
Maar pas op voor het gevaar

Rood haar is rijk
Maar hun liefde is soms heimelijk
Het blinkt als goud
Voor de jongen die er achter stouwt
Grijs en wit haar
Wordt geen minnepijn meer gewaar
Trekkebekken
Doen ze soms nog eens per jaar

Vergeef het mij
Wat ik hier over de haren zei
Maar 't doet mij pijn
Dat er toch zovele valse zijn
Als ik hier rondkijk
Zien ik meisjes zeer bekoorlijk
Machtig, prachtig
Maar ze hebben niets natuurlijk

Zie, dat is chique,
Draagt uw haren zoals ik
Dat zijn echten, die kunt ge vlechten
Dat doet deugd
Als ge daar in krabben meugt
Want 'k zeg voor 't slot
Een vrouw is zot
Met zo een valse kalot
'k zien nog liever ne Kletskop

131. Den duren tijd

Kluchtlied

Ik dezen tijd
Hoort men veel mensen klagen
Van schrokkigheid
Z'hebben allemaal veel spijt
Gaat bij een boer
Ge kunt er geen patatten krijgen
En 't roggenbrood
Ligt op uw maag zo zwaar als lood
Knoeierij, stroperij,
Daar is altijd opslag bij.

Maar den barbier en de koetsier
Die hebben afgeslagen
En den huisbaas dat is spijt helaas
Die speelt er voor Jan Klaas
Want dat is geen spijt in dezen tijd
Durfde die nog al vragen
Beste van al dat overal
Dat bier zes cens kosten blijven zal.

De beenhouwerij
Daar valt niet aan te denken
Want frutterij
Kost nog duurder dan een ei
Voor vijf cens frut
Dat kunnen we niet meer krijgen
Want een koe of paard
Zijn nu goudstukken waard
Knoeierij, stroperij
G'hebt er nog geen beentjes bij

De winkeliers
Zullen daar nu van profiteren
Van ons vrije bons
Trekken zij nog n'een percent
Kruidenierderij
Alles is opgeslagen
Olie en azijn
G'hebt er nog kruidnoten bij
Knoeierij, stroperij,
Water is er altijd bij

Op 't laatst van 't spel
Zijn we allemaal naar de knoppen
Geloof het wel
Want den appel en een pel
Die den werkman
Nu verdient
Met gaan te doppen
Leeft daar maar van
Ne fijne vogel die het kan
Want dertig cens
Is geen pree om van te leven
Een pint of twee

En ze zijn gone-away
Knoeierij, stroperij,
Die niet overhoudt snoept er bij

132. Het comiteit

Kluchtlied- zangwijze: Puppchen[386]

't Is toch kras in onze dagen
Als g'het eens fijn wilt nagaan
Alles is afgeslagen
Dus wilt eens goed verstaan
Ge komt er van alles tegen
Gaat bij n'en winkelier
Die zegt u onverlegen
Zeg eens dat kost duur[387]
Vraagt ook naar suiker niet
Want men antwoordt u subiet

Wijfke, zo zegt hij nu altijd
Wijfke, gaat naar het comiteit
Wijfke, daar kunt ge krijgen
Voor weinig geld en goed besteld
Bonen, rijst, koffie en daarbij
Stokvis, patatten en gelei
Verstaat eens bij uw eigen
Luistert ne keer, wat verlangt gij meer

Om over 't spek te spreken
Da's iets geloof mij vrij
Ge moet het in 't water steken
Daar is een smaakske bij
Om er aan te geraken
Moet gij nogal wat doen
Van 's morgens bij 't ontwaken
Moet ge'r staan tot aan de noen
Is het dan aan uw beurt
't is dan dat g'uw broek scheurt

Want wijfke, zo zegt dan die mijnheer
Wijfke, daar is geen spek niet meer
Wijfke, ge kunt nog krijgen
Voor weinig geld en goed besteld
Bonen, rijst, koffie en daarbij
Stokvis, patatten en gelei
Verstaat eens bij uw eigen
Luistert ne keer, wat verlangt gij meer

Zoete lies da's een affaire
Zie wat ge daar mee doet
Op het brood niet veel te smeren
Of ge komt vast niet toe
Ook om zeep te bekomen
Dat vraagt ook nog veel last
Gebruikt niet teveel jandomen
Als ge uw smoeltje wast
Want gaat g'er dan om
Dan zegt men wederom

Wijfke, ge weet niet uw rantsoen
Wijfke, moet u 't een maand mee doen
En durft gij dan te klagen
Dan wordt men kwaad,
Ge vliegt op straat.
Soms zijt g'er uwen dop door kwijt
Gij krijgt niets meer van 't Komiteit
Laat er ons niet kwaad in maken
En denk dan maar 'k heb pret
'k Heb bonen genoeg gefret

[386] Geen zangwijze vermeld, moet "Puppchen, du bist mijn Mogenstern" (1912) zijn.

[387] Dialect: dier

133. De scharensliep

Kluchtlied

'k Heb een dochter van twintig jaar …..
Ze wordt bijtijds al iets gewaar …….
Het is nogal een zotte …..
Ze laat er geerne protten[388] ……

Hedde gij niets te slijpen.
'k Zal u eens verblijden

Ze vree met enen fermen vent …..
Ik was er danig van kontent …..
Hij meende haar te trouwen …..
Maar hij moest haar eerst voldouwen …..

Zij ging met enen ouden heer …..
Die kwam voor den eerste keer…..
Hij vroeg zonder verletten …..
Of 'm heur eens mocht minetten …..

Ze vree nu met een bakkersgast …..
Dat was nogal een vieze kwast …..
Hij meende haar te paaien …..
Maar hij moest haar eens naaien …..

Daar was nog een kanonnier …..
Hij lag altijd op 't fort vier …..
Hij sprak altijd van kogelen …..
En wilde haar eens vogelen …..

Daar was er enen van den broerdermin …..
Die zat met alle meisjes in …..
Het was nogal een fatteken …..
Hij kwam eens aan haar gatteken …..

Ze stonden allen in Brasschaat …..
Het werd nogal stillekens laat …..
Met dees lied in ons poten …..
Zullen ze ons toch niet kloten …..

134. Het wafeltje

Kluchtlied

'k Ging overlaatst eens wandelen
Al langs de kant van 't Scheld
Om mijne zinnen te veranderen
Luister wat ik vertel
'k Ging langs de verren dijk
Maar daar zijn ze te fijn
Vandaar ben ik getrokken
Langs de fooreplein

En op de fooreplein
Al wat ik daar dan zag
Dat was een Hollands meisje
Achter een wafelkraam
Zij bakte daar de wafelen
Al met den helen hoop
En ik vroeg al aan het meisje:
Is uw wafel ook zo groot?

Mijnheer, om dat te weten,
Komt, gaat dan mee met mij
Dan kunt ge zeker meten
Maar ik was toch zo blij
En ik ben met haar gegaan
Vanachter in het kraam
En ze kwam aanstonds gelopen
Met haar wafeltje bij mij

En ik ben met haar gegaan
Vanachter in het kraam
Het kon niet blijven duren
Hij kon al niet meer staan
Ze liet ze mij dan zien
Maar ik zeide met fatsoen:
Wat zou een kleine jongen
Met zo'n grote wafel doen?

Toen ik die wafel zag
Schoot ik in enen lach:
Ze was maar half gebakken,
De deeg die liep er af
Toen begon ik te meten,
Ze zette haar gereed
'k Zeg vrienden, ge moogt het weten:
Ze was maar zeven duim breed.

[388] Niet voluit geschreven in het handschrift. Er staat pr….

135. De spiegelkas

Kluchtliedt. Karel Waeri [389]

Er was laatst een onderpastoor
Die had een spiegelkas[390] gekocht
Om zijn kleren in te hangen
Ze wierd hem vrij naar huis gebrocht
En ziedaar den goeden herder
Was er zo wel van voldaan
Dat hij het spoedig ging vertellen
Aan zijnen vriend de kapelaan.[391]

Ook gelijk elk and're paster
had hij ene frisse meid
om zijn kandelaars te schuren
voor zijn zielezaligheid
en't kapelleke onderhouden
met het heilig watervat
maar ze had een grote zwere
vlak vanachter op haar gat.

Na't vertrek van hare meester
was zij gans alleen in huis
spoedig sloop zij dan naar boven
ja zo stille als een muis
z'heeft haar kleren afgestoken
tot haar hemd lag op de grond
om eens spoedig te gaan kijken
hoe het met haar zwere stond.

Binst dat zij daar was aan't kijken
in de spiegel van de kast
om eens goed te visenteren
hoe het met haar zwere was
plotsklaps hoorde zij twee mannen
en daar op dezelfde stond
hoorde klappen op de trappen,
ze stond in haar blote kont

Spoedig heeft zij iets gevonden
om haar 't helpen uit de nood
zij is in de kast gesprongen
en daar stond z'als Eva bloot
en daar kwam de goede herder
met zijn vriend de kapelaan
die daar toch zo wreed nieuwsgierig
voor de spiegelkast bleef staan

Da's een meubel schoon en prachtig
maar wat ik nog gere wist
als ik dat van u mag weten:
wat zit in die klerenkist?
Doe maar open sprak de herder
tot zijn vriend de kapelaan,
't is gekocht om te gebruiken
elke nacht voor't slapengaan

Krik krak krik krak deed het deurtje
en och God wie stond er daar?
Hola lachte 't kapelaantje,
da's een goed gerief voorwaar!
En in gramschap riep de herder:
"Wel, Marjanne, wat is dat?"
Wel meneer ik kwam eens kijken
naar de zwere op mijn gat!

136. Pikken

Kluchtlied

Er is weer een nieuw ambt uitgevonden
Pikken, pikken, pikken heel den dag
En daar ik van alles vind hier op den gronde
Daar ik, daar ik papier oprapen mag
Dat ligt gestrooid en overal verstrooid
Ik ramasseer die vuile strooibiljetten
Bollen papier en ook veel van reklaam
Papier De Frut en ook ander gazetten
Pakjes van snoeperij, briefjes van trams
Maar 't is mijn vak, pik op, steekt in de zak

't Is mijn plicht de straten rein van papier te houden
Proper, proper, ja zo moet alles zijn
En daar ik vanalles vind hier op de gronden
Men vind, men vind op Meir[392] en Statieplein
Vind aan de bank briefje van 20 frank
Maar die zijn er bitter weinig te vinden
Niets dan een vuile hoop van paperij
En op de Rui bollenpapier, en vrienden,
Daarbij nog veel reklaams van timmermans
Maar 't is mijn vak, pik op, steekt in de zak

Minnebriefjes heb ik ook al eens gevonden
Liefste lieve stond daar bovenaan
Die lag te vinden aan de Keizerlei ten gronde
'k Weet niet, 'k weet nie twat verder mocht ik staan
Vind aan een hoek een schone tekenboek
Ik vind soms onbetaalde rekeningen
En kerkboeken vind ik aan de kerk
En liedjes omdat ik zou kunnen zingen
En in de vrachtbrieven heb ik werk
Maar 't is mijn vak, pik op, steekt in de zak

Als ik een franse gazet dan moet oprapen
Daar op, daar op zet ik eerst den voet
Omdat ze ons, Vlamingen, uitmaken voor apen

[389] W&P nr 180
[390] spiegelkast
[391] Vanaf hier de originele versie van Karel Waeri minus 4 strofen die niet voorkomen in de handgeschreven versie van Koopman. Zijn tekst wijkt ook lichtjes af ten gevolge van de mondelinge overlevering
[392] Er staat "meer"

En dat, en dat strijdt tegen mijn gemoed
Dat dien majoor kapte op dien sinjoor
Franse papieren zijn zo zwaar om dragen
Die doen ik zo rap ik kan naar den tiroo[393]
Om mijne zinnen daar tegen op te jagen
En is den weg dan weer roeloo[394]
Maar 't is mijn vak, pik op, steekt in de zak

137. De geschiedenis van Antwerpen

Kluchtlied Zangwijze: Dames van Parijs

Werklieden en Burgerij
Kom luistert eens naar mij
Hetgeen ik u zal zingen
Het zijn zo'n rare dingen
Hebt gij allen al misschien
De stad eens rond gaan zien
Dan zult gij wel verstaan
Hetgeen ik u zingen gaan

Nu dezen tijd dat
's Morgens vroeg den dag breekt aan
Men ziet in vele straten
't Volk met hopen staan
Ieder klapt wijd en zijd
Over den slechten tijd
Tot hunnen tijd is daar,
Om naar 't doplokaal te gaan

Als het stempelen is gedaan
Roepen zij Pier of Jan
Laat ons een toerken maken
Om ons wat te vermaken
Dan trekken zij terstond
Enige straatjes rond
Totdat den tijd komt aan
Om naar de soep te gaan

Dan ieder met een lepel
En een vrije kaart
Zo trekken zij dan samen
Naar hun soeplokaal
Daar staat ons wat gereed
Om 't eten dat men zweet
En dat ook elke ploeg
Vertrekken kan met half genoeg

Daar achter het stadhuis
Daar is het ook niet pluis
Wat zag ik daar, gedome,
Vrouwen van boven komen
Wij vroegen hun in 't fatsoen
Wat moet gulle daar gaan doen?
Wel ieder krijgt er zijne beurt
Om te worden gekeurd.

't Is niet te geloven
Hoe is het mogelijk
Dat er in onze stad
Zoveel boekwijven zijn
Men ziet daar jong en oud
Ook al die zijn getrouwd
Die dinsdag voor de noen
Daar excercies komen doen

Zo gaan wij ongestoord
Langs d'Hoogstraat stillekens voort
Aan de Waterpoort gekomen
Wat zag ik dar Jandomen
Een vrouwke struis en vet
Die wierd op straat gezet
En nu in oorlogstijd
Is dat menslievendheid?

Maar 't is gelijk het spreekwoord
Hier al lang bestaat
Dat hier voor 'n arme man
Niet 't minste recht bestaat
Nu moet men zijn tevree
Met f 3,60 pree
En alle veertien dagen
Nog wat van de comité

Nu vraag ik u in 't fatsoen
Wat moeten wij toch gaan doen
Als de winter is aangebroken
Niets t' eten of te stoken
Den rijken denkt niet aan
Waarvoor wij hier toch staan
En nu in dezen tijd
't is den armen die er door lijdt

En aan 'n werkman
Geven zij geen krediet
Een brood voor zijne kinderen
Krijgt hij zeker niet
Maar 't geen ik zing is waar
Den oorlog eens gedaan
Den werkman voor geen schulden
Zullen te betalen staan.

[393] ???

[394] ???

138. Vreemde stielen

Klucht

Een mens die moet alles wagen
Nu dat ieder is zonder werk
Door alles heen moet hij zich slagen
De kogel moet maar door de kerk
Daarom ziet men nu allerkanten
Andere stielen aangevat
Want zij die maar wat lanterfanten
Zijn zeker vogels voor de kat

Ons natiebazen zijn nu koetsier
Stoppen en mazen doet nu den barbier
Garçon d'Café is voyageur
En patissier speelt nu coiffeur
Een modiste is werkwijf
Een bloemist hanteert de rijf
En hij die zong in een Café Concert[395]
Wordt ruimer van den beer[396]

Bankiers die zijn eerlijk geworden
De kroegbaas die wordt regisseur
De klerken die vroeger zo morden
Die zijn nu in alles facteur
Dokwerkers die leuren met kolen
Bedienden van Statie en Tram
Die lopen op hun laatste zolen
Met de Courant van Rotterdam

En de koketten van den Boulebard
Doen in gazetten met veel grandjar[397]
Een bobvenmeid leurt nu met zand
Vqan tijd tot tijd is het geen schand
De meubelmaker is nu portier
En de nachtwaker speelt kruidenier
Duivel-doet-al, metser, smid, schavies[398]
Zijn nu burgerpolies

Van franken maakt men medailles
Medailles draagt men naar Jan - Oom
De dekkers van pan en schalies
Die snoeien nu wijngaard en boom
In cinema's speelt men comedie
De maker van kaars en van was
Die roepen: och arme le
En draaien nu crème-glacé[399]

En de doctoren hebben geen hart
Daarom, goddoren[400] goed opgepast
Elektricien speelt nu pompier
Mecanicien wordt herbergier
Enen beenhouwer is commissionaire
En een stouwer loopt langs de Meir
Tafelspringers werken in 't Comiteit
Van de Weldadigheid

Ge zult er nog wat van beleven
Van d'aangebranden hutsepot
Als 't zo nog duurt een maand of zeven
Dan worden we allemaal stapelzot
Want als ons goei en beste stielen
Die vroeger geld brachten in kas
Die lopen nu niet meer op wielen
Die zijn den berg af, is 't niet kras

Laat allemensen, groot en klein,
Al hunne wensen volbracht maar zijn
Want is 't niet knap mijn beste vrienden
Die lui he'n rap hun brood verdiend
Mij kan 't niet schelen wat dat ge doet
Maar niet gaan stelen dat 's anders goed
Want dan geraakt ge zeker van de voos[401]
Spoedig in de doos.

139. Een goeden raad

Klucht

Vrienden, ik kwam met mijn madame
Terug van Amsterdam
Het deugde daar voor ons niet meer
Daarom keerden wij weer
Ik kwam hier aan de Statie aan
Met pak en zak belaan
De mensen van neven ons deur
Die riepen: wat malheur
Ach ziet dat gij maar niet verschiet
Want gij komt hier in het verdriet
Al d'huizekens daar van onze kant
Zijn allemaal afgebrand
Van nummer twee tot nummer tien
Is niks meer te zien
Dat hoekske van daar over daar
Is ook verdwenen een jaar
Gij vindt niks meer van uwen boel
'k Zeg ja, 'k had een voorgevoel
Had ik gebleven in mijn kot
Ik was rats kapot

Ik huurde dan zo goed het kan
Een klein kwartierke van
Drij frank vijftig op de week
En meubelkens die 'k kreeg
Van mijn familie, alles wat

[395] Blijkbaar uitgesproken als "Conceer"
[396] Niet het dier, wel pis of zeik
[397] Grand Genre, veel vertoon
[398] Schavuit, nietsnut
[399] roomijs
[400] God verdorie
[401] Van de "voois", de melodie kwijt ?

Ik 't meeste nodig had
We woonden daar een maand of drij
We waren toch zo blij
Maar als de winter er was gedaan
En de warmte die kwam aan
't Was alle nachten défilé[402]
Onder mijn lakens hé
Franse soldaten maakten daar
Grote maneuvers klaar
Ze dansten op mijn lijf kadril[403]
Ze stonden er nooit niet stil
Ze kropen vrij maar over mij
Ze beten mij daar ook nog bij
'k Spande mijn bed des avonds laat
Vol pinnekensdraad[404]

'k Viel zonder werk en ik most
Gaan doppen voor de kost
Nu kon ik toch mijn huishuur niet
Betalen, wat verdriet
Mijnen huisbaas, dien ouden vrek
Die riep … … [405] is hier geen spek
Rolt dan maar gauw uw matten bijeen!
En ik begon te schreeën:
Mijnheer, 'k gaf u zolang ik kon
'k Heb niets dan nog een vrije bon
En nog een kaart voor Hollands brood
Is onze nood niet groot?
Mijnheer, heb medelij met ons
Dan lees ik een vaderons[406]
En nog 'n weesgegroet veur haa[407]
Mag 'k blijven, zeg van ja.
Dien ouden vrek die riep direct:
Is hier geen spek, 'k wil uw vertrek
Of 'k laat met 't karreken van den dop
U scheppen op.

Ja, zo gezeid en zo gedaan
Ik moest verhuizen gaan
Ze laadden op, heel mijnen boel,
Het eerste was een stoel
Dan was het mijn lavabo
En mijnen kakado[408]
Mijn tafel en mijn cuisinière[409]
En mijnen étagère[410]
Maar 't allerleste was mijn bed
Dat werd spoedig uiteen gezet

Den deurwaarder sloeg op de vlucht
Den huisbaas liet een zucht
Hij riep: wel duizend moldenairs[411]
Gij wordt nog miljonairs
Bind al die beestjes aan een draad
En sleurt z'over de straat
Ja, neemt ze mee naar 't doplokaal
En laat ze doppen allemaal
Dan kunt ge zeker met fatsoen
Uw schuld voldoen.

140. De brand

Kluchtlied

Toen ik aankwam te Amsterdam
Stond ik daar zo stom als een lam
Mijn vrouw pakte mij bij mijn hand
En zei: zie daar wat brand
Vier oude wijven kwamen daar aan
Voor den brand daar bleven ze staan
Toen ik daar die wijven zag
Schoot ik in enen lach

Maar de eerste van de vier[412]
Al met haar kromme poten
Die huppelde op en neer
Doe kon bijna niet lopen
De tweede van de vier
Met haren groten bult
Die viel bijna omver[413]
't Was haar eigen schuld
De derde met een kruk in d'hand
Riep: brand, brand
De vierde kwam achteraan
't Is gedaan, 't is gedaan

De pompiers die liepen zo snel
Het volk viel omver met geweld
Die 4 wijven stonden daar ook
Vielen kop en gat overhoop[414]
De eerste sprong op en nam haren blok[415]
Sloeg hem op een pompier zijne kop
D'Ander drie vluchtten zeer gauw
Want zijnen kletskop[416] zag gans[417] blauw

Den Burgemeester was er ook bij

[402] Optocht van soldaten die langs gezaghebbers voorbij marcheren. Hier en daarna een metafoor voor vlooien.
[403] La Quadrille, een 18e eeuwse soldatendans waarbij 4 koppels in een vierkant staan opgesteld. Voorloper van de Square Dance
[404] prikkeldraad
[405] Hier moet de zanger vermoedelijk zijn eigen naam invullen
[406] Een gebed, het Onze Vader
[407] Voor U
[408] Kakstoel. Een "kakadoris" is een oude naam voor "kwakzalver" maar werd ook gebruikt voor het gewichtig benoemen van een drol.
[409] kookvuur
[410] Rek, kast
[411] (sic) ?
[412] Uitgesproken "veer"
[413] Uitgesproken "omveer"
[414] Vielen hals over kop
[415] Haar klomp, haar choeisel
[416] Kaal hoofd
[417] helemaal

Met de Schepenen aan zijn zij
Want dien brand, hij was zo groot,
Alles viel bijna overhoop
Een pompier die zat op het dak
Toen hij die 4 wijven zag
Met zijn lans op hen gericht
Spoot hij in hun gezicht

Nu dat den brand is gedaan
Kunnen wij naar huis toe gaan
Die 4 wijven trokken daar uit
Want eenieder lachte hen uit
Ik trok huiswaarts met mijn vrouw
Huiswaarts trokken wij zeer gauw
Nu dat ik sta hier voor mijn bel
Zo wens ik u vaarwel.

141. Het zwembroekje[418]

Kluchtlied

Ieder mens heeft zijn behagen
In het vissen of in 't jagen
'k Was daarom vroeg opgestaan
Om op mijn gemak vissen te gaan
Nauwelijks was ik aan 't water gezeten
Wat zag ik daar, 'k zal 't nooit vergeten,
'k Zag van verre een schone jonge dame
Die daar zeker een bad nemen kwam
En ik stond daar met mijn lijntje in mijn hand
Terwijl zij haar kleren uitdee
Eerst haar jak en dan haar corset[419]
Dan haren rok en wat zag ik, hé
Gij zult verwonderd staan
Van 't geen ik zingen gaan
Maar z'had een zwembroek aan

Ik stond verbaasd dat ik het niet kan zeggen
Maar 'k had haar kleren weg zien leggen
Ik hield mij stil en ik verroerde niet
Maar daar springt zij in de vliet
Ik stond bedremmeld maar zonder falen
Toen zij uiteindelijk uit het water kwam
Stond zij verlegen gelijk een lam
En ik bleef staan met mijn lijntje in mijn handen
Terwijl zij naar haar kleren zocht
'k Was zo blij dat ik eens lachen mocht
Maar ik heb haar klederen terug gebracht
Maar 'k moest aan 't lachen gaan
Als ik ze daar zag staan
In grand tenue met haar zwembroek aan

Mijnheerke lief, zei ze, 'k moet u bedanken
En mijnen naam is de manken
Ja, ging zij voort met een fatsoen
Zeg het maar vrij als ik voor u iet kan doen
Mijn liefste kind zo sprak ik gans verlegen
Ik vraag maar één ding en zeg niet neen
't Meisje lachte eens vriendelijk teer
Zij knikte ja en sloeg haar oogjes neer
En ik pakte gans mijn lijntje in mijn handen
En ik viste weer in de rivier
Zonder brood maar met een pier
Maar alleen voor mijn plezier
Het stopsel[420] dat bewoog, ik had het goed in d'oog
En ik trok mijn lijntje naar omhoog

Zie dat geval zal ik nooit vergeten
Wat er meer gebeurde moogt gij weten
Zodra ik met vissen had gedaan
Ik pakte alles bijeen en ben naar huis gegaan
Kort nadien kwam ik haar tegen
Toen ik haar zag werd ik verlegen
Zij werd zo struis en zo vet
Zij had te veel vis gefret
't Kwam er van een bad te nemen
Als ik er aan denk schiet ik in ne lach
Omdat zij zo verwonderd zag
Op den ogenblik dat ik alles terugbracht
Ik moest aan 't lachen gaan
Als ik ze daar zag staan
In grand tenue met hare zwembroek aan

142. Leonie en Henri

Kluchtlied[421]

Op een zekeren dag kwam Henri
Met zijn Leonie hand aan hand
Gewandeld langs de duinen van het strand
Nu dien Henri was een visser
Die zijn boot in de haven lag
Gereed om uit te zeilen nog dien dag

Maar die Leonie was een meisje
Schoon en blank zoals een beeld
Zeer mild door de natuur bedeeld
Want zij had goudblonde haren
En een aangezicht heel en rond
Die toch zo treurig was dien stond

Ja een zucht ontvloog haar lippen
En haar borst ging op en neer
Terwijl zij met een stemme sprak zo teer
't Afscheidsuur is nu gekomen
Op uw boot luidt reeds de bel

[418] Variante op "De waterplas"
[419] Uitgesproken "corsee"
[420] De dobber is gemaakt van de kurk van een fles
[421] Melodie in "Geschiedenis van het café-Chantant" (Willy Lustenhouwer) nr 201 "Henri en Helena". In "Zingende baren" (Jef Klausing) als lied 107 "Henri en Lilly". Bewerkt door Wreed & Plezant - nr 673

Kom, kus mij, lieven Henri, en vaarwel.

Henri scheen opeens te ontwaken
Uit enen aangenamen droom
Want vrolijk sprak hij: Leonie toch waarom
Moet gij nu zo treurig wezen
Onze reis die duurt niet lang
Kom meisje, wees niet bang

Laat mij op u lippen drukken
Een kus van liefde en trouw
Want na dees reis wordt gij mijne vrouw
'k Zal uw beeld in mijn harte dragen
En komt gij van uwen kant
Mij dagelijks wachten hier aan 't strand

Nu de echo uit de duinen
Gaf den klank aan zoen en zucht
Kortstondig opgevolgd door Henri's vlucht
Naar zijne boot was hij gelopen
Met zijn mast stak hij in zee
En Leonie bleef daar staan
Met haar hart vol wee

Pas was Henri heen gevaren
Of aan het luchtruim klaar en blauw
Kon men een wolk ontwaren zwart en grauw
Ja de wind werd huilend razend
En de baren woest en fel
Zijn boot verdween en verbazend vlug en snel
Ja 't gekletter van de donder
Gepaard met regen grauw en guur
Kon maar Leonie niet dwingen
Om terug naar huis te gaan

Nog uren lang bleef zij daar staan
Gans dien nacht was het een woede
Ja een echte storm op zee
De reis van Henri ging hem vast niet mee
Gans zijn boot die werd ontredderd
Hij verging met man en muis
Maar één bleef er nog over
Nog één man

Dertig jaar zijn heen gevlogen
Dagelijks ziet men ene vrouw
Met 't hoofd neergebogen gans in rouw
Naar het strand gaan waar voorheen
En zij voor het laatst haar Henri zag
Die niet meer was verschenen sinds dien dag

Maar wat ziet z'opeens in d'haven
't Is een schip waarop een man
Zijn zakdoek zwaait zoveel hij kan
Zij herkent hem, haren braven,
Haren vriend, haar Henri weer
En snikkend zakt zij terneer

Hij alleen was nog ontkomen
Aan de schipbreuk van den boot
Door wilden opgenomen bijna dood
Leefde hij sinds dertig jaren in een ver gelegen oord
Maar nooit vergeet hij Leonie
Noch zijn woord.

143. Ik volg moeders raad[422]

Kluchtlied

Zeg moeder lief ik kom u vragen
Of gij mij nu den trouw toestaat
Ik heb bij u wel schone dagen
Daar is niets die mij tegengaat
Maar al de meisjes van mijn jaren
Zijn reeds getrouwd gelijk ge weet
En ik zou nu ook willen paren
Want ik heb vrijers met de vleet

Wel moeder zijt niet kwaad
En geeft mij raad
Ik heb een lief of tien
Die ik geerne zien
Ja, zeg eens met ter spoed
Wien is er goed
Ja Jefke, Peer of Jan
Wie zou ik nemen voor mijn man
Zeg het dan

Jefke die vraagt mij voor te trouwen
Maar ziet, dat is een rare vent
Ik durf die jongen niet betrouwen
Hij stoeft teveel met zijn talent
Ik zou nog liever Naartje pakken
Dat is nen bakker extra fijn
Die kerel kan goed taartjes bakken
Ik zou met hem nog beter zijn.

Wat zoudt ge denken van Verbeke?
Dat is ne jongen voor 't plezier
Den beste werkman van de streke
Maar hij pakt gaarne pintjes bier
Nochtans is hij een brave jongen
Ik heb hem reeds dikwijls bespied
Voor het plezier is hij gedwongen
Maar in de week drinkt hij toch niet

En Peer de smid zou ik niet willen
Nochtans is hij op mij verzot
Hij heeft een bult en kromme benen
Hij trekt goed op nen boterpot

[422] W&P nr 914 - Melodie bij W.Lustenhouwer (MUZ0165 nr 123); tekstversie ook in "Volkslied Kasterlee etc" (MUZ09803 nr 33-1 anno 1975); tekst getiteld "De boterpot" ook in een liedboek van KVLV (Ferm) Herne (MUZ0362 pag. 82)

Het geld dat ligt bij hem met hopen
En hij komt mij zijn liefde biên
Maar hij kan naar den bliksem lopen
Ik heb genoeg met hem te zien

Wel dochter, spreek mij van geen trouwen
En wil eens goed redens[423] verstaan
Gij zoudt het spoedig wel berouwen
Daar zijn waarlijk geen kansen aan
Ik heb te vroeg ook zo gevaren
Ik zat ook seffens in het verdriet
Daarom wil ik u hier verklaren:
Den besten man die deugt nog niet

Wel dochter, trouwt nog niet
Dat baart verdriet
Ja, blijf bij moeder zoet,
Gij zijt hier goed
Ja moeder, metterdaad
Volg ik dien raad
Ik wil nog genen man
Al had hij tien millioen frank
'k zwijg er van

144. Snuiven

Kluchtlied

Een snuifje waarachtig daar hou ik wel van
Het doet soms zo goed ons van boven
Maar dat soms het snuiven zuur opbreken kan
Is iets wat ik graag wil geloven
Het is daarom niet onverstandig gezeid
Heeft iemand een snuifje genomen:
Hatchie! Wel moge 't u bekomen

Soms ziet men een oudje zo jichtig en koud
Een meisje van zeventien vragen
Zij trouwen, hij's oud maar zit rondom in 't goud
En dat kan 't vrouwtje behagen
Een huisvriend zorgt wel dat zij zich niet verveelt
Wijl de oude van liefde blijft dromen
Hatchie! Wel moge 't hem bekomen

Zo menigeen is thans het werken ontwend
Door liever te gaan speculeren
Men droomt van niet minder dan 100 percent
Zo scheert men en laat zich ook scheren
Wie neemt er een aandeel of wat in 't Spoor[424]
Om straks naar de maan toe te stomen?
Hatchie! Wel moge 't elk bekomen

Een jufje zag minnaars genoeg om zich heen
Maar geen die haar echt kon bevallen
Zo kreeg ze twee kruisjes, een enk'le verdween
Bij 't derde, weg gingen ze allen
Nu gruwt ze van mannen, de echt noemt z'een kruis
Zij loopt naar de kerk met de vromen
Hatchie! Wel moge 't haar bekomen

Een jonge meneer en een aardige zus
Beminden elkander zo vurig
In d'eenzaamheid klinkt er zo menige kus
Wijl 't maantje begluurt hen gedurig
Zo'n maneschijnliefde is aardig, maar toch
Al dat wandelen onder de bomen
Hatchie! Wel moge 't hen bekomen

Zo wordt er gesnoven door groot en door klein
En hoort men gedurig het niezen
Moge ieder zo wijs en verszandig steeds zijn
Het geurigste snuifje te kiezen
Ook ik bood u heden een paar snuifjes aan
Hebt gij ze met blijdschap genomen
Hatchie! Wel moge 't u bekomen

145. De vlooien

Kluchtlied

Ach vrienden geef mij toch een raad
Want ik heb schromelijk veel vlooien
Waarachtig ik ben 't einde raad
Zie ik kan er mij niet van plooien
'k Heb alle middels aangewend
Die in de wereld zijn bekend
Maar t' ergste nog van heel het spel
Ze bijten de stukken van mijn vel

Kuisen 'n wil ik ook niet meer
En 'k kan ze toch niet doen verhuizen
Ik ondervind het elke keer
Zij bijten erger als de muizen
'k Was overlaatst nog op de jacht
Het spelleken duurde geheel de nacht
'k Zocht op mijn klederen in den hoek
'k Vond er wel duizend in mijn broek

'k Had laatst een meisken in het speur[425]
En 'k trachtte er spoedig bij te komen
Gelijk een waren serviteur[426]
Maar zoudt g'u daar niet aan verdommen
Nochtans, 'k was proper aangedaan
Maar nauwelijks had ze mij verstaan
Of zij riep uit op mijn verozek
Toe, toe, g'hebt vlooien in uw broek

'k Heb mij dan poederen gekocht

[423] redenen
[424] De spoorwegmaatschappij, blijkbaar nog met stoomlocomotieven
[425] In het oog; ik bespeurde haar
[426] Een dienaar, dienstbode

Om z'al gelijk te doen kreveren
De winkelier had mij verzocht
Om daar ne keer mee te proberen
Grijp ze maar dapper bij den nek
En steek ze dat poeier in hunnen bek
Of strijk ze maar de poten vol
Ze vallen dood gelijk 'n mol

Dan liet ik mijnen pispot staan
Om ze daar in te laten springen
De eerste die er in durft gaan
Zal ik subiet de kop afwringen
Daar stond hij al een dag of tien
Geen vlooie was er meer te zien
Maar allen sprongen rond den pot
En ik stond te zien gelijk een zot

Nu weet ik nog wel anders raad
Om daarvan spoedig af te geraken
'k Smijt al mijn beddegoed op straat
't Is om er 't vuur mee aan te maken
Dan gaan zij dansen hand in hand
En waar dat heel het boeltje brandt
Dan gaat het altijd pif poef paf
En zo geraak ik er vanaf.

146. De welgelukte vrijage[427]

Kluchtlied

Fientje wilt het eens gaan vragen,
Of ik u mag komen halen
Vraagt eens aan uwen pee[428]
Of gij moogt komen mee
Want ge weet ik zie u gère
'k Ben de zoon van kleinen Bère
Om eens naar de foor te gaan
Wilt mij verstaan.
Binksken lief, ik durf zoiets niet gaan vragen
Want mijne pee is ne viezen en nen raren
En mijn meken[429] speelt niet mis, zij zou nog slagen[430]
En zo rap en zo snel
Kloppen op mijn vel
Zeg dat ik voor uw meken iets zal kopen
Bollekes of peperkoekjes,
Pakjes met vergulde hoekjes
Vraag het en wil toch niet lang meer wachten
Spoed u gauw en komt dan weer
En brengt uw parapluke mee

Fientje is dan thuis gekomen
Zij had niemand vernomen
Zij deed haar witte rokskens aan
Ging voor den spiegel staan
Zij was haar toilet aan 't maken
Hoe zal ik hier weg geraken
Langs de voordeur durf ik niet
Eer dat zij mij ziet
Zij was zo netjes aangedaan
't Was een lief bolleken
Rode kaken, bruine ogen,
Heur haar vol krollekens
Maar haren pee, het was kadee,
Is thuis gekomen
Hij sprak zijn dochter aan
Waar moet gij henen gaan?
Vaderken lief, ik kom er u iets vragen
Hebt gij nu eens goede gedachten,
Binkske staat op mij te wachten
Laat mij nu toch vandaag maar eens gaan dansen.
Vaderken lief die was kontent,
Nu is hij een brave vent.

En meken zei: 't mag niet laat duren
Ge krijgt permissie[431] tot 10 uren
En ik zeg het u met vlijt
Zie dat ge dan thuis zijt
't Meisje was nu vol van vreugde
Omdat zij van meke meugde
Om naar de foor te gaan
Hoe zal dat vergaan?
Het meisje was locht en vief[432] bij Bink gekomen
Nu had zij toch verblijd
Zulk een goed nieuws vernomen,
Bezag het meisje met grote vreugde
Ach mijn lief engelke, nu zal ik u kopen
Een paar gouden bellekens[433]
Laat ons nu maar samen eens goed amuseren
En wij zullen niet mankeren,
Want ge weet, ik zien u geerne
En nu zullen wij eens flikkeren
En dansen polka, en schottisch
Omdat het kermis is.

Zij waren goed in hunne plezieren
Op hun gemak en, goede manieren
Tien uren was voorbij,
Zij was er nog altijd bij
't Meisje was bang, begon te praten
Hoe zal ik nu binnen geraken?
Meisje, luistert naar mij
Want ik sta u bij
Laat ons nu maar gaan
En niet lang verzinnen

[427] Een klein stukje van dit lied werd opgetekend uit de mond van Pieter Buelens in Steenhuffel onder de titel "Mieke Mieke" (12.179) in een licenciaatsverhandeling van Christel De Smedt, anno 1978
[428] papa
[429] mama
[430] slaan
[431] Toelating, van het franse *permission*
[432] Lichtvoetig en levenslustig
[433] oorbellen

Ga dan maar stillekens langs achter binnen
Langs het venster, kunt ge er niet aan
Wij zullen proberen,
Luistert, en wilt op mijne schouders staan.
't Meisje viel van schrik
En Binksken stond dan leerken[434]
Zij zucht want het zal hier wel gaan spoken
Als zij mij toch maar niet horen
Of ze zouden me leren foren[435]
Langs het venster binnen gegaan
Alles was goed vergaan

147. Leren liegen[436]

Kluchtlied

Kom vrienden kom langs hier
Al die wilt horen liegen
Ik zit op mijn gemak
Gelijk een vogel op het dak
Ik heb laatst een paard
Zien hangen in een duivenkot
Een ezel was aan 't vlooien vangen
Op de rand van de pispot
De kleermaker naaide in het rond
Een mode jas voor enen hond
Den advocaat met zijnen bril
Hij ree met mosselen naar de hel
Den blinde ziet de wereld rond
Liegen is geen affront
Den blinde ziet de wereld rond
Liegen is geen affront

O God, wat lange dagen
De Winter komt weer aan
Dat wij lochte broeken dragen
Om door den sneeuw te gaan
Schoenen met papieren zolen
Daar kan geen water door
Een vos die had een koei gestolen
Vetrok met den vapeur[437]
De champetter kwam met zijnen hond,
Sprong op de vos en reed in 't rond
Wel acht dagen hebben zij gezocht
Maar genen dief meer vond
Hij werd gestraft voor een half uur
De president schreef op de muur
Met een stuk krijt zo zwart en bont,
Liegen is geen affront
Met een stuk krijt zo zwart en bont,
Liegen is geen affront

De Koning riep *aux armes,*
Qui vie soldaat blijft staan
De generaal blaasde alarm
Om naar den strijd te gaan
Ieder begon zijn geweer te laden
Met stukken ijs zo groot
Met peperkoek en Lierse vlaaien
Schoten ze den eersten bakker dood
Nu zal de boter wel afslagen
Nu dat den oorlog is gedaan
Ach wat zal ons Mieke pronken
Met haar gros-botten aan
Een engels varken zoals ik hoor
Een witte duivel zo zwart als een moor
De Paus zijnen hoed is rond,
Liegen is geen affront
De Paus zijnen hoed is rond,
Liegen is geen affront

Een kind van veertien dagen
Dat sloeg eens naar een vlieg
Terwijl de moeder lag te klagen
Van miserie in de wieg
Een rat die ging haar laten scheiren
Bij een vleremuis
Ik heb laatst op de vaart zien veiren
Nen boer met schuur en huis
Den uil die leesde in de gazet
Dat slimmen Dries lag onder 't bed
Nen Anne[438] vroeg aan een strijkkes[439]
Ziet eens hoe schoon ik ben
Ik heb in de lucht een gat gezien
Waarin dat dansten Jan en Trien
Een snoek die door de bomen zwom,
Liegen is geen affront
Een snoek die door de bomen zwom,
Liegen is geen affront

Den boer doet niets dan klagen
Omdat hij stinkt naar 't geld
Een muis trok enen wagen
En reê er mee naar 't veld
Het paard dat was hem zat aan 't drinken
Den voerman stond op straat
Een vlieg die was aan 't schoenen blinken
Met een plant salaad
Pachter Jan die kocht een klein
En lieve Katrien moest peter zijn
Twee varkens waren een lied aan 't zingen
in 't Frans en in 't Latijn
Een vlooi kwam in grote congé,
Zij bracht een kilo pondkoek mee
Den blinde ziet de wereld rond

[434] Speelde voor ladder
[435] Naar de kermis gaan
[436] Een stukje van dit lied werd voorgezongen na een concertje van W&P in Moorsel op 29-11-2010 en op dictafoon opgenomen
[437] stoomtrein
[438] Een ekster
[439] strijkster

Liegen is geen affront
Den blinde ziet de wereld rond
Liegen is geen affront

Voor 't sluiten van mijn lied
Maar toch ik durf het niet
Een groot malheur geschiedt
Maar niemand weet het niet
De meisjes doen de jongens wiegen
En maken veel verdriet
Vrienden, ik zou nog harder liegen
Maar ik durf het niet
Den bakker zat in enen hoek
Al wat hij scheet was peperkoek
Den maalder wil zijn molen doen draaien
De wind vloog uit zijn broek
De liedjeszanger staat versteld
Met al die leugens die hij vertelt
Ik lach met al die zottigheid
Zo kom ik aan het geld
Ik lach met al die zottigheid
Zo kom ik aan het geld

148. Deftige familie[440]

Kluchtlied

Gij kunt m' aanzien, 't kan me niet schillen[441]
Voor wat ge wilt, 't gaat mij niet aan
Maar 't enige wat ik niet zou willen
Als ge moordenaar riep, 't zou mij niet gaan
Dan zou 'k al gauw mijn vel uitspringen
Eender wie 't was, maar 'k nam hem vast
Dat zijn voor mij zo van die dingen
Dat voor 'n deftige mens niet past
Ze mogen van mij denken wat ze willen
Maar ik ben van een deftige familie

Als het veel mensen moesten weten
Ze namen den hoed voor mij af
'k Heb wel eens in 't prison gezeten
Maar 't was maar zes maanden straf
Mijn arrestatie werd bevolen
Omdat 'k met geld in den zak liep
Zesduizend frank maar niet gestolen
Gekregen van ene die sliep
Ze mogen van mij denken wat ze willen
Maar ik ben van een deftige familie

Mijn vader die doet grote affairen
Als koopman is hij heel habiel
Zij leveren bij hem allemaal geerne
Mijn papa is verheelder[442] van stiel
Mijn moeder weet alles aan te halen
Hoe z' er aan geraakt weet ik ook niet
Alles krijgt ze maar zonder betalen
Ze koopt dat als het niemand ziet
Ze mogen van mij denken wat ze willen
Maar ik ben van een deftige familie

Mijn zuster is pas achttien jaren
En wat kennissen dat die al heeft
Door haar schoonheid en jeugd die we niet sparen
Wordt er bij ons goed van geleefd
Z' is in "relatie" met een hele rijken
Maar met heren van jaren vooral
Waarvan ze 't geld weet op te strijken
Die weet ze te vangen in heur val
Ze mogen van haar denken wat ze willen
Maar z' is van een deftige familie

Mijnen oom dat is ene gekende
't Was ne vent met een groot genie
Hij was voorzitter van een bende
Nen aanvoerder van d'anarchie
Die heeft eens een hele stad doen lopen
Van wijd en zijd kwam men vandaan
Om hem te zien stond het volk op hopen
Wanneer hij de kop is afgedaan
Zoekt ze nog eens waar dat ze voor trillen
Wij zijn allen van een deftige familie

149. Verboden te roken[443]

Klucht

'k Moest lest in Brussel zijn
En ik ging naar den trein
Gekleed gelijk een heer
Het was den eersten keer
'k stapte in een coupé
Zo blij gezind, tevree
Zie wat ik tegenkwam
Met een oude dikke damme

Zij bezag me vies opzij
'k Had nog niet gesproken
Eensklaps riep ze tegen mij
Ge moogt hier niet roken
'k Zei: madame, geneert u niet
Vrees voor geen gevaren
Maar zij antwoordde subiet:
Ik ben voor geen sigaren.

Ik sprak beleefd tot haar:
Madame mijne sigaar

[440] Met muziek in "Zo de ouden zongen" pag 204
[441] schelen
[442] Heler van gestolen goederen
[443] Cfr. "Ik moest laatst te Brussel zijn" - http://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2013/04/een-riesje-naar-brussel-met-de-trein/

Heeft zulken goeden geur
Dus vrees voor geen malheur.
Maar zij antwoordde snel:
Trek op met uw gekwel.
Mijnheer, versta me wel
Ik trek seffens aan de bel.

O! Madam het doet mij spijt,
Wilt u toch bedaren.
Maar ze riep met veel laweit:
Weg met uw sigaren.
Och dit was een vieze vrouw
Zij verstond geen reden.
'k Ben dan spoedig en algauw
Uit dien coupé getreden

In het compartiment
Daarneven gans content
Zat daar een lieve kind,
Ik vroeg haar dan gezwind:
Lief meisje, zeg het maar
Geneert u mijn sigaar?
O! Neen, sprak zij, mijnheer,
Kom zet u bij mij neer.

En zij sprak zoo zacht en zoet,
Zo van alle dingen.
Zij zat mijn hart in gloed,
'k kon mij niet bedwingen.
'k Vroeg een kusje, met plezier
Schonk ze't gansch verdoken
Terwijl ze riep: "Pas op, 't is hier
Verboden van te roken"

We reden verder voort
Door niemand meer gestoord.
Ik zat dicht aan hare zij,
Zo vloog de tijd voorbij.
Ik stapte uit den trein
'k zocht naar mijn liefje klein,
Ik zag overal rond
Of ik het meisje niet meer vond.

En dan zag ik tot mijn spijt
Dat ik was bedrogen,
Ik was al mijn centen kwijt,
Zij was weggevlogen.
Ik sprak aan mijn vrouwtje teer,
'k heb ze mis gestoken,
Wijl ik dacht: nooit zal ik meer
Van die sigaren roken.

[444] bidden

150. Geen geluk bij de vrouwen

Kluchtlied

'k Had nog maar mijn kinderschoenen uit
Of ik kreeg verdruit
Het gedacht van een lief meisje te minnen
Vervloekt mijn zinnen
'k Had iets gevonden, het was naar mijn zin
In den begin
Maar 't geen ik zeg, dat is vast niet gelogen
Z'heeft mij bedrogen

Zeg toch nooit aan de vrouwen
Dat ge ze geerne ziet
Doe dat niet
Zeg het nooit, 't zal u berouwen
Betrouwt toch nooit geen vrouwen
Och doe dat niet
Zeg het hun niet
Dat ge ze geerne ziet

Ik maakte kennis met een lieve soos
In de rue Loos
'k Vroeg of zij met mij wou gaan eten,
'k Heb het geweten
Zes dozijn oesters, champagne en wijn,
't Doet mij nog pijn
Maar voor de rest, hetgeen ik wil zeggen,
'k Moest er voor leggen

Nog niet genoeg dat zij mij alles heeft ontnomen
Die ros, jandomen,
Gaf mij nog iets om haar nooit te vergeten
Het heeft mij gespeten
Iets waar ik lang en gedurig voor lij
Verstaat gij mij?
Den dokter zei: wel, wat mag dat toch wezen
Daar moet gij voor lezen[444]

151. Uit vrijen gaan

Kluchtlied *zangwijze: Manneke Pis*

'k Vree met een meisje ja een hele tijd
'k Zal het u vertellen want ze woont ook nogal wijd
Mieke heet ze, da's haar naam, o wee
Aan 't Schelleke woont ze, zie daar is haar coté[445]
Haar ouders die waren niet content
Omdat dat Mieke maakte van mij haren vent
En ze zei als dat niet kan zijn
Van te vrijen in het schijn
Ik sprak met spoed en droef gemoed
Nu moet ik u verlaten voor goed
Och! Jefke, sprak ze mij dan gewis

[445] Haar buurt

Komt om tien uren nog is[446]
De zondag is de grote Mis.[447]

's Zondags vrienden, dat was wel wat kras,
Het duurde al te lang eer dat het tien uren was
Ik had mijn Zondags paksken aan gedaan
En was daarmee natuurlijk naar de kerk gegaan
Maar onderwege vrienden, dat was straf,
Een hele grote hond die liep op mij af
En zie die beet dan heel net en kloek
Ja het gat al uit mijn broek
Dacht, wat malheur, dat kon er deur
En mijn vaantje stak er deur
Ik keek in de kerk nog eens rond
Maar God, wat een affront,
Ik zag mijn eigen blote … voeten[448]

Ik had mij daar op een stoeltje neergezet
Daar wachtte ik wel tien minuten naar mijne
Mariette
Maar ne minuut of drij was niet voorbij
Of een heel oud wijfke plaatste zich achter mij.
Neergezeten was zij nog maar pas
Of 'k hoorde achter mij, terwijl dat de mis bezig was
Zo een geroep en zo een getier
Duivel, vertrek van hier
Och God! Riep zij, sta mij hier bij
Want den duivel staat hier voor mij
Ik herken hem, riep zij zo verveerd
Hij heeft poten gelijk een peerd
Want 'k zien een stukske van zijnen steert.

Ik ben uit grote schaamte heen gegaan
Omdat ik in de kerk was gekomen in mijn vaan
Ik haastte mij dan zeer rap en snel
Maar buiten dan gekomen,
Zie verdruit[449] dat was een spel
De politie die sprak mij spoedig aan
Waar dat ik henen wilde,
Of waar ik moest henen gaan
Ik lee hen dan mijn gevallen uit
Luistert nu maar, verdruit
Zeg vrienden lief, geloof me vrij
Gij kunt nu denken van mij
Als ik nu nog eens uit vrijen gaan
'k Zal in de kerk niet meer gaan

152. Ge moet eens komen

Kluchtlied

Vrienden hebt gij het al gehoord
Of niet vernomen
't Nieuwe woordje dat men hoort
"Ge moet eens komen"
Ieder roept het groot en klein
Ge moet eens komen
Bij 't liefdespaar klinkt het zo fijn:
Ge moet eens komen

Als men met een kindje ter dope gaat
Dan moet eens komen
Men komt dan vele vrienden tegen op straat
Die moeten komen
En als men dan naar huis wil gaan
Dan moet eens komen
Peter, vader en bakel[450] met een stuk in de kraag
Ge moet eens komen

Bij 't liefdespaar klinkt het zo fijn
Ge moet eens komen
Als zij 's avonds bijeen kunnen zijn
Dan moet eens komen
Dan is de liefde toch zo fijn
Als ge dan wilt komen
't Is lieve chou, mijn lieve klein,
Ge moet eens komen

Als men 's nachts komt laat naar huis
En ge moogt niet binnen komen
En ge maakt dan veel nachtgedruis
Dat er een agent moet komen
Maar als men 's morgens wakker wordt
Och God! 't Zijn dromen
Een agent roept met barse stem:
Ge moet eens komen!

153. Dat is voor de vrouwen

Kluchtlied

Ik ben een flinke jongen
Gelijk ge allemaal ziet
Heel straf ineengedrongen
Gebreken heb ik niet
Twee ogen en twee oren
Een neus en ook een mond
'k heb alles naar behoren
Maar luistert enen stond
Ik heb nog iet, een waren schat
Ge zult wel denken: wat is dat?

Maar dat is voor de vrouwen
Iets waar ze veel van houwen
En waar dat groot en klein
Zo naar verlangend zijn
Het is iets uitgelezen
't Wordt overal geprezen

[446] Nog eens
[447] Ook de Hoogmis genoemd, om 10u, na de gewone "achturen" Mis (om 8u) en de Vroegmis (om 6u30)
[448] Nochtans is hier een ander, rijmend woord op zijn plaats ☺
[449] verdraaid
[450] Baker, vroedvrouw

En menig lieve kind
Werd er reeds door verblind.

'k Zag daar een vrouw die lachte
En zegde heimelijk
Dat zijn toch maar gedachten
De mannen zijn allen gelijk
Vrouwen van alle standen
Zijn slimmer als een vos
Kreeg zij het in haar handen
Ze liet het niet meer los
Kon ik u eens een plezier doen
Kom dan maar morgen na den noen

'k Zag laatstmaal een schoon meisje
Ze was pas zestien jaar
Ik zei: mijn liefste sijsje
'k Wil worden uw minnaar
Ze zei: zijn dat manieren?
Ik heb nog nooit gevrijd
Ik toonde mijn papieren
Ze was terstond bereid
En vleiend zei ze: laat eens zien
Wat doet gij met zo'n raar machien?

'k hoor iemand kritikeren
Die zegt: wat slechten praat!
'k vraag verschoning, Dames, Heren,
't is dat ge het slecht verstaat
Of kunt g'het soms niet horen
Dat ge niet zijt gelijk als ik.
Ik ben er mee geboren
Daarom vind ik het chique
En ook, ik heb het nooit verknoeid
Want mijnen schat is nog gegroeid

Maar 't is slechts voor de vrouwen
Omdat ze'r veel van houwen
En het zij laat of vroeg
Nooit hebben zij genoeg
Het is het geld, mijnheren,
Waar ik kom mee blageren
Want ik ben, millionair
Zodus verstaat ge't klair

154. De wasserij

Kluchtliedzangwijze: 'k Zwijg dat ik zweet

Wat moet men nu al niet verzinnen
't Is moeilijk om te verdienen uwen kost
Ik wist niet meer wat te beginnen
Maar nu eindelijk heb ik een goeie post
'k Zijn daar omringd van schone vrouwen
'k Amuseer mij, wijl ik verdien mijn kost
'k Zou er toch wel één van willen trouwen
Doch mijne keus heb ik nog niet gesteld
Want zien ik rond, naar zwart of blond
Allen zijn ze lief en pront.

Want bij mij
In de wasinrichting in de Haantjeslei
Daar heb ik het beter gevonden
Als te Parijs ofwel te Londen
Kolossaal
Tussen die wijfkens allemaal
Heb ik al rare dingen gehoord
Doch ongestoord, 'k zeg het niet voort

En nu om die vrouwkens te behagen
Maak ik dat ik den eersten op het werk staan
Zij kunnen over mij niet klagen
Want met spoed steek ik daar al de stoven aan
Dan ga ik eens zien naar de sorteersters
Want die maskens zitten altijd in vuil goed
En van daar ga ik naar de schrobeersters,
Zie die schroberen altijd met moed
En als ik zie dat alles gaat
Zonder muziek sla ik de maat

Met plezier,
Zo loop ik van daar naar hier
'k Zeg het zonder meedogen
'k Moet al die vrouwen hun hemdjes drogen
'k Heb genie
In broekskens met 'n broderie
En met entredeukens in
Dat was mijn zin, van in 't begin.

En bijtijd kan ik daar nogal zweten
Als ik zie al dat vrouwenondergoed
Mijnen stoomketel geeft mij veel hitte
Gelooft mij vrij, het gaat daar allemaal met spoed
Soms roept er een stemmeke beneden
Zeg Jef, laat eens wat droog goed omlaag
Dan is het bijtijd nog geen uur geleden
En toch doen ik dat dan graag
Maar dan roept weer dat meisje glad:
Hé Jef, het is nog nat.

Nat of droog
Het komt dan weeral naar omhoog
'k Wil niet dat z' over mij klagen
Want als de maskens mij iets vragen
'k Ben gereed
Want mijnen mangel is altijd heet
Ik doe, wees er verzekerd van,
Zoveel ik kan, mijn plicht als man.

155. Wat ik vergeten was

Tweezang – kluchtlied

Hij 'k Zat scharlings aan mijn cuisinière
Mijn vrouwke was mij aan 't beziene
Nu zitten w'hier schoon, zei z'Albert
En God weet nog hoe lang misschien
Waar is die schone tijd naartoe
Als 't vuurwerk was op 't Sint-Jansplein
Waar is den tijd van de taptoe
Als wij de lichtstoet zagen rijden
Waar is dien tijd dat w'op de foor
Goei smoutebollen gingen eten
Wel ja, mijn goei, mijn arm sloor
Maar dat was ik bijna vergeten

Hij Ik dacht een ogenblikske na
'k Zei: vrouwke lief, waar zijn de tijden
Dat wij voor vijf dagen naar Spa,
Namen of Dinant kosten rijden
Waar is dien tijd dat ik van Arras
Nog speelde met de blauw duivinnen
Da'k bij de mezenvangers was
En wij de bokskens trokken binnen
Waar is den tijd dat w'op Sint Anne
Een portie mosselen gingen eten
Zij Nu dat ge 't zegt, ik weet het man,
Maar dat was ik ook reeds vergeten

Zij Weet ge 't nog, vent, hoe chique dat wij
Waren verkleed met half vasten
Met heel ons wijvenmaatschappij[451]
Twee dagen lang zopen en kletsten
Met Nieuwjaarsnacht, dan was 't erop
Dan floten er wel honderd boten
En als de Congoboot vertrok
Werd er geschreid en hard geschoten
Weet ge dat nog als Jan de Zot
Nog leurde met zijn blekken ketel
Warme patatjes met sprot
Hij Ach, wijfken lief, ik was 't vergeten

Hij Weet ge dat nog, mijn lieve schat,
't Muziek van d'Antwerpse champetters
Dat er 's avonds brandden in de stad
Van die elektriek leeftige[452] letters
En de reuskens van Borgerhout
Zagen wij dansen alle jaren
Jubilees van vijftig jaar getrouwd
En als de Tsjoek Tsjoek hier nog waren
En die arme landverhuizers dan
Die hier op 't schip werden gesmeten
Zij Nu dat ge 't zegt, ik weet het man,
Maar dat was ik ook steil vergeten

[451] vrouwenvereniging
[452] levendige

Hij Ons klein Jeanne was met haar pop
Op haar tafeltje schoon aan 't spelen
Opeens sprong dat masken op
En 't kind begon ons te strelen
Terwijl z'over mijn kaken streek
Sprak zij: weet gij 't nog vader
Dat gij soms zes keren per week
Zo zat naar huis kwam gelijk 'n kater
Weet ge 't nog, moeder, zei ons Jeanne
Dat gij bij Tist ging taartjes eten
Wij trokken samen en oogsken dan
Dat waren wij ja gans vergeten

Hij Dat wij twee jaar van 't comiteit
Van rijst en bonen moeten leven
Dat wij nen helen langen tijd
In Amsterdam hebben gezeten
Dat iedereen vermagerd was
Dat er zo dapper werd gelogen
En dat de boeren uit ons kas
De laatste cent hebben gezogen
En dan de zeep en de petrol
Nog duurder waren als 't fijnste eten
Dat wij nooit hadden ons buiksken vol
Dat zullen wij toch niet vergeten

156. Mijn bewijs

Kluchtlied *zangwijze: Voor een kus*

Van honger en de kou
zag ik scheel en ros en blauw
Ik slenterde door de stad,
Mijn buik was toch zo plat
'k Ben n'en eerlijken jongen
Maar als ge geen eten hebt
En ge ziet daar worsten hangen
In een winkel, dat is te vet
Door den nood half dood
'k Pakte daar een worst zo groot.

Die vrouw greep mij vast
Ja dat mens had mij verrast
'k Ging aan 't permitteren
Moest mij visenteren[453]
Zij kleedde mij daar uit
Plots dan riep dat wijfke luid:
Dief, gespuis van Parijs
Arrête hier is 't bewijs

Ik kan eten lijk een stier,
Ik woonde bij een rentenier
Ik was alleen thuis met de meid
Het was in den kriekentijd
We smulden een half mandje

[453] onderzoeken

Lekker zure krieken op
Die krokkels gingen er binnen
Maar den nacht dan was 't er op
Allebei moesten wij op de pot
Ne keer of drij.

Madam vroeg aan ons
Zeg eens Mieke, zeg eens Fons,
Wie durft er plukken hier
Al mijn zure krieken?
'k Weet van niks, madam,
Maar als z'ons pispotje nam
Wier ik zo koud als ijs
Arrête zei ze, 't bewijs.

'k Vree met een meisje, 'k liet ze staan
Daar was zuiver nikske aan
'k Had wel met die lieve snuit
Dobbelewietjes eens gedraaid
Maar dan viel ik zonder werk,
'k Zag dat spelleke komen aan
'k Had geen centen om te trouwen
En ik liet dat masken staan
Heur mama die kwam alga[454]
In mijn huis en vroeg weldra

Zeg eens vraaierke,
Dobbelewietjes draaierke
Zijde gij van zinne
Te trouwen met ons Fiene?
'k Weet van niets madame,
maar als Fientje bij mij kwam
'k Wier van arreuse grijs,
Ze liet me zien 't bewijs.

'k Was den eersten keer getrouwd
Met een kind van Kalmpthout
Die kost vechten lijk 'n man
Och daar kreeg ik slagen van
Die sloeg nooit niet op mijn kake
Of die krabte niet mardjen
Maar die bokste vijf minuten
Hier vanachter op mijn kin
Kloen en straf, rap pardaf,
Stukken hingen er af.

'k Ging naar de commissaris
Klagen: ik krijg zoveel smeer
Maakt proces verbale
Tegen dat schandale
De commissaire die zei:
Ge zijt toch niet gekwetst kadei?
Laat mij zien het bewijs,
Maar ik liep terug naar huis.

[454] algauw

157. Momy I

Kluchtlied

Laatst zat ik in de cinema
Ze speelden daar een schoon drama
Ik zat zo te zien, met mijn vrouw Katrien
En tien minuten na de poos[455]
Werd gans de scene verlicht in 't roze
Wij kregen iets aardigs te ziene
Het was een aap genoemd met een Momy Ene
Het was een aap van grote soort
Die draaide, danste rond een koord
Terwijl het volk lachte met veel geluid
Was Momy de gaten uit

Terwijl den aap ging lopen hé
Liep al het volk naar buiten mee
Iedereen was te been,
En riepen allemaal op Momy Eén
Maar den aap, nogal zwak,
Kroop op een huis
En verdween op 't dak
Iedereen riep meteen:
Ginder boven zit Momy Eén

Duizend mensen stroomden tesaam
Overal zag men door het raam
Langs alle kant dacht men dat he was brand
De pompiers werden afgebeld
Doch toen zij kwamen aangesneld
Vuur was er niet te vinden
Ook menig politieagent was present
En vroeg: wat is er geschied,
Maar niemand die wist het niet
Toen liep weer heel die mensenzee
Met ons mee
En allen riepen dan tevree

Momy I, Momy I
Riepen zij allen dan ook meteen
Winkels dicht, uit het licht
Had den Brugemeester gauw bericht
Het dozijn groot en klein
Vroegen wie mag Momy I toch zijn
Toen riep er ene met een air
Och, dat is dien aap uit de Prins Albert

Toen men het juiste had verteld
Was iedereen gerustgesteld
Men ging naar huis, zonder het minste gedruis
Maar 's anderendaags dan was 't een pret
Er stond gedrukt in de gazet
Vijfhonderd frank beloning
Voor degene die den aap Momy I
Kost vinden dan meteen
En iedereen die was te been

[455] pauze

Maar alle pogingen waren vruchteloos
En men zocht maar onverpoosd

Momy I, Momy I
De patroon die was dan ook te been
En hij riep: och wat spijt
Nu ben ik den aap Momy I kwijt
En hij riep lijk nen zot
Dat is vast en zeker een complot
Dat ik dan ook meteen
Niet kan vinden mijne Momy I

Nen tijd nadien op zekere dag
Kwam ik dan zo op 't onverwacht
In een batiment dat zeer goed is bekend
Ik moest er bij groot heren zijn
Voor 't zoetelieze magazijn
Maar hoe stond ik daar te kijken
Want toen ik daar in één der kamers verscheen
Wat zag ik zitten meteen?
Het was den aap Momy I
En ik riep dan blijgezind, wel daar zit
Op de plaats een nieuw kamerlid

Momy I, Momy I
Zat bij d'ander apen ondereen
En den aap heel galant
Krabde zijn beestjes langs alle kant
Toen riep ik dan meteen
Nu heb ik gevonden Momy I
Toen men hem zag alras
En ik dacht dat hij een nieuw kamerlid was.

158. Draait eens aan mijne molen

Kluchtlied

Door de liefde gedrongen
Kwam de schone Marie
Bij de molenaarsjongen,
De knappe Louis.
Hij riep vol liefdegrillen
Mieken ik zou eens willen
Dat gij eens aan mijne molen draait (bis)
Ik zou u willen kussen
En in mijn armen sussen
Ziet eens hoe de molen draait
Door 't windeken dat waait

Met vleiend woorden lokte hij haar mee
En achter den molen toen zei hij tevree:
Ik zal het maar eens wagen
aan u eens te vragen
Of dat g'eens aan mijne molen draait (bis)
Dan zal ik u iets schenken
waar gij lang zult aan denken
dat de molen altijd draait
door 't windeken dat waait.

Marieke stond te gapen want hij gaf aan haar
N'en biet met twee rapen,
Zij vond dat toch zo raar
Wat moet ik daar voor geven
Vroeg hij zonder beven
Wel als g'eens aan mijne molen draait (bis)
Dan zal ik eens proberen
Àl was 't wel negen keren
Hoe dat mijne molen draait
Door 't windeken dat waait.

Marieken sprak gedurig,
Wat zijt gij toch charmant
Haar oogjes straalden vurig
Zij riep: dat is plezant
Geen ene maaier die zo goed kan draaien
Gelijk als uwe molen draait (bis)
Wel Mieken laat ons trouwen
En word mijne vrouwe
Met mijnen molen die goed draait,
Door 't windeken dat waait.

Zij was daarmee tevreden en zij trouwden dan
Want na een paar weken waren zij vrouw en man
Nu kunnen ze goed draaien
En zwieren en zwaaien
Zolang dat hunne molen draait (bis)
En ze hebben er pret van
Mieken wordt er vet van
Daar zijne molen niet meer draait
Of 't windeken niet meer waait.

159. In Madrid

Kluchtlied

Overtijd trok ik voor mijn plezier
De stad eens uit en 'k ging ver van hier
'k Had mij voorzien van een grote rib
Het doel van mijn reis, zie dat was Madrid
Onderweg dacht ik er eerst aan
Hoe ik mij ginder ging doen verstaan
Natuurlijk is het daar Spaans allemaal
En ik ken niets dan mijn Moedertaal
Van 't Frans hier en daar zo dan nog een woord
Ik dacht kan mij helpen ons daar maar mee voort

Ik arriveerde aan de garros,[456] ne coechèros[457]
Kreeg commandos[458]

[456] La gare, het station
[457] koetsier
[458] Bevelen, opdrachten

Toen reden wij snel naar een goed hotel
Die laadde mij op met mijn spel
Ik kende Madrid niemendalle
Maar weet allen: straat heet calle
En een grote plaats zie da's una plaza
En ne frank in het Spaans peseta

In dat hotel waar ik gelogeerd was
Hing een grote plakkaat en ik las
Dominigo vingt una Febrero
Granda corrida delle Toro
'k Vroeg nen Engelsman die bij me stond
Of hij van al dien rommel iets verstond
Die lei met voeten en handen uit
Wat dat zo een plakkaat beduidt
Zie dat was nu d'annonce van 't stierengevecht
En 'k trok er naartoe de waarheid hoeft gezegd

Ik betaalde dar quinze peseta
voor 'n logia sur tribuna
Ik zeg het met spoed, ik zag alles goed
Die Torreros hebben moed
Ze riepen daar Mataderos,
Picadoros, Caballeros
Men stak en men sprong
En een paard brak ne poot
En op 't lest waren er
Tien stieren dood.

Nevens ons zat in die logia
Een schone Spaanse Signorina
Die had twee ogen gelijk een vuur
Mijn hart schoot in brand en zie op den duur
Zag ik dat z'in mij behagen vond
Zij sprak me zelf aan en ik verstond
Dat als ik wilde ik mee kon gaan
En ik nam haar voorstel gauw aan
Ik bood haar Vino aan van Aporto
En zij trok m'eens tegen haar bolero

Wij gingen in een cabaretta
En een netta castagnetta
Dat danste zij gauw
Die schoon Spaanse vrouw
Zij was daarbij fier lijk 'n pauw
Die was zo voor mij vol vinouro
Wou soupero en dormiro
Al kende ik nikske van de Spaanse taal
Och de liefde verstaat 't allemaal

Ge kunt denken dat 't een schone was
't Was een meisje van Algerias
Waar dat de schoonste der wereld zijn
Zij bracht mij op een chambretta klein
Ik dacht da's hier 't paleis van amour
Zij streelde mij, noemde mij Victor
Totdat op een twee vanonder het bed
Aan alles een eind werd gezet
Met een revolver en een groot mes
Zo speelden die kerels mij daar rap de les

Ik moest ekik aan die Apachkes
Mijn centimes afbetalos
Ge kunt denka ik kreeg daar kova
Nen dikken neus en twee blauw oga
Dan vloog ik met lege pocheros
Stamp in forto's alla portos
Van toen zag ik dat het driftige Spaanse bloed
Acht dat is voor 'n Vlaming niet goed

160. De vrouwen doen de mannen na

Kluchtlied

De vrouw van een soldaat
Die heeft het nu vast kwaad
Want die staan nu allen voor hun huishouden
Dat is maar droevig voor zo'n vrouwen
Daar hen nu niemand vreugde biedt
Zij trachten naar hunne man
Daar men moeilijk zonder kan
Maar weten er zich goed door te slagen
Ja ziet ze maar eens alle dagen
Geen enkel vrouw kent nog verdriet
Voor al die schonen zing ik mijn lied

Al die vrouwen, 't zij Marie, Trees of Marjan
Al de vrouwen zijn in 't huishouden nu de man
Al de vrouwen zij doen dat werk fijn en klaar
Men ziet de vrouwen
Zij doen heel goed de mannen naar

Dat de vrouw de man nadoet
Dat ziet men maar eerst goed
Als men ze ziet marcheren alle dagen
En men wilt ze dan gade slagen
Dan al men het weldra wel zien
Dat de vrouw net als de man
De mode volgen kan
Zij dragen nu al venten winterfrakken
Zij zetten kragen op hun jakken
God weet wat gaan wij nu nog zien
Binnenkort dragen ze de vent zijn broek misschien

Al de vrouwen ziet maar eens naar het coiffure
Al de vrouwen zij doen à la bros 't is niet duur
Andere vrouwen dragen een streep in hun haar
Ge ziet de vrouwen
Ze doen heel goed de mannen na

Als in de goede tijd
Een jongen met veel spijt
De hand ging vragen van zo'n lieve schone
En wildet gij uw liefde tonen

Dreef men dikwijls met u den spot
Maar nu zijn wij geleerd
De rollen zijn nu gekeerd
't Is nu de plicht van al de jonge vrouwen
die nog verlangen van te trouwen
het zelf te vragen aan de man
en vele mannen profiteren er nu van

Al de vrouwen, zien ze ene naar hun keus
Wel de vrouwen ze vragen hem tot man, dat is serieus
Al de vrouwen zijn toch even wonderbaar
Ge ziet de vrouwen
Zij doen heel goed de mannen naar[459]

Gelijk de man vroeger dee[460]
Gaan z' ook op staminet[461]
En weten er zich goed te amuseren
Zij kunnen ook veel geld verteren
Niemand weet waar het komt vandaan
Gisteren geloof me vrijdag zit hier een vrouw of drij
Daar aan de tafel naar cognac te boemen
'k Dacht in mijn eigen sakkerdoemen
die hebben daar weer hunne zin
de ene na de andere liep er goed in

Bij die vrouwen zat den drank in hunnen bol
Ik vroeg dan aan die vrouwen
Houde gij dat hier zo lang vol?
Al die vrouwen riepen mij toen in 't fatsoen
Wel, dat de mannen de vrouwen nu maar eens nadoen

161. Hij zit er binnen

Klucht

Heeft men soms een meisje, dat zeer is gesteld
Op mooie cadeautjes, dan kost dat veel geld
Maar geeft ze daarvoor hare tedere min
Dan vindt g' uw zin
Dan vindt g' uw zin

Maar als dat een poosje zo goed is gegaan
En bemerkt dan uw centen, die zijn naar de maan
Dan zijn z' er binnen, dan zijn z' er binnen
Die eenmaal binnen is die komt er nimmer uit
Dan zijn z' er binnen, dan zijn z' er binnen
Die eenmaal binnen is die komt er nimmer uit

Wanneer ge des nachts op schok bent geweest
En ge gaat dan naar huis toe geheel onbevreesd
Al zijt ge wat draaiig, het is naar uw zin
Dan vindt g' uw gezin
Dan vindt g' uw gezin

Maar loopt g' op uw kousen de trappen thuis op
En uw vrouw zit te wachten, dan hebt ge een strop
Dan zit er binnen, dan zit er binnen
Die eenmaal binnen is die komt er nimmer uit
Dan zit er binnen, dan zit er binnen
Die eenmaal binnen is die komt er nimmer uit

Als 's avonds een dame u aanspreekt op straat
En vraagt of g' een beetje mee wandelen gaat
En is dan die dame nogal naar u zin
Dan vindt g' uw gezin
Dan vindt g' uw gezin
Maar loopt ge dan later op straat weer alleen
En bemerkt uw horloge en ketting is heen
Dan zit z' er binnen, dan zit z'er binnen
Wat eenmaal binnen is komt er nimmer uit
Dan zit z' er binnen, dan zit z' er binnen
Wat eenmaal binnen is komt er nimmer uit

Als g' een weduwe met haar dochter ontmoet
En 't meisje is aardig 't bevalt u dus goed
En treedt ge met haar 't huwelijk in
Dan voelt g' uw gezin
Dan voelt g' uw gezin
Maar zegt schoonmama op een zekere keer:
Ik kom bij u wonen, 't bevalt me niet meer
Dan zit z' er binnen
Dan zit z' er binnen
Die eenmaal binnen is gaat er moeilijk uit
Dan zit z' er binnen, dan zit z' er binnen
Die eenmaal binnen is gaat er moeilijk uit

162. Een nieuw refrein

Kluchtlied

Men hoort steeds ieder jaar gewis
Iets nieuw langsheen de straten klinken
Dat naar het schijnt geroepen is
Om elkeen tot zingen te dwingen
Weer heb ik voor u iets mee gebracht
Dat jong en oud schijnt te bevallen
Den bedelaar zelf uit al zijn kracht
Zingt het als hij zijn stem laat knallen

Ziedaar 't refrein dat groot en klein
Hier zingt wanneer ze vrolijk zijn
Ziedaar 't refrein dat groot en klein
Hier zingt wanneer ze vrolijk zijn

En ook alleen niet op de straat
Is dat men dat refrein kan horen
Maar als men naar een feest eens gaat
Zal wel den dans u 't meest bekoren
Speelt het muziek dan dit refrein

[459] na
[460] deed
[461] estaminet, café

Elkeen die zal dan zonder dralen
Heel blijgezind ter dans doen gaan
En heelhuids ook dan mee uithalen

En op den buiten zoals hier
Zingt het den boer op zijnen akker
Wanneer hij aan 't werk vindt plezier
Of 's morgens vroeg als hij wordt wakker
Tot zelfs de meid in haren stal
Als ze bezig is de koeien aan 't melken
Die zingt dan dat refrein weeral
Tot tijdverdrijf zo zegt ons Nelleken

Dit refrein val wel in de smaak
Zowel bij oude als bij jonge
Vooral na feesten en vermaak
Wordt het het meeste nog gezongen
Want waar men komt of waar men gaat
In de week, gelijk ook welke dagen[462]
En g' ontmoet iemand in 't laat op straat
Zo wat half licht, hij zal het wagen

163. 'k Zwijg dat ik zweet

Kluchtlied

Wat zijn dat nu weer voor zotte streken
Al hetgeen men nu tegenwoordig ziet
De vrouwen hebben hun benen steken
Door een scheur, waarom dat weet ik niet
Hoge hielen om den nek te breken
Nen smallen rok, waarin nog geen el
Hunnen buik hebben ze weggestoken
Enfin een echte poesjenel
't Is geen onzin want zo'n zottin
Trok ik het zothuis … in

'k Zwijg dat ik zweet
Al ligt het op mijn tong gereed
'k Zou niet gaarne kwestie krijgen
Ik kan zwijgen, ik kan zwijgen
Zoals u ziet
Kwaad spreek ik van niemand niet
Heeft een ander iets misdaan
't Gaat mij niet aan

Ziet eens ons brave boerenmensen
Die zouden willen dat het altijd oorlog was
Men hoort hun dagelijks verwensen
Zij stropen ons, welnu, dat is eerste klas
Want zij zijn ook oprechte lummels
Opdat wij in de zomer al te saam
Bij al die boeren en die pummels
Ons laatste geld verliezen gaan
Zo een boerenkloot brengt ons op straat[463]
En maakt zijn eigen … klein

En nu de mannen van de kranen[464]
Sommigen lopen nu met een knuppel in hun hand
Bewaken ons, parken en lanen
Gelijk d' hoveniers met een belgen band[465]
Daar de kranen nu niet meer werken
Moeten ze toch iets doen voor hun pree[466]
En aan de pacht zijn er ook al teveel klerken
Daarom gaf men hen deze korvee
Ze doen dat fijn, maar z' hebben pijn
Want hunne pree valt nogal klein

Het beste is maar van gaan te doppen
Dan kunt ge leven gelijk ne rentenier
Al loopt ge nu op holleblokken[467]
Drij frank zestig dat is toch plezier
Gij kunt immers soep gaan eten
En bonen krijgt ge van de comité
En zijt ge daar niet mede tevreden
Dan weet ik niet wat ge vroeger deed
Ge krijgt tot slot[468] brood en petrol
En stokvis half … gekookt

164. Oh Odella

Klucht serenade

Beste vrienden, ik kwam hier even
Aan mijn liefste een serenade geven
Odella zo is hare naam
En ge moet mij eens goed verstaan
Zij komt van het schone Sevilla
Die allerliefste signorita
Die heeft mij het harte bekoord
En daarom zing ik hier voort

Ach schoon Odella
Komt naar benea
'k Bemin u met hart en zin
Mijn lieve vriendin
Oh ja het is waar,
Zij is wat doof langs daar
Och lieve chérie,
Schone Lili

Zij wil van mijn liefde niet weten
'k Zal ze daarom toch nooit vergeten
Z' is niet schoon maar heel zacht van aard

[462] Op eender welke dag
[463] In sommige dialecten wordt "straat" als "stroot" uitgesproken, en dan rijmt het
[464] Dokwerkers ?
[465] Een tricolore armband, van een gelegenheidsgezagdrager of seingever
[466] Gage, loon
[467] klompen
[468] tenslotte

Want aan haar kin draagt zij een baard
Haar linker oog loert naar beneên
Gedurig naar mijn portemonnaie
'k Ben daarom niet boos op haar
Mijn schatteke is nog maar 60 jaar

Maar zij wil mij toch niet aanhoren
En z' is lelijk mismaakt geboren
Z' heeft 'n bult en een osseknie
En platvoeten daarbij, mijn chérie
Z' heeft geen tanden meer en haren
Maar z' heeft veel centen te dragen
Geeft ze die nu aan mij
Dan kreeg z' er nog wat liefde bij

Ach schoon Odella
Komt naar benea
'k Bemin u met hart en zin
Mijn lieve vriendin
Oh ja het is waar,
Zij is wat doof langs daar
Ik vertrek van hier,
Oude Odile

165. Een goed leven

Klucht zangwijze: Waarheid

Ik werd laatst binnen geroepen
't Was om soldaat te zijn
Ik maakte gauw mijn pakske klaar
En 'k spoedde mij naar den trein
De Kolonel, de Generaal en zijn dochter erbij
Stonden mij op te wachten,
Aan de statie alle drij

De generaal zijn dochter had mij zien komen aan
Zeg is dat ginder Kobe niet, vroeg zij aan haar papa
Wat zijn we nu content, zo sprak de generaal,
Dat ge daar zijt
Kobe gooit uw pijpke weg en smoort een sigaret

Wij stapten met ons gevieren
moedig in de vapeur[469]
Wij hadden daar veel plezieren
want ik zat vlak van veur
de generaal zijn dochter, en hij zei tegen mij:
klapt er wat tegen vriend,
dan gaat den tijd voorbij.

Ik dacht al bij mezelve, wat nu weeral gedaan
Wat moet ik tegen dat meiske nu al zeggen gaan
Zeg hoe is 't met hulder varken?
Hoe is 't met hulder peerd?
En hebt ge van de week
hulder patatten al gebeerd?[470]

Wij kwamen in Antwerpen aan,
Dan sprak de kolonel
Kobe als ge goed oppast trakteer ik in dees hotel
Daar dronken we gevieren elk een roemer wijn
Ik zei: generaal, hier is 't nu goed,
Waar kan het beter zijn.

Ik werd dan ordonnance benoemd
van onze kapitein
zijn vrouw die kocht een kleintje
en Kobe mocht peter zijn
omdat dat kind goed op mij trok
decoreerden ze mij algauw
omdat 'k goed raak geschoten had
kreeg 'k een geweerke op mijn mouw

Ik dacht dat ik al hoger was dan onze luitenant
Want als ik hem zo eens tegenkwam
Deed hij zo met zijn hand
En veertien dagen later verhoogde ik weeral fijn
Omdat ik goed hout kost kappen
Maakten ze mij kapitein

Maar als het dan oorlog wordt,
met een groot gedruis
dan mag ik van de generaal
gaan bij mijn moeder thuis
dan zit ik achter 't stoofke, een pijpke smoren gaan
dan blijf ik in congé totdat den oorlog is gedaan.

166. 't Schoonste zijn de benekens

Klucht

Ik vind al de mannen dom
En ik zal u zeggen waarom
Passeert er hier een schone vrouw
Dan lopen z' er achter, ja heel gauw
Zij komen dan bij haar heel dicht
En bezien maar alleen hun gezicht
Maar naar 't schoonste zullen ze niet zien
Omdat z'het niet weten misschien

Want het schoonste zijn de beentjes
De benekens, de benekens
Die zijn zo rond en fijn
Maar echt moeten ze zijn.
Want het schoonste zijn de beentjes
De benekens, de benekens
Die zijn zo rond en fijn
Maar echt moeten ze zijn.

Ik was in Oostende verleden jaar

[469] Stoomtrein of -tram

[470] bemest

Schoon en prachtig was het daar
'k Zag meisjes baden in de zee
Zie dat viel mij heel goed mee
'k Zag meisjes van alle soort
Hier van voor zoals 't behoort
Doch geloof me, dat is waar
Daar zag ik nog niet naar

'k Was eens naar theater gegaan
Men ving juist met spelen aan
Maar dat vond ik toch wat droog
'k Zag liever naar den uil[471] omhoog
Een heer die naast mij zat
Vroeg: gebeurt er boven wat?
'k Zie: meneer hoor even hier
In wat dat 'k vind plezier

Den dag dat ik ter wereld kwam
En men mij uit de bloemkool nam
Was ieder met mij opgezet
Omdat ik was zo lief en net
Men vond mij ook zo'n ventje fijn
Blauw ogen en een mondje klein
De bakel[472] riep dan met veel pret:
Zeg hebt g' er al op gelet?

Maar 't geen ik ook nog niet verzwijg
Als ik lust om trouwen krijg
Dan zoek ik mij ene vrouw
Die mij goed bevallen zou
Heeft ze soms een ruig gezicht
Of lijdt z' aan reumaties of jicht
Al is zij zelfs 80 jaar
Ik zou ze nemen alleenlijk maar

Omdat 't schoonste zijn de beentjes
De benekens, de benekens
Die zijn zo rond en fijn
Maar echt moeten ze zijn.
Want het schoonste zijn de beentjes
De benekens, de benekens
Die zijn zo rond en fijn
Maar echt moeten ze zijn.

167. Ik drink hem gaarne

Kluchtlied zangwijze: 'k Wil wel werken

De mensen ik wil 't niet verbloemen
Roepen mij soms toe Jan Zat
Of ze mij zo of anders noemen
Zie daaraan veeg ik fijn mijn blad
Niemand zal mij toch bedotten
Van steeds te gaan mijn eigen gang
't Is waar, ik kan er veel wegzetten
'k Ben van geen een borrel bang

(*Spraak*)
Ik kan er een goei verdragen, 'k steek dat niet weg, ieder heeft zijn manieren van door de wereld te komen, ik drink van 't mijn en als 'k een ander niets te kort doen, dan zal mij niemand iets verwijten en of ze mij voor Jan Zat verslijten:
Ik drink hem geerne, ik drink hem geerne
Ik weet het wel, het maakt me zat
Maar 'k wou da 'k er nog eentje had
Het mag zo groot zijn als een vat
Ik drink hem geerne

Overtijd had ik eens keelpijnen
En ik haalde er een dokter bij
Die verbood kwak bieren en wijnen
En hij die ordoneerde mij
Ge moet eens frisse lucht gaan scheppen
Eens naar den buiten gaan zeg vriend
Dat zal u helegans weer oppeppen
En volg nu mijnen raad gezwind

(Spraak)
Ja zie, 'k moest den buiten in gaan voor frisse lucht scheppen, en 'k ben gegaan ook zulle. Ik nam mijn grote fles mee, 'k dacht bij mij zelve daar kan ik veel lucht ineens in scheppen. Maar tot mijn ongeluk stond er in mijn hotel een geneverke lief in den kelder en dan heb ik daar maar uit gedronken. 'k Was gauw den doktoor zijn raad vergeten want:
Ik drink hem geerne, ik drink hem geerne
Ik weet het wel, het maakt me zat
Maar 'k wou da 'k er nog eentje had
Het mag zo groot zijn als een vat
Ik drink hem geerne

Laatst zei er iemand van mijn vrienden:
G' houdt van uw vaderland hé vent?
Ge zijt ne goeie behoudsgezinde
En g' helpt steeds het gouvernement
Ik zei: waaarom? Zeg het eens Jakke
Want zo hoog ben ik niet geleerd
Is het omdat ik er veel kan pakken
Of versta ik u verkeerd?

(Spraak)
Welneen, zei hij, 'k zal het u uitleggen. Ge wet dat de gas opgeslagen is hé? 'k Zei ja. Awel zei 'm die hebben ze opgeslagen om de kas van 't gouvernement wat meer aan te vullen om er de schuld van 't land te kunnne mee afkorten. 'k Zei: och is dat vaderlandsliefde? Ja, als ge 't zo wil verstaan toch.Awel, houdt ge van koning Leopold? Wat van keunink Leopold? Want da's navenant van dewelke want g' hebt er twee: Pol en kleine Pol. Wat wilt ge

[471] Zitplaatsen op het hoogste verdiep, achteraan

[472] Vroedvrouw of -man

daar me zeggen? Weet ge dat niet? Wel zie, grote Pol zie ik geerne voor zoveel omdat ik niet wil blind zijn, maar kleine Pol dat is wat anders dat, want zijn portretjes die zien ik het liefst daar kan ik mijnen drank mee kopen want:
Ik drink hem geerne, ik drink hem geerne
Ik weet het wel, het maakt me zat
Maar 'k wou da 'k er nog eentje had
Het mag zo groot zijn als een vat
Ik drink hem geerne

Zodus mijn vriend kwam mij vertellen
Als dat ons land veel schulden heeft
Moest die mij daarvoor nu zo kwellen?
'k Heb heel wat anders al beleefd.
De staat dat is een heel groot lichaam
En ik ben maar een klein lawijt
Maar dat belet niet dat ik mij niet schaam
Te poeffen en te staan in 't krijt

(Spraak)
Ja zulle, dat durf ik goed doen zo wat in 't krijt staan. Want gepasseerde week nog vroeg een mens uit een Estaminet: zeg, Jan, wanneer komt g' het nu eens uitdoen? 't Staat hier al lang genoeg. Ik zei: wel mens, staat het er al te lang? Toch al lang genoeg zei ze. Awel gooit het dan maar buiten want dan zal 't zuur zijn. Jamaar zei ze, 'k zei ik ben ekik geen Jammer, ik ben Jan Zat n 'k moet hem niet zuur hebben maar nogal goed want:
Ik drink hem geerne, ik drink hem geerne
Ik weet het wel, het maakt me zat
Maar 'k wou da 'k er nog eentje had
Het mag zo groot zijn als een vat
Ik drink hem geerne

168. Bonsoir

Kluchtlied

'k Ben altijd goed en wel gezind
En 'k laat eenieder geerne leven
Daarom word ik alom bemind
Want vrolijk zijn, is steeds mijn streven
Ik maak mij nooit in iets te kwaad
Of ik zal mij ook nergens mee moeien
Of men mij ook soms bepraat
Zeg ik hun: gij moet mij niet vermoeien
Bonsoir! Vrienden en vriendinnen, Bonsoir (bis)
Of gij mij prijst, of mij bepraat, nooit kwaad
Bonsoir, vrienden en vriendinnen

Zo kwam ik laatst eens laat naar huis
Mijn vrouw begon zo fel te kijven
Ik sprak geen woord en hield mij struis
Want het beste is van maar te zwijgen
Zij schold mij uit, voor dronkelap
En zij smeet mij dwars door de ruiten
En gaf mij hier en daar een klap
Maar ik zei haar terwijl ik vloog buiten:
Bonsoir! Mijn zachtmoedig wijfken, bonsoir (bis)
Of gij mij krabt of gij mij slaat, nooit kwaad.
Bonsoir, mijn goedhartig wijfke.

Zo deed ik op enen avond laat
Een kleine wandeling langs de statie
Een juffer mager als een graat
Verzocht mij zonder observatie.
'k Ging met haar mee maar aan haar huis
juist als zij de voordeur deed open
zag ik twee kerels, lang en struis,
toen zei ik haar in het gaan lopen:
Bonsoir! Gij klein pikpokketje[473], bonsoir (bis)
Al lokt gij mij in uwe straat, nooit kwaad
Bonsoir! Gij fijn pikpokketje

Onlangs moest ik eens om ene zaak
Voor de Correctionele Rechtbank verschijnen
Dat viel me niet in mijnen smaak
Want 'k hou niet van die schavijnen
Ik dacht ik krijg een jaar of vier
Want 'k had een geldzak gevonden
Ik ging op een boot en als passagier
Zong ik, terwijl hij van wal ging naar Londen:
Bonsoir! Schoon Begijnestraatje[474], Bonsoir (bis)
Of gij mij straft of mij in vrijheid laat, nooit kwaad.
Bonsoir! Schoon Begijnestraatje

169. Tesamen

Kluchtlied

Laatst zij mijn Trees: den dag breekt aan
Dat wij tesamen zullen trouwen
Wij zullen elkander goed verstaan
Het spaargeld zal ik bij mij houden
En als gij 's avonds komt naar huis
Om u ter ruste te begeven
Dan zal ik zacht zonder gedruis
U vele liefdekusjes geven

En bij het vuur van den haard
Spelen wij met de kaarten
Te samen
En drinken op ons gemak
Enen goeden Cognac
Te samen
En de kussen, lieve man
Die delen wij dan
Te samen
En zijn wij van 't spelen moe
Gaan wij naar ons bed toe

[473] zakkenrolster

[474] waar zich de gevangenis bevindt in Antwerpen

Te samen

Van kijven spreek mij daar niet van
Daar moogt gij nog niet aan denken
Want ik heb u lief mijn beste Jan
Maar moest gij onze liefde krenken
Zie van één ding houd ik niet van
Als gij 's avonds lang weg mocht blijven
En aan genever of bierkan
Verteren wilde al onze schijven

Als gij wilt gaan op de zwier
Dan gaan wij vol plezier
Te samen
Worden onze benen dan lam
Nemen wij gauw den tram
Te samen
Gaan wij naar Concert of Bal
Daar dansen wij overal
Te samen
Daarom als wij iets begaan
Doen wij dat goed verstaan
Te samen

Daarom laat ons maar gaan trouwen
En vreest geen kommer of verdriet
Gij zult het u vast berouwen
'k Heb overleg zoals geziet
ik heb mijn Trees 't jawoord gegeven
en zij was niet weinig blijde
toen heb ik nog een kus gekregen
en ik zei haar op 't punt van scheiden

Wel Trees als gij nu zijt tevreden
Doen wij beestigheden
Te samen
En voor het slot van de zaak
Drukken wij lip op kaak
Te samen
Veel kinderen kopen wij
Leggen er geld voor terzij
Te samen
Enfin, met de Nieuwjaar
Zijn wij reeds een echtpaar
Te samen

170. Een gezonde affaire

Spraak

Wanneer ons iets bijzonder gaat
Dat niet met al te wensen laat
Zo iets van duizend of van honderd
Wat ons plezier doet of verwondert
Al klinkt het woord niet al te fijn
Toch komt dit woord bij elk refrein
Men zegt: dat is 't dat zie ik geerne
Dat noem ik een gezonde affaire

Zo zat ik laatst op een banquet
En ik zag mijn vriend Jef van der Vet
Nen halven os naar binnen slikken
Ik dacht oprecht: 't is om te stikken
Toen vroeg hij daar op één, twee, drij
Nog toen glazen Gersten bij
'k Zei: Jef, ge kunt dat niet verteren!
Dat noem ik een gezonde affaire.

Wanneer ge eens zit op een tribunaal
En ge hoort daar dan voor nachtkabaal
De vis- ofwel de koffiewijven
Hoe die daar dan kunnen kijven
"Dat kan er door" zegt Mie Trompet,
"die Juge heeft zo nogal pret
en toch zal 'k mij voor niemand deren"
hewel, da's ene gezonde affaire

Wanneer 'n dief, zo daar of hier,
Gaat stelen bij een winkelier
Ofwel bij kleine burgermensen
Zo'n kerel zal ik wel verwensen
Maar hij die zo'n paar millioen
Kan krijgen zonder kwaad te doen
En kunt g'er mee vanonder scheire
Dat is wel een gezonde affaire

171. Zoete herinnering

Kluchtlied - tweezang

Hij 'k Ben niet al te just
Och kind laat mij gerust
Vandaag ben ik niet aan te spreken
Zij Och God beste man
Wat scheelt er u dan
Zeg mij toch de reden daarvan
Hij De reden daarvan is te groot
Ik zit zonder brood
Dat is al twee weken
'k Zie scheel van den honger, gaat aan,[475]
ik zie u voortaan
ook zes keren staan
Zij Och, da's nikske, dat is geen malheur
Waren daar maar gauw pillekens veur

Samen ***Schep moed en den tijd zal wel komen***
Dat wij allemaal zonder schromen
Ons buikske goed vol zullen slagen met schol
En een stukske paardeknol
Patatten wel meer als een meuken
Wij eten ons eigen een breuke
Dan zetten wij rap

[475] vertrek, ga weg

De maïsvlokkenpap
En dan rijst op 't schap

Hij Ja, ja, beste vrouw
Kwam dienen tijd maar gauw
Terug dat wij weer konden smullen
Zij Kiekens met salaad
Gepelde garnaat[476]
Een stuk in uw blaas hé krawaat
Hij Ik dronk de genever met een glas
En gij crème-glace
Kon uw buikske vullen
Een taske of vijf cacao
Kwatta comme il faut
hierover[477] bij Jo

Hij 's Zondags sapperloot
Was 't korentenbrood
Met koffie vol suiker en melk
Zij ofwel pistolets
Met drij dikke snee's
Hollandse kaas of gerookt vlees
Hij en gingen w' een wandeling doen
Naar buiten in 't groen
Dan namen wij elk
Zij Ja, vrolijk een knapzakske mee
En trokken tevree
Naar de dikke mee
En kwamen wij dan terug in de stad
Dik gefret en daarbij nog goed zat.

Hij Als het vrede is
Dan eten wij vis
Kabeljauw, laat ons maar betijen
Zij Spiering en tarbot
Patatten met sprot
Wij eten ons eigen kapot
Hij Als ze dan nog afkomen hé
Met rapen of pee
Ge zult ze zien rijen
Zij We gooien de raapkolen vlak
In den vuilnisbak, ofwel in 't gemak
En de peeën die gooien wij naar
Mensen stropers en dieven hun haar

Samen **Vergeef het ons dames en heren**
Dat wij zongen over dineren
Van smullen en smeren zo lekker en fijn
Maar 't doet ons hartje pijn
Wij zongen het maar ge moet weten
Om onze honger te vergeten
Want let er eens op, morgen aan de soep
Staan wij in de groep

[476] garnaal
[477] aan de overkant

172. Dat is aardig hé

Kluchtlied

Als ik met Rosalieke ben gaan vrijen
In stilte dat het niemand had in 't oog
Want we waren nog geen van beiden
Achter ons oren heel goed droog
Zij, ze droeg nog korte rokjes
En heur haar nog in een keu
Ik korte broek en lage zakjes
Een platte col met ene grote noeud
We waren geloof ik negen jaar
Toen kwamen we bij elkaar
Z'houde van mij en ik van heur
En we wisten geen van tweeën waarveur
(Spraak)
Da's aardig hé

Als we wat ouder worden en in 't groeien
Werd Lieke struis en dik, ik klein en fijn
De blonde pil, den kleinen rooien
Zo noemden thuis ons groot en klein
Haar zag ieder bliksems geerne
Mij, mij zagen ze niet staan
En alleman liep rond haar veren
En kocht cadeau's om mee te mogen gaan
Elken dag ging zij met enen uit
Maar mij kostte dat geen duit
Ik was de lieveling van heur
En 'k wist oprecht niet eens waarveur
Da's aardig hé

Des zondags als wij samen eregns zaten
Getwee alleen zo buiten in het groen
Fleemde zij mij en kon 't niet laten
Van mij te geven zoen op zoen
Sprak van kinderen kopen, trouwen,
Vroeg gaan slapen en subiet
Zei ze wat zijt ge toch ne flauwe
Begrijpt ge dan de liefde nu nog niet
Hoe stil zit ge daar niet naast mijn zij
Terwijl schoof ze naderbij
Ze beefde en werd rood van kleur
Ik zuchtte en ik weet niet waar veur
Da's aardig hé?

Gelijk ze vroeger houde[478] van vermaken
Zo treurt ze nu en wat mag het zijn
Tot zelfs den blos van hare kaken
Verdwijnt nu bij mijn lieveke klein
Vraag ik dan mijn Rosalieke
Waarvoor ze toch zo treurt
Dan zegt ze: ach m'n lief cherieke
Hebt ge dan nog aan mij niks bespeurd?
Daar zit een Janneke in de maan

[478] hield

Ik wierd de Pa van de kleine van heur
En 'k wist van niks, dat kan er deur
Da's aardig hé?

173. De opslag van de tabak

Kluchtlied

Vrienden wat droeve tijden beleven wij nu toch
De tabak is opgeslagen,
wat zijn wij te beklagen
Laatst kwam ik bij Peer Verboste,
een oud versleten mens
ik vroeg wat een pakske kostte,
het kostte elf cens
ik nam een pond dat ik goed vond
maar 't was gedroogde paardenstront

Maar zo kloten ze mij niet meer
Dat is maar goed voor ene keer
Want ik zal slimmer wezen
Ik zal voortaan op een ander gaan
Want al wat men betalen moet
Dat heeft eenieder gaarne goed
Daarom zeg ik u mensen,
De winkeliers van Sint-Andries
Zijn nooit niet vies

Met dat aan d'hand te krijgen
kreeg ik in mijn gedacht
ik zegde Janverdoren, ik ga sigaren smoren
ik vroeg aan Jef Hansworsten
op den hoek van ons straat
wat moet dat kaske kosten
dat voor uw venster staat?
Ik kocht die kas, weet ge wat 't was?
Grauw papier en zeegras.

Een dag of drij later kreeg ik in mijn zin
Te smoren sigaretten, ge zult ze wel zien letten
Ik kocht bij den boek zijn meke
Een pakske Khalifar
Maar ik vond dat straf dat ik centen gaf
Aan wit papier en korenkaf.

Nu wendde ik mij van te smoren,
Ik verkocht mijn pijp
Ik zegde janverdikke, ik zou nog liever chikken
Ik ging dan bij Zwart Nolleke,
Bij mijn geburen, mens,
Ik kocht mij daar een rolleke
Dat kostte zeven cens
Daar ik het goed vond nam ik een pond
Maar dat was gedroogde varkensstront.

Nu vrienden ga ik sluiten,
Maar volgt allen mijnen raad,
Wilt allen het smoren laten,
Het zal de winkels baten
Dat allen gelijk ikke
Al twee maanden heb gedaan:
Niet smoren en niet chikken
En den tabac zal wel afslaan
Maar ik zeg u dan dat alleman
Dat zo terstond niet laten kan

174. In mijnen tijd

Kluchtlied[479]

Het zijn al Dames en Mijnheren
Wat men tegenwoordig ziet
Al hun geld moet op in kleren
Maar van eten spreekt men niet
Als mijnheer en juffrouw promeneren
Gelijk rijken met fatsoen
Maar in hun buik hebben ze geen eten
Beters hebben zij niet vandoen

Maar in mijnen tijd
Wier naar geen kleed gekeken
Men had nog liever zijn buikske vol met eten
Maar nu is het al behagen en lawijt
Men had toch liever te fretten
In mijnen tijd, in mijnen tijd

Men vond in vroeger tijden
Geen koppeltje van vijftien jaar
Als ik uitging om te vrijen
Met mijn vrouw, geloof me maar
Zij was er vijftig zoals ik
En zij was de bloem van 't stad
Maar nu blozen z' al die dikken
Juist gelijk een gekookte patat.

Maar in mijnen tijd
Hun haar lag in geen krinkels
En was niet opgesmukt
Men vond geen poeier winkels
Maar 't zijn allemaal kokette met lawijt
Er was heel ander volk in mijnen tijd

Vraagt nu aan getrouwde wijfkens
Hoeveel kleintjes hebt ge al
De ene zegt: 'k laat het u wensen
'k Geloof dat 'k er geen krijgen zal
maar een ander die heeft er eentje
maar 't weet gedurig van de gal
een ander die heeft er ook eentje
maar ik denk dat 't sterven zal

[479] Is duidelijk familie van http://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2010/06/lied-van-den-ouden-tijd/

Maar in mijnen tijd
Vond men hopen met kleinen
En één, ja twee, zelfs tot drie dozijnen
En ik voor mijn paart
Bracht er wel dertig op 't tapijt
Maar 'k was nogal ne kerel in mijnen tijd.

Bekijk nu maar eens die man van pas dertig jaren
En hij kan haast niet meer gaan
En hij wordt ook al grijs van haren
't Leven is bijna gedaan
vraagt er soms aan hem een meisje
om eens te vrijen in het fijn
hij sprak tot haar: liefste sijsje
dat kan bij mij al niet meer zijn.

Maar in mijnen tijd
'k Ben achtenzestig jaren
en 'k zou nog alle dagen
in zo'n bootje willen varen
want van die kwestie ben ik benauwd
'k Kan er tien content stellen
in dezen tijd, in dezen tijd.

175. Den aard naar mij

Kluchtlied

Hoe meer zielen, hoe meer vreugd zei ons moe
Toch kocht ze maar eentje, een kerstekindje
Ik verveelde mij, 't was daarom dat 'k zei:
Moederken koopt nog eens een zusterke voor mij

Dan ben ik toch niet altijd alleen
'k Zal dat kindje nooit laten schreên
Dan kom ik met zusje lief
Spelen gendarm en dief
Zo een schaapje dat was mijn gerief
En ons moeder die kocht dan voor mij
Zo nog een kleine pagadder of drij
'k Was content mensen omdat ik
Als ik een talloorke[480] brak
Het maar spoedig op mijn zuster stak

Veel kwapoetserij, deugnieterij
Heb ik uitgestoken, 'k houd 't niet verdoken
Ik was een schavuit, een haantje vooruit
En ik lachte al die grote mensen uit.

Maar dan was ik bijna nooit alleen
Op zijn allerminste met ons twee
Ik was ne fijne kadee
'k Nam mijn broerke altijd mee
ik was slim en uitgeslapen hé
deed ik dan somwijlen belleketrek
aan de deur van zo'n oude vrek
smeet ik om 'n vuilnisbak
'k Was content mensen omda'k
het maar spoedig op mijn broerke stak.

Ik was achttien jaar, dan begon ik maar
Meisjes te verleiën, dapper te vrijen
Ik heb menige nacht daarmee doorgebracht
En zalige stonden dan genoten zacht.

Maar dan was ik bijna nooit alleen
Op zijn allerminst met ons twee
Als ik uitging met mijn sloor
Ik nam onzen Theodoor dan maar mee
En ik wist wel waarvoor
Als dat meisje dan kwam in 't verdriet
En heur moeder die sprak dan subiet
Ge moet trouwen, schobbejak
'k Was content mensen omda'k
het maar spoedig op ons Theodoorke stak

Maar het is oprecht lijk het spreekwoord zegt
Pas op want boontje komt om zijn loontje
Ik diende 'n tijd samen met een meid
Bij 'n rijken heer en ik werkte met vlijt.

[480] Een bord om uit te eten

Onzen heer, die was zo met een air
Met dat meisje veel te familiair
'k Woonde daar een maand of tien
Dan kon ik heel duidelijk zien
Dat dat meisje toch zo aardig[481] ging
Als dat meisje dan kwam in 't getraan
Zei den heer dat ik dat had gedaan
'k Frette bonen[482] maar ik zei
Bij mij zelven dan vrij
Ja, die kerel heeft den aard naar mij!

176. De mannen zijn geen mannen

Klucht

Gij allen brave mensen
Als 't u belieft doe mij een plezier
Vijf minuutjes patientie[483]
Dan wil ik u verklaren nu hier
Z' hadden zoveel pretentie
Al de mannen die er liepen schier
Z' hadden 't met een air hoog in hun ster
En ze brulden gelijk een beer
Was 't eten niet kleir
Dan was 't direct la guerre

Was de soep zo wat te zout of wat te zoete
Wat te zoete, 't was lawijt
't Was direct: wat scheelt eraan, zij is niet goede
Z' is niet goede uw profijt
Nu dat z' op een ander soep gaan eten moeten
Eten moeten van 't comiteit
Geen ene vent die daar zijn bakkes open doet
In 't soeplokaal zwijgen z' altijd
Altijd!

Als ik in tijd van vrede
Mijnen man over het eten aansprak
Hij lachte fijn daarmede
Hij klapte liever over goeie kwak
En hij verstond geen rede
Dat ik daar zoveel centen in stak
Naar den bakker gaan heeft hij nooit gedaan
Hij bleef nooit voor 'n winkel staan
Was 't brood niet vers genoeg,
Zijt zeker dat hij kloeg.

Maar nu loopt hij alle weken twee drij dagen
Zonder klagen, 't is azo
Aan een roggebroodje ligt hij aan te dragen
Daar loopt hij voor naar Calloo
Heel den dag ligt hij op 't comiteit te zagen
Ja, te zagen, mijne Soo
Ofdat dat die zijn botten vaart
moet ge niet vragen
hij werd zo mager lijk een vlo, Fransoo

'k Moest vroeger mijn schapraaike
Altijd sluiten, da was voor de kat
Maar nu zijn 't ander zaken
Als ik wil hebben dat er niets wordt gevat
Moet ik ze goed vastmaken
Voor mijne vent, ja, ik zeg u maar dat,
Heel den dag da's kras, zit hij in mijn kast
Te snuffelen gelijk een das.
Ja, voor een korstje brood zoekt hij zijn eigen dood.

Voor ne garde wilde hij vroeger niet zwijgen
Nooit niet zwijgen, hij had macht
Met geen zeven mannen kosten z' hem mee krijgen,
Als hij zat was naar de wacht
Honderd man die kost hij aan een draadje rijgen
Da's vaneigens met zijn kracht
Maar als hij dan van het knuppeltje ging krijgen
Dan beefde hij lijk een schaapke zacht,
Wat schacht

Vroeger de katholieken,
Democraat, socialist, liberaal
Ja al die politieken
Met de kiezing ze maakten kabaal
En dun, en smal, en dikke
Ze gingen zorgen voor ons allemaal,
Maar nu bij ons den nood
Is zodanig groot
Nu zetten z' ons zonder brood
Ze zitten, is 't geen schand
Allemaal in Engeland.

En zo laten de venten hun eigen foppen
Foppen, foppen, groot en klein
Te lomp zijn ze om in 't zothuis te stoppen
Al de mannen die er zijn
Z' hebben juist maar wat verstand
voor gaan te doppen
Gaan te doppen in het fijn
Ik zal maar zwijgen,
Of ze zouden mij afkloppen,
Nu sluit ik mijn lied met dees refrein!

[481] raar
[482] ik zat met de gebakken peren
[483] Geduld (uit het frans: patience)

177. Soldatenmuziek

Klucht

In een der steden, 't is lang geleden
Kwam het soldatenmuziek voorbij,
ieder was blij
naaisters, modisten, zagen d' artiesten
want het was daar juist op de noen
vol vreugde riep men toen

Hoort eens hoe plezant
Tra la la la la
Zij spelen charmant
Tra la la la la
Eerst zeer stil en zacht,
Dan met volle kracht
Tra la tra la la la la la
Elk meisje daar
Tra la la la la
Met spottend gebaar
Tra la la la la
Riep tot elk soldaat
Met lachend gelaat
Bravo voor 't muziek van de soldaten

Men bleef vernachten, elk burger trachtte
Te zorgen voor een soldaat zoals het gaat
Niets werd vergeten, drinken en eten
Men zong, men sprong, men was verblijd
En ieder vond zeer gauw zijn meid

Men nam wat men gaf
Tra la la la la
Niets sloegen zij af
Tra la la la la
Zo kreeg elk soldaat
Spoedig zijne maat
Trala, trala, la la la la
Elk meisje serieus
Tra la la la la
Nam ne man naar keus
Tra la la la la
Ja men zag het wel, ieder zegde snel
Bravo voor 't muziek van de soldaten

D' uur was geslagen, zoals alle dagen
Dat elk soldaat op tijd zeer fijn
Moest binnen zijn
Maar de soldaten verduveld zaten
Op ene kamer blij gezind
Bij 't een of 't ander lieve kind

Wat een rare klucht
Tra la la la la
En zonder gezucht
Tra la la la la
Pots en vest en broek
Vloog rap in den hoek
Trala, trala, la la la la
't Meisje deed zoals de man
Tra la la la la
En saam naar bed dan
Tra la la la la
D' occasie was schoon,
En op zachten toon
Nam men les van 't muziek der soldaten

Zo kwam den morgen, elk moest zorgen
Voor het vertrek want het was tijd,
Men nam afscheid
De meisjes zwegen, bleek en verlegen
Kuste den man dan nog eens rap
Die haar wat les gegeven had.

't Muziek speelde weer op maat
Tra la la la la
Van ver deed elke soldaat
Tra la la la la
Maar een tijd nadien
Kon men vooruitgang zien
Trala, trala, la la la la
Moeder werden z' allemaal
Tra la la la la
Maar 't was kolossaal
Tra la la la la
Elke kleine vent
Had ook een instrument
Om later weer muziekles te geven.

178. Twee ziektes

Klucht

Ik vree eens met een maske
Een hele lange wip
Ze woonde in geen huizeke
Maar op een walenschip
Heur vader en heur moeder
Dat waren vrouw en man
Maar da'k met hulder dochter vree
Daar wisten zij niks van
En mijn Margeritteke zei: ge werkt niet kapoen
Komt bij mijn vader wonen
Die heeft juist ne knecht vandoen

Ik ging dan bij heur vader,
Ik vroeg hem vlug en glad
Kunde mij niet gebruiken?
Het is gelijk voor wat.
Wel zeker, beste jongen
Zei Grieteke heur papa
Komt morgen vroeg met pak en zak
En ge begint maar gauw
O wat was ik zo verheugd,
't was rats in mijnen bil

Ik dacht: nu kan ik mijn Grieteke zien
Zoveel dat ik maar wil.

Ons bootje moest gaan varen,
Dat was 'n viezen toer
Het was een zwaar affaire
En ik stond aan het roer
Den boot begon te schommelen
Zodanig op en neer
Ik kreeg pijn in mijnen buik,
Mijn kopke dat deed zeer
En mijn Margrieteke zee:
Ach schep maar goeden moed
Ze gaf me ne cognac of twee,
Dat deed mijn buikske goed.

Maar ik zei: mijn lief ratje,
Wat zou dat mogen zijn
Als dat ik hier alleen aan boord
Maar weet al van die pijn
Wel da's de ziekte van de zee
Zo sprak ze, brave vent,
De tweede reis zal 't beter gaan
Daar worde gij aan gewend
En dan was ik weer zo blij,
Mijn vreugde was zo groot
Ik gaf mijn liefste snuiterke
Zo'n kuske op haar toot

Ik heb haar menigmalen
Nog hartelijk gekust
Dat had ze toch zo geerne,
Ze liet me niet meer gerust
Dat schipperinneke was zo dol,
Zodanig zot van mij
Heur vader stampte ons van den boot
Met al ons zot gevrij
Maar we gaven wij gene moed verloren
Want met spoed
Huurden wij rap een kamerke,
En 't spel begon voor goed.

Ik woonde zeven maanden
Al met dit snuitje klein
Toen kwam z' aan mij te vragen
Wat zou dat mogen zijn?
Als ik aan boord was,
Was ik toch zo mager overal
En nu zijn al mijn rokskens
En mijn broekskes veel te smal
Wel, k zeg: mijn liefste klein,
Gij moet mùij goed verstaan
Dat is de zoekte van de wal,
Dat zal wel over gaan.

179. De nieuwen dopper

Klucht

'k Koom just van Holland hier te arriveren
'k Ben altijd galant en wil mij amuzeren
'k Zag daar een lief meisje gaan
Ik spoedde mij aan haar zijde
Ik zei: lief kind, hoor mij eens aan
Blijft een weinig staan
Ze zei: mijnheer, het doet me spijt
Maar waarlijk ik heb genen tijd

'k Moet gaan doppen in de Venusstraat
Laat mij dus maar gaan krawaat
Anders koom ik nog te laat
Ik stond verbluft en zij liep lachend voort
Doppen, ziet dat enkel woord
Had ik nog nooit gehoord

Op de St. Jacobsmarkt zag ik iets passeren
Fijn gekleed in 't zwart, 'k wou nog eens proberen
Ik zei: lief kind, hoor mij eens aan
Gaat gij mee dineren naar een fijn restaurant
Staat u dat niet aan?
Ze zei: Mijnheer, met veel plezier
Maar ziet eens, 't is al half vier

'k Moet gaan doppen op he tVlaams Toneel
Kom ik niet op mijnen tijd
Zijn ik mijnen dop weer kwijt
Ik stond te kijken terwijl zij liep voort
Doppen ziet dat enkel woord

Ik had waarlijk hartpijn, ik dacht zo in mijn eigen
Zouden het al de doppers zijn
Anders niets te krijgen
Maar daar kwam daar iets voorbij
Netjes in de kleren
Van kop tot teen in de zij
'k Dacht: dat is iets voor mij.
Ik zie: lief kind, waar dopte gij?
En lachend antwoordde zij mij

Ik moet gaan doppen achter het Stadhuis
Ik dacht: Hallo! Dat is niet pluis
Daar is vast wat anders thuis
Haar grijs boekske had ze altijd bij
Daarom zei ze tegen mij:
Mijn kaart is altijd vrij

Ik dacht: dat is kras, ieder gaat hier doppen
En ik zei alras: ik laat mij niet foppen
Nu gaan ik naar en lokaal mij laten opschrijven
Ik vind dat doppen heel loyaal
Ze doppen allemaal
Maar daar ik nog zijn in de leer
Zo dop ik meer als ene keer.

'k Moet gaan doppen op het Lyrisch Toneel
En dan in een grote straat
Daar dop ik des avonds laat
Zeg juffrouwen, houdt ge van den dop
Komt bij mij, 't kost gene knop,
Hij staat er seffens op.

180. Geschuurd

Klucht zangwijze: Mathilleke (nr. 68)

Zo zei mijn vrouwke daar eens over tijd
Zeg eens Janneke, pakt ons kanneke
Haal eens wat eten, het zal zijn bereid
Naar de burgerkeuken dat is niet wijd
Blijft daar niet staan en ge spoed u gauw
Ik liep henekens op mijn benekens
Als ge gauw weer terug zijt, zei mijn vraa
Dan krijgt ge van mij nog een mark, ja

Ik ging terstond dan moedig met mijn stoopeke
Maar aan ... wel aan
Ja ik ging schuiven aan
Wel duizend man stonden daar op een hopeke
Ik was niet bang, ik schoof aan in den rang

'k Stond te trappelen daar op de straat
En juist naast mij stond een vrouw die zei
't Zal nog sneeuwen mijne kameraad
Die aprilse grillen ja die komen laat
Zeker madammeke zo zei ik terstond
En toen schoven wij weer ne stap of drij
Weeral dichter en men riep het pront
We zullen er nog komen, houd u maar gezond

Men drong, ik stond gelijk een haring ingepakt
Ik stink en 'k hing of 't slecht vooruit 'n ging
Ik dacht eens wacht dat volk
eens een poets gebrocht
'k Liet me terstond neerzijgen op den grond

'k Hield me juist helegans dood en lam
En ze droegen mij met 'n man of drij
In 't lokaal en den dokter kwam
Die liet me daar eens rieken aan 'n fles hofman
'k Hoorde goed dat den dokter zei:
Vult dat kanneke van dat manneke
En zijn potteke met rijst daarbij
Dan dacht ik: 'k heb mijn werk al verdiend,
ik was blij

En alleman die mij zag buitenkomen dan
Vroeg: welaan, vriendje, is 't al gedaan?
Ik riep, ik riep, tersijl ik spoedig henen liep
Heeft 't lang geduurd?
'k Heb u allemaal geschuurd!

181. De sukkelaar[484]

Klucht

Ik ben een kloeke vent, met 't bombardement
Ben ik zonder beven, in mijn huis gebleven
Als ik den eersten dag in mijnen kelder lag
Een bom viel op mijn huis, dat gaf een grote slag

Van 't verschieten werd ik zinneloos
Ik werd zo kinds gelijk een heel ouw' doos
Ze deden mij op den duur
Naar het zothuis per voituur
Daar kreeg ik soms een vieze kuur
Op den duur dan wist ik van niets meer
Van den oorlog, och God, och Heer!
Maar het beterde mijn lot,
Want ik bad de goede God
Ik werd genezen en 'k was niet meer zot

Ik werd het sapperbleu in het zothuis beu
Ik liet me daar niet schuren,
ik kroop over de muren
Ik liep door het veld, ik had een beetje geld
Daarmee ben ik vandaag hier naar 't stad gesneld

Als ik hier aankwam zie dat was kras
Mensen ik dacht dat het kermis was
'k Vroeg bij drij vier patissiers
Mij voor vijf cens pistolets
Ze bezagen mij lijk een Chinees
Bij een bakker ging ik om een brood
Ik ken u niet, zo zei die boerenkloot
Ja die vent maakte ambras
En dan dacht ik toch alras
Dat het nog beter in het zothuis was.

In een staminee vroeg ik een borrel hé
Met veel complimenten gaf ik daar zeven centen
Die baas bezag mij droog, hij sloeg op den toog
Zijn vrouwke die dat hoorde
sprong twee meters hoog

'k Vroeg drij eieren in een winkeltje
'k Gaf tien centen en een nikkeltje
Maar die vrouw zei tegen mij,
Leg er nog een mark bij
Dan komt ge nog maar amper toe voor drij
'k Stond te gapen 'k zei tegen dat mens
Geeft dan maar een Kwatta van zes cens
Zijde gij zot zo riep ze dan,
Maak u weg zo rap als 't kan

[484] Dit oorlogslied, met melodie, werd aan Wreed & Plezant bezorgd door Roland Godenir na een concertje in Borgerhout op 11/11/2018. Hij schrijft er bij: "Uit het repertorium van mijn moeder in het weeshuis Altena Kontich" - W&P lied nr 756

En ik kreeg het gat al van den timmerman[485]

Bij Raas vroeg ik nog eens,
voor vijf cens gekapt vlees
daar kreeg ik haast een smering,
dan ging ik om een hering
ik gaf 'n dikke kluit,
ik dacht dat ik nog een duit
zou terug gaan krijgen maar de deur vloog ik uit

'k Ging bij Max, 'k vroeg mij een heel portie
Patatfrit met 'n beefsteak van ju mie
Die garçon zei heel bedaard
Dat ge ne paardenbeefsteak waart
Ik at u op met haar en baard
En daar ik nu vandaag geen eten kreeg
Zo is mijn buikske meer dan half leeg
Want mijnen beer die grolt voortaan
En tot den oorlog is gedaan
Zal ik maar liever terug
Naar 't zothuis gaan

182. De leugenaar

Klucht

Ik was eens zonder werk en 'k zat in grote nood
Ik zag een bakkerskarreke staan
En 'k ratte daar een brood
Ge moet geen drogen brood eten
Zo sprak dien bakker mij
Arra daar is ne frank en koopt er maar boter bij

Ik kwam eens op een avond laat naar huis
En 'k had een stukske aan
Ne gardevil met veel gedruis
Die houde mij daar staan
Ik gaf hem daar ne klap of drij
En hij lag in de goot
Hij zei: sleurt mij op den trottoir
Of ze rijen mij nog dood.

Juist als ik dien maan aan 't helpen was
Kwam de commissaire daar aan
Ik zei: mijnheer, die vent is zo zat
Dat hij niet meer kan staan
Ik en de commissaire sleurden dien man
Mee naar den bureau,
Daar heb ik een decoratie van.

Laatst was ik eens aan 't wandelen
Op de statieplein
Ik ratte een heer zijn ketting
Maar zie dat was fijn
Maar vriendje lief zo sprak dien heer
Gij kent uw stieltje nog niet goed gewis
Al hebt gij zo'n drij kettingen
Dan weet ge nog niet hoe laat het is.

Ik lag eens goed te slapen bij een getrouwde vrouw
Die vent die kwam naar huis en
hij vond mij dan algauw
Die man die zei: schuif maar op
Het bed is groot genoeg
't Is buiten veel te koud
En blijf maar liggen tot morgenvroeg

Om op de straat te zingen kreeg ik 5 franken boet
Ik pakte de jugepee[486] daar vast
En schudde hem eens goed
Ge moet mij zo niet schudden
Daar ik pass genezen ben
Ik geloof dat ge denkt dat ik
Een apothekers fleske ben

Luister Dames en Heren,
Hetgeen ik u heb gezegd
Dat moet u ook proberen,
Dat is zo waar als echt
En als het dan niet waar is
Hetgeen ik heb verklaard
Dan kunt ge komen trekken
Aan mijnen rossen baard.

183. Ah Ah Ah

Klucht

Om het publiek te behagen
Elk artiest, wie hij ook zij
Tracht steeds wat nieuw voor te dragen
Toch 't meest een melodei
Wij hebben nu weer jandoren
Hetgeen weldra groot en klein
't Allenkant zal laten horen
Luister dan naar ons refrein

Ah! Ah! Ah! Ah! Ah! Ah! Ah
Moeilijk is het niet
Ieder kent het subiet
Ah! Ah! Ah! AH!

't Idee is niet slecht gevonden
dames en heren vindt u 't niet
weldra klinkt 't uit aller monden
't Rzefreintje al van dit lied
Geen woorden om voor te blozen
Want daar zeit de grootste knoop
Die men horen moet bij pozen
Zing dan mede met den hoop.

Komt ge met iets voor de pinnen

[485] De deur, want de timmerman maakte het deurgat

[486] Vrederechter (juge de paix)

Populaire't bewijs is klaar
En 't voldoet naar ieders zinnen
De Directie alvast voorwaar
Zal ons gans t'rug engageren
Soms met nog wat meer gage bij
Of zo niet, toch prolongeren
Doet dus zoals ons bei.

Vooraleer dit lied te sluiten
Doet ons allen het plezier
Zeker kunt ge 't al van buiten
Verhef dus uw stemme hier
Nu eens hard en dan weer wat zachter
't Is toch leuk, comme il faut
Ja, vanvoor zoals vanachter
Is 't piano en fortissimo

184. Katoke

Klucht

Katoke is een plezante meid
Dat heeft men mij dikwijls gezeid
Zij is zo lief, zij is zo fijn
Zij kan toch soms zo aardig zijn
Katoke die heb ik toch zo lief
Ik noem haar daarom mijn hartedief
Want ik heb ze maar eens gekust
Dan laat ze mij in 't eerste uur niet gerust
Dan zegt zij: ach schat, komt kust mij nog wat
En terwijl ze m' omvat, dan drukt zij mij plat
En we klappen van dit, en we spreken van dat

Maar n'en mens is niet van stro
Hoe zo hoe zo
Dat is het spreekwoord van Kato
Katoke is helemaal zo

Katoke die heb ik maar alleen
Wij zijn ook schier altijd bijeen
Van postuur is zij heel struis
Want als ik kom bij haar in huis
Dan draait z' het gaslicht naar benee
Zij trekt mij in hare canapee
Dan krijg ik toch zo'n raar gevoel
Ge weet immers wel wat ik bedoel
Dan zegt ze subiet, geneert u maar niet
Gene mens die ons ziet wat er is geschied
En de rest vertel ik u niet.

Toen ik ze eens bezoeken wou
Had zij een valling[487] van de kou
Daarom lag zij nog in haar bed
Met een wit jakske, ze was zo net
En als ge dan veel van een meiske houdt
Dan wordt g' al wat vranker en wat stout
Dan gebeurt het soms wel op z'n end
Dat ge van u zelven niet meester bent
Dan zei mijn Kato, kom wees niet flauw
En zo heel comm' il faut en in volle galop
Sprong ik boven op Kato.

185. Melodij[488]

Romance

Hoor toch lieve Moeder hoor
Welk een roerend stem ik hoor
Wat dat lieflijk maatgeluid
Midden in den nacht beduidt
Wat dat lieflijk maatgeluid
Midden in den nacht beduidt

'k Hoor van verre noch nabij
Stemmen, koor of melodij
Wel het woelen van den wind
Daarom, slaap, mijn lieve kind
Wel het woelen van den wind
Daarom, slaap, mijn lieve kind

Moeder, neen, gen aards geluid
Wekte mij ten sluimer uit
Maar het lied van d' Eng'lenwacht
Daarom volg ik, goeden nacht
Maar het lied van d' Eng'lenwacht
Daarom volg ik, goeden nacht

186. De kreupelen

Romance[489]

Ziet daar ginds die kinderenschaar
Vrolijk spelen onder elkaar
't is er een lachen en spelen met vreugd
Kentekens van de jeugd
Maar ginds in een hoekje geleund
Op zijn twee krukken gesteund
Staat een knaapje zo bleek
Murmelend wijl hij zacht toekeek

Lieve Hemel wat gewemel
Was ik maar niet gebrekkelijk
'k Zou ook willen huppelend trillen
Ziet hoe dat steeds mijn gedacht verblijdt
Met zijn krachten wil hij trachten,
Eens te springen in het rond
Doch een spottend gelach klonk terstond
Het arm kind viel op den grond

[487] verkoudheid
[488] Koopman geeft zelf aan dat hij dit lied later nog eens noteerde als "Slaaprust" (nr 248)
[489] Van Henri Van Daele (1877-1957) - zie http://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2015/08/op-krukken/

Ziet daarginds dit vrolijk bal
Jonge paartjes staan in getal
't s er een dansen en kussen, minnen
Wat is 't een leven daar binnen
Maar ginds in een hoekje geleund
Op zijn twee krukken gesteund
Staat een arme zeer bleek
Murmelend wijl hij zacht toekeek

Een stuk leven zou hij geven
Waren zijn krukken maar van kant
Want Helena die is henen
't Is voor haar dat zijn hartje brandt
Opgetogen, met vurige ogen
Verlaten die paartjes weer de zaal
Vergeten was die kreupelen weeral
Hij schreide stil na 't bal

Zie daar ginds die nijverheid staan
't Is avond als elk het werk verlaat
Ieder gaat vrolijk naar huis henen
Een poosje rust is verschenen
Maar ginds in een hoekje geleund
Op zijn twee krukken gesteund
Staat die arme man zeer bleek
Bedelend, wijl hij de hand uitsteekt

Niets te geven, voor te leven,
Zo is 't dat men zijn lijden noemt
Van te drukken op zijn twee krukken
't Is 't geen hem tot bedelen doemt
Enkele weken zijn verstreken
Men zag de kreupelen niet meer
Dan dreven zijn krukken op het water neer
De arme was niet meer.

187. Margot verlaat het dorpje[490]

Romance -

Wel hoe Margot, mijn kleine schone
Gaat gij ons dorpje ontvliên
D' hoeve bij de lindebomen
Waar wij leefden als jonge liên
Kwam er dan soms op uwe wegen
Een onkuise vreemdeling
Die u zei: in Parijs is 't leven
En waar 't volk hele dagen zingt
Wat een gekheid, gij zijt misleid

Blijf bij mij in 't dorpje, mijn schone
Als gij bemint een vrolijk lied
Gij hebt hier de nachtegaal wonen
Die u met zijn zangen aanbidt
De wind zelfs geeft zoete tonen
Als hij ruist door d' ouden eik
De waters die door 't beekje stromen
Zijn schoner dan vreemd ijdelheid
Parijs, Parijs, gij ontneemt mijn Margot
Mijn kleine Margot, de schone

Begrijp wel wat men u zegde liefste
O, Parijs is wonderschoon
Maar pas op, later zal 't u grieven
Want vreugdevuur stelt eer tentoon
Die schone kleren, kanten linten
Brengen u geluk niet aan
Met goud zal men u daar verblinden
Maar die pracht komt u duur te staan
Hoe gij u ook weert, gij zijt onteerd.

Blijf bij mij in 't dorpje, mijn schone
Als gij bemint de nacht' lijke vriend
De stralen der zon die ons tonen
Het gouden korenaren kind
Bemint gij soms die schone kleren
G' hebt hier frisse rozen op uw pad
Die bloemen geven ons milde geuren
Dan de verpeste lucht dier stad
Parijs, Parijs, gij ontsteelt mijn Margot
Mijn kleine Margot de schone

Nu reeds drie jaren is zij henen
Vertrokken naar die grote hel
Ieder is Margot vergeten
Maar mijn hartje brandt voor heer fel
Het sneeuwt nu toch zo fel daar buiten
't Is bitterkoud, wie klopt daar aan
Ik gaan eens mijn deurke ontsluiten
Och, 't is Margot, ik ben voldaan
Hoe bleek zijt gij, komt hier bij mij

Komt gij weer ons dorpje bewonen
Waar zijn uw blikken heen gericht
Herkent ge mij niet, lieve schone
Of hebt g' een verkoudheid wellicht
In 't dorpje krijgt gij een nieuw leven
Kom, spreek Margot, neemt gij het aan?
Zij sluit haar ogen, ik voel mij beven
Haar ziel is deze aarde ontgaan
Parijs, Parijs, gij hebt Margot gedood,
Mijn kleine Margot, de schone

188. Mirela

Romance - zangwijze "Myrella, la jolie"[491]

Ginder op die grote wegen
In het warme zonnelicht

[490] Ook in "Zo de ouden zongen (Walter Van Rieth) als "Parijs", pag. 456, zonder melodie.

[491] Vertaling van "Myrella, la jolie" van F.L. Benech en Désiré Berniaux © 1909 (P.D.) - https://youtu.be/JKChdb5ud4M

Ziet gij enen man verlegen
Die daar komt met droef gezicht
Om zo rap te willen vluchten
Moet het zeker zijn een dief
Maar aanhoort toch zijne zuchten
Hij die zoekt zijn Mirela lief
En langs weide en bossen
Hoort men hem klemmen
Het refrein dat hij zingt met volle stemme

Mirela, Mirela mijn beminde
Gij de schoonste die men kan vinden
Ik breng u rijkdom en geluk
Antwoord toch aan mijn hart vol druk
'k Heb geheel de wereld rond gerezen
Gij waart mij het schoonste wezen
Want ik heb geld, veel geld vergaard
Dat ik u schenk, Mirela, Mirela

't Is nacht, alles is aan 't rusten
Aan het huis van zijn vriendin
Komt hij volgens zijne lusten
Want hij zegt met kloeken zin:
Mirela, gij zijt de mijne
Nu ben ik voor altijd
Doet open mijne lieve kleine
Maar hij hoort schier geen lawijt
Hij verbrijzelt de deur en treedt dan naar binnen
Zijn Mirela was thuis niet meer te vinden

Mirela, Mirela mijn beminde
Zegt wie heeft er uw hart kunnen verblinden
Verbergt u goed want als ik u zien
Ontneem ik u het leven misschien
G' hebt uw hart aan een ander gegeven
O dat zal ik u nooit vergeven
Ik zal mij wreken, geloof mij maar
Waak op uw hart Mirela

Maar dan komen de geburen
Die hem zeggen: vreemdeling
Waarom onze ruste storen
Zegt ons waarom gij hier zingt?
'k Zoek Mirela mijn vriendinne
Die mijn hart verbrijzeld heeft
Zeg mij, waar kan ik haar vinden
Kom, zeg mij waar dat zij leeft
Arme jongen, sprak één der vrouwen
Het arme kind is reeds zes maanden begraven[492]

Mirela, Mirela, geheel mijn leven
Had ik aan u wel willen geven
Maar gij zijt dood, 'k heb mijn hart vol druk
Voor mij is er nu geen geluk
En verduisterd, halfwege verlegen
Vluchtte hij door die donkere wegen
En in den nacht, onnozel ja,
Hoort men hem roepen: Mirela

[492] Rijmt met "vraven" (vrouwen)

189. De appelboom

Romance zangwijze: "In the shade of the old appletree"[493]

Ik sta hier nu eenzaam nog te denken
Aan al die droeve stonden van weleer
Toen ik haar mijn liefde kwam te schenken
Aan ene maagd zo klein zo schoon en teer
Maar nu helaas zij die mij vreugde baarde
Mijn dierbare zij is de wereld af
Zij rust nu onder deze kille aarde
Die nu bedekt zo stil het nederig graf

In het lommer van den Appelboom
Wiegde dan onze liefdedroom
Ik zwoer haar de trouw
Haar te nemen als vrouw
Aan dien engel zo rein en zo schoon
En waarom laat gij mij nu alleen
Met mijn kommer en smartelijk geween
Want vruchteloos nu
Wacht ik steeds op u
In het lommer van den Appelboom

Zoals een bloem ontrukt aan haren stengel
Die pas ontloken te vroeg werd afgeplukt
Zo werd zij als een stervende engel
In volle pracht van mijn zijde ontrukt
Ik minde haar zo vurig en zo teder
Want op die plaats zwoer zij mij eeuwig trouw
Maar wanneer zien ik haar nog eens weder
Haar afscheid bracht mijn hart in smart en rouw

En sinds kom ik hier zitten te treuren
Wanneer d'avondstonden zijn gedaan
't Is of mijn beeld haar hart nog kan opbeuren
En mijn wens met een nieuwe glans aanstaart
O dood zijt welkom voor alle beide
Waarom brengt gij mij niet naar haar toe?
Haar glimlach kan alleen mij nog verblijden
Maar nu helaas ben ik het leven moe

190. Gered

Romance

De man was ruw, toch goed van hart
Liefde voor zijn zoon, zijn enig kindje
Met krullend haar en d'ogen zwart
't Zoontje oprecht dat was zijn vriendje

[493] "In the Shade of the Old Appletree" (1905) Egbert Van Alstyne en Harry Williams - zie http://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2011/07/onder-de-appelboom/

De vrouw van dien braven werkman
Was veel te schoon, daarbij losbollig
En gaf zich veil aan alleman
Die haar wat schenen te bevallen

Het kind minde zijn moeder teer
Van vader wou het weinig weten
Nochtans zijn goedheid was gebleken
De man zei: ik begrijp dat goed
't Is zij die het verzorgen moet
Want later, dacht hij blij gezind
Is dat hij mij als moeder mint

Op zekeren dag die vrouw verdween
Om zich aan 't genot prijs te geven
Het kindje was niet als voorheen
Dan was het lot aan den man gegeven
Ondanks vaders goedhartigheid
Zag hij zijn zoontje toch wegsterven
Dat loog[494] aan hare eerloosheid
Zij was alles komen bederven

De dokter zei dan elken keer
Geef enkel 't kind zijn moeder weer
't Geneest, ik houd het niet verborgen,
Als gij 't zijn moeder kunt bezorgen
Als redder van zijn kind, zijn zoon
Doorzocht de man dan ieder woon
De slechte moeder moest er zijn
Om 't stervend kind tot troost te zijn

De man die vond zijn vrouw dan weer
Versierd met goud en diamanten
In d' armen van een rijken heer
De pracht scheen daar langs alle kanten
Hij sprak tot haar met droef gesnik
Het kind is ziek, ik smeek u teder
Terwijl het thuis op sterven ligt
Smeekt het zo vurig om u weder

De vrouw die ging dan met haar man
Naar huis en er kwam vreugde dan
Het kind begon gans te herleven
Vroeg vader alles te vergeven
De man schonk vergiffenis aan zijn vrouw
En zij, zij zwoer hem eeuwig trouw
En nu is 't kindje toch zo blij
't Beminde zijn ouders allebei

191. De revolutie

Romance[495]

't Was revolutie te Parijs
D'alarmkreet klinkt door de straten
Het volk geeft alles ten prijs
Elkeen heeft zijn huis verlaten
Maar Lizon ziet daar niet naar
Zij heeft het hart vol haat en rouwe
Daar den ridder, haar minnaar
Nu met een ander wil gaan trouwen
Nochtans, heden nacht,
Ondanks het gevaar
Van de dood die hem wacht,
Komt hij toch bij haar
En liefderijk kussend zegt hij haar

'k Bemin u nog altijd Lizon
Gij ziet ik kom bij u toch weer
Tot u die eens mijn liefde won
Geen ander neen bemin ik meer
Waarom behandelt gij mij zo slecht
Omhelst mij, lieve blondinne
Een huwelijk uit plicht en recht
Mag niet verduisteren uwe zinnen

Maar wat is dat, men klopt hier aan
't Is de politie, verberg u spoedig
't Is middernacht, 'k wou slapen gaan
Ik open snel, zo sprak zij moedig
Tevergeefs werd er gezocht
Verschoning dus mijn lieve vrouw
Wij doen ons plicht, maar niets vannacht
Hij blijft aan zijn beminde trouw
Dol van jaloezie, uitgeput van verdriet
Zegt Lizon, neemt hem maar, hij is hier
Daar ziet, dan heeft zij hem ook niet

Lizon, waarom pleegt gij verraad
Ik schonk u toch mijn hart en zinnen
Nochtans, voor u voel ik geen haat
Want u alleen blijf ik beminnen
Ik verwacht reeds den beul, Samson,
't Is toch het lot aan mij beschoren
Door de liefde voor u Lizon
Heb ik alreeds het hoofd verloren

Lizon verlaat noch dag noch nacht
De plaats der guillotinen
Ze ziet het volk dat zingt en lacht
Rond dat ijselijk machine
En ziet den ridder steeds vooruit
Lizon die roept, d' handen geheven
Genade voor hem, smeekt zij luid,
Dood mij maar laat hem leven
Hij beklimt het schavot met fier gemoed
En zijn blik treft Lizon als een afscheidsgroet
't geen haar verstand verliezen doet

[494] lag
[495] Tekst én walsmelodie in "Geschiedenis van het café-chantant", Lustenhouwer, nr 186 pag. 339 - onbeholpen vertaling van "En Quatre-vingt-treize" (1910) tekst: F-L Benech; muziek: Léo Daniderff. De originele versie is een "mars"-melodie, in 1910 op plaat gezet door Henriette Leblond.

Langzaam klimt hij,
Men hoort niets door 't rumoer
Juist den trommel van den tamboer
En Lizon zingt met lachen naar
Hij komt weer, hij is voor mij geboren
Want Lizon als haar minnaar
Heeft voor altijd het hoofd verloren.

192. Kinderliefde

Romance

Staak toch uw tranen, moeder, sprak de kleine
Ik wil u troosten al ben ik niet groot
Gij zult door het verdriet langzaam verkwijnen
Ween nu niet meer over vader zijn dood
Buiten stonden zij aan 't graf
van smart doordrongen
De vrouw voelde hoe haar liefdevol hart brak
Toen heel onwetend haren kleinen jongen
Van zijnen goeden vader tot haar sprak
Moeder wijl wij beiden hier aan het graf staan
Ziet vader ons van in den Hemel aan

Snikkend knielde d' arme vrouw dan neer
Want zij minde haren man zo teer
Eensklaps liep spoedig het knaapje heen
Hij zag daar tussen het groen alleen
Ene roos en hij plukte de bloem
Hij kwam weder en hij zegde toen:
Ziet eens moedertje, en wijl trad hij nader:
Voor mijn vader

De man had als een dapper soldaat gestreden
Hij viel, uit plicht voor Vaderland en Vorst
Moeilijk kon de vrouw haar man vergeten
Zij zag steeds zijn geest, met een wond in de borst
Al zag nooit iemand de kleine knaap wenen
Hij vergat toch zijn goeden vader niet
Dagelijks liep hij naar 't kerkhof henen
Daar leed zijn kinderhartje door 't verdriet
Vader, de bloemen die gij hier steeds vindt,
Aanvaard die, als een geschenk van uw kind

Biddend knielde hij bij het graf neer
Dan murmelde hij zo menig keer
Vader, waarom ging 't gij van ons heen
Waarom liet gij ons alleen
Moeder stort voor u zo menig traan
Hadden wij u dan soms kwaad gedaan
Zeer kinderlijk vroeg het knaapje dan teder:
Keer toch weder

't Is wonderbaar, sprak de vrouw, alle dagen
Is er steeds brood verdwenen uit de kast
Zij zou haar zoontje eens goed gadeslaan
En dan zij zag wie dat de dader was
Want weer had de kleine wat brood genomen
Hij liep er recht mee naar 't kerkhof heen
Toen hij aan 't graf van zijn vader was gekomen
Strooide hij de broodkruimeltjes om zich heen
De vrouw die haar zoontje gevolgd was
Zag hoe hij 't brood rondwierp in het gras

Kwaad zei moeder: waarom steelt gij 't brood
Nu het lijden bij ons is zo groot?
Verschrikt zei het knaapje haar dan toe:
't Is voor vader dat ik zulks doe
Ziet de vogeltjes eens om ons heen
Nu ligt vadertje toch niet alleen
Wees niet kwaad moeder,
'k wist niet dat 't u griefde
't Was uit kinderliefde

193. De kleine zwaluw

Romance[496]

In 't hospitaal doet de dokter zijn ronde,
"Nummer dertien, wat mankeert toch dat kind?"
"Men bracht haar vannacht met een diepe wonde"
"Laat mij eens zien, het verband weg gezwind.
Twee messteken in de richting van 't harte,
Toch is er nog hoop, zeg mij lieve klein:
Noem mij uw ouders da 'k iemand gelaste
Opdat ze spoedig bij u zouden zijn."
En snikkend sprak zij, ik ben gans alleen
Sinds men mijn moeder ten grave droeg heen.

Men noemt mij enkel in ons kwartier
De schone zwaluw, meid van plezier.
Moeder verliet me, stierf, d' arme vrouw,
Van verdriet voor d' ontrouw
Van die laf met een kind haar verliet.
Waarom vader schaamt gij u toch niet?
Ik sterf en gij kent niet eens uwe
Kleine zwaluwe.

De dokter zegt: "G' hebt zo'n schoon medaillon?
Gewis van hem die uw liefde eens won?"
"Neen, 't is gedenkenis van dien onwaarde,
De man die laflijk mijn moeder bedroog."
"Laat zien, dit jaartal achttiendrieennegentig,
André Theresia", en met tranend oog,
" God, 'k herken haar, dat kind moet ik redden"
"Mijnheer wat ziet u verwonderd mij aan?
Ga voort met 't bezoek aan andere bedden,
Laat mij alleen, ik kan niet verder gaan."

[496] Vertaling van " l'Hirondelle du Faubourg", geschreven door het duo L. Benech-E. Dumont in 1912 - zie http://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2017/10/de-kleine-zwaluw/

Men noemt haar enkel in haar kwartier
De schone zwaluw, meid van plezier.
Moeder verliet haar, stierf, d' arme vrouw,
Van verdriet voor d' ontrouw
Door hem die laf met 't kind haar verliet.
Die man was ik, kind lief, hoort g' het niet?
'k Wil niet dat ge mij verafschuwe,
Kleine zwaluwe.

Nummer dertien, altijd koorts, veertig graden
' t Gaat niet naar wens, ik ben gans machteloos.
Wat kan mijn roem en mijn kunde mij baten
Als ik niet kan redden dit leven broos?
Haar laatsten adem zie 'k langzaam ontglippen,
Luister, mijn leerling, 'k wil dat ieder 't hoort."
En wenend kust hij haar vaalbleke lippen,
"Zij is mijn dochter, die 'k vond en verloor.
Vergiffenis als gij komt bij uw moeder.
Bid voor mij bij God, den Albehoeder.

Men noemt haar enkel in haar kwartier
De schone zwaluw, meid van plezier,
Van ene werkmansdochter geboren
En nu weer verloren.
Lijk d' anderen was zij braaf en goed,
Had ik als vader haar niet verfoeid,
Dan zoudt ge mij niet verafschuwen,
Kleine zwaluwe.

194. De blinde knaap

Romance

Ach moeder, zegt een blinde knaap
Wijl ze saam wandelen langs de straat
Hoe schoon moet den dag wezen
Bij mij daar is het altijd nacht
En 'k zie u niet wanneer gij lacht
Maar nog het ergste van mijn lot
Drijven ze met mij altijd de spot

Ach moeder lief, had ik u niet
Het is wel waar ik heb veel verdriet
Maar dat ware zeker mijne dood
Want wie zou winnen mijn dagelijks brood
Ach moeder lief, had ik u niet
Het is wel waar ik heb veel verdriet
Maar dat ware zeker mijne dood
Want wie zou winnen mijn dagelijks brood

Zwijg Franske, zwijg, gij doet mij pijn
Zegde moeder en streelde zijn hoofd rein
Als gij een man zult wezen
Zullen uw oogjes wel genezen
En denk niet aan uw dagelijks brood
Want ik zal zwoegen totterdood
Voor u mijn kind, voor u mijn schat
En drukte hem teder aan haar hart

De dag verdwijnt, de nacht breekt aan
Men ziet beiden nu slapen gaan
Wijl het regent daar buiten
En men de wind hoort fluiten
Wees och niet bang mijn kleine guit
Zegt moeder en draait het licht dan uit
En knaapje roept: ach moeder teer
Zag ik u toch nog maar een keer

Ach moederlief, zag ik u eens
Maar éénmaal toe, ach lieve Moe
Hoe zou ik zijn verheugd en blij
Dan deed de wereld iets voor mij
Ach moederlief, zag ik u eens
Maar éénmaal toe, ach lieve Moe
Wijl 't knaapje zacht, gerust inslaapt
Totd at het 's morgens weer ontwaakt

195. Aan u alleen[497]

Romance

Geen avondwind 'n ruist zo zoet
In 't stille van den tijd
Dat mijn gedacht iets anders doet
Dan zoeken waar gij zijt
Of hij op bloemen zegepraalt
Mij laat hij hard als steen
Ik denk aan u, waar gij ook dwaalt
Aan u, aan u alleen

Geen starreken verleidt er mij
Ik zie uw ogenpaar,
Dat in mijn harte blinkt zo blij ;
Dan zijt ge weder daar!
Wanneer uw oog in 't mijne straalt,
Geen afstand is er neen.
Ik denk aan· u, waar gij ook dwaalt,
Aan u, aan u alleen !

Geen kloksken klinkt er. uit de vert,
Zo vredig over 't land,
Dat het een wijlken uit mijn hert,
Uw stille stemme bant.
Wat ook zijn lieve klank verhaalt,
Wij spreken steeds meteen :
Ik denk aan u, waar gij ook dwaalt .
Aan u, aan u alleen !

[497] Ook in "Zo de ouden zongen" (Walter Van Rieth) en toegeschreven aan Jos Dumont, zonder opgave van melodie en met afwijkende tekst. In "Zingend Vlaanderen dankt Emiel Hullebroek" staat het vermeld als een gedicht van Willem Gijsels, op muziek gezet door Hullebroeck . Melodie in "liederen seniorenkoor Leefdaal, samenstelling Marcel Carels", nr 93

196. De wisselwachter

Romance[498]

De avond viel op d'ijzerwegen
Der grote baan Parijs - Berlijn
Een wisselwachter onverlegen
Begeeft zich naar 't wachthuisje klein
Maar door nieuwsgierigheid gedreven
Liep zijn vijfjarig kind hem na
Begreep niet 't gevaar van zijn leven
En 't volgde zijn vader weldra
Daar weerklinkt eensklaps een sein
't Is den trein
Terwijl zich de man op zijn post bevindt
Heft hij het hoofd op en ziet dan zijn kind
Daar op een bergje, zo nabij de baan
Een kleine misstap en 't is met hem gedaan

Den trein komt met donderende schreden
Reeds in de verte aangereden
De man met zijn hefboom in d' hand
Verricht zijn werk, blijft zijn plicht gestand
Het kind zonder gedacht
Van het gevaar dat hem wacht
Dat juicht uit al zijn macht
De trein passeert met dof geluid
En 't kind klapt in zijn handjes luid

De trein is nog maar pas verdwenen
Of den vader riep tot zijn kind:
Loop gauw naar uw moeder henen
En 't zoontje gehoorzaamde gezwind
Hij loop maar helaas valt ten gronde
En juist op 't midden van de baan
Waarop binnen weinige stonden
Een tweede trein voorbij moet gaan
Daar weerklinkt eensklaps een sein
't Is de trein
Den arme man ziet zijn kind in gevaar
Maar doch te laat, den trein is reeds daar
De wissel moet op 't spoor worden gericht
Waarop den wisselwachters zoontje ligt

De trein komt met donderende schreden
Reeds in de verte aangereden
De man met de hefboom in d' hand
Volbrengt zijn plicht wijl zijn harte brandt
Liet hij den wissel daar,
dan bracht hij het gevaar
Op honderd mensen tegaar
Den trein vorderde onverstoord
Den vader had zijn kind vermoord

De trein was al lang verdwenen
De vader, gans bevend en bleek
Zat daar in een hoekje te wenen
Terwijl hij aan een gek geleek
Hij kan het zich niet vergeven
Hij had zijn eigen kind gedood
Van hoofd tot voet stond hij te beven
Toen werd zijn angst nog vergroot
Een stem weerklinkt weldra: kom, papa
D' Arme man, dacht: 'k verlies mijn verstand
Doch ziet, daar grijpt zijn kind hem bij de hand
Nu begrijpt hij hoe alles is gegaan
Nu hij zijn kind levend voor hem ziet staan

De trein was met donderende schreden
Geheel over zijn kind gereden
't Lag daar op zijn buikje languit
Zodat den trein het niet had gestuit
De man op vluggen toon,
Drukt aan zijn hart zijn zoon
En snelt er mee naar zijne vrouw
Zijn haardos, vroeger zo gitzwart,
Was nu vergrijsd van angst en smart

197. Volg Moeders Raad

Romance

't Was een jongen braaf en zeer werkzaam
Ook moeders steun, 't genot van haar leven
Zaterdags bracht hij zijn weekloon te saam
Dat zag men hem geheel aan zijn moeder geven
Op zekeren nacht, naar huis kwam hij niet
Die fout verkortte vast zijn moeders leven
Zo iets was nog nooit, neen nog nooit geschied
's Anderendaags begon ze hem dien raad te geven:

Geloof hen niet mijnen zoon
Jongen, pas toch op voor de vrouwen
Aan 't uiterlijk zijn ze schoon
Maar van binnen niet te vertrouwen
Zij breken dikwijls uw hart
Uw toekomst daarbij uw leven
Ook men wordt er door getart
Volg den raad die 'k wil geven

Den armen jongen had op straat ontmoet
Dien nacht, een van die slim' publieke vrouwen
Zo'n vrouw die menig hart ontvlammen doet
Ontvlamde het zijne, dat was te berouwen
Door al haar nukken had zij hem verleid
't Was al liefderijk wat hij van haar hoorde
Daardoor verloor hij zijn gehoorzaamheid
Hij dacht niet meer aan moeders raad die woorden

Korten tijd nadien, och wat zag hij dan
Hij werd geheel koud en zag zich bedrogen

[498] Vergelijk met "De Spoorwegbaan" van Alphonse Mora (1891-1966). Zelfde verhaal, andere uitwerking

Want daar aan den arm van een ander man
Ging zijn beminde, neen 't was niet gelogen
Beminnen is lijden klonk uit zijn mond
Dan ontnam hij door vergif zich het leven
In zijn krimpende hand, o ja, daar vond
Men nog enen brief, aan zijn moeder geschreven:

Heb medelij met mijn smart
Moeder, wil het mij vergeven
De liefde brak mijn jong hart
't Is gedaan met mijn leven
Jongens, volg moeders raad
Dan behoeft ge niet te vrezen
Dat gij zo'n domheid begaat
Een wond die nooit kan genezen

198. De Vier Jaargetijden

Romance[499]

Zij vijftien, hij zestien, de jaartjes van dromen,
Onschuldig, rein.
Twee hartjes door liefde te samen gekomen,
Het moest zo zijn.
Kort is nog het rokje en kort is het broekje
Van haar of hem.
Toch zoeken ze samen een rustig stil hoekje,
Dan zegt hij met bevende stem:
"Toe, geef me een zoen"
Maar zij fluistert ontdaan:
"Neen, dat mag je niet doen!"
Maar ze laat hem begaan.
Hij kust d'eerste keer,
Zij doet net of 't haar griefde
Maar weldra kust z'hem weer:
Da's de lente der liefde.

En vaak blijven zij die zo vroeg reeds begonnen
Hun liefde trouw,
Dan heeft hij na jaren geheel haar gewonnen,
Zij wordt zijn vrouw.
Hun liefde, tot dan toe in banden gekluisterd,
Viert hoog getij.
Hij neemt zijn jong vrouwtje in d'armen en fluistert:
"Pas nu ben je werk'lijk van mij."
Zij kussen elkaar met een vrolijke lach
En dat doen ze zowat honderd keren per dag.
't Zij laat, hetzij vroeg, zoentjes moeten ze geven
En nooit heeft men genoeg:
Da's de zomer van 't leven.

Dan komen de kleintjes en daarmee de zorgen
Voor het bestaan.
Een kusje des avonds en één in de morgen,
Daarmee gedaan.
Wanneer ze dan 's avonds om elf uur gaan slapen,
Dan zijn ze moe.
Hij ligt met zijn mond als een hooischuur te gapen
En draait dan zijn rug naar haar toe.
Dan zegt hij: "nacht, vrouw"
En zij mompelt: "nacht, man"
Eén nachtzoentje: hij slaapt
En weet nergens meer van!
Dra rust ook de vrouw,
Maar eerst zucht ze nog even:
"Vroeger sliept ge niet gauw…"
Da's de herfst van het leven.

Ze zijn in de winter van 't leven gekomen,
Vergrijsd is 't haar.
Dat zij elkaar kusten is reeds lang geleden
Voor 't gouden paar.
Maar op deze dag keert d'herinnering weder
Bij 't gouden feest.
Zij lacht wat verlegen en hij zegt heel teder:
"Ja, vrouw, wij zijn ook jong geweest."
Dan spitst hij de mond met geen tand meer erin
En zij drukt hem een kus op zijn stopp'lige kin.
Dan zegt hij: "och heer,
Zo een zoentje gegeven
Hebben w'in lang niet meer.
Da's de winter van 't leven.

199. Sint Nicolaas Avond

Romance

Het was Klaasavond, in een weduwen huisje
Heerste groten nood
Niet een woning zonder een kruisje
't Zij klein of groot
Bij haar is 't kruis te zwaar om te dragen
De vrouw helaas
Denkt steeds aan morgen als 't kind haar zal vragen:
Wat brengt mij Klaas?
Want zij lijden hongersnood
In huis geen kruimel brood
Toen riep het kindje blij
Verheugd en zonder zorgen
Speelgoed en lekkernij
Brengt Klaas mij zeker morgen
O Klaas, O Klaas
Maar al die vreugde verandert in wanhoop kleine
Van die arme kleine waarom toch Klaas
Voor mij geen lekkernij.

Waarom toch Klaas alles aan 't rijke kind

[499] "De Kus in de Vier Jaargetijden", Louise Fleuron (1877-1943) zong het circa 1912 - zie http://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2016/07/de-kus-in-de-vier-jaargetijden/

Waarom toch Klaas niet alleen een bemind
Waarom toch Klaas dit verschil
zo reeds vanaf de jeugd
Komaan, ach Klaas, schenkt dat kind wat vreugd

De kleine rust en bidt den Albehoeder
Om ene pop
De vrouw die denkt aan menig ander moeder
Vol schrik staat ze op
Zij zag haar kleine, het lag te dromen
Van den Heiligen man
Dat hij in de schouw meteen is aan 't komen
Zij beeft er van
Opeens omhelst z' haar kind
En snelt op straat gezwind
En 's avonds welk een pracht
Uit die grote magazijnen
Komt man en vrouw bevracht
Met speelgoed voor hun kleinen,
O schoon! O schoon!
Zucht die arme vrouw, kon ik aan een pop geraken
Dan had mijn kleintje ook wat vreugde bij 't ontwaken

Wenend treedt z' in een van die magazijnen
Ziet om haar heen
Zij denkt steeds aan 't ontwaken van haren kleine
En zij is alleen
Zij heeft d' hand maar uit te steken
Voor haar kinds geluk
Maar werd ze niet door ieder bekeken
Zou ze nemen een stuk
Opeens greep hare hand
Een pop uit de mand
Maar zonder dat z' het wist
Hadden verscheiden lieden
Haar onrust en haar vrees
Allang staan te bespieden
En dief! Een dief!
De arme vrouw zag het volk rond haar stromen
Wijl haar moederhart brak van rouw
Ziet ze politie op haar komen

En 's morgens als 't kind kwam te ontwaken
Was het weder guur
Zij vroeg naar Klaas gelijk andere snaken
Geen eten of vuur
Moeder helaas is ook verdwenen
Zo sprak zij teer
Ach Klaas, breng mijne moeder weder
Ik vraag niets meer
Want ik ben zo bevreesd
Of ben ik stout geweest
Zij hoorden het getrom der andere kinderen
Die hadden vreugd alom, niemand zal het hun hinderen
Moeder! Moeder!
Door vrees en wanhoop zakt het kind dood neder
En moeder zit in 't gevang, die komt veel later weder

Waarom toch Klaas weeral dit ongeluk
Waarom toch Klaas die kleine niet een stuk
Waarom toch Klaas verschil tussen armen en rijk
Komaan och Klaas, heb met hen medelij

200. Sint-Nicolaas Avond (2)

Romance[500]

"Moeder zie eens wat schoon speelgoed,
dat daar voor het venster ligt!"
riep een knaapje opgetogen,
d'ogen naar een huis gericht,
waar men poppen en Jan Klaassen[501]
prijken zag in overvloed;
"Moeder", was de klein aan 't smeken,
"Koop toch iets, ach moeder zoet!"
"Moeder", was de klein aan 't smeken,
"Koop toch iets, ach moeder zoet!"

Kom, mijn kind, laat ons niet kijken,
onzen toestand is zo erg,
heden droeg ik van den huisraad,
't laatste stukje naar den berg;[502]
reeds drie eeuwenlange weken,
zit uw vader zonder werk,
en geen bijstand te bekomen
noch van Stadhuis noch van Kerk.
En geen bijstand te bekomen
noch van Stadhuis noch van Kerk.

"Moeder, hebt gij dan geen stuiver,
voor zo'n kleine harlekijn?
Moet dan enkel, al het speelgoed
voor de rijke kind'ren zijn?"
"Ach! Lief kind, ik mag niets kopen,
zusje sterft van hongersnood,
en mijn arme laatste centen
dienen voor een stukje brood.
En mijn arme laatste centen
dienen voor een stukje brood."

[500] Van Karel Waeri (1842-1898) - zie http://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2015/12/klaasavond/
De tekst van dit lied staat integraal in De Vooruit nr. 283 van 4 en 5 december 1886, ondertekend door C. Kn. (Cies Knoopelincks, pseudoniem van Karel Waeri)

[501] Een bekend poppenkast-figuur
[502] Naar den "berg van barmhartigheid" of het pandjeshuis, want het OCMW bestond nog lang niet

” ‘k Wil dan wachten, lieve moeder,
U bedroeven waar’ te dwaas;
‘k zal dan maar nog eens gaan slapen,
‘t is toch morgen Sinterklaas!
Die zal wel rechtvaardig wezen,
morgen is ‘t bij ons dan feest,
die vraagt zeker naar geen centen,
en daarbij, ‘k ben braaf geweest!
Die vraagt zeker naar geen centen,
en daarbij, ‘k ben braaf geweest!”

“Zwijgt toch, mijn onnozel schaapken,
gij verbrijzelt mij het hart,
heden zijn wij ongelukkig,
morgen wacht ons diepe smart.
Gij waart immer als uw zusje
lief en zoet in d’arme kluis;
morgen vindt gij, voor uw klaasdag
zelfs geen kruimel brood in huis.
Morgen vindt gij, voor uw klaasdag
zelfs geen kruimel brood in huis.”

201. Kinderbeden

Romance[503]

Aan de kazerne daar stond er op wacht
Een van die vreemde soldaten.
Plots kwam een meisje van een jaar of acht,
Dat bleef met die krijger staan praten.
‘t Scheen dat het meisjes onschuldig gezicht
Het hart van dien krijger kwam strelen.
Misschien is het ook een vader wellicht,
Want in oorlog zijn er zovele.
En weldra zag men de soldaat
Met het meisje in een zacht gepraat.

En op iedere vraag die het meisje hem stelde
Antwoordde hij zo blij gezind.
Zo vernam er dan ‘t arme kind
Dat hij des anderendaags
Optrekken moest ten velde
Om te doen zijn plicht zoals d’and’re helden.

Daarop ging ‘t meisje heel droevig naar huis.
Door wat ‘t had horen vertellen
Dacht het misschien: “zal hij dien braven pruis
Mijn broeder of vader neervellen?”
Maar wat gedacht had het schaapje helaas,
‘t Had gauw twee portretten genomen.
Haar spaarpot stond op de keukenkast,
Ze brak het open zonder schromen
En met die centjes op zak
Kocht ‘t meisje een pakje tabak

Dat zij met veel spoed aan de soldaat ging geven.
De krijger was verheugd en blij
Toen hij ‘t kind weerzag aan zijn zij
En zijn vaderhart voelde hij vol liefde beven,
‘t Was of ‘t kleine kind hem deed herleven.

“Zie, mijnheer,” sprak het onschuldige kind,
“Meer kan ik u nu niet schenken.
Als gij u ginds aan het front bevindt
Zult gij dan nog eens aan mij denken?
Aanschouw de beeltenis van beiden goed,
Dit is mijn vader en mijn broeder.
Zult g’hun, mijnheer, als ge ze ginds ontmoet
Niet doden, voor mijn lieve moeder?
Zij beiden zijn naar d’oorlog heen,
Dood hen niet, spaar ons dat geween!”

En dan den oorlogsman met zijn moedig verleden
Stond daar nu bleek en aangedaan,
Stort zo menig bittere traan
En hij beloofde het kind te volbrengen zijn bede,
Wie weet of hij er nog is op heden.

202. De laatste vergiffenis

Romance

Het verleden is heen
En nu nog op vrijheid hopen
Neen dat kan niet meer neen
Aan de galg moordenaar
Door jaloersheid gedreven
En Moeder nog in leven
Vast ziet zij mij voortaan
Naar ’t schavot nog toe gaan
Maar voor ik sterf
Zoek ik vruchteloos naar het verlangen
Mocht ik mijn moeder die ik aanbad
Mocht ik haar nog éénmaal in mijn armen prangen
Eén enkele kus van haar gaf mij moed tot der dood

Moeder, schenk mij genade
Aan mij, den moordenaar
Gij, de beste der vrouwen
Aan u denk ik voorwaar
’t Is waar ik heb misdreven
Die vrouw had mij verblind
Ach Moeder, wil het mij vergeven
Ik ben toch nog uw kind

O, ‘k voel het wel
In mijn ziel, niet gelogen

[503] Repertoire Alphonse Mora - zie http://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2017/03/aan-de-kazerne-kinderbede/

Dat kortstondig herstel
Terwijl ik nu zuchten kan
Zult gij sluimert in vrede
O! Mijn hart wordt blij
Moeder is nog ver van mij
Moeder, ziet in voorbeelding
Voor 't laatst mij nog eens aan
Aanhoor mijn bede, Moeder,
Aanhoor mij in Gods naam
Ik heb ondankbaar geweest doch vergeef het mij
O ja, ik hoor haar stem die roept:
mijn zoon gij zijt vrij

Hemel waarom dat licht
Wat wilt gij van mij hebben
O ik begrijp u wellicht
Dood mij maar voor die moord
Want ik heb heldenmoed
'k Ga zelfs 't mes tegemoet
Neen heren, 't is geen schijn
Recht om recht moet er zijn
Kom maar moordenaar
Kom maar gauw voor die wachtende lieden
Hoort hoe men roept: gerechtigheid moet geschieden
Geen genade niet meer, dra alles is gedaan
Wijl Moeder het mij vergaf stierf ik voldaan

203. Het popje

Romance

Als Madelein aan haren vriend
Zegde dat zij ging moeder worden
Hij antwoordde haar heel gezwind
En heb daarvoor maar gene zorgen
Wij zijn niet rijk maar dat is geen zaak
Ik zal daarom wat harder werken
Zodat die kleine lieve snaak
Onze liefde nog zal versterken
En dan een korten tijd nadien
Liet men hem zijn dochtertje zien.

Mijn popje klein, mijn engeltje rein,
Zei hij toen hij het voor d' eerste maal zag
Mijn schatje lief, mijn hartendief
Hoe min ik u vanaf nu
Het zachte loze wichtje
Met een fluwelen gezichtje
Dat deed hem wenen als een kind

Zij trouwden en waren tevreê
Leefden gelukkig met hun beiden
Maar vrienden van zijn atelier
Wisten hem tot den drank te leiden
Nu loopt hij dronken langs de straat
Wijl vrouw en kind thuis op hem wachten
En als het kind wil slapen gaan
Dan zegt de Moeder heel ontdaan

Mijn popje klein, mijn engeltje rein,
Straks als uw vader hier zal zijn
Is hij dan kwaad en buiten raad
Dan werpt hij ons weer op de straat
Dan moeten wij nog zwijgen
Mijn arme kleine
Uw Vader weet niet meer wat hij doet

Ziet daar is hij weer vol van drank
En Madelein wil centen vragen
Hij ziet in 't rond en neemt een bijl
Waarmede hij zijn vrouw wil slagen
Ach Vadertje, zo roept het kind,
Ziende dat Moeder is aan 't beven,
Slaat mij mits gij zijt slecht gezind,
Maar laat, maar laat mijn arm Moeke leven
En zie die woorden doen hem pijn
En snikkend zegt hij tot zijn klein:

Mijn popje klein, mijn engeltje rein,
Uw Vader zal niet meer stout zijn
Deed ik u verdriet, 'k besefte het niet
Vergeef het mij, o Madelein
Ik zal niet meer den drank beminnen
Dat zweer ik u op het hoofd van ons kind

204. De invalide

Romance

Den avond viel en het kanon
Moet zijn gebulder zwijgen
En elkeen die nog kon
Was afgemat en moe
En ging zijn rustplaats maken
Om 't gevecht wat te staken
Hoort daar klinkt nog voor 't slot
Met gefluit 't laatste schot
Maar alles rust niet want daar tussen de lijken
Beweegt zich hier en daar nog een man
Met bezwaard gemoed
Doch zij allen helaas zullen daar ook bezwijken
Ze zijn allen gekwetst, besmeurd met slijk en bloed

Hoort gij hun bittere klachten
Hoort gij hun smartelijk gesteun
Kon men hunne pijnen verzachten
Doch niemand hoort hun gekreun
Ver van al die zij beminnen
Ver van hun bittere woon
Wijl men in d' huisgezinnen
Tracht naar Vader of Zoon

Ziedaar onverwacht alweer
Een man door zijne pijnen
Hij omklemt nog het geweer

Doch hij denkt aan een droom
En met verbloosde blikken
Doet alles hem verschrikken
Hij aanschouwt het slagveld
En hij murmelt ontsteld
Ach welk een pijn aan mijn borst en benen
Ik ben verminkt, gevloekt zijt gij oorlogstijd
Al mijne zoete hoop, al mijn geluk is henen
Nooit zien ik u nog weer, gij die mij dierbaar zijt.

Vaarwel mijn lieve kleine
Vaarwel beminde vrouw
Wijl ik bezwijk aan mijn pijnen
Blijft gij thuis in de rouw
Kon ik u nog eens weder
Omhelzen zoals voorheen
Toen viel hij uitgeput neder
Snikkend klonk zijn geween

Doch sterven moet hij niet
Men had hem op 't slagveld gevonden
Uitgeput door 't verdriet
Bracht men hem naar 't hospitaal
Waar zijn been werd ontnomen
Daarvan is hij bekomen
Want na een maand of drij
Was al zijn pijn voorbij
Maar nu zit de held tehuis,
Alleen steeds te smachten
Naar de vrijheid van voorheen,
Maar niemand die zeker geeft
Daarom Burgers, sta op, kom laat ons trachten
Te stelpen al zijn leed, 't was voor ons dat hij streed

Op Burgers, laat ons tonen
Dat wij allen broeders zijn
Met hen steeds te belonen
Te stelpen hunne pijn
Laat ons aan hen steeds denken
En hen uit dankbaarheid
een invaliedenhuis schenken
Dan weer zijn zij verblijd

205. Veracht niemand[504]

Romance

Omdat het lot u gunstig was op aarde
En het toeval is wat meerder aanzien geeft
Schat u daarom toch niet van groter waarde
Dan hij die werkt en steeds in armoe leeft
Wilt u althans die wijze spreuk gedenken
Die Christus ons in 't Evangelie leert
Geen waar geluk kan u het leven schenken
Indien gij niet uw evenmensen eert.

O neen, gij moogt nooit geen mens verachten
Het slordig kleed dekt soms een grote schat
Gedenk dat hij wien het goud niet tegenlacht
Zeer dikwijls 't edelst hart in zich bevat

Waarom verstoot g' altoos, o lieve snaken
Die kleine snaak, hij die u niets misdeed?
G' ontvluchtte hem steeds in 't midden der vermaken
Wijl spottend g' hem den kleinen bastaard heet
Moet het arm kind dan met die schandnaam blijven lopen
Zijn moeder reeds, door wanhoop en verdriet,
Moest het van in hare jeugd met den dood bekopen
Omdat een laffe verleider haar verliet

Dien grijsaard ginds d' honger te verzachten
Ban vrouw en kindern gedompeld in den nood
Ja tot behoud van kinderen en gade
Op zekeren dag helaas hij stool een brood
't Gerecht schonk hem en kerker tot beloning
Thans wederom vrij zocht hij om werk in 't rond
Hij srompelt voort en gaat van woon tot woning
Maar iedereen verjoeg hem als een hond.

206. Den dronkaard

Romance

Een dronken man kwam in een huis getreden
Vroeg een glas bier, hetgeen hem werd besteld
Had met den baas dan kwestie ook gekregen
Over een glas bier van arm vijf centjes klein
Dan zijn ze samen op de straat gekomen
En die vrouw zag slagen haren man
Liet menige traan en gaf hem schone woorden:
Laat hem gerust, hij heeft u niets misdaan
Liet menige traan en gaf hem schone woorden:
Laat hem gerust, hij heeft u niets misdaan

Daarbij die vrouw stond te bidden en te smeken
Kreeg zij 'n
Slag van een ouden brankar
Als dat haar hoofd zo vreselijk was gespleten
Als dat zij viel al op de aarde neder
Haar laatste zucht kwam zij nog eens te laten
Ach man en kinderen, 't is met mij gedaan
Bid God altijd voor uw moeder op aarde
Die, nog zo jong, moet van de wereld gaan
Bid God altijd voor uw moeder op aarde
Die, nog zo jong, moet van de wereld gaan

Als men het lijk zag naar het kerkhof dragen
En iedereen stond met die ogen vol getraan

[504] W&P nr 902 - ook in "Het Oude Socialistische Lied" (MUZ0067 pag. 19); In "Liederen van de Industriële Revolutie - deel 3" (MUZ0070 pag. 26); in "Muzikaal Erfgoed van Oostende - deel III" lied nr 862

Als men die negen kleine kinderen zag wenen
En achter het lijk van hunne moeder gaan
Nedergeknield rond 't graf van hunne moeder
En alle negen onder 't kruis van 't graf
Riep het oudste kind: O God en Albehoeder
Haal dees weesjes van de wereld af
Riep het oudste kind: O God en Albehoeder
Haal dees weesjes van de wereld af

Nu zijn die weesjes in droefheid en ellende
En d' andere kinderen zijn in droefheid en getraan
Die hunnen vader gekoord zagen gebonden
Nar dat wreed prison gebracht
Nu zit hij hier te bidden en tesmeken
Gij wreden drank gij brengt mij in 't gevang
Gij doet mij treuren in 't schoonste van mijn jaren
Tussen vier muren lijk een moordenaar
Gij doet mij treuren in 't schoonste van mijn jaren
Tussen vier muren lijk een moordenaar

207. Eens zult gij wederkeren

Romance[505] *- zangwijze "De vogel vliegt"*

Een arme moeder stort menig traan
haar zoon moet ook ten strijde gaan.
De wereld is groot en prachtig
en moeders tranen zijn onmachtig.
"Ween niet, moeder" sprak hij teer,
"wij zien elkander immers weer."
En dan, gebroken door de smart
drukt zij hem teder aan haar hart.

Vaarwel, mijn kind, zo sprak zij teer
misschien zien wij elkander weer.
Gaat, sprak zij stil en zacht,
Doet uwe plicht, behoud uw kracht.

Oorlog, waarom moet gij zo zijn
Gij doet ons zo een bittere pijn
Gij hebt ons nu doen scheiden
Gij doet ons zoveel lijden
En hij die ginder strijdt
Wie weet hoe hij daar lijdt
En vol van smarte roept zij weer:
Ach zag ik mijnen zoon al weer

Zij roept vergeefs hier in het rond
Het is voor haar een droeve stond
Zij zegent hem terwijl zij roept
Misschien is hij nu reeds lang dood

Rust eeuwig zacht gij martelaar
Droevig zien wij uw graf hier staan
Eens weerklonk de vrede
Toen sprak de vrouw al bevend
Terwijl dat hare stem nog klonk
Helaas het was een droeve stond
Hij rust nu zacht die koene held
Terwijl de vrouw nu huiswaarts snelt.

O wat een smart voor zulk een vrouw
Men ziet haar nu gans in de rouw
Zij strompelt voort, straat op en neer,
Roepend: mijn zoon, hij is niet meer.

[505] WO i variante van het origineel uit de 19e eeuw

208. Het kinderhart

Romance

Mevrouw is ‘t waar ‘t geen vader zegde
Toen hij mij uit mijn bedje nam
Dat hij weldra zou zijn uw man
Terwijl hij een kus op ‘t voorhoofd legde
Hij zegde nog en hij scheen treurig
Toen ik snikkend in zijn armen lag
Dat gij de plaats van moeder zult innemen
En wilde dat ik u gaarne zag
Ik was bevreesd en ik had beloofd
Maar nu zeg ik, van alle vrees beroofd:

Mijn hartje is daarvoor te klein
Voor u kan er geen plaats in zijn
‘k zal nooit mijn moe vergeten
Daarom ben ik niet boos op u
Mevrouw moest gij er door lijden
Ik ben zo klein, zo bitter klein
Mijn hartje is zo teer en fijn
Dat u er vast teveel zou zijn

Ik heb nog steeds mijn moe voor d’ ogen
‘k herinner mij haar zachte schoot
Het liedje dat mij d’ ogen sloot
En mij zo dikwijls heeft bewogen
En ik, Mevrouw, ik durf het u te zeggen
Nooit geeft mij die tedere blik
Die mij zo vaak het hart kon troosten
Bij kinderleed of kinderschrik
Gij kent wel zijn mijn vaders vrouw
Maar toch blijk ik mijn moe getrouw.

Wanneer zij van uw huwelijk spreken
Zegt ieder dat vader heeft gelijk
Ene vrouw alleen geeft immers blijk
Van zorg en dat is gebleken
En vader die u de plaats zal geven
Van moeder die ik nooit vergeet
Kan nevens u haar beeld behouden
Want vaders hart is soms zo breed
Maar ik, Mevrouw, versta mij goed
Nooit bemin ik u zoals mijn moeder zoet

209. De clown

Romance[506]

Met zijn haardos in rood en wit
begint de clown zijn werk te maken
Ieder die in het circus zit
weet hij kostelijk te vermaken.
Wat is hij aardig vlug en net,
koning van 't vak hij mag het weten
Verschaft ons altijd zoveel pret
dat wij daarbij ons leed vergeten.

Clown gij doet ons lachen
gij met uw lief vrolijk gelaat
en met al uw aardige grappen
gij die door niemand wordt gehaat
Clown gij doet ons lachen

De clown gaat heen, hij triomfeert,
om haar die hij aanbidt te vinden.
Langs zijne loge gepasseerd
om te omhelzen zijn beminde.
Doch eensklaps op zijn weg gestoord
denkt hij een kus te horen smaken
Hij snelt er heen daar z' hem behoort
Maar men roept: "Clown, kom 't volk vermaken.

Clown gij doet ons lachen
gij met uw lief vrolijk gelaat
en met al uw aardige grappen
gij die door niemand wordt gehaat
Clown gij doet ons lachen

Het ogenblik van rust is daar,
uit zijn loge ziet hij één vluchten.
Hij komt bij haar en vraagt aan haar
terwijl hij bevend staat te zuchten
"Komaan spreek op wie was bij u?"
"'t Gaat u niet aan, 't was een lief wezen
Ik min u niet, ben schier beschaamd
de vrouw van enen clown te wezen"

Clown moet droevig lachen.
Met strenge blik ziet hij haar aan.
Die hem bemind' heeft hem bedrogen,
wat zal er nu gebeuren gaan?
Clown moet droevig lachen

Op de kunstladder werkt hij voort
waar de taak hen beiden verenigt.
Samen beklimmen zij de koord,
't muziek is stil, alles is enig.
't Behoud is in zijn handen nu,
zegt: "Morgen zal 't u niet meer lukken,
bedriegster, met mij dood ik u"

[506] Vertaling van “Le Clown” (E. Joullot en Adolphe Bérard) zie http://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2019/07/de-clown/ De tekst van Koopman staat vol fouten, dit is een gekuiste versie

terwijl hij sneed de koord aan stukken.

Clown gij lacht niet langer,
uw jaloesie was veel te groot.
Ten gronde vielen twee lichamen,
ze vonden beiden hunne dood.
Clown, gedaan met lachen

210. Het Apachen hart

Romance[507]

Alphons die was hier het verdriet
Den beul van de publieke vrouwen
Iets weigeren durfden z' aan hem niet
Uit vrees, hij was niet te betrouwen
Iederen dag had hij een andere vrouw,
en weer kwam hij een vreemde tegen,
een meisje lief, scheen niet verlegen,
Dat 's iets voor mij dacht hij weer algauw.
En hij die riep dan in zijn schik,
dat meisjeshart, ja dat wil ik.

Het was een meid met ogen blauw,
oprecht een flinke schone vrouw,
de ster van al de nachtgodinnen,
iets liefs dat ieder zal beminnen.
Alfons die prijsde zich dan aan,
bedreigde haar moest ze hem ontslaan.
Zij lachte en weigerde gauw,
die lieve meid met ogen blauw

Zijn vrienden zeiden bovendien:
Alfons er is niets van te maken.
Niets aan te doen? Dat wil ik zien.
Zijn woede scheen ten top te raken.
Ik wil haar hart of wel wil ik haar vel,
de schonen moeten voor mij vallen,
dat is gekend onder hun allen,
of anders doorkerf ik hen snel.
Hij wachtte dan een uur nadien,
tot hij ze weder had gezien.

Het was een meid met ogen blauw,
oprecht een flinke schone vrouw.
Hij sprak tot haar: kies nu gij schone,
mijn liefd' of 't mes da 'k u zal tonen.
Z' antwoordde spottend zonder smart,
dat voor een man je hebt er geen hart,
zij lachte en weigerde gauw,
die lieve meid met ogen blauw

Het mes in vol razernij,
liep hij dan naar haar kamer mede,
en wou haar slaan, ineens hoort hij:
Moeder! Hij hield op en met reden.
Want in een wiegje lag een kindje teer,
d' armpjes gekruist omhoog geheven,
juist of het voor zijn moe wou streven.
En dan wierp hij het mes terneer,
dan riep het kindje, nog zoo klein:
Doe toch mijn moeke gene pijn.

Dank zij die meid met ogen blauw,
oprecht een flinke schone vrouw.
Voor 't eerst zag men die man toen wenen,
dan wou hij al zijn goedheid lenen.
't Hart was gebroken en gezwind
riep hij: 'k wil vader zijn voor het kind.
'k Werk voor u saâm en deel uw smart,
ziedaar nu een Apachenhart

211. Lachen doet pijn

Romance[508]

Het leven is somtijds wel raar,
Dat had ik vast niet kunnen menen.
Wanneer men reist van hier naar daar
Ziet men soms lachen en ook wenen.
Het lachen doet ook soms veel pijn,
Ja soms zelfs meer nog dan het wenen.
Wanneer men lachen moet in schijn,
Dat kan al eens het hart bezeren.
Mijn moeder had ook zulke smart,
Verdriet dat lag al aan haar hart,
Maar zij verborg haar tranen voor haar kind'ren
Die zij daarin niet wilde hind'ren.
Zij lacht' en speelde met ons mee,
Dien lach was niet anders dan wee.
Wanneer men lijdt, geloof het goed,
Pijn aan het hart als men lachen moet.

Dien ik beminde verliet mij
Om met een rijke vrouw te trouwen.
Hij had met mij geen medelij
En wou mij zelfs niet eens aanschouwen.
Op den dag van zijn huwlijksfeest
Wilde ik aan de kerk gaan kijken.
Zijn ogen schenen mij bevreesd,
Hij dierf mij niet eens te bekijken.
'k Wou wenen maar ik was ontsteld,
Maar 'k vatte moed en met geweld
Riep ik: "is dat die vrouw, die ouwe gekke
Met haar gelaat vol valse trekken?"
Toen hij passeerde met zijn bruid,
Voorwaar dan lachte ik zeer luid.
Wanneer men lijdt, geloof het goed,

[507] Zie http://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2019/07/apachenhart-alfons-de-beul-der-publieke-vrouwen/

[508] Zie http://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2016/05/lachen-doet-pijn/

Pijn aan het hart als men lachen moet.

Ik bleef alleen, geld had ik niet,
'k Moest voor mijn brood toch iets verdienen,
Kende van vroeger menig lied,
Ik wou met zingen maar beginnen.
Toen trad ik op als vlaams komiek,
Maar daarvoor moet men lustig wezen.
Wanneer ik zong mijn eerste lied
Kon men de droefheid op me lezen.
Mijn hart dat deed ook zoveel pijn,
Kon 'k wenen, 'k zou tevreden zijn
Maar men betaalt mij om vrolijk te wezen,
Dat staat in mijn contract te lezen.
Bij al 't verdriet en smart zo groot
Moest ik lachen of 'k had geen brood.
Wanneer men lijdt, geloof het goed,
Pijn aan het hart als men lachen moet.

212. Haar witte kleed

Romance

Zij hadden veel verdriet in hun arm gezin
Dat nog jonge paar, brave man en vrouw
Want hun enig kind, hun kleine Florentine
Lag ziek in 't hospitaal, dat bracht hun hart in rouw
't Is vandaag zondag, dag van 't bezoek
En de man die kleedde zich thans gezwind
De vrouw die sprak: gaat en houd u kloek
Breng mij rap het nieuws
en zegt hoe 't gaat met ons kind
Vraagt zij soms wat dat ik deed
Zegt dat ik voor haar maak een kleed

In kant en in zijde,
Dat zal haar hartje verblijden
'k Heb den moed en wil blijven hier
Ik zal werken met veel plezier
Ik wil ook garnieren
Met strikjes en zijde en satijn
Men zal haar als een engel vieren
Die in den hemel zijn.

Den armen man gaat heen,
Tamelijk goed gezind
Hij komt welhaast aan,
Hij treedt in 't hospitaal
Daar op een bedje wit ziet hij zijn liefste kind
Nog zieker als voorheen,
och God wat smart en kwaal
Hij zoekt den Dokter, vol angst speekt hij hem aan:
Hoe gaat het meneer, is het gevaar zo zeer?
Ik ben nochtans man, kan alles horen aan.
Troost u, zegt hij, er is geen hopen meer
En de man met en benepen hart
Bij zijn kind verbergt hij zijn smart.

Ziet daar op dat bedje zacht
Levend misschien zijn laatste nacht
Vadertje lief, smeekt het kind met leed,
Wanneer krijg ik toch mijn nieuwe kleed?
Morgen, mijn lieve engel,
breng ik u een kleedje fijn
dan zijt gij zo schoon als een engel
die in de Hemel zijn.

En de vader, vol leed, zegde nog tot zijn kind
Wijl een traan 't oog ontgleed,
Sprak hij nogmaals gezwind:
Uw kleedje is zeer fijn,
't zal zijn in wit satijn
Want moeder werkt zo zeer
Voor u, haar kind zo teer.
Den dokter zegt nog juist dat gij in korten tijd
Moogt mede gaan naar huis
En dan gezond weer zijt.
Maar 't kindje sprak niet meer,
Want het lag reeds in zwijm.
't Opende d'oogjes weer en toen sprak het vol pijn:
Ach vadertje, mijn lieve va,
Zegt aan ons moeke dat ik ga.

Naar boven in den Hemel
't Is daar dat men mij verwacht
Ik zag reeds voor mij een engel
Die mij een nieuw kleedje bracht.
Zeg dan ook aan mijn moeke lief
Dat ik zal bidden voor u beiden rein
Zo schoon gelijk al de Engelen,
Die in den Hemel zijn.

Gebroken door de smart gaat hij zwijmelend voort
Denkend aan zijn kind en ook aan zijn vrouw
Hij vreest dat het verdriet,
dat ook zijn hart doorboort
zijne vrouw doden zal,
och God wat smart en rouw
maar hij vindt de kracht om kalm te blijven
hij komt tehuis een glimlach op zijn mond.
Heb moed, zegt hij, z' is beter, onze kleine,
Gij gaat zien zij 's wederom gezond
En terwijl het kind op sterven ligt
Zegt de moeder met een blij gezicht:

Ziet eens haar kleedje, hoe fijn
Wat zal zij daar schoon mee zijn
Gans in 't wit, zo sprak zij zacht,
'k Zie haar reeds in mijn gedacht
Net als een bloem op haar stengel.
Maar dan dacht de man vol pijn:
Misschien zal onze lieve Engel
Alreeds in den Hemel zijn.

213. Brood voor Moeder

Romance

Een zolderkamer donker klein
Daar lag moeder op 't ziekbed neer
Haar zoontje nog zo bitter klein
Die troostte haar zo zacht en teer
Haar man die was lang overleden
Uit werken kon zij niet meer gaan
Zij hadden reeds zoveel geleden
Van honger naar den Hemel gaan

In huis geen brood, slechts groten nood
De kleine hield het niet verborgen
Hij wilde ras voor moeder zorgen
En vol van moed, met rein gemoed
Nam een besluit en zonder falen
Hij zou een brood voor moeder halen

't Was Carnaval en druk de straten
En overal was het plezier
De kleine ging daar als verlaten
Maar wat een leven is dat hier
Daar werd geld uit een raam gesmeten
Door rijke liên voor hun vermaak
De straatjeugd had dit rap geweten
Den droef stond daar die kleien snaak

Doch vlug was hij ook bij gesprongen
Hij had al die centen in d' hand
Daar vielen er weer en teruggedrongen
Hij rolde mee daar in het zand
Hij had nu meer en ging eens tellen
Nog vier, dan koop ik rap een brood
Wat zal ik aan ons moe vertellen
En dan is zij weer uit den nood

En weer was hij tussen het gewemel
Opeens een kreet, ieder ontsteld
Een zware kar kwam daar, o Hemel,
Hij hoorde 't niet en werd geveld
Terneer ging het dat jonge leven
De vracht die ging over hem heen
Dat was beloning voor zijn streven
En stervend droeg men hem nu heen
In huis geen brood, slechts grote nood
En tevergeefs bleef moeder wachten
Terwijl ze hem naar 't gasthuis brachten
Bedekt met bloed, zo 'n rein gemoed
Zijn laatste woorden nog die waren
't Was om een brood voor moeder t' halen

214. De eerdief

Romance[509]

De vader werkte gans de nacht
De moeder slaapt, de kleinen zacht
Vertellen prevelend aan elkaar
Van bloedigen oorlog en gevaar
Het oudste sprak: 'k weet iets zeer lief
Maar wordt niet bang 't is van een dief
Een wrede man, een moordenaar
Kom wees nu stil en luistert maar
Een lelijkaard, mijn kleine broer,
Die lag op zekeren dag op loer
't Was klaar, hij had iets in de zin
En 's avonds brak hij ergens in
Schoot d' ouders dood en dan gezwind
Nam hij in d' armen hun klein kind
Vluchtte ermee en d' onverlaat
Deed het gaan bedelen langs de straat

Op 't moment dat zij dit vertelden
hoorden zij gerucht en z' ontstelden.
Z' hoorden kloppen onder hen saam
en vol van schrik bleven ze staan.
Wat mag dit zijn, mijn liefste broeder?
't Is aan de kamer van ons moeder.
De deur die kraakt, men hoort een gil
en alles blijft nu doods en stil.
Ach, broeder lief, dat is een dief,
lopen wij vlug naar vader lief!
Wij kruipen door het venster uit,
neem stil uw schoen, maak geen geluid.
De maan die schijnt daar juist met licht
op beide knapen hun gezicht.
Vervuld van angst en vol van schrik
kwamen bij vader op 't fabriek.

Ach vaderlief, kom rap naar huis
er is bij ons een dief in huis.
De man die volgde dan zeer gauw
maar 't was een dief die stal zijn vrouw.
Hij lost' een schot en sprak geen woord,
de minnaar viel, het hoofd doorboord.
Hij richtte dan 't wapen op haar
Maar zie, zijn kinderen zijn daar.
Kom, wees niet bang, den dief is niet meer
ziehier ons vader schoot hem neer.
De vader zuchtte dan vol nijd
Den eredief is zijn leven kwijt
Voor haar die hem zo had versmaad,
Voor haar brandde zijn hart vol haat
Toch sprak hij tot zijn kind'ren teer:
gaat, en omhelst uw moeder weer.

[509] Zie http://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2019/08/de-ere-dief/

215. De vogel vliegt

Romance[510]

Een arme moeder stort menig traan
haar zoon wil naar de vreemde gaan.
De wereld is schoon en prachtig
en moeders tranen zijn onmachtig.
“Ween niet, moeder” sprak hij teer,
“wij zien elkander nog wel weer.”
En dan, getroffen door de smart
drukt hij ze teder aan zijn hart.

De vogel vliegt de wereld in
en denkt niet aan een droef gezin
Hij droomt van weelde in ‘t verschiet
maar denkt aan zijne moeder niet.

Ver van moeder in ‘t wijde veld
werkte hare zoon, hij won veel geld,
doch hij kende gene zorgen
en leefde van heden tot morgen
en de moeder lijdt zo’n bittere nood
zij werkt en zwoegt voor ‘t dagelijks brood
en kijkt bedroefd het venster uit
en snikt dan weer in tranen luid

De vogel vliegt de wereld in
en denkt niet eens aan moeders min.
Leeft in wellust wijl zijn moeder lijdt
maar ze krijgt geen dankbaarheid.

Vervlogen is ‘t geluk des zoons,
hij keert terug naar moeders woon,
geheel alleen, verlaten,
zo dwaalt hij langs de straten.
Hij slaat een blik op ‘t huisje neer
helaas zijn moeder was niet meer
en dan klinkt het als in een koor
hem bitter ijselijk in zijn oor:

Den vogel vliegt naar ‘t kerkhof heen,
daar ligt zijn moeder en hij weent.
Hij bidt voordat hij henen gaat
maar het berouw dat komt te laat.

216. Moeders smart

Romance

Ene moeder zat aan ‘t ziekbed neder
Van haren vijfjarigen kleine zoon
Moeder wanneer komt vader weder
Hij is zolang uit onze woon
Opeens begon die vrouw te wenen
Toen sprak de knaap met snikkende stem
Moeder waarom ging vader henen
Wat kwaad misdeed gij jegens hem?

Snikkend sprak die vrouw
En haar hart vol lijden
Uw vader moest hier scheiden
Om voor ons land te strijden
Hij schreef mij steeds getrouw
Doch nu is het lang geleden
Zwijg dus mijn kind want heden,
Is mijn hart in diepen rouw

Opeens deed men hare deur open
Een postbeambte reikt haar een brief
Haar hart is vol, nu mag zij hopen
’t Is zeker van ons Vader lief
Angstig begon ze stil te lezen
Verbleekte en begreep niet wel
Dien brief zal den laatsten groet wezen
Kust onzen zoon van mij vaarwel

Verschrikt van smart en rouw
En haar hart vol lijden
Verbergt zij voor hare kleinen
Hare bittere pijnen
Toch zegde zij dan:
Uwen Vader heeft geschreven
Dat gij braaf moet wezen
G’ hebt er vele kusjes van

Den avond viel, men ging ter ruste
Maar gebroken door haar verdriet
Had zij tot slapen gene lusten
Haar man vergeten kon zij niet
Toch sluimert zij in, en in hare dromen
Zag haar lief kind als een engel vol pracht
Met haren man tot bij haar komen
Toen sprak het kind zo stil en zacht:

Moeke, ach lieve Moe,
Wil het mij vergeven
Mijn Vader komt mij halen
Ik volg hem zonder dralen
De vrouw sprong recht en verschoot
Zij zag haar lieve kleine
Voor haar bed bezwijmen
’t Lag daar stil, het was dood

[510] Zie ook nr 207

217. De kleine luchtballon

Romance

Ach moeder lief waarom die tranen
Waarom altijd zo droevig zijn
Zusje mag nu genezen wanen
Ach betert toch mijn zusje mijn
Thuis ook zie 'k anders niets dan wenen
En toch vertelde 't gij mij daar pas
En dan mag ik het toch wel menen
Dat zij nu zo gelukkig was

Wat gij mij daar zegt
Verstaan ik heel slecht
D' Engelen daar boven
Zusje komen roven
Ik zal haar misschien
Nooit meer wederzien
Want u zegt z'is daar
Mijn lief zusje te zien

Mijn kind zoekt uw speelgoed te samen
En laat ons naar het speelplein gaan
Uw maatjes die ook 't hunne namen
Die komen daar ook vrolijk aan
Doch het lief kind was niet gaan spelen
't Zei: Moeder, 'k heb geen lust niet meer
Ik doe toch niets dan mij vervelen
'k Had veel liever mijn zusje weer

Mijn schatje, mijn kind,
Wees toch blijgezind
Zusje die is henen,
Wil daarom niet wenen
Geloof mij gewis
dat 'k mij niet vergis
dat zusje daarboven
in den Hemel is.

Opeens daar gat het kind aan 't lopen
Naar een koopman die daar ging
Met kleine luchtballons te verkopen
Zeg Moeke, koop mij zo een ding
Kies uit, mijn schatje, gij zult krijgen
Maar houd 't goed vast mijn beste vriend
Gij liet hem los, ziet hem nu stijgen
Gij dient berispt, o gij stout kind!

Moeder wees niet kwaad
Zie hoe hoog hij gaat
Ik liet hem nu stijgen,
Zusje zal hem krijgen
Mijn beste Moe
'k Weet goed wat ik doe
Ik stuur hem naar den Hemel,
Naar mijn zusje toe

218. Vergeet ze niet

Romance[511]

Vergeet ze niet die schuldeloze kleinen
Die gans alleen en zonder steun op aard
Van honger en kou hier zitten te verkwijnen
't Is winterdag bij d' uitgedoofde haard
Verzacht het lot der ouderloze kinderen
Gedenkt dat men aan hen een aalmoes biedt
Een aalmoes zal uw rijkdom niet verminderen
Daarom vergeet de arme wezen niet

Vergeet ze niet, die schamele weduw vrouwen
Die nooit een hand aan u uitreiken dorst
Ofschoon zij zich op uw hulp betrouwen
Haar dierbaar kind ligt stervend aan haar borst
Gezegend zij die hare tranen stelpen
Gezegend zij die haar een aalmoes biedt
Gezegend zij die d' arme moeders helpen
Daarom vergeet die arme weduwen niet

Vergeet ze niet die stramme ouderlingen
Zo diep gebukt onder den zwaren last
Ofschoon dat zij die uwe hulp ontvingen
Met vlugge stap hun einde steeds verrast
Gedenk dan eens dat er een dag zal komen
Dat zucht en jeugd uw levenssap ontvliedt
Dat al uw goud en rijkdom wordt ontnomen
Daarom, vergeet die oude grijsaards niet

219. Roosje

Romance

Is 't waar o Roosje mijn beminde
Is 't waar dat gij ons verlaat?
Uw ouders, uw dorpje en uw vrienden,
De pachthoeve die daar eenzaam staat?
Dit alles omdat gij hier ontmoette
Een vlijer van Parijs gewis
Die u in schijn eens vriendelijk groette
Net of Parijs den Hemel is
't Is gek gelogen, men heeft u bedrogen

Roosje, Roosje, blijf in uw woning
Hier in ons dorpje waar alles staat in bloei
Gij hebt hier het leven van een Koning
Hier staan vruchten en bloemen in bloei
Hoort gij de wind het leven bezingen
In de bomen, het is wonderbaar
Zulke natuur, neen, zulke dingen

[511] W&P nr 903 -Melodie "Ne m'oublie pas, Rose, je t'en supplie" cfr "De moord van Nijlen" en "Vergeet ze niet" (P.C. De Ruytder, 1886) , CD3 van "Het Oproer Kraait". Ook "Een dief uit vaderplicht" (cfr. Lied nr 225) is een mogelijke melodie

Bezit geen een Parijzenaar
Parijs, Parijs, gij ontneemt mijne bruid
Mijn dierbare schat, mijn lief Roosje

O ja, ik heb het al begrepen
Hoe Parijs u is voorgesteld
Liefde, weelde, maar dat zijn knepen
Leugens die men u heeft verteld
Het zijn ook niet die schone kleren
Waar gij het geluk mee behaalt
Koopt men zo, ik durf dat beweren
Dat ge ze vast zeer duur betaalt
En zonder dralen met uw eer betalen

Roosje, Roosje, blijf in uw woning
Hier in ons dorpje waar alles staat in bloei
Gij hebt hier het leven van een Koning
Hier staan vruchten en bloemen in bloei
Beziet de bloemen met hun schone kleuren
De vogels met hun schoon gefluit
Is dat niet beter dan die geuren
Die gans Parijs verspreiden uit?
Parijs, Parijs, gij ontsteelt mijne bruid
Mijn dierbare schat, mijn lief Roosje

Nu reeds 3 jaren is zij henen
Naar die hel hier ver van mij
Ik denk z' is dood ofwel verdwenen
Maar haar hartje lijft steeds bij mij
Wie klopt daar aan bij zulk slecht weer
't is zij, komt binnen gij moet niet vrezen
Omhelst mij, ik heb Roosje weer,
Hoe bleek haar wezen, droefheid te lezen

Roosje, Roosje, blijf, ons dorp zal herleven
Maar wat hoest heeft u gevat
Wat zijt gij ziek, wat moet ik vrezen
Waar is die schone kleur die gij had?
De lucht hier zal u genezen
Gij blijft bij mij, zijt gij 't akkoord?
Gij sluit uw ogen, wat moet ik denken
Dood, z' is dood en ik kreeg geen woord
Parijs, Parijs, gij doodt mijne bruid
Mijn dierbare schat, mijn lief Roosje

220. De weduwe van de soldaat

Romance

Stil was de nacht die over 't slagveld zweefde
Men hoort langs hier langs daar een bittere klacht
Hoe menig man lag daar die gisteren leefde
De dood helaas gaf hem de eeuwige nacht
Een vrouw die zocht daar tussen vele lijken
En ziet zij vond haar dierbaar echtgenoot
Het moordend staal deed hem helaas bezwijken
Daar lag hij stil in d'armen van de dood

Zij licht hem op en drukt hem in haar armen
Haar boezem zwoegt,
haar ogen puilen uit haar hoofd
Heb dank, o God! Zijn hart dat is nog warm
Hij leeft, hij leeft, de Gode zij geloofd
Hij ook ontwaakt, verwarmd door kus en tranen
Zijn strakken blik aanschouwt haar bleek gelaat
Hij murmelt iets van Vaderland en Vaandel
Ook stamelt hij: vaartwel, gij komt te laat

Een siddering deed al zijn leden beven
Hij strekt zich uit, zijn hoofd viel loodzwaar neer
In haren schoot ontnam men hem het leven
Haar echtgenoot, helaas hij is niet meer
Ziedaar uw werk, gij rijke diplomaten
Aanschouwt zijn lijk, het ligt in uwe faam
Maar ik zal u geheel mijn leven haten
En stervend nog vervloeken uwe naam

221. De wees van de soldaat

Romance[512]

Een braaf soldaat moest ook ten strijd
Moest huis en kroost terstond verlaten
De klaroen schettert, het werd tijd,
Tranen of klachten konden niet baten
Hij ziet vrouw en kind wenend aan
Ontroerd omhelst hij hen nog teder
Terwijl het kind sprak vol getraan:
"Vader, wanneer komt ge weder?"

Hij sprak: "Mijn kind, mijn lieveling,
Gedenkt uw va in uw gebeden
Dan zeker vlug, keert vader terug
Na voor het land te hebben gestreden;
Wees braaf en goed bij moeder zoet
Gij zijt haar troost in al haar lijden."
Dan nog een zoen en hij riep toen:
"Vaarwel, vaarwel, tot bet're tijden."

Die wrede scheiding trof die vrouw

[512] Melodie: "Achter zakjes aarde" - zie W&P nr 555 - http://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2016/12/de-wees-van-de-soldaat/

Die zichtbaar zwakte en verkwijnde
De dood die strekte reeds haar klauw
Zij voelde dan weldra haar einde
Zij riep haar kind en sprak het aan
Wijl tranen van haar wangen rezen:
"Mijn liefste, wil tot vader gaan,
Moeder zal weldra niet meer wezen."

Daarom, mijn kind, als gij hem vindt
Zeg hem dan mijne laatste woorden
Dat mijnen blik en laatste snik
Uw lieven vader toebehoorde
En dan nog zacht, met laatste kracht,
Sloot zij haar kleine aan haar harte
Haar hoofd viel neer, zij was niet meer
Het was het einde van haar smarte.

De arme kleine wees verliet
De woon en dwaald' langs weg en dalen
Het hart vervuld vol van verdriet
Om haren vader weer te halen
Totdat het kwam aan ene beek
Waar men met woede had gestreden
En menig soldaat, door schot of steek
Lag waar dood was ingetreden.

't Onschuldig wicht, bij dit gezicht,
Was onbevreesd en kwam toen nader
Maar plots zij zag, daar voor haar lag
Het lichaam van haar lieven vader
Zij knielde neer, omhelsde teer
En zei: "Och vader, wilt ontwaken!
Och vader, toe, ik ben zo moe!"
't Was dra bij 't lichaam ingeslapen.

De nacht was koud, stil de natuur
Men zocht de doden en gewonden
In veld, in loopgracht en in schuur
Werd er menig soldaat gevonden
Gekwetsten, vijand of wel vriend
Ziet men verzorgen en laven
Terwijl de doden die men vindt
Hun laatste rust vinden in graven.

Bij toortsenlicht vond men het wicht
Versteven bij het lijk zijns vaders
Kleedje gescheurd, met slijk besmeurd
Een rilling voer allen door d'aders
En als een beeld stond elk versteend
Bij dit toneel dat zij daar zagen
In naam der mens vraag ik één wens:
Verlos ons land van oorlogsplagen!

222. Werkmansleven

Romance[513]

Pas veertien jaar en reeds die kleine
Gaat 's morgens al naar de fabriek,
Ofwel in 't diepste van de mijnen
Ofwel leert hij de mekaniek.
Hij is de oudste en wil trachten
Al is hij waarlijk nog niet groot
Thuis de ellende wat verzachten,
Mede verdienen een stuk brood.

Werkman, komaan, voor uw bestaan,
G'hebt geen geld voor handelszaken,
Daar zult gij nooit aangeraken.
Mijn zoon, mijn kind, uw leed begint,
Besteedt gij uw beste krachten,
Er staat u zorg en leed te wachten.

Pas twintig jaar of 't vak verlaten
Ten dienste van het vaderland,
Hij draagt de ransel der soldaten
En legt de hamer dus van kant.
Als hij zijn loon gaat zien verhogen
Tot vrucht van zijne werkzaamheid,
Moet hij dit alles zien gedogen,
't Is 't werkvolk die er onder lijdt.

Werkman, komaan, laat uw vak staan,
De wet gebiedt, gij moet zwijgen,
Weerstand doet u gevang krijgen.
Leg alles neer, neem het geweer,
Moet ge vechten, moet ge sneven,
Gij hebt het recht toch om te leven.

De werkman is nu dertig jaren,
Als vader van een huisgezin,
In 't werken is hij zo ervaren,
Hij zorgt met vlijt voor zijn gezin.
Van werken heeft hij ondervinding,
Wat ziet men heden op 't fabriek?
Een nieuwe kostbare uitvinding,
Hij verbetert de mekaniek.

Werkman, door vlijt en bekwaamheid
Hebt gij nu wat uitgevonden,
Waarmee uw meester zal pronken.
Bij de patroon ziet gij als loon
Alleen het kruis van eer prijken,
Maar gij, werkman, moogt er naar kijken.

De werkman is nu zestig jaren
En hij die wordt gedekoreerd,

[513] "Werkman, komaan" werd gezongen door Jaak Scholiers (1883-1956) voor, tijdens en na WO I - zie http://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2014/07/werkman-komaan/

Men komt de oude te verklaren
Als hij wordt gepensionneerd.
Het pensioen zijn een paar centen,
Een aalmoes die de staat hem geeft.
Dat zijn de oude man zijn renten,
Nu moet hij zien dat hij maar leeft.

Werkman komaan, voor uw bestaan,
Beedlen zult gij langs de straten,
En het lot der heren haten.
Geen vuur, geen brood, zo gaat ge dood,
Uw leven lang moet ge slaven,
Wordt van den arme nog begraven.

223. Lara, Lara, arme Lara

Romance[514]

Voor de tralies van een venster
Aan een sombre kloostermuur
Zat een jongeling te wenen
Op het nachtlijk stille uur.
Laura, mijne zielsvriendinne
Waarom scheidt ge nu van mij?
Kom, verlaat dit treurig klooster
En kom rusten aan mijn zij.
Kom, verlaat dit treurig klooster
En kom rusten aan mijn zij.

Maar een blank en maagdlijk wezen
Keek al door de tralies uit
En een stem die riep zo teder,
Nooit, nooit, neen nooit,
Zal laura worden uwe bruid.

Laura, sprak hij, zoete laura
Zonder u besta ik niet,
En mijn leven is een beekje
Die langs uwe doornen vliedt.
‘k Vindt u somtijds in mijn dromen,
En dan schijnt mij’t leven zacht,
Kom mijn aangebeden laura,
Vluchten w’in de donkre nacht,
Kom mijn aangebeden laura,
Vluchten w’in de donkre nacht.

Maar een onweer ging aan’t woelen
Op het uur van middernacht
En de reus der noorderwinden
Trok de bomen uit met kracht.
“Adieu!” riep hij, “lieve laura,
Ik zie u niet levend weer”
Door een bliksemstraal getroffen
Viel de jongen stervend neer;
Door een bliksemstraal getroffen
Viel de jongen stervend neer.

224. Op ‘t kerkhof

Romance[515]

Op 't somb're kerkhof zekere nacht
Zag men een meisje knielen
Wijl vlokjes sneeuw zo stil, zo zacht
Op 't aardrijk nedervielen.
De graver ging het kerkhof rond
En toen hij 't meisje biddend vond,
O geef mij, albehoeder.
Wat doet gij meisje hier zo laat?
Er is geen mens meer op de straat.
Ik vraag aan god mijn moeder.

'k Dwaal hopeloos straat op, straat neer
Moest het mijn moeder weten
Zij keerde wis wel spoedig weer
'k Heb nog vandaag niet g'eten
Ik vroeg aan gindse deur wat brood,
Men lachte, spotte met mijn nood
Men joeg mij van hun trappen
Dat was de hulp die men mij gaf
O man ontsluit dit dierbaar graf
'k Wil bij mijn moeder slapen

'k Mocht in een vriendelijk vaderwoord
Helaas mij nooit verblijden.
Door zwoegen werd hij vroeg vermoord,
Ben ik van haar gescheiden
Die eind'loos werkte voor haar kind
Ze heeft mij toch zozeer bemind
't Moet haar voor altoos derven
Zij blikt nu zeker op mij neer
O god, schenk mij mijn moeder weer
Of laat mij liever sterven

De graver hief ze van de grond
Naar zijne woning henen
Een zucht ontvliegt uit 't meisjes mond
Hij hoort het niet meer wenen
Maar 't is alsof hij 't laatste woord
Van 't biddend stemken immer hoort,
O geef mij, albehoeder.
De vrouw ontving het in haar schoot
Te laat helaas! het was reeds dood.
Het was bij hare moeder

[514] “Laura” - zie http://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2009/06/laura/

[515] Ook “Wezenklacht” - zie http://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs2019/02/wezenklacht-op-t-dombere-kerkhof

225. De dief

Romance[516]

Wat is 't bestaan met smart mij steeds omgeven
Als werkeloos dwaal ik alreeds een jaar
't Geen mijn gezin in d'armoe heeft gedreven
In d'hongersnood 't is toch zo pijnlijk zwaar
'k Kan langer niet, 't mocht zo niet blijven duren
Mijn plicht riep mij te stelpen in den nood
Met 't hart bezield vol moed en zonder vrezen
Snelde ik heen en dan stool ik een brood

Een dief dat ben ik ja, da's waar
Dien naam klinkt mij zo vol afgrijzen
'k Moest toch mijn vrouw en kinderen spijzen
Die hadden honger en verdriet
Daarom stool ik, want bedelen dierf ik niet

Als trouwe knecht met moed en vlijt omgeven,
Werkte ik trouw voor gindsen rijken heer.
Omdat ik streed voor meerder loon en leven,
Dankte hij mij af, geen werk geeft hij mij meer.
En nergens nog is werk voor mij te vinden.
Als opstandaard[517] verjaagt men mij steeds heen
Moest dan daarom de honger ons verslinden.
Oh neen, meneer, dat zweer ik, neen, o neen.

Ik voelde mij door bitter wanhoop treuren
Toen ik mijn kroost, nog alle bitter klein.
Naast moeder zag, dat deed mijn hart verscheuren.
En wenend, ja, 't was van den hongerpijn.
Zij sprak: kinderlief, ik die kan u niets geven,
Geen kruimel brood, en sloot z' in d' armen.
Alzoo heb ik den diefstal, ja, misdreven.
Ik werd een dief, maar 't was uit vadersplicht.

226. Het klokje[518]

Romance

't Klinkt luid maar toch zo aangenaam
Het klokje op d'eenzaam baan
Wijl stil een maagdelijn vol vuur
Betreedt het pad op 't laatste uur
Murmelend zo richt zij hare bee
't Glimlachend stil tevree
Ontsluit haar rode lippen
'k Heb hem lief. O zag ik hem eens weer
Hij die mij kuste teer
En 't klokje antwoordt zeer.

't Klokje luidt zo stil op zachten toon
't Antwoordt zacht, o meisje wonderschoon
Eens komt hij weer uw teergeliefde
Ja in uw eenzaam woon

Eentonig luidt het steeds maar voort
En 't klinkt ja in een zoet akkoord
Het meisjeshart is heel ontdaan
Zij denkt: zag ik hem nu voortaan
Ver van huis is hij nu heen gegaan
En liet mij in getraan
'k Zal hem altijd bewenen
Al vergat hij onze liefde zoet
'k Min hem met hart en bloed
Ja met een minnegloed

't Is nacht en alles sluimert stil
Daar 't klokje niet meer luiden wil
De maagd met een benepen hart
Denkt aan haar vriend met ene smart
't Nachtelijk uur dat is weldra voorbij
Ja vreugdig en zo blij
Ziet zij de dageraad schijnen
Maar wie komt daar op dit vroege uur
Haar hartje klopt met vuur
't Is haar minnaar zo duur

't Angelus luidt, en klokje over 't dal
Ontwaakt ja vreugdig overal
De maagd omstrengelt den geliefde
Wijl 't klokje luiden zal

227. Sint Nicolaas en de Oorlog

Romance

Luistert vrienden in het rond
Naar 't lijden van een kind
Zijn vader niet meer gevonden
In den oorlog die hij dient
Hij moest ook opgaan, 't kind sprak vol getraan
Zou vader niet meer terugkomen
Voor Sint-Nicolaasdag, waar ik naar tracht
Wordt mij dat nu ook afgenomen?

Och kind wil toch gerust zijn
Gij doet mij zoveel pijn
Voor Sint Nicolaas hebben wij nog geen centen
't Geen ander jaren was onze gewente[519]
Als den oorlog is gedaan
Ik hoop dat het zal beter gaan

---

[516] W&P nr 807 - Liedblad "Een dief uit Vaderplicht" verzameling Moorman M166 - geen melodie.
https://geheugen.delpher.nl/nl/geheugen/view?coll=ngvn&identifier=KBMI01%3A46790
Tekst ook in Muzikaal Erfgoed van Oostende nr. 882 "De Dief"

Melodie voorgezongen door Anna Van Heuckelom, Kasterlee, 1975 - thesis Walter Van Gorp

[517] opstandeling

[518] Ook in liedjesschrift Anna Van Robbroeck MUZ0719 pagina 78 Geen enkele aanduiding van melodie

[519] gewoonte

Dan zal ik u kopen een pop die zo lacht
Waar gij zo lang naar tracht

De moeder viel aan 't wenen
't Is nu geen Sint-Nicolaas
Wij hebben nog blote[520] stenen
Op de schouw een stuk vaas[521]
Ach kind, slaap gerust met een goede lust
Want ge doet u moeder toch lijden
Als vader terug komt, van den oorlog gezond,
Dan mogen wij ons wel verblijden

Men zag het kind uitteren
Voor deze Sint-Nicolaas
Wat hoorden wij dan gebeuren
Slecht nieuws van enen baas
'k Heb gezien op de baan, op een kruis zijn naam
Wie zal er voor hulle[522] nu zorgen?
Hij sprak: vrouw, leef met lust, uwe man die rust
Hij is op het slagveld gestorven

De droefheid van die moeder
Gaf haar een mis gedacht
Zij sprak tot haren broeder
Wie heeft dat ooit gedacht
Met 't kind aan haar hand,
Langs enen waterkant
Was zij gedurig aan het lopen
Zij sprong 't water in met een lossen zin,
Het kind viel gedurig aan 't roepen

Wat hebt gij nu gedaan
Mij hier zo laten staan
Is dat in plaats van Sint-Nicolaas te gaan kopen
Dat ik mijn moeder in 't water zie lopen
Vader zien ik niet weer
Dan wil ik zijn bij heur[523]
Sint-Nicolaas en den oorlog bijeen
Zet mij nu gans alleen

228. De blauwe golven

Romance[524]

Drie knaapjes die aan het spelen waren
Ginds aan het strand
Kwamen eensklaps een bootje 't ontwaren
Aan den zeekant.
Kom sprak er een ik zal u bevelen,
'k Ben kapitein,
Laat ons ne keer matroosje gaan spelen,
't Zal kermis zijn.

De kabels los gemaakt en ons eens goed vermaakt,
De zeilen in de wind en naast elkaar gezeten,
Roepen wij blij gezind, moeder zal het niet weten,
Hoezee! Hoezee!
Doch ginder ver gaat de wind aan het huilen
En menige visscher zoekt waar hij zich kan verschuilen.

Ach kindren lief zwicht u voor het gevaar
En let toch op die grauwe wolken daar.
De wijde zee bracht steeds zoveel verdriet,
Ach kindren lief speel nooit aan 't water niet!

De kleine boot is weldra verdwenen
In woeste vaart.
Ginds in haar hut zit moeder te wenen
Dicht bij den haard.
De kleinen zijn nog niet thuis gekomen,
Wat scheelt er mee?
Daar buiten valt de regen met stromen,
't Is storm op zee.
En met een droef gezicht,
het hart vol angst en schrik,
Knielen de knaapjes neer,
hun boot is omgeslagen
Hun stemmeken roept zo teer
weerklinkt eindeloos klagen
Moeder! Moeder!
Doch 't is te laat,
de wind sloeg hun bootje in puinen
En d'oude torenklok roept van over de duinen

Ach kindren lief, welhaast zijt gij niet meer,
Richt vruchteloos uw handjes tot den Heer
De wijde zee blijft doof van uw geschrei
Ach kinders lief, 'k heb met u medelij

Sedert dien dag komt ene arme vrouw
Met bleek gelaat.
Wenend aan 't strand met d'handen gevouwen,
In rouw gewaad,
Soms roept zij uit over de golven,
Ach keert toch weer,
Of zijt gij dan voor eeuwig bedolven
Engelkens teer.
Doch niemand hoort haar bee,
Tenzij die woeste zee.
De vrouw hervat den moed
zij meent hun stem te horen,
De stemme van haar bloed
klinkt duidelijk in haar oren:
Moeder! Moeder!

[520] Ruwe muren zonder bezetting
[521] Een vaas die stuk is
[522] jullie
[523] haar

[524] "La légende des flots bleus" (1907) door Raoul Le Peltier (tekst) en de muziek werd gecomponeerd door Henri Christiné (1867-1941) en Paul Dalbret (1876-1927)
- zie http://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2015/01/de-drie-verloren-knaapjes/

Doch neen zucht zij o wee
Ik heb mij bedrogen,
't Is de wind, 't is de zee
die mijne smart nog komt verhogen.

Ach kinders lief, uw moeder aan het strand
Komt elken dag door wanhoop overmand.
De wijde zee was d'oorzaak uwer dood,
Ach kindren lief rust zacht in haren schoot.

229. Het hart van een kind

Romance

Madame ik zou mij toch laaghartig wanen
Bleve ik nog langer in de smart
'k Stuur dezen brief doorweekt met stille tranen
En vloeiend uit een teer jong kinderhart
Niet langer wil ik nog het leed aanschouwen
Dat gij mijn broerkens toch zo harteloos slaat
Mocht het mijn vader eens berouwen
Dat hij ons zo wreed alleen laat

Waarom zo bars zijn en zo wreed
Heb ik u dan zoveel misdreven
Waarom vergalt gij mij het leven
Ik laat nog liever 't huize staan
Want neen, mijn broerkens
kan ik niet zien slaan

Waarom deed gij niet, lijk ons Moeder teder,
Dan hadde ik u toch ook fel bemind
Waarom drukt gij mijn broederkens te neder
Gij zijt te boos, zij zijn toch maar een kind
Laat mij 't u zeggen zonder te generen
Rijk is den mantel die gij om u draagt
Dat betaamt niet als onder uwe kleren
Geen teder moederharte niet meer jaagt.

Mijn eerste Moeder lief, reeds lang begraven,
Zij was zo braaf, zij was voor ons zo goed
Hadden wij dorst dan kwam zij ons laven
En in den nood gaf zij ons telkens moed
Zij zoende ons, zo vriendelijk op de wangen
En gaf ons nooit, neen, één enkele slag
Zij streelde ons oor met veel liefdezangen
Maar gij, maar gij, gij slaat ons dag op dag

Ik heb ook horen zeggen, o Mevrouw,
Dat thans uw kind bleek op het ziekbed ligt
Voor dat vriendinneke zo teder en zo trouw
Voel ik thans in mijn hart wel ene plicht
Ik spreek om weer tehuis te mogen keren
Dat ik mijn zorgen aan haar ziekte wijd
Ik zal haar dan de liefdewoorden leren
Die m' eens mijn Moeder vroeger heeft gezeid

Ik zal dan, lijk Moeder als zij leefde
Toen ik nog van die kanten kleedjes had
Wen dag en nacht zij zo liefdevol kleefde
Aan 't ziekbed van heur kind, ja heur schat
Laat mij, Mevrouw, bij u dan weder binnen
Ik sluit mijn brief en zeg u smekend dan
Dat soms een kinderhart zoveel kan minnen
Zoals een Moeder ook wel minnen kan.

Mag ik uw kindje nog eens zien
't Is ziek en 'k min het toch zo teder
Laat mij bij u dan komen weder
'k Eal u met zorgen steeds belaân
Maar ... wilt mijn broerkens niet meer slaan

230. Het lied van den smid

Romance [525]

Een smidje in zijn smisse
Die zong de hele dag.
Zijn stemme klonk zo helder
Bij iedere hamerslag.
Hij zong zo blij van tokke, tokke tok;
Hij zong zo vrij van kloppe kloppe klop;
Het klonk zo lustig dan
Het liedje van den zwarten man.

Een meis je op haar kamer
Die had dat lied gehoord;
Haar hartje ging aan 't jagen
Bij smidjes aardig woord.
Het ging zo snel van tokke tokke tok;
Eet ging zo fel van kloppet kloppe klop;
Het sloeg zo teder dan
Het liedje van den zwarten man.

'Och smidje van hierover
Leer mij dat schone lied.'
"Lief meisje ik zal 't u leren!
Als gij mij geerne ziet.
Kom zing met mij van tokke tokke tok;
Kom zing net mij van kloppe kloppe klop;
We zingen samen dan
Het liedje van den zwarten man.'

Het meisje werd zijn vrouwtje,
En hij haar 'besten man'.
En kleine kleuters kwamen,
Die zongen mede dan.
Ze zongen blij van tokke, tokke tok;
Ze zongen vrij van kloppe, kloppe klop;

[525] "Het liedje van de smid" - tekst: Frans Liekens, muziek: Frans Andelhof

Het klonk zo lustig dan,
Het liedje van den zwarten man.

231. Het zeemanskind

Romance[526]

Een knaapje nog zo jong en teer
Zat op moeders schoot bij het strand neer
De moeder vertelde hem van de zee
Die al onheil en rampen bracht mee
Ziet gij die bruisende oceaan,
Daar is uw vader vergaan
Het was een trouw hart, een moedig man
En het knaapje sprak alsdan.

Als vader wil ik varen
Mijn droombeeld is de zee
'k Bemin de woeste baren,
Dan is mijn hart tevree
Het is mijn wens, o moeder
Al ben ik nog zoo klein,
Mijn vader was een zeeman,
En zeeman wil ik ook zijn

Ik weet nog goed als vader kwam weer
Na een omhelzing toch zo teer
Nam hij mij mede naar zijn boot
O wat was mijn vreugde overgroot
Hij sprak mij van de zee zo schoon
En sprak dan: mijn lieve zoon
Volgt steeds uw vaders levensbaan
Vreest nooit storm of orkaan

De moeder zag het knaapje aan
Terwijl uit ieder oog viel een traan
Welaan mijn zoon, als gij eens zijt man
Wordt dan als uw vader een kloeke zeeman.
Vaar moedig op de onmeetbare zee
En neemt dan ook mijn zegen mee
Vergeet toch nooit je plicht noch eer
En 't knaapje sprak dan weer

[526] In "Zingende Baren" van Jef Klausing getiteld "Het zeemanskind op zee"

232. Het verloren kind

Romance[527]

De damp steeg op en d'avond zonk.
De sneeuw viel langs de wegen.
Een licht dat uit de molen blonk
Lachte het knaapje tegen
Het was zo moe, 't dorpje nog ver
En ginds blonk al een avondster

Ginds rees zijn dorpje naar omhoog
Het zag zijn kerkje weder.
Maar tranen glommen in zijn oog,
Het arme kind zonk neder.
Hij was zo stuur, het weer zo koud
De gure wind blies door het woud

Een dag verdween, een anderen dag
Verscheen aan 't schemerend oosten
Waar of het knaapje blijven mag,
Wie zal zijn moeder troosten?
En bij 't verschijnen al van de maan
Vond men zijn lijkje op de baan.

Wie had dat arme kind gedood
Dat daar was ingeslapen?
Zijn handje en zijn kleed was rood,
Het bloed liep langs zijn kaken.
Men zag de sporen van enen hond,
Waarnevens enen voetstap stond.

Een rijke jager schoot het neer,
't Bevond zich op zijn wegen.
Het kind viel dood ter aarde neer
Wat had het toch misdreven?
't Ging door het bos de kortste baan:
Ziedaar wat 't knaapje had misdaan.

Veel jaren zijn reeds heengegaan
En niemand wil het weten
Dat daar een misdaad is begaan,
Het kind is lang vergeten.
Het madeliefje dat daar nu bloeit
Heeft 't bloedig plekje overgroeid.

[527] Tekst: Rosalie Loveling (1834-1875) Zie http://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2010/12/het-bedelaarskind/

233. Nederlands volkslied

Romance

Wien neêrlands bloed in d'aderen vloeit
Van vreemde smetten vrij
Wiens hart voor land en Koning gloeit
Verheff' de zang als wij:
Hij stell' met ons, vereend van zin
Met onbeklemde borst
Het godgevallig feestlied in
Voor vaderland en vorst
Voor vaderland en vorst

Bescherm, o God! Bewaak den grond
Waarop ons adem gaat
De plek waar onze wieg op stond
Waar eens ons graf op staat
Wij smeken van uw vaderhand
Met diep geroerde borst
Behoed voor 't lieve vaderland
Voor vaderland en vorst
Voor vaderland en vorst

Dring' luid, van uit ons feestgedruis
Die beê den hemel in:
Bewaar den vorst, bewaar zijn huis
En ons zijn huisgezin
Doe nog ons naast ons jongst gezang
Dien eigen wens gestand
Bewaar o God, den Koning lang
En 't lieve vaderland
En 't lieve vaderland

234. Zoete min

Romance

In vroeger dagen zo ik meen
Toen man en vrouw nog leefd' alleen
En men elkaar nooit sprak van minnen
Men kende ook geen kussen, neen
Wat moet dat aardig zijn geweest
Zo zonder vrouw, dat vind ik beest[528]
Komt er bij mij zo'n lieve zus
Dan houdde ik 't meest al van een kus
Ik weet wel wat een kus beduidt
Kwam er bij mij zo'n lieve guit

Zoete min, zoete min
Daar zit zoveel vreugde in
Ik zien zo geerne 'n jonge deerne
Heeft ze soms voor mij geen zin

Wandelt een meid des avonds laat
Op den boulevard met een soldaat
Ach dan begint mijn hart te beven
Wanneer zo'n paar van minne praat
Dan acht ik mij nog eens zo klein
In die schacht zijn plaats zou ik willen zijn
Want wat er het meest al niet geschied
Ik hoorde een kus maar anders niet
Ik weet wel wat zo'n kus beduidt
Kwam er bij mij zo'n lieve guit

Kwam laatst eens op een trouwpartij
Ik hou nogal veel van zo'n karpij
Ik zette mij voor tafel uit
Daar zat de bruidegom en bruid
Daar zat het meisje haar papa
Maar nevens mij de schoonmama
Die vloog zo zat net als een mus
Rond mijnen hals en gaf m'een kus
Ik weet wel wat zo'n kus beduidt
Maar 'k hou niet veel van zo'n ouwe guit

Zeg hoe gelukkig zou ik zijn
Als er soms hier een maagdelijn
Mij zou noemen haar beminde
's Avonds laat bij maneschijn
Dan waag ik nog een laatste stap
Tot er een meid kwam fris en knap
Die iets van kussen kan verstaan
Lieve juffrouw, ja geef mij raad
Ik weet wel wat zo'n kus beduidt
Kwam er bij mij zo'n lieve guit

235. Het bloemken

Romance

Ik zag een bloemke op die heide staan
En dat verspreidde al haar zoete geuren
En tot in mijn ziel was ik aangedaan
Door haren blik en hare reine kleuren
Ik sprak: schoon bloemke wil de mijne zijn
Ik zal u altoos en trouw beminnen
Gij verheugt mijne ziel en mijne zinnen
Ik heb u lief, laat mij u minnen

Die bloem heb ik geplukt met schroom
En aan mijn hand heb ik ze gedragen
Ik leidde haar in ene waande schone droom
Mijn schoonheid trachtte haar te behagen
Ik sprak: schoon bloemke, wil het mijne zijn
Ik zal u altoos en trouw beminnen
Gij verheugt mijne ziel en mijne zinnen
Ik heb u lief, laat mij u minnen

[528] Dat vind ik spijtig, een gemiste kans

Helaas hoe kort is mij die vreugd geweest
Mijn schone bloem heeft mij ontrouw verlaten
Zij leidde mij in een waanzin die nooit had geweest
Mijn schoonheid had hier niet behagen
Nu heb ik voortaan geen bloemke meer
Dat mij altoos zal trouw beminnen
Zij gaf mij af, haar ziel en haar zinnen
Ik had haar zo lief maar ik mocht haar niet minnen.

236. Den ouden bedelaar

Romance

Rijke lieden medelijden
Met mij arme bedelaar
Die verkeert in groot gevaar
Wil mij van de dood bevrijden
Ik heb honger, ik heb kou
Wilt mij, ouden man, gedenken
En mij toch een aalmoes schenken
Eer 'k van armoe sterven zou

Mijne vrouw en kleine kinderen
Wachten mij met ongeduld
Als g'een heiligen plicht vervult
Zult gij hunne smart verminderen
Want zij hebben geen stuk brood
Om den honger te verzachten
Ach! Aanhoort mijn bittere klachten
Red ons van den hongersnood

't Geen gij zult de armen geven
In zijn deerniswaardig lot
Dat zal u de Goede God
Wel belonen na dit leven
Gij die zoveel goeds geniet
Wilt uw medemensen helpen
En verdriet en tranen stelpen
Daar waar men nooit vreugde ziet

Zo stond er een man te klagen
In het woeste stormgeloei
Aan den wanhoop steeds ten prooi
Maar geen hulp kwam er opdagen
Hij dacht aan zijn goeden kroost
Die misschien in zware pijnen
Zouden van gebrek verkwijnen
En toch vond hij nergens troost

Hij gevoelde 't hart zich prangen
Uit dit groot en prachtig huis
Hoorde hij het luid gedruis
Van muziek en vreugdezangen
Daar toch was er geen verdriet
Waar er lustig werd gedronken
En terwijl de snaren klonken
Dachten z'aan den bedelaar niet

Deze ging met lome schreden
Naar zijn sombere woning heen
Maar hij kon niet verder meer
Hij had ook zoveel geleden
Hij viel neder zwaar als lood
En sloeg zijn gebroken ogen
Nog eens smekend naar den Hogen
Snikte nog eens en … was dood

237. De laatste vaderkus

Romance [529]

Kom, vader, zit hier bij mij neder
En geef m'uw hand, toe, zie me aan.
Zeg, vader, wilt gij mij vergeven
Als 'k u somtijds heb kwaad gedaan
Voorzeker, ik zal niet lang meer leven
Ik ben zo ziek, zo mat, zo moe!
Maar vader, als ik nu moet sterven,
Dan ga ik naar mijn moeder toe.

Vergeef me, vaderlief vergeef me,
En ween zo niet, het doet me pijn.
O kus me vader, ik ga rusten
'k Zal weldra bij mijn moeder zijn.

Mijn speelgoed, vader, wil dat bergen
O, berg het dan zodanig wijd
Dan kunt ge later dit aanschouwen
Als g'aan uw zoon aan 't denken zijt
Want vader, ik ga naar den Hemel
Daar is geen ziekte en geen pijn,
O, kus me, vader, ik ga rusten,
'k Zal weldra bij mijn moeder zijn.

En, vader, als mijn makkers komen
En schreiend op het kerkhof staan,
O, zeg hen dat ik naar de Hemel
Waar moeder is ben heengegaan.
En, vader, als ik ben gestorven
En rust in 't graf, verlost van pijn
Mijn geest zal altijd om u zweven,
Ik zal gestadig bij u zijn!

[529] "Het stervende kind", vertaling van "Kiss me and I'll go to sleep" van C.A. White (1872) - zie http://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2000/06/het-stervende-kind/

238. De arme vrouw

Romance

Geen hout meer in de schamele hut
Geen vuur, geen stukje brood
Geen mens die aan dat huisgezin
Een hand, een redding bood
Den vader kwam van armoe om
Alleen bleef d'arme vrouw
De kinderen schreiden van gebrek
Verkleumd en stijf van kou
De kinderen schreiden van gebrek
Verkleumd en stijf van kou

We hebben honger moederlief
Het is vandaag zo koud
Ze drukt haar kinderen aan haar hart
Gaat schreiend naar het woud
Ze sprokkelt onder sneeuw en ijs
Het dorre hout, en moe
Keert zij met haren zware last
Weer naar de woning toe
Keert zij met haren zware last
Weer naar de woning toe

Voor d'ene helft stookt zij het vuur
Voor d'andere koopt zij brood
Goddank voor heden geen gebrek
God helpt hen in de nood
Ze sleept zich moe, gaat zingend voort
Maar eensklaps zinkt zij neer
Door smart en honger uitgeput
Helaas zij is niet meer
Door smart en honger uitgeput
Helaas zij is niet meer

Gelijk een lijkkleed dekt de sneeuw
Haar lichaam gelijk gij ziet
Door smart en honger uitgeput
Men hoort haar klachten niet
"Ach kinderen" was haar laatste woord
Terwijl zij d' ogen sloot
De kleinen aan het hart zo bang
Wie geeft hun hout en brood

239. De klokken luiden

Romance

Ach God, wat moet een arme moeder lijden
Die onverwacht beroofd wordt van haar kind
Door een snoodaard die hen kwam te verblijden
Met te ontrukken van hun jongste kind
Heb medelijden met die arme lieden
Zij kenden hem als hunnen besten vriend
Waarom moest hij die ouders zo bedriegen
En hun beroven van hun jongste kind?
Waarom moest hij die ouders zo bedriegen
En hun beroven van hun jongste kind?

Op zekeren dag kwam hij die ouders spreken
Of het met hem een wandeling mocht gaan doen
Wie had gedacht dat hij hem zo zou wreken
Zij stemden toe, 't was maandags na de noen
Maar 's avonds laat zag men hem niet verschijnen
Het kind en peter kwamen niet terug
De ouders deden niets dan dag en nachten schreien
Men dacht dat hij was met het kind gevlucht
De ouders deden niets dan dag en nachten schreien
Men dacht dat hij was met het kind gevlucht

Er werd gezocht in kerken en in kelders
Omdat hij was de luider van de klok
Men vond het niet al zocht men hier of elders
Wie dacht dat ooit van, zo een papenkop
Na twaalf dagen heeft men het gevonden
't was opgehangen al aan een vensterraam
Gans overdekt met plakken en met wonden
Wat heeft dat engeltje aan hem misdaan
Gans overdekt met plakken en met wonden
Wat heeft dat engeltje aan hem misdaan

Men vond het kind den dag van de processie
De klok die luidde, maar 't was niet voor dat lijk
Er werd gevloekt, het was voor de processie
Had ik de macht ik trok dat vlag in 't slijk
Och was dat arme kind maar niet geboren
Het vlag dat wapperde op de kerk in den top
Klimt op met spoed, klimt op tot in den toren
Trek in dat vlag en hang het half top
Klimt op met spoed, klimt op tot in den toren
Trek in dat vlag en hang het half top

240. De Gondel

Romance

Rust zachtjes mijn liefste, rust zacht aan mijn hart
Een dag is weer henen met kommer en smart
Kom, stuur uwe blikken, uw blikken zo zoet
O liefste in mijn ogen vol minnenden gloed
Verbannen, verlaten blijft gij mij toch bij
En heb ik bij dagen bespieders rond mij
Ik denk aan het ure zo vurig verwacht
Wen gij mij komt troosten in 't stil van de nacht

De maan scheen zo helder,
Een gondel dreef zacht
Op 't spieg'lende water
In 't stil van de nacht
Een gondel dreef zacht op 't water
In 't stil van de nacht
In 't stil van de nacht

Een handdruk Theresa, mijn Engel een zoen
En 'k voel mij bevrijd van verraad en spioen
'k Hervind mijne blijdschap, mijn vreugde nog weer
En 'k droom mij weer zalig en vrij als weleer
En kozend lag 't meisje geklemd aan zijn borst
En laafde met zoenen zijn minnende dorst
Maar eensklaps bij 't kozen ontvloog hem een gil
Een man sprong de boot uit en alles bleef stil

De maan scheen zo helder
Een gondel dreef zacht
Maar eenzaam verlaten
In 't stil van den nacht
Een gondel dreef zacht verlaten
In 't stil van den nacht
In 't stil van den nacht

241. Het balfeest[530]

Romance

't Is feest daarginds, elks ogen stralen
Van weldaad en van zalige vreugd
De tonen der muziek gaat eindigen
De wijn verbrast het gevoel der jeugd
Wat sterrenglans, wat rijke luiaards
Wat zoete vreugd op elk mens' gelaat
Maar men vergeet den guren winter
't is buiten koud en 't sneeuwt op straat
Maar men vergeet den guren winter
't is buiten koud en 't sneeuwt op straat

Daar wordt gebeld, de deur gaat open
En bibberend sprak een kind vol nood
Een aalmoes lieve juffrouw
Mijn Vader is al lange dood
Mijn zusterken is ook gestorven
Mijn Moeder ligt op 't ziekbed uitgestrekt
Ja 'k smeek u lieve juffrouw teder
Ach red er mijne Moeder 't leven weer
Ja 'k smeek u lieve juffrouw teder
Ach red er mijne Moeder 't leven weer

De deur vliegt toe, de bedelaar
Mismoedig zonk ten gronde neer
Terwijl zij smeekt: o lieve juffrouw
Ach schenkt er toch mijne Moeder 't leven weer
Nog smeekt zij voort, het half naakte meisje
In rust gewaad ligt het arm kindje teer
Nog hoort men het klavier der tonen
't Is buiten koud en 't sneeuwt op straat
Nog hoort men het klavier der tonen
't Is buiten koud en 't sneeuwt op straat

't Is middernacht, het balfeest eindigt
De rijke gasten in 't balgewaad
Verlaten met verwarmde hoofden
Toen elk opeens verschrikt bleef staan
Wat vond men hier op dezen dorpel
Het was het wezenkind, helaas en het was dood
En het was reeds stijf en gans bevrozen
Vergeten was d'ellende en nood
En het was reeds stijf en gans bevrozen
Vergeten was d'ellende en nood

242. Het dronkaardskind[531]

Romance

Het is koud, de sneeuw valt neder
Reeds bij nacht, alles dood op dit uur
Bedekt ginds blanke velden
Al de schoonheid en pracht der natuur
Wijl men nog woest en levend
In de kroeg hoort getier en gevloek
Waar dat een knaapje teder
Naar zijn vader is op zoek
Benauwd, de kroegbaas ontsluit
Hoort hij zijn vaders geluid
En smeekt met de handjes saam
In Godsnaam, komt toch vader
Naar huis, want kent gij niet
Ons verdriet in 't verschiet
Aanhoort uw kinders verzoek

[530] W&P nr 836 - Als "De bedelares" in MUZ0165 Geschiedenis café-chantant pag. 300, met muziek. En minder corrupte tekst. Ook in MUZ0733 liedjesschrift Martha Criel 1917 Evergem en in MUZ0903 thesis Herman Van Gorp lied 22-7 "De versteven wees" + bandopname Dymphna en Frans Laenen, Gierle

[531] Ook in "Muzikaal erfgoed van Oostende" lied nr 876 (met verwijzing naar "Ach Vader, kom huiswaarts met mij" voor de melodie, maar dat kan niet kloppen). Ook in die tekst zitten - net zoals bij Koopman - duidelijk verkeerd begrepen zinswendingen, maar niet dezelfde.

En voldoet Moeders bede
Red toch ons geween,
Drinkt niet meer, vader, neen

Door het knaapje's droevig smeken
Was de vader in woede ontstaan
Wat komt gij hier verbreken
Al de vreugde bij glas en bij kan
Of Moeder zendt u mij halen
Ik stoor mij niet aan haar smarten en lij
Vertrek maar zonder dralen
Ik blijf hier bij drank zoet en blij
En 't kind, droevig en stil
Liep naar zijn vader gezwind
En sprak: och vader zoet
Waarom doet gij ons wenen
Gedenk eens aan den nood
Moeders dood treft ons groot
Zij vraagt naar u met smart
Troost haar hart, kom toch mede
Verstoot gij ons, waarom,
Neen Vader, neen, och kom

Plots kwam een man berichten
Elk moest huiswaarts klonk zijn stemme met kracht
De kroeg sloot alles dichte
Elk gaat rustig, 't slaat middernacht
De Vzder zonder zinnen
Gaat al zwijmelend met 't kind aan zijn zij
Zijn schamele woning binnen
Waar niets anders is dan vrouw, kind en hij
Geen vuur, 't weder zo guur
Waar zijt gij, vrouw, riep hij stuur
En stervend sprak die vrouw
Zeer mij trouw te vergeten
Maar slaat mij niet, ach man,
'k heb er voortaan niets misdaan
Neen, sprak het kind, Vader braaf
Weest niet laf moest zij sterven
De dood, welk verdriet,
Daarom: slaat Moeder niet

De Vader, woest en razend
Had verbrijzeld den huisraad terstond
Lag daar als dood verbrijzeld
En smoordronken in slaap op den grond
Nog voort duurt het sneeuwgewemel
En de Moeder met 't knaapje ontzield
Hun laatste bede ten Hemel
Daar voor 't kruisbeeld nedergeknield
Ontgleed haar borst een kreet
Die stil den nacht doorsneed
En met haar kind aan 't hart
Steeds vol smart stierf de vrouwe
En 't kind zag met langen blik
't Laatst gesnik, 't ogenblik
Moeder voor eeuwig heen
Geen geween baart nog rouwe
En het worrdje nog kloek
Wijl het dood bij Moeder lag

243. Het kusje[532]

Romance

Wat is toch een kusje gevoelig en teder
Komt uit het hart en klinkt lieflijk schoon
Het brengt er de hoop van de toekomst weder
Men krijgt een kusje van Moeder tot loon
Kussen dat is de toekomst van 't leven
't Verdrijft verdriet en wanhoop uit het hart
En als een jongen aanhoort mijne beden
Zegt hij: kust mij, aanhoort mijne smart

Kusje lief dat is zo zoet
Hartedief een kusje doet goed
Kusje lief dat is zo zoet
Hartedief een kusje doet goed

Wat klinkt uwe stem toch zo zacht in mijn oren
Wat is uw oog toch zo minnelijk en zacht
Wat kan er de liefde mijn hartje bekoren
Wat zijt gij schoon als gij mij tegen lacht
Daarom wilt mijne liefde niet verstoten
Want zonder u wordt mij 't leven te bang
Een enkel woord kan mijn smarte vergroten
Daarom, beantwoord toch mijn liefde zang

Den eersten kus dien op mijn lippen zweefde
't Was van een jongen die mijn liefde won
't Was er voor hem dat ik alleen nog leefde
Hij was er bovenal d'andere zeer schoon
Onder enen kus zwoer hij mij d'eeuwige trouwe
Mijn hoofd viel neer en toch klonk mijne stem
Ach minnaar lief, eens word ik uwe vrouwe
En zijnen mond sprak veel vaster als klem

244. De vagebond

Romance[533]

'k Ben vagebond, op straat geboren
Mijn vader heb ik nooit gekend
'k Heb nooit iets gehad, nooit iets verloren,
'k Lijd honger en dorst, maar ben dat gewend.
Men haat er mij, 't kan mij niet baten,

[532] Ook in "Muzikaal erfgoed van Oostende" lied nr 462 en in diverse liedjesschriften. Geïnspireerd door "Het Kussen" - in "HET BLEEKERSMEISJE, BEVATTENDE VELE ZEDELIJKE, VROLIJKE EN AANGENAME LIEDEREN" (Haarlem, 1850) p45 (liednummer 31) - geen melodie vermeld, waarschijnlijk een "tweespraak"

[533] Zie http://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2011/07/de-vagebond/

Zo dwaal ik rond gelijk een hond.
Totdat ik aankom in Hoogstraten[534]:
De rendez-vous der vagebond

Ik heb geen kasteel zoals Sinte-Goele[535],
Wat geeft het mij, ik ben niet jaloers:
'k Neem de troitoirs, dat zijn mijn stoelen,
En de vitrinen voor mijn tableaus.
Het is het geld dat ik misgunne
Ken geen verschil tussen 't mijn en 't hunne
Eet ik somtijds konijn of kieken,
En achtervolgd door de geburen.
Dan zijn de agenten mijn domestieken,
De dievenwagen is mijn voituur.

Ik heb geeen schatten of geen juwelen
Want met het goud daar lach ik mee
Ik neem de bergen tot mijn kastelen
En wie daar is, daar leef ik mee
Mijn schuilplaats is onder de bruggen
Daar ronk[536] ik net gelijk de muggen
'k Ben niet geleerd gelijk grote mannen
Want 'k ken noch uur, noch tijd noch stonden
Maar 'k wil van niemand geen commande
Of 'k ben aan niemand niet verbonden

Daarbij, voor wie zou ik moeten werken,
ik heb geen vrouw, geen kind bij mij
en om mezelve te versterken
vind ik genoeg op straat voor mij.
Heb ik soms vaak, dan ga ik slapen
In 't nachtverblijf van al de Staten[537]
En als mijn ziel me zou verlaten
't Is eender waar ze henen gaat:
Is 't naar den hemel of Hoogstraten,
n'importe waarheen, ik sterf toch op straat!

245. Moedersmart

Romance

Koud is de nacht, de wind huilt scherpend henen
Men ziet er genen sterveling meer op de straat
Bij 't kerkportaal zat droevig nog te wenen
Een jonge Moeder die van smart vergaat
Zuchtend drukt zij vol pijn,
In haar verkleumde armen
Een jonge zuigeling aan haar verdroogde borst
En zij riep: "O God, wil ons beschermen,
Mijn kindje sterft van honger en dorst

Niemand tot hulp, waarheen moet ik nu dwalen
Van schande ben ik mijn ouders' huis ontvlucht
O kwam nu God ons beiden hier maar halen
Zo bad de Moeder en liet luid een zucht
O gevloekt zij den dag toen ik mij liet bekoren
De gevloekte van het misdrijf treft nu mijn arm kind
Kon iemand maar mijn klachten horen
Doe ons in dezen toestand vindt

Gans hopeloos wilt zij zich verder begeven
Maar stervensmoe en uitgeput van kracht
Zeeg zij neer, de nacht heeft haar verlaten
Zij hoort niet meer, zij ligt nu in onmacht
Langzaam dekt nu de sneeuw
haar reeds verstijfde leden
Het kindje is niet meer, het rust in Gods schoot
Zo vond men 's morgens van Moeder
De Moeder met haar kindje dood

246. De klokken van Corneville[538]

Romance

Klink van de kapel, die klonken snel
Dan staken de vogels hun zang
Klinkt het avonduur, dan rust de natuur
En hoort naar die lieflijke klank
De klokken van Corneville ver of nabij
Het luiden dat maakt er ons hartje zo blij

Lieflijk gezang, klinkende klank
Edel metaal, hoe menigmaal
Na lange nacht komt onverwacht
Na leed en druk liefde en geluk
Lieflijk gezang, klinkende klank
Edel metaal, hoe menigmaal
Na lange nacht komt onverwacht
Na leed en druk liefde en geluk

Ik zegen het uur toen zij het minnevuur
Blij luidden, mijn hart schoot in brand
Zo lieflijk en blij stond hij dan aan mijn zij
En drukte mij teder de hand
En toen hij mij zeide: ik min u, mijn kind,
Dan bloosde ik teder en dacht toen gezwind:

Maar als den tijd kwam dat hij afscheid nam
En trok naar den bloedigen strijd
Sprak hij trots en fier, de klok zal u hier
Verkonden zijn roemrijk feit
Maar als hij dan weer kwam met lauweren versierd
Dan hebben de klokken zijn welkom gevierd

[534] Kolonie voor landlopers
[535] De kerk van Sinte-Goedele (Sainte Gudule) in Brussel
[536] snurk
[537] In de gevangenis
[538] Muziek: afgeleid van "Les cloches de Corneville", een komische opera (Parijs, 1877) van Robert Planquette

247. Het Franse weeskind

Romance

Op een kouden wintermorgen
Zat een knaapje op een bank
Langs een boulevard
Van honger bijna krank
't Hield in zijn handjes 't hoofd verborgen
Onder de lampen vuil en geel
De sneeuw bedekte 't knaapje schier geheel
Moe van 't reizen was 't gezonken
In een diepe zuiling neer
En dan verscheen een goede Heer
Hij stond gelijk van smart bedronken
En met 't harte schier verplet
Als Frans ambtenaar van de wet
Zou ik 't wagen van dees plekje
Heen te gaan, wat moet ik doen
Neen, sprak hij, 'k wil dit knaapje met fatsoen
Als een weldoener thans wekken
En hij raakt het zachtjes aan
En eensklaps ontwaakte 't knaapje dan

Gelijk van 't Hemels vuur geslagen
Zat hij met een langen blik
Ach Heer! Ik ben een wees, sprak het vol schrik,
'k Durf geen brood noch aalmoes vragen
Den mijn lijden is zo groot
Ach mocht ik ras toch streven d'hongersnood
Want de dood doet mij niet beven
Al ben ik thans nog zo klein
Ik wil bij mijne ouders zijn
Want wat baat mij 't hier nog te leven
Aan een kind, thans ouderloos
En 't zweeg opeens schier ademloos
En mijnheer, nog meer getroffen
Door de klachten van het kind,
Ontdeed zich van zijn bovenjas gezwind
En gelijk met een dolk beploffen
Droeg hij 't arme kind tevreê
En droeg het droefbezield dan huiswaarts mee

't Knaapje sprak, verzwakt van stemme:
Ja Mijnheer, ik wil maar kan
Op mijne zere voetjes niet meer staan
't Geen weldoeners smart deed klimmen
Dat het diep zijn hart bekroop
En nam het in zijn armen zachtjes op
En met haast en vlugge schreden
Snelde hij naar zijn woning heen
Waar hij het hulpe kon biên
Daar gevoelde het zich tevreden
En gered van koud' en guur
Doch bang bestaarde hij den muur
Want daar zag hij een uniform
Van Politiebrigadier

Och een kreet ontvlood zijn mondje schier
't Was gelijk een woeste storm
Die de natuur voor 't oog hem stiet
Het gevoelde d'hongerkrampen doch at niet

Wees niet bang, o lieve kleine
Er zal u geen kwaad geschiên
Gij kunt mij voor uw Vader vrij aanzien
Want ik deel in uwe pijnen
Dus doet maar uw maagje goed
'k Bemin u reeds als echt en eigen bloed
Neen, sprak 't kind, aan een verrader
Weiger ik het mild plezier
Want hij was ook een brigadier
Die mijn braven lieven Vader
In de grève[539] ongestoord
Voor recht en rede heeft vermoord
En mijne moeder, lieve moeder,
Stierf van zielepijn en nood
En zo staan ik als wees aan 't lijden bloot
Laat mij heen gaan, geen behoeder
Heb ik nimmer nodig meer
Het knaapje viel ten gronde, 't was niet meer

248. De slaaprust

Romance

Hoor toch lieve moeder, hoor
Welk een roerend stem ik hoor
Wat dat lieflijk maatgeluid
Middernacht den nacht beduidt
Wat dat lieflijk maatgeluid
Middernacht den nacht beduidt

'k Hoor van verre noch nabij
Stemmen, koor of melodij
Wel het woelen van den wind
Daarom, slaap, mijn lieve kind
Wel het woelen van den wind
Daarom, slaap, mijn lieve kind

Moeder, neen, gen aards geluid
Wekte mij ten sluimer uit
Maar het lied van d' Eng'lenwacht
Daarom volg ik, goeden nacht
Maar het lied van d' Eng'lenwacht
Daarom volg ik, goeden nacht

[539] staking

249. Golo en Genoveva[540]

Romance

Wat lijdt een eerbaar maagd
Die oprechte liefde draagt
God roept haar tot den trouw
Zij wordt een echte vrouw
Zij was bij haar ouders een deugdzamig kind
De zoon van een graaf werd in haar verblind
Sprak haar blijmoedig aan:
'k Moet naar den oorlog gaan
Door liefde en door min
Wierd zij een paltsgravin
Door liefde en door min
Wierd zij een paltsgravin[541]

Zij trouwden dan met malkaar
En leefden omtrent een jaar
Als de graaf vol droef getraan
Moest naar den oorlog gaan
Daar hielpen geen klachten, het uur dat was daar
Genoveva die riep: wat een droevig gevaar
O God, zijt toch zo goed,
Vergiet geen gravenbloed
Zij gaf haren man de hand
En een ring van diamant
Zij gaf haren man de hand
En een ring van diamant

Adieu mijn echte vrouw,
Ik blijf aan u getrouw
Hij drukt haar aan zijn hart
Met veel droefheid en smart
Nu Golo, eer dat ik hier neem mijn afscheid
Maak ik u de meester van hof en van rijk
'k Ben getrouw op u verblind,
Beloof mij waren vriend
Dat gij niet lang en wacht
Van 't schrijven haar gedrag
Dat gij niet lang en wacht
Van 't schrijven haar gedrag

Een korten tijd daarna
Och wat een droef gevaar
Ziet, Golo wierd verleid
Door liefde en schoonheid
Hij wilde haar dwingen tot zijn hartenlust
Belette gedurig haar trouwheid en rust
Enen God en énen man
Die ik beminnen kan
Moest het kosten mijn dierbaar bloed,
Den trouw verbreek ik noet[542]
Moest het kosten mijn dierbaar bloed,
Den trouw verbreek ik noet

Zij baarde vol hartzeer
Een dochter fris en teer
Ziet, Golo locht en vief,
Schreef spoedig enen brief
Gij moogt mij geloven alsdat uwe vrouw
Leeft in oneer en gaat buiten haar trouw
Zij heeft tot schand op aard
Een monster hier gebaard
Eenieder is bevreesd
Van zo een gruwzaam beest
Eenieder is bevreesd
Van zo een gruwzaam beest

De Graaf verslagen stond
Als hij die valsheid ondervond
Die schreef dan locht en vief
Antwoord op Golo's brief
Gij zult haar opsluiten met water en brood
Ik vind geen lijden dat voor haar is te groot
'k Wil haar nog in 't leven zien
En als ik ondervind
Zal zij met haar monster gaan
Den wreden dood doorstaan
Zal zij met haar monster gaan
Den wreden dood doorstaan

Ziet, Golo was vals van aard
Hij vroeg den duivel raad
Zo gauw de graaf bevindt
Een deugdzaam vrouw en kind
Dan heeft hij genomen juwelen en geld
En dat twee mannen voor d'ogen gesteld
Wilt gij voldoen mijn zin
Vermoord dan de gravin
Doet ze met kind den dood doorstaan
Zij namen het schelmstuk aan
Doet ze met kind den dood doorstaan
Zij namen het schelmstuk aan

Gij zult het kleed van haar
En ook een kles[543] met haar
Dopen in haar eigen bloed
Dat ik het geloven moet
De voituur werd bereid met veel pracht en fatsoen
Scheen dat zij ging ene wandeling doen

---

[540] Melodie vermoedelijk "Och God, ik ben in nood". Tekst ook in liedjesschrift Putman MUZ0809 pag. 7

[541] Er staat "een palsch gravin". Bij Putman is het "wierd zij in een plaats gravin". In het Karolingische rijk was een paltsgraaf een functionaris die een van de vele koninklijke residenties, paltsen genoemd, van de veelal rondreizende koning beheerde (Wikipedia). Volgens Hubert Boone in "Traditionele Vlaamse Volksliederen en Dansen" speelt het verhaal zich af rond het jaar 700 toen Genoveva, dochter van de hertog van Brabant, uitgehuwelijkt werd aan paltsgraaf Siegfried in Trier maar de diverse liederen over dit onderwerp zouden pas ontstaan zijn na het verschijnen van een in het latijn geschreven legende einde 14e eeuw

[542] Nooit (in Brabants dialect)

[543] lok

Met pracht en met juweel
In 't bos achter 't kasteel
De moordenaars randden haar aan
Zij moest de koets uit gaan
De moordenaars randden haar aan
Zij moest de koets uit gaan

Gravin stort geen getraan
Gij moet den dood doorstaan
Daar helpt geen geld of goed,
Wij u vermoorden moet
Ik bind u mijn vrienden, wat heb ik misdaan?
Zij viel op haar knieën in droevig getraan
Vergiet geen graven bloed
Sprak zij met droef gemoed
Heb ik den dood verdiend,
Spaar toch mijn enig kind.
Heb ik den dood verdiend,
Spaar toch mijn enig kind.

De moordenaars bedaard
En haar het leven spaart
Door meelij en verstand
Vlucht naar een ander land
Zij vermoorden een lam zonder druk of gevaar
Zij namen het hart en een kles van haar haar
En doopten het in het bloed
De gravin vol blij gemoed
Vlucht met haar kind gewis
In ene wildernis
Vlucht met haar kind gewis
In ene wildernis

Aan ene steenrots zij kam
En daar hare woning nam
Een hert har lot verzacht
En haar het voedsel bracht
Geen dag of geen uur die voorbij konden gaan
Zij smeekte aan God spaart toch mijnen man
Zeven jaren heeft zij doorstaan
Zonder klederen om of aan
Maar op enen zekeren keer
Is de graaf op jacht gegaan
Maar op enen zekeren keer
Is de graaf op jacht gegaan

De graaf die kreeg in 't oog
Hij nam zijn pijl en boog
En schoot in 't lijf van 't hert
Dat vluchtte vol pijn en smert
Genoveva die vluchtte door al het gerucht
Den Graaf die hoorde haar droevig gezucht
Wie leeft in deez' vallei?
Sta op en kom bij mij
Geen kleed'ren om of aan
Durf ik bij niemand gaan
Geen kleed'ren om of aan
Durf ik bij niemand gaan

Hij gaf haar zijn mantel aan
Toen kwam zij voor hem staan
Hij vernam zeer spoedig ras
En vroeg wie dat zij was
Hij kon niet meer spreken van druk en van rouw
Zijt gij Genoveva, mijn echte vrouw?
Lief kind, maak geen getraan
Uw lijden is gedaan
Dan zijn zij al tesaam
Naar het kasteel gegaan
Dan zijn zij al tesaam
Naar het kasteel gegaan

Haar lijden wierd betwest
Men nam Golo in arrest
Tot straf en tot zijn schand
Wierd hij levendig verbrand
Gij schenders op aarde van God en van trouw
Als gij wilt onteren een deugdzame vrouw
Door haar getrouwigheid
Wordt g'in 't verdriet geleid
God vindt elk op zijnen tijd
En hij scheldt er u niets kwijt
God vindt elk op zijnen tijd
En hij scheldt er u niets kwijt

250. Liefde

Romance[544]

Ach! Hoe zoet is toch het minnen
Principaal in dezen tijd
De zomer die gaat weer beginnen
Ieder jongman is verblijd
Hoe aangenaam zijn toch die weiden
De geur der bloemen gelijk als wijn
Vond ik een lief, ik zou verkeren
Ik tracht om eens getrouwd te zijn

Mijn hart wierd door de min ontstoken
Als ik zag haar schoonheid aan
En ik kwam haar van mijn liefde spreken
Maar zij hoorde mij niet aan
Haar schone kleur, haar rode wangen
Ach maagenbloem, wordt toch de mijn
Och kost ik zo een vogel vangen
Ik tracht om eens getrouwd te zijn

De jongeling mocht naast haar zijde rusten
Neemt hier eens een exempel aan
Zijn vrouw kan naast zijn zijde rusten
Het verkeren was gedaan
Totdat de dood hun kwam verslinden
En scheidde haar van de wereld af
Ja eeuwig blijf ik haar beminnen
Om te rusten in 't duister graf

251. Het schoonste meisje

Romance

Ik min een meisje poezelig en rein
Lieflijker meisje kan er niet zijn
In hare wangen donzig en zacht
Zijn er twee kuiltjes wanneer zij lacht
Haar blauwe ogen schitterend vol gloed
Haar zilveren stemmetje klinkt toch zo zoet
Z'is groot en slordig als een vorstin
Dus 't kan niet missen dat ik haar min
Z'is groot en slordig als een vorstin
Dus kan 't niet missen dat ik haar min

Ik min een meisje, z'is blond van haar
Prachtige lokken heeft zij voorwaar
Wenkbrauw'n en wimpers[545] zacht als satijn
Zijn fraai getekend, o toch zo fijn
Haar rose lipjes zacht als fluweel
Sneewwitte tanden heeft zij zeer veel
Zij lacht zo zoet als een engelin
Dus kan 't niet missen dat ik haar min
Zij lacht zo zoet als een engelin
Dus kan 't niet missen dat ik haar min

Ik min een meisje schoon als een beeld
't Oog bij 't aanschouwen wordt zoet gestreeld
Door hare vormen plechtig en freel
Waarlijk een wonder is haar geheel
Raphaël's Venus lijkt toch aan niet
Als men aandachtig 't meisje beziet
Dan moet ge denken aan een godin
Dus kan 't niet missen dat ik haar min
Dan moet ge denken aan een godin
Dus kan 't niet missen dat ik haar min

Ik min een meisje waarlijk met vuur
En mijne liefde blijft steeds van duur
Niet om haar schoonheid die ik vereer
Maar om haar hartje, edel en teer
Heeft iemand kommer, ziet zij verdriet,
Kan z'iemand helpen dan wacht zij niet
Zij stoont[546] en steunt u als een godin
Dus kan 't niet missen dat ik haar min
Zij stoont en steunt u als een godin
Dus kan 't niet missen dat ik haar min

252. Het Oude Testament

Romance

In den tijd der eerste goden
Zo het schijnt dan was 't de mode
Van te leven op zijn flem[547]
Gelijk de vriend Methusalem
Over negenhonderd jaren
Zo het schijnt dat er Jannen waren
Gelijk bijvoorbeeld Samson, ja,
Eer dat hij bij Alida[548]
Was gaan hangen aan haar slippen
Om zijn haar te laten knippen
Nu is 't al ne grote Jan
Die tot zestig komen kan

Maar ook in die oude tijden
Ging men niet zo jong uit vrijen
Want op vijfentwintig jaar
Was men nog een kind voorwaar
Want een meid van vier maal zeven
Wist nog niets van 't minneleven
En op veertigjarigen tijd
Wierd men soms nog niet gevrijd
Sera[549] telde honderd jaren

[544] Met melodie in "Van Zingen en Speule" MUZ0288 pag 729 Ook bij Theophiel Peeters "Oudkempische volksliederen en dansen" pag 84. De andere versies tellen geen 3 maar 8 strofen
[545] Er staat "wimpels"
[546] ?
[547] Cfr. Het franse "flemme": luiheid, vadsigheid, gemak
[548] Dalila
[549] Meisjesnaam van Hebreeuwse oorsprong, betekent "prinses". Maar het moet hier gaan over Sara, de vrouw van

eer zij sprak van gaan te paren
En vandaag op zeventien
Zijn z'het al moe van 't geerne zien

Absalon[550] dien brave jongen
Maakte niet weinig bokkensprongen
Maar toch had die grote strop
Ene schonen kroezelkop
Want, ge weet het wel kalanten
Toen hij reed langs bos en kanten
En bleef hangen helegaar
Aan de takken met zijn haar
Zij die nu gaan hunne gangen
Kunt gij bij hun haar niet vangen
't Staat te dun op hunnen kop
Of er staat te weinig op

Bij 't verbranden van Sedone[551]
Is er Lot nog uitgekomen
Met zijn dochters en zijn vrouw
En die liepen rap en gauw
Zonder zich eens om te keren
Maar het was den wil des Heren
Want die vrouw was toch zo dom
Dat ze keek eens even om
En zij bleef , o Heer, staan gapen,
In een zoutkolom herschapen
Moest het nu ook nog zo gaan
Al de wijven bleven staan

Koning Farao zag in zijn dromen
Zeven koeien op de bomen
Ja zeven dik en zeven schraal
En hij verslond ze allemaal
De Koning sprak: wie kan 't verklaren
Jozef sprak: 't zijn zeven jaren
Zeven oogsten en zeven dan
Hongersnood voor alleman
Het zijn die zeven lichte koeien
Die 't in Brussel zo verknoeien
Dat der niets meer overschiet
Als ons Heer niet gauw voorziet

Het opperhoofd der Filistijnen
Was een reus en gene kleinen
Goliath kwam evenwel
Kwam er een kleine aan zijn vel
David gooide hem met een steentje
En dan gaf hij er hem nog eentje
Dat den reus op staande voet
Lag te zwemmen in zijn bloed
Maar nu vindt men zo geen helden
Aan de boorden van de Schelde
Maar vandaag beeft heel de stad
Voor zo'n kleinen Goliath.

253. Lotelingslied[552]

Ik ben een jongen van negentien jaar
En ik heb er mij in getrokken
Zie broeders hetgeen ik zing is waar
Ik moet gaan dienen bij de piotten
In mijne handen hebben zij
Nu zak en geweer gegeven
Maar opeens riep ik: halt-là hier
Voor den koning wil ik niet dienen

Want ik heb maar één gedacht
En ik wil doen mijn zinnen
Al waar mijn hart naar tracht
Dat doet mij beminnen
Mijn hart is geblesseerd
Tot broeders Socialisten
Den werkman die marcheert
Als brave anarchisten[553]

Als ik kwam in 't regiment
Kwamen zij mij corvé[554] te commanderen
Ik lachte met hun commandement
En rap kwam ik te refuseren
Ik toon aan mijnen officier
Om hem te doen bemerken
Dat ik niet gekomen ben
Om voor het gouvernement te werken

Ik wierd naar de supplin[555] gedaan
Tussen de gendarmen moest ik marcheren
Twee jaren lang moest ik dat lijden ondergaan
Voor mijn wapens te refuseren
Ik toonde aan mijnen officier
Dat ik de theorie verkwistte
Mijn commandant, dat doe ik niet,
Spreek mij liever van Anarchisten

Als mijn lijden nu was gepasseerd
Ik gaf niets meer voor mijn leven
Diegene die mij doen afzien heeft

Abraham, die een kind zou baren toen Abraham al 100 jaar oud was en zij 90 (Genesis 17:17)

[550] Absalom, bijbelse figuur, zoon van koning David, legendarisch vanwege zijn schoonheid

[551] Bedoeld wordt Sodoma (en Gomorra) - zoals duidelijk blijkt uit het vervolg van de strofe - waaruit Lot kon vluchten vooraleer God de hele stad in brand stak en uitroeide. Over het vervolg van de historie, waarbij de twee dochters het nageslacht verzekerden door te paren met hun dronken gevoerde vader omdat alle andere mannen dus gedood waren, daarover wordt in dit lied niets gezegd. Dat gedeelte van het bijbels verhaal werd in de school allicht overgeslagen

[552] Zie http://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2017/05/lied-van-de-discipline/ bekend als "de buitensporrelige loteling". De optekening van Koopman is vrij corrupt

[553] Er staat "arnachisten"

[554] Opgelegde (en vaak absurde) taak

[555] De disciplinaire cel

Van hem zoveel weder te geven
Ik gaf vuur op den officier
Ik schoot hem dood zonder te beven
Ik wierd gepakt voor den tweeden keer
Maar toen kostte het mijn jong leven

Ik stierf, broeders groot en klein,
Voor 't recht laat ik mijn leven
Ik stierf wel ja met goeden moed
Ik wilde daarvoor niet beven
Weg met het Katholiek
Leve de Socialisten
Wij willen een Republiek
Als brave Socialisten

254. Napoleon de Grooten[556]

Het Edele Kind van Napoleon de Groote
Sprak zijn moeder met ene vriendschap aan
Gij zult mijn enige vraag niet verstoten
Of ik zal nog van verdriet het graf in gaan
Ik wil gaan zien naar 't lichaam van mijn vader
Ach lieve moeder geef mij dit consent[557]
Want al mijn bloed verstijft in mijne ad'ren
'k Zal eer niet gerust zijn of content

De edele Keizerin die sprak met zoete woorden
Kind, spreek daar eerst uwen Grootvader van
Gij weet, een kind moet onderdanig wezen
Aan zijne vaders, gelijk ik heb gedaan
Het Edele Kind begon dan te verlangen
En viel zijn Grootvader als een kind te voet
Ik openbaar en 'k zal niet veel verlangen
Als gij maar aan mijne grote wens voldoet

Het Edele Kind begon dan te voyageren[558]
Hij heeft zich tot St.-Helena toebereid
Men zag hem aan het graf zich presenteren
Onder enen boom van veel droefheid
Dan heeft hij ja met luider stem geroepen:
Verschuift den steen en laat mij niet alleen
Ik ben een Keizerszoon,
ach breekt die kist maar open
Want ik wil bij mijnen waren Vader zijn

Napoleon, hoe ligt gij hier verslonden,
Sprak zijnen Zoon met d'ogen vol getraan
Gij hebt zovele landen overwonnen
Waarom zijt gij de wereld afgegaan?
Geheel Europa moest voor u beven
Daar al die daden van het groot kanon
Dat gij het mensdom deed in vreugde leven
Vader, staat op, men roept u hier weerom

Maar al zijn klachten konden hem niet baten
Hij verliet St.-Helena met een droef getraan
Men zag de tranen vloeien der soldaten
Adieu, vaarwel, eer ik van hier afgaan
Adieu, vaarwel, mijn waren Vader geprezen
Dan stelde hij den eersten voet aan boord
Dit groot verlies zal kosten mijn jong leven
Want al het volk dat is op mij verstoord

255. Trouwbelofte

U bent de schoonste van allen
Ja en je bent er mijn bed engelin
Gij alleen kunt mijn hartje bekoren
Ja gij alleen staat in mijnen zin
Gij alleen kunt mijn hartje bekoren
Ja gij alleen staat in mijnen zin

Ach hier heb je mijn ketting, mijn bellen
Ach hier heb je mijn porte-monnaie
En wat wil ge nog meer van mij erven
En och liefste wat wilt gij nog meer
En wat wil ge nog meer van mij erven
En och liefste wat wilt gij nog meer

Gij met uw betoverende ogen
Gij met uwe blozende kleur
Gij alleen kunt mijn hartje bekoren
Ach zotteken, wat wilt gij nog meer
Gij alleen kunt mijn hartje bekoren
Ach zotteken, wat wilt gij nog meer

Ja gij hebt mij beloofd om te trouwen
Ach helaas en gij wilt mij niet meer
Maar het zal er u toch eeuwig berouwen
En och ventje, wat wilt gij nog meer
Maar het zal er u toch eeuwig berouwen
En och ventje, wat wilt gij nog meer

256. Gij zijt zo schoon

Romance

Wanneer in 't bloemenveld
Gij zachtjes mij bekoorde
Wat was mijn hart ontsteld
Toen ik u dan aanhoorde
Lieftallig en zo schoon zongt gij op zachten toon
Mijn hartje klopte zeer, ik min u toch zo teer

[556] Zie http://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2005/04/hier-zede-hij-wees-met-n-stok-op-het-eerste-plaatje-da-keizerskind-veur-ze-moeder-staan/

Ook deze tekst is bij Koopman beschadigd door mondelinge overlevering
[557] toelating
[558] reizen

'k Zie steeds in den nacht
Wanneer ik ben aan 't dromen
En in een volle pracht
Zijt gij voor mij zo schone

Herinnert g'u vriendin, hoe ik u kon liefkozen
En wij vol liefdemin plukten de frisse rozen
Gij rustte aan mijn hart, verdwenen was de smart
Het afscheid steeds allene
Kon mij dikwijls doen wenen

En toen den avond viel, wij samen in het duister
Alles was toch zo stil, 't was een lieflijk gefluister
Kuste u keer op keer, 't verrukte mij zo zeer
Voor zo 'n enkelen keer wil ik mijn leven geven

257. De twee straatjongens

Romance

Ziet gij daar die twee kleine snaken
Door sneeuw en door wind elken dag
Geen vreugde kan hun hartje raken
Hun ouders zijn van groot gezag
Zij hebben die kleinen verlaten
Toch hadden zij nooit kwaad gedaan
En nu vragen zij langs de straten
Voor hun, wat een droevig bestaan

O gij twee kleine arme wezen
'k Zien u steeds vol angsten en vrezen
Lief en teer, wat hartzeer
Hebt gij er nu geen moeder meer
Zij hebben u eeuwig gescheiden
'k Heb voor u medelijden

Omstrengeld zijn zij steeds aan 't dwalen
Het jongste zo bleek en zo teer
Op stenen der Kerkportalen
Reikt daar zijne handjes zo teer
Het smeekt om een aalmoes zo teder
Wijl 't bibberend van kou en van smart
Zijn oogjes beschaamd slaagt ter neder
Ziet, 't is voor een kind toch zo hard

Zo kwam laatst een dame te vragen
Aan het oudste kind zijnen naam
Of hij soms geen teken mocht dragen
Maar ziet hoe versteld zij bleef staan
Zij kwam haren zoon te herkennen
De knaap vond zijne Moeder weer
Het kind sprak met een zwakke stemme
Ik breng u mijn broertje te meer

O gij arme lieve kleine
Gedaan is uw smarten en lijden
Want voortaan is 't gedaan
Gij zijt rijk nu van bestaan
Gedenk steeds de arme wezen
Die voor den nood moeten vrezen

258. Ongeluk[559] in de lichtstad Antwerpen

op 15 augustus 1902

Wat wrede ramp komt ons weer te treffen
In d'Antwerpse stad
Elkeen zal dees smarten beseffen
Weer plaats heeft gehad
Een dochter van rond d'achttien jaren
Verbeelde de sneeuwkoningin
Waardoor zij kwam in gevaren
Wierd door het vuur verslind

Help mij toch, zo smeekte zij nog
Maar onder ieders oog
Stierf zij de marteldood
Geen genade dan,
Zie stierf door de vlam
Nog riep zij met droef geschrei
Help, sta me bij

Den avond was reeds aangekomen
De lichtstoet ging zijnen gang
De sneeuwwagen ook bij gekomen
Met muziek en blij gezang
't Was een feest van korten duren
Gehuil, geschreeuw ten allen kant
Een brave dochter moest het bezuren
Men riep droef: den wagen brandt

Menigen braven toegesprongen
Om haar hulpe te biên
Schreeuwend, roepend uit volle longen
't Was ijselijk om zien
Kon haar branden toch niet breken
O welk een droeven stond
Hoewel, tranen zag men niet lekken
Zij viel haast verbrand op den grond

't Slachtoffer naar 't Gasthuis gedragen
Vol smart en grote pijn
Wanneer men haar naam kwam te vragen
Kon 't nog pijnlijker zijn
Ach zeg toch niets aan mijne Moeder
Want zij bemint mij zo teer
Wie zal deze smarten bevroeden
Zoals z'haar kind zag weer

[559] Zie ook http://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2015/08/martelares-van-antwerpen/

Schenkt die ouders troost in hun smarten
En lenig spoedig hun verdriet
Zij zijn bijna zinloos van smarten
Dat z'hun kind niet meer zien
Zij hadden haar zo lief op aarde
Maar dees zo rampzalig lot
Troost d'ouders en zusters naar waarde
Hun kind zo verbrand wierd, o God!

Den dag des begraving gekomen
Duizenden mensen kwamen aan
Langs straat, boulevards, ieders ogen
Zagen wij menige traan
De droefheid, zij kende geen pralen
Als zij in 't graf werd geleid
De dood kwam haar zo wreed halen
Zij rust nu zacht in d'eeuwigheid

Laat ons te gaar
Gedenken haar
Die zo onschuldig verbrand
Door de vlammen werd overmand
Hier in ons stad
Weer plaats heeft gehad
Verwekte hier droeve nood
Dees onverwachte dood

259. Het weesje[560]

Aan den oever van een snellen vliet
Een treurig meisje zat
Zij weend' en schreide al van verdriet
Het gras met traantjes nat
Zij weend' en schreide al van verdriet
Het gras met traantjes nat

Zij wierp de bloempjes die zij zag
Mistroostig in den stroom
En riep: ach, lieve Vader, ach
Och lieve Moeder kom
En riep: ach, lieve Vader, ach
Och lieve Moeder kom

Een rijk heer wandelde langs de vliet
Bespeurde haar bittere smart
Als hij het wenend meisje ziet
Breekt zijn meedogend hart
Als hij het wenend meisje ziet
Breekt zijn meedogend hart

Gij moet niet wenen lieve kind
U hart verdient geen pijn
Ik wil uw broeder en uw vriend,
Ik wil uw Vader zijn
Ik wil uw broeder en uw vriend,
Ik wil uw Vader zijn

Nu vlucht ik steeds het weeshuis uit
Wanneer he trustuur is
Al met een oog vol droef geschrei
En 't hart vol droefenis
Al met een oog vol droef geschrei
En 't hart vol droefenis

Een snelle stroom verslond weldra
Hij worstelde, ach, hij zonk
Mijn broer sprong hem achterna
Helaas, ook die verdronk
Mijn broer sprong hem achterna
Helaas, ook die verdronk

Wat scheelt er aan mijn lieve meid
Zeg mij en wees niet schuw
Zeg mij de reên[561] waarom gij schreidt
Zo ik kan zo help ik u
Zeg mij de reên waarom gij schreidt
Zo ik kan zo help ik u

Zij zag dien heer toen treurend aan
En sprak: ach brave man
Een arme wees ziet gij hier staan
Wien God slechts helpen kan
Een arme wees ziet gij hier staan
Wien God slechts helpen kan
Ziet gij dat groene bergje niet
Daar is mijn Vaders graf
En aan den oever van dees vliet
Daar gleed mijn broeder af
En aan den oever van dees vliet
Daar gleed mijn broeder af

Hij nam haar vriendelijk bij de hand
Om mee naar huis te gaan
En deed haar klederen naar zijn stand
Voor wezenklederen aan
En deed haar klederen naar zijn stand
Voor wezenklederen aan

Zij at zijn spijs, zij dronk zijn drank
Gestadig, dag aan dag
Heb dank o edele goede man
Voor uw zo braaf gedrag
Heb dank o edele goede man
Voor uw zo braaf gedrag

[560] Zie http://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2012/11/het-weesmeisje-aan-doever-van-een-snelle-vliet/ Koopman volgt vrij getrouw de originele Duitse versie
[561] reden

260. Bertha de verlatene[562]

De sneeuw viel vlokkend neer
In straten en valleien
Een meisje nog zo teer
Zat eenzaam droef te schreien
Aan 't kerkportaal vol smart
Met een gebroken hart
Riep zij op droeven toon
Wil mijn lijden verzachten

Zij die riep toch zo teer
Hij heeft mij wreed verlaten
Gene liefde niet meer
Wat kan mij 't leven baten
Gans alleen hier op aard
Zo dwaal ik langs de straten
Wees gevloekt o valsaard
'k zal u voor eeuwig haten

Nauwelijks zestien jaar
Was zij schoon als een engel
Maar die ontloken roos
Werd gerukt van haar stengel
Ene jonge rijken heer
Die roofde hare eer
Verliet haar in het lij
Heeft haar hartje gebroken

Zo bedelt zij voortaan
Uitgeput van het strijden
Vervloekt steeds haar bestaan
En haar bittere lijden
Wijl haar verleider zwiert
Vol wellust feesten viert
Ligt zij verkleumd van kou
Bij het kerkportaal neder

Zo vond men zekeren dag
Het meisje neergezegen
Terwijl zij stervend zag
Haar klein wichtje bewegen
Met bleek en mat gelaat
Stierf zij met 't kind op straat
En haar verleider was
Met een ander aan 't zweven

Vaartwel riep zij met klem
Gij die mij hebt vergeten
Daar verzwakt mijne stem
Hoor ik nog blijde kreten
Wijl ik sterf hier op straat
Van koude schier bezweken
Wees gevloekt o valsaard
God zal u nog wel wreken

261. De vondeling[563]

Ik ben een vond'ling hoe bitter is mijn lijden
Gij weet o God dat ik onschuldig ben
Wat trekt mij aan, 't is slechts uit medelijden
Omdat ik hier helaas geen ouders ken.
Wat droevig lot is mij op aard beschoren
Ben ik ten prooi aan wanhoop en verdriet
Werd ik vervloekt eer ik nog was geboren
Verstoot o God daarom mijn ouders niet

Gij moeder die in pijn en smart mij baarde
Ja gij bemint uw kind toch immer nog
Al ben ik thans een zwerveling op aarde
Gij zijt en blijft mijn moeder altijd nog
Een moeders hert klopt immers voor haar kind'ren
En lijdt toch fel bij 't leed dat hun geschied
Komt het verdriet een moeder lief te hind'ren
Verstoot o God daarom mijne moeder niet

Bescherm, o Gods, den vader die mij teelde
En leidt hem steeds op 't levens rechte baan
Vergat hij mij in armoe of in weelde
Hij had voor mij toch gene schuld daaraan
Zie ik nu reeds mijn laatste hoop verdwijnen
Dat ieder mens den vondeling ontvlied
Werd ik vervloekt eer ik nog was geboren
Verstoot o God daarom mijne ouders niet.

Aanhoort o God, ik smeek u Albehoeder
Ach zend mij toch dien lang gewensten dag
Op welke ik mijn vader en mijn moeder
Met kinderliefde aan 't hart drukken mag
Nu moet ik hier de zoete vreugde derven
Aanvaarden 't lot dat uwe hand mij biedt
Ik zal hiernamaals toch een vader erven
Want Gij, o God, verstoot den vondeling niet

262. De zieke jongeling[564]

Romance

Het was kermis in 't dorp en de blonde boerinnen
Vergezelden thans hunne minnaars ten dans
Ja ginds aan een venster,

[562] Tekst ook letterlijk op een liedblad van Tamboer en in liedjesschrift Martha Criel (1911), lied nr 13. Melodie refrein misschien "Ferme tes jolies yeux"
[563] Ook in "Liederen van de Industriële Revolutie", deel 3, pag 895, geen melodie
[564] Zelfde verhaal, andere uitwerking - zie http://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2018/12/de-stervende-jongeling/ Ook afwijkende versies van Tamboer (lied nr 644) en in "Filosofen van de straat" (pag. 357), in "Muzikaal erfgoed van Oostende" (nrs 777 en 778), op een liedblad van Alois Vande Velde (MUZ0821 pag. 104), op een liedblad van Jaak Van Gestel met tekst toegeschreven aan Fr. Currinckx (Rare Sus) (MUZ0731 pag 10)

zat zo droevig als een linnen
Een zieken jongeling die niet meer uit 'n ging
Zijne moeder nevens hem,
zat droevig hem 't aanschouwen
Terwijl de jongeling sprak:
wat helderen schonen dag
Want de warme zonnestralen,
hoe fris zijn lande dalen
Ach Moeder, is het waar? Ben ik in sterfgevaar?

En de vrouw zuchtte dan, Hendrik wil toch zwijgen
Ach mijn zoon spreek niet, wat God nu wil geschied
Ja Moeder, is het waar, kan ik beter nieuws krijgen
Maar ach ik voel het wel als dat ik sterven zal
Beziet mijn handen hoe mager en doorschijnend
Ja ik teer uit 'k ben nog maar twintig jaar
Ik was verleden jaar nog maar een beetje kwijnend
Ik stond daar aan den dans vol moed en glans

Moeder, sprak hij dan weer, wat ik vroeger meldde
Maar kent gij Roosje daar ginds aan den molenaar
Jawel, ik zeg het u, dat mijn hartje mij kwelde
'k Danste verleden jaar
Met geen ander dan met haar
Maar als den avond viel
Sprak zij in druk 'k moet henen
Ik leidde haar naar huis, wat klopt mijn harte thans
En zwijgend zijn wij dan tot aan haar huis gekomen
Zij zag mij smekend aan, haar hart had mij verstaan

Wij beminden elkaar maar als ik ben gestorven
Moeder weent daarom niet, troost Roosjes verdriet
Maar Moeder ik zeg het U
Kon ik beter nieuws krijgen
Zij denkt aan mij alleen en zit eenzaam en liet
Maar ach wat zie ik daar, mijn God, mijn Albehoeder
Ze staat ginds aan den dans,
z'heeft mij vergeten thans
Vergeten eer ik dood ben, ach Moeder, lieve Moeder
En stervend zonk hij neer,
den jongeling was niet meer

263. De droevige jacht

Romance

Ziet ginds die vrouwe
Staat somber en stil t'aanschouwen
Al in dit eenzaam oord
Dat daar niets wordt gestoord
Droevig en teder
Slaat zij haar blikken ter neder
Al op haar enige knaap
Die daar nevens haar staat

't Knaapje kwam tot haar nader
Sprak: waar is nu toch Vader?
O stil, zei de vrouw, stil in 't gedacht
Uwen Vader is op de jacht
Reeds vier dagen verdwenen
En nog niet verschenen
Laat ons zoeken mijn zoon
Sprak zij schoon
Ginder achter den molen woon

Den molen draaide
Terwijl de wind hevig waaide
De vrouw en de knaap even ras
Drongen in 't struikgewas
Door eenzame banen
En heesters, gewassen, lanen
Gaan zij Vader tegemoet
Die daar wezen moet

De vrouw sprak tot de kleine
Wil hier niet verschijnen
Blijf hier staan op de baan want voortaan
Komt uwen Vader aan
Spoedig zal hij hier wezen
En wil hem toch niet vrezen
Houd u kloek, vol moed want met spoed
Komt Vader u tegemoet

Knaapje vol verlangen
Kust Moeder op haar beide wangen
Wijl het met vreugde wijst aan
Enen man op de baan
Zij zegt tevreden
Het is Vader die komt aangetreden
Dus blijft hier staan op de wacht
Hij komt van de jacht

Verschrikt moogt gij niet wezen
En 't geronk ook niet vrezen
O neen, 'k ben niet benauwd, sprak het stout
Hier in dit eenzaam woud
En men kon hem zien staren
Om zijnen Vader te ontwaren
Terwijl hijsprak zo heel groots van gemoed
Ik gaan Vader tegemoet

Duister werd den Hemel
De kleine zag ginds een gewemel
Als ook 't geblaf van den hond
En op dezelfden stond
Vlug als een haasje
Zo liep hij langs bloem en grasje
Den jager mikte en schoot
En de knaap viel dood

Toen de jager toesnelde
Denkt hoe dat hij ontstelde
Hij zag zijn zoontje met een droefheid groot
Die daar stervend lag in den nood
De knaap sprak: kom toch nader,
Ik vergeef u, mijn Vader,

Het is de schuld van 't molengeronk
Sprak hij, wijl hij ook neerzonk

264. Strijdlied van Wetteren[565]

Werkers, te lang zijt gij verstoken
Van eerlijk loon en wet
Komaan, de ketting is verbroken
Het juk ontvlucht van hem die u verknecht
Ten strijd: vormt u in dichte scharen
Rukt op bewust van uwe faam (?)
En 't machtig heir der proletaren
Behaalt welhaast de zegepraal

Steunt de strijd uwer broeders
Werkgezellen allemaal
Steunt mede, gij o moeders
Aan ons de zegepraal.

Op 't zweet van onze arme slaven
Zo mest den Olifant zich vet
Men schimpt en spot op ons, de braven
Werkt ge niet, wel ga dan kreveren
Dat is die heren hun tactiek
Maar anders gaan wij het hun leren
Genen opslag, niemand ter fabriek

't Afmattend werk der vier getouwen
Sleept menigeen te vroeg naar 't graf
Het is de schuld dat vele vrouwen
Verwaarloosd zijn in hetgeen natuur hun gaf
Daarom vragen wij minder uren werken
Maar vast en zeker merder loon
Aan 't werkmanshuis daar geeft men wel matrassen
Wij voor ons deel krijgen vloek en hoon

Door gans de stad hoort men alrede
Hun strijd is schoon, ja dubbel schoon
Wie eerlijk is zal steunen mede
Totdat uw eis behaalt de zegenkroon
Niet gewacht, vooruit in dichte drommen
Bewust van plicht en edel Recht
Vooruit, vooruit, ja zonder schromen
En krachtig weze uw verzet

Niet eerder naar de fabriek gezellen
Op 't loon en geode stoffen moet er zijn
Geen wetten laten w'ons nog stellen
Allen één moet onze leuze zijn
Ten strijd, krachtvol, en niet te wijken
Vooruit allen met kloeken moed
En toont terdege aan de rijken
Hetgeen ge wilt, dat het er komen moet

[565] Melodie waarschijnlijk "la lutte finale" (de Internationale)

265. Het kind van een dief[566]

Romance

Een man gedreven door speelzucht
Kwam geheel zijn fortuin te verliezen
Dan hield hij zo'n menige zucht
Terwijl hij dacht aan zijn kind,
Zijn kleine Elise
Zijn vrouw was reeds jaren dood
't Verdriet had hem tot spelen gedreven
Nu had hij niets meer om te leven
En daarom stal hij ene som zeer groot

Om 't genot van het spelen nog te smaken
Werd hij dief, maar het duurde niet lang
Dag en nacht bleef hij aan die vermaken
Waardoor hij kwam in het gevang
Afgemat en door een onrustig leven
Werd hij ziek en stierf kort nadien
Hij had een brief aan zijn broeder geschreven
Al voor zijn kind

Hij schreef: o broeder voortaan
Ik smeek u wil het mij toch vergeven
Ik heb toch zoveel kwaad gedaan
Maar nu betaal ik het met mijn leven
O zorg toch voor mijn kind
En zeg niet dat ik een dief was, o ! broeder
Zij is zo lief als hare Moeder
Altijd goed en vergevingsgezind

Ik sterf, doch wil mijn laatste bede aanhoren
Mijn kind is nog zo klein, slechts acht jaar
Laat het u en uwe lieve vrouw bekoren
Wees een vader en moeder voor haar
Zij is niet zoals ik, wil mij geloven
Zij heeft gans een ander hart en zin
Komt zij eens de kinderjaren te boven
Dan zult gij 't zien

Zij namen het meisje aan
Zij was lief en voorkomend voor beiden
Met de man kon het zich goed verstaan
Maar ach! De vrouw kon het niet zien of lijden
Zij dacht: 't is 't kind van een dief
Als de kleine haar somtijds kwam strelen
Riep zij: wil mij toch niet vervelen
En nochtans 't meisje had haar zo lief

Om het hart van zijn tante te winnen
Deed de kleine al wat zij maar kon
Voor een vrouw uit de buurt droeg zij 't linnen
Waardoor ze menige stuiver won
Spaarzaam legde zij het geld terzijde

[566] Als "Het kind van den dief" op liedblad van Jan Kohn en J.B. Rosseau. (MUZ0884) Zij vermelden als tekstauteur "Mevrouw Van Winckel"

Totdat zij vijf franken had vergaard
Niemand vermoedde, niet een van hun beiden
Dat zij had gespaard

De vrouw ontdekt dan de buit
Gans ontsteld dacht zij: dat is gestolen
Een dief is zij ook, riep zij uit,
Waar haalde zij het geld hier verscholen
De vrouw zei het aan haar man
Die de kleine hier kwam te ondervragen
Zij antwoordde hem naar behagen
En vertelde hem 't volgende dan:

't Geld dat komt van 't werk dat ik verrichtte
En was bestemd voor enen cadeau
Voor tante's feestdag, dat waren mijn inzichten
Omdat ze mij ook liefhebben zou
De vrouw was door dit antwoord zo bewogen
Dat zij 't kind in haar armen sloot
Ik min u reeds, riep zij opgetogen
Hun geluk was groot

266. De werkman

Romance

Des morgensvroeg, wanneer 't begint te dagen
Ziet men den werkman naar zijn werk toe gaan
Het gelaat is bleek,
vermoeid van zwoegen en slaven
Nu breekt weer een dag van kwaden arbeid aan
Klein en groot, de jongen en de ouden
Al jaagt de sneeuw en blaast de gure wind
Of 't grijsaards zijn of afgeslaafde vrouwen
Zij die gaan aan 't werk,
om brood voor vrouw en kind

Wees gegroet, gij die zijt rijk
De werkman wroet voor u in 't slijk
Ja onzen arbeid maakt u groot
Brengt u het geld, ons een stuk brood

En wie zijn huis verlaat bij 't ochtendgloren
Weet niet of hij gezond nog wederkeert
Uit zijn arbeid wordt het gevaar geboren
Dat de werkman dreigt, doch nooit de rijke deert
De werkman is steeds door gevaar omgeven
Een onoplettendheid en hij wordt neergeveld
Is hij gewond, dan eindigt meest zijn leven
In het ziekenhuis, want de werkman heeft geen geld

Hoe vaak ziet men ze gaan, mannen en vrouwen
Gans verminkt voor 't leven door een ramp
Als 't machien grijpt of door een val bij 't bouwen
Of door mijngas, vergiftigd met zijn damp
En zonder meegevoel ziet men ze gaan, de armen,
Al zien hen enkelen medelijdend aan
Voor 't werkvolk kent de rijke geen erbarmen
Hij heeft betaald, en denkt zijn plicht gedaan

Wat wilt den arme, wat is zijn begeerte?
Zo vraagt den rijken die hem daar ziet gaan
Wat den armen wil, veel achting mijnheren
Ze vragen slechts als mens een goed bestaan
Zij willen voedsel voor hun vrouw en kinderen
Es zondags vrij en een goed pakje aan
Geef hen wat weelde, 't zal u niet hind'ren
En dan zal hij met lust aan 't werken gaan.

Wees gegroet, gij die zijt rijk
Daar den armen u als mens gelijkt
Geef hem zijn deel al is het klein
En den werkman zal u dankbaar zijn

267. Ik ken een lied[567]

Romance

Ik ken een lied dat. 't hart bekoort,
Ik ken een lied vol melodij :
Ik heb het reeds als kind gehoord;
Die tijd is lang voorbij.
Mijn moeder zong het bij de wieg
Van haren eersten zoon.
Het klonk zoo lief in haren mond
Zoo heim'lijk zacht en schoon
O moederzorg! 0 moederlied !
Mijn hart vergeet u niet.

Ik ken een lied dat 't hart bekoort
Ik ken een lied vol melodij,
Ik heb het in mijn jeugd gehoord;
Die tijd is lang voorbij
Zij zong het ook de blonde maagd
Die eens mijn liefde won
't Was in het veld langs groen en loof .
Bij lentelucht en zon.. .
O jeugd en liefde ! 0 rozenblaân!
Hoe snel verwelkt, vergaan

Ik ken een lied van zoete min ,
Ik ken een lied vol melodij ;
Men zong het in mijn huisgezin
Die tijd is lang voorbij ...
Nu zingt het niemand, niemand meer
Den ouden armen man :
Geen vrouw kust mij de tranen af,
Die 'k niet weerhouden kan... .
Geen kind zingt 't liedje van voorheen ....
'k Ben oud en gansch alleen.

[567] Tekst: Theodoor Gentil Antheunis, muziek: Willem De Mol

268. Den eik

Romance

Wanneer de zon in het Westen nederdale
Reikend de nacht langs bergen en dalen
En het avondbriesje door het lover fluit
In het bos waar de eikebomen pralen
Daar treft een zacht statig gedruis het oor
En sterft dan weder weg in brede wijde kringen
't Is 't lied der liefde dat men dan hoort zingen
Een zanglof die het ganse woud zweeft door
Gij allen die in 't dichtst van 't bos
eenzaam van liefde dromen
gaan 's avonds naar het bos
de stem der eiken bomen
die zal u spreken van e min
de zachte stem, de stem der eiken bomen

In vroeger tijd vierde men reeds den eik
Als zinnebeeld van trotsheid en van waarde
En zich verschuilend in zijn machtig rijk
Streed het Vlaamse volk dat zijn vrijheid bewaarde
Wanneer de storm bij regen plast de wild huilt
Zal d'eikeboom het zich wel herdenken
Als een beschermer wil hij aan allen schenken
De vrijheidsmin die in zijn boezem schuilt
Gij allen die in druk naar woelig leven schromen
Gaan 's avonds naar het bos
de stem der eiken bomen
Die wekt u op met frissen toon
De zachte stem, de stem der eiken bomen

269. Er is geen God[568]

Romance

Als God er is die alles heeft geschapen
waar is hij dan of wie was het die hem schiep
't is een geheim zoo zeggen wel de papen
maar zwijgen steeds die hem in leven riep
als God er is waarom laat hij de mensen
den enen goed den anderen boos en slecht
waarom laat hij zich dagelijks verwensen
waarom doet hij op aarde dan geen recht

Gelovig volk, komaan en staak uw bede
die gij zoo vaak hem stuurt
tot betering van uw lot
maar luistert naar de stemme van de Rede
die u toeroept, 0 neen,
er is geen God.

Als God er is, waarom verschillende rassen
waarom wij blank en andere neger zwart
waarom toch duldt hij arm' en rijke klassen
hier weelde en goud, daar leed en hongersnood
als God er is waarom dan toch zijn kinderen
niet al bevrijd van druk en armoe
waarom laat hij den mens elkander hinderen
ja, zeg waarom, laat hij de misdaad toe

Als God er is waarom toch soms rampen
op zee of in het diepste der koolmijn
waarom toch soms die bloedige oorlogskampen
die naar men zegt toch zijnen wil maar zijn
waarom tempeest of vurige bliksemschieten
vernielen doen de vruchten van den oogst
door aardebeving, waarom zulk onheil stichten
dat ganse streken worden verwoest

Als God er is, waarom dan geen bewijzen
dat hij bestaat of dat hij zich laat zien
dan zullen wij op onze knieën rijzen
en nederig hem onze hulde biên
maar neen, dien God is onzin, slechts een logen
een uitvinding van 't Zwarte Rooms Venijn
waarmee z'ons negentien eeuwen reeds bedrogen
God is er niet, of nooit zal hij er zijn

270. Gerechtigheid[569]

Romance

Gerechtigheid dat is het machtig woord
Dat men door gans de wereld klinken hoort
Hier dreigend ruw, daar angstvol klagend
Den vrede fel alom belagend
Want onrecht heerst helaas nog haar ten schand
Bij kinderen van hetzelfde Vaderland
Waar niets dan broeders moesten wonen
Hoort men verwensen, morren, honen
Slechts dan verdwijnt slechts 't onderscheid
Wanneer gij troondet, O Gerechtigheid
Slechts dan verdwijnt slechts 't onderscheid
Wanneer gij troondet, O Gerechtigheid

Gerechtigheid ! hoe snood wordt Gij getart
Beheerdet Gij der groten 't koude hart,
De zwakken zouden zich verkloeken,
Men zou het leven niet vervloeken;
Dan werd men vroeg van wrok en zorg niet grijs,
En de aarde werd haar kroost een paradijs !
Den werker ziet men nog verdrukken;
Wie vrij denkt 't brood en mond ontrukken.

---

568 Lied ook aanwezig op een Vliegend Blad in het Museum Voor Volkskunde, Antwerpen (dixit Erik Demoen in "Liederen van de Industriële Revolutie) Tekst: E. Smol, circa 1900 Ook in "Gij zijt kanalje", Jaap Van de Merwe, pag. 73, geen melding van melodie. Op een liedblad gedrukt bij Pasman te Rotterdam kreeg het als titel "Het gebed van den Boer", eveneens zonder opgave van zangwijze

569 Tekst: Rik Van Offel, muziek: Alexander Pruim, gepubliceerd in "Nederlandse en Franse Socialistische Liederen", 1895

Slechts dan verdween het "onderscheid",
Wanneer gij troondet, o Gerechtigheid
Slechts dan verdween het "onderscheid",
Wanneer gij troondet, o Gerechtigheid

Gerechtigheid, 0 blijf niet langer blind,
Werp fluks uw schaal en sluier in den wind,
En kijk eens helder uit uwe ogen,
Dan zult Ge zeker, diep bewogen,
Het volk ter zij' staan, 'lijk voorheen men 't zag,
En 't "onrecht" vellen met een enk'len slag
Als kerk en groten niet meer heulen,
Zal 't oproervuur niet langer smeulen !
Ja. dan verdwijnt slechts 't "onderscheid"
Wanneer Gij troont, 0 geest, Gerechtigheid
Ja. dan verdwijnt slechts 't "onderscheid"
Wanneer Gij troont, 0 geest, Gerechtigheid

271. De Zwarte Wolk

Romance

Een zwarte wolk drijft over onze Schelde
En spreidt zich uit tot in het verre land
Het werk ontbreekt, er is zoveel ellende
In alle kanten tot in het Walenland
Geeft werk, geeft werk,
zo klinken duizend stemmen
Zo roept den Belg in Frans en Vlaamse taal
Met den hongersnood
zult gij den leeuw niet temmen
Den handel zij het werkmans kapitaal

En gij die uwe schatten hier wilt bergen
En ons wilt temmen door den hongersnood
O let wel op wij laten ons niet bergen
De leus voor 't stemrecht zijn al dood
Maar kan die wond ons dan die wet niet geven
De luimen van die luie rijke schaar
De zwarte wolk dat zal u ook doen breken
Geen genade meer de wraak des volks is daar

Die dag o volk, die dag zult gij ook wreken
Dan valt die wet in uwe ruwe hand
De dwingelandij zult gij dan moeten breken
Strijdmoedig zonen hand aan hand
De zwarte wolk is spoedig weggedreven
In hare plaats verschijnt een lichte straal
Die dag o volk zal u de vrijheid geven
Een nuttig werk met grote zegepraal

272. De jacht naar 't geld

Romance

Het mensdom hier op aard,
Door geldzucht aangedreven
Verfoeit de zedeles
Van het mensheil ontheven
Zij reiken tot genot
Richt zij al met geweld
Totdat den Heer en God
Gewend wordt ja het geld
Weg met dien ouden praat
Als wij maar kunnen noemen
Zijn alle middelen goed
Elk wil de beursjacht noemen
De jacht die hedendaags
Waar iedereen naar smelt
Dat noemen wij gewis
De grote jacht naar 't geld

Om te jagen van dat wild doet ieder toch verblijden
En waarom is het rond zo menig hart doen strijden
Belooft geen schoon toilet
In plaats van 'n jachtgeweer
Den onmisbaren hond behoeft geen jagers meer
Een fijne scherpe tong, 't is al wat zij moet winnen
Kom spoedig 't uur is daar,
De beursjacht gaat beginnen
Werp u de goudmijn in, de klok is reeds gescheld
En deed gelijk rijke liên de grote jacht naar geld

Ziet gij in die salon dat lieve meisje pronken
Zo netjes uitgedost terwijl eenieder slonkert
Aanschouw haar keurig lijf
Een glimlach op haar mond
De praalzucht was helaas, meisjes hart gedwongen
Het was nochtans het kind van brave werklieden
Verkocht haar ouders eer
Voor geld dat men haar biedde
Om schoon gekleed te gaan,
Terwijl hier d'armoe kwelt
Dat noemen wij gewis op jacht gaan naar het geld

Wanneer een werkman heeft,
Na een week ernstig zwoegen,
Zijn aardig dagloon telt, dan zegt hij met genoegen
Beziet dien kleinen schat zozuur bijeen vergaard
Daar hij nog klachten aan, 't werk heeft geschaard
Zegt hij ach kinderen lief,
Om den honger te verzachten
Wil nooit uw leven lang
Uw hart naar 't geld doen trachten
Onthoud steeds lieve klein
Hetgeen ik u voorstel
Dat gij met werken slechts
Moogt jagen naar het geld

273. Eer ik u kende

Romance

Sinds ik u ken, hoe stralend is mij 't leven
Een zoeten droom van stil genot en vreugd
Gelijk een goede geest den balsem van mijn hart
Zie ik uw engelkleed aan mijne zijde zweven
Nochtans voorheen was alles zwart
Alles slaapt en sluimert
De wereld scheen mij ene poel
Van rampen en ellenden
O lieve maagd eer ik u kende
Was 't dood en duister in mijn hart
O lieve maagd eer ik u kende
Was 't dood en duister in mijn hart

Sinds ik u ken lacht alles mij weer tegen
Uw tere lonk, uw betoverend woord
Lacht mij zo vergenoegd op 's levens paden voort
Nochtans hoe somber was 't voorheen,
Hoe somber was 't voorheen
'k vond nergens vreugd noch lust
Waar ik de blikken wende
O lieve maagd, eer ik u kende,
Hoe treurig mij de wereld scheen
O wist gij eens eer ik u kende,
Hoe treurig mij de wereld scheen

Sinds ik u kende, sinds gij de zachte blikken
Zo engelachtig op mij nederslaat
Gevoel ik dat er nog een dierbare schat bestaat
Die mij de zinnen streelt en 't harte kan verkwikken
Nochtans voorheen was niets mij goed,
Voorheen was niets mij goed
'k Zag overal verdriet en lijden zonder einde
O lieve maagd, eer ik u kende,
Was 't enkel nacht in mijn gemoed
O lieve maagd, eer ik u kende,
Was 't enkel nacht in mijn gemoed

274. Het werkmanskind[570]

Romance

Ach moeder waar gaan wij naartoe
'k Heb nog zo'n honger en ben zo moe
En mijn voetjes doen mij zo zeer
Den Vader brengt geen eten meer
Ach kind en spreekt van Vader niet
Voor hem heb ik zoveel verdriet
Heb toch met mij wat medelijden
Vader ligt in 't hospitaal

Zo moeten lijden in ons tijden
O rijk volk gij zijt verblind
Gij ziet niet naar het werkmanskind
Hoort ze maar schreien, wilt hen verblijden
Brengt vreugde in dat huisgezin
En troost d'arme moeder en kind

Ach moedertje, sprak het lief kind,
't Is hier dat Vader zich bevindt
Waarom komt hij dan niet naar huis
Of woont hij hier in dat groot huis?
Vader ligt op zijn lijdensbed
Met zijn twee benen afgezet
Van een stelling is hij gevallen
Slachtoffer van den arbeid

De Vader met zijn druk en smart
Drukte zijn lief kind aan zijn hart
En moeder stond daar lijk een beeld
Zij dacht: mijn man sterft lijk een held
Adieu, vaarwel mijn vrouw en kind
'k Heb u altijd oprecht bemind
Dat waren zijne laatste woorden
God bescherme het werkmanskind

275. Het bloemenmeisje[571]

Romance

Onder 't helle gasgeflonker
Staat een meisje, zwak en kleen,
En de koude scherpe nachtwind
Fluit al klagend om haar heen.
Maar de bonte stroom van wand'laars
Let niet op haar droeve beê:
"Koop, o koop mijn schone bloemen,
Neem één enkel bloempje mee."

Steeds weer gaan ze langs haar henen,
Heren, dames, haastig voort.
Niemand ziet het bloemenmeisje,
Niemand die haar bede hoort.

[570] De tekst heeft hele stukken gemeen met een lied getiteld "De Twee Wezen"

[571] Vertaling van "Won't You Buy Me Pretty Flowers", zie http://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2012/10/het-bloemenmeisje/

Treurig zal haar harte wezen
Want zo droevig klinkt haar beê:
“Koop, o koop mijn schone bloemen,
Neem één enkel bloempje mee.”

Nog steeds gaat in d’avonduren
Haar een dichte drom voorbij,
Niemand heeft voor haar een woordje,
Niemand toont haar medelij.
Velen gaan er vrolijk huiswaarts,
Vinden daar hun vreugd en vreê.
Niemand luistert naar haar bede:
“Neem één enkel bloempje mee.”

Eindlijk gaat ze langzaam henen
Naar haar sombre kleine kluis.
Koud en droevig is het buiten,
Troosteloos is haar tehuis.
Zal de slaap haar ruste geven?
Luister naar haar droeve beê;
In haar droom nog smeekt ze treurig:
“Neem één enkel bloempje mee.”

276. Hun laatste vaarwel

Romance

Ziet ge ginds verre langs de baan
Dit klein en nederig huisje staan
Het schijnt van elk verlaten
Geen hulpe kan er nog baten
Vroeger was er vreugd en geluk
Maar nu veel armoede en druk
Daar zit een arme vrouw
Met haar klein kinderen, wat rouw

Geen brood, geen vuur is er in huis
Om te verwarmen d’arme kluis
De vrouw die smeekte, O God, O Heer,
Schenkt ons toch de vrede eer
Help ons toch van de rouw en de smart
Dat zou brengen vreugd in ‘t hart
Bevrijd mij toch en mijn kind
Dat ik zo zo zeer bemin

De vrouw die zucht vol smart en pijn
Waar is den schonen vredestijd
Die ons nu is ontnomen
O zag men hem wederkomen
Dan was ons lijden hier gedaan
En ‘k zou stelpen menige traan
Zo smeekt zij keer op keer
Maar troost was er voor haar niet meer

Vergeten zijn wij, o mijn schat
Zij drukt haar kindje aan haar hart
Niemand wilt ons hier helpen
En ook ons lijden stelpen
Beroofd van Vader zijn wij kind
Hij die ons zo teer heeft bemind
Hij streed met kracht en moed
En vergoot ook als held zijn bloed

En stil en zacht met laatste kracht
Met ’t arme weesje aan haar hart
Spreekt zij nog met een flauwe gil
Wij sterven samen, ’t is mijn wil
En zacht en treurig kwam de dood
Zij waren uit d’ellend’ en nood
Vader, moeder en kinderen klein
Gedaan is nu haar smart en pijn

277. De laatste woorden van een stervend soldaat[572]

Romance

Ik lig gekwetst en nog al erg
Hier beneden een berg
Dees woorden schrijf ik nog vol moed
Aan u liefste ouders zoet
Als ‘k u verliet heb ik gezeid
Ik zal mij daar moedig gedragen
Nu ben ik tot de dood bereid
Niemand had van mij hier te klagen

Vaarwel ach moeder zoet
Voor mij waart gij altijd goed
En gij mijn Vader stelt mijn hart tevreden
‘k Was geen verrader, ‘k heb moedig gestreden
Broeders en zusters teer
Ik sterf op ‘t veld van eer
Houd u ook moedig en stort geen traan
Ik heb mijn plicht gedaan

Ik heb gestreden als een held
Moedig op het slagveld
Waar men mij zond, waar ik moest gaan
Heb ik mijn plicht gedaan
Mijn oversten waren zeer kontent
AI over mijn dappere daden
Zij hebben het mij zelfs bekend
Ik werd met veel lof overladen

Daarom gaf men aan mij te meer
Dan nog het kruis van eer
Ik droeg het fier op mijnen borst
Maar nu is 't al geschorst
Het is heden met mij gedaan

[572] Ook in “Marktliederen over den Groote Oorlog”, Roger Hessel. Zangwijze: “Sous les ponts de Paris”

Ik voel mijne krachten verdwijnen
Treft men mij niet meer levend aan
'k Sterf moedig en voel geene pijnen

Een laatste groet aan u, vriendin
Ik vond u naar mijn zin
Wij hebben steeds elkaar bemind
Met liefde eensgezind
Daags voor den trouw deed mijn hart
zeer
Moest ik u en mijn kind verlaten
Het schepsel heeft geen vader meer
Maar wil het daarom toch niet haten

Ach kweekt het op voortaan
Zorgt goed voor zijn bestaan
Spreekt hem van vader,
vandaag en ook morgen
Leef braaf te gader,
hij zal voor u zorgen
Aan allen nog vol moed
Stuur ik een laatsten groet
Mijn laatste woorden die zijn nu gezeid
Tot in de eeuwigheid

278. Een groet aan de krijgsgevangenen[573]

Romance

Gij zit daar reeds zoveel dagen lang
In diep droefheid, het harte zo bang
Denkend aan vrouw en aan kind'ren
Niets kan uw smarten vermind'ren
Droevig vol weemoed en met droeven lach
Droomt gij van uw huisje, iedere dag
Waar men de vreugde kwam hind'ren
O, dat gij 't wederzag

Ontvangt onze warme groet
Houdt u maar kloek en schept moed
Eens komt de vrede terug
Dan keert gij weder vlug
Bij vrouw of moeder of kind
Die gij zo teder bemint
Hoopt dus daarom in 't verschiet
Wij vergeten u niet

Wanneer gij 's morgens ontwaakt, 0 wat smart
Voelt gij ginds verre dan wel in uw hart
Geen kinderen lachen u tegen
Vragend om vader zijn zegen
Geen goede vrouw zendt u den morgengroet
Geen moederkus voelt gij zalig en zoet
Wat moet het u pijnlijk wegen
Wat smart en tegenspoed

En als 's avonds den slaap u verwint
Denkt gij gedurig aan hen die gij mint
Gij ziet dat in uwe droomen
AI uw geliefden eens komen
Gij kust hen vurig met liefde in 't hart
Vergeet uw leven, eentonig en zwart
Gij zijt vol vreugd ingenomen
En denkt aan geene smart

Ontvangt onze warme groet
Houdt u maar kloek en schept moed
Eens zijn de tijden voorbij
Dan zijt gij weder vrij
Dan zien wij u allen weer
En gij verlaat ons niet meer
Hoopt en schept moed en gegroet
Eens lacht de vrede zoet

279. Het gebed voor de Vrede[574]

Romance

O zalige vree, verzacht al ons wee
Doe weder de mensen herleven
En staakt het geweld
Langs bergen en veld
Dat ons vol miserie zo kwelt
Het kind smeekt zoo roerend en teder
Bid treurig en zo aangedaan
O schenkt toch mijn vaderken weder
Hij heeft er toch niemand misdaan

Hoor de kinderbede
Dag en nacht
Vraagt het naar schone vrede
Dat hier ons lijden verzacht
laat mijn vader komen weer
Omdat wij tegader als weleer,
kunnen minnen teer

Een moeder alleen zit steeds vol geween
Bij 't wiegje van haar kindje te dromen
En zit daar vol pijn in 't huizeken klein
En zucht waarom moest het toch zijn
Waarom moeten wij hem derven
Waarom bracht men al ons dit wee
o God laat hem ginder niet sterven
En breng ons toch spoedig den vree.

Hoor de moederbede vol van smart
Brengt toch weder vrede
Dan is het vreugd in haar hart

[573] Eveneens in "Marktliederen over den Groote Oorlog", Roger Hessel. Zangwijze vermoedelijk "De Wisselwachter"

[574] Ook in thesis Elke De Greef - Bronnen, opgetekend in Hekelgem bij Leentje De Vleeshouwer (MUZ0725 pg 597)

Brengt in 't huizeken weder
d' Echtgenoot
Wie zij mint zo teder
Haren nood is zo zwaar en groot

En denkt eens wat smart
Die is in het hart
ginds verre bij onze soldaten
Hoe. menige klacht klinkt er in den nacht
Wat wordt er gezucht en getracht
Wat moeten die mannen lijden
Hoe droevig denken zij vol wee
Zo ver en zo lang reeds gescheiden
Zij ook vragen allen den vree

't Gebed der soldaten
Is zo schoon
Zij die hebben verlaten
In dorp of stad hunne woon
Verre van hun kinderen en hun vrouw
Hunne pijn zou verminderen hunne rouw
Kwam de vrede gauw

Ziet hier in het rond
Een enkelen stond
Zult gij wel miseries ontwaren
Hoe menige traan ziet men aangedaan
In d'ogen van de mensen staan
veel honger wordt er geleden
En zielesmarten uitgestaan
o kwam er toch spoedig den vrede
Dan was al dit lijden gedaan

Hoor de schone bede
Groot en klein
Vragen allen den vrede
Dan zal het weer vreugde zijn
Laat 't kanon eeuwig zwijgen
't Oorlogswee
Dan zullen wij krijgen wereldvree
Dat is onze bee

280. Het Kind van den Soldaat[575]

Romance

Zeg mij eens papa
Waarom weent mama
Gaat ge ons verlaten met moeder
Het kind vol verdriet
Dat vader verliet
En droevig naar zijn broeder ziet
Waarom is vader nu soldaat
Zeg mij waar hij gaat
Vroeg hij aan zijn broeder
De oudste deed het kind verstaan
Ons vader gaat aan
d' ogen vol getraan
Wij beminnen onze vader zo teer
Hij gaat naar 't slag, God zend hem ons weer.

Het kind sprak tot zijn lieven broeder
Wij zullen kussen onze lieve moeder
Wij zullen bidden voor ons brood
God zal sparen onzen vaders dood
Hij zal ons dat geluk wel geven
Van onze vader t' houden in leven
Moeder zou sterven van hartpijn
En wij zijn nog zo klein
Om wees te zijn.

't Kind in zijnen droom
zag tegen een boom
Vol bloed en die klaagde
Maar op de moment
Zijn vader herkent
Gedekoreerd door 't regiment
Kust mij mijn kind sprak de soldaat
hetgeen op mijn" hart staat.
Dat moogt gij nu dragen
De laatste kus die vader hem gaf
Kwam zijn moeder af
Bidden op zijn graf
't Kind werd wakker
't Sprak zijn broeder aan
'k Heb vader 't graf in zien gaan.

Des morgens een brief
Kreeg de moeder lief
Dien de commandant had geschreven
De vrouw las subiet
Wat er was geschied
Wijl haar hart bonst van angst en ziet
Zij zwijmelde, als een lood
Viel zij daar plots dood
De kinderen aan 't weenen
Riepen smekend: ach, moeder teer
Spreek toch nog ne keer
Zij antwoordde niet meer
Onze vader en onze moeder zoet
Zij zijn gestorven voor het Belgen bloed.

't Kind sprak tot zijn lieven broeder
Kust de laatste maal onze moeder
Wij zullen bidden voor ons brood
En voor ons arme ouders hun dood
Wij zullen zingen langs de straten
We zijn van ons ouders verlaten

575 Ook in thesis Elke De Greef - Bronnen, "Volksliederen III, Lode Van Camp" maar geen melding van de oorspronkelijke vindplaats

Vader, moeder zijn dood van hartpijn
En wij zijn nog zo klein
om wees te zijn.

281. De Oorlog van 1914[576]

Romance

Wat hoor ik daar voor sombere geruchten
Is er iets naar, iets akeligs te duchten
't Is d'oorlogskreet begeleid met vuur en schroot
Die alom zaait vernieling, rouw en dood
Den vrede is den lande uitgedreven
Ons zonen zijn ten strijde saam geschaard
Om t' overwinnen ofwel om te sneven
Het broederbloed vloeit, O Hemel,
reeds lang op Aard

Hoe akelig klinkt het daar buiten
Kanonnen dommelen voort
Terwijl de kogels fluiten
't Is d'algemene moord
Hoe angstvol voor die Moeders
Elk roept in bangen nood
Gevloekt, gevloekt O Oorlog
Ons zonen gaan ter dood

Reeds menig held valt kermende ten gronde
Ter dood gekwetst, door vuur brakende monden
Daar ligt hij nu, ten koorts, aan hulp en pijn
Gans hulpeloos bemorst met bloedig slijm
Steeds luider dreunt 't kanon den vijand tegen
Die in gesloten rang steeds voorwaarts treedt
Men hakt en moord, waar vijanden bewegen
Doch eensklaps galmt een luide zegekreet

Hoe akelig klinkt dit "zege"
Behaald met leeuwenmoed
Ten prijs van bloed en tranen
Verlies van have en goed
'k Heb deernis met de strijders
En roep in bange nood
Gevloekt! Gevloekt! O Oorlog
Gij bracht slechts ramp en dood

De strijd is uit en alom klinkt weer "Vrede"
Terwijl m'in 't bloed nog trapt bij elke schrede
En vrouw en kind, vroom biddend tot de Heer
Roepen vergeefs man, zoon of vader weer
D' aarde heeft onschuldig bloed gedronken
De jeugd, zij is ten grave heen gebracht
Hoe diep, o Heer, is 't mensdom toch gezonken
Daar ligt het nu! Geluk en vreê verkracht

Weent vrij, gij arme moeders,
Weent vrij gij weduw' en wees
Weent vrij, gij zusters of broeders
In deze oorlogseeuw
Uw Aards geluk is henen
'k Beklaag uw bittere nood
Gevloekt! Gevloekt! O Oorlog,
Gij trouwe gezel der dood

282. Het huishuur geschil[577]

Romance

't Was heden tribunaal,
voor twee arme oude lieden.
Wiens tranen men zag vlieden,
Getroffen door het gevaar.
Waarom geen pacht betaald,
klonken de rechter zijn vragen.
Gij krijgt nog veertien dagen,
Zo is het vonnis bepaald.

Ach heer, hebt medelijden,
smeekten d' oudjes bedroefd.
Onz' zonen zijn gaan strijden,
Wij zijn zo erg beproefd.
Wij kunnen niets betalen,
maar zullen als het kan.
Onzen achterstal inhalen,
als den oorlog is gedaan.

Is dat geen schand' mijnheer,
wij zijn oud en gebrekkig.
De huisbaas rijk en vrekkig,
betrouwt ons nu niet meer.
En nochtans veertig jaar,
woonden wij hier te samen.
En nooit moesten w'ons schamen,
In achterstal voorwaar

De huisbaas die dat hoorde,
riep eensklaps met geweld:
"Met al die schone woorden,
krijg ik niets van mijn geld."
"Wat kan uw leed mij baten,
ik wil dat ge mij voldoet,
of ik werp u op de straten,
verstaat mijn woorden goed!"

En bevend zij aan zij,
Togen d'arme oudjes henen.
Hun geluk was voorbij.
't Hart gebroken van 't wenen
En dat in dien oorlogstijd

[576] Ook in het liedjesschrift van Louis Laermans, Herent, als "Het nieuw oorlogslied", lied nr 54 pag. 131. Geen zangwijze vermeld

[577] Ook in het Leuvense opgetekend en gepubliceerd in het "Liedboek van De Kadullen" als "Het Tribunaal", met melodie, pagina 332

Wijl hun zonen bezwijken,
Ziedaar van menige rijken,
Hunne menslievendheid.

Geen maand was er verlopen
Of d'arme vrouw zo braaf
Die haar leed niet kon kroppen
Bracht men naar 't sombere graf
Dit was haar laatste woning
Door de schuld van 't rijk gebroed
Dit krijgt den armen tot loning
Voor het offeren van zijn bloed

283. Vergeten

Romance wijze: Brood voor Moeder[578]

't Was middernacht en bij den rijken
Vierde men een vrolijk feest
Men zag daar veel koketten prijken
En Roza was er ook geweest
Zij stond bekend als ene schone
Een jonge maar een rijke guit
Die met haar danste op de tonen
Van het muziek riep vrolijk uit:

Roza, lief kind, gij wordt bemind
Wilt gij mij eeuwig liefde geven
Ik zweer u trouw voor gans mijn leven
Zij als koket strikte haar net
Rond de schonen jongeling henen
Een uur nadien was hij verdwenen

De man zijn vreugde bleef niet duren
Want 's morgens zei die lieve meid
Gij sleet genoeg zielige uren
Wilt mij betalen voor mijn tijd
Maar hij die haar oprecht beminde
Vroeg te worden zijne vrouw
Haar schoonheid deed hem gans verblinden
Zij was zijn liefde en zijn trouw

Roza, lief kind, ik smeek u als vriend
Laat mij u voor eeuwig beminnen
Ik schenk u mijn goed, schone vriendinne
Doch, hoe hij ook bad, haar levenspoed
Wilde zij voor hem niet verlaten
Zij slenterde liever langs de straten

Dit alles is al lang geleden
En weg is alles, hare schoonheid
Zij denkt dikwijls aan het verleden
Dat was voor haar een goeden tijd
Vervallen loopt zij langs de straten
Ze prijst zich nog bij ieder aan
Maar niemand wil haar vreugde baten
Zij slijt een ellendig bestaan

Op zekeren keer, zag zij een heer
Zij sprak hem aan, waarom ook vrezen
Maar zij werd ruw afgewezen
Aan zijne stem herkende z' hem
Die haar eens minde maar zonder weten
Had hij zijn Roza reeds vergeten

284. Herinnering

Romance

Daar staat nog het speelgoed
Van mijn engel zoet
Nooit zal hij daarmee nog spelen
Zijn handjes zo klein
Wisten mij steeds zo fijn
Te omhelzen en te strelen
'k Zien nog hoe hij uitgleed
Als hij d'eerste stap deed
Zeer zwak, en wat bang op zijn wegen
'k Herinner mij den stond
Hoe voor 't eerst uit zijn mond
Mij 't woord Moeder klonk tegen

Al de kleedjes en goed
Van schoenen tot den hoed
En al wat hem mocht toebehoren
Blijft liggen waar het ligt
Ofschoon mij soms het zicht
Mijn gefolterd hart wil doorboren
'k Weet dat ik mij bedrieg
Want leeg is zijne wieg
Mijn vreugde en mijn hoop gaan henen
'k Ontwaak 's nachts keer op keer
Maar zijn stem klinkt niet meer
Ik hoor hem niet meer wenen

Het was mijn enig kind
Dat ik zo heb bemind
Het was nauwelijks maar drie jaren
Enkel daar op de schouw
Dat portretje in rouw
Blijft m' altijd kinderlijk aanstaren
'k Zien en 'k hoor elke dag
Zijn geroep, zijn gelach
Helaas dat zijn maar bange dromen
God, mijn lijden is groot
Waarom heeft toch de dood
Mij die lieveling ontnomen?

'k Heb hem zelf geplaatst
In de kist en voor 't laatst

[578] Ook in "De geschiedenis van het café-chantant", Willy Lustenhouwer, pag. 327, lied nr. 178, titel "De zieke moeder", melodie: "Werkman komaan"

Wilde ik dien afscheidskus geven
Kussen kon ik niet meer
Ik viel bezwijmend neer
Waarom liet men mijn kind niet leven
Begreep men goed de smart
Van mijn gebroken hart
Men zou mij van mijn kind niet scheiden
Ik doe al wat ik kan
Maar ik sterf er van
Dan eindigt eerst mijn lijden

285. Het Weesje

Romance

Hoe treurig is 't voorwaar te moeten lijden
Ach ziet mij aan, en helpt mij uit den nood
Aanhoor mijn beê in deze droeve tijden
Een aalmoes als 't u blieft, een stuk brood
Zo sprak een kind nauwelijks zeven jaren
Verstoot mij niet, ons lijden is zo groot
't Is voor Moe en zusje dat ik het kom vragen
Help hen toch, zij sterven d'hongerdood

Ach, was ons vader maar bij ons gebleven
Die was voor ons altijd zo lief en goed
Dan moesten wij voorwaar nu ook niet vrezen
Hij werkte voor ons met vlijt en moed
Maar hij vertrok, hij moest ten strijde henen
Hij ook, helaas, stierf den heldendood
Lieve Mevrouw, laat ons toch niet zo lijden
Help ons toch en geeft mij een stuk brood

Het werd aanhoord en het was toch zo blijde
De vrouw die schonk een brood aan 't kind zo teer
Ziehier, sprak zij, help uw zusje nu uit lijden
Want honger lijden, o dat doet zo'n zeer
Het liep nu heen, ja 't vluchtte naar zijn woning
En het riep uit: moe, hier heb ik een brood
Maar reeds te laat, 't kind vond voor zijn beloning
Moeder en zusje lagen daar beiden dood

286. Lach Clown[579]

Romance

Een arme clown zit wenend aan
Het ziekbed van zijn kindje neder
Weldra moet hij ter circus gaan
Herhaaldelijk kust hij het teder
Op 't bleke wezen waar de smart
De lieve trekken weg doen krimpen
De clown ijlt heen, hoe jaagt hem 't hart
Zal men hem thans weer niet beschimpen

Clown, spoed u voort
Ga, lach dan toch met uw verdriet
Wat zult ge weer applaus behalen
Ach, dat men u maar wenen liet
Clown ... gij moet lachen

Hij komt het circus ingesneld
't Verdriet moet hij in 't hart versmachten
Het aanvangsuur heeft reeds gebeld
't Bestuur staat ook op hem te wachten
Clown, kom hier, kom naderbij
Roept er een stem, 't uur is reeds henen
Gij schijnt zo raar, bedriegt gij mij,
Weet dat ik niets geef om uw wenen

Clown, spoed u voort
Ga, lach weg de kommer en verdriet
Hoort 't ongeduldig volk roepen
Ach Heer, dat men mij wenen liet
Clown ... gij moet lachen

Het is zijn nummer dat begint
Ieder herkent in hem den gekken
En juicht toe, hij denkt aan zijn kind
Wijl tranen uit zijn ogen lekken
Ach hoort toch eens naar 't handgeklap
Als hij zijn tranen wil afdrogen
Voor 't volk is 't enkel maar een grap
Waarop hij eens te meer mag bogen

Clown, rare guit
Gij Koning in gekke mimiek
Doch waarom blijft gij nu nog schreien
Lach eens, 't is de wil van 't publiek
Clown ... gij moet lachen

Het ogenblik van rust is daar
Hij schijnt te vliegen huiswaarts henen
Een voorgevoel, 't is hem zo naâr
Al waggelend loopt hij op zijn benen
Nog met bleek gepoederd gezicht
Neigt hij zich over 't lieve wezen
Het lampken met zijn pinkend licht
Doet hem de dood van 't kindje lezen

Clown, martelaar
Hij rukt zich de haren uit het hoofd
Hij lacht ...en hij snikt nu te samen
Hij is van het verstand beroofd
Clown ah ah ah ah ah
Nu kan hij lachen...

[579] Geïnspireerd door "Le Clown" (1910) van Eugène Joullot (tekst) en Léo Daniderff (muziek) - zie http://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2019/07/de-clown/

287. Redevoering van Lamme Sander aan Jef Pladijs

Spraak

Waarde makker Jef Pladijs[580]
Hier staan al uw oude vrienden
Mottige Charel en Jan Gijs
Scheelen Toon en Peer Verlinden
Mannen van den luien hoek
Roose Piet en Neel de kuiper
Want gij stond bij ons te boek
Als oprecht genever zuiper

Wat uw karakter betreft
Op zijn allerbest genomen
G' hadt een hart gelijk een kreeft
Neen lijk menelik[581], potverdoemen
'k Weet nog heel goed, schavuit
Dat we samen gingen loten[582]
Ik was er in en gij er uit
Maar nu zijn het andere noten

't Is niet meer als in 't begin
Want ge waart ne felle spuiter
Nu ben ik er uit en gij er in
Rust dan in vrede, flierefluiter
't Doet me spijt, geloof me vrij
Om er hier nog op te vitten
Dat 'n jongen zoals gij
Altijd maar op droog zaad moet zitten

Chieken kreeg ge veel van mij
Uitgeslapen waart ge, kromme
Rollekens had ge nooit niet bij
Tabakschooier nondedomme
G' hebt het eerlijk niet verdiend
Dat z'u hier in de aarde gaan stoppen
Daarom krijgt gij van uwe vriend
Nog een kroon van mastetoppen

Wij verlaten u althans
Want 't is tijd dat w'af gaan zakken
In Het Stoopken bij de Frans
Gaan we'r allen ene pakken
Nu nog ieder een schup aard
Dan zult g'u voor eeuwig binden
Rust dan zacht, en uit ons hart:
Nog een groet van al uw vrienden

Jef, nu nemen we afscheid
Salut, tot in den pruimentijd

[580] Stond op het repertoire van zanger Jos Dumont (1893-) uit Antwerpen net zoals "De Clown", "Roosje blijf in ons dorp", "De vogel vliegt", "Gerechtigheid", "De Eerdief" en andere liederen die door Koopman werden opgeschreven
[581] Sic! Geen idee wat bedoeld wordt
[582] Dienstplichtigen werden uitgeloot (tot 1909)

288. Voor 't geen er zal uitkomen

Spraak

Hoe blij kan ne mens niet zijn
Wanneer hij iets vindt, hetzij groot of klein
Zo bijvoorbeeld een portemonnaie
Ge denkt in u zelven het is kadee
Ge schart[583] hem vast en g' hebt hem subiet
Ge ziet nog eens rond of het niemand ziet
Ge zijt zo blij gelijk 'n zot
Ge loopt er recht mee naar uw kot
Niet voor dien portemonnaie gedomme
Maar voor hetgeen er uit gaat komen

Ne mens is somtijds ook bevreesd
Ik ben ook al dikwijls bang geweest
Zo bijvoorbeeld als ik ging lotten[584]
Ik had schrik van de piotten
Ge kost het goed zien aan mij
Ik zat met de poepers[585], met zo'n ei
Als ik voor den trommel[586] stond
Mijn voeten raakten gene grond
Niet voor dat trekken gedomme
Maar voor hetgeen er uit gaat komen

Een meisje die te jong gaat vrijen
En haar door zo 'n snotneus laat verleien
Zij heeft er zo eens met mee geweest
En het heeft dan zo eens cadée geweest
Dan wordt dat meisje ziek
Ze wordt zo struis, zo dik, zo vet
Ze kruipt in een bed gelijk een slang
Oh moeder, ik word zo bang
Niet dat ik denk te sterven jandomme
Maar voor hetgeen er uit gaat komen

Nu vrij ik met een dikke struise meid
En ik ga er eens mee van tijd tot tijd
Ik ga ermee door bossen en door dreven
Ik heb haar overtijd nog een cadeauke gegeven
Ik gaf ze twee rapen en een beet[587]
Ze had er verstand van, ze maakte het goed gereed
Nu stond ze daar weer te wachten
Ze is weer naar dien beet aan 't trachten
Maar dat is niet voor dien beet gedomme
Maar voor hetgeen er uit zal komen

[583] Vastgrijpen, omknellen
[584] Lottrekking voor de dienstplicht
[585] Ik was ongerust, zenuwachtig, bang
[586] Draaiende trommel met loterijbriefjes
[587] Een (suiker)biet

289. De vent der vuilniskar

Spraak

Gij kunt wel denken Dames en Heren
Als dat ik beter zou doen
van mijne frak om te keren
Als ik millionaire of iets dergelijks was
Dan kwam mij zo'n tenuke[588] niet van pas
Maar kent u mij niet, dan zal ik zeggen wie ik zijn
Ik ben hier de vriend van groot en klein
En daarom wil ik zo even
Mijn adreske zo eens geven
Ik woon op de Koeikensgracht aan den Boulevard
Ik zijn de vent van de vuilniskaar

Van 's morgens zes uren ben ik parrée[589]
En ge kunt niets verdenken[590]
of ik rammasseer dat mee
en 't is gelijk welken vuilnishoop
zie ik er een liggen sluit ik den koop
en iets waar ik ook niet bang voor zijn
dat is van slijkputtekens groot of klein
die weet ik zonder mij te generen
proper te soigneren
en ook moeten wij ze met atsitvaniek[591] besmeren
en dat ze stinken, wel dat is onze char[592]
dat is het werk voor de mannen van de vuilniskar

Zo hebt ge ook nog wijven die hun eigen foppen
Met hun riooltje te laten verstoppen
Dat is slecht en is juist verkeerd
Het is daarmee dat den afloop
Van het water niet marcheert
Maar moest ge u in zo een toestand bevinden
Komt spoedig tot mij, mijn vrienden
Dan zal ik zonder een woordje tegen te preutelen
Met de steel van mijnen bezem
er in komen keuteren
En dan zijt ge seffens uit de war
Door het werk van mij,
Ne vent van de vuilniskar

[588] Kledij, uniform. Van het franse "tenue"
[589] Paraat ?
[590] bedenken
[591] ? een of ander product, min of meer fonetisch genoteerd

290. De Weekluizen

Spraak

Wel, wel, wel, zo kwam ik 's zondagsmorgens eens thuis. Mijn vrouw zei tegen mij: "Peer, ge moest eens gauw naar mijn zuster in Mechelen gaan. Hier zijn 2,50 frank en geeft die commissie[593] eens af."
Ik nam die 2 ½ frank aan en nam ook enen paraplu mee want het regende.
Aan de statie gekomen was het te laat voor den trein en ik dacht: kom, kom, 'k zal maar te voet gaan, dan ben ik er zo gauw als den trein, en ik ging dan te voet.
Eindelijk kwam ik in Mechelen aan, ik had honger gekregen zag daar over de statie met grote letters staan 'Hotel Restaurant Logement'. Ik dacht: hier zal ik wel wat kunnen krijgen. 'k Ging binnen op enen stoel zitten, de garçon had mij gezien. Hij komt naar mij en vraagt: wat belieft Mijnheer? Ja vriend, wat kan ik hier zoal krijgen? Mits te betalen, van alles, ziehier de spijscourant. Ik nam die in mijn handen en las: soep 0.10, Patats frits 0.10 , Pistolees met kaas … Ja, geef mij maar pistolees met kaas.
Wilt mijnheer zo goed zijn zich in de salon à manger te zetten? Ik ging dan in de salon à manger zitten, mijnen paraplu naast mij. Eindelijk kwam e garçon af met een servet of twee. Hij legde er een op tafel en deed één om mijnen hals. Dan ging hij terug doch kwam spoedig weer met een telloor met twee pistolees met kaas en een mes erbij. Als he tU belieft, Mijnheer, sprak hij. Ik zei: merci.
Als ik gedaan had met eten riep ik de garçon en vroeg hem hoeveel ik moest betalen. Mijnheer, sprak hij, dat is juist 1,50 frank tegen 0.75 't stuk. Wat belieft er u? 1,50 zijt gij geen abuis? Neen Mijnheer, dat is juist 1,50 frank want Mijnheer, mijnen baas verwoont hier een duur huishuur en de lasten lopen ook heel hoog. Hoe dan? Denkt gij dat ik hier uwen baas zijn huishuur zal komen betalen? Nu enfin ik moest betalen en ging mijne weg voort en sprak bij mij zelven: als ik hier nog binnen kom wilde ik nog liever dat ik mijn poten brak.
Het begon te regenen en ik dacht aan mijnen paraplu dien ik daar vergeten was, nu moest ik vanzelf nog terug doch was bang van mijne poten te breken als ik naar binnen ging.
Enfin, ik ging binnen en zag daar aan den toog enen heer staan ruzie te maken. Ik dacht: wel, die zullen zij ook vast hebben gelijk mij. Ik pakte mijnen paraplu, 'k ging naar den toog en vroeg een pintje gersten[594] en sprak dien heer aan: zeg, ze hebben u zeker ook zo beet gelijk mij? Neen, mijn vriend, sprak hij, maar ik heb hier dezen nacht gelogeerd

[592] ? ons "genre"
[593] boodschap
[594] gerstebier

en daar waren zo van die kelverebeestjes en die lieten mij niet gerust. Hoe, is 't anders niets, die hebt ge weg als ge wilt, dat is een kleintje. Ja? Zei den baas, kunt gij die weg helpen, zeg mij dat eens! Zeker, zei ik, maar dat zeg ik niet voor niets, gij moet mij eerst betalen.
Nu, ik geef u vijf franken en ge krijgt nog twee sigaren en van dien heer kreeg ik nog twee glazen gersten. Ik vroeg aan dien heer: wel, Mijnheer, waar zitten die beestjes? Op het eerste, op het tweede of op het derde? Hij zeide: op het tweede.
Tiens, op het tweede? Wel baas, luister dan eens goed: ge gaat dan naar het tweede en haalt al die beestjes één voor één naar beneden. Zet ze allen nevens een in de salon à manger, doet ze één voor één een servet rond hunnen hals, een servet op tafel, brengt ze ieder twee pistolets met kaas, een telloor en een mes erbij en als zij willen weggaan reken ze dan 1,50 frank, dat is 0,75 frank 't stuk, ik weet zeker dat zij ook nooit meer in uw huis zullen komen, zo min gelijk ik het nog zal doen.
Hiermede ging ik weg en had nog geld verdiend in plaats van te verteren.

291. Mijn Pijpje

Spraak

Om onzen legen tijd te verdrijven
Wordt er zoal van alles gedaan
Al gaat ge liggen of gaat ge staan
Altijd stil kan ne mens toch niet blijven
Zit ge bijvoorbeeld in 't prison
En die eenzame cellen
Dan ligt ge zo maar aan uw nagels te pellen
Of anders op uw vingers te tellen
Dat is vast voor te weten
Hoeveel duimen dat ge hebt
Ge ligt daar te gapen in kanten en hoeken
Om toch maar een weinig verstrooiing te zoeken
Zie nu ik toch van verstrooiing kom spreken
Ze mogen mij altijd
Bij d'een of ander lief snuitje steken
Maar als ge nog een beter verzet kunt vinden
Dat is hier mijn pijpje, mijne vrienden

Dat is over jaren gekend
Smoorde geen pijp, ge waart gene vent
Door boeren en door heren
Ziet gij het pijpje respecteren
Ziet maar, 'n boer met een pijp in zijn hand
Zo kort dat hij er zijnen baard aan verbrandt
Op straat smoren ze lekker sigaren, die rijken
Maar gaat bij hun thuis in de keuken eens kijken
Ge ziet ze daar zitten in een zetel of een stoel
Met een grote stenen pijp in hunne smoel
Enfin, ik zeg het voor groot en klein:
De pijp moet er wezen, de pijp moet er zijn

Ik heb overtijd mijn pijpke gebroken
Nu heb ik daar een buiske aan gestoken
Dat is nu wel krottig[595] maar ik vind het toch glad
Nu is daar juist in 't midden een gat
Dat is haar kopken en dat is haar lijf
Dat zijn de benen en dat is juist een wijf
Dat is zeker een wijfke, dat is vast gebleken
Want heb ik wat stevig gestopt
Of in 't midden verstropt
Dan moet ik daar ook een kwajongen insteken
Dat is zeker een meisje,
Daar is niks van te verzinnen
Want de kwajongen gaat er dan ook
Met schokskes binnen
En heb ik het dan goed afgekuist
Van binnen gewassen en afgeruist[596]
Dan is dat pijpken weer present
Mijn pijpke is mijn leven
Daar wil ik alles voor geven
Kon ik niet smoren dan was ik verloren
Maar als mijn pijpke is doorgerookt
Dan begin ik er smaak van te krijgen
Maar als een meisje is doorgerookt
Is ze nog niet goed voor tegen te zeiken

292. De Chik[597]

Spraak

Ik en Jef zijn twee goei vrienden
Wij zijn gedurig, ja, altijd bijeen
Gij zult ons nooit alleen niet vinden
Zoals ik en Jef zijn er geen
Maar dat kan ook niet misssen
Ik hang aan Jef en Jef hangt aan mij
Den enen kan niet kakken of niet pissen
Of den anderen staat er met zijn bakkes bij
Maar daar straks was 't gepermeteerd
Jef heeft me een chik gerefuseerd

Ik kan van verdriet bijna niet meer spreken
Jef zei mij: zijt ge daar weeral om een chik
Ik heb mijnen rol in mijn onderbroek laten steken
Hij zeide: koopt toebac zoals ik
Ik voelde het bloed naar mijn tenen zakken
Als ik nog aan onze vriendschap denk
Ik had me voor Jef laten in frut kappen
Maar ge ziet, altoos krijgt ook een eind
Maar daar straks was 't gepermeteerd
Jef heeft me een chik gerefuseerd

[595] Armtierig, niet degelijk
[596] "afreussen" = schoonwrijven

[597] Vergelijk met "Jef heeft mij een chique gerefuseerd", lied van Brusselaar Jan De Baets, bewerkt door Wannes Van De Velde

Ik ging langs daar en Jef ging langs ginder
Ons trouwe liefde was toch uit
Ik ging heen en weer gelijk 'n slinger
Opeens ben ik van mijnen sus[598] gedraaid
Men bracht mij spoedig bij mij zelven
Maar hoe verdwaasd keek ik als dan
Zij vroegen mij wel met twaalven
Of mij dat dikwijls overkwam
Ik zegde: neen,
Maar daar straks was 't gepermeteerd
Jef heeft me een chik gerefuseerd

Ik ging dan wat verder maar ge kunt wel denken
Dat 't verdriet altoos bij mij bleef
'k Ging tegen een gast staan grijzen[599]
Dat de snot van mijn bakkes dreef
Men dacht dat ik was verloren gelopen
Ze legden allemaal wat bijeen
Zij wilden een plan van de stad voor mij gaan kopen
Maar ik zegde: neen, het is daarom niet dat ik ween
Maar daar straks was 't gepermeteerd
Jef heeft me een chik gerefuseerd

Ik ging van colère een borrel kopen
Maar op den duur werd ik zo zat
Ik ben thuis alles in frut gaan kappen
Ik gaf mijn wijf menige klap
Maar de politie kwam spoedig bellen
Sleurden mij mee en nogal rap
En op den bureau moest ik vertellen
Waarom ik zo razend was; ik zei:
Daar straks was 't gepermeteerd
Jef heeft me een chik gerefuseerd

Ik weet waarlijk niet wat te beginnen
Ik geloof dat ik er van uitteren zal
De chic van Jef speelt op mijn zinnen
Me dunkt, ik zit in 't zothuis al
Maar als ik van verdriet zal sterven
Het is gelijk op welken stond
Zal Jef geen rolleken[600] van mij erven
Nog zelfs het speeksel niet dat er van komt
Maar daar straks was 't gepermeteerd
Jef heeft me een chik gerefuseerd

Maar wacht, ik zal mij ook wel wreken
Dat Jef er maar gewis aan denkt
Ze gaan hem bij de pieren steken
Nu ben ik ook content
Ik zal voor hem ook wel een kroontje kopen
Maar met vanonder een plaatje aan
Eenieder die voorbij zijn graf zal lopen
Zal bij het lezen verwonderd staan:
Hier ligt Jef gekreveerd
Die daarstraks aan zijnen vriend
Een chic heeft gerefuseerd

293. De Kletskop[601]

Spraak

't Is maar pas een week geleden
Ik geloof dat er den duivel zich mee moeit
Mijn haar is nog maar pas gesneden
Roef, 't is weeral bijgegroeid
't Is ambetant, vooral bij 't eten
Mijnen toren die drupt alweer van 't nat
'k Wou da 'k mocht wensen 'k zou niet meer zweten
'k Wou dat ik een helen kletskop had

Ik kende en aardig lief juffrouwke
Zij ontving van enen ouden heer
Op haar verjaardag een cadeauke
Doch zij gaf hem er iets voor weer
'k Zag hem er 'n kus voor krijgen
Op zijnen boterbol zeer glad
Als ik dat zag dacht ik in mijn eigen
'k Wou dat ik ook een kletskop had

'k Ging laatst eens spelevaren
In een bootje met mijn schoonmama
Och dat was een pret
Doch eensklaps kregen wij een stootje
'k Kanteld' om doch ik was gauw gered
'k zag ze drijven op de baren
'k Dacht dat ik al aan haar schijven zat
Doch iemand pakte ze bij de haren
Had die ros nu ook maar een kletskop gehad

'k Ging laatst op reis, trof Bismarck aan
Bij toeval zag ik zo drie pijlen haren
Op zijn duitsen dwarskop staan
Een pijl hing[602] hem bijna in d'ogen
Hij streek hem dan naar achter wat
Dan zegde hij hetgeen ik goed kon horen
'k Wou dat ik een ganse kletskop had

Toen Absalom[603] den braven jongen
Tegen zijn vader ten oorlog trok
Vluchtig was hij te paard gesprongen
Doch verwarde zich in een strop
Aan een boomtak met zijn haren

[598] In onmacht, flauw gevallen."gedroët" (gedraaid) rijmt met "oët" (uit)
[599] Hard wenen
[600] Bedoeld wordt een rol pruimtabak
[601] Dit lied lijkt net zoals "de chic" geïnspireerd door een lied van Jan De Baets, circa 1900, Brussel
[602] Er staat "hong"
[603] Absalom of Avshalom (Hebreeuws אבשלום, Avšalom, "Vader van de vrede") was volgens de traditie in de Hebreeuwse Bijbel de derde zoon van koning David van het Verenigd Koninkrijk Israël. Hij werd geacht de knapste man in het koninkrijk te zijn.

Hing hij te zwieren gelijk een blad
Zijn laatste woorden waren:
Had ik ook maar een kletskop gehad

'k Ging laatst door de cité, 'k hoorde daar roepen
Hé, zolderzeiker, hondjesdief
Zijn klak moest het met een goei bekopen
En de maan scheen toch zo lief
Dan begonnen ze te smijten
Met slijk, paardenstront, hé, zo'n heel klad
Dan dacht ik bij mijn eigen:
'k Wou dat ik ook zo'n kletskop had

294. L'école d'amour

Spraak

Heren en Damen ik ben geweest op de école d'Amour, Dat wil zeggen in het Vlaams "Liefdeschool" en daar leert men vrijen, en als ge kunt vrijen dan moogt ge trouwen, maar ge moet eerst tien vragen kunnen beantwoorden. Vijf vragen over de mannen en vijf vragen over de vrouwen.

Over de VROUWEN

Vraag 1: Wat is een vrouw?
Antwoord: Een vrouw is een onredelijk schepsel hebbende een lelijk of een schoon aangezicht maar een overgrote kwaai tong.

Vraag 2: Tot wat einde is de vrouw geschapen?
Antwoord: De vrouw is op aarde geschapen om de mannen te koejoneren[604] en de centen uit hunne zakken te schammeteren[605].

Vraag 3: Uit hoeveel delen bestaat een vrouw?
Antwoord: Een vrouw bestaat uit 180.000 delen, te weten: luiheid, lafheid, valsheid, lafhartigheid enzovoort. Veel te veel om te vermelden.

Vraag 4: Wat is het evendeel van een vrouw?
Antwoord: Het evendeel van een vrouw is een slang

Vraag 5: Hoeveel soorten vrouwen zijn er ?
Antwoord: Er zijn twee soorten vrouwen: goei en slechte maar slechte het meest en er deugen er geen.

Vraag 1: Wat is een man?
Antwoord: Een redelijk schepsel hebbende een goed hart en een zuiver karakter.

Vraag 2: Tot wat einde is de man geschapen?
Antwoord: Om zijn pree op te zuipen en zijn wijf af te rammelen.

Vraag 3: Uit hoeveel delen bestaat een man?
Antwoord: De man bestaat uit vier delen, te weten: Deftigheid, beleefdheid, eerlijkheid, oppassendheid. En hij pakt maar een vrouwke als hij er dan twee kan krijgen.

Vraag 4: Wat is het voordeel van een man?
Antwoord: Het voordeel van een man is een paling en die stropen de vrouwen als zij het kunnen gedaan krijgen.

Vraag 5: Hoeveel soorten mannen zijn er?
Antwoord: Er is maar één soort mannen en dat zijn allemaal goei.

295. Liefdadigheid

Tweezang

Bedelaar:
Een aalmoesje als 't u belieft
Voor enen armen grijzen
Heb medelij mijnheer lief
En wil mijn bede niet afwijzen

Mijnheer:
Komaan mijn vriend,
ge moogt niet droevig zijn
Ik zal uw tranen zachtjes stelpen
Weg met uw kommer en uw pijn
Ik zal u in uw armoe helpen

Samen:
Liefdadig zijn dat is zo schoon
Voor hen die bittere armoe lijden
Voor arme lieden zonder woon
Geen brood, geen vuur in deze tijden
En ene gift, al is zij klein,
Kan aan den armen zoveel baten
Daarom denk wel in dezen tijd
Aan 't werk van liefdadigheid

Mijnheer:
Ziehier mijn vriend, neemt gerust aan
En komen er nog slechte dagen
Hier is een kaartje met mijn naam
Kom dan maar steeds uwen nood klagen
Nu moet ik heen, 'k heb genen tijd

Bedelaar:
Gezegend zijt gij duizend malen
Mijnheer 'k geloof dat g'iets verloren zijt
Uw brieftas, neem ze zonder dralen

Mijnheer:

[604] couillonner, treiteren, kloten

[605] escamoter, doen verdwijnen, wegtoveren

Liefdadigheid wordt steeds beloond
Van de tien toch wel negen keren
Als men den armen steunt of loont
Zal men u dankbaar zijn en eren

Bedelaar:
Nogmaals mijn dank, mijn brave heer
Gij schenkt mij nu weerom het leven
Nu heb ik brood, ja alles weer
Door 't geen gij mij nu hebt gegeven.

296. Man en Vrouw

Tweezang

Vrouw: Ik en mijn man wij zijn altijd bijeen
Tralala liere tra la la la
Man: Gij kunt ons niet vinden als altijd getwee
Tralala liere tra la la la

Vrouw: Ik ben opgebracht[606]
Man: Ik geloof dat het was in de Begijnenstraat[607]

Vrouw: Toen ik hem eerst kende dan was het grand jar[608]
Man: Dan liep ze met haren strooizak[609] over den Boulevard

Vrouw: Ik rij per velo want wij zijn machtig rijk
Man: Dan valt zij met haren snavel in het slijk

Vrouw: Ik heb schone klederen, dat kunt gij wel zien
Man: 't Is van den Bonjenie want geld heeft zij niet

Vrouw: ik eet nogal gaarne taart of appelpartij
Man: Laatst liet ze wat vliegen maar daar was nog wat bij

Vrouw: Wij eten des middags 'n fijne menu
Man: Dan komt op de tafel niks anders dan ju[610]

Vrouw: Wij hebben zes kinderen netjes en fris
Man: Maar raad eens wie dat er daar vader van is

Vrouw: Wij gaan er des zondags naar bal en soirée
Man: Dan gaat zij op zoek naar de portemonnaie

Vrouw: Ik ben net van boven en vanonder heel pront
Man: In haar hemd hangen ook schilderijen vol stront

Vrouw: Wij hebben ook alles, wij hebben geen krot
Man: Zij zeikt alle dagen haar strooizak zo rot

Vrouw: Heren en Dames, 'k groet u met fatsoen
Man: 't Is hogen tijd want zij moet nog drie maanden gaan doen[611]

297. Den apotheker

Tweezang

Mieke: Ach aub mijnheer den apotheker
Ge moest mij eens helpen uit de grote pijn
Ik zal u zeggen maar ik ben nog niet zeker
Van wat het al van wat het zou kunnen zijn
Maar over zo een tweetal weken
Heb ik een kwaal waarvan de pijn is groot
En 't is daarom dat ik ben hier gekomen
Ge moet mij eens helpen uit de nppd (***bis***)

Apotheker: Ach Mieke lief, ik zal u visenteren[612]
Zet u hier maar neer, hier op deze stoel
Ontkleed u maar, ge moet u niet generen
Uwen rok en jak en verder heel den boel
Mieke: Och neen mijnheer, dat durf ik niet wagen
Apotheker: Toe, toe, toe, toe, dat is allemaal flauwe praat
Gij komt immers hier om een middeltje vragen
Dat u zal helpen ook al van die kwaal (***bis***)

Mieke: Mijn rok en jak, daar ben ik niet op tegen
Maar heel den boel dat is toch niet vandoen
Want aan mijn lijf daar kan ik niks aan mankeren
't Is allemaal hierzo, in mijn zijde te doen
Apotheker: Ah zie dat eens, dat is weeral wat anders
Zegt eens rechtuit, waar voelde juist die pijn
En zegt mij ook hoe dat ge dat hebt gekregen
En van wanneer dat dat zoal kan zijn (***bis***)

Mieke: Wel over zo een paar maanden
Ging ik met mijnen Mus zo eens een wandeling doen
Toen wij opeens dan in een weide kwamen
Wierp hij mij neer al in het jeugdig groen
En sedertdien, 'k weet niet hoe 't is gekomen
Voel ik mij hier z'n aardige pijn
En Mus die zei alsdat ik dat maar droomde
Dat dat daar toch wel niet van kon zijn (***bis***)
Apotheker: Ja zie, dat zijn dan ook maar aardige zaken
Kind lief, ik weet wat dat ge krijgen zult
Gij moet maar zien een middeltje klaar te maken
Want gij zijt door enen hoop gras gevuld

[606] Grootgebracht, opgevoed
[607] Daar is een gevangenis gevestigd …
[608] Grand genre, met veel vertoon
[609] Een zak gevuld met stro, deed dienst als matras
[610] Jus: saus, kookvocht
[611] Om haar gevangenisstraf uit te zitten
[612] onderzoeken

Maar als ge wilt, ga mee naar mijne kamer
Ik geef u daar een fles die u geen kwaad zal doen
En die gij voorts van mij hier alle dagen
Van mij verkrijgen kunt (***bis***)

298. Elsje en Claes

Tweezang

Claes: Ach Elsje lief, aanhoort mijn droeve bede
Gij weet al lang als dat ik u zo bemin
Want zonder u heb ik op aard geen vrede
Want gij alleen die staat in mijne zin
Ik zal al doen al wat gij zult begeren
Gij wilt mij niet omdat gij mij niet 'n kent
Want anders vast dan zoudt gij mij begeren
Ach zeg mij toch, als dat gij zijt content

Elsje: Wat denkt gij wel, wat zijn mij dat voor grillen
Ik uwe vrouw, neen dat zal nooit niet zijn
Ik zou niet gaarne zo 'n bleekaard willen
Ik ben daarvoor een meisje veel te fijn
Dan kan ik toch nog wel 'n ander krijgen
Om zo te rouwen al met zo'n ouden vent
En daarom wil maar vast en zeker zwijgen
Ik zeg u nu als dat ik niet ben content

Claes: Ach Elsje lief, ik zal het huis wel schuren
En pas dan ook al op het kleinste kind
Terwijl gij gaat praten bij de geburen
En als gij thuis komt alles proper vindt
Ik zal uw rok en hemd ook voor u wassen
Ik doe het wassen zeker excellent
Het stof afdoen en ook de schotels wassen
Ach zeg mij toch als dat gij zijt content

Elsje: Neen Claes, gij weet ge moet daar niet van spreken
Want gij die zijt voor mij nog veel te dom
Om mij met u al in den echt te steken
Gij zijt voor mij te klein en veel te krom
Als ik ooit trouw 't moet met een Heerke wezen
Al met veel geld en ene grote rent
En daarbij nog een schone jongen uitgelezen
Ik zeg u nu als dat ik niet ben content.

Claes: Ach hemel lief en ik sta hier te wenen
En gij die wilt mij nog niet eens bezien
Gij hebt een hart nog harder dan de stenen
Nu lacht gij nog en hebt gij nog plezier
Ach neem mij maar, ik zal dan niet veel eten
Al was het rijst of zo maar iets omtrent
Al wat gij doet daar moet ik niet van weten[613]
Ach zeg mij toch als dat gij zijt content.

Elsje: Wat moet ik doen, hij heeft mijn hart bewogen
Ik kan niet langer de smarten van hem zien
Als ik maar wist dat hij niet had gelogen
Ik zou hem dan mijn hartje wel aanbiên
Wel Claes, kom hier en wil mij maar omhelzen
Ik ben voorwaar toch zo nog geen serpent
Nu ben ik uw en voor altijd uw Elsje
Ik zeg u nu als dat ik ben content

Samen: En nu maar gauw het schuitje ingetreden
En ons gepaard al op die grote baan
En leven wij nog vele honderd jaren
Als een gelukkig en ook lieve paar
Claes: Mijn vrouwke lief zal ook wel kinders kweken
En ik zal ze wel stellen zo content
Samen: Want wij kennen ook nog van die minnestreken,
En wij zijn beiden ook nog zo content.

299. Geen aalmoes meer[614]

Tweezang

Kind: Maar zeg mij toch, o lieve vader,
Waarom die tranen uw oog ontvliên
Ik hoorde u reeds zo bitter klagen
Ben ik dan soms een ondankbaar kind?
Of heeft men u soms het werk ontnomen
En schrikt gij voor den hongersnood
Zou er soms geen enkel rijkaard komen
Die ons dan geeft ja wat vlees en brood?

Vader: **O neen, geen aalmoes arme kleine**
Zij onteert onze fiere werkmansschaar
Geen mens moet van honger verkwijnen
Want ieder heeft het recht om te bestaan

Kind: Beweent gij soms mijn brave Moeder
'k Heb haar zo innig lief gehad
Ik zag haar dagen en nachten zwoegen
Voor een nieuw kleedje dat zij mij gaf
Zou er geen enkel rijkaard wezen
Wiens harte klopt van medelij
En mij een nieuw kleedje geven
Dan was ik toch van koude al bevrijd

Vader: **O neen, geen aalmoes arme kleine**
Zij onteert onze fiere werkmansschaar
Geen mens moet van koude verkwijnen
Want ieder heeft het recht om te bestaan

Kind: Het is wel waar, o lieve Vader
Wat al onrecht er toch geschied
'k Zag mijne moeder naar het kerkhof dragen
In een zwarte koets van d'arme liên
Aanziet die koetsen van de rijken
Die leven vol wellust en genot

[613] Je mag helemaal je zin doen

[614] Repertoire Antwerpse volkszanger Jos Dumont (1893-)

Met gouden bloemenkransen prijken
Is dat voor ons een schand ofwel een spot?

Vader: **Schep moed, schep moed mijn arme kleine**
Weldra zal onze fiere werkmansschaar
Ja al dat onrecht doen verdwijnen
Met den triomf der rode vaan

300. Sequah[615]

Tweezang

A: Een ongelukkig vriendenpaar
staat hier, geacht publiek, Au Au
B: We zijn al sedert negen jaar
geplaagd met remathiek, Au Au
A: Ik wrijf en smeer en drink medecijn
Mijn zak wordt steeds platter en groter mijn pijn
B: Ik heb al aan watten en pleister besteed
Maar het baatte mij niets al wat ik ook deed
A: Doch weldra zijn wij van ons pootje bevrijd
B: Ik verlang naar dien heerlijken zaligen tijd

SAMEN:
Want wij gaan naar Sequah, Sequah !
Hip, hip, hoera, tra la la
Want die geneest de remathiek
A la minute, met vol muziek.

A: Wat waren wij in vroeger tijden
toch altijd vlug te been, Amaai, amaai !
B: Wij waren steeds vol vrolijkheid,
en gingen overal heen, Amaai, amaai !
A: Doch ik kan nu geen stap doen
of 't kost mij een traan
Ik kan naar geen club of concert meer gaan
B: Ik koom al sinds jaren niet meer in café
Mijn vroegere vrienden lachen er mee
A: Doch weldra zijn wij weer zoo vlug als voorheen
B: En gaan wij te samen weer overal heen.

Want wij gaan naar Sequah, Sequah !
Hip, hip, hoera, tra la la
Want die geneest de remathiek
A la minute, met vol muziek.

A: Het schaatsen rijden was mijn lust,
Een veertig jaar terug
Amaai, amaai !
B: In 't dansen gunde'ik mij geen rust,
wat was ik toen nog vlug
Amaai, amaai !
A: Doch 'k blijf nu bij 't vuur
met mijn been op een stoel
Zodra ik op straat iets van gladdigheid voel
B: In plaats van te dansen hink ik op een kruk
En kerm ik van pijn als ik mij eens buk
A: Doch kort nog maar zijn onze pijnen van duur
B: En gaan onze krukken en pleisters in 't vuur.

Want wij gaan naar Sequah, Sequah !
Hip, hip, hoera, tra la la
Want die geneest de remathiek
A la minute, met vol muziek.

A: 'k Was vroegertijd een Don Juan
'k Had meisjes met de vleet
Au! Au!
B: Ik dronk dan Beiers[616] bij de kan
En had daarvan geen weet
Au! Au!
A: Doch nu is er niemand van 't vrouwelijk geslacht
Behalve mijn huisplaag die tegen mij lacht
B: Ik drink slechts cartmellen en ander venijn
Den dokter verbiedt mij het bier en de wijn
A: Doch weldra verschijn 'k weer met jeugdigen zwier
B: En drink ik in plaat van caramellen weer bier

Want wij gaan naar Sequah, Sequah !
Hip, hip, hoera, tra la la
Want die geneest de remathiek
A la minute, met vol muziek.

A: Ge ziel ons hier vrolijk terug.
van pijn geheel bevrijd
Hoera, hoera !
B: Het lopen dat gaat nu weer goed,
O wat een heerlijk feit
Hoera, hoera !
A: Dus hebt ge rematisch in schouders of been
Gebruik dan geen pleisters of watten o neen
B: Maar gaat dan naar Sequah die helpt u direkt
Zijn olie en prairiebloem die helpen perfect
A: Ik voel mij als nieuw, zo jeugdig en fier
B: Kan dansen en springen. o welk een plezier !

Lang leve Sequah, Sequah, ja
Hip, hip, hoera, tra la la
Want die geneest de remathiek
A la minute, met volle muziek.

[615] Uit het repertoire van Jaak Scholiers en Victor de Combes, volgens Jack Verstappen in "Het volksleven rond Antwerpse Café-Chantants". Sequah was een berucht kwakzalver.

[616] Blond bier uit Beieren, gedronken uit een kan van ½ liter of meer

301. Roosje en Piet[617]

Tweezang

***Piet*:** Goeden avond, liefste Roosje
***Roosje*:** Goeden avond, beste Piet
***Piet*:** Keert gij uit uwe velden weder?
***Roosje*:** Herder, ja, gelijk ge ziet (bis)
***Piet*:** Mag ik u wat vergezellen?
***Roosje*:** Als het u aanstaat, waarom niet
***Samen:* En hiermede stapte Roosje**
Arm aan arm voorts met Piet
En hiermede stapte Roosje
Arm aan arm voorts met Piet

***Piet*:** Hoort eens hoe het dondert, Roosje
***Roosje*:** Hemel, ja, ik hoor het Piet
***Piet*:** Er is een onweer aan het reizen
Maar het is nog ver van hier
'k Wed dat deze donkere schuren
Ons een veilige schuilplaats biên
Roosje: **Laat er ons binnen gaan, zei Roosje**
Piet: **Laat er ons binnen gaan, zei Piet**
Roosje: **Laat er ons binnen gaan, zei Roosje**
Piet: **Laat er ons binnen gaan, zei Piet**

***Piet*:** Ik bemin u, liefste Roosje
***Roosje*:** En ik ook bemin u, Piet
***Piet*:** Maar het dondert en het bliksemt
En het regent dat het giet
Doch gelukkig zijn we beiden
Daar geen mensen ons bespiên
Roosje: **Ach wat felle vlaag, zei Roosje**
Piet: **Ach wat felle vlaag, zei Piet**
Roosje: **Ach wat felle vlaag, zei Roosje**
Piet: **Ach wat felle vlaag, zei Piet**

***Piet*:** Nu is 't onweer over, Roosje
***Roosje*:** Ach, zo gauw al over, Piet?
***Piet*:** Moeder wacht ons, laat ons heengaan
***Roosje*:** Strakskens jongen, nu nog niet
Maar ziet eens wat donkere wolken
En wat vlaag nog in 't verschiet
Piet: **'k Zeg u dat 't gedaan is, Roosje**
Roosje: **'k Zeg u dat 't nog druppelt, Piet**
Piet: **'k Zeg u dat 't gedaan is, Roosje**
Roosje: **'k Zeg u dat 't nog druppelt, Piet**

***Piet*:** Maar in 't bijzijn had gij Roosje
Moeten zien lopen achter Piet
En op alle tonen flemend
Terwijl den herder huiswaarts liep
Wat er later nog gebeurde
Dat verzwijgt mijn zedig lied
***Samen:* Jongens, wacht u van zo'n Roosje**
Meisjes, wacht u van zo'n Piet
Jongens, wacht u van zo'n Roosje
Meisjes, wacht u van zo'n Piet

[617] Deze liedtekst wordt ook door Amand De Lattin geciteerd in "Het marktlied" (1943), zonder bronvermelding. Staat op een liedblad van drukkerij CNOPS, Gent - MUZ0884

302. Het zelfde van Piet

Tweezang

'k Ging eens met mijn vriend
zo een wandeling maken
op en neer de stad om ons te vermaken
en ik kleedde mij in een habit
en ik deed juist gelijk mijne Piet

Aan de statie kwamen wij een juffra tegen
Die sprak: soldaatje lief, ge moet niet zijn verlegen
Ze zei: soldaatje lief, breng mij een visiet
En ik bracht haar een visiet gelijk mijne Piet

Wij dronken onderweg nog een klein citroentje[618]
Dan zei ze tegen mij gelijk een klein kapoentje
Totdat zij ons beiden op haar kamer liet
Ze liet er mij ook op, gelijk mijne Piet

Een helen tijd nadien, ik was 't bijna vergeten,
'k Voelde zo'n hevige pijn,
ik moest den dokter spreken
Die mij seffens zei wat er was geschied:
Ik had hetzelfde beet gelijk als mijne Piet

Vrienden het wordt tijd dat ik u moet verlaten
Anders zoude gullie teveel van mij gaan praten
En ik maak algauw dat 'k van hier wegvlied
En ik vlied ook weg gelijk als mijne Piet

303. Zij vluchtte

Tweezang

Ik maakte kennis op enen zomer
Met ene meid, ik was verblijd
Ik vroeg haar aanstonds naar het jawoord
Zij was bereid, wat had ik spijt
Ik trok met haar op ene zolderkamer
Die was niet groot, want ik was in nood
Enen tijd nadien als ik wederom thuiskwam
Was zij verdwenen uit onze woon

Samen: Wij zoeken haar op onze vriendinne
Maar wij kunnen ze nergens vinden
Wat was zij lief, wat was zij schoon
Zij is gaan vliegen met de wind
Zij die wij zo teer beminden,
Ons Engelin

[618] Allicht citroengenever

Ik was zo gelukkig al met mijn Mieke
Zoals ik dacht, zoals ik dacht
Ik werkte vlijtig gelijk een bieke
Uit al mijn kracht, bij dag en nacht
Ik gaf haar al hetgeen zij mij vraagde
'k Voldeed haar wil, stond nooit niet stil
Als zij er uitzag gelijk een prinseske
Ging zij op den dril

Ik kocht al hetgeen zij vraagde
Een sjaal[619], 'n hoed, 'n sjaal en 'n hoed
Daarbij nog kanten kragen
En ondergoed, en een onderbroek
Tot zelfs het geld dat ik maar kon winnen[620]
Dat gaf ik haar, 't was wonderbaar
Waar waren nu toch al mijne zinnen
Nu ben ik doodarm, geloof mij maar

'k Vertrouwde in haar al mijn geheimen
Die ik bezat, die ik bezat
Het beste dat ik maar kon krijgen
Heeft zij gehad, mijn mosterdvat
An en om het u rechtuit te zeggen
Zij hin vol goud, zij hing vol goud
Veel te veel om uit te leggen
Het heeft mij berouw

304. De twee Don Juans

Tweezang

Nr 1 Wij stellen u thans voor,
geachte Dames en Heren,
Twee Don Juans, zeer chique en fijn
Nr 2 Men ziet ons aan den arm
van menige Damen passeren
Het zij van blond, zwart, groot en klein

Refrein samen: **Maar wat het mag zijn**
of wat het mag wezen
Dat ons toch zo beminnelijk viel
Wij worden overal uitgelezen
Van ieder dame worden wij bemind

Nr 1 Als wij onze tronie op de straat vertonen
Wijzen ons de dames met de vingeren na
Nr 2 En zeggen: ziet eens wat twee lieve jongens
'k Wou dat ik er een had tot gemaal

Nr 1 Laatst waren wij op een bal ons aan 't amuseren
En zagen opeens zo een flinke meid
Nr 2 Wij gingen haar engageren zonder generen
Vroegen haar ten dans, zij was spoedig bereid

Nr 1 Wij moeten u gaan verlaten, Dames en Heren
Het doet ons waarlijk spijt, wij waren juist in onzen schik
Nr 2 Maar wij zullen nog wel eens wederkeren
En met meer plezier belooft hij en ik

305. Huwelijkstwist

Tweezang

Vrouw: O gij nachtspook, herbergridder,
't Is weer twaalf van den nacht
En gij weet, 't is nochtans zeker,
Dat ik u reeds lang verwacht
Ach mijn God, alzo een leven
Dat verdraag ik langer niet
Ja, gij zult mij doen creveren
Gelijk een koolstuk van verdriet
Ja, gij zult mij doen creveren
Gelijk een koolstuk van verdriet

Man: 'k Heb gepeinsd, 't is weer hetzelfde
'k Vraag u: waarom dat gekijf?
En dat voor een simpel uurken
Dat ik te laat in d'herberg blijf
Zeg mij, is 't nu wel de moeite
Nu te maken dat lawijt?
De geburen zullen denken
Dat ge zot aan 't worden zijt.
De geburen zullen denken
Dat ge zot aan 't worden zijt.

Vrouw: De geburen, de geburen,
Komt wat vroeger naar uw huis
'k Eal thans niet genoodzaakt meer wezen
Van te maken zoveel gedruis
Maar 't is altijd 't zelfde lieken
Altijd twaalf van de nzacht
En toch nooit geen uurken vroeger
Van u had ik dat nooit verwacht.
En toch nooit geen uurken vroeger
Van u had ik dat nooit verwacht.

Man: 'k Bid u, wil u toch bedaren
't is gedaan ik zweer het luid
Nimmer zal het meer geschieden
't Herberg zitten is nu uit
Gun mij uwe liefde weder
Ach mijn goede tedere vrouw
En dat alles zij vergeten
Want ik voel een oprecht berouw
En dat alles zij vergeten
Want ik voel een oprecht berouw

Vrouw: Wat, gij durft van liefde spreken

[619] Er staat "chal"

[620] Verdienen, cfr. "de kost winnen", kostwinner

En uw daden zijn in strijd
Met uw honingzoete woorden
En niet zioen wil wat ik lijd
Weg van mij, gij vrouwenhater
'k Zweer u, was 't niet voor mijn kind
Ja ik verzaakte dadelijk alles
Wat mij thans aan u nog bindt.
Ja ik verzaakte dadelijk alles
Wat mij thans aan u nog bindt.

Man: Ach, gij meent dat op die wijze
Ach, gij meent dat op dien toon
'k Wil op staande voet mij wreken
Voor dien aangedanen loon
Ik vertrek en wees verzekerd
Dat gij mij nooit wederziet
Want bij honderdduizend duivels
Ik ben uwe knecht toch niet
Want bij honderdduizend duivels
Ik ben uwe knecht toch niet

Vrouw: Ach wat monster, ach wat trutter
Hij zou doen gelijk hij zegt
En ik kan hem toch niet missen
'k Ben te zeer aan hem gehecht
Ach mijn God aan hoort mijn smeken
Zulk een lot verdien ik niet
Gaat hij mij nu toch verlaten
Ach dan sterf ik van verdriet
Gaat hij mij nu toch verlaten
Ach dan sterf ik van verdriet

Man: Vreest niet vrouw, 't is om te lachen
Dat ik die bedreiging deed
'k Wil nog lang uw trooster blijven
Met u deel ik lief en leed
Vrouw: Hebt gij, lieve man, mijn liefde
Hebt gij ooit op mij gelet
Dat de liefde best kan troosten
Gaan wij samen naar het bed
Dat de liefde best kan troosten
Gaan wij samen naar het bed

306. Trees en Kees

Tweezang

Kees: Zeg Trees, 'k moet u verlaten
Ik moet naar het slagveld gaan
Ge moet daar potverblekken
Toch zo versuft niet staan
Ge moet uw tranen nog wat sparen
Totdat ge meerder hebt vandoen
't Is dan dat wij moeten gaan paren,
Dat g'uwen teut moet open doen

Kees: **En avant, marche, wij gaan, wij gaan**
Trees: **Ach Kees, blijft nog wat staan**
Kees: **Neen Trees ik moet gaan scheiden**
Salut, tot latere tijden,
Wij gaan, wij gaan
Trees: **Ach Kees, blijft nog wat staan**
Kees: **Neen Trees, ik trek er uit**
Trees: **Geeft dan eerst uw jong nog n'en snuit**

Zeg Trees, schei uit met bleiten[621]
Of ik word nog stapelzot
Ik zal nog wel wederkeren
Al was het zonder kop
Of met gebroken poten
Hetzij rug of romp uiteen
En dan zullen wij nog eens hopen
Dat wij terug komen bijeen

Zeg Trees, 'k moet u eens wat vragen
Doe mij eens een groot plezier
Ge moest mijn geweer wat dragen
Als was 't maar een kwartier
'k Moet zoveel weg marcheren
En mijn schouders doen al zeer
En dan zal ik u eens leren
Hoe ik daarmee excerceer[622]

Allo Trees, tot later tijden
Het is tijd dat ik henen gaan
Het is niet eeuwig dat wij scheiden
Maar 'k hoor den trommel slaan
Ik zal nog wel wederkeren
En dan zal het zijn als Kapitein
En dan zal het een vreugde wezen
Als gij mijn sis zult zijn

307. De klokken luiden

Tweezang

Nu is 't dan tijd dat we ons gaan vermaken
Wij zijn altijd bereid, ge ziet
Wij zijn altijd gereed om klokken te luiden
Wij luiden klok voor ieder die wat geeft (bis)

Met onze bim bom bim bom
bim bom bim bom bom
Geld met hopen voor trouwen en voor dopen
bim bom bim bom bim bom bim bom bom
's Morgens, 's noenens en 's avonds wederom
Bim bom

Komt er een paar dat graag zou willen trouwen
Dan zijn wij gereed om hen tegemoet te gaan
Dan kunnen wij ze bij hun slippen houwen
Want in 't latijn, latijn is onze kost (bis)

[621] wenen

[622] Oefenen, dril

Komt er in de verte een lijkkoets aangereden
En blijft die daar aan de poort der kerke staan
Dan zijn wij al gereed om klokken te gaan luiden
Wij luiden klok voor ieder die wat geeft (bis)

308. Mieke Offerblok[623]

Tweezang

Jan: Ach Mieke lief, wat ben ik te beklagen
Ik ben soldaat en lijd toch zoveel pijn
Dat ik hier bij u mijnen nood kom klagen
Gij mijne vriendin die mijne troost moet zijn
Mieke: Maar zeg eens Jan, wat is u overkomen?
Jan: Wel, Mieke lief, 'k zal vliegen in 't prison[624]
Want ze hebben mijnen capot [625]
en mijnen tenue[626] gestolen
En nog enen nieuwe calleson[627]

Mieke: Maar zeg eens Jan, waar moet ik het gaan halen
Ik woon bij 'n pastoor en win een kleine pree
Die man is arm en kan niet veel betalen
En 'k heb al dikwijls gevraagd om nog wat meer
Jan: Wel Mieke lief, dan moet ik u verlaten
Want dan helaas vlieg ik naar de suplin[628]
Maar kunt ge dan niet aan de coffrefort[629] geraken
Mieke: Maar Jan, daar is niets in

Maar hoort eens Jan, dat zijn hier geen gebreken
Ik heb de sleutels van de St.-Janskapel
Daar zullen wij in den offerblok wel breken
Al was 't dat ik voor eeuwig ging naar d' hel
Jan: Wel Mieke lief, wat dat ge nog wilt denken
Daar is geen hel zegt onze Kapitein
Maar als gij mij een goede beurs wilt schenken
Dan zult gij in den Hemel zijn

Maar Mieke lief, nu moet ik u verlaten
Want binnen 't uur moet ik naar het slagveld
Mieke: Maar zeg eens Jan, kan mijne klacht niet baten
Gij trekt er vandoor met de pastoor zijn geld
Is dat voor u dat ik uit liefde heb gestolen
Uit den offerblok van den heiligen Martijn
Jan: Wel, Mieke lief, gij hebt u fijn bedrogen
Het zal voor te zuipen zijn

Mieke: Maar zeg eens Jan, kan mijne klacht niet baten
Gij weet dat ik van u al ben bevrucht
Jan: Wel Mieke lief, wil over die dingen zwijgen
En ziet dat gij daarover niets en zegt
Mieke: Is dat het loon dat gij mij komt te geven
Is dat het loon dat gij mij geeft daarvoor
Jan: Wel Mieke lief, kan u niet beter raden[630]
Steekt het op de pastoor.

309. De kappersgasten

Driezang

Wie koopt er dit flesje hier
Tiereliere lier, tiereliere lier
Het geeft u haar gelijk een stier
Tiereliere lier, tiereliere lier
Toe, doe me nu eens dat plezier
Tiereliere lier, tiereliere lier
Kost immers maar een frank of vier
Tiereliere lier, tiereliere lier

Wij zijn die brave kappersgasten
Brave jongens, vieze kwasten
Altijd vrolijk en vol vlijt
Voor 't profijt
Wij worden nooit geen pijn gewaar
In de tippekens van ons haar
wij scheren met of zonder zeep
Streep

Ziet toch eens die pommade pot
Tiereliere lier, tiereliere lot
Wat denkt g' er over 't is gene krot
Tiereliere lier, tiereliere lot
Al wie dat smeert op zijn calot[631]
Tiereliere lier, tiereliere lot
Heeft niets te vrezen van de mot
Tiereliere lier, tiereliere lot

Hebt g' een eksteroog nog zo klein
Tiereliere lier, tiereliere lijn
Daar moet g' hier bij mij voor zijn
Tiereliere lier, tiereliere lijn
Want ik heb d' echte medicijn
Tiereliere lier, tiereliere lijn
Zonder nijpen zonder pijn
Tiereliere lier, tiereliere lijn

Och jongens, hebt ge genen baard
Bastamallamuse, bastamallewaar
Wees van zoiets toch niet vervaard
Bastamallamuse, bastamallewaar

[623] Ook in cahier van Jeanne De Greef. Daar is er nog een zesde strofe waarin Mieke hem de bons geeft
[624] De cel, gevangenis
[625] overjas
[626] Kleding, in dit geval uniform
[627] Calson: mannenonderbroek
[628] Van discipline, hier disciplinaire strafmaatregel, naar de cel
[629] "sterke koffer", brandkast
[630] Ik kan u geen betere raad geven
[631] Hoofd(deksel)

Want dees olie wordt goed vervaard[632]
Bastamallamuse, bastamallewaar
Ik maak ze zelf, z' is guldens waard
Bastamallamuse, bastamallewaar

Het denken doet ons haar vergaan[633]
Ispivolledere, ispivollemaan
Zoals bij velen die g' hier ziet staan
Ispivolledere, ispivollemaan
Hoort als uw knie verdooft voortaan
Ispivolledere, ispivollemaan
Koopt mijn vernis en 't is gedaan
Ispivolledere, ispivollemaan

310. De schoolkinderen

Tweezang

Marie: Mijnen naam die is Marieke,
men noemt mij ook Marie
Louis: En den mijnen is Lowieke,
Men noemt mij ook Louis
Marie: En hij is mijn vriendje
Louis: En zij is mijn vriendin
Samen: 'k Was nog maar zo'n klein kindje
Dan had ik in haar of hem al zin

Samen: **Wij gaan tesamen marcheren op de straat**
En doen voor 't meestal de grote mensen kwaad
En denk ik daaraan dan ben ik zo verblijd
Zie dat is voor ons een prettige tijd
Ja wij hebben zo gewoonlijk
Meestal met ons beiden
De allerzoetste pret in bed
Wij zijn niet kwaad maar altijd vrolijk
Op straat zowel als in de school
Daar hebben wij de meeste jool
Wij dansen en zingen, zijn verheugd
Zie, dat is onze vreugd

Marie: Wij houden veel van pretjes n'importe[634] waar wij ook zijn
Louis: Al zijn wij even netjes of is er een ander bij
Marie: Ein zijn wij zo maar even al in de frisse lucht
Louis: Zie dan begint het leven dat is voor ons een klucht

Marie:: Als een ander gaat studeren en trouw gaat naar de school
Louis: Dan gaan wij promeneren, dan hebben wij de meeste jool
Marie: Les hebben wij niet nodig, wij kennen reeds genoeg
Louis: Wij zijn altijd tesamen, en wel van 's morgens vroeg

Samen: **Op fietsen rijden dat staat ons beter aan**
Als met ons beiden zo naar de school te gaan
Geeft men ons daar dan les
Daar ging ik dagelijks heen
Dan waren wij spoedig nummer één
Ja, wij hebben zo gewoonlijk
Meestal met ons beiden
De allerzoetste pret in bed
Wij zijn niet kwaad maar altijd vrolijk
Op straat zowel als in de school
Daar hebben wij de meeste jool
Wij dansen en zingen, zijn verheugd
Zie, dat is onze vreugd

311. De grote en de kleine

Tweezang

Bonsoir, gij allen hier, bonsoir
Gij ziet ons weder bij elkaar
Wat geeft onzen naam nu gij
Bepaald kent g'ons hier allebei
En weet ge soms niet wie wij zijn
Luistert dan goed naar dit refrein

Dat is de Grote en dat is de Kleine
Wij zijn geen nette jongens,
Maar wij zijn fijne

Op concert, theater, variété
Ziet gij nooit één maar steeds twee
En in de pauze wandelen zij
Serieus en net het volk voorbij
En hoort ze roepen hier en daar
Ziet die twee daar nu eens gaan

Laatst van een feest naar huis gegaan
Zwierden wij tegen ieder aan
Maar plots komt de politiewacht
Wij worden naar den bureau gebracht
En 't volk dat liep ons achterna
En schreeuwde gelijk hoera hoera

Laatst kwamen wij op een bal masqué
En dansten nog gemaskerd mee
Ik als os en hij als konijn
Zo dachten wij onbekend te zijn
Maar die riepen aanstonds zo
Hoort en ziet ze daar eens gaan

Dat is de rooien, dat is den rossen
Want in het midden
zijn het beiden slimme vossen
Dat is de rooien, dat is den rossen

[632] Gemaakt, vervaardigd
[633] Wie veel denkt wordt kaal.
[634] Eender, om het even, (heeft geen belang)

Want in het midden
zijn het beiden slimme vossen

312. Het wachtwoord[635]

Tweezang

Grijsaard:
'k Ben armen bloed en ik moet zoveel lijden
O Grote God waar heb ik dat verdiend
Zag ik mijn zoon wat zou ik mij verblijden
Wat smart voor mij, helaas de wet is blind
Hij viel in 't lot en hij moest ook wapens dragen
En hij verliet mij en trok naar het slagveld
O Grote God slaat een oogje van genade
Bewaar mijn kind, hij strijdt als dapper held
O Grote God slaat een oogje van genade
Bewaar mijn kind, hij strijdt als dapper held

Soldaat:
Zeg vagebond wilt u van hier verwijderen
Want dat is hier een streng verboden weg
Anders zo niet moet ik u in de boeien leiden
Grijsaard:
Braven soldaat aanhoort mij slechts
Soldaat:
Gaat achteruit
Grijsaard:
Soldaat, ziet mijn tranen vloeien
Tegen enen vader die oprecht zijn kind bemint
Soldaat:
Gaat achteruit of ik zal u in de slaven boeien
Aanziet mijn zwaard eer dat ik u doorsteek
Gaat achteruit of ik zal u in de slaven boeien
Aanziet mijn zwaard eer dat ik u doorsteek

Grijsaard:
Braven soldaat, hoe kunt gij zo wreed spreken
Soldaat:
O ja grijsaard, 't is mij opgelegd in mijn consin[636]
Grijsaard:
Uw wrede stem doet hier mijn ad'ren beven
Braven soldaat, aanhoort mijn woorden slechts
'k Kom van zo ver uit een vreemd land gerezen
Ik heb hem sinds twaalf jaar niet meer gezien
Soldaat:
Gaat achteruit of ik zal u in de slaven boeien
Aanziet mijn zwaard eer dat ik u doorsteek
Gaat achteruit of ik zal u in de slaven boeien
Aanziet mijn zwaard eer dat ik u doorsteek

Grijsaard:
Gij zijt nog jong maar wacht maar eens tot later
Als gij eens vader van een huisgezin zult zijn
En uwen zoon moet gaan dienen bij de soldaten
Dus moet gij niet vragen waarom ik hier zijn
Soldaat:
Maar weliswaar dat kan mij hier niet baten
'k Ben zoals gij en 'k weet hoe dat het hier is
Grijsaard:
Daarom smeek ik u om mij in 't paleis te laten
't Is om te vragen of mijn zoon nog in 't leven is
Daarom smeek ik u om mij in 't paleis te laten
't Is om te vragen of mijn zoon nog in 't leven is

Soldaat:
'k Herken zijn kruis 'k word gekweld in mijn gedachten
Als ik hem zie kan ik bijkans niet meer staan
Zeg eens grijsaard zou ik niet mogen weten
Bij wat voor een volk dat uwen zoon mag staan
Grijsaard:
Jawel soldaat, mijn zoon staat bij 't vijfde linie
Soldaat:
Hoe is zijn naam?
Grijsaard:
Zijn naam is Piet De Laat
Soldaat:
Gij zijt mijn vader, vergeef mij de consine
Omdat ik u niet in 't paleis des Konings laat
Gij zijt mijn vader, vergeef mij de consine
Omdat ik u niet in 't paleis des Konings laat

Soldaat;
Ach vader lief wilt gij het mij vergeven
Voor 't geen dat ik beledigd heb in uw smart
Mijn adem scheurt, den draad breekt mij van 't leven
Vader vaartwel, vader vaartwel ik sterf
Grijsaard:
Staat op mijn zoon en wilt voor mij niet knielen
Droogt uw aangezicht af in uw vader zijn verdriet
Hij spreekt niet meer, 'k wil ook niet blijven leven
O grote God, stort hier ons beiden neer
Hij spreekt niet meer, 'k wil ook niet blijven leven
O grote God, stort hier ons beiden neer

313. België en Frankrijk

Tweezang

Belg: O land, O Belgiëland, mijn Vlaanderen
Hoezeer ben ik aan u gewijd
Geen land gelijk aan mijn Vlaanderen
Ik geef aan u een klein verwijt
Fransman: Maar aan Frankrijk blijf ik genegen
Dat land bemin ik boven al
Den laatsten zucht al van mijn leven
Zal zijn voor Frankrijk heil en al

[635] Als "Het Consine" in liedschrift Jean en Adèle Cuypers uit Rumst (MUZ0727 pag. 70)

[636] Consigne: bevel of instructie voor schildwachten

Ik leef voor Frankrijk
Belg: En ik voor Belgenland
Nooit zult gij mij de vaan ontrukken
Ik leef voor Belgenland,
Dat is mijn dierbaar pand,
Dat is de grote leeuw van Vlaanderen

Fransman: Gij wilt mijn Frankrijk verachten
En 't is de leus van Vlaanderens leeuw
Maar onze grote Bonaparte
Waren niet bang van uw geschreeuw
Maar uwe Bonaparte's zonen
Dat waren toch zo'n helden niet
Die hunnen moed hier moesten tonen
Wiens beeld men nog voor d' ogen ziet
Belg: Ik veracht u Frankrijk dat niet zo moedig strijdt
Nooit zult gij ons de vaan ontrukken
Ik leef voor Belgenland, dat is mijn dierbaar pand
Dat is de grote leeuw van Vlaanderen

Fransman: Gedenk hoe onze fiere Franse helden
Hoe menig land hier overwon
En meet een kloekmoedig hart te velden
Ieder soldaat tot oorlog dwong
Eeuwig zal ik mijn Keizer minnen
Die alles hier op aard verbrak
Nooit zal men Bonapart nog vinden
Belg: Ja op 't St.-Helena wel misschien
Fransman: Gij print in mijn gemoed
Oprecht het Belge bloed
Laat nu de Belge vlag maar wapperen
Belg: Getrouw aan Belgenland, dat is mijn dierbaar pand
Dat is de grote leeuw van Vlaanderen

Samen: **Wij strijden hand in hand**
Voor Belge Vaderland
Niemand zal daar iets aan veranderen
Getrouw aan Belgiëland,
De Belge vlag in d' hand
Groeten wij fris de Leeuw van Vlaanderen

314. De twee gebroeders[637]

Tweezang

Broeder: Hoe vreselijk dwaal ik hier
langs de wegen
Geen enkel mens of licht kom ik hier tegen
In 't sombere bos dwaal ik O Grote Heer
Hoe meer ik zoek, ik vind geen uitgang meer
En zo zal ik van honger hier verkwijnen
Och help mij toch, O goedhartigen God
Maar wat geluk, ik zie een man verschijnen
Ach brave man, komt, help mij in mijn lot

Maar ach 't is een wrede rover
Die mij hier heeft verrast
Bespiedde mij daar door het lover
Hij bindt mij dadelijk vast
Hij trekt mij met zijn koorden
Herwaarts daar het sombere bos
Ach luistert naar mijn woorden
En laat mij dan toch los

Rover: Maar zeg mij eens wat doet gij in deze wegen
Gedenk dat wij hier onze grond gaan wreken
Uw bloed gaat vloeien hier op deze grond
Och spreek het is hier uwen laatsten stond
Nochtans gij zwijgt wilt u voor den dood bereiden
Uw lichaam gaat de raven zijn tot aas
En uw gekerm dat zal ons doen verblijden
Nog spreekt gij niet, zeg man ik ben hier baas

<refrein>

Broeder: Ach man ik zoek mijnen broeder
Ach heb toch medelij
Want sterven zal mijne moeder
Daar niemand haar staat bij
Gij weet wij zijn allen kinderen
Van één en dezelfde God
Niemand zal dat herinneren
Zo klonk er zijn gebod.

Rover: Gij zoekt uwen broeder maar dat wil ik niet weten
Hebt gij geloof, verricht dan uw gebeden
Van rovershanden sterven is wel schoon
Uw goud gaat dienen tot mijn makkers' loon
Gij zijt wel rijk, 'k zien het aan uw juwelen
Maar wie gij zijt 'k ben er niet op beslist
Zeg eerst uw naam voor wij het goud gaan delen
Broeder: Mijn naam dien is Baron Fréderic August

<Refrein>

Rover: Wel man dan zijt gij mijn broeder
En komt toch aan mijn hart
O grote Allebehoeder
Vergeef mij ik was hard
Voor hem die van mijne moeder
Dezelfde borsten kreeg
Broeder: 'k Vergeef het u lieven broeder
Uw rovershart was leeg.

[637] Met melodie in "Zo d'ouden zongen", pag 349 (355)

315. De werkman[638]

Tweezang

Werkman: Mijnheer ik ben heden tot u gekomen
Omdat ik heden het Gasthuis verliet
Waar ik tot genezing ben opgenomen
Vreeslijk gemarteld bracht mij in 't verdriet
En nu dat ik heden daarvan ben genezen
Kom ik bij u, 't is een werkman zijn plicht
Ik denk dat gij toch wel weemoedig zult wezen
Mij te gebruiken in 't werkhuis wellicht

Stemt gij daar niet in toe
gij redt mij van de grote armoe
Al is het werkloon klein
'k Zal immer u dankbaar zijn
Zodus mijnheer ik wacht
Word u gunstig antwoord uitgebracht
Dan is mij het leven hel
Ja ik word door u gered

Mijnheer: Spijt mij zeer maar kan u niet gebruiken
Geen enkel plaats is er open bezet
En daarbij 'k wil het u niet verduiken
Hetgeen er mij dat sluit is weeral mijne plicht
Gij waart den voorpost die mij wilde dwingen
Geen aftrok te geven wanneer ik u verliet
En als uwe werkmakkers in werkstaking gingen
Dan waart gij den leider zeggen zij het zo niet

Werkman: **Dat had ik niet gedacht**
Zo een antwoord had ik niet verwacht
Nu dat ik gebrekkelijk ben
Moet gij mij niet meer he'n
Heb ik zoveel misdaan
't Is toch hier dat ik aan mijn ongeluk kwam
Ik smeek u nog eens Mijnheer
Aanvaard mij deze keer

Mijnheer: Geef mij uw woord van u naar mij te gedragen
En ge wordt gemeend een goeden werkliên
Dan kunt gij ook de tweezakken zagen
En plaats van de stielen gelijk hier geschiedt
Zo kunt gij een werkman blijven
En uw brood verdienen voor vrouw en kroost
De armoede zult gij dan uit uw huis zien verdwijnen
En wilt gij zo niet zoekt dan elders uwen kost

Werkman: **'k Ben een gebrekkelijk man**
Nergens vind ik nog een bestaan
't Geen gij mij hier aanbiedt
Dat doen of dat kan ik niet
Heb toch wat medelij
Breng geen huisgezin in lij
Want anders is het niet
Denk eens aan het verdriet

316. De schoenmaker en zijn dochter

Tweezang

Vader: Zeg meisje komt toch eens langs hier
Ik krijg zoiet in 't snuit
Gij loopt er 's avonds op de zwier
Als ik de deuren sluit
't Was gisteren laat weer in de nacht
Als gij naar boven kwaamt
Dat 's immers niet gepermitteerd
Of zijt gij niet beschaamd

Dochter: **Och Vader wees niet kwaad**
Gij weet hoe dat het gaat
als ik bij mijn Kobe staan
Dan spreekt hij mij zo teer
Van liefdegevoel en minnepijn
En zelfs nog van wat meer
Dan ben ik toch zo aangedaan
Ik kom er niet van weg
Ik min hem uit het harte ook
Zo waar als ik het zeg
Ik min hem uit het harte ook
Zo waar als ik het zeg

Vader: Meisje, ge maakt mij gans verschrikt
Vertel 't eens tegen mij
Wat dat hij over al die min
Tegen u zoal zei
Me dunkt daar schuilt iets achter weer
Pas op hier niet gekuld
Want als het kalf verdronken is
Wordt eerst de put gevuld

Dochter: **Ach vader, wees niet boos**
't Was achter het beeld van Loos
Dat Kobe mij den eersten keer
Eens enkel heeft gekust
En verder dan toch lieve vader
Liet hij mij gerust
Daarin bestaat nu toch geen kwaad
Dat mag immers wel zijn
Ik ben nu toch al zestien jaar
En 'k zijn toch geen begijn
Ik ben nu toch al zestien jaar
En 'k zijn toch geen begijn

Vader: Wat was het dan verleden week
Dan kwaamt gij zat naar huis

[638] Deze tekst heeft Koopman waarschijnlijk opgeschreven tijdens of na een voorstelling in een café-chantant want er zijn duidelijk (veel) misbegrepen woorden en zinnen ingeslopen die het verhaal af en toe onbegrijpelijk maken

Dat komt van 't vrijen niet alleen
Ge wordt voor mij een kruis
Zeg eens waar kwaamde gij toen vandaan
Dat zulde niet zeggen hé?
Dochter: Ja, vader, toen ben ik geweest
Naar 't bal der Variété

Wij hadden daar zo 'n vreugd
Maar toch in eer en deugd
Des avonds deden wij nog
Een wandeling in 't groen
Maar wat er voorgevallen is
Daar kan ik niet aan doen
Vader: **Dat is te wreed, dat is te kwaad**
Och God wat nu gedaan
'k Voel al wat er is geschied
Haar bloem is naar de maan
k Voel al wat er is geschied
Haar bloem is naar de maan

Jaja, dat heb ik al lang in 't oog
Dat heb ik al lang gekraaid
Haar rokskens gaan al naar omhoog
Het spelleken is verdraaid
Zeg eens wat zult gij nu gaan doen
Als 't eens zo ver zal zijn?
Dochter: Ach vader! Kobe zegt altijd
Gij zijt eeuwig de mijn

Vader: **Ach kind, gelooft hem niet**
Als gij hem nog maar ziet
Wat is de wereld toch verslecht
Tegen in mijnen tijd
Een meisje van maar zestien jaar
Was met een poep verblijd
Nu poepen ze maar het is
Ten koste van haar eer
Ach God waar gaat het toch naartoe
Er zijn geen kinderen meer
Ach God waar gaat het toch naartoe
Er zijn geen kinderen meer

317. Schoon Lustica

Tweezang

Suske: Adieu schoon lief, ik trek naar de soldaten
Schoon Lustica hoe treurig is uw lot
Ach weent toch niet,
Uw tranen kunnen u niet baten
Riksken wil het zo, dat uw Susken wordt piot
Ik zal dikwijls van mijn kazerne schrijven
't Zij vroeg of laat, als ik centen heb vandoen
Ik zweer het u, 'k zal u getrouwig blijven
Mijn brokske vet, mijn blozende kalkoen
Ik zweer het u, 'k zal u getrouwig blijven
Mijn brokske vet, mijn blozende kalkoen

Lustica: Ach Suske lief laat u toch nooit verleiden
Want de verleiding is zo groot in 't stad
En wacht u steeds voor valse kindermeiden
Want bij mijn ziel; ze zijn valser als een kat
En moest ik dan van u zoiets vernemen
Dat gij zo iets aan uw oren hangen laat
Dan zal ik met een riek uw hart komen doorboren
Terwijl gij in uw schildwachtkotje staat
Dan zal ik met een riek uw hart komen doorboren
Terwijl gij in uw schildwachtkotje staat

Suske: Schoon Lustica wil mij toch nooit vergeten
Een kindermeid komt nooit in mijn gedacht
En denk toch niet dat ik ooit zal deserteren
Al is 't hier pap en ginder altijd soep
Ach moest ik maar niet in mijn kazerne leven
Op schildwacht staan in elk soort van weer
Ik zou mij even eerst bij uw vader toe begeven
En vragen om trouwen, vandaag of nog wel eer[639]
Ik zou mij even eerst bij uw vader toe begeven
En vragen om trouwen, vandaag of nog wel eer

Lustica: Patience Sus, den tijd zal wel eens komen
Dat wij verenigd zijn als huwelijkspaar
Dan zal het geld in onze kousen stromen
Want ieder komt bij Sus de molenaar
Want vader zegt, 't is nog geen uur geleden
Komt Sus terug, dan zijt ge uit de pijn
Ons huis en molen en andere nodigheden
Ons kar en ezel dat zal dan voor ons zijn
Ons huis en molen en andere nodigheden
Ons kar en ezel dat zal dan voor ons zijn

Suske: Nu ik dat weet, wat zal ik mij ambeteren
Zo ver van u te leven bij den troep
Met u alleen al uit een papkan eten
En in één bed te slapen
is waar mijn hart naar tracht
nu lig ik dan in mijn bed met ongemakken
te dromen van u 't zij vroeg of 't zij nog laat

[639] eerder

dan zal ik mijn matras zo in mijn armen pakken
en denken dan: 't is mijn schoon Lustica

Lustica: Ach Suske lief, 'k zal nooit een ander bekijken
Al was de list des duivels nog zo groot
Of moest ik dan van minnepijn bezwijken
Want u mijn Sus, ik min u tot der dood
Al loopt Pietr de zoon van pachter Wezel
Dan achter mij en zwelt hij op van nijd
Ik kus nog liever de kont van onzen rossen ezel
Wel duizendmaal en denk dat gij dat zijt
Ik kus nog liever de kont van onzen rossen ezel
Wel duizendmaal en denk dat gij dat zijt

Lustica: Nu ik dat weet, wat zal ik mij ambeteren
Zo ver van u te leven bij den troep
En omdat u geen moed zou tormenteren
Zie hier een medaille geef van Sint-Hubert
Suske: Ik zal die heilige medaille
Op mijnen bloten *putjard*[640] dragen
En nu een kus want 't is tijd da'k henen ga
Ach mijn hart klopt als een platte wagen
Adieu, schoon lief, adieu schoon Lustica
Ach mijn hart klopt als een platte wagen
Adieu, schoon lief, adieu schoon Lustica

318. De twee Dandy's[641]

Tweezang

<***A***> Wie uwer kent ons beiden niet
Altijd bij de hand
Chique en elegant
<***B***> De laatste smaak zoals gij ziet
Vind gij 't niet charmant
Ja, interessant
<***A***> Er is geen feest of geen partij
<***B***> Het gaat zo 't gaat, wij zijn er bij
<***Samen***> Want nergens vind ge, dat is waar
Zo'n zeldzaam gigerlpaar[642]

<Samen> **Ja wij zijn de Dandy's, chique en fijn**
Beminnen vrouwen, spel en wijn
Wij doen aan kunst en politiek
En ook muziek
Steeds fijn gekleed, geparfumeerd
In 't spreken zeer gedistingeerd
En door elkeen die ons passeert
Gesalueerd

<***A***> Des morgens slapen wij zeer laat
Pront om half een
Zijn wij op de been
<***B***> Dan maken w'een wandeling op de straat
Blijft eenieder staan
En ziet ons aan
<***A***> De een roept slaat uw broek wat aan
De ander: buigt uw stok niet krom
<***B***> De dames fluisteren tot elkaar
Wel wat een koningspaar

<***A***> Dan gaan wij naar ons vast café
Drinken een cognac
Dood op ons gemak
<***B***> Van één komt dan gewoonlijk twee
Soms wel vier of vijf
Voor den tijdverdrijf
<***A***> Dan spot soms d'een of d'ander buur
Zeg vriend, is soms die kroeg te huur
<***B***> Doch Jan die roept nu zo brutaal
Die lui zijn teruaal

<***A***> Des avonds naar Comedie ja
Kost ons daar gene cent
Vrij abonnement
<***B***> Soms ook we lnaar den Opera
Geven in 't publiek
Onze kritiek
<***A***> Doch waar we steeds zijn vaste klant
Dat is 't café chantant
<***B***> Daar drinken wij een fijne fles
Met menig zangeres
<***A***> Na afloop gaan we zo akkoord
Voor gezelligheid
Naar de Societeit
<***B***> Daar drinken wij dan ongestoord
Een potje Beiers bier
Tot een uur of vier
<***A***> Dan gaan wij zingend huiswaarts heen
Het hoofd wat zwaar, niet sterk te been
<***B***> En komt er iemand van de wacht
Dan zingen wij heel zacht

<***A***> Daar gij er dus bepaald op staat
Komen wij nog vlug
Eventjes terug
<***B***> Maar heus het wordt ons nu te laat
Dus een andere keer
Ziet gij ons weer
<***A***> Wij moeten nu nog opsoirée
<***B***> Vervolgens nog even op thierée
<***Samen***> Dan hebben wij nog een bruidspartij
Want overal zijn wij bij.

640 ???
641 Comische Duetten n°12 - * De Twee Dandy's *, Gigerl-Duet, Woorden en Muziek : Johan, uitgeverij G. Alsbach & C°, Amsterdam, MUZ0569 pag. 58-63
642 Koopman schrijft "gierig paar"

319. Soldaat en Internationaal[643]

Tweezang

Soldaat:
Vaartwel mijn vriend, ik ga ten strijde henen
Ge weet het Vaderland is in gevaar
Aan onze grens is den vijand verschenen
Welhaast vertrekt de ganse legerschaar
O wee aan hen die onzen grond betreden
Zij zullen allen sneuvelen in het zand
Even moedig als d'helden van 't verleden
Strijden wij voor Vorst en Vaderland
Even moedig als d'helden van 't verleden
Strijden wij voor Vorst en Vaderland

Internationaal:
Wat hebben u die volkeren misdreven
Waarom draagt gij die nationalen haat
Wie is de vorst die recht heeft op uw leven
En door eerzucht gans het mensdon mederslaat
Neen, laat uw hart door genen moord bezielen
Maar smeed veeleer een reine broederband
Voor 't volk dat hier als slaaf moet nederknielen
Voor ons mijn vriend bestaat geen Vaderland
Voor 't volk dat hier als slaaf moet nederknielen
Voor ons mijn vriend bestaat geen Vaderland

Soldaat:
Gij zult mij nooit van mijnen plicht doen wijken
Ik blijf getrouw aan Vaderland en troon
Op mijne borst zal 't kruis der dapp'ren prijken
Mijn heldenmoed schenkt mij de lauweren kroon
Bij het gedacht der daden mijner helden
Steeds onbevreesd op 't zicht van den vijand
Dit heldenbloed vloeit ook door mijne ad'ren
En schenkt mij liefde al voor het Vaderland
Dit heldenbloed vloeit ook door mijne ad'ren
En schenkt mij liefde al voor het Vaderland

Internationaal:
Uw lauw'ren doen het bloed bij beken vloeien
Uw kruis heeft nooit een edel hart behoord
Wist gij hoe menige tranen het besproeien
Het is de prijs van laffe broedermoord
Het heil van ieder sterveling beogen
Een haat door dwingelanden ingeplant
Al uwen roem is slechts bedrog en leugen
Want gans het aardrijk dat is ons Vaderland
Al uwen roem is slechts bedrog en leugen
Want gans het aardrijk dat is ons Vaderland

Sodaat:
Mijn geest ontwaakt en minzaam voor mijn ogen
Verschijnt het beeld van eendracht en geluk
Internationaal:
Helaas hoe werd uw jeugdig hart bedrogen
Den oorlog brengt niets anders dan ramp en druk
Soldaat:
'k Zal uit mijn hart dien oorlogszucht verbannen
Dee wapens neer, 'k reik u de broederhand
Samen: En werpen wij een vloek op de tirannen
Want gans de wereld is ons Vaderland.
En werpen wij een vloek op de tirannen
Want gans de wereld is ons Vaderland

320. Mijn familieboom

Tweezang

Zanger: 'k Kan voor 't minst zo lang onthouden
Als de langste mens op aard
En 't is wonder om te bemerken
Hoe 't al in mijn hoofd vergaart
'k Weet mijn stamboom gans van buiten
'k Heb een broeder officier
En aan het hof zijn mijn vier neven
En in de Kamers zijn er ook vier
Wat zegt gij, van die rij
Roeper: En uw vader, is dat geen scharesliep?
Zanger: Wat, mijn vader enen scharesliep? (enz)

Wie heeft het ooit geweten
't Is een schand
Gauw dien vent op straat gesmeten
Leent mij een hand
Maar laat m'eens denken och
Ja hij heeft gelijk dan toch
Maar op mijn woord van eer
Ik was 't vergeten

Zanger: Mijn nicht trouwde een minister
En mijn broeder is pastoor
En mijn schoonbroer heette Rotschild[644]
En mijn vader was Doctoor
Ik heb een neef die Generaal is
En zijn vrouw is Barones
En haar zuster geeft de kinderen
Van de Graaf van Vlaanderen les
Wat zegt gij van die rij?
Roeper: En uwen oom, leurt die niet met noten?
Zanger: Mijnen oom een leurder met noten (enz.

[643] Ook opgetekend in Neerpede bij Jan Vemeiren als * De Belgische Soldaat * - geen tweezang maar een "brief" aan moeder - met vermelding *melodie: den armen bloed* (thesis Elke De Greef - deel IV - lied nr 548 pag. 772). Roger Hessel publiceert "Vaarwel moeder, ik ga ten strijde henen" in "Marktliederen over de 'Grooten Oorlog' " op de melodie van "Ne parle pas, Rose, je t'en supplie" . Dezelfde tekst als hier bij Koopman is ook te vinden in een liederenschrift van Aloïs De Vriendt. Me dunkt dat de melodie even goed die van de Brabançonne kan zijn. W&P nr 1014

[644] Een bekende, rijke bankiersfamilie

Zanger: Wij zijn eerlijk en de deuren
Van 't gerechtshof en 't gevang
Blijven steeds voor ons gesloten
Nu en gans mijn leven lang
De Minister van Justitie
Heet Lejeune[645], precies lijk ik
Ik ben van die Vlaamse vrienden
Hij is van de Franse kliek
Wat zegt gij van die rij?
Roeper: En uwen zoon, werd die niet veroordeeld om kiekens te stelen?
Zanger: Wat, mijnen zoon een kiekendief? (enz…)

Zanger: Steeds getrouw aan wet en koning
Minnen wij ons Vaderland
En voor België rijk en machtig
Hebben wij ons bloed verpand
Breydel[646] was van mijn familie
Wilhelm Tell[647], Jan Bart[648] en Ney[649]
De Merode[650] en Van der Smissen[651]
Zijn kozijns langs moeders zij
Wat zegt gij van die rij?
Roeper: En uw moeder, leurt die niet met kaartjes van de (*onleesbaar*)
Zanger: Wat? Mijn moeder met kaartjes (enz…)

Zanger: En het is niet voor te stoeffen
Maar verstandig en geleerd
Zijn we al in ons familie
De een dicht, de ander componeert
Mijn zoon heeft enen boek geschreven
En zijn vrouw is dichteres
En haar broeder is 'n Bisschop
En haar zuster is Abdis
Wat zegt gij van die rij?
Roeper: En zijn er in 't zothuis geen tien mensen die uwen naam dragen?
Zanger: Wat zegt ge daar? In 't zothuis (enz …)

Zanger: Ziet nu kent ge mijn familie
Ja 'k ben fier op mijnen boom
Geen heeft zulke schone takken
Dat verwed ik zonder schroom
Wij zijn braaf, geëerd, verstandig
Niemand die 't betwisten zal
Wij zijn rijk, wij zijn geen stoeffers
Eerlijk zijn wij bovenal
Wat zegt gij van die rij?
Roeper: Zeg, ik ben mijnen portemonnaie kwijt
Hebt gij hem niet geknipt?
Tast eens in uw zakken!
Zanger: Wat blieft er u, ik 'n portemonnaie geknipt?
Een proces-verbaal tot eerherstelling!
Loopt eens gauw om 'n garde-ville of zes
En 'n tribunaal of drij

Zanger: **Wie heeft het ooit geweten**
't Is een schand
Gauw dien vent op straat gesmeten
Leent mij een hand
Maar laat m' eens denken, och
Ja, hij heeft gelijk dan toch
Ach, mijnheer de garde-ville,
't was zonder weten.

---

[645] Jules Lejeune (1828-1911) was als lid van de Katholieke Partij minister van Justitie in de regering Beernaert van 1887 tot 1894. Dit lied moet dus voor 1894 geschreven zijn. Hij gaf zijn naam aan de wet op de voorwaardelijke invrijheidsstelling uitgevaardigd in 1888. Hij was tegen eentaligheid in Vlaanderen maar realiseerde in 1891 wel een taalwet waardoor de hoven van beroep van Brussel en Luik strafprocessen in de taal van de vorige aanleg moesten behandelen. Dus ook eventueel in het nederlands.
[646] Jan Breydel, legendarische figuur die een belangrijke rol zou gespeeld hebben in de Guldensporenslag van 1302
[647] Legendarische Zwitserse volksheld
[648] Jean Baert / Jan Bart (1650-1702) was een Vlaamse kaper in Franse dienst, geboren en getogen in Duinkerke
[649] Verwijst vermoedelijk naar Michel Ney (1769-1815), bijnaam "dapperste der dapperen", maarschalk in het leger van Napoleon
[650] Verwijst vermoedelijk naar prins Félix de Merode (1791-1857) die lid was van het Voorlopig Bewind in 1830 en regent in afwachting van de kroning van een koning. Hij werd daarna lid van het parlement, evenals twee van zijn broers.
[651] Baron Alfred Van der Smissen (1823-1895) was een legerofficier die het tot luitenant-generaal bracht. In 1886 was hij verantwoordelijk voor het bloedig neerslagen van een staking in de Borinage waarbij 24 doden vielen.

321. Het schipperken[652]

Tweezang

Meisje: Lieve schipper vaart mij over
Naar dat gindse dorpje heen[653]
Ik zal u een halssnoer geven
En een kostelijken steen
Schipper: Neen lief meisje 'k vaar u niet over
Voor geen halssnoer of geen steen
Neen voor zulke kostbaarheden
Vaar ik u naar ginds niet heen

Meisje: Lieve schipper vaart mij over
Ik geef u een gouden ring
En daarbij een aardig liedje
Dat ik onder 't varen zing
Schipper: Neen lief meisje, 'k vaar niet over
Voor geen ring of voor geen lied
Neen voor zulke kostbaarheden
Vaart gij in mijn schuitje niet

Meisje: Lieve schipper vaart mij over
Ik geef u wat u behaagt
Ja ik wil u alles geven
Wat uw goedheid van mij vraagt
Schipper: Mocht ik u een kusje geven
Voor uw rozeroden mond
Voor een kus je lieve schone
Vaar ik heel de wereld rond

Samen: 't Arme meisje stond verlegen
Sloeg haar oogjes blozend neer
Zachtjes zonk zij in zijn armen
En zij kusten keer op keer
Zachtjes woei de wind in 't zeiltje
Langs de baren van de zee
En dat schalkse cupidootje
Bracht hen aan een vaste ree.

322. De twee zwanzers

Tweezang

<I> Wij zijn er twee van die rare kapoenen
Voyageurs in kaas en citroenen
Alle twee van Molenbeek
Goed bekend hier in de streek
<II> Wij kregen het gedacht van eens te gaan zwieren
En te samen op ons manieren
Ik zei: wel, Lange, dat is fijn
Naar Antwerpen pakken we de trein
<Samen> Altwaart[654] zijn wij getrouwd alletwee (bis)

W'hebben opg'heft, w'hebben opg'heft,
W'hebben opg'heft ons been
Zonder fluit of groskessen[655]
Veel centen in ons tessen[656]

<I> Met veel plezier 'k zeg u maar dat
Kwamen wij in d' Antwerpse stad
's Avonds in een vieze straat
Kwamen wij in de Lepelstraat
<II> Met twee sinjorinnen[657], Jan Vermille[658]
Stonden wij daar aan het quadrillen[659]
En nadat de quadrille was voorbij
Brachten zij ons in een kamer opzij
<Samen> En van den dans dan uitgeschud (bis)

<I> Maar als wij meenden te vertrekken
'k zag een schoon bolleke Jan Verdekken[660]
Recht daarover aan de poort
Zag ik een schoon blonde, hoort
<II> Zij lachte ons gelijk twee suskens
Maar zij stonken naar de muskens
Het was al in den morgend vroeg
'k Geloof dat 't wel vier uren sloeg
<Samen> En met twee ogen gelijk diamantsteen (bis)

<I> Met veel stukken van vijf franken
Gingen wij dineren achter de planken
Maar na den dessert, dan waren zij weg
Is 't niet waar wat ik u zeg?
<II> En toen wij ons zakken afzochten
Lang zoeken was niet vandoen
'k Vond nog een stuk kaas en hij een citroen
<Samen> En zonder geld en gans alleen (bis)

W'hebben opg'heft, w'hebben opg'heft,
W'hebben opg'heft ons been
Zonder fluit of groskessen
Geen centen meer in ons tessen

---

652 Met melodie in "Onder de Groene Linde - deel 2" (Ate Doornbosch, 1989, pagina 137) Volgens Tjaard de Haan (Historia X, blz 18/55), die veel onderzoek deed naar de herkomst van de tekst van menig volkslied, zou het een bewerking zijn naar een Frans origineel van Casimir Delavigne (1793-1843). W&P nr 1027
653 Deze aanvangszin wordt geciteerd in een reclamekader van krant De Vooruit dd. 17 december 1910
654 Alsof, als ware het
655 Zonder fluit of grote trom (grosse caisse)
656 In onze (broek)zakken
657 Vrouwelijke Sinjoren, inwoonsters dus van Antwerpen
658 Verbloemde vloek
659 De quadrille is een dans uitgevoerd door vier koppels opgesteld in een vierkant . De squaredance is er een geëxporteerde uitloper van.
660 Verbloemde vloek

323. De begrafenis[661]

Tweezang

't Was gisteren een dag van rouw
Ons schoonmama die goede vrouw
Die brachten wij naar 't kerkhof aan
En allen in droevig getraan[662]
Schoon zij nauwelijks tachtig jaren was
Die slag die trof ons toch te ras
Helaas nu rust haar dierbaar lijk
Daar ginds in dat dodenrijk

Maar 't zonneke scheen zo lief en klaar
Troelalaliere troelalala
't Windje waaide door 't geblaar
Troelala
En 't was toch zo vrolijk ja
Troelalaliere troelalala
Op het graf van onze lieve schoonmama

Naast mij in 't voorste van de stoet
Daar gingen ook met droef gemoed
Mijn zwagers allen diep bedroefd
En allen waren beproefd
En sprak met diep bewogen stem
Wat wrede slag[663] 'k ontmoette he'm[664]
Al snikkend bracht ik het uit, o God,
Hoe treurig treft ook ons dat lot

Maar 't zonneke scheen zo lief en klaar
Troelalaliere troelalala
't Windje waaide door 't geblaar
Troelala
En 't was toch zo vrolijk ja
Troelalaliere troelalala
Op het graf van onze schoonmama

Toen kwamen wij aan 't kerkhof aan
De kist werd uit de corbia[665] gedaan
Wij volgden haar tot aan den kuil
Daar liet ik een akelig gehuil
Mijn vrienden raapten mij seffens op
Maar toen lag zij er al onder gestopt
En als wij kwamen van 't kerkhof af
Liep ik naar de staminet[666] op een draf

Maar 'toen de kist ging naar omlaag
Troelalaliere troelalala
Ach dat zag ik toch zo graag
Troelala
En 't was toch zo vrolijk ja
Troelalaliere troelalala
Op het graf van onze schoonmama

Toen gingen wij naar 't sterfhuis aan
Daar stond een lekkere tafel klaar
Die was er toch zo keurig en fijn
Porto en Madeira wijn
Bedroefd viel ieder daar dan aan
Veel eer dan aan den dis gedaan
Maar 't schoonst van al toen wij er trokken vandoor
Dan zwijmelden w'allen in 't koor

Wij waren allen min of meer
Troelalaliere troelalala
Overzalig van een koor
Troelala
Zo lieten wij de begrafenis gaan
Troelalaliere troelalala
Van onze lieve schoonmama

324. Den Engelsman

Tweezang

Commissionaire:
A sa, wat zie ik ginder dan
Is dat geen Engelsman?
Een Engelsman, een Engelsman
Nu ga ik eens zien al met ter spoed
Of ik niets verdienen kan
Die d'jentelmans[667] betalen goed
Daar zijn bewijzen van
Engelsman:
Godem[668] John 't is you wijst mij de weg
Ik ben not here bekend
't Is rijd wat dat jou zijt[669]
Als you mij hier alles wijst in 't rond
Als you mij alles hier laat zien
Dan is jou pree tien pond
Commissionaire:
Alraid dat neem ik aan
Laat ons nu voorwaarts gaan
Hier staan wij op de Keizerslei
't Huis van den burgemeester opzij
Daar staat de vlaamse Can??????[670]
In twee en zeventig gebouwd
Engelsman:
Godem John, is dat de Vlaamse Con????

[661] Door Harrie Franken opgetekend als "De begrafenis van schoonmama", met melodie, in "Van Zingen en Speule" deel 10 pag 128. Volgens hem is dit spotlied ook gekend als "O, mijn lief Charlotteke"
[662] Er staat "in droevige traan"
[663] Er staat "vredeslag"
[664] Heb. De zin is verwrongen omwille van het rijm. Het is in feite "wat 'n wrede slag ik heb ontmoet"
[665] Corbillard (lijkwagen)
[666] Estaminet (drankgelegenheid)
[667] gentlemen
[668] God damn ?
[669] It's right wat dat you zegt
[670] Onleesbaar. Verwijst dus naar een gebouw in de buurt van De Keyserlei, gebouwd in 1872 met vermoedelijk een engels equivalent

Commissionaire:
Zeg d'Jon ziet gij dat batiment
Dat is den Athené[671]
Den Athené, den Athené
De Statiestraat heel goed bekend
Daar is 't nogal kaddée
Als gij maar plintimonies[672] hebt
Dan krijgde zo'n gerle[673] mee
Engelsman:
Godem Djon bij zo een knappe meid
Godem dat is alrijd[674]
Maar louckout[675] gij ook voor mi mous
Want zo'n kerels gaan gonewaie[676]
Met de Djentelmens[677] porte-monnaie
Commissionaire:
Ja Djon, dat weet ik wel
Bij zo 'n mademoiselle
Die plunderen de gentelmens
Tot hunne laatste druppel franks
Wij gaan naar de Mobile
Daar staan wij nooit niet stil
Engelsman:
Godem Djon, Mobil fere gout[678] dans la Gerondrille

Commissionaire:
Zeg Djon, ziet gij dat beeld daar staan
Dat is de Barron Leys[679]
Den Barron Leys, den Barron Leys
Komaan we trekken langs de mère[680]
Daar staat het Rubens paleis
De beurshuis aan de rechterzij
Komaan wij zijn er bij
Engelsman:
O Djon, lockout 'k heb nou belong met dat
Komt voort hier in de stad
Maar Djon, lockout wat is dat
Commissionaire:
O dat is het nieuwe postkantoor
Hierachter hedde nog het huis van den onderpastoor
Daar staat de Cathedraal
Ze staan gelijk 'n praal
Hierachter hebt gij de Grote Markt
Daar hebt gij ook van alles wat
Daar ziet gij Brabo staan
Engelsman:
Wat Brabo staan, Godem Djon
Daar hebt ge Brabo staan

Commissionaire:
Zeg Djon weette gij in de wijk
Daar is plintie plezier
Plintoe plezier, plintie plezier
Vooreerst hebt gij de kameraad
Café Consert met zwier
Waar dat er van die zangers zijn
Voor 't volk hun plezier
Engelsman:
Godem Djon, de zang dat is voor mieh
De wijven heel chantie
Kom Djon kom alles hier
Noem mij de naam van het Café
En van de Bé, waar dat wij binnen stée
Het is hier bij ....
Het is hier grand consert
Het is niet gelijk het op een ander gaat
Daar hoorde gij niets dan flauwe praat
Maar op den dag van vandaag
Gij weet hoe dat het gaat
Engelsman:
Godem Djon dat is alraid hier
Zegt tegen den baas van de café
Dat hij brengt twee glazen bier

325. Tussen 800 matrozen[681]

Tweezang[682]

Tussen achthonderd matrozen
'k heb 'm gezien, 'k heb 'm gepakt, 'k heb 'm gekozen
Och dat doet me zo'n plezier,
't was 'n echte kanonnier.
't Is ne lieven ferme sloeber,
't is dynamiet, 't is dynamiet, 't is gelijk poeder
't is 'n eerste klas kadee
'k heb 'm vast en hij moet mee!

Zo vriendelijk, zo smakelijk,
't is precies 'n smoutebol.
Hij is nog geen twintig jaren,
lange tanden, rosse haren,
grote voeten, grote poten,
'n oog gelijk 'n marmerbol,
english chic is very fine,
yes, dat manneke is mine.

---

671 Het Koninklijk Atheneum
672 Plenty money = veel geld
673 girl
674 allright
675 Look out, kijk uit
676 Gone away
677 gentlemen
678 Very good
679 Jan August Hendrik (Hendrik / Henri) Leys (1815 - 1869) was een Belgisch schilder van historieschilderijen, genrestukken en portretten. Hij was ook graficus. Hij verkreeg de adellijke titel van baron in 1865. Zijn standbeeld staat in de Marie-Louizalei te Antwerpen.
680 De Meir
681 Zie http://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2015/10/tussen-800-matrozen/
682 Melodie: "La petite Tonkinoise" (Christiné)

's Avonds late zonder praten
gaan we naar de Statiestraat.[683]
Ik trakteer op patatfrietjes
gerstebier en lekker bietjes
's Avonds late zonder praten
gaan we naar de Statiestraat.
Hij trakteert op zijnen toer
oui, oui, oui, c'est bon l'amour.

326. Het bloemenmeisje[684]

Tweezang

Zij: Koop mijn bloemen brave lieden,
zie hoe schoon en fris dat ze zijn,
Mag ik u dees roos aanbieden?
Of die ruiker extra fijn?
Men vindt ze zelden in de lente,
want in dees tijden zijn ze raar,
Zij kosten enkel maar vijf centen,
O wees zo goed en koop ze maar.

Hij: **Dat bloemenmeisje is een lief sijsje,**
zij bevalt mij, 'k laat haar niet gaan.
Wil mij eens even een roosje geven,
dat 't best op mijnen jas zal staan.
Mijn liefste ratje, ge zijt een schatje,
ziehier het geld voor een boekee,
Mag' ik u vragen, zonder te plagen,
of u met mij gaat mee?

Zij: O mijnheer wil mij vergeven,
ik versta uw woorden niet,
G'hebt mij twintig frank gegèven,
u weer geven kan ik niet.
Ik moet de stad nog gaan doorlopen,
O geef me spoedig maar vijf cens,
Want 'k moet nog elders gaan verkopen,
veel geld verdienen is mijn wens.

Hij: **Wel lief kapoentje, geef mij een zoentje,**
en ik geef u nog wel wat bij,
Een liefdekusje van u mijn zusje,
dat maakt mijn harte weder blij,
Waarom mij schouwen, mijn lieve vrouwe,
daar ik u mijn harte aanbied,
Laat mij u kozen als deze rozen,
O verstoot mij nu niet.

Zij: Nu mijnheer wilt mij aanhoren,
kom en neemt uw geld maar ras weer,
Mijn hart kunt ge niet bekoren,
ik min slechts in liefd' en eer,
'k Verkocht u enkel mijne bloemen,
maar nooit verkocht ik eens mijn hart,
Ik wil hier niets voor u verbloemen,
maar thuis wacht mij verdriet en smart.

Hij: **Ik wil niet tarten uwe smarten,**
neem dat geschenk nog van mij aan,
Want uwe bloemen die mag men roemen,
blijf hier, O wil niet henen gaan.
Ja vol vertrouwen, moogt ge dit houwen,
al schenkt ge mij uw harte niet.
Maar zeg eens sijsje, lief bloemenmeisje,
waarom hebt ge verdriet?

Zij: Wij zijn thuis wel met ons achten,
en onze armoe is zo groot groot.
Niemand luistert naar onz' klachten,
wanneer we zitten zonder brood,
o mijnheer wil mij vergeven,
gij redt ons van den hongerdood,
Ik ga hun spoedig dit geld geven,
nu hebben mijn zusters brood.

Hij: **'k Wil het gedogen, 'k was niet bedrogen,**
want in haar oog blonk er een traan.
'k Aanzag dit meisje voor een licht sijsje,
maar 'k had de bal gans mis geslaan.
Ik ben tevreden dat die vrouw heden,
op mijne weg mij werd geleid,
Ik was een vleier, meisjes verleier,
maar deed het uit liefdadigheid.

327. Onder de paraplu

Tweezang[685]

Hij: O meisje, het wordt er reeds zo laat
Laat mij u een weinig vergezellen
En 't wordt zo donker op de straat
'k Heb u veel dingen te vertellen
Zij: Mijnheer, passeert maar uwen weg
Ik ben gene van die blinden
Houd maar voor u uw compliment
Ik zal mijne weg alleen wel vinden
Hij: Ah! Bah! Ik ben Po-Paul
Zij: En ik ben Nini

Samen: **Mijn hartje doet van tin tin tin (bis)**

683 De Statiestraat is gelegen in het hart van de drukke stationsbuurt, tussen de Anneessensstraat en het Koningin Astridplein. De straat wordt volledig ingenomen door horeca- en handelszaken.
684 Ook bij Willy Lustenhouwer "Geschiedenis van het café-chantant". Daar toegeschreven aan Jef Van Zoom en als melodie wordt verwezen naar "Het werkmansloon". W&P nr 674
685 Melodie (refrein) vermoedelijk verwant aan het kinderliedje "Onder moeders paraplu" (1910, Anna Sutorius en Catharina van Rennes) waarin het refrein: "En de regen ging van tik tak tik"

Wat zal er hier gebeuren
Onder dezen paraplu (bis)

Hij: Wilt gij een kleed al in satijn
Of een paar gouden oorringen
Als gij nu wilt de mijne zijn
En mij beloven te beminnen
Zij: Mijnheer en plaagt mij toch zo niet
Ik keer huiswaarts bij mijne moeder
Gij zult mij niet brengen in het verdriet
'k Ben nog ene maagd en blijf behoeder
Hij: Een maagd! Ik ben Po-Paul
Zij: En ik ben Nini

Samen: **De liefde groeit dapper aan (bis)**
Ik zal haar toch beminnen
Onder dezen paraplu (bis)

Hij: O meisje weigert niet dit hart
Want ik verlies bijna mijne zinnen
Zij: Welnu verwijdert alle smart
En ik beloof u te beminnen
Hij: O Nini wat heb ik daar gehoord
Krijg ik uw hand o wat vreugde
Zij: Daar is 't want g'hebt mijn hart bekoord
'k Herinner niets van al 't gebeurde
Hij: Is 't waar? Ik ben Po-Paul
Zij: En ik ben Nini

Samen: **O mochten wij toch voor altijd (bis)**
Ons liefde hier bekomen
Onder dezen paraplu (bis)

Hij: Nu dat wij hier verenigd zijn
Gaan wij samen souperen
En met een glaasje witte wijn
Dat zal ons hartje doen vereren
Zij: En dan in de strate bij tamboer
Zullen wij een danske aanvangen
Daarachter enen lieven zoen
Dat zal het hartje doen verprangen
Hij: Een zoen? Ik ben Po-Paul
Zij: En ik ben Nini

Samen: **En nu zweren wij eeuwig trouw (bis)**
Ons altijd te beminnen
Onder dezen paraplu (bis)

328. Huwelijkstwist[686]

Tweezang

Man:
Dag Trientje, mijn engel, kom geef mij een zoen
Ik heb wat gedronken maar 'k zal 't niet meer doen
Gij moet niet staan pronken want ik ben niet kwaad
'k Ben blij dat ik hier ben 't Is donker op straat
Kom Trientje spreek mij toch eens vriendelijk aan
Zeg mij eens, heb ik u al ooit iets misdaan? (bis)

Vrouw:
Zwijg dronkaard het is weeral één van den nacht
Ik heb u waarachtig niet vroeger verwacht
't Heeft weeral dienen droevigen zondag geweest
't Is zo alle weken, gij lelijke beest
Zo kwistig te leven dat is toch te straf
Gij zult mij waarachtig nog leggen in 't graf (bis)

Man:
Maar Trientje geloof mij ik ben toch niet zat
Ik heb nog maar zeventien druppeltjes gehad
Gij zijt altijd kwaad als ik kom naar mijn huis
Zeg mij eens waarom maakt gij al dat gedruis
Kom geef maar mijn eten en haast u maar gauw
Want 'k sta hier te beven van honger en kou (bis)

Vrouw
Wat! Spreekt gij van eten gij dronkaard, gij lap
Ik heb nog geen centen voor 't kindje zijn pap
Gij drinkt en gij schinkt maar tot laat in de nacht
Aan vrouw of aan kind daar wordt niet aan gedacht
Gij hebt weer uw geld vanuw weken verteerd
En thuis is geen brood of geen vuur in den heerd (bis)

Man:
Gij kunt niet als klagen dat weet ik al lang
Maar van al uw razen ben ik niet bang
Want blijft gij mij tergen en maakt gij mij kwaad
Dan smijt ik u ras met uw vodden op straat
Dus Trientje ik zeg het u nu met fatsoen
Gij moogt mij voortaan geen verwijten meer doen (bis)

Vrouw:
Als gij mij durft slagen dan neem ik een stoel
Dan slaag ik het vel van uw lelijke smoel
Dan smijt ik de potten en pannen in gruis
Dan neem ik mijn kind en ik ga naar mijn huis
Want moeder die zegt het mij dikwijls genoeg
Dat ik mag naar huis gaan 't zij laat of 't zij vroeg (bis)

Man:
Kom Trientje en spreken wij daar niet meer van
Vrouw:
Dan moogt gij nietdreigen van mij nog te slaan
Man:
Dat zal ik niet doen want ik min u te zeer

[686] Ook als "Kluchtlied Van Janneke en Trientje" in liedjesschrift Jean en Adèle Cuypers uit Rumst (MUZ0727 pag. 45)

Vrouw: en drinkt toch om Gods wil geen druppelkens meer
Man:
'k Zal drinken met maten wat dunkt u daarvan
Vrouw:
Dan krijg ik voorzeker een nuchteren man
Samen:
Dan krijgt gij voorzker een zatteren man

329. Het kusje[687]

Tweezang

Zij: wat is toch een kusje,
Kom zeg 't mij in 't oor
Want moeder die waarschuwt
Mij altoos daarvoor
Ik durf er geen geven
Of nemen ook niet
Dus ben ik nieuwsgierig
Waarom zij 't verbiedt
Kom zeg mij mijn schatje,
Jij ben zo geleerd
Waarom toch zegt moeder
Dat kussen mij deert

Hij: Een kusje, geloof me
is kostelijk en goed
Geen suiker, geen honing
Smaakt immer zo zoet
Het is op de lipjes
De hand die men biedt,
Men opent half 't mondje
Doch bijt daarom niet
Het is niet gevaarlijk
Probeer het maar fluks
In 't klein is het kusje,
In 't groot is het kus.

Zij: Ha, ha, ik begrijp reeds, ik ben niet zoo dom,
Maar toch gaat nog iets in het hoofdje mij om,
Dus neem mij niet kwalijk, als ik u veel vraag,
Want ik weet op voorhand, gij antwoordt mij graag.
Zeg mij, wat is kussen en wat kussen beduidt
En wat is een kus met een klappend geluid.

Hij: Een kus klinkt half forto door één slechts gehoord,
Die, als hij geschiedt, ons nog dikwijls bekoort,
Een kusje heel zachtjes wordt dikwijls vergund,
Geschiedt pianissimo, zo stil gij maar kunt,
Een zoen, dat het klapt, geeft de bruigom zijn bruid,
En klinkt dubbel forto met knallend geluid.

Zij: Dat noem ik geleerd zijn, dat noem ik verstand,
Gij zijt toch een vrijer volmaakt bij de hand,
Ik laat u met vragen geen duur of geen rust,
'k Wil weten wat kwaad er in steekt als men kust.
Want moeder die wil niet dat men het mij leert,
En daarom nu zegt zij, dat kussen mij deert.

Hij: Geraden mijn schatje, kom schik nader bij
en kussen w'elkander eens hartelijk en blij
omhels mij en splits eens uw lieflijke mond
en leer thans het kussen van mij in den grond
laat praten uw moeder, als zij 't u verbiedt,
als zij niet gekust had, dan waart gij er niet.

Zij: gij roept mij, mijnheren, terug op 't toneel
Maar wat u te zeggen, gij weet reeds zoveel
Gij hoort het, mijnheren, de les die ik kreeg
en nu ik beken het, weet ik het terdeeg
Nu vraag ik u openhartig om enen raad
kom, zeg mij, mijnheren, of kussen mij schaadt

Hij: Gij roept mij, madammen, terug op 't toneel
Maar wat u te zeggen, gij weet reeds zoveel
Want Eva die gaf reeds het voorbeeld er aan
En 'k heb nooit horen zeggen dat 't haar kwaad heeft gedaan
Laat vrij u dus kussen, geneer u maar niet
En volgt dan het voorbeeld dat gij van ons ziet.

330. De Eerste Communiecant

Tweezang

Vader: Zeg eens, hoe vindt gij, mijn klein Jantje,
Is het geen schoon Communiecantje?
Is zijn costuum niet chique?
Jantje: Ik heb al n'en halve frank gekregen
En onze pa een borrel of negen
Van onze nonkel Rik

Vader: Om die kleine zo te kleren
En zijn Catechismus te leren
Zaten wij vol schrik
Jantje: Maar voor zijne frak met slippen
Daar moet hij niets mee inzitten
Die kreeg hem van nonkel Rik

Vader: Het is nu ook al vele jaren
Dat wij voor die kleine sparen
Mijn vrouw en ik
Jantje: Maar mijn broek, gilet en frakske
Mijn kerkboekske en mijn klakske
Dat kreeg ik van onze nonkel Rikl

[687] Zie ook lied nr 243. Ook in "Het Straatlied" (MUZ0102 pag 44) als "Les in het kussen". Ook in "Volkslied Kasterlee etc." (MUZ0903 lied nr 30.19)

Vader: In de kapel was hij de eerste
Het is daarom dat wij zo feesten
Is dat niet magnifiek
Jantje: Ik ben afgekeurd van eigen
Maar onze pa doet het om cens[688] te krijgen
Van onze nonkel Rik

Vader: En straks gaan wij met ons drijen
In ene Automobil rijen
Dat is de grote chiq
Jantje: Ons ma zei tegen pa: zeg zwakken
Als gij soms den tram wilt pakken
Vraagt cens aan nonkel Rik

Vader: Komt bij ons thuis dan maar eens rieken
In den oven staat een kieken
En pomme de terre de frites
Jantje: Maar ge moogt het niet vergeten
Wij gaan bij Max 'n 50ger eten
Met cens van nonkel Rik

Vader: Ik begin al te watertanden
Als zij het vlees maar niet laat verbranden
Mijn vrouw die lompe tik
Jantje: Het is niet waar, ik kan niet zwijgen
Wij zullen enen emmer mosselen krijgen
Van onze nonkel Rik

331. De voddewijven

Tweezang

<A> Wij zijn de voddewijven, ge moogt het weten
Al is ons stieltje al ver versleten
<B> Hetgeen we somtijds vinden is degoutant
Toch lappen wij alles maar in ons mand

<***A***> 'k Vond eens in het park 'k zal 't nooit vergeten
Een vrouwbroek, z'hong vol, ik heb ze weggesmeten
<***B***> Daar lag nog een adreskaartje bij
Van 'n ouwen trimmer van de Keizerlei

<***A***>Ik dacht eens aan de beurs 'k heb een schat gevonden
'k Riep: nu ben ik rijk, en ik naar Londen
<***B***> Maar als zij naar haar schat ging zien
Waren het ouw chichies met beestjes in

<***A***> Neen 'k vond niets goed in heel mijn leven
Maar mijn zuster wel, die kon er les in geven
<***B***> Die vond overlaatst in en klein hotel
Op een zekere dag een levende poesjenel

<***A***> Wij vinden bijtijd antieke dingen
Spelden, naalden, kommen, soms wel ringen

<***B***> Ik vond overlaatst 'n overtrek van iets
't Was precies een blaaske maar ik kende het niet[689]

<***A***> Heeft er somtijds iemand van de juffrouwen
Vodden of benen, ge moet ze niet houwen
<***B***> Breng ze maar allemaal naar Mie Pladijs
Want die geeft altijd den hoogste prijs

<***A***> Wil daarom niet langer met uw vodden leuren
<***B***> Geef ze maar aan ons, wij zullen ze meesleuren
<***Samen***> En als het met de vodden niet meer gaat
Leuren wij met mosselen langs de straat

332. Den Dop

Tweezang

Hij: Met de beschieting van onze stad
Waren we met schrik bevangen
Gingen vluchten met pak en zak
Zo onverwachts in de nacht
Zij: We wilden ook naar Holland heen
Daar was het best zoals het scheen
En als we daar dan kwamen aangeland
Ging alles goed naar de hand.

Samen: **Eten en slapen, alles naar behagen**
Beter kon het niet, er was wel veel verdriet
Maar dat kenden wij niet
Alles konden wij er vinden
Want we waren bij goede vrienden
Voor groot en klein was het er fijn
Als ge wist waar ge moest zijn

Zij: Mijne Jan die was dan ook verblijd
Kreeg van 't comiteit dat frakske
Hij: En zij ook mijn lieve, niet!
Kreeg die Annie heel chiq
Zij: Die broek en gilet die stond hem toch zo goed
En kreeg daarbij 'n schone nieuwe hoed
Hij: Ja, we werden daar zo benijd
Omdat we alles kregen van 't comiteit

(refrein)

Hij: Ons schoon leven dat was weldra uit
We moesten verdruit terugstomen
Zij: Daarmee waren we niet in onzen schik
Want wij hadden schrik voor den bik
Hij: Hier met dat comiteit en heel den boel
Was het voor 'n werkende mens ook goed
Zij: Ja, de soep is ook wel eerste klas
Ze komt elk goed van pas

Samen: **Ja, de soep die is zo lakker**

[688] geld, centen

[689] Er wordt allicht gniffelend allusie gemaakt op een condoom

Vraagt het maar aan de stakker
Want alleman eet zoveel hij kan
Vet worden wij er niet van
En ge moet u niet generen
Want ge moogt hem goed vol smeren
Daarbij wit brood is dat niet goed
Het geeft u kracht en moed

Hij: Met onze kleren 't kan er hier goed door
Men zorgt er voor, voor niet te krijgen
Zij: Al wat nu leeft ongegeneerd
Krijgt al wat hij begeert
Hij: Daarom verteren doen wij ook goed
Want wijn, likeuren smaken lekker zoet
Zij: Dat het voor ons nog maar zo lang gaat
Want we hebben het niet kwaad

Samen: **Werken beste vrienden**
Dat willen we niet vinden
Zie dat is de klop, goed oor den dop
En als ge zijt er bovenop
Alle weken F 3,60, dat is voor ons nog het beste
Wij zeggen dan zo hard het kan:
Profiteert er allemaal van

333. Op zijn boerkens

Tweezang

Katrien: Dat dragen en sleuren
Dat doet er mij treuren
Zo krak alle weken
En zo altijd alleen
Frans: Zeg maske, das rare
Wa ligde gij dare
In uw eigen te spreken
God toch, moete nu schreên
Zeg maske, ik had u van verre zien komen
Van achter die bomen
Katrien: Wel ge doet me verschieten,
gij rare kadee
Potdikke, 't is Frans Vercauteren, hé?

Frans: Katriene, Katriene
Mijn goeie Katriene
Waar gade gij henen
Kom zeg het mij gauw
Katrien: Fransooike, Fransooike
Mijn duimke, mijn vlooike
Ik gaan er allene
Naar de marte wel ja
Ik ben er zo zwaar geladen
Met korven boter en eieren
Frans: A 'k zou niet willen dagge brokken kreegt
Laat mij eens kijken hoe zware dat weegt

Frans: Katriene, 't is ware
Die korf weegt zware
Ik moet er van zweten
Mijnen asem is op
Katrien: Ach zijt maar tevreden
Ik weet een remedie
Die is seffens gereette
Arra! Zet u daarop
En rust wat uit gewilligen bloed
Zachtmoedigen jongen
Frans: Potdikke hier zit ik op mijn gemak
Nu wenste ik dat er die korreve brak

Frans: We gaan d'er vanonder
Ik hoore den donder
't Gaat regene Triene
Kijk naar 't firmament
Katrien: Wel sakker de blekke
Het gaat overtrekken
Ik heit al geziene
En zo verre van Gent
Waar zal ik gaan blijven
Met al mijn korreven boter en eieren
Frans: Voor die boter da' was er
oprecht een malheur
Voor die eieren daar weet ik een plaatske veur

Katrien Fransooike blijft stane
Zie ginder die hane
Vecht tegen een kieken
Zo gaan d'eieren kapot
Frans: Die vechten niet, wefken
Die doen over lefken
Ze spelen mijn bieke
Ze, ze spelen bedot
Katrien: Dat is niet vechten of niet spelen
Brave jongen
Frans: Wat zou dat dan toch mogen zijn
Katrien: 'k Geloof dat het grote maneuvers zijn

Frans: Katriene, Katriene
Mijn goeie Katriene
Ik wil met u leven
Wat is 't, zijde content?
Katrien: Fransooike, Fransooike
Mijn kittelig vlooike
Ge doet er mij leven
'k wil u voor mijne vent
Samen: En als wij samen
vrouw en man eens zullen wezen
Dan zal het in de maneschijn
Dikwijls grote maneuvers zijn

334. De mascotte

Tweezang

Zij: Ik melk mijn koeien in de stal
Ik kan mij anders niet verblijden
Hij: Ik gaan met de schaapjes overal
Langs bossen en langs groene weiden
Zij: Van 's morgens vroeg ben ik op loop
Om mijn beestjes te bestieren
Hij: Mijn zakken steek ik vol met brood
Om mijne honden content te stellen

Zij: **Ik min mijn beestjes teder**
Hij: **En ik mijn schaapjes weder**
Zij: **Als zij mij zien roepen ze glou glou glou**
Hij: **Als zij mij zien roepen ze blai blai blai blai**
Zij: **Glou glou glou (bis)**
Hij: **Blai blai blai**

Zij: Ik weet het goed, gij zijt bekwaam
Om uwe beestjes te bestieren
Hij: Ach waren wij maar eens te saam
Om te kweken onze eigen dieren
Zij: Ach laat mij gaan, ik ben zo ziek
Ik kan niet langer bij u blijven
Hij: Ach laat mij toch niet in 't verdriet
Ik zal 't niet meer verder drijven

(refrein)

Zij: Ik zal het zeggen tegen mijnheer Pastoor
Dat gij mij altijd zijt aan 't plagen
Hij: Maar ik zal trachten aan uw oom
Van het ja-woord te vragen
Zij Als ik u zie ben ik verschrikt
Uw ogen blinken gelijk twee vuren
Hij: Ach werp tot mij uw liefdeblik
Ik zal u wel eens zalig huwen

Zij: **Herder ik min u teder**
Hij: **Herderin, ik u weder**
Zij: **Als ik u zie dan roep ik glou glou glou**
Hij: **Als ik u zie dan roep ik kom kom kom**
Zij: **Glou glou glou (bis)**
Hij: **Kom, ach lieve, kom**

335. De die daar

Tweezang

Samen: Hier ziet ge twee verliefde heren
Twee mannenkerels samen floreren
<I> Wij dwalen hier en overal
Een heerlijk meisje maakt ons mal
<II> En elk van ons zoekt naar een schone
Wijl wij ons liefde zo kunnen tonen
<I> Zonder te denken dat misschien
Ons echtgenote
ons kan bespiên

<I> He zeg eens hoe vindt gij de die daar
<II> Och, de die daar?
<I> Ja, de die daar
<II> Gij meent zeker de die daar
Samen: De die, de die, de die daar

<*I*> Wij zaten in den tuin van Praagie
Het zwak geslacht er twee aan twee ging
<*II*> Ros, groen, zwart, castagnebruin en blond
Bleek, blozend, lieflijk en gezond
<*I*> Kijk Louis dat is mijn uitverkorene
Die met dat strikske vlak van voren
<*II*> Meent gij die daar, die zo lacht
En ons met haren blik betracht ?

<refrein>

<*I*> Onlangs zaten wij in de Vlaamsche Comede
Deftig op een stoeltje neder
<*II*> En keken naar de meisjes ras
Of er voor ons niets goedig was
<*I*> Zie ik goed, plotseling o ja
De barons' dochter alleen in den opera
<*II*> Meent gij dat zwartje, zie eens daar,
Die met haar schoon gekrulde haar

(refrein)

<*I*> Wij zijn op dat gebied de helden
Veel zegepralen kunnen wij u melden
<*II*> Vooral op bals zijn wij belust
Van onze verovering bewust
<*I*> Geheel walsend kunnen wij ons verrukken
De schone meisjes aan ons hart te drukken
<*II*> Kijk hier, kijk daar eens, hela gij
Dat dingeske, die daar opzij

(refrein)

336. Niets te winnen

Tweezang

Hij: Lieve juffrouw als ge mij eens aanhoort
Ik ben verzekerd, ik krijg een goed antwoord
'k Bied u mijn liefde aan, zie want
Wist g'eens hoe 't hier van binnen brandt
Zij: Wist g'eens meneer hoe lastig dat ik u vind
Gewis zoudt gij mij niet plagen en gezwind
Zoudt gij gaan lopen en meteen
Zo een jong meisje laten alleen
Hij: Och lieve schat, ik zweer u dat

Hij: **Ik zweer af mijn knieën u trouw**
Als ge wilt kunt ge kunt met mij
Heel uw leven zo blij
Gelukkig zijn als mijn vrouw
Zij: **Mijnheer, laat mij liever met vreê**
Ik heb rechtuit gezegd nog geen zin
Voor de liefde of min
Daarom, daarom, ga ik met u niet mee

Hij: Och lieveling, uw weigeren is geen schand
Al zijt gij kwaad toch vind ik u elegant
Voel ik uw lieve handjes klein
Dan denk ik 't zou toch beter zijn
Als er een schoon ringeske prijkte daaraan
'k Vind dat het toch zo prachtig
wonderschoon zou staan
Kom met mij bij den juwelier
Ik koop u dat met veel plezier
Ik ben bereid, mijn lieve meid

Zij: **Mijnheer laat me liever met vreê**
'k Stoor mij niet aan wat gij vertelt
Uw juwelen, uw geld
En ik lach met uw beê
Uw rijkdom dat is sapristie
Iets waar een meisje op straat
Zich niet aan vangen laat
Vooral, vooral van zo geen oud genie

Hij: Ge twijfelt zeker aan mijn eerlijkheid
Och lieven engel ik spreek maar de waarheid
Mocht ik u minnen voor altijd
Dan was ik verheugd en verblijd
Geloof het maar, ik verzeker op mijn eer
Wilt gij een rijtuig, kom af dan, ik trakteer
Wij rijden naar een goed café
Om een lekker en fijn souper
Toe kom dan aan en laat ons gaan

Zij: **Mijnheer laat mij liever met vreê**
Voor t' eten heb ik geen lust
Laat mij verder gerust
Ik gaan met u niet mee
Houd mij nu niet langer meer staan
Ik wil naar huis en ik zeg
Verspert mij niet den weg
Gij kunt, gij kunt alleen dan wel verder gaan

Hij: Wees niet zo haastig mijn allerliefste kind
Zij: Wat zou het zijn als men ons hier samen vindt
Hij: Geef als ge wilt mij 'n kus dan
Zij: Arrez, gij s'n oude zageman
Hij: Is dat het loon voor alm wat ik u aanbiedt
Zij: Laat mij gerust, ik vraag u dat immers niet
Hij: Is er dan niets dat u bekoort
Zij: Of is dat nu uw laatste woord
Wel laat me gaan (***Hij***) Ge kunt gaan
Samen: En wil voortaan 't is dus verstaan

Samen: **Liefde die gekocht wordt met geld**
Die brengt geen geluk oprecht
Dat is meermaals gezegd
Aan menigeen voorspeld
Met geld koopt ge boter da's waar
Maar echte liefde da's iet
Wat men niet te koop aanbiedt
Daarom, daarom worden wij geen paar

337. De twee verliefden

Tweezang

Hij: Ik met Mieke zijn twee vrienden
Zo een aardig meisje
Wist g'eens hoe wij elkaar beminden
Ge zoudt er van staan kijken
Het is zo een flinke meid
Als ik haar zie ben ik verblijd
Zie daar komt ze nu juist aan
Ziet hoe ze mij verstaat

Mijn ratje, mijn schatje
Hoe min ik u mijn hartedief
Mijn zotje, mijn krotje
Kom laat ons vrijen als 't niemand ziet
'k Lig te dromen, heel de nacht begod
Moest ik u niet hebben 'k wier nog stapelzot

Zij: Maar zeg Susje, wild' eens horen
Wat ik zal verklaren
Mijn vader die krijgt in d'ogen
Als dat ik ben aan 't sparen
Hij zegt thuis: "Dat kan niet zijn
'k Geloof dat ons Marie wegkwijnt"
'k Geloof dat daar is wat van aan
Want ik word vet, geloof mij maar

Hij: **Mijn ratje, mijn schatje**
Kom maak maar niet zoveel verdriet
Mijn zotje, mijn krotje
'k Zal er voor werken in 't verschiet

Uwe père is 'n zageman
Want hij is nu kwaad omdat hij niet meer kan

Zij: Maar zeg Susje, wat beginnen?
Als ik eens vlieg buiten
En dan zwerven met mijn kindje
Langs straten en huizen
Hij: Wees gerust mijn liefste schat
Wij gaan wonen in de stad
En dan minnen wij elkaar
En père kan lopen naar de maan

Mijn ratje, mijn schatje
Wat zullen wij gelukkig zijn
Mijn zotje, mijn krotje
Een vrolijk leven aan mijn zij
'k Zal u dragen van hier naar de stad
Gaat niet meer naar uw huis
Maar 'k houd u altijd vast

338. St. Nicolaas

Romance - zangwijze: Lachen doet pijn

Het is den dag van Sint Nicolaas
Voor de winkels staat men te kijken
Naar al het schoon, dat brengt dien baas
Doch het is meestal voor de rijken.
Twee arme kind'ren maar heel rein
Zijn naar een grote pop aan 't turen
Het meisje is zo teer en klein
Verlangend ziet men d'oogjes gluren

Ach broertje, had ik zulk een pop
En gij die schonen roden top[690]
En kon ons moeder ook genezen
Dan zouden wij gelukkig wezen
Opeens daar klinkt een ruwe stem
Den handelaar roept: "Ga heen" tot hen
Voor beter volk dat geen plaats vindt
Dat is steeds 't lot van een arm kind

Het meisje dat klaagt toch maar voort
En kan haar ogen niet afkeren
Der pop die 't kinderhart bekoort
Wat draagt de pop toch schone kleren
't Jongetje sluipt de winkel in
Hij zal zusje tevreden stellen
Hij grijpt de pop uit de vitrine
En wil er mee naar buiten snellen

Maar ach den handelaar grijpt hem vast
Ontneemt hem zijn dierbaren last
Hij wordt voor dief dan uitgescholden
Wijl tranen uit zijn ogen rolden
Het meisje roept plots: 't is mijn fout
Terwijl ze broertje steeds vasthoudt
W' hebben geen geld, moeder is ziek
En Sint Nicolaas rijdt bij ons niet

Die woorden troffen hem in 't hart
Hij kon het niet langer meer aanschouwen
Geheel vertederd door de smart
Zegt hij: dan moogt gij ze wel houden
Maar 'k wil uw zieke moeder zien
Kom laat ze m' eens spoedig bezoeken
Vreugdevol vallen z' op hun knieën
En zuchten: moeder zal verkloeken

Zie Moeder hier een brave heer
En die geneest u misschien weer
Ja, kleinen, sprak hij, 'k wil u helpen
En zal uw lijden nu wel stelpen
Geheel verwonnen door hun blik
Zegt hij medelijdend met een snik
Gij ziet kind'ren, als ge braaf zijt
Dat Sint-Nicolaas bij u wel rijdt!

339. Het kaartspel[691]

Romance

Een Duits soldaat heel sterk en kloek
Kwam in de kerk zonder verduiken
In plaats van enen kerkboek
Een gans spel kaarten te gebruiken
Hetgeen kwam te mishagen
Aan d'overheden want
Men zag hem overdragen
Gauw van zijnen Sergeant
Aan zijnen Majoor
Dien soldaat werd geroepen
Men sprak hem aan
Over dit vreemd en stout bestaan.

De soldaat sprak: mijnheer majoor,
Mijnheer-majoor let op mijn woorden,
Gij weet dat een arme soldaat
Die maar per dag trekt negen oorden[692],
Die net en pront wil lopen

[690] Een draaitol
[691] Zeer oud lied, gekend als "Het geestelijk kaartspel"

[692] Muntstukken. Oorden: de kleinste munteenheid na de hervorming van het muntstelsel door keizer Karel V. Voordien waren er talloze munteenheden in gebruik van streek tot streek. In het nieuw muntsysteem is 1 gulden = 20 stuiver = 80 oorden. Dat systeem hield bijna 300 jaar stand tot aan de Franse bezetting eind 18e eeuw.

Met het geld van zijne pree
Geen kerkboek en kan kopen
Ik draag mijn kaarten mee;
De majoor sprak metenen[693]:
Zeg mij met spoed
Wat ge in de kerk met die kaarten doet

De soldaat ziende hem in nood
Lei de kaarten op tafel open
Hij heeft de kaarten klein en groot
Met veel aandacht eens overlopen;
Als hij wat had gekeken,
Dan sprak hij: Heer majoor,
De kaarten met één teken
Die stellen mij vast voor,
Dat er is één God, één doopsel en een kerke,
Eén Rooms geloof, één Rooms geloof,
Dat maakt mij voor de dwaling doof.

De kaarten twee mij voorbereidt
Dat God de Zoon heeft twee naturen;
Dit is de H. Drievuldigheid
Die wij in de kaarten drij bespeuren;
De vier, ja zonder twisten,
Komen mij klaar naar wens
De vier Evangelisten
De uitersten des mens;
De dood, 't oordeel, d'hel en d'hemelse glorie;
Waardoor ik peis (bis)
Op de langdurige eeuwige reis .

De kaarte vijf die toont mij meer,
Dat zijn de vijf bloedige wonden;
Die Jezus, onze goede Heer,
Eens heeft ontvangen voor onze zonden.
De zes naar behagen mij klaar te kennen geeft,
Hoe dat Hij op zes dagen alles geschapen heeft:
Den hemel, aarde en zee,
De zon, de maan, de sterren
De mens voorwaar (bis)
Met alles wat er is op aard.

Zo ik de waarheid zeggen mag,
Als ik aanschouw de kaarte zeven,
Dan denk ik op de zevende dag,
De zondag ons van God gegeven,
Tot rust om hem te dienen;
Maar als ik d'achtste aanschouw,
Dan valt mij in mijn zinnen
De ark en het gebouw
Waarin dat Nóë trad met zonen en vrouwen
Het Getal van acht (bis)
In de zondvloed onversmacht.

De negen brengt mij in het brein,
Dat er zijn negen vreemde zonden;
Van tien melaatsen dat er zijn,
Ook tot negen ondankbaar vonden;
De tien stelt mij voor ogen,
De tien geboden, de tien geboden straf,
Die 't heilig schrift kwam tonen
Die God aan Mozes gaf;
Dan denk ik nog daarbij
Op de tien schrikbare plagen
Die God eerst zond eer Farao in de zee verslond.

En de vier zotten in het spel,
Tonen mij voor, de lasteraren
Die schier als duivels in de hel,
Rond onzen Zaligmaker waren,
Wanneer hij wierd gevangen.
De vier vrouwen gekend.
Tonen mij naar verlangen ,
Hoe ieder element: water, lucht, vuur en wind,
Mij houden in het leven;
't Geen ik beken (bis)
En mijne Schepper dankbaar ben.

De vier heren en d'azen schoon,
Tonen mij 't heilig kruis verheven;
Waaraan Christus - Gods enige Zoon,
Zijn leven kwam ten beste geven.·
Het kruis dat heeft vier hoeken,
Daarvoor schrikt het hels gespuis;
De klavers door te zoeken,
Daar vindt men weer het kruis.
Als ik de pijkens[694] zie,
Dan denk ik op de lanse,
Waarmee gewis Jezus' zijde doorstoken is.

In het bezien van d'hertekaart, .
Beschouwt men Jezus' vlammend herte,
Die zijne kerk bemint, bewaart,
Zal mijn getroost in dank en smarte;
De koekers[695] waren gepereld,
Beschouw ik in 't gemoed,
Hoe Jezus voor de wereld,
Vergoten heeft zijn bloed;
Voor onze zielebaat,
Om te wassen ' van zonden,
Om ons gelijk (bis)
Te brengen in zijn vaderrijk.

340. Menslievendheid

Romance

Aan één onzer "Soeplokalen" [696]
Stond een meisje met bleek gelaat
Met hen die kwamen middagmalen

[693] meteen
[694] Schuppen of schoppen
[695] ruiten
[696] Waar tijdens de oorlog en in crisistijd soep werd bedeeld

Te wachten op de kille straat.
Ineengedrongen stond het daar te beven
Men zag het, 't scheen niet al te goed gezond;
Een droeve lach kwam om haar mondje zweven
Als het in d'eerste rangen zich bevond

't Was hare beurt
en met een schaar van kleinen
ijlde het toe, om d'hongerige maag
't ontlasten van de wrede hongerpijnen…
Plots trof haar oor een barse, ene barse vraag.

't Was een onwaardige van die heren
Die door geluk in dezen tijd
Den hongersnood van zich kon weren
Waaraan den werkeloze lijdt
Omdat het kind een missing had misdreven
Wijl moeder thuis omringd van smart en nood
Onzeker zweefde tussen dood en leven
Werd 't kind gestraft door hem met hongerdood

Nu veertien dagen zal die arme kleine
Ter wille van die snoden, lagen mens
Van honger bij die zieke moeder kwijnen…
O neen,
die is den naam niet waardig van een mens

Is het geen schand' in deze tijden
Dat men dit kenbaar maken moet
Dat men daaraan zijn pen moet wijden?
Iets doet mij walgen, walgen doet!
Aan het adres van zulke pronkmijnheren:
"Dankt het toeval dat gij in dezen tijd
Liefdadigheid (bedelarij ??) kunt weren
Ge weet niet wat den werkeloze lijdt:

Vernedering, bij al zijn hongerpijnen,
Gejaagd … van hier naar daar,
door weer en wind,
Om een aalmoes honderd malen verschijnen!"
O werkman, blijft ge,
blijft ge nu nog langer blind

341. Honger

Romance zangwijze : Si Jamais

Op een zolderkamer met naakte wanden
Zit een arme moeder met bleek gelaat
't Voorhoofd, doorrimpeld, rust in haar handen
Waar het lijden zijn tekens achterlaat
Twee meiskens en enen kleinen jongen
Spelen in den hoek van 't kamerke klein
Ach wat maakten zij daar vreugdesprongen
Terwijl moeder zucht vol pijn

"Ach, had ik toch maar brood
voor mijn arme kleinen,
Want hun smeken helaas
snijdt me bloedig door het hart
Zelf gevoel ik 't ook wel,
'k voel me stilaan verkwijnen
Doch dit baart mij de minste,
de minste smart
't Is het smeken van hen,
van mijn arme kleinen,
Dit pijnigt mij te wreed,
dat doorboort mijn hart!"

Plotseling houden zij op met spelen
En 't jongske kwam bij moeder zoet
Gedaan was bij hen het vreugde kwelen
Want d' honger stoorde hun blij gemoed
't Ventje, hij vroeg moeder om wat eten
Maar de meiskens kenden 't reeds te goed
's Avonds scheen moeder hen te vergeten!
Moeder barst in tranenvloed…

(refrein)

't Jongske zijn oogjes, rood gekreten,
Sloten langzaam toe op moeders schoot…
De laatste kruimel brood had hij gegeten;
Voor hun drijen nog geen overschoot …
Zonder eten moesten zij gaan rusten
Maar geen één der meiskens die ook kloeg
't Was daarom dat moeder zo vurig kuste
Terwijl zij al snikkend vroeg:

"Slaap, mijn kinderen, slaap,
mocht het de laatste wezen
want mijn moeders hart bloedt
dagen en nachten voor u
Dan werd de strenge God
Toch nog door mij geprezen
Aanvaard mijn kinderen Heer,
Aanvaard mijn kinderen nu
Neem ze mee in hunnen slaap,
Hunne moeder zal volgen …
Dan zijn wij uit de smart
Dan is 't lijden gedaan"

342. Het kindje slaapt

Romance - smeeklied

Het kindje slaapt … in sombere dromen
Ziet het zijn vader, wreed doorwond
Van 't bloedig slagveld weggedragen
Waar "Dood" alom vernieling zond
Onrustig woelt 't zich in zijn bedje
Het wil meteen tot vader gaan:
Hem liefdevol zijn pijnen stelpen
Met zoen' en tranen overlaân

Het kindje slaapt … maar onrust kwellen

Het arme schaap dat vader ziet
In 't gasthuis van een wrede streke
Geen trouwe hand hem hulpe biedt!
Het knaapje wil hem tegensnellen
Zich vlijen naast des kranken spond'
Het schreit en wringt zich in zijn bedje;
"Kom, vaderlief!! Ontsnapt zijn mond

Het kindje slaapt … een droevig klagen
Zijn enge borst van wee ontwelt
Het wil op engelvlerken zweven
Naar vader heen! Naar 't oorlogsveld!
Een stille klank doortrilt de woning:
't Is 't kind dat in vervoering kust,
Zijn vader weervindt in zijn dromen…
Bij hem de wacht houdt wijl hij rust!

Het kindje slaapt … geen hand zal 't wekken
De "Dood" heeft 't aan zijn borst gedrukt
Ginds in he tgasthuis sterft de vader
Door naamloos leed van d' aard ontrukt
Nu smaken beiden d' eeuwige ruste
Voor hen geen wee, geen lijden meer!
Het kindje slaapt, geen hand zal 't wekken
Maar 't ziet nu toch zijn vader weer.

343. Zijn eerste stap

Romance zangwijze: Brood voor Moeder[697]

Hij was reeds zes en twintig jaren
En nog bij Moeder, gans alleen
Zijn jongen broer en zuster waren
Gehuwd, de liefde trok hen heen
Maar hij zou voor zijn Moeder slaven
Tot z'op de aarde was niet meer
De buren noemden hem dan "braven"
Omdat hij Moeder minde zeer!

"Ik wil geen vrouw,
Zij zijn ontrouw"
Zei hij, "kan ik één als Moeder vinden
Die mij zo zeer en zoet beminde
Nam 'k misschien tot bruid
Maar mijn besluit
Is: van nooit ene vrouw te huwen
Maar ze steeds overal te schuwen.

Eens dat hij na 't werk huiswaarts keerde
Ontmoette hij een meisje schoon
Die met een glimlach hem vereerde
Wat spreidde zij een pracht ten toon
Hij werd getroffen door haar blikken
Vergat Moeder voor d' eerste keer
Zij lokte hem in hare strikken
Al veinzend minde zij hem teer

Zij vleide zoet
Ontstak den gloed
Om te begeren in zijn harte
Met zoenen begon z' hem te tarten
Zijn ziel zo rein
Drenkte haar venijn
Maar 't zou hem dra zo zeer berouwen:
Het was één der publieke vrouwen

Vol angst ging hij dan huiswaarts henen
En dacht wat hij zou zeggen gaan
Moeder zat stil in huis te wenen
Als hij te middernacht kwam aan
Een paar dagen waren verstreken
Toen werd hij wrede pijn gewaar
Aan niemand dierf hij er van spreken
Maar dan werd 't bij hem zonneklaar

Toen vlood hij heen
In droef geween
Zag voor hem al zijn vroeger dromen
Hij mocht de vrouwen vroeger schromen
Kwam aan een vloed
Vatte al zijn moed
En riep: "Moeder, 'k zal mij verdrinken,
Opdat de schande met mij zinke"

344. Lieve moeder

Romance zangwijze: La valse des ombres[698]

In de sombere zaal
Van het hospitaal
Zit een moeder stil te treuren
Bij haar ziek'lijk kind
Dat zij zo bemint
En dat ze steeds zieker vindt
't Is nu reeds zovele dagen
Dat 't kind op 't ziekbed ligt neer
En elk bezoek hoort ze vragen:
"Moeder, neem me mee, moeder teer!"

"Want ik ben genezen
'k Voel geen pijn
'k Zal immer rustig wezen
In ons nederig huisje klein
Daag'lijks smeek ik den Albehoeder
Steeds die beê
Zie, ben 'k niet genezen?
Neem me mee,
lieve moeder!"

[697] Ook in "Geschiedenis van het Café-Chantant" (Willy Lustenhouwer), lied nr. 178. De melodie komt oorspronkelijk van "Werkman, komaan"

[698] Cfr voor de melodie Wreed & Plezant nr 584 "Hoort gij de kanonnen"

Wat moeder ook doet
Al spreekt z' ook zo zoet
Zij kan 't knaapje maar niet troosten
Zijn hoofdje zo heet
Zijn haarkens bezweet
Moeder ziet dat al met leed
Daar ligt -haar kindje te rillen
Tandenknarsend van de smart
En zij kan de pijn niet stillen
Dat snijdt wreed door haar moeders hart

(refrein)

Het uur is reeds heen
En in droef geween
Zal moeder de zaal verlaten
Z' omhelst het nog teer
En belooft het weer:
"Nu is het de laatste keer!"
Toch ijlt z' er nog even henen
Maar plots is zij zo ontsteld
En begint snikkend te wenen:
Z' heeft 't dood kind in d'armen gekneld

Daar in moeders armen schijnt de knaap
Zich in haaradem te warmen
Zo lief is zijn eeuw' ge slaap
Terwijl moeders tranen druppen, ach zo rijk,
Op 't dierbaar wezen, 't dierbaar lijk
Lieve Moeder

345. De kleine bochel

Romance

Na drijtal jaren van ijverig streven
Was Jantje, werkman, moedig blijgezind
Het werken, ja, dat was voor hem het leven
Den gansen dag zwoegde hij braaf gezwind
Maar de natuur die hem niet was genegen
Schonk hem een bochel, misvormde hem zeer
De werkgezellen spotten hem nu tegen
De zonnebok[699] heeft nu geen vrienden meer
Zeg "kleine bult", men zegt dat 't waar is
Schrok uwe moeder van n'en "dromedaris"
Dat z'u zo'n kleerkas op uw schouders gaf
Ze weegt te zwaar, doch gooit z'eraf

In d'oogjes blauw, gevuld met diepe smarten
Parelen tranen en diep aangedaan
Verschuilt zich 't bultje met wanhoop in 't harte
Met bevend handje stelpt hij zijn getraan
Wat toch misdeed ik, elkeen wil me tergen,
Ik wed nochtans, ze zijn niet boos op mij
Maar 't is mijn lot, ik kan niets anders vergen,
'k Moet alles dragen, leed en spotternij

't Is zondag nu, een dag van blijde galmen
Het bultje wandelt traagjes op en neer
Een bloemenmeisje, hij blijft even talmen
En kiest een bloemtuiltje blank en teer
Hij snelt dan heen met zijn witte rozen
Een groep van werklui houdt hem echter staan
Eh! Zie! Roept d' een, de bult heeft goed gekozen
Zou hij gaan trouwen, wie waaide er aan
Zeg wilt gij ons uw vrouwtje eens tonen
Is 't ook een bult, uw lieve schone
Met groene ogen, valse borst?
Hier met die bloemen, stuk hansworst

In d'oogjes blauw, vervuld met diepe smarten
Parelen tranen, 't grieft hem toch zo zeer
Het arme bultje, met woede in 't harte
Vliegt op hen toe, hij wil zijn bloemen weer
Bleek, vol ontzetting, rukt hij uit hun klauwen
Twee bloempjes broos, o zo nietig en klein
Hij bergt ze weg in zijn brede mouwen
En opgejaagd door d' anderen vlucht hij heen

Men loopt hem na, men wil hem voort beschimpen
De arme bult versnelt zijn schreden nog
Hij voelt zijn hart van treurig spijt nog krimpen
Waar snelt hij heen? Waar vlucht de bochel toch?
Plots naderen allen 't kerkhof oud en kille
De kleine bult betreedt het, 't doet zo naar
De werklui aarzelen, houden zich nu stille
Een voorgevoel, dat drukt hen allen zwaar
Voor een stenen kruis zo ingetogen
Zit 't kleine bultje neergebogen
Men leest op 't beeldje nederig zeer
Dees enkele woorden aan moeder teer

In d'oogjes blauw, vervuld van diepe smarte
Parelen tranen van verdriet zo zeer!
Het kleine bultje legt met rouw in 't harte
Zijn enkel bloempjes op het grafje neer
De werklui voelen zich nu laag zo neder
Ontbloten 't hoofd, het harte vol wrange pijn
Vergiffenis, kleine, neem uw bloemen weder
En leg z' op 't grafje van uw moederkijn.

346. Oorlogsdroom

Romance

Wanneer in deze bange tijden
Den avond valt en het wordt nacht
Dan hoort men van degeen die lijden
Een bangen zucht, zeer stil en zacht
Men denkt aan hen die ginder strijden
Aan vader of aan zoon misschien

[699] We veronderstellen dat "zondebok" bedoeld wordt

Aan hen van wien m'eens moeste scheiden
En hen wellicht nooit wederzien

Want is de bange nacht opgekomen
Dan rust men maar de geest slaapt niet
Dan ziet men dikwijls in zijn dromen
De plaats van onheil en verdriet
Men weet door het gevaar te zoeken
Men kust hen waar men zo naar tracht
Maar 't is bedrog, droevig ontwaken
Bij het verdwijnen van den nacht.

Bid God, zo zucht een arme Moeder
Bij 't slapen gaan met zachte stem
Tot haar twee kinderen zusje en broeder
Slaap goed, slaap zacht en droom van hem
Het knaapje, de kleinste van beiden
Sliep spoedig na 't gebed zeer vroom
Maar 't meisje begrijpt goed het lijden
Van Moeder en haren droom

Ziet zij voor haar het slagveld oprijzen
Zij hoort 't gebulder van het kanon
Zij ziet daartussen dat afgrijzen
Een man die niet meer strijden kon
Z' is wel bevreesd, toch treedt ze nader
Ze ziet hoe 't bloed uit de wonde stroomt
Ze ontwaakt verschrikt, ze herkent haar vader
Goddank, zucht zij, 'k heb maar gedroomd

Ook ginder onze dappere helden
Die kampen trots met weer en wind
Ze genieten hun rust ten velde
Dan dromen zij van vrouw en kind
Hun rusten noemen zij geen slapen
Daar waar zij steeds het kanon hoort
Hun vaste hand omklemt het wapen
Hun dromen worden vaak gestoord

Maar dwingen soms die duistere nachten
Dat men het gevecht een weinig staakt
Dan ziet men spoedig ieder trachten
Dat hij zijn legerstede maakt
Niets komt nog hun rust verstoren
Zij dromen onder haag en boom
Daar laat het kanon zich weer horen
O neen, dat was geen vredesdroom

347. De wraak der blinde moeder[700]

Romance

't Was rond Visé, twee jaar geleden
De vijand vernield' elke woon
Slechts één was er overgebleven
Daarin woonde een blinde vrouw
Moedig bleef zij, terwijl eenieder vluchtte
En ondanks 't gevaar alleen in hare woon
Zij weende stil, men hoorde haar steeds zuchten
Want op 't slagveld streed ook haar eigen zoon.

Doch dubbel zwaar werd 't lijden dezer moeder
Bij het bericht dat haar zoon, haar enig kind
Gesneuveld was als een dapperen broeder
"Wraak", klonk haar stem,
"maar och helaas, ik ben blind"

Rood zijn haar ogen nog van de tranen
Toen men op de deur klopt met kracht
Het waren een tiental Ulanen[701]
Die eisten slapen voor de nacht
Plots was een plan bij die vrouw opgekomen
En in de kamer van haar kleine woon
Schonk zij vol haat aan hen een onderkomen
Aan hen, de moordenaars van haren zoon

Zij strekten zich, om vergenoegd te slapen
Op 't harde stro, na een vermoeiende dag
Gans aangekleed, in hunne hand het wapen
Geen enkele dacht aan de blinde Moeder haar wraak

't Was middernacht en d'arme blinde
Ging nu stil en met tastend' hand
De slaapplaats der soldaten vinden
En stak de strolegers in brand
Dan vluchtte zij, door de vlammen omgeven
De vuurzee was weldra verbazend groot
Al de soldaten lieten daar hun leven
Maar één van hen ontsnapte aan de dood

Stervend riep hij: voor deze wrede moorden.
Een schot op haar en met een vaste hand
'k Ben toch gewroken,
waren haar laatste woorden
Ik geef mijn bloed voor mijn zoon
en voor 't vaderland

[700] Staat op een liedblad ondertekend door J.B. Rosseau als auteur. Er staat in potlood bij geschreven: "gekocht op de markt aan den Blauwen toren te Antwerpen op 8 III 1919". Ook in MUZ0725 lied nr 438, zw. "Het Gekruiste kind"
[701] Duitse licht gewapende soldaten te paard

348. Ontrouw[702]

Romance

Daar stonden zij, de twee geliefden
en boden elkander nog een zoen
voor 't afscheid dat hun beiden griefde
op 't plekje waar hij tussen 't groen
haar d'eerste maal aan 't hart mocht prangen
en waar zij hem haar liefde schonk.
Nog één kus op haar beide wangen
wijl in haar oog een trane blonk.

Vaarwel, mijn lieve schone,
blijf trouw, bewaar mij in uw hart.
Door mij uw liefde te tonen
spaart gij mij veel leed en smart.
Het uur is daar, laat ons scheiden.
Wat ik van u slechts begeer
is dat g'u nooit laat verleiden,
blijf trouw, tot ik wederkeer.

Reeds vele maanden zijn nu henen
maar uit het oog is uit het hart:
men zag haar nu niet langer wenen
voorbij was hare vroeg're smart.
Een and're man die haar bekoorde
kocht hare liefde met zijn goud.
De brieven vol vleiende woorden
van haar beminde lieten haar koud.

Om rijk in lust te leven
moest er die trouweloze meid
niets dan haar liefde geven
aan hem die haar had verleid.
Wijl de jongeling vol gedachten
denkt aan zijn beminde zo rein
angstig naar de vrede trachtend
om weder bij haar te zijn.

Gewond van 't slagveld weggedragen
ontnam men aan den held zijn been
en na verloop van vele dagen
bracht men hem naar zijn woning heen.
Hij ging naar 't huis van zijn beminde
maar wat hij zag maakt'hem bevreesd.
De pracht deed zijn ogen verblinden:
men vierde juist haar huwlijksfeest.

Als bruidje, vol met rozen,
zo stapte zij het rijtuig in.
"Wraak", klonk een stem,"gij trouweloze,
vervloekt gij ontrouwe vriendin."
Met zijne kruk in d'hand geheven
zo zwaaide hij dol om zich heen.
Hij viel en 't kostte hem zijn leven,
het rijtuig rold'over hem heen.

[702] Cfr. http://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2016/06/ontrouwe-liefde/

349. Den beiaard

Romance

Waar zijn de tijden van weleer
Toen ik, zo menige keer
Het luiden der klokjes kon horen
Op Onze Lieve Vrouwe toren
Bij lentedag in de maand Mei
Wat was het een zalige tij
Des avonds bij het beiaardspelen
Scheen alles zo vrolijk en blij

Maar nu hoor ik geen klokje meer
Die mij vroeger zo konden opbeuren
Het schijnt dat zij ook vol hartzeer
Over zoveel droefheid treuren
Zij zien ook niet meer om zich heen
De geestdrift en de vreugd der Sinjoren,
Waarvoor zij jubelden in koren,
Maar slechts geween

Soms werd ik gewekt uit mijn droom
Door boten die hier op de stroom[703]
Zo vrolijk bliezen en toeten
Alsof zij onzen toren[704] groeten
Zij kwamen van verre over zee
En brachten hier welstand en vrêe
En dan hoorde ik onze toren
Die vrolijk zijn liedje zong mee

(refrein)

Zagen wij nog eens dien welstand
Die vroeger heerste in ins land
Dan zouden zij wederom juichen
En alzo hunnen dank betuigen
Het scheen dat het was hunne plicht
Des avonds bij het manelicht
Och kwam de vrede spoedig weder
Wat zou ons gemoedzijn verlicht

Dan hoorden wij de klokjes weer
Die ons vroeger zo konden opbeuren
Dan hadden wij niet meer het hartzeer
't Geen ons nu allen doet treuren
Dan zagen zij weer als voorheen
De geestdrift en vreugd der sinjoren
En jubelden dan allen in koren
Net als voorheen

[703] De Schelde
[704] De O.L.Vrouwetoren

350. Ene blinde bij zijn ontwaken

Romance

Een ziekte heeft mij 't leven Door blindheid gestoord
Toch[705] zie'k nog de zon
Die het luchtruim doorboort
De vogel stuurt blij zijn gezang naar omhoog
En ik, ik moet wissen een traan in mijn oog
Mijn wangen gezwollen, mijn voorhoofd zo heet
Getuigen van dromen zo naar en zo wreed
De nacht me zo akelig ging slepend voorbij
Oh! Neen! Op mijn kamer geen rust meer voor mij

Eens hoord' ik haar stemme,
Als zilver zo klaar,
En plots kwam me 't koudzweet
Bij peerlen op 't haar
Ik wou wel iets zeggen, maar 'k ist toch niet hoe
Mijn tong die was stram, en mijn mond die bleef toe
Ik voelde de strijd tussen vreugde en smart
Mijn jagende boezem, mijn kloppende hart
Deden snel 't ziedend bloed door mijn aderen vliên
Ik zeg niet waarom, maar ze weet het misschien

Ze weet het zo zeker, ze heeft mij verstaan
Want nu spreekt ze mij niet zo vriend'lijk meer aan
Zij tracht mij 't ontwijken zodra ze me ziet
Dit dompelt mijn harte in 't diepste verdriet
Had ik in mijn leven haar liever nooit g'hoord!
Dan had me haar taal het hart niet doorboord
Maar is hare vriendschap voor mij gans ontdooid
Mijn liefde voor haar, die ontrooft ze mij nooit!

351. De stem der zee[706]

Romance

Op 't bankje voor een hut aan zee
Zat een visser met zijn blind zoontje
Het hart beklemd door smartelijk wee
Sinds moeder vluchtte uit hun lief woontje
De man staarde verwoed in 't diep
Als scheen hij zijn vrouw daar te zoeken
Of wou hij soms de zee vervloeken
De zee die zoveel onheil schiep
Het knaapje weende stil en kloeg
Terwijl het aan zijn vader vroeg:

Vader waar is ons moeder heen?
Waarom laat zij ons hier alleen?
Nu hoor ik moeder niet meer zingen
Of mij vertellen schone dingen
In vaders ogen vlamde haat
Voor de vrouw die hem had versmaad
Doch knaapjes klacht roerd' hem zo zeer
En zei daarom: "Moeder komt weer"

De zee met haren frissen geur
Wiegde heel zacht de kleine schuiten.
De bootjes met hun grauwe kleur
Zo lief hut'kens op den buiten.
Doch onder hen was er toch één
Die al de ander overpronkte,
Waarvan de vree u tegenlonkte
En statig voer het daar zo heen.
't Was 't schoonste bootje dat men zag
Dat zich daar zoet te schommelen lag.

Het wiegde zacht een minnend paar,
Dat zoenend drong zich bij elkaar.
't Kwam stil voorbij de hut gedreven.
Toch ging men voort met zoentjes geven.
De visser smoorde plots een kreet
Daar in die boot die voor hem gleed,
Zag hij d' ontaarde moeder van zijn kind
Aan 't hart een anderen man.

De wijde zee bleef niet zo kalm,
Er kwam een woeste storm opdagen.
En 't bootje leek nu een strohalm
Zo werd het heen en weer geslagen.
Een woeste baar brak af het stuur,
Een ander deed 't broos bootje zinken.
De visser zag zijn vrouw verdrinken
Maar hij bleef koud als een muur.
De kreten van het minnend paar
Dempte de zee met ene baar.

[705] Er staat "doch"
[706] Ook in "Zingende baren" (Jef Klausing) lied nr 93, zonder melodie. In liedjesschrift Cuypers uit Rumst als "De Verlaten Visscher". In liedjesschrift Luc Geens als "Het hut aan de zee". Op een liedblad van Oscar Backvis uit Aalst. Op een liedblad van Hendrik Borremans (MUZ0917 pag. 188)

Maar plots riep 't knaapje: vader zoet,
Vadertje lief, hoor ik wel goed,
Ik meende moeders stem daar t' horen.
Zij klonk zo smekend in mijn oren.
Gefolterd door die kindersmart
Trok hij het teder aan zijn hart.
En zei: neen kind, 't was daar benêe.
Het was de stem, de stem der zee.

352. Het dagboek

Romance

Iedere mens hier op dees aarde
Draagt een dagboek in zijn zak
Waarin hij dagen grift van waarde
Maar ook stonden van bittere smart
Zo heb ik steeds in mijn gedachten
Zo ik gelukkig was als kind
Ik had al wat ik betrachtte
Ik werd van mijn ouders zo bemind

Dat waren jaren van voorheen
Ik was met moeder gans alleen
Toen bestond er nog in die tijden
Voor mij geen lijden
Maar toen ik mijne moeder verloor
Dat ging geheel mijn harte door
Dat drong heel diep in mijn geweten
Ik zal 't nooit vergeten

Zo heb ik steeds herinneringen
Die mij voor d'ogen blijven staan
En ondanks nog veel schone dingen
Niet uit 't geheugen willen gaan
Het was toen men den oorlog verklaarde
En ieder trok uit zijn gezin
De mannen die er weelde baarden
Ontnam men ook hun broodgewin

Vrouwen en moeders heden wreed
Iedereen zocht zijn eigen leed
Wat moest er van die schepsels komen
Wiens steun ontnomen
Als ik bedacht onschuldig bloed
Dat men in lands' naam vloeien doet
Dat drong heel diep in mijn geweten
Ik zal 't nooit vergeten

Zo zag ik met heelder treinen
Gewonden brengen in de stad aan
En ik bedacht hoe menige kleinen
Hierdoor als wezen zouden staan
Maar wat mij toch nog 't meest verdrote
Dat was toen onze Scheldestad
Hier door den vijand werd beschoten
Langs alle kanten had het vuur gehad

Iedereen vlucht zo zwaar belaân
Naar een onbekende baan
Vrouwen en kinderen en ouderlingen
Zij allen gingen
Strompelend voort bij dag en nacht
Besteedden hunne laatste kracht
Sliepen op 't stro en zonder eten
'k Zal 't nooit vergeten

Zo zag ik onze brave soldaten
Wijl het kanon spuwde vlam en vuur
Verminkt het hospitaal verlaten
Elkander voortslepend langs den muur
Maar ik bedacht twee maanden geleden
Zij allen nog gingen ten strijd
En nu na dapper te hebben gestreden
Verminkt waren zij voor altijd

O smartelijke oorlogswee
Wat brengt gij wrede rampen mee
Van zinking, brandstichting en moorden
Zij nu hoorden
Den 9sten October van 't jaar veertien
Dat trof zo menige brave liên
Dat drong heel diep in mijn geweten
Ik zal dat nooit vergeten

353. De bede van den werkman

Romance

Rijken leest hetgeen ze nu afficheren
Het zal gaan gedaan zijn van er van te profiteren
Want hij die het volk nog trompeert[707]
Wordt gepakt en gecondoneerd[708]
Het zijn niet anders dan die rijke kapoenen
Van enkele centen maken zij millioenen
Het is van het zweet van de werkman
Dat den rijken leven kan

Rijken, gij moet niets geven
Maar red ons van het duur leven
Hoe kunt gij dat verdragen,
horen klagen, brood vragen
Wilt onze kinderen spijzen
Die van den honger grijzen[709]
Help onze kinderen uit de pijn
Die nu zonder vader zijn

Rijken gij doet de armen souffreren[710]

[707] "tromper", bedriegen
[708] Van "condamner", berechten, veroordelen
[709] wenen
[710] "souffrir", afzien

Waarom de werkman zo coejonneren[711]
Gij hebt niets nodig van 't comiteit
Want gij zijt millioenen rijk
Gij hoort ons arm kindekens klagen
En hebt ons eten ook opgeslagen
In de plaats te helpen groot en klein
Brengt gij ons in de pijn

(refrein)

Vele rijken hebben geld en huizen
Kunt gij niet betalen dan moet ge verhuizen
Heren luistert nu eens goed
Welk kwaad gij d'armoede doet
Terwijl de vader soms is aan 't strijden
Moet vrouw en kind hier honger lijden
Ja dat is een ware schand
Voor den hele werkersstand

(refrein)

Rijken, gij wilt u van 't werkvolk mijden
Waarom laat gij ons dan honger lijden
Ik moet u zeggen, het doet ons spijt
Gij leeft toch van ons profijt
Het comiteit dat kunt gij toch wel missen
Ik zeg het u met permissen[712]
Want het vlees of een stuk spek
Dat is toch niet voor onzen bek

(refrein)

354. Krijgsgevangenen brief aan zijne vrouw

Romance

Nu vrouwtje laat 'k u eindelijk wetenNa een gans jaar is 't mij vergund
Denk niet dat ik u was vergeten
Maar 'k zweer het, 'k heb niet eerder gekund
Na maanden van vechten en strijden
Soms dagen lang in d'hoogste nood
Is nu verminderd wat het lijden
En ik ben ontrukt uit de dood

O! Kinderen en vrouw
Ik ben nu krijgsgevangen
Soms voel ik wel berouw
Maar kan nu nieuws ontvangen
Want ja de grootste pijn
Voor alle die soldaten
In al hun doen en laten
Is zo alleen te zijn

Hoe stelt het 't huis met al de kinderen?
Zij zijn hoop ik nog goed gezond
Tracht droefheid steeds voor hen te verminderen
Drukt hen een kus voor mij op den mond
En vrouw-lief toen ik ben vertrokken
Dan hebt gij mij in d'oren gezeid
Dat d' ooievaar weer was aan 't lokken
Zeg is 't een jongen of een meid?

O! Lieve kleine guit
Gij zaagt nog niet uw vader
Mijn hart het roep zo luid
Waren wij maar tegader
Wees braaf, stil en zoet
Plaagt niet teveel uw moeder
Uw zuster en uw broeder
Ontneemt hen niet den moed

Maar vrouw, nu eens ernstig gesproken
Hebt gij nog altijd vuur en brood?
Menig nacht heb ik geen oog gesloten
En dan ween ik d' ogen rood
Want 't geld dat wij eertijds vergaarden
Was maar gering, ook niet heel veel
Hoe was 't mogelijk dat wij nog spaarden
Als elke vogel had zijn deel

O! Liefste, 'k weet dat gij
Voor u het nodige zult minderen
Om het met harte blij
Te geven aan ons kinderen
Maar is dat wel genoeg
Hebt gij nog altijd eten
Dat zou ik willen weten
Dat is wat ik dikwijls vroeg

Nu vrouw moet ik mijn briefje sluiten
Ik schrijf u nu een enkele week
De postbus wacht mij reeds daarbuiten
't Is of ik van tijd tot tijd met u spreek
Voor mij vrouw lief hoeft gij niet te schromen
Ik draag mijn lot zo goed ik kan
Er zal toch wel een eind aan komen
En schrijf mij ook eens nu en dan

Nu nog een dikke zoen
Voor u en voor de kleinen
't Is al wat ik kan doen
Maar 't helpt toch wat de pijnen
Dag vrouw, en troost u maar
Wil 't lot geduldig dragen
Want binnen latere dagen
Zijn wij weer bij elkaar

[711] "couilloner", kloten, den duvel aandoen

[712] Met permissie, toelating

355. De mannen doen de vrouwen wenen

Romance

De vrouw doet soms de mannen wenen
Men geeft zulks de vrouw tot verwijt
Maar het gebeurt van tijd tot tijd
Dat de mannen soms de vrouw doen wenen
Als bewijs een gekende zaak
Bij zomerdag onder de bomen
Ziet men een paar van liefde dromen
Beiden nog jong 't is hun vermaak
De liefde bracht haar in gevaar
Zonder medelij zegt hij tot haar:

(spraak) Wees maar niet boos, 'k moet u verlaten
'k Trouw nooit met u, wil mij daarom niet haten
Gij spreekt van u te verdoen en nog meer
Daardoor herwint gij nooit uw eer
Schik u in uw lot, gij zijt niet alleen
Zonder schaamte gaat hij van haar heen

De mannen doen de vrouwen wenen
Zij minden elkaar en langen tijd
De liefde bracht hen veel te wijd
Toen ging hij lieflijk van haar heen
Zo'n mannen doen de vrouwen wenen

Zaterdagavond op een zolderkamer
Een arme vrouw wacht op haar man
Reeds middernacht zo zucht ze dan
Wanneer zal hij weer huiswaarts keren
De kinderen schreeuwen, vragen om brood
Wacht, zegt zij, vader zal gaan komen
Zij heeft een harde korst genomen
Daarmee stelpt zij de grootste nood
En uur nadien komt hij dronken aan
Zij vraagt hem geld, hij wil haar slaan

(spraak) Geld vraagt gij, waar zou ik het halen
Ik kan er nauwelijks mijn schulden meet betalen
Zwijg zeg ik u, ik heb alles verteerd
'k Heb mij in de kroeg goed geamuseerd
Laat mij met rust, zegt hij haar,
'k Ben dronken en mijn hoofd weegt zwaar

Die mannen doen de vrouwen wenen
Wijl vrouw en kind thuis op hem wacht
Drinkt en verteert hij iedere nacht
Komt hij dan thuis, 't geld is verdwenen
Zo'n mannen doen de vrouwen wenen

De krijgsrechtbank was bijeen geroepen
Om 't vonnis te vellen van een jongeman
Die voor de vrouw, die zijn hart nam
Gedeserteerd was van zijn troepen
Bij d' uitspraak riep een oude vrouw
Mijnheren heb toch medelijden
Wil mij toch van mijn kind niet scheiden
Herroep uw vonnis, hij heeft berouw
Mijn zoon is toch geen moordenaar
Of ook geen dief, vergeef het maar

(spraak) Hij deserteerde voor zijn meid
Beiden nog jong, door liefde verleid
Hij wist niet wat hij deed, 't is nog een kind
Die mij, zijn oude moeder, nog steeds bemint
Gij blijft bij uw besluit, erbarmen mijnheren
'k Smeek u heb medelij,
en schenk mij mijn kind weder

De mannen doen de vrouwen wenen
't zij moeder 't zij vrouw of uw beminde meid
Hun ogen zijn bijna rood altijd
Van tranen die z' hun hart ontlenen
De mannen doen de vrouwen wenen

356. Haar zoon[713]

Romance

Hij was een knaap nog maar een kind
Doch fier omdat hij centen wint
Om zijne moeder steun te bieden
Moest hij zo vroeg het nest ontvlieden
Zijn Vader had hij nooit gekend
Van jongsaf armoe en ellend'
Doch nu straalde hoop in zijn leven
Hij kon zijn moeder ook iets geven
En was zij droef en weende zij
Dan zuchtte hij vol medelij

Ach mijn lief moeke teerKom maak nu geen verdriet
Uw zoontje smeekt u teer
Die u zo gaarne ziet
En als ik man zal zijn
Dan hebt gij geld en goed
Dan zijn wij uit de pijn
Ween nu niet meer, moeder zoet

Op 't werk werd hij van elk bemind
Van zijn meester was hij de vriend
En omdat hij zo goed oppaste
Werd hij de meester van de gasten
Dat was 't begin van zijn geluk
Nu was zijn moeder uit den druk

[713] Ook op een liedblad van J.B Rosseau en J. Kohn met vermelding "Woorden van Mevr. Can Winckel" (MUZ0884 pag. 45)

Nu zou zij niet meer moeten lijden
En stralend kwam hij in zijn woon
En zegde op vrolijke toon:

Ach mijn lieve moeke teer, nu zijn wij uit het lij
Nu gene tranen meer, ons armoe is voorbij
Gij ziet, nu ben ik man, verdien ik geld en goed
'k Doe voor u al wat ik kan,
omhels mij moeder zoet

Maar 't noodlot is zo wankelbaar
Dit zag de moeder zonneklaar
Op een dag klonk ten allenkant
't Alarm, de fabriek in brand
Dit veroorzaakte een paniek
Eenieder liep naar de fabriek
Tussen de lijken en gewonden
Had moeder haar zoon dood gevonden
De smart had haar het hart doorboord
Als zinneloos strompelt zij voort

Vaarwel mijn jongen teer,
gij waart te braaf en rein
nu heb ik niemand meer,
het heeft niet mogen zijn
zij viel neder ten grond,
voor de deur haren woon
het bloed kwam uit haar mond,
zij was bij haren zoon.

357. Vaders Naamdag

Romance

Een avond in een arme woning
Zat Pieter een kindje van acht jaar
Het hoofd omhoog fier als een koning
Vader te wachten bij de haard
Hij zal weldra naar huis gaan komen
Zo murmelt kleine Peter zacht
Daar is hij 'k ga hem eer betonen
't Is heden vaders namedag

Lieve Vader, 't is uw feestdag heden
Neem deze bloemen aan
Ik plukte ze zonder gij het mocht weten
Uit liefde voor u saam
En dezen dag zal in mijn geheugen blijven
Al ben ik nog zo klein
Altijd gehoorzamen u beiden
En moeder nooit verdriet doen lijden

Op zekeren dag was Vader henen
Men wist niet waarheen, hij werd hen ontrouw
Met een eerloze vrouw verdwenen
Liet zijn gezin in smart en rouw
Zijn naamdag is weder aangebroken
En d' arme moeder lijdt zo zeer
Als Pieter met betraande ogen
Vraagt, Moeder, komt Vader niet weer?

Lieve Vader, 't is uw feestdag heden
En nu zijt gij hier niet
Ach keer toch weer bij moeder aangebeden
Dat ik uw bloemen bied
O zoete avond toen gij mij in 't slaap kustet
Nu zie ik u niet meer
Laat Moeder hier niet langer meer zuchten
Ach keer weer, blijft ons niet ontvluchten

Kleine Pieter ligt sedert dagen
Zeer ziek te bed met een verbleekt gelaat
De Moeder uitgeput van klagen
Omhelst haar kind dat sterven gaat
Maar eensklaps hoorde zij snelle schreden
't Is hare man, hij valt geknield
Aan 't doodsbed van zijn kindje neder
Dat lachend Vaders hand vasthield

Lieve Vader, 't is uw feestdag heden
Ach wees nu niet meer kwaad
Omhels moeder, laat haar niet meer wenen
Voor mij komt gij te laat
De Engelen nemen mij als een broeder
In hun armen zacht
Vader verlaat nooit meer mijne brave Moeder
Vaarwel, 'k ga bij den Albehoeder

358. De publieke vrouw

Romance

Zeer jong verliet zij hare woon
Om zich ter wereld te begeven
Ging naar Brussel, de stad zeer schoon
Van liefde gloed en vrolijk leven
Zij was maar nauwelijks 18 jaar
En reeds alleen was zij aldaar
In de stad waar pracht is te aanschouwen
Brussel, Brussel, het paradijs der vrouwen

Haar paradijs wat was dat schoon
Haar zolderkamer was haar woon
Haar minnaars waren slechte lieden
Die haar toeriepen, publieke vrouw
Gaat en verdient, dat wij genieten

Publieke vrouw, dat was haar vak
Moest voor 't vermaak van anderen dienen
Had honger, werd daardoor zeer zwak
Daar zij maar weinig kon verdienen
Men zag haar zwerven in de stad
Bij 't gemeen dat Brussel bevat
Uitgemergeld en bleek haar wezen
D' Armoede stond op haar gelaat te lezen

Wat was zij arm en had verdriet
Stelen? O neen, dat deed zij niet
Bij alles kon men haar vertrouwen
Stelen, riep zij, dat doe ik niet
Genoeg dat ik ben een publieke vrouwe

Z' had het gevoel nog van een kind
Ondanks zij was van lichte zeden
Stond aan de kerkdeur, droef gezind
Bekeek d' huwelijken in hun weelde
En wijl ze daar zo droevig stond
Klonk dikwijls uit haar mond
Het moet toch wel gelukkig wezen
Als men bemint heerlijk te leven

't Leven is ruw, dan nog wat smart
Lijk een andere had ik ook een hart
Een dag kon ik gelukkig trouwen
Waarom verzaken het geluk
't Was niet voor u, publieke vrouwen

Om te verduren al haar leed
Had zij haar aan den drank begeven
Een avond dien ik nog goed weet
Lag z' op de straat dood volk omgeven
Niemand had 't minste medelij
Zij werd bespot door burgerij
Allen waren ook tevreden
Daar is de dood eens vrouw van lichte zeden

O Heer, gij die toegevend zijt
Open uw Paradijs zeer wijd
Heb medelijden met die vrouwen
Open uw Paradijs zeer wijd
Voor d' arme publieke vrouwen

359. Het hart van een kreupelen

Romance

Eenhandig en krom was de jongen
Zonder macht, geheel scheef gewrongen
Een goed hart had hij dat was al
Men spotte met hem overal
Zijn vader verloor jong het leven
Moeder was met twee zoons gebleven
En flink gebouwd en ook groot
Verdiende gelukkig het brood
Voor zijn Moeder en ook alras
Voor zijn broeder die kreupel was

Kreupele, gij zijt voor niks goed
'k Weet niet wat g' in de wereld doet
Riep men hem toe, hij in verdriet
Antwoordde: 't is mijn fout toch niet
De arme jongen met een groot hart
Weende en zuchtte dan ook vol smart
Wat zou 'k doen want gaat mij door 't bloed
Wanneer men mij noemt voor niets goed

Zijn broeder was in kennis gekomen
Met een meisje oprecht en schone
Waar de kreupele verliefd naar zag
Hij stuurde haar zijn blik, zijn lach
En door een overdreven liefde
Zei hij: ik min u, geliefde
Ik doen voor u al wat ik kan
Indien u mij eens nam tot man
't Lief meisje lachte toen zeer luid
En spottend schelde zij hem uit

Kreupelen, gij zijt voor niets goed
'k Weet niet wat gij in de wereld doet
Uw broer die heeft mij 't hart bekoren
Gij zijt lelijk mismaakt geboren
Den armen jongen met een groot hart
Weende ne zuchtte dan vol smart
Wat zou ik doen want 't gaat mij door 't bloed
Wanneer men mij noemt voor niets goed

Wenend vertelde hem zijn Moeder
Dat er bericht was van zijn broeder
Om twee jaar naar 't leger te gaan
Nu verliezen wij ons bestaan
Gij kunt zelfs niet zonder leunen
Gij zijt vrij om mij t' ondersteunen
Arme kreupelen als uw broer vertrekt
Dan is hier ellende en gebrek
Moeder, weent daarom niet,
Ik schik alles, maak geen verdriet

Kreupele, gij zijt voor niks goed
Zegt men van mij maar nu met moed
Zonder mij was mijn broeder vrij
Dan was mijn Moeder toch zo blij
Zonder mij was z' uit den nood
En zij had weer haar stuksken brood
Om te redden zijn gezin
Sprong d' arme kreupelen 't water in

360. Verzachtende omstandigheden

Klucht

't Is toch wel wreed zo zei mijn wijfke
Met die patatjes en dat brood
Krimpt gans ineen mijn arm lijfke
We zitten nu vandaag weer bloot
Trekt naar den buiten zei mijn vrouwke
En gaat eens zien of ge misschien
Aan geen patatjes kunt geraken
Dan zal ik u nog eens gaarne zien

Ik zei: wel dat is klas,

For klas, for klas
Geef mij maar wat kluiten
Ik ga naar den buiten
Mijn wijfke sprak: wel vriend,
Wel vriend, wel vriend
Voor elke kilo krijgt g'een pint
Zoekt tot gij er vindt

Ik schaarde bijeen al mijn couragie
Op enen schonen achternoen
Ik maakte 'n zak van amboelagie[714]
Om de patatjes in te doen
Ik pakte den tram tot aan de zwaantjes
Ik zag twee hondjes, dat was zo raar
Die beestjes waren vastgebonden
Zonder een koord maar sterk aan elkaar

En ik en een madam, madam, madam
Wij hadden ons behagen
Omdat wij dat zagen
Die madam was haast dood,
haast dood, haast dood
Van het lachen viel ze sapperloot
Boef op mijnen schoot

Ik had die vrouw allang bekeken
Die daar zo luid te lachen sting
Ik begon tegen haar te spreken
En vroeg waar zij henen ging
Wel zei ze, ik ga naar den buiten
Ik moet om patatten voor mijne vent
En om wat klaver voor mijn geiten
Gaat ge met me mee vroeg ze heel present

Ik was tevree, 'k ging mee,
'k ging mee, 'k ging mee
Met dat mollig wefke samen door en drefke
En om een uur of acht, 't was nacht, 't was jacht
Zaten wij samen met een vracht
Patatten in een gracht

Maar 's avonds, dat was een affaire
Omdat ik niet naar huis toe kwam
Mijn vrouw die kwam met een lanteire
W' hielden ons stil gelijk een lam
Maar zij kwam ons gauw t' attraperen
En vol colère riep zij: schavuit
Zij sloeg wel zesentwintig keren
Die lanteire van voor op mijn snuit

En ik en die madam, madam, madam
We kregen daar wat haver
't was maar zure klaver
Min wijfke sprak: och Heer,
Doet 't zeer? Doet 't zeer?

Wat geluk dat gij patatten hebt
Anders kreegt ge nog meer

361. De liefdadigheidszanger

Romance

Ik kom vrij tot hier een aalmoes vragen
Maar ik ben niet als bedelaar gekleed
't Is ook niet mijn nood die ik kom klagen
Want ik zing voor anderen hun lied
Daarom, steunt mijn werk, Damen en Heren
Let niet op de zang of het talent
Want ik zing voor hen die nu verkeren
In armoed' en ellend'

Reik uw hand met een gift, gij alle brave lieden
Voor den werkman die nu zonder vuur of brood
Vruchteloos overal zijn werk gaat aanbieden
En zo stilaan verviel in armoede en nood
Steunt mijn werk a.u.b.
't is voor de werklozen
Schenk hun wat geld of goed
't Is edel wat gij doet

Altijd kan men mij overal bemerken
Op al de liefdadige soirées
Daar verleen ik steeds mijn goede werken
Voor de arme weduwe of wees
Om het lijden te kunnen verzachten
Van de vrouw of 't kind van de soldaat
Wijl zij vol armoe naar Vader wachten
Die strijdend op 't slachtveld[715] staat

Reik uw hand met een gift gij allen brave lieden
Voor moeder en kind die zonder vuur of brood
Vruchteloos hun gebed voor hun Vader aanbieden
Want terwijl hij strijdt tart hij moedig de dood
Steunt mij a.u.b. 't is voor die arme kleinen
Schenk hen wat geld of goed
't Is edel wat gij doet

Rijk moet men niet zijn om goed te wezen
't Geen gij lissen kunt geef het met mildheid
Van iedereen wordt gij dan geprezen
't Is schoon 't werk van Liefdadigheid
Hoort gij niet de kreet van 't volk opstijgen
Men prijst de moed van den Invalied
Ook hij moet van 't volk zijn hulp krijgen
Voor hen zing ik ook mijn lied

Reik uw hand met een gift, gij alle brave lieden
Voor de man die zijn plicht
als held van het land deed

[714] Van "emballage", verpakkingsmateriaal?

[715] Zo staat het er, niet "slagveld". Niet zeker of dit een onbewuste lapsus is.

Denkt met liefde altijd aan onze Invalieden
Want hij kreeg zijn gebrek
wijl dat hij voor ons streed
Steunt mij a.u.b. 't is voor ons dappere broeders
Schenk hen een kleinigheid
't Is schoon Liefdadigheid

362. Apachenleven[716]

Tweezang

<I> Apachen leven is ons streven
O ja da's waar
Zo ziet g'ons altijd bij elkaar
Langs donker straten en boulevard
<II> Geloof ons maar
We staan te wachten, alle nachten
En als men ons ontmoet
Voorzeker stroomt er bloed

<*Samen*> Des avonds in de maan
In de halve duisternissen
Zijn w'in ons element,
Vrezen geen polissen
Lijk raven in den nacht
Zijn wij in volle macht
Met een sigaret in brand
En het mes in d'hand
Zo doen wij goede zaken
Weten aan geld te geraken
Zien wij een rijken bourgeois,
Rap den truk van Père François,
Nooit mis als 't duister is.

<***I***> gouden ringen en kettingen
Alles is ons aangenaam
Uurwerken, brajilletten[717]
Gouden geld of bankbiljetten
<***II***> Roven is onze faam
Nooit verweten, met te stelen
Een slag in 't wezen dan
Dat zij zien vuur en vlam

(refrein)

<***I***> Zo begeren revolveren
Dat maakt ons hart tevree
Want niets verlangen wij zo zeer
Dan vechten, roven, schieten
<***II***> Pakken zij ons mee
Geen kabale, tribunale
Daar lachen wij eens mee
Jan onder ons getwee

(refrein)

363. Trientje en Petrus

Tweezang

<***Petrus***> Ik staan hier op mijn Fientje weer te wachten
Iemand van u kent haar misschien
Zij staat er maar alleen in mijn gedachten
Ach kon ik haar eens wederzien
<***Trientje***> Zeg Petrus, naar waar loopt gij henen
Dat gij zo vroeg zijt op de benen
Daar had ik mij niet aan verwacht
Zeg Engel, ik weet waarom gij lacht
<***Petrus***> Ach Trientje, ik zweer er den eeuwigen trouw
Dat ik nooit zal nemen een ander vrouw
Gij weet mijn hartje brandt van de min
Geen ander dan gij staat in mijnen zin

<*Samen*> Wat is de liefde toch raar
Vast is het waar, heel wonderbaar,
Vrijen en trouwen nadien
Dat zult ge van ons nog eens zien.

<***Petrus***> Hebt g'er uw vader al over gesproken
Ik ben zeker dat het lukt
Hou dat nu toch niet langer meer verdoken
Want ik ga onder minnepijn gebukt
<***Trientje***> Zeg Petrus wat moet ik nu zeggen
Ik weet het niet aan boord te leggen
Ik ging bij mijn moeder om raad
Maar zij doet of ze mij niet verstaat
<***Petrus***> Ik heb een middel en dat is brutaal
Zegt als ge niet moogt dat g'u verdrinken gaat
Zegt als wij niet mogen trouwen 't wordt tijd
Dat ik voorzeker mij de keel afsnijd

(refrein)

<***Petrus***> Het valt er juist nog mee ik ben aan 't sparen
Ik geloof ik heb al een frank of tien
En hoop dat er na zo een paar jaren
Vijf of zes kleintjes zullen zijn te zien
<***Trientje***> En ik zal voor het huishouden zorgen
Dat hou ik voor niemand verborgen
Hij is voor mij de beste man
Die ik op aarde minnen kan
<***Petrus***> Geld dat verdien ik nu met de macht
Ik verdien per week al een frank of acht
Daar kan zij het ook goed mee doen zonder last
En als zij niet toekomt dan snoept zij maar vast

[716] Vermoedelijk van het "duo Possemiers" (Henri Possemiers en zijn echtgenote Irma Waegemans) na 1923 als "het Apachenduet" waarbij Henri als vrouw verkleed was en zijn echtgenote als man. (Jack Verstappen en Bert Peeters in "Volkszangers in Antwerpse Café-Chantants")
[717] Bracelet, armband

<*Samen*> Dat zal een vreugde zijn
Vijf of zes klein, ofwel een dozijn
En nu maar gauw naar 't stadhuis
Bonsoir vrienden en houd u struis

364. Italianos

Tweezang

<***Samen***> Wij zijn er twee Italianos
Ge moet ons eens goed verstaanos
<Man> Zo gaan wij op de promenee
Van daar tot daar aan 't Café
<Vrouw> Daar spelen wij onze muziekos
En verdienen dan veel centos
<Man> En zingen wij ten allen tijd
En steken veel centen opzij

<Samen>
Santa Lucia de l'Italia
Zo klinkt het steeds maar voort
O ja van daar tot daar
Spreekt gij Italianos
Zeggen wij adios
Als er niks komt los

<***Vrouw***> Onze stiel dat is mensen foppen
Om 't geld uit hun zakken te kloppen
<***Man***> Daarin zijn wij ook fameus
En houden ons dan ook serieus
<***Vrouw***> Komt de een of den andere iets vragen
En wij kunnen hem daarmee behagen
<***Man***> Dan zijn wij ook heel content
Al geven zij maar 'n cent

(refrein)

<***Vrouw***> Dat gaat er soms met zijn vlagen
Sertoe[718] op die kermisdagen
<***Man***>Dan zijn wij chique opgezet
En hebben dan ook nog veel pret
<***Vrouw***> Onze woorden die zijn niet gelogen
En zien dan in ieders ogen
<***Man***> Of zij niet gaan in hunne zak
En dan zingen wij weer voort op 't gemak

(refrein)

365. Droeve tijden[719]

Romance - wijze: Apachenhart (lied nr 210)

In een kamer kaal en naakt
Zit ene vrouw met haar drie kleinen
't Waren twee meisjes en een knaap
Men zag de vrouw langzaam verkwijnen
Waar is hij nu mijn arme man
Snikt zij, hij moest voor 't land ten strijde
En van ons huisgezin ook scheiden
'k Verga van angst, ik sterf er van
Ach welk verschil het vorige jaar
Wij zaten hier blij bij elkaar

Bij 't wiegje van het jongste kind
En nu zo ver door weer en wind
Waarom moest hij toch van ons henen
Niets blijft ons dan hopen en wenen
Zij verbergt haar smart voor hare kroost
Helaas en niemand schenkt haar wat troost
Zij bidt en smeekt zo droef en teer
Schenkt mijn man, mijn gade weer

Ju! Riep het knaapje, paardje ju
Opeens zegt hij, zijn stem wordt teder:
Zeg moeder, waar is Vader nu?
En wanneer komt hij eindelijk weder?
Want als hij komt krijg ik een paard
Een levend paard om op te rijden
Een helm met pluim om gaan te strijden
En daarbij een blinkend zwaard
Toen sprak het meisje: moeder lief,
'k Heb Vader geschreven een schone brief.

Dat wij bidden op beide knieën
Voor hem, die wij zo gaarne zien
En of het nog zeer lang zal duren
Voor hem weer naar huis te sturen?
De vrouw aanhoort het eenvoudig schrift
Grijpt uit de wieg haar kleinste kind
Reikt het ten Hemel en snikt: O Heer,
Schenkt mijn kinderen hun Vader weer

Wat droeve tijd als d'oorlog loeit
Als men de mensen slacht als dieren
Als mensenbloedbloed bij beken vloeit
Als d' oorlog steeds blijft grijnzen en tieren
't Is droevig voor menig huisgezin
Als men naar man of zoon moet wachten
En 't hart door hopen moet verzachten
Zoals d' arme vrouw met haar gezin
Terwijl moeder aan 't bidden was
Terwijl 't meisje haar briefje las

[718] Sûrtout
[719] Vrijwel identieke tekst gevonden bij "Jef Van Zoom" door Walther Van Riet, zonder melodie gepubliceerd in "Zo d'ouden zongen". Daar eindigt het refrein op "Schenkt mij mijn man en goede weer" Melodie van "Apachenhart" wel gevonden bij Willy Lustenhouwer "Geschiedenis van het café-chantant" - Wreed & Plezant nr 667

En terwijl het knaapje reed en liep
En 't wichtje in zijn wiegje sliep
Ginder ver tussen al die helden
Viel Vader op de oorlogsvelden
Hij lag daar met een doorboorde borst
Wenend en hijgend van dorst
De nagels geprent in 't bevroren veld
Daar lag te sterven den held

366. Apachenleven

Duet - zangwijze: De Nacht

<***Man***> Als de dag heeft getroond
En de nacht zich vertoont
't Is dan 't uur dat wij komen kijken
In de stilte van de nacht
Wijl mijn vriendin houdt de wacht
En dan doen wij de slag ondereen
Als er iemand ons raakt
Of het ons lastig maakt
Wel daarna maken wij kort spel
Met een duw of een trek
Of een strop rond de nek
Ziedaar ons knepen, slimme streken
En daarom schuwt ieder ons wel

Reeds vier uren slaat de klok op de kerk
Het wordt tijd wij moeten aan 't werk
'k Hoor gerucht mijn vriendin komt ginder aan
Zonder vrees bij het licht der maan

<***Vrouw***> Vier uur heb ik gezeid
en ik kwam juist op tijd
ik zag u in de verte reeds staan
nu hier niet meer gespot
maar aanstonds naar 't complot
en spoedig moeten wij den slag slaan
<***Man***> Hebt gij iets in den zin
Mijn lieve vriendin?
Spreek maar op en wij gaan aan het werk
Gij brengt hem in de strik,
Het overige doen ik
Mijn dolk is geslepen
Ik zal hem doorsteken
In de nacht is ons niemand te sterk

<*Vrouw*>
Zie daar ginds komt hij aan, geeft nu acht
Verbergt u in 't duister, ik houd de wacht
<*Man*>
Wees gerust, ik wacht hem op achter dien boom
Geef wel acht, geen schrik, geen schroom
(gaat af, men hoort een schreeuw)

<***Man***> Ik trof hem juist in het hart,
Zonder pijn, zonder smart
Blies hij den laatsten adem uit
Zonder 't minste geweld
Ontnam ik hem zijn geld
Delen wij nu spuitig de buit
<***Vrouw***> Gij hebt daar knap gewerkt
Maar ik heb iets bemerkt
Zie daar ginds, ja daar is het niet pluis
Ik heb de nachtwacht gezien
En ge weet het die liên
Zij willen ons grijpen,
In de boeien knijpen
En ons opsluiten in 't gevang

<*Samen*>
Wij gaan dus op de vluchtcrap en gauw
Opgepast of wij zitten in 't nauw
Wij zullen wel eens komen aan hun vel
't Apachenleven dat gaat ons wel

367. Melanie

Klucht

'k Heb weer een ander lief
Ge moogt het allemaal weten
Want ik heb haar zo lief
'k Zal haar nooit vergeten
't Is een meisje lief en fijn
Niet te groot of niet te klein
Schoner kan er voor mij geen meisje zijn

Mela - Melanie
Zo heet het meisje dat ik toch zo gaarne zie
'k Droom altijd van haar
Ze was gezond en had zwart haar
Zij had een chique toilet
Haar bolleke was in de krullekens gezet
Zij was zo gentie[720]
Mijn Mela-Melanie

Zij sprak: mijn beste vriend
Men gaat de zaal sluiten
En als g' het goed vindt
Gaan ik mee naar buiten
Wij kwamen dan op de straat
't Was al donker, 't werd al laat
En de rest ge weet wel hoe zulks gaat

'k Zei mijn Melanie
Ik ken de liefde en omdat ik u geerne zie
Vraag ik u tot vrouw
Zijt ge tevreden, zeg het gauw
Zij werd rood en zweeg
Tot ik op 't laatst zo een koppel kussen kreeg

[720] Gentille, lief

Och ze was gentie
Mijn Mela-Mela-Melanie

Ik zei aan mijne pee
Dat ik wilde trouwen
Maar die man die zee
't Zal u wel berouwen
Want ik ken z' allang en goed
't Is één die affaire doet
Pas maar op dat gij er niet voor boet

Want uw Melanie
Die ziet ge 's avonds aan de statie, mon ami
En z' is zo charmant
Z' heeft veel kalanten aan haar hand
Maar 'k nam dat niet aan
Ik dacht: dat kan van mijn leven niet bestaan
Z' is veel te gentie
Mijn Mela-Mela-Melanie

Later dan gingen wij
Toch maar samenwonen
Iedereen was kwaad op mij
Papa frette bonen
Maar ze zei me met een lach
Dat ze mij zo gaarne zag
En voor mij wou werken dag en nacht

Mela-Melanie
Ging ze verdienen op een chambre-garnie[721]
En ik moest dan toen
Niets anders dan een wandeling doen
Maar kwam er belet
Dan werd ik stillekens zo aan de deur gezet
't Was een bon ami
Voor Mela-Mela-Melanie

Gisterenavond kwam ik thuis
Daar zat weer 'n anderen
Zij zegt: ga maar naar huis
Want 'k wil eens veranderen
En die vent, is het niet laf,
Stampte mij van boven af
Wel ik was ze kwijt, trapte het af

Mela-Melanie
't Is nog altijd die ik toch zo gaarne zie
'k Droom nog steeds van haar
Ze was gezond, ik vond ze raar
Ik deed al wat ze vroeg
Tot ik op 't laatste zo een koppel horens droeg
Toch was ze gentie
Mijn Mela-Mela-Melanie

368. Brief uit het kamp[722]

Romance

Hier uit het kamp mijn vrouwke lief
Vol verdriet kom ik u te schrijven
Dat is nu wel den twintigsten brief
Zal deze nog zonder antwoord blijven?
'k Neem daaruit een slecht gedacht
Of hebt gij mij somtijds al vergeten
Hoort mij eens aan en laat mij iets weten
Want ik droom van u elken nacht

Mijn vrouwken aan u die 'k bemin
En mijn dochterken niettemin
En 'k kus wel honderd keren dezen brief
Leest hem aan ons meisje lief
In mijn droom zien ik u van tijd
Ik ben zo content dat ik van u dromen kan
Vrouwke lief, antwoord uwen man.

Vrouwke, ik zien nog altijd
Dien dag dat ik u moest verlaten
Voor mij is dat
Dat ik vertrokken ben met de soldaten
En ons kindje was nog zo klein
Dien dag zal ik toch nooit vergeten
Zij heeft er zo dikwijls op mijnen schoot gezeten
Wat moet zij groot geworden zijn

(refrein)

Antwoord geven kan niet zijn
De vrouw is dood en reeds lang vergeten
En zijn dochterken is nog veel te klein
Om aan Vader iets te laten weten
Grootmoeder zorgt voor 't kind
Zij wil dat aan Vader niet schrijven
En hoopt van in vrede te blijven
Voor de zoon en 't kind dat zij bemint

Kwam de Vrede nu al maar aan
Dan was al dat lijden gedaan
Want zo te leven in onzekerheid
Ondermijnt de gezondheid
In vrede leven is plezant
En mogen gaan langs alle kant
Dat de volkeren malkander verstaan
Dat ieder naar zijn huis kan gaan

[721] Bemeubelde kamer
[722] Als lied nr 214 in de "bronnen" van "De Eerste Wereldoorlog in het Vlaamse Volkslied", thesis (2001) van Elke De Greef aan de K.U.L. Dit lied opgetekend in het schriftje van Victorine Stadtfeld. Helaas (ook) geen vermelding van melodie.

369. Ho la la

Kluchtlied[723]

Niet wetende wat doen op enen
morgenstondWandelde ik hier en daar in 't rond
'k Zag me daar een heerke zo knap en zo fijn
Ik dacht wat mag me dat voor iet zijn
Hij zei toen ik voorbij ging
Holala holala
Och! Wat lief verleidelijk ding
Holahola holala
Ik verdubbelde mijn stap zeer gauw
Holala Holala
Maar hij die volgde mij spoedig na
Holahola holala

Toen bleef ik voor 'n goudwinkel staan
In staarde briljanten van een halssnoer aan
'k Dacht dat hij mij een geschenk ging doen
Hij sprak mij ja met veel fatsoen
Zonder verder om te gaan
Holala holala
Bood hij mij zijn arm aan
Holahola holala
Eindelijk stemde ik toe
Holala holala
En wij gingen samen naar Bertrand
Holahola holala

Hij bood mij te dineren zoals het behoort
Vlees, oesters, kreeften, wijnen van alle soort
Hij kon bijna niet eten, scheen gelukkig om ter meest
Door 't champagne drinken werd hij licht van geest
Ik kon eten lieven heer
Holala holala
En drinken nog veel meer
Holahola holala
Bij elke pauze riep hij krak
Holala holala
En ik wist niet meer waar 'k 't allemaal stak
Holahola holala

Van het dessert gekomen, om galant te zijn
Maakte ik er niet veel complimenten bij
Hij wilde mij omhelzen maar ik trok mij wat opzij
Zijnen voet schoof uit en pardaf daar lag hij
Uitgestrekt op het tapijt
Holala holala
Maakte hij niet veel lawijt
Holahola holala
Ik moest lachen dat ik poef
Holala holala
En hij stond verlegen gelijk 'n sloef
Holahola holala

Na dat ongeval nam ik mijnen hoed
Ik zei: ik ga naar achter, 't is dat 't wezen moet
Maar op dat ogenblik dan keerde ik weerom
En dan kwam ook de garçon
Met de rekening hoog op gezet
Holala holala
Ze bedroeg tachtig franken net
Holahola holala
Hij wilde betalen maar hij stond pal
Holala holala
'k Geloof dat hij het lang onthouden zal
Holahola holala

370. Is dat Gods wil[724]

Romance

Als een stormweer zo op ons brak uit
Den oorlog met veel geweld
Veel duizenden slachtoffers maakte hij buit
Bloedig werden zij neergeveld
Veel jonge vrouwen die zijn er verkracht
Ouders en kinderen om het leven gebracht
Met kwaad bezield niets wat behield
Huizen en akkers alles werd vernield

Is dat Gods wil, die ons in 't leven riep?
Is dat Gods wil, die voor ons de aarde schiep?
Dat zoveel bloed nu vloeien moet
Is dan Gods wil zo oneindig goed
Die dat al doet
Voor mij die God die alles hoort en ziet
Bestaat er niet

Hij is zo almachtig maar waarom op aard
Voor al die moordtuigen wordt er niets gespaard
Om mensen in stukken te slaan
Waarom belet hij niet de werking ervan
Waarom straft hij niet den uitvinder daarvan
Dan als voorheen liefde alleen
Men kan niet meer moorden in 't algemeen

(refrein)

Wanneer men in vrede een moord had begaan
Dan stond men voor het gerecht
Dan werd ge veroordeeld en dan ook voortaan
Geboeid en gekneveld gelegd
Maar nu is dat juist omgekeerd
Want om te moorden wordt ge vereerd
Het is uwe plicht want als ge zwicht
Wel dan wordt het vuur op u zelve gericht

(refrein)

[723] Melodie cfr. Nr 29 "Het koetsierke"

[724] Ook in "Oude liedjes uit het land van Asse" (pag. 25) zonder melodie

Wat heeft het heilig reglement[725] ons geleerd
Naar de kerk gaande als kind
Ziet dat gij met moordenaars u nooit onteert
En dat gij uwe naaste bemint
Maar nu op 't slagveld als uw bloed niet kookt
Dan wordt ge door priesters opgestookt[726]
Dat is voorwaar nu echt en klaar
Om van ons te kweken een echte moordenaar

(refrein)

371. Het mislukte offensief[727]

Klucht

Mijn hondje grolde zo luid
Gisteren avond laat
Toen sprong ik rap mijn bed uit
'k dacht hier gebeurt verraad.
Ik hoorde zo een stil gerucht; hela wat is dat
van ons deur kwam dat gerucht
Ik zag door 't sleutelgat.

Wel vlak voor mijn sleutelgaatje
Stond een meid met een soldaatje
Die maakten daar met elkaar maneuvers klaar.
Zij omhelsde hem gedurig
En hij kuste haar zo vurig
Toen dacht ik alras
'k wou dat ik dat soldaatje was.

'k Spioneerde daar heel goed dat koppelken fijn
Z' had oogjes vol minnegloed en een mondje klein
Hare tandjes zo sneeuwwit, 'k rook poeierderiz[728]
Hare handjes zag ik niet, die waren al partie

Ik zag die soldaat zijn frakske
En het flosjke aan zijn klakske
't Wiggelde zo op en neer, och God, och Heer
Die lieten hun daar niet schuren
Zij stonden er al twee uren
Maar ik zeg u da, 't was levende cinema

Wel het meisje sprak dan weer:
mijnen besten vriend
gij draagt zo'n schoon kruis van eer,
hebt gij dat verdiend?
Gij schoot zerker nooit abuis
Of nooit ging g' op de vlucht
Neen, lief kind, ik kreeg dat kruis
Schoot zonder gerucht

Wel, den dien, riep men, in den haver
Die kan schieten zonder gedaver
Die goeden Belgischen sergeant
Zorgt voor ons land
Hij zag veel kleine soldaten
In Frankrijk achterlaten
't Is ene die zijn plichten goed
Voor onze landgenoten doet

Mijne klok sloeg juist twee uur
En 'k zag hoe den held
Het meisje vol minnevuur
Plots had neergeveld
Want den aanval die begon,
Maar wat een malheur
Mijnen hond zo hard hij kon
Sprong tegen de deur

En het koppel kunt ge snappen
Stormde spoedig van de trappen
't Offensief het was gestikt door mijne Fick
Die mag wel een kruisken dragen
Voor den aanval af te slagen
Maar ik had spijt oprecht
Want ik zie gaarne zo'n gevecht

372. De zoon van den sergeant[729]

Romance

Het kanon zwijgt, alles schijnt te rusten
Men hoort niet meer het fluitend lood
't Is of de grond geen bloed meer lustte
En het gedaan was van vernieling en dood
Achter het bos ziet men de maan oprijzen
Droevig aanschouwt zij 't bloedig slagveld
Ze draait de rug[730] en voelt het afgrijzen
Voor den oorlog met zijn geweld
De brancardiers lopen heen en weer
Dragen gekwetsten op en neer

Hoevele brave zielen
Gisteren nog kloek, vol moed
Die voor hun land daar vielen
Vergoten daar hun bloed
Wie weet wat zij nog riepen
Alvorens zij insliepen

[725] De Tien Geboden
[726] Niet "in brand gestoken" maar aangespoord
[727] Zie ook http://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2011/07/minnen-hond-die-blafte-luid/ - melodie "Die Czardas fürstin"
[728] rijstpoeder
[729] In "Volksche Oorlogsliederen" verzameld door Leon Defraye en in MUZ0725-bronnen pag. 1095-1106. Ook in MUZ0132 "Zo de Ouden Zongen" - pag 151, met melodie. Waar nodig werd de tekst van Koopman aangepast op basis van die andere versies, de muziek ook - W&P nr 800. Ook op een liedblad van J.B Rosseau en J. Kohn (MUZ0884 pag. 47)
[730] Er staat "terug"

De overblijvende soldaten
Schaarden zich samen in het rond
En zochten naar hun kameraden
Die zij niet zagen op dien stond.
De oude sergeant voegde zich bij zijn troepen
Met een klein zakboekje in zijn hand,
Vol angst komt hij de namen afroepen
Van hen die streden voor het Vaderland.
Het antwoord klonk uit menig mond:
Gedood ofwel gewond

Opeens roept hij vol beven
Den naam van zijnen zoon.
Niemand kan antwoord geven.
Geen enkele stem, geen toon.
"Frans", roept hij éénmaal teeder.
Slechts den echo klinkt weder.

Daar vonden zij tussen de lijken
Den zoon van den braven sergeant.
De jongens lieten hun medelij blijken
En boden hem vol deelneming de hand.
«Moed », zegden zij met de tranen in d'ogen
Want allen voelden dien wreden slag.
De Vader stond als en paal onbewogen
D' ogen gericht op zijn kind dat daar lag
Hij nam het lijk op van de grond
En kustt' het op den dode mond

Wat zal uw moeder zeggen
Wanneer ik weder keer
Wat moet ik Marie uitleggen
Zij minde u zo teer
Rust zacht, mijn kind, mijn braven
Uw Vader zal u begraven

Met zijn sabel ontwroet hij de aarde
Tot hij een graf had voor zijn arme zoon
Hij nam hem zachtjes in zijn armen
En bedekt met bloemen zijn kind's laatste woon
Blootshoofds stonden de soldaten in rangen
Want allen woonden zij die plechtigheid bij
Velen stonden met het hart bevangen
Heden aan hem, morgen misschien aan mij
Den armen Vader sprak met klem
De tranen verstikten in zijne stem:

Gij die zo'n oorlog baarde
Beseft gij dan niet het kwaad
gij sticht op deze aarde
Door uwe wrede daad
Het bloed dat gij deed stromen
Zal op u eens nederkomen

373. Hare Cinema[731]

Kluchtlied

Tegenwoordig houden de mensen zoveel
Van de Cinema ofwel van het Toneel
Anderen zetten zich voor den dans in de weer
Maar de meesten houden van café concert
Ik ben wel een minnaar van een vrolijk lied
Maar ook een die gaarne cinema ziet
'k Trok er op een donderdag
Eens naartoe zonder beslag
En ik zal u vertellen wat ik zag

Bij drama's en kluchten
Is 't lachen of zuchten
Want het meeste wat men ziet
Op den doek is anders niet
Dan vrijen en kussen
En daarna liefdeverdriet
Men ziet niets dan trukken
En een van die stukken
Vertel ik u, maar 'k zeg u da
't Is geen klucht of geen drama
En het is getiteld: hare cinema.

't Stukske dat begint op een hoek van de straat
Met een jongeling die daar te wachten staat
En van verre kwam er toen een jonge maagd
Ach, wat scheen zij angstig en gejaagd.
Toen zij bij den jongen was liet zij een zucht
Alles leek op een ontsnapping of een vlucht
En 'k zag dat ze zij aan zij
Langs de stadspoort allebei
Zochten naar een plaatske in het veld of wei

'k Dacht, wat rare zaken
Gaan die twee daar maken
't Was al laat de maan die scheen
En ze waren gans alleen
Toen sloeg hij zijn armen
Zo zacht om haar heen
Hij kuste haar teder,
Zij zoende hem weder
Maar zie, plots op een keer
Vielen zij op de grond neer
En ... Maar 't licht ging uit
En ik zag niets meer.

't Stuk ging voort, ik zag een kamer op den doek
Enen man speelde met een kindje in den hoek
Toen verscheen er een vrouw, zeer blij gezind
En ik zag, 't was de moeder van dat kind
Maar dra werd alles zo klaar als den dag
Want als ik die vrouw weer eens bezag

[731] Ook op een liedblad van J.B Rosseau en J. Kohn met vermelding "Woorden van C. SELS" (MUZ0884 pag. 42)

Zag ik dat het dezelfde was
Die met een andere in het gras
Had gelegen, en dat vond ik kras.

De man, bij haar verschijnen
Speelt niet meer met de kleine
En als zij vlak voor hem staat
Vraagt hij haar zo bars en kwaad:
Waar hebt gij gezeten,
Waar komt gij vandaan zo laat?
Zij begon t'expliceren
En loog zonder generen
Want aan 't wijzen kon ik zien
Dat ze zei die slimme Trien,
Wel, ik ben eens naar de cinema gaan zien.

374. Oorlogsellende

Romance - zangwijze: Visé

Daar slentert droevig langs de stratenEen meisje
nog zeer bitter klein
Het scheen van iedereen verlaten
Wie mocht dat arme kindje zijn?
Een oorlogswees zo als er vele wezen
In dezen tijd van smart en hongersnood
De door alleen moest het nog maar vrezen.
Van deur tot deur vroeg het om een stuk brood.

Een aalmoes voor een arme kleine
Zo smeekte zij teer, ons lijden is zo groot,
Aanhoor mijn beê in deze droeve tijden
Ach geef mij iets of ik sterf den hongerdood

Het belde aan een rijke woning
Waar het zijn bede richtte heen
Het kindje voor zijne beloning
Men riep het toe, ga van hier heen
Een traan in 't oog moet het nu huiswaarts keren
Daar ginds bij zijne zieke moeder teer
Die door de schuld van die rijke heer
Weldra zal zijn daar bij den Lieven Heer

Het strompelt voort weer langs de wegen
En 't voelt zijn hartje wreed doorwond
Het zal weldra ook zijn bezweken
Want plots valt het daar neer ten grond
Het roept om hulp op zijne moeder teder
Maar reeds te laat, de Dood met hare zeis
Hakt daar het arme schuld'loos knaapje neder.
Daar lag het nu dit al ten hoogsten prijs.

Een aalmoes voor een arme kleine
Was 't laatste woord van 't kindje zijne dood
't Werd niet aanhoord en aan de hongerpijnen
Bezweek het nu omdat het niet kreeg een stuk brood

375. Een bastaard[732]

Romance

Waarom kleine vriend weent gij mijn lief kind
Sprak de moeder tot haar lieve kleine
Vanmorgen waart gij nog vrolijk en blij
Nu komt gij uit school hebt gij pijnen
Zeg mij, scheelt er iets, vertel mij 't verdriet
Ge weet hoe gaarne ik u zie,
Heeft men u geslagen?
Dierf men u plagen?
Maar spreek toch, daar ik u min.
Toen zei 't knaapje zo vol droefheid:
Moeder, men deed mij een verwijt.

Moeder, men verweet me
Dat ik nooit op aarde een vader had.
'k Voelde den smaad, maar ik sprak stout:
Gij liegt want mijn vader is dood!
Maar men zei vol spot en nijd,
Uw moeder die is een gevallen meid
En gij, gij zijt voor ieder op aard
Een verstoten bastaard.

't Werd een jongeling maar d'herinnering
Uit zijn schooltijd was niet vergeten
Moeder, 'k ben nu een man, sprak hij, dus ik kan
Van u nu wel de waarheid weten.
En d'arme vrouw vertelde in rouw
Hoe zij door een rijken verleid,
Van hem werd bedrogen.
Zijn gevlei was gelogen,
Want hij verliet haar voor altijd.
Al kende hij nu zijn moeders verdriet,
't verzachtte zijn eigen smarten niet

Want later schonk hij vol min
Zijn hart aan een jonge vriendin
Hij vroeg haar vader om de hand
En bekende oprecht zijne schand
Toen hij zei: 'k ben een bastaard,
Antwoordde haren vader bedaard:
Nooit bindt een huwelijk u te saam
Want gij draagt genen naam.

[732] Ook op liedblad J.B. Rosseau en Jan Kohn - drukkerij J. Heylen, Antwerpen (MUZ0884 pag. 55) - geen melding van auteur of melodie

De smart drukte hem neer, moeder was niet meer
Nu stond hij alleen op aarde.
Toen kwam plots den strijd, hij trok mee verblijd
Want 't leven had voor hem geen waarde.
Hij dacht: 't moordend lood,
Breng mij dan ten dood
Op het roemvol veld van eer.
Men zag hem wreed slachten,
Hij kwam tot bezinning in 't gasthuisgebouw
En lag in d'armen van ene vrouw

't Was de verloofde van voorheen,
Zij was wees, stond dus ook alleen
Als ziekendienster kwam z'op het veld
En vond zo haar lieveling als held.
Zij zoende hem en zegde teer:
Gij maakte naam op het veld van eer,
Gij zijt mijn hart en mijn liefde waard
En voor mij geen bastaard.

376. Een edelmoedig hart

Romance

Lieve juffrouw, wil mij geven
Ene aalmoes als 't u belieft
Ik voel mij van schaamte beven,
denk hoe ons d'honger grieft
'k Heb deernis met mijn moeder
die ginds worstelt met den dood
Den Heer zal het u vergoeden
geef toch slechts een stukje brood

Uw vader ging uit het stropen
en gij, zijn dochter lief,
gij zult het met hem bekopen
gij zijt 't kind van een dief
En zie, kom hier nooit weer vragen
of ik laat u boeten terstond
en men hoort de deur dicht slagen
wijl 't kind daar bevend stond

Tranen vloeien langs haar wangen
Van schaamte en van hartzeer
Een heer voelt zijn hart toeprangen
Nadert het meisje teer
Ach lief kind, vertel mij even
De oorzaak van uw verdriet
Wellicht kan ik troost u geven
Want een woord ontging mij niet

'k Wil voldoen aan uw verlangen
Goede beste heer
Mijn Vader die zit gevangen
Omdat hij eens schoot neer
Enig wild daar in de wouden
Van dien rijken gebuur
Wij leden honger en koude
En 't leven is zo duur

En Moe ligt op 't ziekbed neder
In huis geen vuur noch brood
'k Smeekte deze juffer teder
Ons t' helpen uit de nood
Zij die verweet mij dievegge
Mijn hart klopt bijna niet meer
Ach mijnheer 'k kan u niet zeggen
Hoe dit woord mij drukt terneer

De heer werd zeer diep bewogen
En volgde 't arme kind
Huiswaarts met tranen in d'ogen,
Schonk hen een beurs gezwind
Voorbij is nu de ellende
Vergeten was de smart
Door dien rijken onbekende
Een edelmoedig hart.

377. Den beenhouwer[733]

Klucht

'k Heb een goede zaak, ik slacht maar raak,
mijn vlees hangt aan den haak
Ik ben heel abiel,
'k ben beenhouwer van stiel,
ik lever mijn klanten in 't groot en klein
waar dat er jonge en oude onder zijn
Bestelt men hier wat voor 't stad[734],
ik breng u dagelijks[735] dat
't zij lever of nier of een stuk van de spier
't Is eender waar ik met mijn vlees moet heen gaan,
onderweg vang ik altijd dit liedje aan

Ik ben plezante Jan die worsten maken kan
bestelt u er eens één bij mij
Op vijf minuten hebt gij er een pond of drij
Rosbief en frikadel, dat maak ik wonder wel
en dan nog beentjes voor de soep
keur ik heel fijn
als het geen mergpijp moet zijn[736]

Ik heb eens gevrijd met ene meid
En ik kwam daar over tijd[737]

[733] Ook gevonden in "Geschiedenis van het Café-Chantant" (Willy Lustenhouwer), met melodie, maar met een gelokaliseerde Brugse tekst.
[734] 't Stad is synoniem van Antwerpen-stad
[735] "daad'lijk" volgens versie Lustenhouwer
[736] Correcter lijkt de versie bij Lustenhouwer: "en soepe beentjes extra fijn, als er een mergpijp bij mag zijn."
[737] Een tijdje geleden

Ik zette mijn vlees daar neer
Opeens riep zij mij weer.
Ach Jantje, sprak zij mij tot hare vriend
Zie, in dat vlees daar steekt een beentje in
maar ik zei al gauw, wat zijt gij flauw
ach mens, ziet gij zo nauw?
Gij krijgt gij bij geen een
Zo'n stukje vlees zonder been.
Ach Jantje, sprak zij mij die rare guit,
Doe mij een plezier
En trekt dat beentje er uit.

Bij juffrouw De Weert in Het Grijs Peerd
Bracht ik een ossensteert.
Die[738] lijdt veel aan de maag
Die had mij al lang gevraagd
Of dat ik haar niet helpen kon
Om daaruit te trekken straffe bouillon
Maar als ze mij bezag schoot z'in een lach
Als ze mijn vlees bezag.
Dan was zij heel voldaan
Want in het henen gaan:
Ach Jantje, als gij nog passeert langs hier
Breng er dan nog maar uwe steert
Een keer of vier

Ik blijf niet staan, ik moet henen gaan
Want ik heb nog niet gedaan.
Mijn korf is nog vol, 'k moet nog om kalfsrol
Ja brengen op de Keizerlei
Bij juffrouw Jeanne met een ossentong erbij
Bij juffrouw Kras daar aan het Sas
Spreekt men van cervelas
En dan nog op het Kiel een stukje van de ziel
En heb ik mijn klanten niet goed voldaan
Zij zouden morgen naar een anderen frutter[739]
gaan.

378. De zieken verpleegster

Tweezang

<***Verpleegster***>
Sedert drie jaren ben ik in 't gasthuisals welstellend
meisje gekomen
ik krijg geen nieuws meer van ouders noch kluis
soms heb ik bange dromen
ik doe een werk van barmhartigheid
de ongelukkigen helpen
met hunne smarten en tranen te stelpen
voel ik hier mijn bezigheid.
Soms voel ik van diep medelij, breekt mijn hart
dan roep ik uit vol smart

Genoeg, houdt op,
er is reeds zoveel bloed vergoten.
de rouw en ellende stijgen ten top
't is veel, het heeft te lang verdroten
De jeugd, de kracht
worden uitgeput en gesmacht
reeds duizenden slachtoffers
zijn kreupel en blind
waar ik nog troost in vind.

<***Soldaat***>
Juffrouw, waar zijt gij, ik zoek u 't allenkant
<***Verpleegster***>
Hier vriend, wat is uw verlangen?
<***Soldaat***>
Neem als 't u belieft mijn verband nog eens af
't Doet mij pijn, ik voel mijn hoofd bevangen
<***Verpleegster***>
Zo! Arme vriend doet 't nu nog veel pijn?
Kom zet u hierbij mij neder
Maar wat zie ik nu? Uw tranen vloeien weder?
Ge weet dat dit niet mag zijn
't Wordt u door den dokter met nadruk gezegd
Wenen is voor u slecht

<*Soldaat*>
Wat geeft het mij daar ik toch niet kan genezen
Daar wacht mij niets meer dan smarten en lij
Daar ik voor mijn leven blind zal wezen
Geen vrouw, geen kind,
Geen mens waar ik nog troost bij vind
Daarom, laat mij wenen, 't verlicht mijn gemoed
En 't doet mijn hart zo goed

<***Verpleegster***>
Kom mijn vriend en wees zo droevig niet
Wil u zo niet beklagen
Later verdwijnt al uw leed en verdriet
Keren weder de goede dagen
Wanneer gij eens in uw huisje zult zijn
In 't bijzijn van een lief wezen
En gij niet voor de toekomst moet vrezen
Dan voelt gij noch kommer noch pijn
Gij moogt niet zo droevig zijn lieve vriend
Daar is iemand die u mint

Staat op, schep moed,
laat u zomaar niet nedervellen
wanneer ik u zie met afruimig gemoed
voel ik lust om aan uw borst te snellen
en ook nog meer,
wees fier op uw kruis van eer
't Bewijs dat gij veil had voor uw land en bloed

[738] Verwijst naar juf De Weert
[739] Een bekende frituuruitbater indertijd wikkelde zijn marchandise eerst in een gewoon papier en dan in de Gazet van Antwerpen die daardoor "de frut" werd genoemd. Hier blijkt onze beenhouwer zijn vlees dus ook in te pakken in die Gazet.

Daarom, staat op, schep moed

<***Soldaat***>
Dank voor uw troost gij edele ziel
Gij zijt een der braafste vrouwen
Dat mij die sluier van d' ogen eens viel
Om u nog éénmaal t' aanschouwen
U zegde mij daar dat ik werd bemind
En niet meer voor de toekomst moet vrezen
O mocht gij die lieven Engel eens wezen
Dan voel ik mijn lot welgezind
Maar neen het gaat te ver, het is teveel gevraagd
Vergeef het mij, het is teveel gevraagd

<*Verpleegster*>
Geef mij de hand: ik min u,
gij hebt goed geraden
<*Soldaat*>
Maar gij zijt rijk, ja boven mijnen stand
Uw familie zal mij versmaden
<*Verpleegster*>
Maar gij, een held, staat veel hoger ja dan geld
<*Samen*>
Wie is er de kracht, ja de roem van ons land?
Het volk, den werkersstand

379. De slet

Romance

't Was koud, een snerpende wind,
er valt een sneeuw die verblindt.
Elk is warm ingedoken
de neus in de kraag gestoken
zo loopt men bibberend voort
den tred door de sneeuw gesmoord
huiswaarts want het is al laat
er is geen mens meer op straat

Eén enkele schijnt geen koude te vrezen
wie mag zij toch wezen, naar waar wacht zij nog
somtijds blijft zij staan, spreekt Heren aan,
men veracht het wezen
dat droevig schreit, arme meid

Hoe kreeg zij toch het gedacht
Alzo bij dag en nacht
Langs de straten te lopen
Haar lichaam te verkopen
Vroeger was zij vol vlijt
Een brave deugdzame meid
Zo werd zij dikwijls geplaagd
Door menig jonkheid gevraagd

Een rijke man kwam zijn hart aanbieden
Men weet hoe die lieden bereiken hun plan
Met een handvol geld zijn zij gesteld
En hun lust verzadigd
Verlaat hij het kind, dat vurig mint

Het meisje lijdt nu verdriet
Haar minnaar vergeet ze niet
Op straat wil zij hem eens aanspreken
Maar wordt door hem niet bekeken
Zij roept en smeekt hem toch weer
Maar hij, die achtbare heer,
Bedenkt spoedig een plan
En roept een politieman

Hij zei: grijp die slet, z' is van lichte zeden
Vraagt mij met haar mede, dat verbiedt de wet
Hij maakt alzo een publieke vrouw
Haar die wil men niet aanhoren
Zij die was slecht bezat geen recht

380. O die huisbazen

tweezang

<***kind***> Tingeling! Daar klinkt ons bel
wie zou dat mogen wezen
Jezuke lief, ik open snel,
kom maar binnen, kom. Hewel?
<***huisbaas***> Is moeder niet thuis mijn kind?
Ik zou haar eens moeten spreken
<***kind***> Z'is om strikskens, kant en lint
dat voor mijn onderrokske dient
<***huisbaas***> Da's spijtig, mijne kapoen.
<***kind***> Maar kunde dat soms met mij niet doen?
<***huisbaas***> O mijn zoeteke, gij zijt te klein
't Kan niet zijn, 't doet me pijn.
<***kind***> Wacht dan maar een beetje asjeblief
moeder komt subiet.

<***huisbaas***> 'k Ben den huisbaas, mijn lieveke zoet
Wilde gij uw moeder halen?
Als 't u belieft, gebruik er toch wat spoed
Daar ik nog dineren moet
<***kind***> Maar wie zal hier op mijn pop
En op mijn lappekens letten?
<***huisbaas***> Wees gerust, daar let ik op
Mijne kleine krollekop
<***kind***> Dat betrouw ik niet krawaat[740]
Als er iets weg is, is 't te laat
<***huisbaas***> Maar mijn schatteke
Wat denkt gij toch van mij
<***kind***> Hoor eens gij (bis)
Ik betrouw hier niemand lijk ge ziet
En 'n huisbaas zeker niet

<***huisbaas***> Schatje lief, ik heb u wel verstaan
Waarom mij toch hier beschimpen
<***kind***> Die 't schoentje past, hewel die doe'get aan
En trek het uw nu maar wat aan
<***huisbaas***> Dat kind is niet wijzer hé
<***kind***> Hoorde gij die zeverere[741] zagen.
<***huisbaas***> Wint vader een schoon pree?
<***kind***> Daar hedde geen zaken mee
<***huisbaas***> kookt moeder een goeie pot?
<***kind***> Komde gij soms om den overschot?
<***huisbaas***> Och mijn bezeke, waar is mama
<***kind***> Z' is dodo, wacht maar wat
<***huisbaas***> Kind, mijn benekes doen al zo zeer
<***kind***> Zet u maar wat neer.

<***kind***> Wel gij vuile poedel, wat is dat?
Wie komt dat hier zo begaaien[742]
Kuist eens gauw uw voeten aan de mat
<***huisbaas***> Oei! Oei! Oei! Die heeft een blad
<***kind***> Gij hebt ieverans in getrapt[743]
Zie ne keer wat rosse plekken
Maak maar gauw dat ge 't eraf krabt
en heel zuivertjes af 'n schrobt
<***huisbaas***> Gij zijt mijn schaapke 'n wees niet kwaad
<***kind***> Een schaapje waar geen wol op staat
Maak maar gauw als dat ge buiten zijt
Of ik smijt, of ik smijt
<***huisbaas***> Maar mijn ratteken, luistert hier
<***kind***> Daar is niets te pakken hier

<***kind***> Eerlijk mensen, ziet, nu kookt mijn bloed
Dat is zo'n huizekens melker
Da's den huisbaas die ons verhuizen doet
'k Weet het van ons moeder goed
Die wilde hier heel kurjeus
Heel de situatie weten
Hij dacht: dat kind zegt m' alles juist
Maar was nogal wijd abuis
'k Heb hem gegeven zijn saus
<***huisbaas***> Dju! Dat is een babbelkous
<***kind***> Die heeft chance dat ik hem niet kan baas
Die Jan Klaas, dien huisbaas
Wacht maar totdat ik hem meester kan
Ik maak er kip-kap[744] van

381. Onze Piet

Kluchtlied

Ik zal u eens gaan vertellen mijnen levensloop
van al die blijde stonden thans ben ik groot
Toen Pieter werd geboren en ik ook
werd hij naar den doop genomen en ik ook.
<*spraak***>**
Ja, zie vrienden, als onze Piet werd geboren
Awel dan werd ik ook geboren
Wij waren tweelingskinderen en werden dan samen naar de doop genomen, maar er was er altijd enen van ons tweeën die schreeuwde, en die kreeg dan klop en dat was altijd onze Piet, maar ik niet.

Toen Piet naar de school ging en ik ook
Hij speelde menige poetsen, en ik ook
Dan moest hij blijven bakken, en ik ook
Hij had in zijn broek staan kakken, en ik ook
<spraak>

[740] Verbastering van Kroaat. Scheldwoord omdat de Kroatische soldaten een slechte naam hadden. Het betekent dus "onbetrouwbaar persoon", "ruziestoker", deugniet
[741] zeveraar
[742] Vuil maken (streektaal). Zich begaaien = gulzig smullen en drinken (en veel morsen)
[743] Allicht in een hondendrol, vandaar de "rosse plekken"
[744] Gehakt (van kip)

Ja en als wij dan uit de school naar huis kwamen, moesten wij altijd bij ons moeder komen om inspectie in ons ondergoed te maken, en dan was er altijd één van ons twee die bij Vader moest komen om de rekening te ontvangen,
maar dat was altijd onze Piet, maar ik niet.

Als Pieter moest gaan loten, en ik ook
Hij was er in getrokken, en ik ook
Nu moet er één van ons beiden
soldaatje spelen gaan
Moeder zei: Piet is den oudsten,
dien zal 't beter gaan
<spraak>
Ja, maar het was heel anders want als wij op het stadhuis kwamen werden wij alle twee goedgekeurd voor den dienst, maar later viel het geluk mij weeral mede want als wij in den depot kwamen dan zei er enen dikken heer met enen groenen bril op zijn neus, schaart dien Piet, maar den anderen niet

Onze Pieter was aan 't kaarten, en ik ook
Hij foefelde de kaarten, en ik ook
Zij gingen daar aan 't aflappen, en ik ook
Zij deelden daar menige klappen, en ik ook
<spraak>
Ja, vrienden, dat was wreed om aan te zien gelijk wij daar vochten, en onze Piet die lag vanonder en die kreeg daar op zijn donder, hij kreeg daar stomp op stomp dat hij van de pijn ineen kromp, hij heeft ze daar gekregen, onze Piet, maar ik niet

Vivat ons kameraden, en ik ook
Wij kwamen van een feestje, en ik ook
Zij hadden fel gedronken, en ik ook
En waren ras beschonken, en ik ook
<spraak>
Ja, vrienden, ge kunt dat wel denken dat wij zo nogal wat naar binnen hadden gestuurd, maar dan trokken wij er allen uit, 't was al 12 uren middernacht, maar op de straat maakten zij het nogal bont, den een sloeg een ruit uit, 'n andere een paneel uit een deur, weer enen sloeg een vitrine aan stukken totdat wij bij den kraag werden gevat en in den Amigo[745] werden gedraaid, maar zo'n nacht daarin zitten dat is nogal iets, maar 't was later erger, dan moesten wij naar den tribunaal komen op 't Paleis van Justitie, wij hadden allemaal een proces verbaal gehad en zij kregen allemaal 10 franken boete: den Bodder, de Max, de Neus, luie Jan en onze Piet, maar ik niet

Pieter minde een meisje, en ik ook
Hij noemde haar zijn sijsje, en ik ook
Hij bracht haar naar haar woning, en ik ook
Gaf enen kus tot loning, en ik ook
<spraak>
Ja zie, nu is onze Piet al een jaar getrouwd maar het heeft hem al reeds lang berouwd, want dat kind dat zijn vrouw hem schonk, dat trekt nu goed op mij dat jong, maar nu is onze Piet kwaad als hij mij ziet, maar ik niet

382. Zo groot als mijn papa[746]

Kluchtlied

Al ben ik nog een van die jonge snaken
Die niet veel van hunnen neus mogen maken
Maar wacht nog eens een jaarken acht of tien
Dan zult ge van mij wat anders zien
Dan zal ik mij niet meer moeten ambeteren
Om op de straat met die rakkers te spelen
Dan denk ik dikwijls in mijn zelven na
Ach, was ik maar zo groot als mijn Papa
Dan denk ik dikwijls in mijn zelven na
Ach, was ik maar zo groot als mijn Papa

Dan zal ik ook achter een liefje gaan zoeken
Om gaan te vrijen in kanten en hoeken
Al met een lange pijp in mijnen mond
Trek ik met haar de stad eens rond
'N Hogen hoed, 'n col met grote stippen
Dat al de meisjes mij zien van achterna
Ach, was ik maar zo groot als mijn Papa
Dat al de meisjes mij zien van achterna
Ach, was ik maar zo groot als mijn Papa

Des avonds het kwaartje na den achten
Zit ons Mama naar onze Pa te wachten
Dan zei ze tegen de meid: allo Jeannette
Ga met die rekels maar naar bed
Dan moest ik al met de meid gaan slapen
'k Ben nog te jong om al vreugde te rapen
Dan denk ik dikwijls al in mijn beddeke na:
Ach, was ik maar zo groot als mijn Papa
Dan denk ik dikwijls al in mijn beddeke na:
Ach, was ik maar zo groot als mijn Papa

Als ik zo groot als mijn Papa zal wezen
Zal ik voor niemand niet meer moeten vrezen
Als 't is dan kiezing sla ik den boel kapot
Al zet men mij op 't laatst nog in 't kot

[745] Gevangenis in de Antwerpse Bordeaustraat. In het Middelnederlands bestond vroonte, vr(e)unte voor gevangenis; later werd dit woord verward met vrunt "vriend", en zodoende kon in den Spaanschen tijd het Spaanse aequivalent van dit woord, amigo, ook op de gevangenis toegepast worden. Als schertsende term is het sindsdien in het Zuiden blijven voortleven.

[746] Ook in MUZ0440 liedjesschrift Albert Van Opstal pag. 20 met afwijkende tekst. Verwant aan "Ik wou dat ik nog een ketje was".

Van politiek daar zal ik veel van houden
Maar moest ik er nu eens over sjouwen
Dan kreeg ik zeker ruzie van ons Mama
Ach, was ik maar zo groot als mijn Papa
Dan kreeg ik zeker ruzie van ons Mama
Ach, was ik maar zo groot als mijn Papa

Laatst was ons Mama de beddens aan het opmaken
En onze Papa wilde haar niet gerust laten
Hij pakte haar altijd tussen haar been
Zij riep: schei uit want ge doet mij zeer
Dan heeft zij hem in hare armen genomen
Enige maanden nadien is er een zusje gekomen
Dat zag ik door het sleutelgat goed na
Ach, was ik maar zo groot als mijn Papa
Dat zag ik door het sleutelgat goed na
Ach, was ik maar zo groot als mijn Papa

'k Wil u nog iets van onze Pa vertellen
Ge moogt het niet verder gaan uitbellen
Want anders is er weer ruzie in ons huis
En ons Mama die vindt dat ook niet pluis
Laatst was ons Mama alleen gaan schaatsen rijden
En ons Papa was met de meid aan 't vrijen
Dat zag ik allemaal langs het raampje na
Ach, was ik maar zo groot als mijn Papa
Dat zag ik allemaal langs het raampje na
Ach, was ik maar zo groot als mijn Papa

383. De stomme ezel[747]

Kluchtlied

Hoort vrienden lief 't lied dat 'k ga zingen
't is waar gebeurd, ik zweer het op mijn eer
Ik had enen vrijer die ik zo zeer beminde
en hij beminde mij ook oprecht en teer
Maar ik wilde soms het minnevuur opwekken
als wij zijn alleen en niemand ons bespied
Ik mag hem dan wel honderd oogskens trekken
die stomme ezel, hij verstaat mij niet
Ik mag hem dan wel honderd oogskens trekken
die stomme ezel, hij verstaat mij niet

'k Was laatst met hem den buiten in gaan wandelen
Wij zaten beiden in de groene wei
'k Was moe van over en 't weer te wandelen
En trok hem met zijn hand wat dichterbij
Ik liet mijn hoofd op zijnen boezem rusten
Wijl ik mijn zakdoek in zijnen hals liet
Mijn ogen spraken van bovenaardse lusten
Die stommen ezel en hij verstond mij niet
Mijn ogen spraken van bovenaardse lusten
Die stommen ezel en hij verstond mij niet

Hij stond op, ik sprak wij gaan wederkeren
Wij kwamen thuis, hij liet mij in het pand
Ik sprak: mijn vriend, gij moet mij eens leren
Hoe ik het best mijn deurke open krijgen kan
Hij kwam bij mij en zette zich te roken
Ik zegde: Jan, ik beef gelijk een riet
Ik ben bij nacht verlegen van de spoken
Die stommen ezel, en hij verstaat mij niet
Ik ben bij nacht verlegen van de spoken
Die stommen ezel, en hij verstaat mij niet

Ik sprak: ach Jan, ik durf alleen niet blijven
Blijf wat bij mij als enen braven man
Want dat gedacht, ik kan dat niet verdrijven
Dat dezen nacht een spook mij grijpen kan
Ik heb fosfoorkens[748] maar durf ze niet te pakken
Daar men de plaats in het donkere niet ziet
En hij zei: ik heb er in mijn zakken
Dien stommen ezel, hij verstond mij niet
En hij zei: ik heb er in mijn zakken
Dien stommen ezel, hij verstond mij niet

Hij haalt een fosfoorken uit zijn zakken
En had al rap de kaars in brand gezet
Maar ik wilde hem een partje bakken
En ik kroop stillekens langs achter in het bed
Ik stond in mijn hemd en wilde hem doen bemerken
En roep: pas op Jan dat ge niet verschiet
Hij lag in slaap en ronkte gelijk een verken
Den stommen ezel die verstond dat niet
Hij lag in slaap en ronkte gelijk een verken
Den stommen ezel die verstond dat niet

Zo enen vrijer moet elkeen vervloeken
En ik zond hem al spoedig op de straat
Nu loop ik rond om enen anderen te zoeken
Die mij bemint en ook daarbij verstaat
Hoort meisjes lief als gij wilt vreugde rapen
Neemt genen dromer want 't kost u veel verdriet
Hij kent alleen rusten, weken en slapen
Zo'n stommen ezel, hij verstaat u niet
Hij kent alleen rusten, weken en slapen
Zo'n stommen ezel, hij verstaat u niet

[747] Cfr http://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2016/04/naar-de-kermis/ . De oudste versie is al van circa 1850

[748] lucifers

384. In ons dorpje

Kluchtlied

In ons dorpje zijn de meisjes
ja als Engeltjes zo schoon
die mij lieflijk tegen lachen
en mij noemen lieven Toon
Dan begon ik rood te worden
en ik beef voorwaar nog meer
als zij mij bij de kinne pakken
en mij strelen zacht en teer

'k Ben aan 't blozen als de rozen
als er een meisje mij beziet
'k Zou wel trouwen, 'k zou wel trouwen
maar helaas ik durf het niet

Zondags ging ik uit he twandelen
Met mijn lief al aan mijn zij
Zij sprak mij van met liefde t' handelen
Ach wat was mijn harte blij
Ik dacht daar ene vreugde te rapen
Maar zij is rapper dan de wind
Ik kon haar niet laten ontsnappen
Toen was het meisje welgezind

(refrein)

'k Ben gemaakt om te behagen
Zie daar moet toch iets van zijn
Dat de meisjes mij dagelijks vragen
Met een lachje schoon en fijn
Terwijl zij aan mijn jaske trekken
Schier mij trekken met geweld
Antoon laat ons bezieën[749] gaan plukken
Laat ons wandelen gaan langs 't veld

Op zekeren dag zo sprak ons Trientje
Ik wil worden uwe vrouw
En ik min u toch zo teder
En ik blijf u altijd getrouw
Wil uw lot aan 't mijn verbinden
En wij scheiden nimmer meer
En ik maak u vast gelukkig
Oh, zeg ja, omhelst mij teer

(refrein)

Voor den Burgemeester komen
Zie dat doet mij niemendal
Kon ik maar een schoon meisje trouwen
Oh! Dan stond ik zeker pal
Maar als ik aan 't huwelijk denke
'k Word benauwd, ik schrik en beef
Nu daarom heb ik vast besloten
Nooit te trouwen zolang ik leef

(refrein)

Zie jongmans gij moet het weten
Doet uw goesting en ik de mijn
Maar de meisjes die van trouwen spreken
Moeten bij 'n anderen zijn
'k Heb veel liever jong te blijven
En naar bal en feest te gaan
Dan te kijven met de wijven
Neen, het trouwen staat mij niet aan.

(refrein)

[749] bessen

385. Thomas' bruiloftsfeest[750]

Kluchtlied

Ik kom van Thomas' bruiloftsfeest
en vermits hij is krom geboren
heeft hij Magdalena uitverkoren
die tegen hem pikkelt om ter meest
Moeder en Vader die ook vies kunnen poten
mankten de bruiloft achterna
Hoe zij daar kwamen aangestoten
zal ik u eens vertellen gaan

De bruid ging met haar pinkelbeen
dat is 101, dat is 101
De moeder met haar scheve zij
deed er nog 100 bij,
deed er nog 100 bij
Thomas die vanachter stond
met zijn kwakkelkont, met zijn kwakkelkont
die riep maar: "Vrienden, blijft wat staan
ik kan zo rap niet gaan!"

Op het stadhuis nader in den gang
Moesten wij ons weer opzij voegen
Voor papaatje en die heren die ons vroegen
Of zij trouwden zonder dwang
Alles ging goed dat er niets aan lette
Maar iedereen schoot in een lach
Als hij die vieze processie zag
Als elk op toer zijn naam ging zetten

(refrein)

Van het stadhuis gingen wij altegaar
Recht naar Onze Lieve Vrouwe kerk

[750] Spotlied in het genre van "de Neuzenbruiloft" cfr. http://www.wreed-en-plezant.be/wrdprs/2007/11/neuzenbruiloft/

Om er hunnen trouw te versterken
Want voor de wet alleen is dat niet klaar
Hoefkens de Luis moest van voor marcheren
Hij was er heel netjes voor opgezet
Thomas met zijn bruid waren in groot toilet
En stapten vooruit zonder te mankeren

(refrein)

's Avonds gingen zij geheel en blij
Naar huis waar zij moesten gaan slapen
De bruid stond ook niet lang te gapen
Zij was ontkleed op één, twee, drij
Zij ging in den donkeren lopen
En kroop stillekens achter het bed
Thomas dien had er op gelet
En was er gauw bij gekropen

De bruid deed met haar pinkelbeen
dat is 101, dat is 101
Thomas nu verheugd en blij
deed er nog 100 bij,
deed er nog 100 bij
Moeder die vanachter bleef
Die verschoot van deeg[751],
die verschoot van deeg
Maar ziet dat spelleken nu toch eens aan
Nu kan den schelm gaan

Verder in dien avond laat
Vader was dikwijls uitgeschoven
Moeder had ook teveel genomen
Gelijk het met zulke dagen gaat
De getuigen met hunne wijven
Die botsten altijd tegeneen
Het was een gepikkel ondereen
Dat ik u niet kan beschrijven

De Vader nu geheel slap van been
deed 101, deed 101
De moeder met haar scheve zij
Die waggeld' opzij,
Die waggeld' opzij,
De getuigen altemaal
Die zagen niet meer klaar,
Die zagen niet meer klaar
Zij rollebolden op den grond
Alles draaide rond

[751] Veranderde van kleur.
[752] W&P nr 850. Ook in "Zo d'ouden zongen" (MUZ0132 pag. 462)

386. De goede vent[752]

Kluchtlied

Vrienden ik heb een aardig wijf
Ik mag den trouw mij gaan beklagen
Dat duurt zoal een jaar of vijf
Die ros zal mij de deur uit jagen
Nochtans ik ben een brave man
Ik werk, ik slaap zoveel ik kan
Ik schuur, ik was, ik speel met de klein
Zouden er nog zulke venten zijn?
Ik schuur, ik was, ik speel met de klein
Zouden er nog zulke venten zijn?

's Zaterdags kom ik naar huis
Dan heb ik haar al mijn pree gegeven
Dan zegt zij: Jantje, schuurt mijn huis
'k Zal u dan morgen wel wat geven
Dan ben ik zo haastig en zo blij
En ik schuur dat huis in één, twee, drij
Maar dan moet ik nog wassen
de doeken van 't klein[753]
Zouden der nog zulke venten zijn
Maar dan moet ik nog wassen
de doeken van 't klein
Zouden der nog zulke venten zijn

's Zondags als iedereen is gekleed
Om een zwakke pint te gaan verteren
Dan maar, ik geef madam haar kind
Om gaan te dansen en gaan te smeren
Dan geeft zij mij een cens of tien
Ik mag dan eens naar de foor gaan zien
En zij gaat drinken haar lijf vol wijn
Zouden er nog zulke venten zijn?
En zij gaat drinken haar lijf vol wijn
Zouden er nog zulke venten zijn?

En 's nachts dan komt zij zat naar huis
Dan lig ik in mijn bed te beven
Ze roept dan met veel gedruis:
Ge moet mij den waterpot eens geven
Ik spring uit mijn bed dan in mijn vaan
En moet wachten tot zij heeft gedaan
En spreek ik dan eens van wat te doen
Dan slaat zij seffens met haren schoen
En spreek ik dan eens van wat te doen
Dan slaat zij seffens met haren schoen

'k Heb nooit een ogenblik plezier
Als ik bij zo'n wijf moet leven
Was ik maar honderd uren van hier
Of was ik maar alleen gebleven

[753] Van 't klein (kind)

Als ik eens zeg mijn engeltje lief
Dan krijg ik zo ’n peer of vier
En als ik spreek van minnepijn
Dan zegt ze da’k ne sukkelaar zijn
En als ik spreek van minnepijn
Dan zegt ze da’k ne sukkelaar zijn

387. Amuseert u

Kluchtlied

'k Wil, geachte Damen, Heren
u eens spreken van een ding
over 't woordje “amuseren”
't geen ik in dit liedje zing
Moesten wij soms naar een feestje
vooral bij een trouwpartij
als men ons iets wenst voor 't eerste
dan komt er dit woordje bij

Amuseert u goed, Jan of Katrien,
'k vind dat wel heel aardig, laat u zien
dat ze van u houwen.
Als ge dan gaat trouwen
ik zeg: houdt u goed, vrienden salut,
amuseert u, amuseert u.

Mijn vriend, u zult hem kennen
’n Oprechten goeien bloed[754]
‘k Weet niet hoe hij het kan gewennen
Toch bezit hij veel moed
Hij heeft al zeven kleine gasten
Maar ’t is een pantoffelheld
Ene kwade vrouw en andere lasten
Thuis wordt hij voor nul geteld

Amuseert u met dat klein gerij
‘k Gun er hem nog een tweeling bij
Hij moet veel betrouwen
Zijn schoonmoeder houwen
Die hem met de zweep dresseert, salut
Amuseert u, amuseert u

Ik stond overtijd te loeren
Hier in de Begijnenstraat[755]
‘k Was zo voor de flem[756] aan ’t toeren
Maar zie wie daar voor mij staat
Zwarten Neel en Jef den Witten
Trokken samen naar ’t gevang
Zij moesten twee jaar gaan zitten
En ik zei hun met belang:

Amuseert u goed en houd u struis
Liever gij als ik , ‘k ben liever thuis
‘k Ben niet voor die wetten
Die op ’t droog u zetten
‘k Riep van onder mijnen paraplu
Amuseert u, amuseert u

388. De verliefde jongman

Kluchtlied

Ik ben een verliefde jongen
van vreugde is mijn hart doordrongen
'k Deed tot mijn lief de vraag:
willen wij uitgaan vandaag?
Wij zullen vreugde maken,
dansen dat het zal kraken
gij weet, 't is bal masqué
in den Robinet[757]
Liefste schat, zeg mij dat
mag ik hopen,
dan kan ik zonder schrik
van liefde dromen
hopen dan, als het kan
om negen uren
in 't laat als 't negen uren slaat
dansen wij op de maat

Ach ik ben zot als ik denk aan plezieren
die wij met elkaar samen gaan vieren
en op u mag ik mij wel betrouwen
schatje lief, hartendief, gij zijt mijn gerief
Meisje zoet, zeg dat ik u wachten moet
dan is alles goed

O wat een vreugde zal dat wezen
Als het meisje uitgelezen
Zal stappen aan mijn zij
En ieder kijken zal naar mij
En dan onder het dansen
Reken ik op de kansen
Om haar in deugd en trouw
Te vragen tot mijn vrouw
En daarop in galop
In d’ armen sluiten
En met moed en met spoed
Recht naar den buiten
En eens daar weet ik waar
Wij kunnen rusten
In ’t kort[758] dan word ik haar man
Daar ben ik zeker van

[754] Een goede bloed: iemand met een goede inborst, een deugdzaam, betrouwbaar en verdraagzaam persoon
[755] Daar is een gevangenis. Iemand naar de Begijnenstraat brengen = naar de gevangenis brengen
[756] doen alsof, voor de schijn, voor de grap

[757] Er waren indertijd in Antwerpen minstens drie drankgelegenheden die “Café du Robinet” noemden, allicht befaamd om hun bierkraan
[758] binnenkort

Ach ik ben zot als ik denk aan plezieren
Die wij met elkaar samen gaan vieren
En in den buiten, o welk een vreugde
Och God! Och Heer! Ik vraag niet meer
Laat het toe voor enen keer
Och Heer! Och God! Ik word nog zot
Van mijne Charlotte

Maar ziet eens wat zotte kuren
’s Avonds om negen uren
Ziet men den kameraad
Staan wachten op de straat
Terwijl den regen valt neder
Wacht hij zijn liefste teder
En terwijl hij daar te wachten staat
Danst zij in de Offerandestraat
’n Redewals[759], een polleka[760]
Met een zijner vrienden
En den armen bloed, die wachten moet
Naar zijn beminde
Z’ is blij gezind, het lieve kind
Doet menige dansen
En in de zaal achter en paal
Drinken zij kolossaal

Terwijl haren vrijer daar staat te wachten
Gaat zij met zijnen vriend samen vernachten
En hij is kwaad als hij het hoort vertellen
Zegt hij ongegeneerd, z’heeft geprofiteerd
Maar ik ben geleerd
’t Is goed, mijnheer, voor enen keer
Ik betrouw geen wijven meer

[759] ? een soort wals
[760] De Polka-dans

389. Oh! Oh! Oh! Oh! Oh! Oh! Oh!

Kluchtlied

Gelijk gij mij ziet
heb ik een raar manier
en als ik ga op zwier
dan maak ik veel plezier
Zie ik 'n jonge meid
dan ben ik gans verblijd
neemt zij van mij afscheid
dan heb ik spijt
want ik heb ze nooit veracht
het vrouwelijk geslacht
ik heb er dag en nacht
zeer dikwijls aan gedacht
want ziet er mij nog één aan
ik laat ze niet meer gaan
neen, want ik geef er soms
mijn laatste centen aan.

Oh! Oh! Oh! Oh! Oh! Oh! Oh!
Wat vreugde in ons leven
kan zo een vrouw ons geven
Oh! Oh! Oh! Oh! Oh! Oh! Oh!
Zie ik zo’n flinke meid
dan ben ik gans verblijd

Zo kwam ik overtijd bij zo ’n dikke meid
Zij scheen ook zeer galant, zij was charmant
Ik huurde een voituur[761], aan 5 frank per uur
En ik en mijn vriendin reden den buiten in
Wij reden recht naar de Dikke Mee
Waar dat ze mij ook zee
Om ons wat gaan te profiteren
En ons gaan wat ’t amuseren
Dan riep ik op de Madam, die spoedig kwam:
Breng ons wat platte kaas en ’n boterham

(refrein)

Door het maken van plezier riep ik op mijn koetsier
Die kwam al spoedig veur tot aan de deur
Ikke en mijn vriendin stapten het rijtuig in
Zij was toch zo tevreê, mijn Charitée
Ze zei: ach lieve sus, geef mij nog ’n kus
En ikke en ons Treze, we kusten er niet nevens
Des avonds kwam ik thuis
Dat viel dan ook niet pluis
Ik had teveel gezwanst
Ik moest naar het gasthuis

(refrein)

[761] Oorspronkelijk elk vervoermiddel (frans: voiture, van het latijnse werkwoord vehere en het daarvan afgeleide “vectura”: vervoer, transport). Na 1900 veelal een auto

390. Een patente jongen

Kluchtlied

Een fijne jongen dat ben ik
't is colossaal
Ik behoor ook tot de grote chique
't is primordiaal
Ik word bemind door elk lief kind
hetzij door blond, zwart, groot of klein
<*spraak*>
Ja, dames en heren, wilt u weten waarom ik bemind word? Daarom:

Omdat ik een patente, omdat ik een excellente
omdat ik een verduivelde chique jongman ben
Omdat ik een patente, omdat ik een excellente
omdat ik een verduivelde chique jongman ben

Ga ik soms in een restaurant
Oh quel bonheur
Tien garçons dadelijk bij de hand
Votre serviteur
Ik ben de baas, en als een haas
Loopt ieder voor mij, groot en klein
Ja hetzij in de Pehoor, in den Palais Indien,
Les Milles Colonnes, tien garçons, en waarom?

(refrein)

In schouwburg of café-chantant
O very fijn
Zit ik altijd op d'eerste rang
O very fijn
Ik ben bemind niet om de pint
Niet voor cognac, goed bier of wijn
Neen, trakteren doe ik niet
Daarom beminnen zij mij niet,
Zij beminnen mij maar …

(refrein)

Als ik in de Zoölogie wandelen gaan
Fijntjes en net
Dan blijven de mensen meeestal staan
Dat geeft mij pret
Men kijkt niet meer naar aap of beer
Maar wel naar mij, is dat niet fijn
Maar nu zijn er die zeggen dat ze naar mij zien
Omdat ik den grootsten aap ben
Maar daarom is het niet, het is

(refrein)

391. De magnetiseur

wijze: in slaap doen

<***vraag***> Vriend, kunt gij zien?
<***antwoord***> Ik kan geen steek zien
<***V***> Wat heb ik hier in mijn hand?
<***A***> Enen nickel van 0,25 centiem
<***V***> en wat is dees?
<***A***> een horloge
<***V***> een gouden, een nikkelen of en zilveren?
<***A***> Een zilveren
<***V***> En wat heb ik nu in mijn hand?
<***A***> Enen zakdoek
<***V***> Enen witten of enen roden
<***A***> Enen roden
<***V***> En wat moeten wij beminnen?
<***A***> Het rood
<***V***> En wat heb ik nu weer vast?
<***A***> Dat weet ik niet, g'hebt mij nog niks gezegd
<***V***> Hier zie, dat is wat anders. Wat is het? Pak eens vast.
<***A***> Een tas
<***V***> Blaas daar eens in (tableau blazen)
En wat heb ik nu weder vast?
<***A***> Een hoed
<***V***> Enen bolhoud of enen slappen hoed?
<***A***> Enen slappen hoed.
<***V***> Wat zit daarin?
<***A***> Niets
<***V***> En wat zit er nu onder?
Enen varkenskop
<***V***> En aan wie geef ik nu een hand?
<***A***> Aan een kwaai schoonmoeder
<***V***> Zie eens, wat is dat?
<***A***> Dat is een pint
<***V***> Wat is daarin?
<***A***> Daar is lekker bier in
<***V***> En wat is dees?
<***A***> Ook een pint met bier in
<***V***> En wat moeten wij daarmee doen?
<***A***> Elk er een uitdrinken!

392. Ferrer[762]

Romance

Wat waart gij groot, oh koninkrijk van Spanje
Onder Karel V volgens geschiedenis
De zon die ging niet onder in zijn landen
maar nu helaas, een schim die daarvan is
overgebleven van land, rijkdom en schatten
door inquisitie op d'achtergrond gesloten
en nu komt gij uw euveldaad vergroten
door vals bedrog en laffe broedermoord

Een laffe broedermoord
oh, Spanjaards van weleer
waar zijn uw roem en zegen
uw grootse faam, uw recht en rijk
hebt gij gesleurd door modder en door slijk

Een wet die zegt in de Europese landen
Eenieder heeft het recht van het vrij gedacht
Maar gij verbraakt al die heerlijke banden
Voor enen man er was op voorbedacht
Hij stichtte vrij , ja al die moderne scholen
Voor het werkvolk en voor de burgerij
Maar gij kwaamt hem in zijn grootse werk storen
Door haat en nijd en door Jezuïeterij
En door Jezuïterij

Om de kiem van het vrij gedacht
De vooruitgang te beletten
Hebt gij Ferrer , die edele ziel
Onschuldig in den kerker gebracht

Van alle kanten kwamen protesten , kreten
Zijn dochter smeekte om vergiffenis
De rechters wilden van geen genade weten
En velden onmeedogend een vonnis
Door valse eden lieten zij hem condamneren
Door list en laagheid en door priestergeweld
Zo deden zij den martelaar fusiljeren[763]
Maar hij die stierf zo dapper als een held
Zo dapper als een held

Zijn laatste woorden die
Zullen wij nooit vergeten
Als men het vuur het vuur bevool
Riep hij nog : Leve de moderne school

Als martelaar zijt gij voor t'recht gestorven
Voor de vrijheid en voor het vrij gedacht
De rechters hebben al uw werk bedorven
Maar het blijft bestaan voor gans ons nageslacht
In elk laen in steden
Blijft gij vereerd en wordt uw roem vergroot
Men hoort niets anders dan protest en kreten
Weg met de lafaards die Ferrer hebben vermoord
die Ferrer hebben vermoord

Geëerd zij uwe naam
Vervloekt zijn al uw beulen
Ontbloot het hoofd voor Ferrers naam
En roepen wij : Leve het uur der wraak

==========
392 LIEDEREN - EIYNDE

[762] Francisco Ferrer was een Spaanse anarchist en onderwijs hervormer, die vals werd beschuldigd van een complot om koning Alphons XIII te vermoorden. *"Hij stichtte lekenscholen en bibliotheken, en trachtte in het rijk der monniken, der klerikale overheersing, de vrijheid van de geest te vestigen. Dit is zijn misdaad, en zijn enige misdaad"* (Het Volk: dagblad voor de arbeiderspartij, 02-11-1906) Hij werd in oktober 1909 terechtgesteld onder impuls van de Inquisitie, hoofdzakelijk omdat hij de vrije meningsuiting propageeerde!

[763] Neerschieten, executeren met een "fusille", geweer

Liedtitels

pagina

1. Raadgevingen 2
2. Koster zijn 3
3. Als ik rijk was 3
4. Kleine vrouw 4
5. De waterleiding 5
6. Au contraire 5
7. Pardon 6
8. Ik zou willen trouwen 6
9. Jongmans leven 7
10. Het kabaske 7
11. Achter ‘t Muziek Militaire 8
12. Blauw schenen 8
13. Afgevet 9
14. Een nachtelijk avontuur 11
15. Daar is een steek aan los 11
16. Voor ‘t ongeluk geboren 12
17. Ik zien haar zo gaarne 12
18. De Dames van Parijs 13
19. De Vrouwen Soort 13
20. De Vrolijke Bakker 14
21. De Missendiender 15
22. Mijn eersten dans 15
23. Als ik eens zo gelukkig was 16
24. Liefst getwee 16
25. Mijn ander broek 17
26. Ik hou veel van een grap 18
27. Da’s ambetant 18
28. Mijn Trees 19
29. Het Koetsierke 19
30. Dat is Werken 20
31. De Onbekende 20
32. ‘t Is genen haas, geen konijn 21
33. Bernard en Katrien 21
34. Manneke Pis 22
35. Laura 23
36. De Italiaanse 23
37. Van mijn Louiza 24
38. Een ongeval 24
39. Beklaglied van een jongman 25
40. Boerke Saffraan 26
41. Wat men zou willen zijn 26
42. Elementen 27
43. Ik ben Papa 27
44. De Jood 28
45. Toone 60 28
46. De Kazerne 29
47. De Kokernoot 30
48. Schoone meisjes 31
49. De ontmoeting 31
50. ‘k Heb ik het niet gedaan 32
51. De dood van mijn hondje 33
52. Pom pom pom 34
53. Half tien 34
54. Mijn Florentine 35
55. Op Kermisdag 35
56. Och Lot 36
57. Dat is gemijn 36
58. Quadril 37
59. De pijnbank 37
60. Op wacht 38
61. De mislukte liefde onder de paraplu 38
62. Mislukt op het bal masqué 39
63. Het dier 39
64. Mieke houd uw fatsoen 40
65. De scharen slijper 41
66. De zoete waar 41
67. Mieke, ‘k zie u zo gaarne 42
68. Mathileke 42
69. Dopperslied 43
70. ‘t Is krot 44
71. Mijn Pelagie 44
72. Marie 45
73. De stoeltjeszetster 45
74. De verkeerde wereld 46
75. Een Boere Lummel 47
76. Het Nougat Ventje 47
77. O Carolien 48
78. Het kan geen kwaad 48
79. Aan het strand 49
80. Seraphien 50
81. Souvenir 50
82. Van Rikke tak 51
83. Josephine is henen 51
84. ‘k Wou dat ik nog een kindje was 52
85. Het houten been 52
86. De wil van God 53
87. Een trouwpartij 53
88. Stil Jef, ik kan daar niet tegen 54
89. De doppers 55

90. De mode van de vrouwen 55
91. Den Directeur 56
92. De Bonenfretter 57
93. Mijn eerste lief 57
94. ’s Nachts na twaalf uren 58
95. Zo’n kleine vrouw 58
96. De deling 59
97. De Gazet 60
98. De Plakker 61
99. Aan de Zuiderzee 62
100. Mijn Sophieke 62
101. Droomlied 63
102. Onze standbeelden op schok 64
103. Het gespleten Regiment 66
104. Op jacht 66
105. Den Boer en zijnen knecht 67
106. Liefste lieveke 67
107. De Barometer 68
108. Romantisch 68
109. De Garde Chasse 69
110. Als ge wilt trouwen 69
111. De drij Advocaten 70
112. Pak Pak 71
113. Wacht nog een beetje 71
114. Mijn tingeling 72
115. Le siffleur 73
116. De omnibus 73
117. De Pensjager 74
118. Het lied van den soldaat 75
119. Drinkt botermelk 75
120. Chareltje 76
121. Grootvader en Paleon 77
122. Ringelrijen 77
123. Den boer die den Hemel gaat zoeken 77
124. Kloris en Mina 78
125. Mijn huishouden 79
126. Door liefde aaneengevrozen 80
127. Stanske 81
128. De keukenmeid 81
129. Het zweeterken 82
130. Het vrouwenhaar 83
131. Den duren tijd 83
132. Het comiteit 84
133. De scharensliep 85
134. Het wafeltje 85
135. De spiegelkas 86
136. Pikken 86
137. De geschiedenis van Antwerpen 87
138. Vreemde stielen 88
139. Een goeden raad 88
140. De brand 89
141. Het zwembroekje 90
142. Leonie en Henri 90
143. Ik volg moeders raad 91
144. Snuiven 92
145. De vlooien 92
146. De welgelukte vrijage 93
147. Leren liegen 94
148. Deftige familie 95
149. Verboden te roken 95
150. Geen geluk bij de vrouwen 96
151. Uit vrijen gaan 96
152. Ge moet eens komen 97
153. Dat is voor de vrouwen 97
154. De wasserij 98
155. Wat ik vergeten was 99
156. Mijn bewijs 99
157. Momy I 100
158. Draait eens aan mijne molen 101
159. In Madrid 101
160. De vrouwen doen de mannen na 102
161. Hij zit er binnen 103
162. Een nieuw refrein 103
163. ‘k Zwijg dat ik zweet 104
164. Oh Odella 104
165. Een goed leven 105
166. ‘t Schoonste zijn de benekens 105
167. Ik drink hem gaarne 106
168. Bonsoir 107
169. Tesamen 107
170. Een gezonde affaire 108
171. Zoete herinnering 108
172. Dat is aardig hé 109
173. De opslag van de tabak 110
174. In mijnen tijd 110
175. Den aard naar mij 111
176. De mannen zijn geen mannen 112
177. Soldatenmuziek 113
178. Twee ziektes 113
179. De nieuwen dopper 114
180. Geschuurd 115
181. De sukkelaar 115

182. De leugenaar 116
183. Ah Ah Ah 116
184. Katoke 117
185. Melodij 117
186. De kreupelen 117
187. Margot verlaat het dorpje 118
188. Mirela 118
189. De appelboom 119
190. Gered 119
191. De revolutie 120
192. Kinderliefde 121
193. De kleine zwaluw 121
194. De blinde knaap 122
195. Aan u alleen 122
196. De wisselwachter 123
197. Volg Moeders Raad 123
198. De Vier Jaargetijden 124
199. Sint Nicolaas Avond 124
200. Sint-Nicolaas Avond (2) 125
201. Kinderbeden 126
202. De laatste vergiffenis 126
203. Het popje 127
204. De invalide 127
205. Veracht niemand 128
206. Den dronkaard 128
207. Eens zult gij wederkeren 129
208. Het kinderhart 130
209. De clown 130
210. Het Apachen hart 131
211. Lachen doet pijn 131
212. Haar witte kleed 132
213. Brood voor Moeder 133
214. De eerdief 133
215. De vogel vliegt 134
216. Moeders smart 134
217. De kleine luchtballon 135
218. Vergeet ze niet 135
219. Roosje 135
220. De weduwe van de soldaat 136
221. De wees van de soldaat 136
222. Werkmansleven 137
223. Lara, Lara, arme Lara 138
224. Op ‘t kerkhof 138
225. De dief 139
226. Het klokje 139
227. Sint Nicolaas en de Oorlog 139
228. De blauwe golven 140
229. Het hart van een kind 141
230. Het lied van den smid 141
231. Het zeemanskind 142
232. Het verloren kind 142
233. Nederlands volkslied 143
234. Zoete min 143
235. Het bloemken 143
236. Den ouden bedelaar 144
237. De laatste vaderkus 144
238. De arme vrouw 145
239. De klokken luiden 145
240. De Gondel 146
241. Het balfeest 146
242. Het dronkaardskind 146
243. Het kusje 147
244. De vagebond 147
245. Moedersmart 148
246. De klokken van Corneville 148
247. Het Franse weeskind 149
248. De slaaprust 149
249. Golo en Genoveva 150
250. Liefde 152
251. Het schoonste meisje 152
252. Het Oude Testament 152
253. Lotelingslied 153
254. Napoleon de Grooten 154
255. Trouwbelofte 154
256. Gij zijt zo schoon 154
257. De twee straatjongens 155
258. Ongeluk in de lichtstad Antwerpen 155
259. Het weesje 156
260. Bertha de verlatene 157
261. De vondeling 157
262. De zieke jongeling 157
263. De droevige jacht 158
264. Strijdlied van Wetteren 159
265. Het kind van een dief 159
266. De werkman 160
267. Ik ken een lied 160
268. Den eik 161
269. Er is geen God 161
270. Gerechtigheid 161
271. De Zwarte Wolk 162
272. De jacht naar ‘t geld 162
273. Eer ik u kende 163

274. Het werkmanskind 163
275. Het bloemenmeisje 163
276. Hun laatste vaarwel 164
277. De laatste woorden van een stervend soldaat 164
278. Een groet aan de krijgsgevangenen 165
279. Het gebed voor de Vrede 165
280. Het Kind van den Soldaat 166
281. De Oorlog van 1914 167
282. Het huishuur geschil 167
283. Vergeten 168
284. Herinnering 168
285. Het Weesje 169
286. Lach Clown 169
287. Redevoering van Lamme Sander aan Jef Pladijs 170
288. Voor 't geen er zal uitkomen 170
289. De vent der vuilniskar 171
290. De Weekluizen 171
291. Mijn Pijpje 172
292. De Chik 172
293. De Kletskop 173
294. L'école d'amour 174
295. Liefdadigheid 174
296. Man en Vrouw 175
297. Den apotheker 175
298. Elsje en Claes 176
299. Geen aalmoes meer 176
300. Sequah 177
301. Roosje en Piet 178
302. Het zelfde van Piet 178
303. Zij vluchtte 178
304. De twee Don Juans 179
305. Huwelijkstwist 179
306. Trees en Kees 180
307. De klokken luiden 180
308. Mieke Offerblok 181
309. De kappersgasten 181
310. De schoolkinderen 182
311. De grote en de kleine 182
312. Het wachtwoord 183
313. België en Frankrijk 183
314. De twee gebroeders 184
315. De werkman 185
316. De schoenmaker en zijn dochter 185
317. Schoon Lustica 186
318. De twee Dandy's 187
319. Soldaat en Internationaal 188
320. Mijn familieboom 188
321. Het schipperken 190
322. De twee zwanzers 190
323. De begrafenis 191
324. Den Engelsman 191
325. Tussen 800 matrozen 192
326. Het bloemenmeisje 193
327. Onder de paraplu 193
328. Huwelijkstwist 194
329. Het kusje 195
330. De Eerste Communiecant 195
331. De voddewijven 196
332. Den Dop 196
333. Op zijn boerkens 197
334. De mascotte 198
335. De die daar 198
336. Niets te winnen 199
337. De twee verliefden 199
338. St. Nicolaas 200
339. Het kaartspel 200
340. Menslievendheid 201
341. Honger 202
342. Het kindje slaapt 202
343. Zijn eerste stap 203
344. Lieve moeder 203
345. De kleine bochel 204
346. Oorlogsdroom 204
347. De wraak der blinde moeder 205
348. Ontrouw 206
349. Den beiaard 206
350. Ene blinde bij zijn ontwaken 207
351. De stem der zee 207
352. Het dagboek 208
353. De bede van den werkman 208
354. Krijgsgevangenen brief aan zijne vrouw 209
355. De mannen doen de vrouwen wenen 210
356. Haar zoon 210
357. Vaders Naamdag 211
358. De publieke vrouw 211
359. Het hart van een kreupelen 212
360. Verzachtende omstandigheden 212
361. De liefdadigheidszanger 213
362. Apachenleven 214
363. Trientje en Petrus 214
364. Italianos 215

365. Droeve tijden 215
366. Apachenleven 216
367. Melanie 216
368. Brief uit het kamp 217
369. Ho la la 218
370. Is dat Gods wil 218
371. Het mislukte offensief 219
372. De zoon van den sergeant 219
373. Hare Cinema 220
374. Oorlogsellende 221
375. Een bastaard 221
376. Een edelmoedig hart 222
377. Den beenhouwer 222
378. De zieken verpleegster 223
379. De slet 224
380. O die huisbazen 225
381. Onze Piet 225
382. Zo groot als mijn papa 226
383. De stomme ezel 227
384. In ons dorpje 228
385. Thomas' bruiloftsfeest 228
386. De goede vent 229
387. Amuseert u 230
388. De verliefde jongman 230
389. Oh! Oh! Oh! Oh! Oh! Oh! Oh! 231
390. Een patente jongen 232
391. De magnetiseur 232
392. Ferrer 233
Liedtitels 234

INCIPITS

Eerste zin strofe 1 of refrein, paginanummer

'

'k Heb een goede zaak, ik slacht maar raak *222*
'k Wil, geachte Damen, Heren *230*
't Was heden tribunaal voor twee arme oude lieden *167*

‘

‘k Bemin u nog altijd Lizon *120*
‘k Ben altijd goed en wel gezind *107*
‘k Ben armen bloed en ik moet zoveel lijden *183*
‘k Ben niet al te just *108*
‘k Ging eens met mijn vriend *178*
‘k Heb weer een ander lief *216*
‘k Kan voor ‘t minst zo lang onthouden *188*
‘k Koom just van Holland hier te arriveren *114*
‘k Moet gaan doppen in de Venusstraat *114*
‘k Vree met een meisje ja een hele tijd *96*
‘k Wil het gedogen, 'k was niet bedrogen *193*
‘k Wou da ’k zo’n klein vrouwke had *4*
‘k Zag een juffer gans alleen, tralala, tralala, tralala *34*
‘k Zat scharlings aan mijn cuisinière *99*
‘k Zie steeds in den nacht *155*
‘k Zwijg dat ik zweet *104*
‘t Is feest daarginds, elks ogen stralen *146*
‘t Is maar pas een week geleden *173*
‘t Is toch wel wreed zo zei mijn wijfke *212*
‘t Is vijftig jaar dat ik in de kerken *3*
‘t Klinkt luid maar toch zo aangenaam *139*
‘t Klokje luidt zo stil op zachten toon *139*
‘t Knaapje kwam tot haar nader *158*
‘t Was een jongen braaf en zeer werkzaam *123*
‘t Was gisteren een dag van rouw *191*
‘t Was hare beurt en met een schaar *202*
‘t Was koud, een snerpende wind *224*
‘t Was middernacht en bij den rijken *168*
‘t Was revolutie te Parijs *120*
‘t Was rond Visé, twee jaar geleden *205*

’

’k Ben ne guit, ik lach al de meisjes uit *83*
’k Had nog maar mijn kinderschoenen uit *96*
’k Heb daar iets in ’t oog gekregen *15*
’k Heb dees week, wil mij eens goed verstaan *59*
’k Heb een dochter van twintig jaar *85*
’k Moest lest in Brussel zijn *95*
’k Verloor mijn zinnen met die blondinne *49*
’k Was laatst op een trouwpartij *53*
’k Wil wel werken, ‘k Wil wel werken *20*
’t draaide, ‘t zwaaide *67*
’t Is akkerdonders weeral twee *17*
’t Is al een week of drij *71*
’t Is genen haas, geen konijn, sapristie, wat mag dat zijn *21*
’t Is toch wel iets als men dat ziet *43*
’t Is van rikke tak rikke tak tire *51*
’t Meisje was vlug van schreden *38*
’t Was deze winter fel gevrozen *80*
’t Was er een met rosse haar ay ay ay ay *63*
’t Was laatst in ’t dorp een grote feest *38*
’t Was op een winteravond *12*
’t Was op een zomermorgen *51*
’t Was op enen vroegen morgend *74*
’t Zijn slangerige tangen *13*

A

A sa, wat zie ik ginder dan *191*
Aan de kazerne daar stond er op wacht *126*
Aan den oever van een snellen vliet *156*
Aan één onzer *201*
Aan het stille strand der Zuiderzee *62*
Ach aub mijnheer den apotheker *175*
Ach broertje, had ik zulk een pop *200*
Ach Elsje lief, aanhoor mijn droeve bede *176*
Ach God, wat moet een arme moeder lijden *145*
Ach heer, hebt medelijden *167*
Ach ik ben zot als ik denk aan plezieren *230*
Ach kindren lief zwicht u voor het gevaar *140*
Ach lieve Frans, kom juist om half tien *34*
Ach Mieke lief, wat ben ik te beklagen *181*
Ach mijn lief moeke teer *210*
Ach mijn Louize, wat kunt gij kniezen *24*
Ach moeder lief waarom die tranen *135*
Ach moeder lief, had ik u niet *122*
Ach moeder waar gaan wij naartoe \ 163
Ach moeder, zegt een blinde knaap *122*
Ach schoon Odella *104*
Ach vrienden, geef mij toch een raad, want ik heb schromelijk veel vlooien *92*
Ach zie, daar woont mijn lieve *44*
Ach, had ik toch maar brood *202*
Ach, kom nog eens, lief onbekende *20*
Ach! Hoe zoet is toch het minnen *152*
Adieu schoon lief, ik trek naar de soldaten *186*
Ah! Ah! Ah! Ah! Ah! Ah! Ah *116*
akelig klinkt het daar buiten *167*
Al ben ik nog een van die jonge snaken *226*
Al die vrouwen, ‘t zij Marie, Trees of Marjan *102*
Al wat bestuurt daar is een steek aan los *11*
Alphons die was hier het verdriet *131*
Als de dag heeft getroond *216*
Als den dag plaats maakt voor de nacht *58*
Als een stormweer zo op ons brak uit *218*
Als er iets is voorgevallen *27*
Als er soms iemand zuur ziet *57*
Als ge mij niet kent *61*
Als God er is die alles heeft geschapen *161*
Als ik ’s morgens bij ‘t ontwaken *20*
Als ik met Rosalieke ben gaan vrijen *109*
Als ik nog denk aan mijn kinderjaren *50*
Als ik rijk was zou ik leven *3*
Als Madelein aan haren vriend *127*
Als vader wil ik varen *142*
Amuseert u goed, Jan of Katrien *230*
Andere tijden, andere zeden *6*
Apachen leven is ons streven *214*

B

Beste vrienden, ik kwam hier even *104*
Bij ‘t wiegje van het jongste kind *215*
Bij drama’s en kluchten *220*
Blijf bij mij in ‘t dorpje, mijn schone *118*
Boer André in mijn geburen *67*
Bonsoir, gij allen hier, bonsoir *182*
Brussel, Brussel, daar is het goed om leven *31*

C

Chareltje is een ventje dat ik gaarne zie ... *76*
Chareltje, Chareltje, mijn lieve snuit ... *76*
Clown gij doet ons lachen ... *130*
Clown, spoed u voort ... *169*

D

Da's ambetant, da's ambetant ... *18*
Daar ik dees week getrouwd ben ... *69*
Daar slentert droevig langs de straten ... *221*
Daar staan ik nu, gelijk een aap ... *55*
Daar staat nog het speelgoed ... *168*
Daar stonden zij, de twee geliefden ... *206*
Daar was zo eens een keukenmeid ... *81*
Daarom roepen wij verblijd, leven het plezier en de libertijd ... *7*
Daarom zou ik geen meisje willen zijn ... *26*
Dag Trientje, mijn engel, kom geef mij een zoen ... *194*
Dan ben ik toch niet altijd alleen ... *111*
Dan doe ik stil mijn rondeken ... *82*
Dan is 't, meneer, ik heb dat niet gedaan. ... *32*
Dan kreeg ik van mijn vader een pak slagen ... *50*
Dat bloemenmeisje is een lief sijsje ... *193*
Dat dragen en sleuren, dat doet er mij treuren. ... *197*
Dat vals haar, die valse kin, (da's voor u, da's voor u) ... *59*
Dat vind ik gemijn ... *36*
Dat waren jaren van voorheen ... *208*
De avond viel op d'ijzerwegen ... *123*
De bruid ging met haar pinkelbeen ... *228*
De Dames van Parijs zijn chique maar wel niet wijs ... *13*
De damp steeg op en d'avond zonk ... *142*
De kinderen schreiden van gebrek ... *145*
De klok had middernacht geslagen ... *64*
De lucht is zo somber ... *68*
De maan scheen zo helder ... *146*
De man was ruw, toch goed van hart ... *119*
De mensen ik wil 't niet verbloemen ... *106*
De sneeuw viel vlokkend neer ... *157*
De vader werkte gans de nacht ... *133*
De vogel vliegt de wereld in ... *134*
De vrouw doet soms de mannen wenen ... *210*
De vrouw van een soldaat ... *102*
Den allereersten keer dat ik vree ... *53*
Den avond viel en het kanon ... *127*
Den blinde ziet de wereld rond, liegen is geen affront ... *94*
Den dag daarna met een lachend smoeleke ... *77*
Den trein komt met donderende schreden ... *123*
Des avonds in de maan ... *214*
Des morgensvroeg, wanneer 't begint te dagen ... *160*
die stomme ezel, hij verstaat mij niet ... *227*
Doch dubbel zwaar werd 't lijden dezer moeder ... *205*
Door de liefde gedrongen kwam de schone Marie ... *101*
Drie knaapjes die aan het spelen waren ... *140*

E

Een aalmoesje als 't u belieft ... *174*
Een arme clown zit wenend aan ... *169*
Een arme moeder stort menig traan ... *129, 134*
Een avond in een arme woning ... *211*
Een braaf soldaat moest ook ten strijd ... *136*
Een dief dat ben ik ja, da's waar ... *139*
Een dronken man kwam in een huis getreden ... *128*
Een Duits soldaat heel sterk en kloek ... *200*
Een fijne jongen dat ben ik ... *232*
Een jeugdig paar ging eens uit wandelen ... *21*
Een knaapje nog zo jong en teer ... *142*
Een laffe broedermoord ... *233*
Een man die in Brussel wilt trouwen ... *31*
Een man gedreven door speelzucht ... *159*
Een mens die moet alles wagen ... *88*
Een ongelukkig vriendenpaar staat hier, geacht publiek ... *177*
Een rijke man kwam zijn hart aanbieden ... *224*
Een smidje in zijn smisse ... *141*
Een snuifje, waarachtig, daar hou ik wel van ... *92*
Een ziekte heeft mij 't leven ... *207*
Een zolderkamer donker klein ... *133*
Een zwarte wolk drijft over onze Schelde ... *162*
Eenhandig en krom was de jongen ... *212*
Eenieder vindt er zijn behagen ... *34*
Elken dag ziet gij mij hier ... *45*
En bij het vuur van den haard ... *107*
En nu sta ik hier op wacht ... *38*
En toch zou 'k zo geerne eens trouwen ... *6*
Ene moeder zat aan 't ziekbed neder ... *134*
Enen boer die kwam in onze stad ... *30*
Er is weer een nieuw ambt uitgevonden ... *86*
Er was laatst een onderpastoor ... *86*
Eregisteren dan wandelde ik zo deftig in het rond ... *78*
Even moedig als d'helden van 't verleden ... *188*

F

Fientje wilt het eens gaan vragen ... *93*

G

G' houdt u dan struis, maakt geen abuis ... *2*
Gaat men langs de Meir, ziet men een man zo fier ... *47*
Gaat men zo door de straten voort ... *5*
Ge hebt zo van die stadse mensen ... *18*
Ge kunt m'aanzien, 't kan mij niet schillen ... *95*
Ge weet wel hé dat aarde, lucht en water ... *27*
Geachte vriendenschaar ... *23*
Geen avondwind 'n ruist zo zoet ... *122*
Geen brood, geen vuur is er in huis ... *164*
Geen hout meer in de schamele hut ... *145*
Gelijk gij mij ziet heb ik een raar manier ... *231*
Geloof hen niet mijnen zoon ... *123*
Gelovig volk, komaan en staak uw bede ... *161*
Genoeg, houdt op ... *223*
Gerechtigheid dat is het machtig woord ... *161*
Gij alleen kunt mijn hartje bekoren ... *154*
Gij allen brave mensen ... *112*
Gij allen hebt hier in de kermisweek ... *23*
Gij kunt wel denken Dames en Heren ... *171*
Gij zit daar reeds zoveel dagen lang ... *165*
Ginder op die grote wegen ... *118*
Goeden avond, liefste Roosje ... *178*
Grietje zegt, hier heb ik de bruidsgift ... *77*
Grootvader was een dapperen vechter ... *77*

H

Haar naam die is Suzanna ... *52*
Haar paradijs wat was dat schoon ... *211*
He zeg eens hoe vindt gij de die daar? ... *198*
Hedde gij niks te slijpen ... *85*
Heeft iemand van u niet gezien, mijn vriendin, Carolien ... *48*
Heeft men soms een meisje, dat zeer is gesteld ... *103*
Help mij toch, zo smeekte zij nog ... *155*
Het Edele Kind van Napoleon de Groote ... *154*
Het geeft daarom geen wonder te geloven ... *11*
Het is den dag van Sint Nicolaas ... *200*
Het is koud, de sneeuw valt neder ... *146*
Het is nu in oorlogstijd ... *55*
Het kanon zwijgt, alles schijnt te rusten ... *219*
Het kind minde zijn moeder teer ... *120*
Het kind sprak tot zijn lieven broeder ... *166*
Het kindje slaapt … in sombere dromen ... *202*
Het leven is somtijds wel raar ... *131*

Het liedje van den zwarten man 141
Het meisje sprak met veel plezier 7
Het mensdom hier op aard door geldzucht aangedreven 162
Het valt soms vele mensen te zwaar 39
Het verleden is heen 126
Het was een meid met ogen blauw 131
Het was kermis in 't dorp en de blonde boerinnen 157
Het was Klaasavond, in een weduwen huisje 124
Het zijn al Dames en Mijnheren wat men tegenwoordig ziet 110
Hier uit het kamp mijn vrouwke lief 217
Hier ziet ge twee verliefde heren 198
Hij kreeg die en hij was tevree, getwee, getwee 16
Hij leerde hen zeer wonder fijn 70
Hij sprak 136
Hij was een knaap nog maar een kind 210
Hij was reeds zes en twintig jaren 203
Hij zit weer in mijn ander broek 17
Hij zocht nog eens goed rond 67
Hoe blij kan ne mens niet zijn 170
Hoe meer zielen, hoe meer vreugd zei ons moe 111
Hoe treurig is 't voorwaar te moeten lijden 169
Hoe vreselijk dwaal ik hier 184
Hoera, hoera, daar is den bakker ja 14
Hoevele brave zielen 219
Holala holala 218
Hoor de kinderbede 165
Hoor toch lieve Moeder hoor 117
Hoort eens hoe plezant 113
Hoort gij hun bittere klachten 127
Hoort vrienden lief 't lied dat 'k ga zingen 227

I

Ieder mens heeft zijn behagen in het vissen of het jagen 90
Iedere mens hier op dees aarde 208
Ik arriveerde aan de garros, ne coechèros kreeg commandos 101
Ik ben 'n echte lummel 47
Ik ben een flinke jongen 97
Ik ben een jongen van negentien jaar 153
Ik ben een jongen, ik houd van een grap 71
Ik ben een jongske fraai van leden 25
Ik ben een kloeke vent, met 't bombardement 115
Ik ben een van die rare gasten 7
Ik ben één van die rare lui 18
Ik ben een verliefde jongen 230
Ik ben een vond'ling hoe bitter is mijn lijden 157
Ik ben gelijk ge ziet nog heel fris en gezond 5
Ik ben getrouwd en ge moogt weten 56
Ik ben pas getrouwd maar ik ben het al beu 37
Ik ben Petrus van der Braeken 28
Ik ben plezante Jan die worsten maken kan 222
Ik ben toch raar, ik ken het hart dervrouwen aan het haar 83
Ik ben voor 't geluk niet geboren 19
Ik ben voor 't ongeluk geboren 12
Ik drink hem geerne, ik drink hem geerne 106
Ik en Jef zijn twee goei vrienden 172
Ik ga u eens uitleg geven 79
Ik geloof dat 'k nu toch de wereld al wat ken 6
Ik ging laatst op enen zolder 12
Ik ging onlangs achter 't muziek 8
Ik had een frank of zeventien gespaard 22
Ik heb kennis met een meisje 40
Ik hou aan, geen gepreutel 69
Ik hou veel van een grap 18
Ik ken een lied dat 't hart bekoort 160
Ik kom van Thomas' bruiloftsfeest 228
Ik kom vrij tot hier een aalmoes vragen 213
Ik kon nog maar pas een zes jaren zijn 52
Ik leid oprecht mijn goede leven 3
Ik lig gekwetst en nog al erg 164
Ik maakte kennis op enen zomer 178
Ik melk mijn koeien in de stal 198
Ik met Mieke zijn twee vrienden 199
Ik min een meisje poezelig en rein 152
Ik min haar tot mijnen laatsten snik 36
Ik min mijn beestjes teder 198
Ik profiteer van de moment om u te schrijven 29
Ik riep, koetsierke blijf wat staan, holala, holala 19
Ik schuur, ik was, ik speel met de klein 229
Ik sta hier nu eenzaam nog te denken 119
Ik staan hier op mijn Fientje weer te wachten 214
Ik stond laatst met een vriend te klappen 19
Ik stond op trouwen overlest 8
Ik trok met vreugd naar 't bal masqué 39
Ik vind al de mannen dom 105
Ik vree eens met een maske 113
Ik vrij met een meisje al een hele tijd 42
Ik vrij met een schoon meiske 81
Ik was eens zonder werk en 'k zat in grote nood 116
Ik was pas een jaar of achttien 55
Ik weet er van alles te spreken 46
Ik werd laatst binnen geroepen 105
Ik werd verweten, ja 't was kras 82
Ik wil geen vrouw,zij zijn ontrouw 203
Ik zag een bloemke op die heide staan 143
Ik zag laatst een heer met en schoon weer 68
Ik zag naar den hemel, naar de zon en de maan 53
Ik zal eens mijn leven verklaren 72
Ik zal u eens gaan vertellen mijnen levensloop 225
Ik zei wel dat is klas 212
Ik zei, pardon, meneer, ik trouw eerst binnen veertien dagen 8
Ik zou graag mijn jong hart van liefde stillen 4
Ik zou mij even eerst bij uw vader toe begeven 186
Ik zweer af mijn knieën u trouw 199
In 't hospitaal doet de dokter zijn ronde 121
In d'oogjes blauw, gevuld met diepe smarten 204
In de sombere zaal 203
In dees leven voor te zijn pratiek 73
In den tijd der eerste goden 152
In dezen tijd hoort men veel mensen klagen 83
In een der steden, 't is lang geleden 113
In een kamer kaal en naakt 215
In het lommer van den Appelboom 119
In huis geen brood, slechts groten nood 133
In kant en in zijde 132
In ons dorpje zijn de meisjes 228
In vroeger dagen zo ik meen 143
Is 't waar o Roosje mijn beminde 135
Is dat Gods wil, die ons in 't leven riep? 218

J

Ja 'k heb gedroomd al voor ik ging ontwaken 16
Ja wij zijn de Dandy's, chique en fijn 187
Ja, ge moet zijn, geslepen en fijn 3
Jamais malade, toujours content 47
Je laire de tralala 15
Jef heeft me een chik gerefuseerd 172

K

k Ben vagebond, op straat geboren 147
k Ging overlaatst eens wandelen 85
Katoke is een plezante meid 117
Klein vogeltje dat zingt in de velden 51
Klink van de kapel, die klonken snel 148
Kom Florentine, luister naar mij 35
Kom vrienden dit beestje opkweken 33
Kom vrienden, kom langs hier, al die wilt horen liegen 94
Kom, advocaten die gij zijt 70

Kom, vader, zit hier bij mij neder ... 144
Kon ik het nog maar eens herdoen ... 52
Koop mijn bloemen brave lieden ... 193
Koud is de nacht, de wind huilt scherpend henen ... 148
Kreupele, gij zijt voor niks goed ... 212
Kusje lief dat is zo zoet ... 147

L

Laat me maar doen, laat me maar gaan ... 48
Laatst enen boer met zijn volle verstand ... 77
Laatst had ik een viezen droom ... 63
Laatst lag er een vent op sterven, Toone dat was zijnen naam 28
Laatst op den Boulevard, zat en minnend paar ... 31
Laatst op een kermisdag, toen ik eenieder zag ... 35
Laatst was mij in 't gedacht gekomen ... 49
Laatst zat ik in de cinema ... 100
Laatst zij mijn Trees, den dag breekt aan ... 107
Liefdadig zijn dat is zo schoon ... 174
Lieflijk gezang, klinkende klank ... 148
Liefste Signora, sprak ik op zachten toon ... 23
Liefste snuitje, schoonste van allen ... 35
Lieve Hemel wat gewemel ... 117
Lieve juffrouw als ge mij eens aanhoort ... 199
Lieve juffrouw, wil mij geven ... 222
Lieve schipper vaart mij over ... 190
Lieve Vader, 't is uw feestdag heden ... 211
Luistert vrienden in het rond ... 139

M

Maar 't zonneke scheen zo lief en klaar ... 191
Maar ach 't is een wrede rover ... 184
Maar als ik haar van verre zag staan ... 66
Maar als ik plak, plak ik plakkers ... 61
Maar dat is voor de vrouwen ... 97
Maar de eerste van de vier ... 89
Maar de Staat heeft nu voortaan ... 43
Maar den barbier en de koetsier ... 83
Maar die Leonie was een meisje ... 90
Maar een blank en maagdlijk wezen ... 138
Maar ik ben van een deftige familie ... 95
Maar ik zien ze ook ja nog zo geerne ... 12
Maar in mijnen tijd wier naar geen kleed gekeken ... 110
Maar meer zou ik dan toch niet begeren ... 5
Maar men vergeet den guren winter ... 146
Maar n'en mens is niet van stro ... 117
Maar nu hoor ik geen klokje meer ... 206
Maar wel lachen, potverdekken, lijk die wijven in de Seefhoek doen ... 3
Maar ze ziet, och God, de vogelkens zo geerne ... 42
Maar zeg mij toch, o lieve vader ... 176
Maar zij had een houten been ... 52
Maar zij sprak, och Nardje, wees toch stille ... 21
Maar zo kloten ze mij niet meer ... 110
Madam vroeg aan ons ... 100
Madame ik zou mij toch laaghartig wanen ... 141
Marie, Marie, antwoord mij toch, 't is uwen Henri ... 45
Marietje was een brave ziel ... 54
Men hoort steeds ieder jaar gewis ... 103
Men noemt mij enkel in ons kwartier ... 121
Met 3 frank 60 moeten ze nu leven ... 44
Met de beschieting van onze stad ... 196
Met onze bim bom bim bom ... 180
Met zijn haardos in rood en wit ... 130
Mevrouw is 't waar 't geen vader zegde ... 130
Middernacht den nacht beduidt ... 149
Mieke, Mieke, houd toch uw fatsoen ... 40
Mijn eerste lief die heette Dorothée ... 57
Mijn hartje doet van tin tin tin ... 193
Mijn hartje is daarvoor te klein ... 130
Mijn hondje grolde zo luid ... 219
Mijn popje klein, mijn engeltje rein ... 127
Mijn ratje, mijn schatje ... 199
Mijn Trees wil mij niet meer ... 19
Mijn vrouwken aan u die 'k bemin ... 217
Mijnen naam die is Marieke ... 182
Mijnheer ik ben heden tot u gekomen ... 185
Mirela, Mirela mijn beminde ... 119
Moeder zie eens wat schoon speelgoed ... 125
Moeder, men verweet me ... 221
Moeder, schenk mij genade ... 126
Moest ik zwijgen, 'k zou er iets van krijgen ... 67

N

Na drijtal jaren van ijverig streven ... 204
Nam ik mijn poeder en mijn carabien ... 74
Niet in zang alleen, mijnheren ... 2
Niet wetende wat doen op enen morgenstond ... 218
Nu dezen tijd dat 's morgens vroeg den dag breekt aan ... 87
Nu is 't dan tijd dat we ons gaan vermaken ... 180
Nu vrouwtje laat 'k u eindelijk weten ... 209

O

O Ca-ro-lien vriendin ... 48
O gij nachtspook, herbergridder ... 179
O gij twee kleine arme wezen ... 155
O land, O Belgiëland, mijn Vlaanderen ... 183
O lieve maagd eer ik u kende ... 163
O meisje, het wordt er reeds zo laat ... 193
O neen, geen aalmoes arme kleine ... 176
O neen, gij moogt nooit geen mens verachten ... 128
O Seraphien, 'k had u zo lief ... 50
O zalige vree, verzacht al ons wee ... 165
O! Kinderen en vrouw ... 209
Och dat ik toch maar zo gelukkig was ... 16
Och God, wat zien ik toch mijn pere ... 37
Och kind wil toch gerust zijn ... 139
Och Mieke, 'k zie u gaarne ... 42
Och Vader wees niet kwaad ... 185
Oh! Oh! Oh! Oh! Oh! Oh! Oh! ... 231
Om 't genot van het spelen nog te smaken ... 159
Om het publiek te behagen ... 116
Om onzen legen tijd te verdrijven ... 172
Omdat het lot u gunstig was op aarde ... 128
Omdat ik een patente, omdat ik een excellente ... 232
Onder 't helle gasgeflonker ... 163
Ons natiebazen zijn nu koetsier ... 88
Ontvangt onze warme groet ... 165
Op 't somb're kerkhof zekere nacht ... 138
Op 't bankje voor een hut aan zee ... 207
Op een bal in de geburen ... 37
Op een kouden wintermorgen ... 149
Op een stille avond ... 38
Op een zolderkamer met naakte wanden ... 202
Op zekeren dag kwam Henri met zijn Leonie hadn aan hand ... 90
Overal waar dat ik mij steeds begeef ... 21
Overtijd trok ik voor mijn plezier ... 101

P

Pardon, dat was bijna gelogen ... 6
Pas veertien jaar en reeds die kleine ... 137
Poezelige vrouwen, wil mij aanschouwen ... 50
Psst psst psst klonk het teder ... 31

R

Reeds vier uren slaat de klok op de kerk ... 216

Reik uw hand met een gift, gij alle brave lieden....213
Rijke lieden medelijden....144
Rijken leest hetgeen ze nu afficheren....208
Rijken, gij moet niets geven....208
Romance Hoor toch lieve moeder, hoor....149
Roosje, Roosje, blijf in uw woning....136
Roza, lief kind, gij wordt bemind....168
Rust zachtjes mijn liefste, rust zacht aan mijn hart....146

S

Santa Lucia de l'Italia....215
Schep moed en den tijd zal wel komen....108
Schoon lief, ik ga naar Namur....75
Schoonpapa met zijn houten been....53
Sedert drie jaren ben ik in 't gasthuis....223
Sinds ik u ken, hoe stralend is mij 't leven....163
Slaap, mijn kinderen, slaap....202
Snikkend knielde d' arme vrouw dan neer....121
Snikkend sprak die vrouw....134
Staak toch uw tranen, moeder, sprak de kleine....121
Stanske, och kom eens gauw bij mij....81
Stemt gij daar niet in toe....185
Steunt de strijd uwer broeders....159
Stil Jef, ik kan daar niet tegen....54
Stil was de nacht die over 't slagveld zweefde....136

T

Tegen de Loeikensgracht....13
Tegenwoordig houden de mensen zoveel van de Cinema....220
Terwijl den aap ging lopen hé....100
Tingeling! Daar klinkt ons bel....225
Toe, geef me een zoen....124
Toen ik aankwam te Amsterdam....89
Toen ik nog jonger was van jaren....41
Toen ik voor 't eerst aan vrijen dacht....42
Toen ik voor het eerst aan werken dacht....45
Tussen achthonderd matrozen....192
Twee Don Juans, zeer chique en fijn....179

U

U bent de schoonste van allen....154
Uit rijden ging laatst een vrouwenschaar, per omnibus....73
Uw vader ging uit het stropen....222

V

Vaartwel mijn vriend, ik ga ten strijde henen....188
Vaarwel ach moeder zoet....164
Vaarwel, mijn kind, zo sprak zij teer....129
Vaarwel, mijn lieve schone....206
Vader waar is ons moeder heen?....207
Van 't verschieten werd ik zinneloos....115
Van een grote hou ik niet....58
Van honger en de kou....99
Van in den vroegen tijd zoals ik meen....16
Veel heb ik reeds al min mijn hoofd....48
Vele zijn er die mij vroegen....2
Velen trekken dan naar hun lokalen....55
Vergeef me, vaderlief vergeef me....144
Vergeet ze niet die schuldeloze kleinen....135
Voor de tralies van een venster....138
Vous êtes gentille, ma Pelagie....44
Vriend, kunt gij zien?....232
Vrienden aanhoort die vieze dingen....7
Vrienden hebt gij het al gehoord....97
Vrienden ik heb een aardig wijf....229
Vrienden wat droeve tijden beleven wij nu toch....110
Vrienden, ik kwam met mijn madam terug van Amsterdam....88
Vrienden, komt bij, luistert hier eens naar....46

W

W'hebben opg'heft, w'hebben opg'heft ons been....190
Waar zijn de tijden van weleer....206
Waarde makker Jef Pladijs....170
Waarom kleine vriend weent gij mijn lief kind....221
Waarom moest hij die ouders zo bedriegen....145
Waarom toch Klaas alles aan 't rijke kind....125
Waarom weent mama....166
Waarom zo bars zijn en zo wreed....141
Wacht nog een beetje, g'hebt nog tijd....71
Wanneer de zon in het Westen nederdale....161
Wanneer in 't bloemenveld....154
Wanneer in deze bange tijden....204
Wanneer ons iets bijzonder gaat....108
Want als ge wilt trouwen moet g'er van houden....69
Want bij mij in de wasinrichting in de Haantjeslei....98
Want het schoonste zijn de beentjes....105
Want hoor eens mijnen tingeling....72
Want ik ben genezen....203
Want ik heb maar één gedacht....153
Want is de bange nacht opgekomen....205
Want voor haar alleen klopt steeds mijn hart....36
Want wij gaan naar Sequah, Sequah !....177
Was de soep zo wat te zout of wat te zoete....112
Wat droeven tijd dat wij nu beleven....32
Wat gij mij daar zegt....135
Wat hoor ik daar voor sombere geruchten....167
Wat hoort men in d'oorlogsdagen....44
Wat hoort men nu ten allen kant....75
Wat is 't bestaan met smart mij steeds omgeven....139
Wat is de liefde toch raar....214
Wat is een vrouw?....174
Wat is het in den winter toch slecht weer en koud....15
Wat is toch een klerk met zoveel werk....34
Wat is toch een kusje gevoelig en teder....147
Wat is toch een kusje? Kom zeg 't mij in 't oor....195
Wat is toch rpomantisch een schone natuur....68
Wat lijdt een eerbaar maagd....150
Wat men in de gazetten zoal komt te zetten....60
Wat moet men nu al niet verzinnen....98
Wat waart gij groot, oh koninkrijk van Spanje....233
Wat wrede ramp komt ons weer te treffen....155
Wat ziet men toch in onze stad....41
Wat zijn dat nu weer voor zotte streken....104
Wel hoe Margot, mijn kleine schone....118
Wel moeder, zijt niet kwaad....91
Wel vlak voor mijn sleutelgaatje....219
Wel, wel, wel, zo kwam ik 's zondagsmorgens eens thuis....171
Welnu, wat vieze dagen....66
Werken is zalig zeggen velen....2
Werkers, te lang zijt gij verstoken....159
Werklieden en burgerij....87
Werkman, komaan, voor uw bestaan....137
Wie heeft het ooit geweten....188
Wie koopt er dit flesje hier....181
Wie uwer kent ons beiden niet....187
Wien neêrlands bloed in d'aderen vloeit....143
Wij gaan tesamen marcheren op de straat....182
Wij zijn de voddewijven, ge moogt het weten....196
Wij zijn die brave kappersgasten....181
Wij zijn er twee Italianos....215
Wij zijn er twee van die rare kapoenen....190

Z

Z'heet Sidonie, z'is zo gentille....71
Ze hebben mij daarstraks weer opgenomen....36

Zeer jong verliet zij hare woon *211*
Zeg eens, hoe vindt gij, mijn klein Jantje *195*
Zeg meisje komt toch eens langs hier *185*
Zeg moeder lief, ik kom u vragen *91*
Zeg toch nooit aan de vrouwen dat ge ze geerne ziet *96*
Zeg Trees, 'k moet u verlaten *180*
Zeg vrienden, 'k wil u wat vertellen *51*
Zeg vrienden, ge kunt het niet geloven *24*
Zeg vrienden, ik kom u eens wat vragen *35*
Zeg vrienden, luistert allen *24*
Maak uw snaveltje toe *73*
Zegt niet te gauw tegen uw vrouw *2*
Zie ik kan er niet van zwijgen *20*
Zie ik kan er toch niet van zwijgen *26*
Zie vrienden, als ik mijn eigen maar eens kon hermaken *26*
Zie, ik heet Van der Plas *69*
Zie, ik kreeg zo eens in mijn gedachten *39*
Ziedaar 't refrein dat groot en klein *103*
Ziet daar ginds die kinderenschaar *117*
Ziet dat toch eens hoe schoon ik ben *25*
Ziet ge ginds verre langs de baan *164*
Ziet gij daar die twee kleine snaken *155*
Ziet ginds die vrouwe *158*
Ziet inderdaad, het is toch wreed *19*
Ziet mannen hier te gaar *13*
Zij bezag me vies opzij *95*
Zij die riep toch zo teer *157*
Zij hadden veel verdriet in hun arm gezin *132*
Zij vijftien, hij zestien, de jaartjes van dromen *124*
Zij was nog maar pas zestien jaar *62*
Zo heet het meisje dat ik toch zo gaarne zie *216*
Zo moeten lijden in ons tijden *163*
Zo vriendelijk, zo smakelijk *192*
Zo zei mijn vrouwke daar eens over tijd *115*
Zo'n hele kleine vrouw *58*
Zoekt in 't begin iets naar uw zin *2*
Zoete min, zoete min *143*
Zondag was ik alleen op jacht *66*